

ÇUKUROVA ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

13-16 Aralık 2018
ADANA

ÖZET KİTABI

Editörler
Dr. Mehibe Şahbaz
Samira Khadhraoui Ontunç

ISBN 978-605-7923-37-0

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Necati DEMİR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Ömer Okan FETTAHLIOĞLU

GENEL KOORDİNATÖR

Samira Khadhraoui Ontunç

YABANCI ÇAĞRILI KONUŞMACILAR

Anjezë Ditmir- Kosova

Ardana BARBOSSYN- Kazakistan

Mohammed KHAN- Oman

Ahmad FAROZU - Mısır

Д. ЯРОВСКИЙ- Rusya

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Alma T. AKAJANOVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Amanbay MOLDİBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Ahmet KULAŞ
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Armağan KONAK
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr. Anatoliy LOGİNOV
Ukrayna Şevçenko Lugan Milli Üniversitesi
Dr.
A.S. KIDIRŞAYEV
Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet
Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Bahit KULBAEVA
S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi

Dr. Bakıt OSPANOVA
H.Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk
Üniversitesi

Dr. Bayram BOLAT
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA
K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. B.K.ZAYADAN
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Caner KARAVİT
Mimar Sinan Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. D.K.TÖLEGENOVA
Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet
Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Dursun KÖSE
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Elvan YALÇINKAYA
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Fethi DEMİR
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. G.I. ERNAZAROVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Hikmet DEMİRCİ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Dr. İsaevna URKİMBAEVA
Abılay Han Uluslararası İlişkiler Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALİBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. K.A.TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kenjehan MEDEUBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kenan İLARSLAN
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kulaş MAMİROVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Mahabbat OSPANBAEVA
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZİ
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Dr. Malik YILMAZ
Atatürk Üniversitesi

Dr. Mavlyanov ABDİGAPPAR
Kırgızistan Elaralık Üniversitesi

Dr. Maira ESİMBOLOVA
Kazakistan Narkhoz Üniversitesi

Dr. Maira MURZAHMEDOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Metin KOPAR
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Mustafa TALAS
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Mustafa ÜNAL
Erciyes Üniversitesi

Dr. Han Nadejda
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. P.S. PANKOV
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Rustem KOZBAGAROV
M. Tınışbayev Kazak Araç ve İletişim Akademisi

Dr. Sarash KONYRBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Salima N.
KAİRJANOVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. Şara MAJITAYEVA
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Vecihi SÖNMEZ
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Vera ABRAMENKOVA
Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları Enstitüsü

Dr. Yang ZİTONG
Wuhan Üniversitesi

Dr. Zeynullina AYMAN
S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FENG
Xi`an Jiatong Üniversitesi

FOTOĞRAF GALERİSİ

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

“UMAY ANA”

Öğr. Gör. Gamze ÜRAY
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

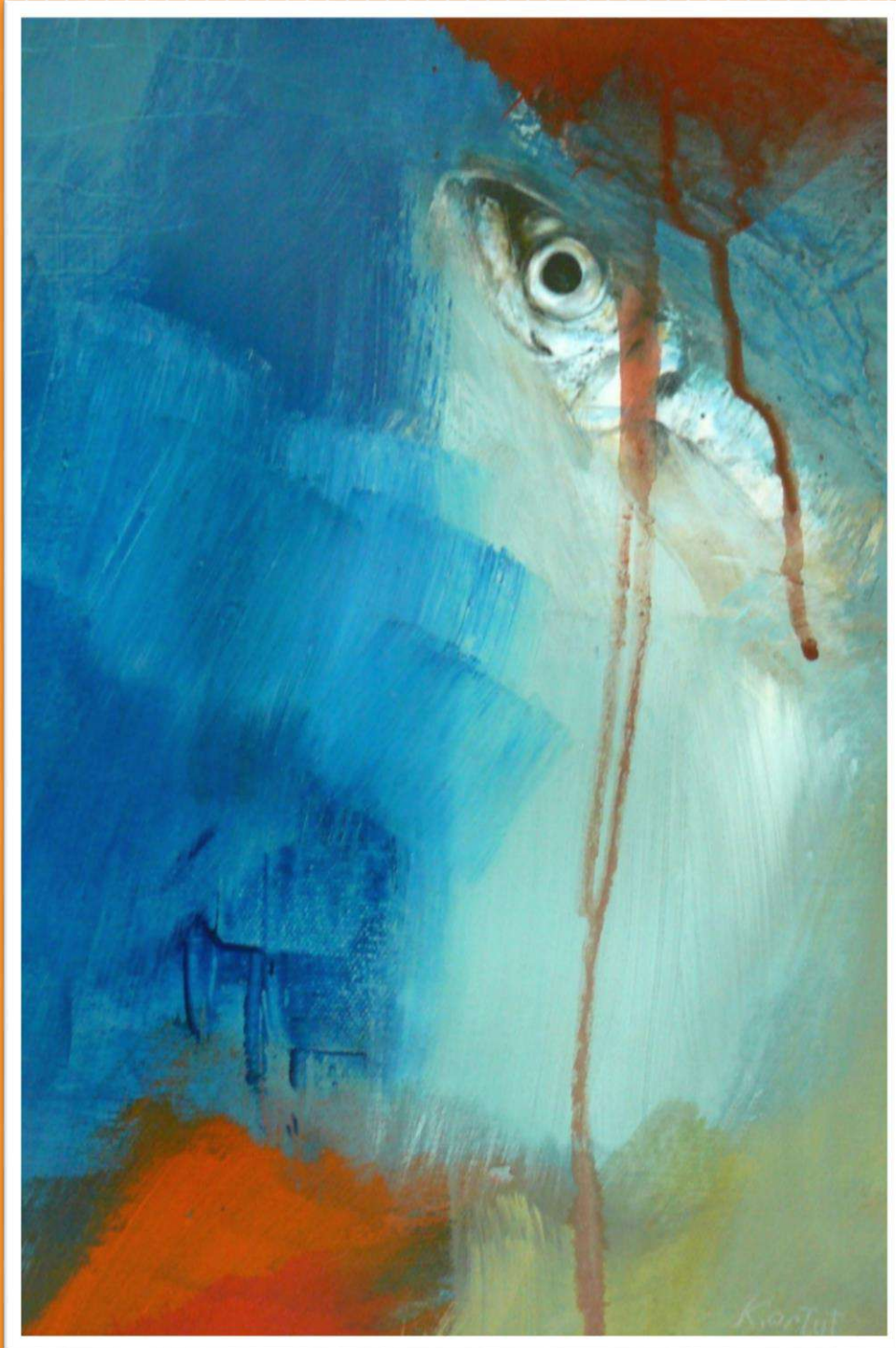
ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

Öğr. Gör. Kazım ARTUT

Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

“BÜYÜLÜ TANRIÇA”

Öğr. Gör. Şeyma Müge İBA

Selçuk Üniversitesi

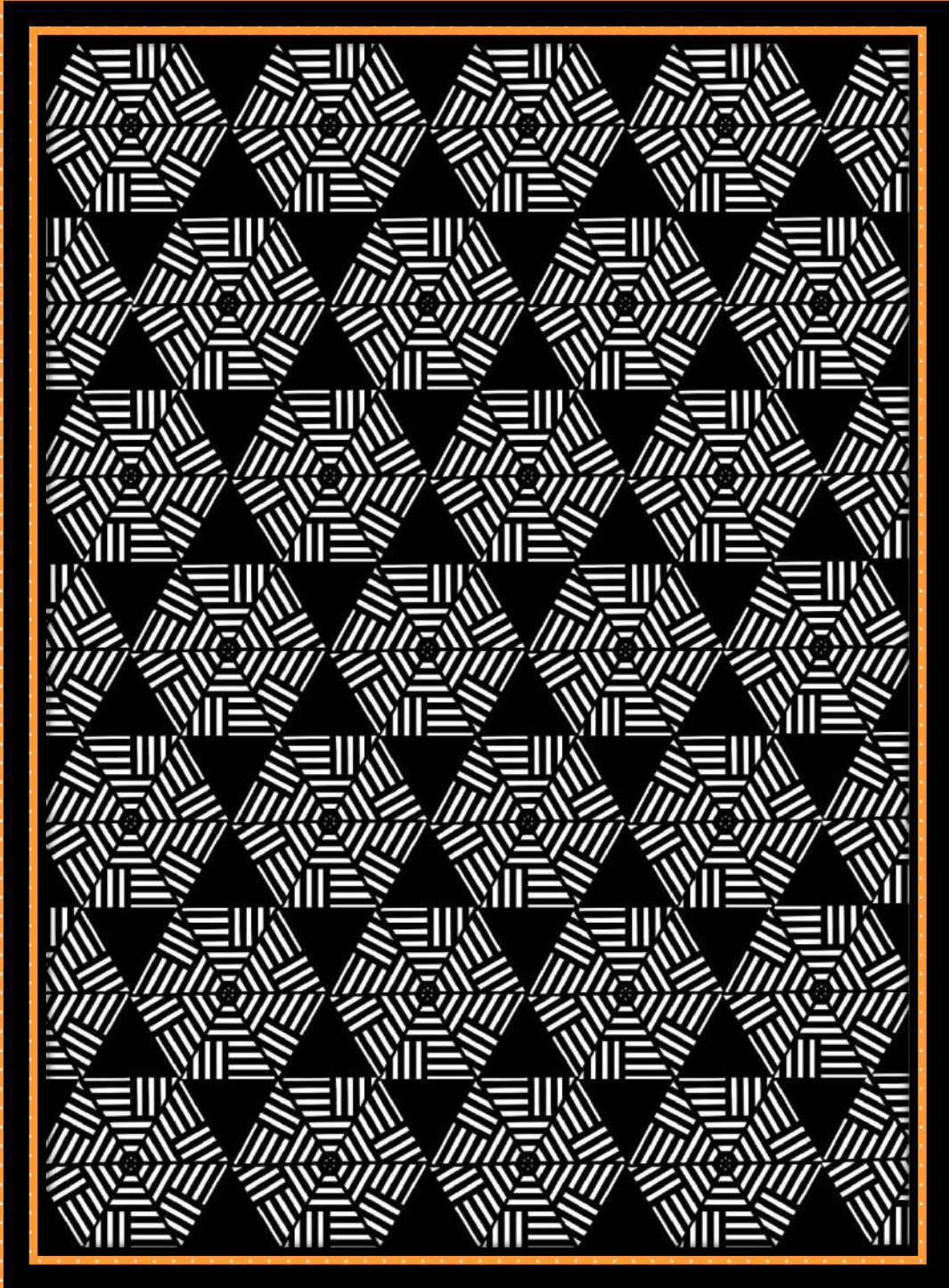
ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

“CONTINUITY”

Arş. Gör. Sevim KARAALİOĞLU
İstanbul Kültür Üniversitesi

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

“INTELLIGENCE”

Doç. Dr. Aylin BEYOĞLU

Trakya Üniversitesi

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

Züleyha ARSLAN

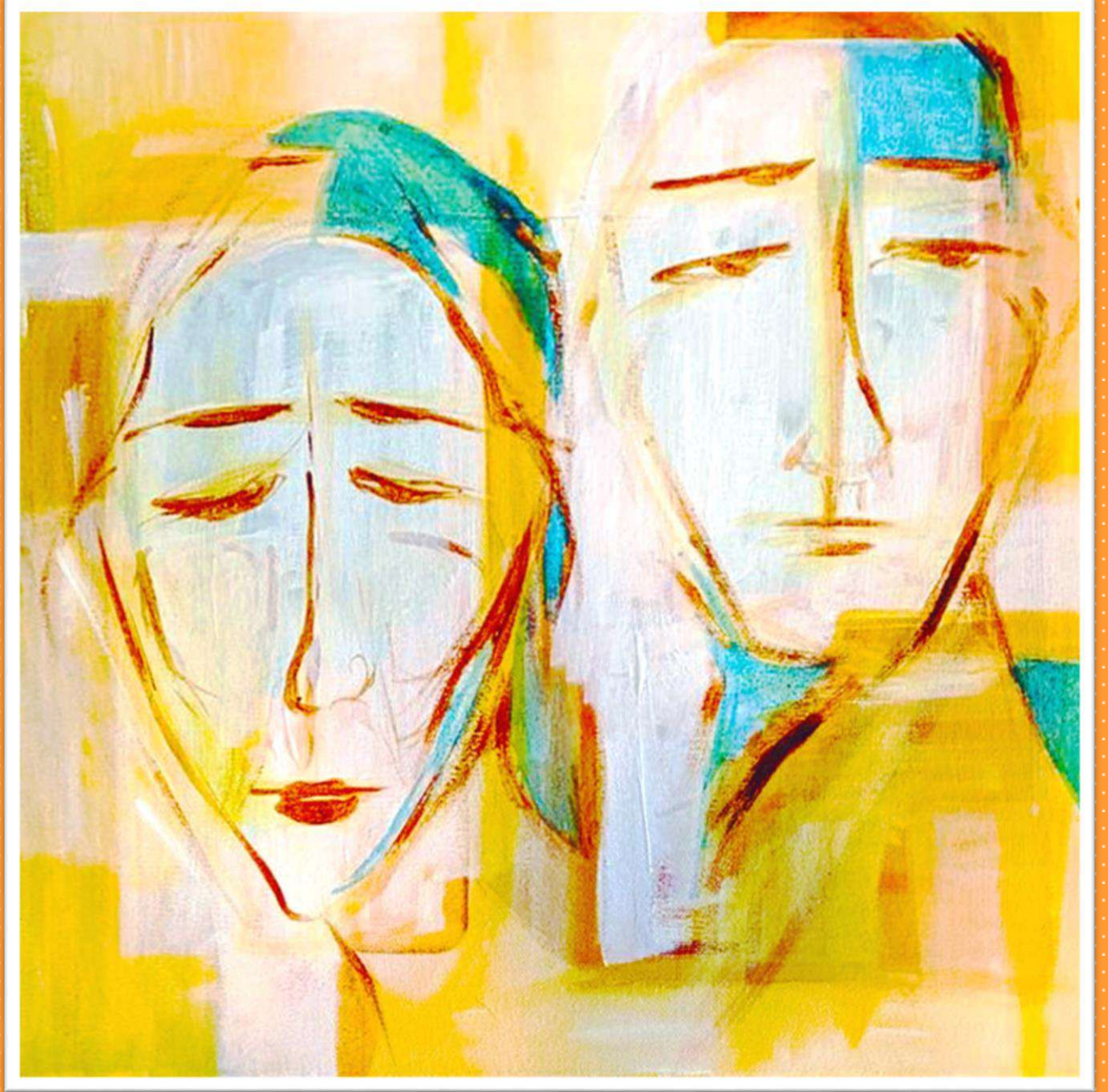
ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

"Suret"

Doç. Dr. H.Turgay ÜNALAN

Anadolu Üniversitesi

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**
KARMA SANAT SERGİSİ ESERLERİ

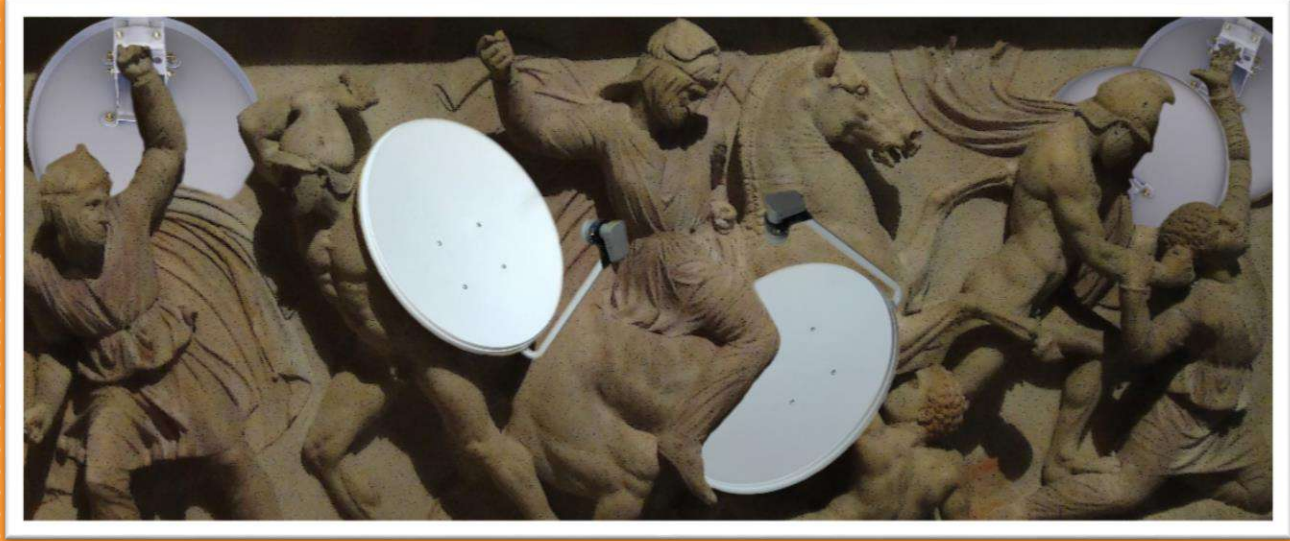

“Sürek Savaşı / Lasting Battle”

Dr. Abdulsemet AYDIN

Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Fotoblok Üzerine Dijital Baskı

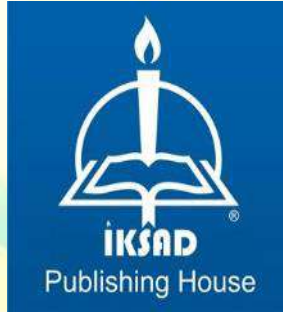
ÇUKUROVA

I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

13-16 Aralık 2018

ADANA

KONGRE YERİ: ADANA İBİS HOTEL

- Kayıt masası kongre süresince 08:00 – 17:00 saatleri arasında hizmet verecektir.
- Kaydınızı oturum saatinizden en geç yarım saat öncesine kadar yaptırabilirsiniz
- Sunum sıralaması, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda oturum başkanları tam yetkilidir.
- Katılım belgeleri oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
- Kongre programında yer ve saat değişikliği **gibi talepler dikkate alınmayacaktır**
- Programda herhangi bir eksiklik/yazım hatası olduğunu düşünüyorsanız lütfen en geç 03 Aralık 2018 tarihine (saat 17:00) kadar email ile bilgilendirme yapınız
- Katılım belgelerindeki yazar isimleri ve bildiri isimleri programdaki gibi basılacaktır

13-16 Aralık 2018
ADANA

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 09:30 - 12:00

Salon 1, OTURUM -1	Oturum başkanı: DOÇ. DR. MEDİHA TÜRKTAN
ARAŞ. GÖR. ÖZGE GÖKTEPE ÖĞR. GÖR. ESRA BALCIOĞLU ÖĞR. GÖR. TUBA ÖZKUL DOÇ. DR. ARZU YAY ARAŞ. GÖR. BETÜL YALÇIN PROF. DR. SAMİ AYDOĞAN	DENEYSEL DİYABET OLUŞTURULAN SIÇANLARDA HNGF6A VE ANTİ- HİPERGİLSEMİK İLAÇLARIN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNE ETKİSİ
DOÇ. DR. MEDİHA TÜRKTAN	ENDOVASKÜLER AORT TAMİRİ GİRİŞİMLERİNDE ANESTEZİ DENEYİMLERİMİZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KÜPELİ (Oturum 2. Başkanı)	KÜÇÜK HÜCRELİ DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNDE KLİNİK EVRELEMEDE KULLANILAN PET/BT'NİN PATOLOJİK EVRELEME İLE KARŞILAŞTIRILMASI
HATİCE KÜBRA KOÇ TOPCUOĞLU DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ÖNER DR. ÖĞR. ÜYESİ ZÜLAL ÖNER	ÇOK KESİTLİ BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN 3 BOYUTLU REKONSTRÜKSİYONUYLA PROCESSUS STYLOİDEUS'UN UZUNLUKLARININ VE AÇILANMALARININ ÖLÇÜMÜ İLE CİNSİYET FARKININ BELİRLENMESİ
EMİN KAYMAK ALİ TUGRUL AKIN ZULEYHA DOĞANYİĞİT DERYA KARABULUT AYSE TOLUK	INFLAMMATION IN DOXORUBICIN-INDUCED TESTIS INJURY
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN KARAASLAN	TALASEMİ MAJÖRLÜ ÇOCUKLARDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE TİLT TESTİNİN KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİNE ETKİSİ
ÖNDER ÖZDEN	YENİDOĞAN MEDİASTİNAL LENFANJİOMUN TORAKOSKOPİK TEDAVİSİ

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 09:00 - 11:00

Salon 2, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Reyhan CAFRI
DR. ÖĞR. ÜYESİ, MURAT SAĞIR ARŞ. GÖR. OLCAY GENÇ DR. ÖĞR. ÜYESİ, HİLMİ ÇOŞKUN	İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ KAZASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
ARŞ. GÖR. VOLKAN BEKİR YANGIN DOÇ. DR. ÖZGEN AKALIN	POZİTİF EĞİMLİ KISIMLAR İÇEREN YOLLAR İÇİN EKONOMİK SEYİR SAĞLAYACAK HIZ PROFİLLERİNİN OLUŞTURULMASI
DOÇ. DR. RÜVEYDA KÖMÜRLÜ CİHAN MEMİOĞLU	İNŞAAT FİRMALARI İÇİN İHALE AŞAMASINDA İNŞAAT RİSKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART	TÜRKİYE'DE RÜZGÂR ENERJİSİ VE İSTİHDAMA KATKISI ÜZERİNE BİR SWOT ANALİZİ

ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR	
DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR	TÜRKİYE SOSYAL HİZMET MEVZUATINDA ÇOCUK
DR. ÖĞR. ÜYESİ REYHAN CAFRI DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVİLAY SARICA	OECD ÜLKELERİNDE KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI GELİR EŞİTSİZLİĞİNİ ARTIRIYOR MU? PANEL KANTİL REGRESYON ANALİZİ
ÖĞR. GÖR. FİLİZ KÖYEL (Oturum 2. Başkanı) PROF. DR. NEBİYE YAMAK	İHRACATIN TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Filiz KÖYEL Prof. Dr. Nebiye YAMAK	TÜRKİYE’DE KADIN VE ERKEK İŞGÜCÜNE KATILIMI ARASINDAKİ İLİŞKİ TAMAMLAYICI MI YOKSA İKAME Mİ?
Assoc. Prof. Dr. Zekeriya NAS İlhan ALANTAS	ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF HUMAN RESOURCES IN HOTEL INDUSTRY AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT LEVEL OF EMPLOYEES

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 12:30 - 15:00

Salon 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ
ESRA KAPLAN PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	THE SYNTHESIS OF BISBENZIMIDAZOLES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF TRANSITION METAL COMPLEXES
GÜLCAN FERİÇOK PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	THE SYNTHESIS OF NOVEL BENZIMIDAZOLE-SCHIFF BASES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF METAL COMPLEXES
GÜRKAN GÜNEY PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	THE SYNTHESIS OF ACETO GUANAMINE SCHIFF BASES AND INVESTIGATION OF SOME OF THEIR METAL COMPLEXES
DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN ERTUĞRUL CAN	AĞIR METAL (PBO) İÇERMİYEN DÜŞÜK SICAKLIKTA EMAYELEŞEN KURŞUNSUZ CAM FRİTİNİN KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN ERTUĞRUL CAN	Bi2O3 KATKILI CAM FRİTLERİNİN ÜRETİMİ VE KARAKTERİZASYONU
DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU GÜNEŞ GÜNEŞER YILMAZ YILDIRIM	ELEKTROLİTİK PLAZMA YÖNTEMİ İLE ÇELİK TEL TEMİZLİĞİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU ANAKLI (Oturum 2. Başkanı) DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU	ELEKTROKİMYASAL METODLA ÜRETİLEN GRAFENİN HAFİF ALAŞIMLARDA KULLANIMI

13-16 Aralık 2018
ADANA

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 12:45 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: Asst. Prof. Dr. Abdullah ULAŞ
CEMİLE TEMUR ÇINAR DOĞAN IŞIK	KAYSERİ İLİNDE ŞEKER PANCARI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KARŞILAŞILAN BİTKİ KORUMA SORUNLARI
CEMİLE TEMUR ÇINAR DOĞAN IŞIK	BAZI YABANCI OT TÜRLERİNİN PLUM POX VİRUS'E KONUKÇULUK ETME POTANSİYELİ
SAİT AYKANAT HATUN BARUT	BUĞDAY TARIMINDA FARKLI ZAMANLARDA BAZI BAKTERİ (Bacillus spp.) UYGULAMALARININ DANE VERİMİ ve KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ
SAİT AYKANAT HATUN BARUT	EKMEKLİK BUĞDAYDA FARKLI SIVI TABAN GÜBRE KULLANIMININ VERİM VE KALİTE ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
DOÇ. DR. TUGAY AYAŞAN ZİR. YÜK. MÜH. ŞERİFE ERGÜL DR. HİLAL YILMAZ DOÇ. DR. ASLIHAN NAKİBOĞLU	YEMLER VE HAYVAN BESLEME ANABİLİM DALINDA ÇALIŞAN ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİLİMSEL HAKEMLİĞE BAKIŞ AÇISI
ŞEHRİBAN DEMİR ŞEYDA NUR TURKAY DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE BAKIR	MERCİMEK'TE (Lens culinaris Medik.) TG/TC TEKRARLARI ile YENİ SSR MARKÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİ
ASST. PROF. DR. ABDULLAH ULAŞ	DETERMINATION OF PLANT ROOT MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS BY LINE INTERSECT TECHNIQUE AND ROOT IMAGE ANALYSIS SYSTEM
DR. ÖĞR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ (Oturum 2. Başkanı) PROF. DR. MURAT ŞEKER DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU	ÇANAKKALE GEYİKLİ YÖRESİNDEKİ AYVALIK ZEYTİN ÇEŞİDİ ZEYTİNLERİNİN COĞRAFİ İŞARET TESCİLİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR
DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU DR. ÖĞR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ PROF. DR. MURAT ŞEKER	AYVACIK-ÇANAKKALE YÖRESİNDE FARKLI ZAMANLARDA HASAT EDİLEN ZEYTİNLERİN YAĞ ASİDİ KOMPOZİSYONLARININ DEĞİŞİMİ

13-16 Aralık 2018
ADANA

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 1, OTURUM-3	Oturum başkanı: DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE
DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖĞR. GÖR. AHMET GANİ ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ (Oturum 2. Başkanı)	PI VE LQR DENETLEYİCİLER KULLANILARAK AZALTICI TİP DA-DA DÖNÜŞTÜRÜCÜNÜN DENETİMİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖĞR. GÖR. AHMET GANİ ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ	GA TABANLI PI DENETLEYİCİ KULLANARAK TEK FAZLI DOĞRULTUCUNUN BENZETİM ÇALIŞMASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖĞR. GÖR. AHMET GANİ ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ	TİP-2 SİNİRSEL-BULANIK DENETLEYİCİ İLE ŞONT AKTİF GÜÇ FİLTRESİNİN DENETİMİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE	YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİNDEN BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN SAFLAŞTIRILMASI VE BAZI KİNETİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE	YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİ BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN BAZI AĞIR METALLERE VE BAZI İNHİBİTÖRLERE KARŞI ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
PERİNUR KOPTUR F. FİLİZ YILDIRIM ŞABAN YUMRU MUSTAFA ÇÖREKCİOĞLU SULTAN ARAS	FARKLI ÖNTERBİYE İŞLEMLERİ UYGULANAN TENCEL KUMAŞLARIN HİDROFİLİTE VE SERTLİK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

13-16 Aralık 2018

ADANA

13.12.2018- PERŞEMBE

SAAT 15:30 - 17:30

Salon 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS
ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	AHLAT (PYRUS ELAEAGRİFOLIA PALLAS) ÇÖĞÜRLERİNİN ANAÇ OLARAK DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ
ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	KİRAZDA MEYVE ÇATLAMASI
ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	ILIMAN İKLİM MEYVE TÜRLERİNDE TOHUM DORMANSİSİ SEED DORMANCY IN TEMPERATE FRUIT TREES
ARŞ. GÖR. AHMET SAY MEHMET ARSLAN	DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞEN KARA KEKİĞİN (Thymbra spicata Var. spicata) UÇUCU YAĞ İÇERİĞİ VE GELENEKSEL KULLANIMI
ARŞ. GÖR. AHMET SAY MEHMET ARSLAN	Hint Hardalının (Brassica juncea) ÇEŞİTLERİNİN KARASAL İKLİM KUŞAĞINDA YETİŞTİRİLEBİLME OLANAKLARININ BELİRLENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN HALİLOĞLU PROF. DR. MUSTAFA OĞLAĞCI	FARKLI AZOT DOZLARININ PAMUKTA (GOSSYPIMUM HIRSUTUM L.) ERKENCİLİK KRİTERLERİNE ETKİSİ
ARŞ. GÖR. EMRE KOÇ PROF. DR. FERDA CANDAN (Oturum 2. Başkanı)	ANTİOKSİDAN AKTİVİTENİN ÖLÇÜLMESİNDE REFERANS OLARAK KULLANILAN BİLEŞİKLERİN, 2,2' - DİFENİL-1-PİKRİHİDRAZİL (DPPH) RADİKAL SÜPÜRÜCÜ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ VEDAT BEYYAVAŞ	FARKLI DEFOLİANTLARIN PAMUK LİF ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

13-16 Aralık 2018
ADANA

14.12.2018- CUMA

SAAT 09:00 - 11:30

Salon 1, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ PROF. DR. ABDULLAH ÖKSÜZ	"THE EFFECTS OF STORAGE CONDITIONS ON FATTY ACID PROFILE OF SHARK, bignose shark (Carcharhinus altimus, Springer, 1950), LIVER OIL"
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ	BIOCHEMICAL COMPOSITION OF BLUEFISH POMATOMUS SALTATRIX (LINNAEUS, 1766)
PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA	BESLENME EKOLOJİSİNE FARKLI BİR YAKLAŞIM: TARIMSAL BİYOÇEŞİTLİLİK VE DİYET ÇEŞİTLİLİĞİ
PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA	HERŞEY HÜCREDE BAŞLAR: İŞ SAĞLIĞI VE KANSER
PROF. DR. ÖZDAL GÖKDAL DR. VADULLAH EREN PROF. DR. AHMET CEYLAN DOÇ. DR. OKAN ATAY	DOĞUM MEVSİMİNİN KIVIRCIK ERKEK KUZULARININ ERGENLİK ÇAĞI ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHTAP EROĞLU DR. ÖĞR. ÜYESİ ARİFE ZUHAL DEĞİRMENCİOĞLU	NİĞDE BÖLGESİNDE KOLON POLİPLERİNİN DEMOGRAFİK DAĞILIMI VE HİSTOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ
PROF.DR. UFUK KARADAVUT (Oturum 2. Başkanı) DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN	KIRŞEHİR İLİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN KURU FASULYE BİTKİSİNİN PROJEKSİYON ÇALIŞMASI
PROF. DR. UFUK KARADAVUT DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN	BAZI YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN TOHUM VE ENDOSPERM ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN PROF. DR. UFUK KARADAVUT PROF. DR. MEHMET YAĞMUR	ORTA KIZILIRMAK VADİSİNDEN TOPLANAN RENKLİ YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN KALİTATİF VE KANTİTATİF ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK	DETERMINATION OF YIELD AND YIELD ELEMENTS IN SUNFLOWER VARIETIES GROWN AT DIFFERENT INTERVALS
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK	AGRICULTURAL PESTICIDE AND THEIR EFFECTS ON THE ENVIRONMENT

13-16 Aralık 2018
ADANA

14.12.2018- CUMA

SAAT 09:30 - 11:30

Salon 2, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Okan Veli ŞAFAKLI
PROF. DR. OKAN VELİ ŞAFAKLI	KKTC'DE ASGARİ ÜCRETİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
PROF. DR. DERYA ÖCAL (Oturum 2. Başkanı)	REKLAM VE RİSK YÖNETİMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR AÇILIM VE DEĞERLENDİRME
DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY	SAHTE HABERLER HAKKINDA İZLEYİCİ PERSPEKTİFİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY	SOSYAL MEDYA'DA İTİBAR YÖNETİMİ: 2018 YILI EN DEĞERLİ 5 TÜRK ŞİRKETİ'NİN TWİTTER HESAPLARININ İNCELENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ RAHŞAN FATMA AKGÜL	REKLAM VE GRAFİK TASARIM BAĞLAMINDA GERİLLA REKLAMCILIK
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR	HALEP-ADANA YOLU HAKKINDA BAZI TESBİTLER
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR	ADANA'YA AİT ŞERİYYE SİCİLLERİNİN TARİHİ SİNEMAYA KAYNAK OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİNE DAİR BAZI ÖRNEKLER

14.12.2018- CUMA

SAAT 12:30 - 15:00

Salon 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. MUSTAFA ÖZKAN
DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR	MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKGENLER KONUSUNDAKİ MATEMATİKSEL FORMÜLLER VE ÖZELLİKLERE İLİŞKİN KAVRAMSAL ANLAMALARI
DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR	12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİMİT SORULARINA İLİŞKİN FARKLI ÇÖZÜM YAKLAŞIMLARI
AYŞENUR YILDIZ PROF. DR. İSMET YILDIZ ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR HASAN ŞAHİN	ANALİTİK FONKSİYONLARIN YALINKATLIĞI VE KONVEKSİĞİ ÜZERİN BİR ÇALIŞMA
MERVE TURHAN PROF. DR. İSMET YILDIZ HASAN ŞAHİN ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR	TANIMLANMIŞ KOMPLEKS DEĞİŞKENLİ LOGARİTMİK FONKSİYONLARIN KONVEKS FONKSİYONLARA DÖNÜŞÜMLERİ ÜZERİNE
DR. ÖĞR. ÜYESİ TUĞBA HAN (ŞİMŞEKLER) DİZMAN (OTURUM 2. BAŞKANI) DR. ÖĞR. ÜYESİ NAİME TOZLU	SOFT ÖRTÜ TABANLI ROUGH KÜMELER KULLANARAK ÇOKLU KARAR VERME PROBLEMLERİNDE BİR UYGULAMA
DR. MUSTAFA ÖZKAN	MATEMATİK LOJİK ALANINA FARKLI KATEGORİLER İLE YAKLAŞIM

DR. MUSTAFA ÖZKAN	FARKLI ÜRETEÇLER İLE BELİRLENEN KODLAR
DR. MEHMET MERKEPÇİ	PARMAKIZI TABANLI PERSONEL TAKİP SİSTEMİ
NESİP AKTAN EMİNE ÖZGÜR	NULLUK DAĞILIMINA SAHİP HEMEN HEMEN α-KOSİMPLEKTİK MANİFOLDLAR ÜZERİNDE İKİNCİ MERTEBEDEN PARALEL TENSÖRLER

14.12.2018- CUMA

SAAT 12:30 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN
ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA PROF. DR. YAKUP HAMEŞ	HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN DC/DC DÖNÜŞTÜRÜCÜLER
ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA PROF. DR. YAKUP HAMEŞ	HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN SÜPERKAPASİTÖR TEKNOLOJİSİ VE KONTROL STRATEJİSİ
ÖĞR. GÖR. UFAK ELİBÜYÜK PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL	AKDENİZ’DE BULUNAN ADALARIN YENİLENEBİLİR ENERJİ ADASI OLARAK KULLANIMI 2: SARİBELEN ADASI ÖRNEĞİ
ÖĞR. GÖR. UFAK ELİBÜYÜK DOÇ. DR. MELİHA OKTAV BULUT	TEKSTİLDE KULLANILAN BAZI KIVAMLAŞTIRICILARIN TOPRAK VERİMİNE ETKİLERİ
ÖĞR. GÖR. UFAK ELİBÜYÜK PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL	PARABOLİK OLUK YOĞUNLAŞTIRICILI SİSTEMLERİN TEKSTİL ENDÜSTRİSİNDE KULLANIMI
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN	TÜRKİYE’NİN ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN	TÜRKİYE’DE ENERJİ YOĞUNLUĞUNUN ENERJİ VERİMLİLİĞİNE ETKİSİ
DOĞAN IŞIK CEMİLE TEMUR ÇINAR FATMA TURGAN	BAZI MISIR HAT VE ÇEŞİTLERİNİN CANAVAR OTUNA (ORABANCHE SPP.) KARŞI TUZAK BİTKİ OLARAK KULLANIM POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI
DOĞAN IŞIK CEMİLE TEMUR ÇINAR	BAZI TIBBİ BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN UÇUCU YAĞLARIN YAPIŞKAN OT (SETARIA SPP.) ÜZERİNE HERBİSİDAL ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

13-16 Aralık 2018
ADANA

14.12.2018- CUMA

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 1, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ünsal ŞAŞMAZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR (OTURUM 2. BAŞKANI) DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK	HÜKÜMET ETKİNLİĞİ İLE YOLSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİ: OECD ÜLKELERİ ÖRNEĞİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ	TİCARİ AÇIKLIK VE KAMU SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ İLİŞKİSİ
DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK	KAMU SEKTÖRÜNDE YOLSUZLUĞUN EKONOMİK VE KURUMSAL BELİRLEYİCİLERİ: GEÇİŞ EKONOMİLERİ ÖRNEĞİ
DOÇ. DR. F. PERVİN BİLİR FAHRİ ERYILMAZ	İNGİLTERE VE TÜRKİYE'DEKİ SPORDA ŞİDDET YASALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ ZİYAEDDİN ERGÜVEN KÜBRA ARICIOĞULLARI	SAĞLIK HİZMETLERİNDE VERGİLER VE SİGORTA İLE FİNANSMAN YÖNTEMLERİ AÇISINDAN İNGİLTERE VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ ZİYAEDDİN ERGÜVEN KÜBRA ARICIOĞULLARI	SAĞLIK HİZMETLERİNDE FİNANSMAN SİSTEMLERİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHADIR GÜLBAHAR DR. ÖĞR. ÜYESİ SADIK YÜKSEL SIVACI	DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖĞRETMENLERİN SINIF İÇİ LİDER ÖĞRETMENLİK VE SINIF İÇİ ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEME ÇALIŞMASI

13-16 Aralık 2018
ADANA

14.12.2018- CUMA

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN TUNÇ DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA KESER ÖZMANTAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN PROF. DR. MEHMET FATİH ÖZMANTAR	LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL İÇERME KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT ÖĞRT. NEZAHAT GÜZEL (OTURUM 2. BAŞKANI)	İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
ALİ ÇILDIR DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNE İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER DİDEM KESKİN	ÜNİVERSİTE YAŞAMINA UYUM ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER ARŞ. GÖR. DİLEK VEYSİKARANİ	NOMOFOBİ'NİN AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ
SERDA GÜNER DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA SADIK	İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM FELSEFELERİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE EĞİTİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ROLLERİ VE ÖĞRETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKÇE DIŞLEN DAĞGÖL DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU İŞPINAR AKÇAYOĞLU	SOCIAL MEDIA: A DEBILITATIVE OR FACILITATIVE FACTOR IN LEARNING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE?

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:00 - 11:30

Salon 1, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA RUKİYE DÖNBAK
DR. ÖĞR. ÜYESİ FERİT GÜRBÜZ (OTURUM 2. BAŞKANI)	THE BOUNDEDNESS OF COMMUTATORS OF MARCINKIEWICZ INTEGRALS WITH ROUGH KERNEL ASSOCIATED WITH SCHRÖDINGER OPERATOR ON VANISHING GENERALIZED MORREY SPACES
DOÇ. DR. MEHMET ALTINÖZ DR. ÖĞR. ÜYESİ SERDAR ÇÖP ÖĞR. GÖR. DR. DEMET ÇAKIROĞLU	İŞGÖREN GÜÇLENDİRMENİN BAŞARI GÜDÜSÜ ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI
ARŞ. GÖR. DR. FATMA CEYDA BAŞ	THE ENVIRONMENTAL CONTEXTS FOR ADOLESCENT DRUG USE
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT HATİCE SERAP SAY FUNDA MERMERTAŞ	TÜRKİYE'DE ULAŞTIRMA VE LOJİSTİK SEKTÖRÜNDEKİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT ÖĞR. GÖR. ÖMER YILMAZ MEHMET ÖS	LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRLERİNDE REKABET AVANTAJI İÇİN BİLGİ ve İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT MEHMET PEKMEZCİ VEYSİ EVİS	TÜRKİYE'DE HAVA KARGO TAŞIMACILIK SEKTÖRÜ, GELİŞİMİ VE GELECEĞİ
ARŞ. GÖR. ABDULLAH BAŞ	PAZARLAMA MİYOPİSİNİN STRATEJİK DEĞERLENDİRİLMESİ: TEHDİT Mİ FIRSAT MI?
NURÇİN MERT SEREN TARHAN DOÇ. DR. İŞİL ARIKAN SALTİK	TURİZM ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA RUKİYE DÖNBAK	ACENTELERİN ADIYAMAN DESTİNASYONU ALGISI VE ÖNERİLERİNE YÖNELİK FENOMONOLOJİK ANALİZ

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 09:00 - 11:00

Salon 2, OTURUM -1	OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. MEHMET KARA
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ:1960-2017 DÖNEMİ AMPİRİK ANALİZİ
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	G7 ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ANALİZİ: ÜLKE ÖZELİNDE BİR PANEL VERİ ANALİZİ
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	İNTERNET KULLANIMI OECD ÜLKELERİNDE EKONOMİK BÜYÜMEYİ ETKİLİYOR MU? HETEROJEN PANEL VERİ ANALİZİ
DOÇ. DR. MEHMET KARA	BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ BÜYÜMESİ İLE ENFLASYON ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE İÇİN AMPİRİK SONUÇLAR
DOÇ. DR. MEHMET KARA	BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİLERİ İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ
DOÇ. DR. MEHMET KARAARŞ. GÖR. GİZEM BAŞ HAZAR KESKİN	TÜRKİYE'DE DÖVİZ KURLARI İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ABBAS KARAAĞAÇLI (Oturum 2. Başkanı)	TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKASININ TARAFSIZLIK STATÜSÜNÜN EKONOMİK ETKİLERİ
Öğr. Gör. Burcu DOĞAN Öğr. Gör. Erdem HİLAL	ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 11:00 - 13:00

MULTİDİSİPLİNER OTURUM

Salon 2, MULTİDİSİPLİNER OTURUM	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER	ÜZÜM POSASI ATIKLARINDAN BİYOGAZ ÜRETİMİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER (OTURUM 2. BAŞKANI)	GERİ DÖNÜŞEBİLİR ATIKLARIN TOPLANMASI KONUSUNDA YAPILAN BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARININ TOPLAMA VERİMİNE KATKISININ ARAŞTIRILMASI
ARZU BULUT DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL	SAĞLIK TURİZMİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE TERMAL TURİZM; BİR SWOT ANALİZİ ÇALIŞMASI
ARZU BULUT DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL	DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ
ÖĞR. GÖR. DR. MUSTAFA EKEN DR. ÖĞR. ÜYESİ ELA B. G. AVŞAROĞLU	FARKLI TİP KATKILARLA ÜRETİLEN BETONLARIN AŞINMA VE SÜLFAT ETKİSİNE KARŞI DAYANIMI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK	RESİM SANATINDA GÖRÜNTÜ GERÇEĞİNİN YENİDEN YAPILANMASI VE ANTİ ESTETİK OLARAK DADAİZM
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK	MODERN RESİM SANATINDA İKİ AKIM, İKİ SANATÇI: EDUARD MUNCH ve FRANZ VON STUCK

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN
DR. ALPARSLAN ATAHAN	PİREN VE 8-METOKSİKİNOLİN BİRİMLERİ İÇEREN YENİ BİR KALKON TÜREVİNİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL İNCELEMESİ
DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN	ULTRASOUND COAGULATION OF ULTRAFINE COAL SLIME AND ŞIRNAK ASPHALTITE
DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN	MODIFIED CENTRIFUGE SETTLING SEPERATOR FOR WASTE WATER TREATMENT
DOÇ. DR. FATMA LATİFOĞLU BAŞAK KANDÖKER	YÜKSEK PERFORMANSLI PROTOTİP FİLTRE TASARIMI VE MALİYET FONKSİYONUN BELİRLENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞDAŞ ALLAHVERDİ (OTURUM 2. BAŞKANI)	KOLLOİDAL II-VI GRUP YARIİLETKEN NANOKRİSTALLERİN SENTEZİ ve TEM FOTOĞRAFLARININ IMAGEJ MAKRO PROGRAMLAMA DİLİ KULLANILARAK YAZILAN BİR YAZILIM İLE İŞLENMESİ
RAMAZAN COŞKUN SERPİL SAVCI ALİ DELİBAŞ	A CATIONIC DYE (MB) REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTION USING ONION ROOT and MODIFIED ONION ROOT

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 13:00 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA HATİPOĞLU
ARŞ. GÖR. ÇİĞDEM BOZAN DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DİDEM YALÇIN	LÖSEMİDE OROFASİYAL BULGULAR VE DİŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI
MUHAMMET BOZGÜNEY	BÜYÜK SAFEN VEN REFLÜ TEDAVİSİNDE YENİ BİR SEÇENEK OLARAK N- BUTİL SİYANOAKRİLAT KULLANIMI
UZ. DR. TOLGA ERGÖNENÇ	DE QUERVAİN TENOSİNOVİTİ TANISINDA VE TEDAVİSİNDE ULTRASONOGRAFİNİN YERİ
UZM. DR. DUÇEM METE DR. ÖĞR. ÜYESİ SABİT KİMYON	ENERJİ İÇECEĞİNİN RETROBULBER KAN AKIMI PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DOKUMACIOĞLU KUDRET BADEM UÇAR KÜÇÜK	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NEVROZA EĞİLİMİNİN BELİRLENMESİ: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ (OTURUM 2. BAŞKANI)	PSİKİYATRİ VE RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDEN BİLİŞSEL VE DAVRANIŞCI PSİKOTERAPİLERE BAKIŞ
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ	PSİKOTROP İLAÇ UYGULAMALARINDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ İLKELERİ
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ	POSTTRAVMATİK SENDROMDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA HATİPOĞLU	ÇOCUKLARDA LARİNGEAL MASKE VE COBRA PERİLARİNGEAL AIRWAY ÜZERİNE DEKSMEDETOMİDİNİN ETKİLERİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ DR. AYSUN NAZLI	YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN ENDOSKOPİK GASTROSTOMİ UYGULANAN GERİATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ	HEMŞİRELERİN MALNÜTRİSYON FARKINDALIK DÜZEYLERİ: ÇİFT MERKEZLİ ÇALIŞMA

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 1, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDEM SARIKAYA
ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY	SEZGİ KAVRAMININ FELSEFİK VE TERİMSSEL ANALİZİ BAĞLAMINDA TARİHSEL TEZAHÜRLERİ
ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY PROF. DR. NURTEN GÖKALP	GAZALİ VE HENRİ BERGSON FELSEFESİNDE SEZGİNİN TEMELLERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF KEMALOĞLU-ER (OTURUM 2. BAŞKANI)	LEARNERS' USE OF NATIVE LANGUAGE IN RESPONSE TO REFERENTIAL QUESTIONS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES
DR. NESİBE ESEN ATEŞ	NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN ŞİİRLERİNDE ÖLÜM, AHİRET VE DİN
DR. NESİBE ESEN ATEŞ	BEKLENEN KURTARICI İNANCININ PSİKOLOJİK TEMELLERİ
DR. ALEV ÖNDER	TANYERİ HOROZLARI ROMANINDA SAVAŞIN İZLERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDEM SARIKAYA	HOCA DEHHÂNÎ DİVANI'NDA KİŞİLER
ÖĞR. GÖR. DR. GÜLSÜN NAKİBOĞLU	BİR ANLATI KİŞİSİ OLARAK ABDÜLHAK HAMİT TARHAN
İBRAHİM YAĞIZ DR. ÖĞR. ÜYESİ. ALİMCAN BUĞDA	MUSTAFA NAZMÎ'NİN TEMSİL-İ KAVÂİD VE ZAVÂBİT-İ İLM-İ HUKUK ADLI ESERİ
DR. MUTLU ÖZGEN	ANŞA BACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE GILAVAN BAYRAMI (TRT Sıraç Belgeselinin Işığında)
DR. ÖĞR. GÖR. MEHİBE ŞAHBAZ	İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRKLERDE DİPLOMASİYE YÖN VEREN ZÜMRELER
DR. ÖĞR. ÜYESİ CAVİT POLAT	ANADOLU KÜLTÜRÜNDE GELENEKSEL BİR SÜSLEME UNSURU; HAÇ MOTİFİ

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- CUMARTESİ

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYE. İBRAHİM AKBEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ (OTURUM 2. BAŞKANI)	TÜRKİYE'DE YETİŞEN PİRACANTHA COCCINEA'NIN (KIZIL ATEŞ DİKENİ) FENOLİK BİLEŞİMİ VE ANTİOKSİDAN ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM	LİMON OTUNUN ANTİOKSİDAN PROFİLİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM	VAN İLİNDEN ELDE EDİLEN PROPOLİS EKSTRAKTLARININ ANTİBAKTERİYAL AKTİVİTESİ
YALÇIN TAHTALI ZAFER ULUTAŞ	KARAYAKA KUZULARINDA DOĞRUSAL BÜYÜME EĞRİSİ MODELLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYE. İBRAHİM AKBEN ÖĞR. GÖR. İREM PELİT	TIBBİ ATIK YÖNETİMİ: ADANA'DA ÖZEL BİR HASTANE'DE BİR ALAN ÇALIŞMASI
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKBEN Öğr. Gör. Esmâ IRMAK	ORGANİK BEBEK ÜRÜNLERİ TÜKETİMİNDE EBEVEYN FARKINDALIĞI: BİR ALAN ÇALIŞMASI
HATİCE İSKENDER ARMAĞAN HAYIRLI	KURŞUN ZEHİRLENMESİ OLUŞTURULAN TAVUKLARDA HUMATİN ŞELATÖR ETKİSİ

13-16 Aralık 2018
ADANA

16.12.2018- PAZAR

SAAT 09:00 - 11:00

Salon 1, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU
EBRU AYDIN SELDA CULHA	KİRAL β-HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK ALDOL REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI
EBRU AYDIN SELDA CULHA	İSATIN ve ASETONUN ENANTİOSEÇİMLİ ORAGANOKATALİTİK ALDOL REAKSİYONU
PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ	TİTANYUM DİBORİDE GÜÇLENDİRİCİNİN ALİMİNYUM MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN SERTLİĞİNE ETKİSİ
PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ	ALÜMİNA İLE GÜÇLENDİRİLMİŞ METAL MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN KARAKTERİZASYONUN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ (OTURUM 2. BAŞKANI)	DOLOMİT KULLANILARAK O'CONNOR YÖNTEMİYLE SENTEZLENEN HEGZAGONAL BOR NİTRÜRDE OPTİMUM KATKI MİKTARININ BELİRLENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM	$\text{Bi}_{2.0-x}\text{Gd}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{2.1}\text{Cu}_{3.2}\text{O}_y$ SERAMİKLER için $d\rho/dT$ EĞRİLERİNDEN ELDE EDİLEN EŞLEŞTİRME GEÇİŞİ ve TUTARLILIK GEÇİŞ SICAKLIĞININ DEĞİŞİMİ ÜZERİNE TARTIŞMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM DR.ÖĞR. ÜYESİ YUSUF ZALAOĞLU	FARKLI DEĞERLİKLİ Bi/Si KİSMİ YER DEĞİŞTİRMESİNİN $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ SERAMİK MALZEMELERİN MEKANİK PERFORMANS ve MEKANİK KARAKTERİSTİK YAPISI ÜZERİNE ETKİSİ
AHMET KILÇIK ŞÜKRÜ KARATAŞ	THE CURRENT-VOLTAGE AND CAPACITANCE-VOLTAGE CHARACTERISTICS OF AU/GRAFEN OXIDE (GO)/N-TYPE SI STRUCTURES

13-16 Aralık 2018
ADANA

16.12.2018- PAZAR

SAAT 11:00 - 13:00

MULTİDİSİPLİNER OTURUM

Salon 1, MULTİDİSİPLİNER	OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Seçil FETTAHLIOĞLU
PROF. DR. Hüseyin BASIM PROF. DR. Esin BASIM	ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST <i>Xanthomonas</i> spp., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE
PROF. DR. Esin BASIM PROF. DR. Hüseyin BASIM	EVALUATION OF PRODUCERS IN TERMS OF CONTROL TREATMENTS FOR BACTERIAL BROWN BLOTCH DISEASE (<i>Pseudomonas tolaasii</i> Paine) OF MUSHROOM (<i>Agaricus bisporus</i>) IN KORKUTELİ COUNTY OF ANTALYA PROVINCE IN TURKEY
PROF. DR. Esin BASIM PROF. DR. Hüseyin BASIM	THE ANTIFUNGAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF ROSE (<i>Rosa damascena</i>) AGAINST <i>Penicillium</i> spp. ISOLATES
PROF. DR. Hüseyin BASIM PROF. DR. Esin BASIM	THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (<i>Origanum dubium</i> Boiss.) AGAINST <i>Rhizobium vitis</i> ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF CROWN GALL DISEASE OF GRAPEVINE
PROF. DR. Hüseyin BASIM PROF. DR. Esin BASIM	THE INCIDENCE AND SPREADING OF BANANA WET ROT DISEASE CAUSED BY <i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i> IN TURKEY
Esin BASIM Hüseyin BASIM	RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF THYME (<i>Origanum dubium</i> Boiss) OIL ON <i>Acidovorax citrulli</i> CAUSING WATERMELON FRUIT BLOTCH DISEASE

13-16 Aralık 2018
ADANA

16.12.2018- PAZAR

SAAT 09:00 - 11:30

Salon 2, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT
PROF. DR. PERİHAN ARTUT ARŞ. GÖR. H. BEYZA CANBAZOĞLU	SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL DÜŞÜNME SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ
PROF. DR. PERİHAN ARTUT ARŞ. GÖR. H. BEYZA CANBAZOĞLU	SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL DÜŞÜNME SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ
PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT Öğrt. Ahsen Hande KAYADELEN	İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TAM SAYILAR KONUSUNDAKİ PEDAGOJİK ALAN BİLGİLERİ
PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT Doç. Dr. Ayten Pınar BAL	MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SIRADIŞI PROBLEMLERE YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜREÇLERİ İLE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT (OTURUM 2. BAŞKANI) DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN	ÖĞRETMEN ADAYLARININ 4.0 ENDÜSTRİ ÇAĞINA İLİŞKİN FARKINDALIKLARI: BİR METAFORİK ÇALIŞMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURSEL ASLANTÜRK	HİTİT ÇİVİYAZILI METİNLERDE TANRI UBIYA (UBİYA)
MEHMET KÖKPİNAR DOÇ.DR. ÖĞR. ÜYESİ GAZANFER KEMAL GÜL GÖNÜL AK ARŞ. GÖR. MÜGE SARPER KAHVECİ MURATCAN CAMGÖZ	10-11 YAŞ GRUBU BAYAN SPORCULARA ÖZEL HAZIRLIK DÖNEMİNDE UYGULANAN ALETLİ-ALETSİZ KUVVET ÇALIŞMALARININ 100 M SERBEST STİL PERFORMANSINA ETKİSİ

13-16 Aralık 2018

ADANA

16.12.2018- PAZAR

SAAT 12:30 - 15:00

Salon 1, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK
DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK YAHYA EMRE ENGİN	DOĞAL KAÜÇUK (NR) KARIŞIMININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK	GLİSEROL VE GLİSEROL-SU SOLÜSYONLARININ VİSKOZİTESİNİN DENEYSEL İNCELENMESİ
ÖĞR. GÖR. AYÇA TAŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK	BORİK ASİD-GLİSERİNİN HeLa HÜCRELERİNE KARŞI IN VİTRO SİTOTOKSİK AKTİVİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi Neşe KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK Öğr. Gör. Ayça TAŞ	BORİK ASİTİN MEME KANSER HÜCRE HATLARI ÜZERİNE ANTI-KANSER AKTİVİTESİ
ÖĞR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ	FARKLI KANSER HÜCRELERİNDE ARNEBIA DENSIFLORA'NIN ANTI-KANSER AKTİVİTE ETKİNLİĞİNİN İN VİTRO ÇALIŞMASI
ÖĞR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ ERKAN GÜMÜŞ PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ	ARNEBIA DENSIFLORA'NIN MEME KANSERİ HÜCRE HATLARI ÜZERİNE METANOL VE SU ÖZÜTLERİNİN ANTI-KANSER AKTİVİTESİ
UZMAN BİYOLOG DUYGU KÜBRA TUNA DR. ÖĞR. ÜYESİ YALÇIN DİCLE UZMAN BİYOLOG ELİF AYDIN	VAN İLİ HALK SAĞLIĞI LABORATUVARINA GÖNDERİLEN KAN ÖRNEKLERİNDE HEPATİT VE HIV SEROPREVALANSI
DR. ALİ İHSAN TEKİN	LENFÖDEM TEDAVİSİNDE MANUL LENFATİK DRENAJ UYGULAMASI
DR. RİFAT ÖZMEN	RÜPTÜRE AORT ANEVRİZMALARINDA ENDOVASKÜLER TEDAVİ DENEYİMLERİMİZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALPER AVCI (OTURUM 2. BAŞKANI)	TÜBERKÜLOZ YAYGIN BÖLGEDE GENÇ NÜFUS'TA PLEVRAL EFFÜZYON ETYOLOJİSİ
DR. GÜZİN ÖZDEN	KRONİK İSHALLE BAŞVURAN İMMÜN YETMEZLİK OLGUSU

13-16 Aralık 2018
ADANA

15.12.2018- PAZAR

SAAT 12:30 - 15:00

Salon 2, OTURUM-2	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ATILGAN ATILGAN
DR. ALİ YÜCEL PROF. DR. ATILGAN ATILGAN ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ	ISITMA VE SOĞUTMA DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE EN UYGUN DOĞRUSAL VE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: ETLİK PİLİÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÖRNEĞİ
DR. ALİ YÜCEL PROF. DR. ATILGAN ATILGAN ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ	BÜYÜME DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: YAĞ GÜLÜ ÖRNEĞİ
ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN (OTURUM 2. BAŞKANI) DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY	TÜRKİYE’NİN EGZOTİK TIBBİ AROMATİK BİTKİLERİ
ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. AHMET İLÇİM DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY	ÇUKUROVA BÖLGESİ’NDE SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLER
ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. AHMET İLÇİM	TÜRKİYE’DEKİ PRUNELLA L. (LAMIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ

16.12.2018- PAZAR

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 1, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY (OTURUM 2. BAŞKANI) DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	TÜRKİYE’NİN VASKÜLER DUVAR FLORASININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET DÜZEYİNİN DİĞER DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	HEKİM HEMŞİRE İŞBİRLİĞİNİN İŞ DOYUMUYLA İLİŞKİSİ
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY EMİNE TURAL DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	HATAY İLİ’NİN ANIT AĞAÇLARI

DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY EMRAH ALSAN DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	HATAY'DA LOKAL OLARAK YAYILIŞ GÖSTEREN CORDIA MYXA L. (BORAGINACEAE) AĞACININ EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN	SEYHAN VE CEYHAN NEHİR SİSTEMİ'NDE (ADANA, TURKEY) BULUNAN İSTİLACI BALIK TÜRLERİ VE DAĞILIMLARI
DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN	HATAY İLİ İÇSU BALIK FAUNASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ FİLİZ GÜNEYSU ATASOY	SEÇİLİ TARIM ÜRÜNLERİNİN ARZ VE TALEBİNİN TEORİK VE DENEYSEL OLARAK ANALİZİ

16.12.2018- PAZAR

SAAT 15:30 - 18:00

Salon 2, OTURUM-3	OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU
DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ (OTURUM 2. BAŞKANI)	MÜZİKTE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜMLERİN KLARİNET REPETUARI ÜZERİNE ETKİLERİ
DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ	TARİHSEL SÜREÇ İÇERSİNDE ORKESTRA MÜZİĞİNDE KLARNETİN YERİ VE ÖNEMİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜNSU YILMA ŞAKALAR ÖĞR. GÖR. ALPER ŞAKALAR	17. YÜZYILDAN 20. YÜZYILA OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA HALK MÜZİĞİ
ŞANSIM TELEVİ BOĞA DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU	ÇAĞDAŞ BASKI TASARIMINDA DİJİTAL BASKI VE TASARIM ÖNERİLERİ
DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU	ÖRME YÜZEYLERİN İÇ MEKANLARDA DEKORATİF UNSUR OLARAK KULLANIMI
DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU	ÖZGÜN BASKI DERSİ EKSLİBRİS UYGULAMALARINDA EKSLİBRİS SANATÇILARIYLA İLETİŞİMİN ÖNEMİNE DAİR BİR İNCELEME
DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU	RESİM-İŞ EĞİTİMİNDE KOLAJ TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN MEKÂNA DAİR ÖYKÜNMELERİN EĞİTSEL BOYUTU
DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT ATASOY	ÇATI BAHÇELERİNİN KENTSEL PEYZAJ ALANLARI AÇISINDAN FAYDALARI

13-16 Aralık 2018
ADANA

YABANCI KONUŞMACILAR

16.12.2018- PAZAR

SAAT 10:30 - 12:30

Salon 3, OTURUM-1	OTURUM BAŞKANI: DOÇ. DR. ÖMER OKAN FETTAHLIOĞLU
Anjezë Ditmir	Evaluation of Growth Rates of Kosovo
Ardana BARBOSSYN	Islamic Microfinance
Mohammed KHAN	Oman's Financial Sector Companies
Ahmad FAROZU	Socioeconomic problems and design
Д. ЯРОВСКИЙ	Туберкулез как медико – социальная проблема в России и за рубежом

İÇİNDEKİLER	
KONGRE KÜNYESİ	i
BİLİM KURULU	ii
FOTOĞRAF GALERİSİ	iii
SERĞİ	iv
KONGRE PROGRAMI	v
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZETLERİ	
ARAŞ. GÖR. ÖZGE GÖKTEPE ÖĞR. GÖR. ESRA BALCIOĞLU ÖĞR. GÖR. TUBA ÖZKUL DOÇ. DR. ARZU YAY ARAŞ. GÖR. BETÜL YALÇIN PROF. DR. SAMİ AYDOĞAN	1
DENEYSEL DİYABET OLUŞTURULAN SIÇANLARDA HNGF6A VE ANTI-HİPERGİLSEMİK İLAÇLARIN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNE ETKİSİ	
DOÇ. DR. MEDİHA TÜRKTA	3
ENDOVASKÜLER AORT TAMİRİ GİRİŞİMLERİNDE ANESTEZİ DENEYİMLERİMİZ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KÜPELİ	5
KÜÇÜK HÜCRELİ DİŞİ AKCİĞER KANSERLERİNDE KLİNİK EVRELEMEDE KULLANILAN PET/BT'NİN PATOLOJİK EVRELEME İLE KARŞILAŞTIRILMASI	
HATİCE KÜBRA KOÇ TOPCUOĞLU DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ÖNER DR. ÖĞR. ÜYESİ ZÜLAL ÖNER	7
ÇOK KESİTLİ BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN 3 BOYUTLU REKONSTRÜKSİYONUYLA PROCESSUS STYLOİDEUS'UN UZUNLUKLARININ VE AÇILANMALARININ ÖLÇÜMÜ İLE CİNSİYET FARKININ BELİRLENMESİ	
ARŞ. GÖR. EMİN KAYMAK ARŞ. GÖR. ALİ TUĞRUL AKIN DR. ÖĞR. ÜYESİ ZÜLEYHA DOĞANYİĞİT DR. ÖĞR. ÜYESİ DERYA KARABULUT PROF. DR. AYŞE TOLUK	9
INFLAMMATION IN DOXORUBICIN-INDUCED TESTIS INJURY	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN KARAASLAN	10
TALASEMİ MAJÖRLÜ ÇOCUKLARDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE TİLT TESTİNİN KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİNE ETKİSİ	
ÖNDER ÖZDEN	12
YENİDOĞAN MEDİASTİNAL LENFANJİOMUN TORAKOSKOPİK TEDAVİSİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT SAĞIR ARŞ. GÖR. OLCAY GENÇ DR. ÖĞR. ÜYESİ HİLMİ ÇOŞKUN	14
İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ KAZASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
ARŞ. GÖR. VOLKAN BEKİR YANGIN DOÇ. DR. ÖZGEN AKALIN	15
POZİTİF EĞİMLİ KISIMLAR İÇEREN YOLLAR İÇİN EKONOMİK SEYİR SAĞLAYACAK HIZ PROFİLLERİNİN OLUŞTURULMASI	
DOÇ. DR. RÜVEYDA KÖMÜRLÜ CİHAN MEMİOĞLU	17
İNŞAAT FİRMALARI İÇİN İHALE AŞAMASINDA İNŞAAT RİSKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	

DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR	19
TÜRKİYE’DE RÜZGÂR ENERJİSİ VE İSTİHDAMA KATKISI ÜZERİNE BİR SWOT ANALİZİ	
DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR	21
TÜRKİYE SOSYAL HİZMET MEVZUATINDA ÇOCUK	
DR. ÖĞR. ÜYESİ REYHAN CAFRI DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVİLAY SARICA	23
OECD ÜLKELERİNDE KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI GELİR EŞİTSİZLİĞİNİ ARTIRIYOR MU? PANEL KANTİL REGRESYON ANALİZİ	
ÖĞR. GÖR. FİLİZ KÖYEL PROF. DR. NEBİYE YAMAK	25
İHRACATIN TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	
ÖĞR. GÖR. FİLİZ KÖYEL PROF. DR. NEBİYE YAMAK	26
TÜRKİYE’DE KADIN VE ERKEK İŞGÜCÜNE KATILIMI ARASINDAKİ İLİŞKİ TAMAMLAYICI MI YOKSA İKAME Mİ?	
ASSOC. PROF. DR. ZEKERİYA NAS İLHAN ALANTAS	27
ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF HUMAN RESOURCES IN HOTEL INDUSTRY AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT LEVEL OF EMPLOYEES	
ESRA KAPLAN PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	28
THE SYNTHESIS OF BİSBENZİMİDAZOLES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF TRANSİTİON METAL COMPLEXES	
GÜLCAN FERİÇOK PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	29
THE SYNTHESIS OF NOVEL BENZİMİDAZOLE-SCHİFF BASES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF METAL COMPLEXES	
GÜRKAN GÜNEY PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ	30
THE SYNTHESIS OF ACETOGUANAMİNE SCHİFF BASES AND INVESTIGATION OF SOME OF THEIR METAL COMPLEXES	
DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN ERTUĞRUL CAN	31
Bİ2O3 KATKILI CAM FRİTLERİNİN ÜRETİMİ VE KARAKTERİZASYONU	
DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN ERTUĞRUL CAN	33
AĞIR METAL (PBO) İÇERMEYEN DÜŞÜK SICAKLIKTA EMAYELEŞEN KURŞUNSUZ CAM FRİTİNİN KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	
DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU GÜNEŞ GÜNEŞER YILMAZ YILDIRIM	35
ELEKTROLİTİK PLAZMA YÖNTEMİ İLE ÇELİK TEL TEMİZLİĞİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU ANAKLI DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU	36
ELEKTROKİMYASAL METODLA ÜRETİLEN GRAFENİN HAFİF ALAŞIMLARDA KULLANIMI	
CEMİLE TEMUR ÇINAR DOĞAN IŞIK	38
KAYSERİ İLİNDE ŞEKER PANCARI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KARŞILAŞILAN BİTKİ KORUMA SORUNLARI	

CEMİLE TEMUR ÇINAR DOĞAN IŞIK	39
BAZI YABANCI OT TÜRLERİNİN PLUM POX VİRUS'E KONUKÇULUK ETME POTANSİYELİ	
SAİT AYKANAT HATUN BARUT	41
BUĞDAY TARIMINDA FARKLI ZAMANLARDA BAZI BAKTERİ (Bacillus spp.) UYGULAMALARININ DANE VERİMİ ve KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ	
SAİT AYKANAT HATUN BARUT	42
EKMEKLİK BUĞDAYDA FARKLI SIVI TABAN GÜBRE KULLANIMININ VERİM VE KALİTE ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
DOÇ. DR. TUGAY AYAŞAN ZİR. YÜK. MÜH. ŞERİFE ERGÜL DR. HİLAL YILMAZ DOÇ. DR. ASLIHAN NAKİBOĞLU	43
YEMLER VE HAYVAN BESLEME ANABİLİM DALINDA ÇALIŞAN ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİLİMSEL HAKEMLİĞE BAKIŞ AÇISI	
ŞEHRİBAN DEMİR ŞEYDA NUR TURKAY DR. ÖGR. ÜYESİ MELİKE BAKIR	44
MERCİMEK'TE (Lens culinaris Medik.) TG/TC TEKRARLARI ile YENİ SSR MARKÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİ	
ASST. PROF. DR. ABDULLAH ULAŞ	45
DETERMINATION OF PLANT ROOT MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS BY LINE INTERSECT TECHNIQUE AND ROOT IMAGE ANALYSIS SYSTEM	
DR. ÖGR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ PROF. DR. MURAT ŞEKER DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU	46
ÇANAKKALE GEYİKLİ YÖRESİNDEKİ AYVALIK ZEYTİN ÇEŞİDİ ZEYTİNLERİNİN COĞRAFİ İŞARET TESCİLİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR	
DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU DR. ÖGR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ PROF. DR. MURAT ŞEKER	48
AYVACIK-ÇANAKKALE YÖRESİNDE FARKLI ZAMANLARDA HASAT EDİLEN ZEYTİNLERİN YAĞ ASİDİ KOMPOZİSYONLARININ DEĞİŞİMİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖGR. GÖR. AHMET GANİ ÖGR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ	50
PI VE LQR DENETLEYİCİLER KULLANILARAK AZALTICI TİP DA-DA DÖNÜŞTÜRÜCÜNÜN DENETİMİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖGR. GÖR. AHMET GANİ ÖGR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ	52
GA TABANLI PI DENETLEYİCİ KULLANARAK TEK FAZLI DOĞRULTUCUNUN BENZETİM ÇALIŞMASI	
DR. ÖGR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU ÖGR. GÖR. AHMET GANİ ÖGR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ	54
TİP-2 SİNİRSEL-BULANIK DENETLEYİCİ İLE ŞONT AKTİF GÜÇ FİLTRESİNİN DENETİMİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE	56
YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİNDEN BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN SAFLAŞTIRILMASI VE BAZI KİNETİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE	58
YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİ BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN BAZI AĞIR METALLERE VE BAZI İNHİBİTÖRLERE KARŞI ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	

PERİNUR KOPTUR F. FİLİZ YILDIRIM ŞABAN YUMRU MUSTAFA ÇÖREKCİOĞLU SULTAN ARAS	60
FARKLI ÖNTERBİYE İŞLEMLERİ UYGULANAN TENCEL KUMAŞLARIN HİDROFİLİTE VE SERTLİK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	61
AHLAT (PYRUS ELAEAGRİFOLIA PALLAS) ÇÖĞÜRLERİNİN ANAÇ OLARAK DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ	
ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	63
KİRAZDA MEYVE ÇATLAMASI	
ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES	65
ILIMAN İKLİM MEYVE TÜRLERİNDE TOHUM DORMANSİSİ SEED DORMANCY IN TEMPERATE FRUIT TREES	
ARŞ. GÖR. AHMET SAY MEHMET ARSLAN	67
DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞEN KARA KEKİĞİN (Thymbra spicata Var. spicata) UÇUCU YAĞ İÇERİĞİ VE GELENEKSEL KULLANIMI	
ARŞ. GÖR. AHMET SAY MEHMET ARSLAN	69
Hint Hardalının (Brassica juncea) ÇEŞİTLERİNİN KARASAL İKLİM KUŞAĞINDA YETİŞTİRİLEBİLME OLANAKLARININ BELİRLENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN HALİLOĞLU PROF. DR. MUSTAFA OĞLAKÇI	71
FARKLI AZOT DOZLARININ PAMUKTA (GOSSYPIUM HIRSUTUM L.) ERKENCİLİK KRİTERLERİNE ETKİSİ	
ARŞ. GÖR. EMRE KOÇ PROF. DR. FERDA CANDAN	72
ANTİOKSİDAN AKTİVİTENİN ÖLÇÜLMESİNDE REFERANS OLARAK KULLANILAN BİLEŞİKLERİN, 2,2 ' - DİFENİL-1-PİKİRİHİDRAZİL (DPPH) RADİKAL SÜPÜRÜCÜ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ VEDAT BEYYAVAŞ	74
FARKLI DEFOLİANTLARIN PAMUK LİF ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ PROF. DR. ABDULLAH ÖKSÜZ	76
"THE EFFECTS OF STORAGE CONDITIONS ON FATTY ACID PROFILE OF SHARK, bignose shark (Carcharhinus altimus, Springer, 1950), LIVER OIL"	
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ	77
BIOCHEMICAL COMPOSITION OF BLUEFISH POMATOMUS SALTATRIX (LINNAEUS, 1766)	
PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA	78
BESLENME EKOLOJİSİNE FARKLI BİR YAKLAŞIM: TARIMSAL BİYOÇEŞİTLİLİK VE DİYET ÇEŞİTLİLİĞİ	
PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA	80
HERŞEY HÜCREDE BAŞLAR: İŞ SAĞLIĞI VE KANSER	
PROF. DR. ÖZDAL GÖKDAL DR. VADULLAH EREN PROF. DR. AHMET CEYLAN DOÇ. DR. OKAN ATAY	82
DOĞUM MEVSİMİNİN KIVIRCIK ERKEK KUZULARININ ERGENLİK ÇAĞI ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHTAP EROĞLU DR. ÖĞR. ÜYESİ ARİFE ZUHAL DEĞİRMENCİOĞLU	84
NİĞDE BÖLGESİNDE KOLON POLİPLERİNİN DEMOGRAFİK DAĞILIMI VE HİSTOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ	

PROF.DR. UFUK KARADAVUT DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN	85
KIRŞEHİR İLİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN KURU FASULYE BİTKİSİNİN PROJEKSİYON ÇALIŞMASI	
PROF. DR. UFUK KARADAVUT DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN	86
BAZI YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN TOHUM VE ENDOSPERM ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN	
DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN PROF. DR. UFUK KARADAVUT PROF. DR. MEHMET YAĞMUR	87
ORTA KIZILIRMAK VADİSİNDEN TOPLANAN RENKLİ YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN KALİTATİF VE KANTİTATİF ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK	88
DETERMINATION OF YIELD AND YIELD ELEMENTS IN SUNFLOWER VARIETIES GROWN AT DIFFERENT INTERVALS	
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK	89
AGRICULTURAL PESTICIDE AND THEIR EFFECTS ON THE ENVIRONMENT	
PROF. DR. OKAN VELİ ŞAFAKLI	90
KKTC'DE ASGARİ ÜCRETİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	
PROF. DR. DERYA ÖCAL	92
REKLAM VE RİSK YÖNETİMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR AÇILIM VE DEĞERLENDİRME	
DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY	94
SAHTE HABERLER HAKKINDA İZLEYİCİ PERSPEKTİFİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY	96
SOSYAL MEDYA'DA İTİBAR YÖNETİMİ: 2018 YILI EN DEĞERLİ 5 TÜRK ŞİRKETİNİN TWITTER HESAPLARININ İNCELENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ RAHŞAN FATMA AKGÜL	98
REKLAM VE GRAFİK TASARIM BAĞLAMINDA GERİLLA REKLAMCILIK	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR	100
ADANA'YA AİT ŞERİYYE SİCİLLERİNİN TARİHİ SINEMAYA KAYNAK OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİNE DAİR BAZI ÖRNEKLER	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR	101
HALEP-ADANA YOLU HAKKINDA BAZI TESBİTLER	
DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR	102
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKGENLER KONUSUNDAKİ MATEMATİKSEL FORMÜLLER VE ÖZELLİKLERE İLİŞKİN KAVRAMSAL ANLAMALARI	
DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR	103
12 . SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİMİT SORULARINA İLİŞKİN FARKLI ÇÖZÜM YAKLAŞIMLARI	
AYŞENUR YILDIZ PROF. DR. İSMET YILDIZ ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR HASAN ŞAHİN	105
ANALİTİK FONKSİYONLARIN YALINKATLIĞI VE KONVEKSİĞİ ÜZERİN BİR ÇALIŞMA	
MERVE TURHAN PROF. DR. İSMET YILDIZ HASAN ŞAHİN ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR	106
TANIMLANMIŞ KOMPLEKS DEĞİŞKENLİ LOGARİTMİK FONKSİYONLARIN KONVEKS FONKSİYONLARA DÖNÜŞÜMLERİ ÜZERİNE	

DR. ÖĞR. ÜYESİ TUĞBA HAN (ŞİMŞEKLER) DİZMAN DR. ÖĞR. ÜYESİ NAİME TOZLU	108
SOFT ÖRTÜ TABANLI ROUGH KÜMELER KULLANARAK ÇOKLU KARAR VERME PROBLEMLERİNDE BİR UYGULAMA	
DR. MUSTAFA ÖZKAN	110
MATEMATİK LOJİK ALANINA FARKLI KATEGORİLER İLE YAKLAŞIM	
DR. MUSTAFA ÖZKAN	111
FARKLI ÜRETEÇLER İLE BELİRLENEN KODLAR	
DR. MEHMET MERKEPÇİ	112
PARMAKIZI TABANLI PERSONEL TAKİP SİSTEMİ	
NESİP AKTAN EMİNE ÖZGÜR	114
NULLUK DAĞILIMINA SAHİP HEMEN HEMEN α -KOSİMPLEKTİK MANİFOLDLAR ÜZERİNDE İKİNCİ MERTEBEDEN PARALEL TENSÖRLER	
ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA PROF. DR. YAKUP HAMEŞ	117
HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN DC/DC DÖNÜŞTÜRÜCÜLER	
ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA PROF. DR. YAKUP HAMEŞ	119
HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN SÜPERKAPASİTÖR TEKNOLOJİSİ VE KONTROL STRATEJİSİ	
ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL	122
AKDENİZ'DE BULUNAN ADALARIN YENİLENEBİLİR ENERJİ ADASI OLARAK KULLANIMI 2: SARİBELEN ADASI ÖRNEĞİ	
ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK DOÇ. DR. MELİHA OKTAV BULUT	124
TEKSTİLDE KULLANILAN BAZI KIVAMLAŞTIRICILARIN TOPRAK VERİMİNE ETKİLERİ	
ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL	126
PARABOLİK OLUK YOĞUNLAŞTIRICILI SİSTEMLERİN TEKSTİL ENDÜSTRİSİNDE KULLANIMI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN	128
TÜRKİYE'NİN ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN	130
TÜRKİYE'DE ENERJİ YOĞUNLUĞUNUN ENERJİ VERİMLİLİĞİNE ETKİSİ	
DOĞAN IŞIK CEMİLE TEMUR ÇINAR FATMA TURGAN	132
BAZI MISIR HAT VE ÇEŞİTLERİNİN CANAVAR OTUNA (ORABANCHE SPP.) KARŞI TUZAK BİTKİ OLARAK KULLANIM POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI	
DOĞAN IŞIK CEMİLE TEMUR ÇINAR	134
BAZI TIBBİ BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN UÇUCU YAĞLARIN YAPIŞKAN OT (SETARIA SPP.) ÜZERİNE HERBİSİDAL ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK	136
HÜKÜMET ETKİNLİĞİ İLE YOLSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİ: OECD ÜLKELERİ ÖRNEĞİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ	137
TİCARİ AÇIKLIK VE KAMU SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ İLİŞKİSİ	

DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK	138
KAMU SEKTÖRÜNDE YOLSUZLUĞUN EKONOMİK VE KURUMSAL BELİRLEYİCİLERİ: GEÇİŞ EKONOMİLERİ ÖRNEĞİ	
DOÇ. DR. F. PERVİN BİLİR FAHRİ ERYILMAZ	139
İNGİLTERE VE TÜRKİYE'DEKİ SPORDA ŞİDDET YASALARI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ ZİYA EDDİN ERGÜVEN KÜBRA ARICIOĞULLARI	141
SAĞLIK HİZMETLERİNDE VERGİLER VE SİGORTA İLE FİNANSMAN YÖNTEMLERİ AÇISINDAN İNGİLTERE VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ ZİYA EDDİN ERGÜVEN KÜBRA ARICIOĞULLARI	143
SAĞLIK HİZMETLERİNDE FİNANSMAN SİSTEMLERİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME	
DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHADIR GÜLBAHAR DR. ÖĞR. ÜYESİ SADIK YÜKSEL SIVACI	145
DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖĞRETMENLERİN SINIF İÇİ LİDER ÖĞRETMENLİK VE SINIF İÇİ ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEME ÇALIŞMASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN TUNÇ DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA KESER ÖZMANTAR DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN PROF. DR. MEHMET FATİH ÖZMANTAR	147
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL İÇERME KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT ÖĞRT. NEZAHAT GÜZEL	149
İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
ALİ ÇILDIR DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN	151
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNE İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER DİDEM KESKİN	153
ÜNİVERSİTE YAŞAMINA UYUM ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER ARŞ. GÖR. DİLEK VEYSİKARANI	155
NOMOFOBİ'NİN AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ	
SERDA GÜNER DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA SADIK	157
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM FELSEFELERİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE EĞİTİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ROLLERİ VE ÖĞRETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKÇE DIŞLEN DAĞGÖL DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU İŞPINAR AKÇAYOĞLU	159
SOCIAL MEDIA: A DEBILITATIVE OR FACILITATIVE FACTOR IN LEARNING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE?	
DR. ÖĞR. ÜYESİ FERİT GÜRBÜZ	160
THE BOUNDEDNESS OF COMMUTATORS OF MARCINKIEWICZ INTEGRALS WITH ROUGH KERNEL ASSOCIATED WITH SCHRÖDINGER OPERATOR ON VANISHING GENERALIZED MORREY SPACES	

DOÇ. DR. MEHMET ALTINÖZ DR. ÖGR. ÜYESİ SERDAR ÇÖP ÖGR. GÖR. DR. DEMET ÇAKIROĞLU	162
İŞGÖREN GÜÇLENDİRMENİN BAŞARI GÜDÜSÜ ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI	
ARŞ. GÖR. DR. FATMA CEYDA BAŞ	164
THE ENVIRONMENTAL CONTEXTS FOR ADOLESCENT DRUG USE	
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT HATİCE SERAP SAY FUNDA MERMERTAŞ	165
TÜRKİYE’DE ULAŞTIRMA VE LOJİSTİK SEKTÖRÜNDEKİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT ÖGR. GÖR. ÖMER YILMAZ MEHMET ÖS	167
LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRLERİNDE REKABET AVANTAJI İÇİN BİLGİ ve İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	
DOÇ. DR. CUMA BOZKURT MEHMET PEKMEZCİ VEYSİ EVİS	168
TÜRKİYE’DE HAVA KARGO TAŞIMACILIK SEKTÖRÜ, GELİŞİMİ VE GELECEĞİ	
ARŞ. GÖR. ABDULLAH BAŞ	170
PAZARLAMA MİYOPİSİNİN STRATEJİK DEĞERLENDİRİLMESİ: TEHDİT Mİ FIRSAT MI?	
NURÇİN MERT SEREN TARHAN DOÇ. DR. IŞIL ARIKAN SALTIK	172
TURİZM ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
DR. ÖGR. ÜYESİ EDA RUKİYE DÖNBAK	174
ACENTELERİN ADIYAMAN DESTİNASYONU ALGISI VE ÖNERİLERİNE YÖNELİK FENOMONOLOJİK ANALİZ	
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	176
SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ:1960-2017 DÖNEMİ AMPİRİK ANALİZİ	
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	178
G7 ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ANALİZİ: ÜLKE ÖZELİNDE BİR PANEL VERİ ANALİZİ	
ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN	179
İNTERNET KULLANIMI OECD ÜLKELERİNDE EKONOMİK BÜYÜMEYİ ETKİLİYOR MU? HETEROJEN PANEL VERİ ANALİZİ	
DOÇ. DR. MEHMET KARA	180
BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ BÜYÜMESİ İLE ENFLASYON ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE İÇİN AMPİRİK SONUÇLAR	
DOÇ. DR. MEHMET KARA	181
BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİLERİ İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	
DOÇ. DR. MEHMET KARA ARŞ. GÖR. GİZEM BAŞ HAZAR KESKİN	182
TÜRKİYE’DE DÖVİZ KURLARI İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ ABBAS KARAAĞAÇLI	185
TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKASININ TARAFSIZLIK STATÜSÜNÜN EKONOMİK ETKİLERİ	

Öğr. Gör. Burcu DOĞAN Öğr. Gör. Erdem HİLAL	187
ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA	
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER	188
ÜZÜM POSASI ATIKLARINDAN BİYOGAZ ÜRETİMİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER	189
GERİ DÖNÜŞEBİLİR ATIKLARIN TOPLANMASI KONUSUNDA YAPILAN BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARININ TOPLAMA VERİMİNE KATKISININ ARAŞTIRILMASI	
ARZU BULUT DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL	190
SAĞLIK TURİZMİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE’DE TERMAL TURİZM; BİR SWOT ANALİZİ ÇALIŞMASI	
ARZU BULUT DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL	192
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE SAĞLIK TURİZMİ	
ÖĞR. GÖR. DR. MUSTAFA EKEN DR. ÖĞR. ÜYESİ ELA B. G. AVŞAROĞLU	194
FARKLI TİP KATKILARLA ÜRETİLEN BETONLARIN AŞINMA VE SÜLFAT ETKİSİNE KARŞI DAYANIMI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK	195
RESİM SANATINDA GÖRÜNTÜ GERÇEĞİNİN YENİDEN YAPILANMASI VE ANTİ ESTETİK OLARAK DADAİZM	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK	197
MODERN RESİM SANATINDA İKİ AKIM, İKİ SANATÇI: EDUARD MUNCH ve FRANZ VON STUCK	
DR. ALPARSLAN ATAHAN	199
PİREN VE 8-METOKSİKİNOLİN BİRİMLERİ İÇEREN YENİ BİR KALKON TÜREVİNİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL İNCELEMESİ	
DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN	201
ULTRASOUND COAGULATION OF ULTRAFINE COAL SLIME AND ŞIRNAK ASPHALTITE	
DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN	202
MODIFIED CENTRIFUGE SETTLING SEPERATOR FOR WASTE WATER TREATMENT	
DOÇ. DR. FATMA LATİFOĞLU BAŞAK KANDÖKER	203
YÜKSEK PERFORMANSLI PROTOTİP FİLTRE TASARIMI VE MALİYET FONKSİYONUN BELİRLENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞDAŞ ALLAHVERDİ	205
KOLLOİDAL II-VI GRUP YARIİLETKEN NANOKRİSTALLERİN SENTEZİ ve TEM FOTOĞRAFLARININ IMAGEJ MAKRO PROGRAMLAMA DİLİ KULLANILARAK YAZILAN BİR YAZILIM İLE İŞLENMESİ	
RAMAZAN COŞKUN SERPİL SAVCI ALİ DELİBAŞ	207
A CATIONIC DYE (MB) REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTION USING ONION ROOT and MODIFIED ONION ROOT	
ARŞ. GÖR. ÇİĞDEM BOZAN DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DİDEM YALÇIN	208
LÖSEMİDE OROFASİYAL BULGULAR VE DIŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI	
MUHAMMET BOZGÜNEY	210
BÜYÜK SAFEN VEN REFLÜ TEDAVİSİNDE YENİ BİR SEÇENEK OLARAK N- BUTİL SİYANOAKRİLAT KULLANIMI	
UZ. DR. TOLGA ERGÖNEÇ	212
DE QUERVAİN TENOSİNOVİTİ TANISINDA VE TEDAVİSİNDE ULTRASONOGRAFİNİN YERİ	

UZM. DR. DUÇEM METE DR. ÖĞR. ÜYESİ SABİT KİMYON	214
ENERJİ İÇECEĞİNİN RETROBULBER KAN AKIMI PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DOKUMACIOĞLU KUDRET BADEM UÇAR KÜÇÜK	216
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NEVROZA EĞİLİMİNİN BELİRLENMESİ: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ	218
PSİKİYATRİ VE RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDEN BİLİŞSEL VE DAVRANIŞCI PSİKOTERAPİLERE BAKIŞ	
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ	220
PSİKOTROP İLAÇ UYGULAMALARINDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ İLKELERİ	
ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ	222
POSTTRAUMATİK SENDROMDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA HATİPOĞLU	224
ÇOCUKLARDA LARİNGEAL MASKE VE COBRA PERİLARİNGEAL AIRWAY ÜZERİNE DEKSMEDETOMİDİNİN ETKİLERİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ DR. AYSUN NAZLI	226
YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN ENDOSKOPİK GASTROSTOMİ UYGULANAN GERİATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ	238
HEMŞİRELERİN MALNÜTRİSYON FARKINDALIK DÜZEYLERİ: ÇİFT MERKEZLİ ÇALIŞMA	
ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY	230
SEZGİ KAVRAMININ FELSEFİK VE TERİMSSEL ANALİZİ BAĞLAMINDA TARİHSEL TEZAHÜRLERİ	
ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY PROF. DR. NURTEN GÖKALP	231
GAZALİ VE HENRİ BERGSON FELSEFESİNDE SEZGİNİN TEMELLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF KEMALOĞLU-ER	233
LEARNERS' USE OF NATIVE LANGUAGE IN RESPONSE TO REFERENTIAL QUESTIONS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES	
DR. NESİBE ESEN ATEŞ	234
NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN ŞİİRLERİNDE ÖLÜM, AHİRET VE DİN	
DR. NESİBE ESEN ATEŞ	236
BEKLENEN KURTARICI İNANCININ PSİKOLOJİK TEMELLERİ	
DR. ALEV ÖNDER	239
TANYERİ HOROZLARI ROMANINDA SAVAŞIN İZLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDEM SARIKAYA	241
HOCA DEHHÂNÎ DİVANÎ'NDA KİŞİLER	
ÖĞR. GÖR. DR. GÜLSÜN NAKİBOĞLU	243
BİR ANLATI KİŞİSİ OLARAK ABDÜLHAK HAMİT TARHAN	
İBRAHİM YAĞIZ DR. ÖĞR. ÜYESİ. ALİMCAN BUĞDA	245
MUSTAFA NAZMÎ'NİN TEMSİL-İ KAVÂİD VE ZAVÂBİT-İ İLM-İ HUKUK ADLI ESERİ	
DR. MUTLU ÖZGEN	246
ANŞA BACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE GILAVAN BAYRAMI (TRT Sıraç Belgeselinin Işığında)	
DR. ÖĞR. GÖR. MEHİBE ŞAHBAZ	248
İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRKLERDE DİPLOMASİYE YÖN VEREN ZÜMRELER	
DR. ÖĞR. ÜYESİ CAVİT POLAT	250
ANADOLU KÜLTÜRÜNDE GELENEKSEL BİR SÜSLEME UNSURU; HAÇ MOTİFİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ	251
TÜRKİYE'DE YETİŞEN PIRACANTHA COCCINEA'NIN (KIZIL ATEŞ DİKENİ) FENOLİK BİLEŞİMİ VE ANTİOKSİDAN ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ	

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM	253
LİMON OTUNUN ANTİOKSİDAN PROFİLİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM	255
VAN İLİNDEN ELDE EDİLEN PROPOLİS EKSTRAKTLARININ ANTİBAKTERİYAL AKTİVİTESİ	
YALÇIN TAHTALI ZAFER ULUTAŞ	257
KARAYAKA KUZULARINDA DOĞRUSAL BÜYÜME EĞRİSİ MODELLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAC	258
SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ	
ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAC	260
SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYE. İBRAHİM AKBEN ÖĞR. GÖR. İREM PELİT	262
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ: ADANA'DA ÖZEL BİR HASTANE'DE BİR ALAN ÇALIŞMASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ İBRAHİM AKBEN ÖĞR. GÖR. ESMA IRMAK	264
ORGANİK BEBEK ÜRÜNLERİ TÜKETİMİNDE EBEVEYN FARKINDALIĞI: BİR ALAN ÇALIŞMASI	
HATİCE İSKENDER ARMAĞAN HAYIRLI	266
KURŞUN ZEHİRLENMESİ OLUŞTURULAN TAVUKLARDA HUMATİN ŞELATÖR ETKİSİ	
EBRU AYDIN SELDA CULHA	268
KİRAL β -HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK ALDOL REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	
EBRU AYDIN SELDA CULHA	270
İSATIN ve ASETONUN ENANTİOSEÇİMLİ ORAGANOKATALİTİK ALDOL REAKSİYONU	
PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ	272
TİTANYUM DİBORİDE GÜÇLENDİRİCİNİN ALÜMİNYUM MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN SERTLİĞİNE ETKİSİ	
DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL	273
ALÜMİNA İLE GÜÇLENDİRİLMİŞ METAL MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN KARAKTERİZASYONUN	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ	274
DOLOMİT KULLANILARAK O'CONNOR YÖNTEMİYLE SENTEZLENEN HEGZAGONAL BOR NİTRÜRDE OPTİMUM KATKI MİKTARININ BELİRLENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM	276
$\text{Bi}_{2.0-x}\text{Gd}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{2.1}\text{Cu}_{3.2}\text{O}_y$ SERAMİKLER İÇİN dp/dT EĞRİLERİNDEN ELDE EDİLEN EŞLEŞTİRME GEÇİŞİ ve TUTARLILIK GEÇİŞ SICAKLIĞININ DEĞİŞİMİ ÜZERİNE TARTIŞMA	

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM DR.ÖĞR. ÜYESİ YUSUF ZALAOĞLU	278
FARKLI DEĞERLİKLİ Bi/Si KISMİ YER DEĞİŞTİRMESİNİN Bi2.1- XSrSr2.0Ca1.1Cu2.0OY SERAMİK MALZEMELERİN MEKANİK PERFORMANS ve MEKANİK KARAKTERİSTİK YAPISI ÜZERİNE ETKİSİ	
AHMET KILÇIK ŞÜKRÜ KARATAŞ	280
THE CURRENT-VOLTAGE AND CAPACITANCE-VOLTAGE CHARACTERISTICS OF AU/GRAFEN OXIDE (GO)/N-TYPE SI STRUCTURES	
PROF. DR. HÜSEYİN BASIM PROF. DR. ESİN BASIM	281
ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST Xanthomonas spp., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE	
PROF. DR. ESİN BASIM PROF. DR. HÜSEYİN BASIM	282
EVALUATION OF PRODUCERS IN TERMS OF CONTROL TREATMENTS FOR BACTERIAL BROWN BLOTCH DISEASE (Pseudomonas tolaasii Paine) OF MUSHROOM (Agaricus bisporus) IN KORKUTELİ COUNTY OF ANTALYA PROVINCE IN TURKEY	
PROF. DR. ESİN BASIM PROF. DR. HÜSEYİN BASIM	283
THE ANTIFUNGAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF ROSE (Rosa damascena) AGAINST Penicillium spp. ISOLATES	
PROF. DR. HÜSEYİN BASIM PROF. DR. ESİN BASIM	284
THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (Origanum dubium Boiss.) AGAINST Rhizobium vitis ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF CROWN GALL DISEASE OF GRAPEVINE	
PROF. DR. HÜSEYİN BASIM PROF. DR. ESİN BASIM	285
THE INCIDENCE AND SPREADING OF BANANA WET ROT DISEASE CAUSED BY Pectobacterium carotovorum subsp. carotovorum IN TURKEY	
PROF. DR. ESİN BASIM PROF. DR. HÜSEYİN BASIM	286
RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF THYME (Origanum dubium Boiss) OIL ON Acidovorax citrulli CAUSING WATERMELON FRUIT BLOTCH DISEASE	
PROF. DR. PERİHAN ARTUT ARŞ. GÖR. H. BEYZA CANBAZOĞLU	287
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL DÜŞÜNME SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ	
PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT ÖĞRT. AHSEN HANDE KAYADELEN	289
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TAM SAYILAR KONUSUNDAKİ PEDAGOJİK ALAN BİLGİLERİ	
PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT DOÇ. DR. AYTEN PINAR BAL	291
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SIRADIŞI PROBLEMLERE YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN	293
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜREÇLERİ İLE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN	295
ÖĞRETMEN ADAYLARININ 4.0 ENDÜSTRİ ÇAĞINA İLİŞKİN FARKINDALIKLARI: BİR METAFORİK ÇALIŞMA	
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURSEL ASLANTÜRK	297
HİTİT ÇİVİYAZILI METİNLERDE TANRI UBIYA (UBİYA)	

MEHMET KÖKPINAR DOÇ. DR. ÖGR. ÜYESİ GAZANFER KEMAL GÜL GÖNÜL AK ARŞ. GÖR. MÜGE SARPER KAHVECİ MURATCAN CAMGÖZ	298
10-11 YAŞ GRUBU BAYAN SPORCULARA ÖZEL HAZIRLIK DÖNEMİNDE UYGULANAN ALETLİ-ALETSİZ KUVVET ÇALIŞMALARININ 100 M SERBEST STİL PERFORMANSINA ETKİSİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK YAHYA EMRE ENGİN	301
DOĞAL KAÜÇUK (NR) KARIŞIMININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU	
DR. ÖGR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK	
GLİSEROL VE GLİSEROL-SU SOLÜSYONLARININ VİSKOZİTESİNİN DENEYSEL İNCELENMESİ	303
ÖGR. GÖR. AYÇA TAŞ DR. ÖGR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK	305
BORİK ASİD-GLİSERİNİN HeLa HÜCRELERİNE KARŞI IN VİTRO SİTOTOKSİK AKTİVİTESİ	
DR. ÖGR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK ÖGR. GÖR. AYÇA TAŞ	307
BORİK ASİTİN MEME KANSER HÜCRE HATLARI ÜZERİNE ANTI-KANSER AKTİVİTESİ	
ÖGR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ	309
FARKLI KANSER HÜCRELERİNDE ARNEBIA DENSIFLORA'NIN ANTI-KANSER AKTİVİTE ETKİNLİĞİNİN İN VİTRO ÇALIŞMASI	
ÖGR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ DR. ÖGR. ÜYESİ ERKAN GÜMÜŞ PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ	311
ARNEBIA DENSIFLORA'NIN MEME KANSERİ HÜCRE HATLARI ÜZERİNE METANOL VE SU ÖZÜTLERİNİN ANTI-KANSER AKTİVİTESİ	
UZMAN BİYOLOG DUYGU KÜBRA TUNA DR. ÖGR. ÜYESİ YALÇIN DİCLE UZMAN BİYOLOG ELİF AYDIN	313
VAN İLİ HALK SAĞLIĞI LABORATUVARINA GÖNDERİLEN KAN ÖRNEKLERİNDE HEPATİT VE HIV SEROPREVALANSI	
DR. ALİ İHSAN TEKİN	315
LENFÖDEM TEDAVİSİNDE MANUL LENFATİK DRENAJ UYGULAMASI	
DR. RİFAT ÖZMEN	317
RÜPTÜRE AORT ANEVRİZMALARINDA ENDOVASKÜLER TEDAVİ DENEYİMLERİMİZ	
DR. ÖGR. ÜYESİ ALPER AVCI	320
TÜBERKÜLOZ YAYGIN BÖLGEDE GENÇ NÜFUS'TA PLEVRAL EFFÜZYON ETYOLOJİSİ	
DR. GÜZİN ÖZDEN	322
KRONİK İSHALLE BAŞVURAN İMMÜN YETMEZLİK OLGUSU	
DR. ALİ YÜCEL PROF. DR. ATILGAN ATILGAN ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ	324
ISITMA VE SOĞUTMA DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE EN UYGUN DOĞRUSAL VE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: ETLİK PİLİÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÖRNEĞİ	
DR. ALİ YÜCEL PROF. DR. ATILGAN ATILGAN ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ	326
BÜYÜME DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: YAĞ GÜLÜ ÖRNEĞİ	

ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY	328
TÜRKİYE’NİN EGZOTİK TIBBİ AROMATİK BİTKİLERİ	
ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. AHMET İLÇİM DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY	329
ÇUKUROVA BÖLGESİ’NDE SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLER	
ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. AHMET İLÇİM	331
TÜRKİYE’DEKİ PRUNELLA L. (LAMIACEAE) TÜRRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ	
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	332
TÜRKİYE’NİN VASKÜLER DUVAR FLORASININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	333
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET DÜZEYİNİN DİĞER DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ	
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ	345
HEKİM HEMŞİRE İŞBİRLİĞİNİN İŞ DOYUMUYLA İLİŞKİSİ	
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY EMİNE TURAL DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	337
HATAY İLİ’NİN ANIT AĞAÇLARI	
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY EMRAH ALSAN DR. FARUK KARAHAN PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK	338
HATAY’DA LOKAL OLARAK YAYILIŞ GÖSTEREN CORDIA MYXA L. (BORAGINACEAE) AĞACININ EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	
DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN	339
SEYHAN VE CEYHAN NEHİR SİSTEMİ’NDE (ADANA, TURKEY) BULUNAN İSTİLACI BALIK TÜRRLERİ VE DAĞILIMLARI	
DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN	341
HATAY İLİ İÇSU BALIK FAUNASI	
DR. ÖĞR. ÜYESİ FİLİZ GÜNEYSU ATASOY	342
SEÇİLİ TARIM ÜRÜNLERİNİN ARZ VE TALEBİNİN TEORİK VE DENEYSEL OLARAK ANALİZİ	
DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ	344
MÜZİKTE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜMLERİN KLARİNET REPETUARI ÜZERİNE ETKİLERİ	
DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ	345
TARİHSEL SÜREÇ İÇERSİNDE ORKESTRA MÜZİĞİNDE KLARNETİN YERİ VE ÖNEMİ	
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜNSU YILMA ŞAKALAR ÖĞR. GÖR. ALPER ŞAKALAR	346
17. YÜZYILDAN 20. YÜZYILA OSMANLI İMPARATORLUĞU’NDA HALK MÜZİĞİ	
TELEVİ BOĞA DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU	348
ÇAĞDAŞ BASKI TASARIMINDA DİJİTAL BASKI VE TASARIM ÖNERİLERİ	
DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU	350
ÖRME YÜZEYLERİN İÇ MEKANLARDA DEKORATİF UNSUR OLARAK KULLANIMI	

DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU	
ÖZGÜN BASKI DERSİ EKSLİBRİS UYGULAMALARINDA EKSLİBRİS SANATÇILARIYLA İLETİŞİMİN ÖNEMİNE DAİR BİR İNCELEME	351
DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU	
RESİM-İŞ EĞİTİMİNDE KOLAJ TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN MEKÂNA DAİR ÖYKÜNCELERİN EĞİTSEL BOYUTU	353
DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT ATASOY	
ÇATI BAĞÇELERİNİN KENTSEL PEYZAJ ALANLARI AÇISINDAN FAYDALARI	355
Anjezë DİTMİR	
EVALUTION OF GROWTH RATES OF KOSOVO	357
Ardana BARBOSSYN	
ISLAMIC MICROFINANCE	358
Mohammed KHAN	
OMAN’S FINANCIAL SECTOR COMPANIES	359
Ahmad FAROZU	
SOCIOECONOMIC PROBLEMS THROUGH DESIGN	360
Д. ЯРОВСКИЙ	
ТУБЕРКУЛЕЗ КАК МЕДИКО – СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА В РОССИИ И ЗА РУБЕЖОМ	361

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DENEYSEL DİYABET OLUŞTURULAN SIÇANLARDA HNGF6A VE ANTI-
HİPERGİLSEMİK İLAÇLARIN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNE ETKİSİ**

**ARAŞ. GÖR. ÖZGE GÖKTEPE
ÖĞR. GÖR. ESRA BALCIOĞLU
ÖĞR. GÖR. TUBA ÖZKUL
DOÇ. DR. ARZU YAY
ARAŞ. GÖR. BETÜL YALÇIN
PROF. DR. SAMİ AYDOĞAN**

Diabetes mellitus, pankreatik β hücrelerinden salınan insülin hormonunun eksikliği, yokluğu veya insülin reseptörlerinin cevapsızlığı sonucu gelişen, hiperglisemi ile karakterize metabolik bir hastalıktır. Günümüzde diyabet, sıklığı ve komplikasyonları nedeniyle dünyada önemi her geçen gün artan bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Retinopati, nefropati, nöropati ve kardiyomyopati, Diyabetes mellitus ile birlikte gözlenen önemli komplikasyonlardır. Diyabetik hastaların %30-40'ında gözlenen nefropati, diyabetin önemli yan etkileri arasında gösterilmektedir.

Elde edilen bu bilgiler ışığında deneysel diyabet oluşturulan sıçanlarda, apoptoz mekanizmasını inhibe ettiği düşünülen HNGF6A ve diyabet tedavisinde kullanılan metformin ve insülin glarjinin böbrek dokusu üzerine etkisini incelemeyi amaçladık.

Çalışmada; Erciyes Üniversitesi Deneysel araştırmalar uygulama ve araştırma merkezinden temin edilen 3 aylık Sprague Dawley cinsi erkek sıçanlar her grupta 10 adet olacak şekilde 5 gruba ayrıldı. Gruplar; 1.Grup: Serum Fizyolojik gavaj yoluyla, 2.Grup: Streptozotosin (STZ) 45 mg/kg intraperitoneal (i.p), 3.Grup: Streptozotosin 45 mg/ kg i.p.+ Metformin 150 mg/kg gavaj yoluyla , 4.Grup: Streptozotosin 45 mg/ kg i.p.+ İnsülin Glarjin 12 U/kg subkutan, 5.Grup: Streptozotosin 45 mg/ kg i.p. + HNGF6A 0.4 mg/kg i.p. olarak belirlendi.

STZ uygulamasından 3 gün sonra glukometre ile kan glukoz düzeyleri ölçüldü. Kan glukoz değerleri 200 mg/dl'nin üzerinde olanlar "diyabetik" olarak kabul edilerek deneye alındı. Uygulama sonunda (10 gün) anestezi altında böbrek dokuları çıkarılarak %4'lük formaldehit solusyonunda 24 saat tespit edildi, rutin histolojik doku hazırlama basamaklarından geçirilerek bloklandı. Histopatolojik değerlendirme için 5 μ m kalınlığında kesitler Hematoksilen-Eozin ve Periyodik asit-Schiff ile boyanarak ışık mikroskopunda incelendi. Böbrek dokusunda meydana gelen apoptotik hücre sayısının tayini için TUNEL yöntemi kullanıldı. Glomerül çapları ve apoptotik hücre sayımı IMAGE J programıyla yapılarak istatistiksel olarak değerlendirildi.

Kontrol grubuna ait böbrek dokuları rutin histolojik yapıya sahipti. Diyabet grubunun ışık mikroskopik değerlendirilmesinde; glomerüller hipertrofiye bağlı olarak bowman boşluğunda daralma, proksimal ve distal tübüllerde yapısal bozukluklar tespit edildi. STZ+Metformin grubunda; glomerüller hipertrofinin azaldığı, proksimal ve distal tübüllerin kontrol grubundakine benzer özellikte olduğu gözlemlendi. STZ + İnsülin Glarjin grubunda; böbrek dokusunun genel hatlarıyla kontrol grubuna benzediği fakat minimal düzeyde proksimal tübüllerde fırçamsı kenar kayıplarının olduğu belirlendi. STZ + HNGF6A grubunda ise diyabetin oluşturduğu etkilerin genel anlamda ortadan kalktığı, ancak tübüler dilatasyonun nadirinde olsa devam ettiği gözlemlendi. Çalışmamızın TUNEL analizi sonuçlarına göre; HNGF6A, İnsülin Glarjin ve Metforminin STZ aracılı diyabetik nefropatiye eşlik eden renal hücre apoptozisini azalttığı gösterilmiştir.

Sonuç olarak STZ ile deneysel diyabet oluşturulan sıçanlarda tedavi amaçlı uygulanan HNGF6A, İnsülin Glarjin ve Metforminin diyabetin oluşturduğu renal hasarları azaltmış olduğu hem histopatolojik bulgularla hem de TUNEL analizi sonuçları ile gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Diyabetes Mellitus, Böbrek, HNGF6A, İnsülin Glarjin, Metforminin

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ENDOVASKÜLER AORT TAMİRİ GİRİŞİMLERİNDE ANESTEZİ DENEYİMLERİMİZ

OUR ANESTHESIA EXPERIENCES IN ENDOVASCULAR AORTIC REPAIR

DOÇ. DR. MEDİHA TÜRKİTAN

ÖZET

Amaç: Endovasküler aort tamiri son yıllarda birçok avantajı nedeniyle açık cerrahiye alternatif olmuştur. Anestezi seçimi anesteziistin tercihinine bağlı olarak genel, lokal ya da sedasyon şeklinde olabilir. Bu çalışmada endovasküler aort tamiri uygulamalarındaki anestezi deneyimlerimizin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntemler: Etik kurul onayı alındıktan sonra Ocak 2015 ile Aralık 2016 yılları arasında, aort anevrizması ve/veya diseksiyonu tanısıyla endovasküler girişim yapılan 35 olgu retrospektif olarak değerlendirildi. Olguların demografik verileri, eşlik eden hastalıkları, hastanede ve yoğun bakımda kalış süreleri, mortalite ve morbidite oranları incelendi.

Bulgular: Olguların yaş ortalaması 65.51 (39-82), kadın erkek oranı 2/33 idi. Olguların hepsinin sigara içicisi olduğu ve % 82.9'unda kliniğe eşlik eden en az bir ek hastalığının olduğu gözlemlendi. Anestezi seçiminde lokal anestezi ve sedasyon kombinasyonunun genel anestezi uygulamasına göre daha fazla tercih edilmiş olduğu görüldü. Yoğun bakımda kalma süresi ortalama 2 gün, hastanede kalma süresi ise ortalama 5 gün idi. Girişim sonrası 4 olguda akut böbrek yetmezliği geliştiği, iki olguda prognozun mortal seyrettiği, diğer iki olgunun şifa ile taburcu olduğu gözlemlendi. Sıvı rejimi uygulamasında kristaloidlere ek olarak iki olguda kolloid, altı olguda eritrosit süspansiyonu kullanıldığı, hiçbir olguda taze donmuş plazma kullanılmadığı gözlemlendi. Mortalite oranı % 5.7 idi ve mortalite gelişen iki olguda da genel anestezi eşliğinde Tip 3 diseksiyon tamiri yapıldığı gözlemlendi.

Sonuç: Anjio laboratuvarlarında endovasküler aort tamiri girişimleri için sedasyon eşliğinde lokal anestezi uygulamaları, genel anestezi uygulamaları kadar güvenli ve konforlu bir çalışma ortamı sağlamaktadır. Uygulanan yöntem her ne olursa olsun, hastanın yakın takibi, girişim süresinin kısa tutulması, cerrah-anestezi-radyolog iş birliğinin mortalite ve morbiditeyi azaltmada önemli olduğu asla unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: endovasküler aort tamiri, anestezi, retrospektif

ABSTRACT

Objective: In recent years, endovascular aortic repair has been an alternative to open surgery due to its many advantages. The choice of anesthesia may be general, local or sedation depending on the preference of the anesthetist. In this study, we aimed to evaluate our anesthesia experience in endovascular aortic repair applications.

Methods: After obtaining ethical approval, thirty-eight patients underwent endovascular surgery for aortic aneurysm and/or dissection repair between January 2015 and December 2016 were evaluated retrospectively. Demographic data, concomitant diseases, length of stay hospital and intensive care unit, mortality and morbidity rates were examined.

Results: The mean age of the patients was 65.51 (39-82) and female/male ratio was 2/33. All of the patients were smokers and 82.9% of them had at least one additional disease. Local anesthesia and sedation combination was more preferred than general anesthesia. The mean length of stay hospital and intensive care were 2 and 5 days. After the procedure, acute renal failure developed in 4 cases and two of them died but the other two patients were discharged. In addition to crystalloid, colloid was used in two cases, erythrocyte suspension was used in six cases, and fresh frozen plasma was not used in any case. The mortality rate was found 5.7%, Type 3 dissection repair with general anesthesia was performed in two patients with mortality.

Conclusion: Local anesthesia and sedation combination provides a comfortable and safe working environment as well as general anesthesia for endovascular aortic repair in angio laboratories. Regardless of the method applied, it should be kept in the mind that close follow-up of the patient, short duration of intervention and cooperation between the surgeon-anesthesiologist and radiologist are important in reducing mortality and morbidity.

Keywords: endovascular aortic repair, anesthesia, retrospective

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KÜÇÜK HÜCRELİ DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNDE KLİNİK EVRELEMEDE
KULLANILAN PET/BT’NİN PATOLOJİK EVRELEME İLE KARŞILAŞTIRILMASI**

**COMPARISON OF PET / CT USED IN CLINICAL STAGING WITH PATHOLOGICAL
STAGING IN NON-SMALL CELL LUNG CANCER**

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA KÜPELİ

ÖZET

Küçük hücreli dışı akciğer kanseri’nde (KHDAK) tedavi yöntemini seçmede uzak organ metastazlarından sonra en önemli etken mediastinal lenf nodlarının durumudur. Mediastinal lenf nodu metastazı varlığını belirlemede, Pozitron Emisyon Tomografisi/Bilgisayarlı Tomografi (PET/BT) ’nin, invazif mediastinal evrelemenin yerini alabileceği ileri sürülmekte olup bu konuda çalışmalar devam etmektedir. Bu çalışmada, kliniğimizde küçük hücreli dışı akciğer kanseri (KHDAK) tanısı ile opere olmuş hastalarda, PET/BT bulguları ile postoperatif dönemde elde edilen histopatolojik sonuçlar ile karşılaştırılarak, PET/BT’nin lenf nodu metastazını saptamadaki etkinliği araştırıldı

Ocak 2006 ile Ağustos 2009 tarihleri arasında kliniğimize başvurmuş küçük hücreli dışı akciğer kanseri tanısı konmuş ve klinik olarak cerrahi tedaviye uygun olduğu saptanan 201 hasta değerlendirildi. Altı hasta çeşitli nedenlerle çalışma dışı bırakıldı. Mediastinal lenf nodlarının PET/BT sonuçları, mediastinoskopi ve torakotomide elde edilen patoloji sonuçları ile veriler oluşturuldu. PET/BT’nin mediastinal lenf nodu metastazını saptamadaki duyarlılık (sensitivite), özgüllük (spesifisite), pozitif öngörü değeri, negatif öngörü değeri ve doğruluk değerleri hesaplanarak, PET/BT’ nin patolojik evreleme ile karşılaştırılması yapıldı.

Sonuç olarak KHDAK’nin tedavisinde operasyon öncesi ve operasyon sonrası evreleme hastaların uygun tedaviyi alması için çok önemlidir. Bunun için operasyon öncesi evrelemede de klinisyen elinden gelen gayreti göstermeli, bilgisayarlı tomografi ve PET/BT bulguları beraber değerlendirilmelidir. PET/BT değerlendirmeye alınırken özellikle ülkemizde sık görülen enfeksiyon hastalıkları unutulmamalıdır. PET/BT değerlendirilirken mediastinal lenf nodu pozitifliği izlenen hastalarda kesin değerlendirme için yarı invazif endoskopik yöntemler veya invazif yöntem olan ve hâlâ evrelemede kullandığımız mediastinoskopi ile evreleme yapmak altın standart olarak kabul edilmelidir. PET/BT ile lenf nodlarının incelenmesinde ve PET/BT’ nin geliştirilmesi için daha çok çalışmalar yapılmalıdır. PET/BT ile yapılan incelemede mediastinal lenf nodu tutulumu olmayan erken evre olgulara operasyona direkt olarak karar vermek klinisyenin tercihinine bırakılabilir.

Anahtar Kelimeler: Pozitron Emisyon Tomografisi, Bilgisayarlı Tomografi, Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanseri

ABSTRACT

The most important factor after distant metastasis in the choice of treatment of non-small cell lung cancer (NSCLC) is the condition of the mediastinal lymph nodes. In determining the presence of mediastinal lymph node metastasis, it is suggested that Positron Emission Tomography/ Computed Tomography (PET / CT) can replace the invasive mediastinal staging and studies are ongoing. The aim of this study was to investigate the efficacy of PET / CT in detecting lymph node metastasis by

comparing the PET / CT findings with the histopathological results obtained in patients who were operated with the diagnosis of non-small cell lung cancer (NSCLC).

Between January 2006 and August 2009, 201 patients who were admitted to our clinic with non-small cell lung cancer and were found to be clinically fit for surgery were evaluated. Six patients were excluded from the study for various reasons. Data were obtained with PET / CT results of mediastinal lymph nodes, mediastinoscopy and pathology results obtained from thoracotomy. The sensitivity, specificity, positive predictive value, negative predictive value and accuracy values of PET / CT for detecting mediastinal lymph node metastasis were calculated, and PET / CT was compared with pathological staging.

As a result, pre-operative and post-operative staging of NSCLC is very important for patients to receive appropriate treatment. For this purpose, the clinician should also strive for preoperative staging and computed tomography and PET / CT findings should be evaluated together. While PET / CT is taken into consideration, infectious diseases which are seen commonly especially in our country should not be forgotten. Semi-invasive endoscopic methods or mediastinoscopy which is invasive method and still used for staging should be considered as the gold standard in patients with mediastinal lymph node positive in PET / CT. More studies are needed to examine lymph nodes with PET / CT and to develop PET / CT. In PET / CT examination, it can be left to the clinician's choice to decide directly on the operation in early stage patients without mediastinal lymph node involvement.

Keywords: Positron Emission Tomography, Computed Tomography, Non-Small Cell Lung Cancer.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ÇOK KESİTLİ BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN 3 BOYUTLU
REKONSTRÜKSİYONUYLA PROCESSUS STYLOİDEUS'UN UZUNLUKLARININ VE
AÇILANMALARININ ÖLÇÜMÜ İLE CİNSİYET FARKININ BELİRLENMESİ**

**MEASUREMENT OF LENGTHS AND ANGLES OF PROCESSUS STYLOIDEUS AND
DETERMINATION OF SEX DIFFERENCE WITH 3D RECONSTRUCTION OF MULTISLICE
COMPUTED TOMOGRAPHY IMAGES**

**HATİCE KÜBRA KOÇ TOPCUOĞLU
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERKAN ÖNER
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZÜLAL ÖNER**

ÖZET

Cinsiyet tayininde morfolojik özelliklerin antropometrik yöntemlerle ölçülmesi ucuz olması ve kullanım kolaylığı nedeniyle yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle pelvis ve tüm kranium kemikleri olmak üzere sternum, ossametacarpı ve phalanx'lar cinsiyet tayininde kullanılmaktadır. Bu araştırmada ÇKBT (çok kesitli bilgisayarlı tomografi) görüntüleri üzerinden 3 boyutlu rekonstrüksiyon yapılarak temporal kemiğin sağ ve sol processus styloideus'larının uzunlukları, sagittal ve koronal planda açılanmaları değerlendirilerek cinsiyet farkının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Retrospektif planlanan bu çalışmada, 30-60 yaş arası ÇKBT çekilmiş 50 bireye (25 kadın, 25 erkek) ait görüntüler yer almaktadır. Processus styloideus uzunluk ve açılarının ölçümü için Vitrea programı (Toshiba Medical Systems, Vital Images, v6.1) kullanıldı. 0,5 mm kalınlığında aksiyal kesitlerden oluşturulan koronal ve sagittal 3 boyutlu reformat görüntüler ortogonal düzleme getirilerek ölçümler yapıldı. Minitab 17 programında aktarılan verilere Mann-Whitney U ve T test analizi uygulanarak cinsiyet farklılığı üzerine etkinliği değerlendirildi. $p \leq 0.05$ değeri anlamlı kabul edildi.

Processus styloideus uzunlukları sağ ve sol taraf için kadınlarda sırasıyla 2.66 cm, 2.57 cm; erkeklerde sırasıyla 2.89 cm, 2.65 cm olup cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmadı. Sagittal açılarının ortalama değeri sağ ve sol taraf için kadınlarda sırasıyla 74.44°, 74.72°; erkeklerde 74.84°, 74.20° olup cinsiyetler arasında anlamlı fark yoktu. Koronal açılarının ortalama değeri ise sağ ve sol taraf için kadınlarda sırasıyla 68.20°, 68.34°; erkeklerde 71.06°, 69.76° bulunmuştur. Koronal düzlem açıları erkeklerde daha fazla olmasına karşın istatistiksel anlamlılık yalnız sağ koronal açı için tespit edildi.

Temporal kemiğin processus styloideus parçasının koronal düzlemde yaptığı açı ölçülerek bireyin cinsiyeti hakkında tahminde bulunmak mümkün olabilir. Antropoloji ve adli tıp alanlarında faydalı olabilecek bu bilgi için daha geniş kapsamlı çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Processus styloideus, cinsiyet farkı, kafa kaidesi, açılanma, uzunluk, çok kesitli bilgisayarlı tomografi

ABSTRACT

The measurement of morphological features by anthropometric methods in the determination of sex is cheap and offers ease of use, therefore it is extensively used. Sternum, ossa metacarpus and phalanxes, especially pelvis and all cranial bones are used for sex determination. The present study aims to determine sex difference by 3D reconstruction of MSCT (multislice computed tomography) images and by evaluation of lengths and sagittal and coronal plane angulation of right and left processus styloideus of temporal bone.

This retrospective study includes MSCT images of 50 individuals (25 women, 25 men) aged between 30 and 60 years. Vitrea program (Toshiba Medical Systems, Vital Images, v6.1) was used to measure the length and angle of the processus styloideus. Coronal and sagittal 3D reformatted images formed by axial sections of 0.5 mm thickness were brought to orthogonal plane to perform the measurements. Mann-Whitney U and T test analysis were applied to the data transferred in Minitab 17 program and the effectiveness of these data on sex difference was evaluated. $p \leq 0.05$ value was considered significant.

The lengths of right and left sides of processus styloideus were 2.66 cm, 2.57 cm in females, and 2.89 cm and 2.65 cm in males, respectively. The mean values of right and left sides sagittal angles were 74.44° , 74.72° in females, and 74.84° , 74.20° in males, respectively. Accordingly, there was no significant difference between the sexes. The mean value of right and left sides coronal angles was 68.20° , 68.34° in females, and 71.06° , 69.76° in males, respectively. Although the coronal plane angles were found to be more in males, the statistical significance was determined only for the right coronal angle.

It is possible to estimate the sex of the individual by measuring the angle of the processus styloideus piece of the temporal bone on the coronal plane. More comprehensive studies are needed on this information which may be useful in the fields of anthropology and forensic medicine.

Keywords: Processus styloideus, gender difference, head base, angulation, length, multislice computed tomography.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

INFLAMMATION IN DOXORUBİCİN-INDUCED TESTIS INJURY

Arş. Gör. Emin KAYMAK

Arş. Gör. Ali Tuğrul AKIN

Dr. Öğr. Üyesi Züleyha DOĞANYİĞİT

Dr. Öğr. Üyesi Derya KARABULUT

Prof. Dr. Ayşe TOLUK

Abstract

Doxorubicin is a widely used chemotherapeutic that is used for the treatment of different neoplastic conditions including uterine sarcoma, acute lymphoblastic leukemia and as well as breast and liver cancers . DXR acts as DOX acts as a strong inhibitor of DNA duplication, as well as reactive oxygen species (ROS) generation. its clinical use is highly restricted due to severe side effects. Doxorubicin (DX) can cause testicular injury by inducing oxidative/nitrosative stress, inflammation, and apoptosis. Inflammation has been demonstrated in DXR-induced model. This inflammation may be due to production of cytokines and growth factors like tumor necrosis factor- α (TNF- α) and chemotactic factors. The aim of this study is to determine as immunohistochemical the role of inflammation in adriamycin induced testis injury. Animals were randomly divided into three groups of 10 each. Control group (CO) which received as intraperitoneal normal saline through for 28 consecutive days. Chronic ADR group which received ADR (2 mg/kg BW) as the intraperitoneal (0-3-6-9-12-15-18-21-24-27) days of the study. Acute ADR group which received ADR (15 mg/kg BW) single dose as the intraperitoneal he 20th day of the study. On the 28th day of experiment, under anesthesia by ether, the testes were obtained for immunohistochemically from the animals. The sections were studied using an Olympus BX-51 Photomicroscope. TNF-alpha and IL-6 were detected immunohistochemically using a polyclonal antibody and the streptavidin–biotin–peroxidase technique. Under the light microscope (olympus BX51), images were obtained. TNF-alpha and IL-6 cells immunoreactivity were measured the 50 microscopic areas under 400 $\times$ objective magnification using the image J program. IL-6 and Tnf alpha immunoreactivity levels increased statistically in both acute and chronic group compared to control group, This result demonstrates that Doxorubicin increased testicular damage both acute and chronic doses.

Keywords: testes, adriamycin, IL6, TNF-alpha

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TALASEMİ MAJÖRLÜ ÇOCUKLARDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE TILT
TESTİNİN KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİNE ETKİSİ**

HEART RATE VARIABILITY AND THE EFFECTS OF HEAD-UP TILT TABLE TEST ON
THE HEART RATE VARIABILITY IN PATIENTS WITH THALASSEMIA MAJOR.

DR. ÖGR. ÜYESİ ERHAN KARAASLAN

ÖZET

Kalp hızı değişkenliği analizleri kardiyovasküler kontrol mekanizmalarını araştırmak amacıyla kullanılmakta olan araştırma yöntemidir. Kalp hızı değişkenliği analizleri erişkinlerde giderek yaygın olarak kullanılmakta olup, miyokard enfarktüsü, kalp yetmezliği, diyabetik nöropati gibi hastalıklarda düşük kalp hızı değişkenliğinin olması mortalite ve morbitite yönünden değerli bilgiler verdiği bulunmuştur. Son yıllarda pediatrik yaş grubunda kalp hızı değişkenliği analizleri yaygınlaşmış ve sağlıklı çocuklarda KHD' nin normal değerleri tespit edilmiştir.

Çalışmamızda klinik aşikâr kardiyak bulguları olmayan, yaşları 7-16 yıl (ortalama 11.42 ± 3.02) arasında değişen 30 talasemi majörlü hastada kardiyak otonomik fonksiyonun değerlendirilmesi amaçlanmış, kalp hızı değişkenliği ve tilt testinin kalp hızı değişkenliğine etkisi incelenmiştir. Hastaların transfüzyon sonrası hematolojik ve klinik kardiyak değerlendirmesi, ayrıca ekokardiyografik çalışmaları yapılmış, daha sonra hasta ve kontrol grubunda supin pozisyonunda ve tilt pozisyonunun ilk yedi dakikasında kalp hızı değişkenliği analizi için EKG kayıtları alınmış, değerlendirmelerde frekans tabanlı yöntem kullanılmıştır.

Talasemili hastaların %60'ında telekardiyogramlarında kardiyomegali saptanmış, standart EKG kayıtlarında disritmi bulgusuna rastlanmamış, ekokardiyografik çalışmalarında sol ventrikül diyastolik ve sistolik çapının kontrollere göre arttığı, ancak sistolik ve diyastolik fonksiyonların henüz korunduğu gözlenmiştir.

RR takogramı ve güç dağılım analizleri değerlendirildiğinde hasta grubunda kalp hızı değişkenliğinin azaldığı, tilt pozisyonunda sempatik provakasyona yanıtın olmadığı, bu bulguların splenektomi olmuş grupta daha belirgin olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak talasemili hastalarda klinik aşikâr kardiyak bulgular ve sistolik yada diyastolik disfonksiyon gelişmeden önce kardiyovasküler sistemin otonomik kontrolünün bozulduğu gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Talasemi majör, kalp hızı değişkenliği, otonom sinir sistemi kontrolü, sistolik ve diyastolik fonksiyonlar.

Abstract

The analysis of heart rate variability (HRV) is used to investigate the mechanisms responsible for cardiovascular control. In adults, the analysis of HRV which has become a popular tool, gives valuable results about the mortality and morbidity after myocardial infarction, during

congestive heart failure and diabetic neuropathy etc. In recent years, the normal values for pediatric age group have been investigated by many authors.

In our study, thirty thalassemic patients between ages 7-16 years (with the mean age 11.42 ± 3.02 years) without the clinical findings of a heart disease and twenty one normal age-matched controls were studied in order to investigate cardiac autonomic functions and heart rate variability during supine and tilt positions. After blood transfusion hematological and clinical cardiac assessments, and echocardiographic study were performed in thalassemic patients, then supine and tilt ECG recordings for heart rate variability test were performed for each group. The recordings were analyzed with the frequency domain methods.

In 60 % of thalassemic patients, cardiomegaly was present on telecardiograms, there was no disrhythmia on standard ECG recordings. In patients, left ventricular end-systolic and end-diastolic diameters were higher than those of controls, but systolic and diastolic functions were preserved yet.

In patients heart rate variability was diminished with the frequency domain methods, and there was no response to sympathetic provocation during tilt position. The findings were more prominent in the splenectomized patients.

We conclude that in the thalassemic patients without clinically significant heart disease, the cardiovascular autonomic controls were deteriorated before the development of systolic and diastolic dysfunction.

Key Words: Thalassemia major, heart rate variability, autonomous nervous system control, systolic and diastolic functions,

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

YENİDOĞAN MEDİASTİNAL LENFANJİOMUN TORAKOSKOPİK TEDAVİSİ

THORACOSKOPİC TREATMENT OF MEDİASTİNAL LYMPHANGİOMA İN NEWBORN

Önder ÖZDEN

ÖZET

Lenfanjioma, 12,000 canlı doğumun 1'inde ortaya çıkan, lenfatik sistemin multiloküler kistik malformasyonlarıdır. lenfatik sistemin obstrüksiyonu sonucu lenfatik sistemde gelişen dilatasyondur. Lenfanjiomların %75'i boynun yan tarafında, %20'si aksillada ve %5'i mediasten, retroperiton, pelvis ve kasıkta ortaya çıkmaktadır. Tedavisinde çeşitli uygulamalar yapılabilir. Öncelikle hiçbir şey yapmadan izlenebilir. İkinci olarak kist içindeki sıvı aspire edilip içine sklerozan maddeler(bleomisin gibi) verilebilir. Son olarak cerrahi eksizyondur. Bu cerrahi eksizyonu torakoskopik ve batında ise laparoskopik yapılabilir. Biz de torakoskopik tedavi edilen yenidoğan hastayı sunmayı amaçladık.

Bir günlük kız hasta, prenatal tanımlı toraksta kistik kitle tanısı almış. Miyadında, C/S ile 2400 gr doğmuş. Hasta apgar 15 ile problemsiz doğmuş. Herhangi bir problemi olmayan hastanın postnatal yapılan ultrasonografisi “intratorasik, sağ posterior mediasten yerleşimli, 6X3,5 cm boyutlarında, periferinde ince septasyon içeren, ağırlıklı olarak anekoik tipte kistik lezyon izlendi” daha sonra yapılan magnetik rezonans (MR), “kraniokaudal 6,7cm aksiyel boyutları 5,5X4cm’e ulaşan böbrek superior kesiminde sonlanan, kistik lezyon” şeklinde raporlandı. Hastaya torakoskopik kitle eksizyon yapıldı. Patolojisi lenfanjioma mediatinal kitle olarak rapor edildi. Postoeratif problemi olmayan hasta 10. gün taburcu edildi. Kontrol BT’si normal olan hasta 8 aydır takipte.

Mediastinal lenfanjiom tedavisinde torakoskopik cerrahi güvenle kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, Lenfanjiom, Torakoskopi

ABSTRACT:

The incidence of lymphangioma is 1 over 12,000 live births and multilocular cystic malformations of lymphatic systems. Congenital dilatation of lymphatic system caused by obstruction. 75% of lymphangioma occurs in neck, 20% of that in axilla, 5% occurs in mediastinum, retroperitoneal, pelvis and inguinal regions. For treatment, many options could be applied. First we could only observe. Secondly, fluid inside cysts could be aspirated and then we enject sclerosing agents (bleomysine) into cysts. Lastly, that is surgical treatment. We could processed this surgery via thoracoscopy or laparoscopy if lesions are in abdomen. We would like to represent mediastinal lymphangioma treated via thoracoscopy.

One-day-old, female patient has been diagnosed and followed as thoracic cystic mass prenatally. She has born 2400 grams by C/S. Postnatal ultrasonography was reported “An anechoic cystic mass which is 6x3,5 cm in size, in intrathoracic right posterior mediastinum, has thin septum peripherally is seen”. Magnetic resonance imaging revealed “cystic lesion, located in retroperitoneal space, ended to kidney superior, 6.7 cm craniocaudal and 5,5x 4 cm axial in size”. Thoracoscopic cystic mass excision was performed. She was discharged post-operative 10.days. She has been followed dor 8 mounts and control computed tomography was reported normal.

Thoracoscopy is safely performed at treatment of mediastinal lymphangioma

Key words: Newborn, lymphangioma, thoracoscopy

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ KAZASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

AN INVESTIGATION ON WORK ACCIDENTS IN CONSTRUCTION SECTOR

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT SAĞIR
ARŞ. GÖR. OLCAY GENÇ
DR. ÖĞR. ÜYESİ HİLMİ ÇOŞKUN**

ÖZET

Ne yazık ki, inşaat sektörü, Türkiye'de iş kazaları söz konusu olduğunda akla gelen ilk sektördür. Bu çalışmada, kaza nedenleri hakkında fikir sahibi olmak için inşaat sektöründe 76 iş kazası vakası araştırıldı. Kaza günü, kaza saati, kazazedenin yaşı, kazanın gerçekleştiği il, kaza ve kaza ile ilgili son durum gibi kazalara ilişkin veriler mahkeme dava dosyalarından alındı. Veriler Bayes Ağ Analizi kullanılarak analiz edildi.

Anahtar Kelimeler: Bayes Ağ Analizi, İnşaat sektörü, İş kazası

ABSTRACT

Unfortunately, the construction industry is the first sector that comes to mind when it comes to work accidents in Turkey. In this study, 76 work accident cases in the construction industry were investigated in order to get some idea about the reasons for accidents. Data about the accidents such as the day of the accident, the hour of the accident, province, age and final status of those who involved the accident were taken from court case files. Data analysed by using Bayesian Network Analysis.

Keywords: Bayesian Network Analysis, Construction sector, Work accident

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**POZİTİF EĞİMLİ KISIMLAR İÇEREN YOLLAR İÇİN EKONOMİK SEYİR
SAĞLAYACAK HIZ PROFİLLERİNİN OLUŞTURULMASI**

CREATING OF SPEED PROFILES TO PROVIDE ECONOMIC DRIVING FOR ROADS
CONTAINING POSITIVE GRADIENT PARTS

**ARŞ. GÖR. VOLKAN BEKİR YANGIN
DOÇ. DR. ÖZGEN AKALIN**

ÖZET

Dünyanın petrol rezervi her geçen gün azalmaktadır. Buna karşılık enerji ihtiyacı artmaktadır. Enerjiye gereksinimin büyük kısmı ulaştırma sektörüne aittir. Taşıtlar sürüş sırasında ivme, yer çekimi, yuvarlanma ve hava direnci ile karşılaşmaktadır. Dirençleri yenebilmek ve seyri sağlayabilmek için de yakıt tüketilmektedir. Yakıt tüketimini azaltmak ve daha ekonomik sürüş için çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalardan biri “cruise-control” olarak adlandırılan, sabit hızla sürüş ve konfor sağlayan teknolojilerdir. “Cruise-control” sistemleri ivme direncinden kaçınarak yakıt ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ancak taşıtın seyrettiği yolun topografik yapısına bağlı olarak hız profili oluşturan teknolojiler yakıt ekonomisinde bir miktar daha iyileşme sağlamaktadır. İlgili teknolojiler literatürde “Adaptif cruise-control”, “Look-Ahead cruise-control” ve “Eco cruise-control” şeklinde isimlendirilmektedir. Bu çalışmada, farklı çıkış eğimi değerlerine sahip bir rampa ve eğimsiz kısımlar içeren yol parçalarında, sabit hızla sürüş durumuna göre daha ekonomik seyir sağlayacak hız profillerini oluşturan bir algoritma MATLAB platformunda tasarlanmıştır. Algoritma yol parçasını öncelikle kısımlara ayırmaktadır. Bu kısımlar pozitif ve sıfır eğimlidir. İşlemlerin ardından yakıt tüketimi düşürecek optimizasyon uygulaması yapılmaktadır. Uygulama ile rampada yakıt tüketilmeden, düz yolda ise ortalama hızı belli kısıtlar dahilinde tutan hız profilleri oluşturulmaktadır. Algoritma %1 ve %2 eğim değerlerine sahip ve bilgisayar üzerinde oluşturulmuş yol parçalarında denenmiştir. Yol parçaları 225 metre uzunluğa sahiptir. Yakıt tüketimi düşürülecek taşıt 1710 kg kütlesinde bir binek otomobildir. Hız profilleri 55 km/h sabit hıza göre daha az yakıt tüketecek şekilde oluşturulmuştur. Taşıtın kullandığı vites sabit kabul edilmiştir. Yapılan denemelerin sonuçlarına göre sabit hızla sürüş durumuna karşılık, %1 eğimli rampa içeren yol parçasında yaklaşık %15; %2 eğimli rampa içeren yol parçasında ise yaklaşık %9.5 yakıt tasarrufu sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yakıt ekonomisi, hız profilleri, taşıt dirençleri, cruise-control, hız optimizasyonu

ABSTRACT

The world's oil reserves are decreasing day by day. On the other hand, energy needs are increasing. Most of need for energy originates from transportation sector. Vehicles encounter acceleration, gravity, rolling and aerodynamic resistance while driving. Fuel should be consumed in order to drive the vehicle and defeat resistance forces. Several studies are carried out to reduce fuel consumption and for more economical driving. One of these studies is “cruise control”. It provides constant speed and driving comfort. “Cruise-control” systems contribute to fuel economy by

avoiding acceleration resistance. However, depending on topographical structure of road, speed profile generating technologies provide some improvement in fuel economy. In the literature, technologies are called "Adaptive cruise-control", "Look-Ahead cruise-control" and "Eco cruise-control". In this study, an algorithm is designed on MATLAB platform, which creates speed profiles that provide a more economical driving compared to driving conditions at constant speed, on roads with inclined and flat parts. Inclined parts can be called as "ramp". The algorithm first divides the road into sections. These sections have positive slope and zero slope. After operations, optimization is applied to reduce fuel consumption. With optimization, speed profiles are created without using fuel on the ramp and keeping average speed within certain limits on flat part. The algorithm has been tested on virtual roads containing parts with slope values of 1% and 2%. Roads have a length of 225 meters. The vehicle to be reduced fuel consumption is a passenger car and its mass is 1710 kg. Speed profiles are designed to consume less fuel than 55 km/h constant speed. Transmission ratio is considered as fixed. According to results of experiments, about 15% fuel saving was achieved for the road containing 1% inclined part. In addition, about 9.5% fuel savings were achieved for the road containing 2% inclined part.

Keywords: Fuel economy, speed profiles, road loads, cruise-control, speed optimization

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İNŞAAT FİRMALARI İÇİN İHALE AŞAMASINDA İNŞAAT RİSKLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**EVALUATION OF CONSTRUCTION RISKS IN THE BIDDING PROCESS FOR
CONSTRUCTION COMPANIES**

**DOÇ. DR. RÜVEYDA KÖMÜRLÜ
CİHAN MEMİOĞLU**

ÖZET

İnşaat sektörü, yarattığı katma değer ve istihdam sayesinde ekonomisinin taşıyıcısı görevini üstlenmektedir. İnşaat sektörü faaliyet alanlarının yanı sıra plastikten cama, ahşaptan demire kadar pek çok sektörle de yakından ilgilenir. Ancak inşaat projelerinde, başından sonuna kadar gerçekleştirilen tüm faaliyetler göz önüne alındığında pek çok belirsizlik ve riskle karşılaşıldığı görülmektedir. Farklı sektör gruplarının katıldığı proje ve sözleşme süreçlerinde karşılaşılabilecek risklerin önüne geçilebilmek için risk yönetimi uygulamalarından faydalanılmalıdır. Yapım işleri ticari bir girişim olduğundan, en yüksek karı elde etmek için hedeflenen en kısa zamanda en düşük bütçeyle en kaliteli işi yapmaktır. Bu doğrultuda, ihalelere katılan inşaat şirketleri proje ile ilgili riskleri değerlendirip en uygun teklifi vermek durumundadır. Risk hassasiyetini yüksek tutarak verilen teklif, rakiplerin üstünde kalacağından elenecekken, düşük tutarak verilen teklif yapım aşamasında şirketin bu riskleri karşılamak durumunda kalması ile zarara bile yol açabilecektir. Bu çalışmada proje riskleri politik, çevresel, finansal ve inşaat riskleri olarak dört başlık altında ele alınmış, sonrasında inşaat riskleri beş grupta incelenmiştir. Takiben, risk analizi ve değerlendirme aşamaları tariflenmiş, riskler için tanımlama, derecelendirme ve önceliklendirme aşamaları açıklanmıştır. Son olarak risklere karşı geliştirilebilecek cevapların başlıcaları olan riskten kaçınma, kaybı azaltma ve riski önleme, riski tutma ve riski devretme seçenekleri irdelenmiştir. Bu çalışmanın, ihalelere teklif verecek inşaat şirketlerinin risk değerlendirme sürecine rehberlik etmesi ve konuyla ilgili bilimsel çalışmalara ışık tutması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Risk yönetimi, ihale, inşaat, teklif, proje yönetimi, yapım yönetimi

ABSTRACT

Construction industry functions as the locomotive for economy with the value added and the employment provided. In addition to its main production area, construction industry is in close relation with numerous other industries such as plastic, glass, wood and steel. However, regarding the whole of the activities, construction projects are exposed to high uncertainty and risks. In order to prevent risks in the projects with parties from various industries, a risk management approach should be established. Since construction works are commercial enterprises, in order to maximize profit, firms aim to complete projects with maximum quality, minimum budget and minimum time. Thus, firms bidding for projects should evaluate risks and produce the best offer accordingly. Offers

with high risk sensitivity would end up higher from opponents offers, whereas offers with low risk sensitivity would expose the firm to risks and maybe losses. This study groups the project risks into four, namely political, environmental, financial and construction. Following, construction risks are focused on under five headings. Next, risk analysis and evaluation steps, i.e. identification, ranking and prioritizing, are explained. Finally, the most preferred risk responses, namely avoiding risk, minimizing loss, preventing risk and transferring risk are evaluated. It is aimed that this study guides the risk evaluation process of construction firms preparing for tenders and shed light to the scientific studies on the subject.

Keywords: Risk management, tender, construction, offer, Project management, construction management

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE’DE RÜZGÂR ENERJİSİ VE İSTİHDAMA KATKISI ÜZERİNE BİR SWOT
ANALİZİ**

A SWOT ANALYSIS ON WIND ENERGY AND ITS EFFECTS ON TURKEY’S
EMPLOYMENT

**DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ
ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART
ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR**

ÖZET

Özelde Türkiye’de genelde ise Dünya’da yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına ilişkin önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynakları açısından rüzgâr enerjisi, Türkiye için önemli bir yer tutacak konumdadır. Rüzgâr enerjisi üzerine yapılacak çalışmalara ve enerji alanında yatırım yapacak olan kurum ve kuruluşlara yol göstermesi açısından bir swot analizi yapılması gerekli görülmüştür. Swot analizi bilindiği üzere, karar alma sürecinde kullanılan bir analiz yöntemidir. Bu yöntemde herhangi bir unsurun güçlü ve zayıf yanları, karşı karşıya kaldığı olası tehditler ve ortaya çıkabilecek fırsatlar, mümkün olduğu ölçüde rasyonel-ve gerektiğinde nicel- ölçütlere dayanarak tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Türkiye jeopolitik özellikleri açısından bir yandan dezavantajlara diğer yandan da avantajlara sahiptir. Fosil yakıtlar konusunda dışa görece bağımlı bir ülke olan Türkiye, enerji ithalatı konusunda bu bağımlılığın getirdiği olumsuzlukları hissetmektedir. Bununla beraber, coğrafik özellikleri açısından ise yenilenebilir enerji konusunda birçok ülkeye nazaran daha elverişli koşullara sahiptir. Bu koşulların sistematik enerji ve yatırım politikaları ile değerlendirilmesi sonucunda Türkiye’ye önemli katkıları olacağı muhakkaktır.

Bu çalışmanın amacı, bu bağlamda Türkiye’de rüzgâr enerjisi ve istihdama katkısı üzerine etkin bir swot analizi yapmak suretiyle bütün karar vericilerin yararlanabilecekleri bir teorik altyapı oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Rüzgâr enerjisi, swot analizi, istihdam, Türkiye

ABSTRACT

There are significant developments in the use of renewable energy resources In particular in Turkey in the world in general. In terms of renewable energy sources, wind energy has an important place for Turkey. A swot analysis is required for the studies on wind energy and to guide the institutions and organizations that will invest in the field of energy. SWOT analysis is an analysis method used in decision making. In this method, the strengths and weaknesses of any element, possible threats and opportunities that may arise, are determined based on rational and quantitative criteria as far as possible.

urkey has advantages in terms of geopolitical characteristics on the one hand and disadvantages on the other. Turkey, a relatively dependent country on fossil fuels, feels the negative effects of this dependence on energy imports. However, in terms of geographical characteristics, renewable energy has more favorable conditions than in many countries. It is certain that these conditions will contribute to Turkey as a result of the systematic evaluation of energy and investment policies.

The aim of this study is to create a theoretical infrastructure in which all decision makers can benefit by conducting an effective swot analysis on the contribution of wind energy and employment in Turkey.

Keywords: Wind energy, SWOT analysis, employment, Turkey **LARI**

2. Yukarıdaki Açıklamalara Göre Hazırlamış Olduğunuz Özet Bildirinizi, 15 Kasım 2018 Tarihine Kadar **adanakongresi@gmail.com** Mail Adresine Göndermenizi Rica Ederiz.

3. Hazır olan özet çalışmanızı yukarıdaki açıklamaları silerek bu şablona kes kopyala yöntemi ile yapıştırarak gönderebilirsiniz.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMET MEVZUATINDA ÇOCUK

CHILDREN IN TURKEY'S SOCIAL WORK LEGISLATION

**DOÇ. DR. MUTLU YILMAZ
ÖĞR. GÖR. CİHAN SERHAT KART
ÖĞR. GÖR. YUSUF CAN ÇALIŞIR**

ÖZET

Sosyal hizmet genel ifadesi ile bir toplumda belli sosyo-ekonomik ve kültürel etmenlerden ötürü toplumun ortalama refah düzeyine erişemeyen birey ve gruplara yönelik yapılan toplumsal faaliyetlerin geneli olarak tanımlanabilir. Sosyal hizmet çalışmalarının temel ilgi alanlarından birisi çocuklardır. Zira çocuklar, yetişkinlere nazaran hem duygusal, hem fiziksel hemde sosyo-ekonomik olarak daha zayıf ve kırılgan konumdadırlar. Bundan ötürü hem uluslararası hem ulusal metinlerde ve yasal düzenlemelerde çocuklara her zaman özel bir yer ayrılmıştır.

Bu çalışmanın temel amacı, başta "Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme" olmak üzere uluslararası mevzuat ışığında şekillenen Türkiye'de çocuğa yönelik sosyal hizmet mevzuatını derinlemesine analiz etmektir. Mevzuatın temel eksikliklerinin tespiti ve yeni mevzuat için önerilerin yapılması, bundan sonraki süreçte hem politika yapımcıların hem de sosyal hizmet çalışanlarının daha etkin bir mevzuatın şekillendirilmesinde alacakları role olumlu katkılar getirecektir. Bu amaçla kanun ve diğer mevzuatta çocuğa ilişkin düzenlemelere eleştirel bir gözle bakılacaktır.

Anahtar Kelimeler: : Çocuğa ilişkin sosyal hizmet, Çocuk haklarına ilişkin sözleşme, Sosyal hizmet

ABSTRACT

In general, social work can be defined as the general social activities of individuals and groups who cannot reach the average welfare level of society due to certain socio-economic and cultural factors in a society. Children are one of the main interests of social work. Because children are weaker and vulnerable than adults, both emotionally and physically and sociologically. Therefore, a special place is always reserved for children in both international and national texts and legal regulations.

The main purpose of this study is to analyze the social work legislation for children in Turkey, which is shaped in the light of international legislation, especially the convention on the rights of the child. Determining the basic shortcomings of the legislation and making recommendations for the new legislation will contribute positively to the role of both policy makers and social workers in shaping a more effective legislation in the next process. For this purpose, regulations relating to children in law and other legislation will be examined with a critical view.

The aim of this study is to create a theoretical infrastructure in which all decision makers can benefit by conducting an effective swot analysis on the contribution of wind energy and employment in Turkey.

Keywords: Child Labour, Convention on the rights of the child, Social Security

2. Yukarıdaki Açıklamalara Göre Hazırlamış Olduğunuz Özet Bildirinizi, 15 Kasım 2018 Tarihine Kadar **adanakongresi@gmail.com** Mail Adresine Göndermenizi Rica Ederiz.

3. Hazır olan özet çalışmanızı yukarıdaki açıklamaları silerek bu şablona kes kopyala yöntemi ile yapıştırarak gönderebilirsiniz.

Saygılarımızla...

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**OECD ÜLKELERİNDE KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI GELİR EŞİTSİZLİĞİNİ
ARTIRIYOR MU? PANEL KANTİL REGRESYON ANALİZİ**

**DOES LABOR FORCE PARTICIPATION OF FEMALE INCREASE INCOME INEQUALITY
IN OECD COUNTRIES? PANEL QUANTILE REGRESSION ANALYSIS**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ REYHAN CAFRI
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVİLAY SARICA**

ÖZET

Dünyada gelir eşitsizliğinin hızlı bir şekilde artması, bu artışın ardında yatan faktörlerin literatürde araştırılmasına neden olmaktadır. Gelir eşitsizliği artışı arkasında yatan nedenler arasında teknolojik gelişmeler, sektörel değişimler gibi olguların varlığı tartışılırken, bu hızlı artışın nedenleri arasında kadınların işgücüne katılımının da olduğu düşünülmektedir. Son yıllarda kadınların işgücüne katılımının artması sonucunda gelir eşitsizliğinin arttığı, çünkü iş gücüne katılan kadınların genellikle, ekonomilerde baskın olmaya başlayan, hizmetler sektöründe yer aldıkları ve hizmetler sektörünün de düşük gelirli istihdam yarattığı ileri sürülmektedir. Ayrıca, aynı iş için olsa bile kadın ve erkeklere, kadınların aleyhine, farklı ücret uygulaması da toplumsal cinsiyet eşitliği hakkında gelişmeleri ortaya koyan Cinsiyet Eşitliği Endeksi'nde açık bir şekilde gözlenmektedir. Bunun yanı sıra, farklı bir bakış açısına göre toplumlarda kadınların işgücüne katılması ile bağlantılı olarak doğurganlık oranlarının azalması ve boşanma oranlarının artması gibi sosyal değişimler, daha düşük gelirli küçük aile birimleri yaratma eğilimine neden olarak gelir eşitsizliğini arttırıcı bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Literatürde kadınların işgücüne katılımı ile gelir eşitsizliği arasındaki ilişkiyi ele alan oldukça sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu konuyu dikkate alan çalışmalar genellikle tek bir ülke için (Kanada, İrlanda, A.B.D) ele alınmaktadır. 16 batı ülkesininim (Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda, Norveç, İsveç, İsviçre, Birleşik Krallık ve A.B.D) yer aldığı aile yapısı, kadın istihdamı ve gelir eşitsizliği arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmada ise panel veri analizi kullanılmıştır.

Ülkelerin kadın istihdamı oranlarının ve gelir eşitsizliğinin farklılaştığı oldukça dikkat çekmektedir. Örneğin, gelişmişlik seviyesi açısından aynı kategoride olan Norveç, Fransa ve İngiltere'nin gelir eşitsizlikleri seviyelerinde ciddi farklılıklar bulunduğu gözlenmektedir. Bundan dolayı yöntemlerde aşırı değerleri dikkate almayan ortalamalara dayalı standart regresyon yöntemlerini kullanmak parametrelerin sapmalı olmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda, bu çalışmada son 20 yıl içerisinde gelişmiş ülkelerin yanı sıra gelişmekte olan ülkeleri de bulunduran OECD ülkelerinde kadınların işgücüne katılımının gelir eşitsizliği üzerindeki etkisini panel kantil regresyon analizi ile incelemek amaçlanmaktadır. Kantil regresyon analizinin, ortalamaya dayalı olmaması, uç değerleri dikkate alması ve bağımlı değişkenin yanı sıra bağımsız değişkenlerin farklı dilimleri için tahmin yapma olanağı sağlaması açısından üstünlük göstermektedir. Konunun bu yöntemle ele alınmasının daha doğru tahmin sonuçları vererek literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, işgücüne katılım, gelir eşitsizliği, panel kantil regresyon

ABSTRACT

The rapid increase in income inequality in the world causes the factors behind this increase to be investigated in the literature. While the existence of cases such as technological developments and sectoral changes are discussed among the reasons behind the increase in income inequality, it is thought that female's participation in the labor force is among the reasons for this rapid increase. In recent years, it is thought that income inequality has increased as female's participation in the labor force has increased. Because the female who participate in the labor force is generally in the service sector which has become dominant in the economies, and the services sector is also offered the low-income employment creature. Moreover, even if it is for the same job, the different wage application for women and men, against women, also clearly observed in the Gender Equality Index which demonstrates advances in gender equality. In addition, social changes, such as the decrease in fertility rates and the increase in divorce rates associated with female's participation in the labor force in a different perspective, are emerging as a factor that increases income inequality as a result of the tendency to create lower-income small family units.

There are a limited number of studies in the literature dealing with the relationship between female's labor force participation and income inequality. The studies that take this issue into account are generally addressed for a single country (Canada, Ireland, and USA). Study of the relationship between family structure, female employment and income inequality in which 16 western countries (Australia, Austria, Belgium, Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Netherlands, Norway, Sweden, Switzerland, UK, and the USA) in one study, panel data analysis was used. It is remarkable that women employment rates and income inequalities of countries are different. Therefore, using standard regression methods based on averages that do not consider excessive values in methods causes the parameters to be biased.

In this context, the aim of this study is to examine the effect of female labor force participation on income inequality for the last 20 years in the OECD countries which have developed countries as well as developing countries. Quantile regression analysis provides superiority as a not mean-based method, taking into account the extreme values and predicting the dependent variable as well as the different slices of the independent variables. It is thought that this method will contribute to the literature by giving more accurate prediction results.

Keywords: Female, participation in labor force, income inequality, panel quantile regression

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İHRACATIN TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE EKONOMİK BÜYÜMEYE
ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

**ÖĞR. GÖR. FİLİZ KÖYEL
PROF. DR. NEBİYE YAMAK**

ÖZET

Günümüzde ekonomik büyümenin temel güçlerinden biri olan ihracat, teknoloji farkı ile oldukça önemli bir rekabet aracı haline gelmiştir. Teknoloji, üretilen ürünlerde hem aynı emek ve sermaye miktarı ile daha fazla çıktı elde edilmesine hem de emek-yoğun işgücünün nitelikli emek-yoğun işgücü haline gelmesine katkı sağlamaktadır. Şöyle ki; teknolojinin gelişmişlik seviyesi emek ve AR-GE yoğunluğuna göre değişmektedir. Pavitt (1984) ve Hatzichronoglou (1997) teknolojinin gelişmişlik seviyesini belirlemede söz konusu faktörleri baz alarak sınıflama yapmışlardır. İmalat sanayi endüstrilerinde teknoloji yoğunluklarına göre oluşturulan bu sınıflamada yüksek teknoloji; ilaç ile sağlık ürünleri, ofis ile muhasebe makineleri ve uçak imalatı için kullanılan yoğun AR-GE harcaması gerektiren ürünleri kapsamaktadır. Diğer taraftan orta ileri teknoloji; motorlu araçlar, endüstriyel kimyasallar ile profesyonel ve bilimsel ekipmanlar vb. ürünlerden meydana gelmektedir. Orta düşük teknoloji ise; petrol, rafineri, kauçuk, plastik, cam vb. ürünlerden meydana gelmektedir. Son olarak düşük teknoloji; gıda ürünleri, içecek, tütün, tekstil giyim, mobilya vb. emek-yoğun olarak üretilen ürünlerden oluşmaktadır. Çalışmada ihraç ürünleri, teknoloji yoğunluklarına göre yüksek teknoloji, orta yüksek teknoloji, orta düşük teknoloji ve düşük teknoloji olmak üzere dört grupta analiz edilmiştir. Çalışmanın amacı Türkiye’de ihracat ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi ihraç edilen ürünlerin teknoloji yoğunluklarına göre belirlemeye çalışmaktır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye’de 1998:01-2017:03 dönemine ait üçer aylık veriler kullanılarak GSYİH ve teknoloji yoğunluğuna göre ihracat arasındaki ilişki zaman serisi analizi ile belirlenmiştir. İmalat sanayinin teknoloji yoğunluklarına göre kalemlere ayrıldığı ISAC (Avrupa Birliği Ekonomik Aktivitelerin İstatistikî Sınıflaması) Revizyon 2 ve Revizyon 3’e göre Hatzichronoglou (1997:6)’ nun hazırladığı sınıflamasından yararlanarak, ihraç ürünleri dört gruba ayrılmıştır. Elde edilen bulgularda Türkiye’nin ihracatının ağırlıklı olarak düşük ve orta düşük teknoloji yoğunluklu ürünlerden oluştuğu belirlenmiştir. Toda-Yamamoto Nedensellik analizi sonuçlarına göre ise düşük teknoloji ile GSYİH arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir. Diğer taraftan GSYİH’ den hem orta düşük hem de orta yüksek teknoloji yoğunluklu ürünlere doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisinin varlığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Teknoloji Yoğunluklu İhracat, Ekonomik Büyüme, Toda-Yamamoto Nedensellik Analizi.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE’DE KADIN VE ERKEK İŞGÜCÜNE KATILIMI ARASINDAKİ İLİŞKİ
TAMAMLAYICI MI YOKSA İKAME Mİ?**

**ÖĞR. GÖR. FİLİZ KÖYEL
PROF. DR. NEBİYE YAMAK**

ÖZET

Bilindiği üzere bir ekonomide hesaplanan ve rapor edilen işsizlik oranının değerlendirilmesi o ekonomideki erkek ve kadın işgücüne katılımlarının tamamlayıcı veya ikame olup olmadıklarına bağlı olacaktır. Cinsiyet itibarıyla katılım oranları arasındaki dinamik ilişkilerin yönü ve derecesi rapor edilen işsizlik oranlarının olması gerekenin altında veya üstünde olduğuna yönelik önemli ipuçları verecektir. Mevcut bu çalışmada 2000-2013 dönemine ait üçer aylık veriler kullanılarak Türkiye özelinde kadın işgücüne katılım ile erkek işgücüne katılım arasındaki ilişkinin tamamlayıcı mı, yoksa ikame mi olduğu zaman serisi analizi ile test edilmiştir. Hem 15-24 hem de 15 yaş üstü kadın ve erkek işgücüne katılım oranlarının analiz edildiği çalışmada, eğitim durumu (yüksek okul veya fakülte mezunu, genel lise mezunu ve okuma yazma bilmeyen) ve medeni durum (evli kadın-evli erkek, bekar kadın-bekar erkek) değişkenleri kullanılmıştır. Analiz sonucunda 15-24 yaş grubu için, bekar erkeğin işgücüne katılımının bekar kadının işgücüne katılımında tamamlayıcı olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun yanı sıra yüksek okul veya fakülte mezunu erkeğin işgücüne katılımının yüksek okul veya fakülte mezunu kadının işgücüne katılımında tamamlayıcı nitelikte olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte okuma yazma bilmeyen erkek işgücü ile okuma yazma bilmeyen kadın işgücü arasında da çift yönlü tamamlayıcılık ilişkisi belirlenmiştir. Aynı değişkenler 15 yaş üstü kadın ve erkek işgücüne katılım oranları arasında incelendiğinde ise, evli kadın işgücünün evli erkek işgücünün tamamlayıcısı olduğu görülmüştür. Bununla birlikte okuma yazma bilmeyen kadın işgücünün okuma yazma bilmeyen erkek işgücünün tamamlayıcısı durumunda olduğu belirlenmiştir. Benzer biçimde yüksek okul veya fakülte mezunu erkek işgücünün yüksek okul veya fakülte mezunu kadının işgücüne katılımında tamamlayıcı nitelikte olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: İşsizlik oranı, İşgücüne Katılım oranı, Tamamlayıcılık hipotezi, İkame hipotezi.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF HUMAN RESOURCES IN HOTEL INDUSTRY
AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT LEVEL OF EMPLOYEES**

**ASSOC. PROF. DR. ZEKERİYA NAS
İLHAN ALANTAS**

ABSTRACT

In this study the structure of human resources has been searched in hotels that are the main part of tourism industry. In parallel with that subject, the position of employees in human resources organization and their organizational commitment level have been searched. The study was carried out on 12 different sized hotels and 205 employees in Van province. In terms of productivity of study, the human resources structure and organizational commitment in hotels are examined.

In the study, structured questionnaires were used in the light of the information obtained in the literature search. Obtained findings were analyzed with the SPSS 24. In the study firstly, the structure of human resources organization in hotels was examined in research universe, and then it tried to determine the organizational commitment of employees to structure of hotels according to their demographic characteristics.

Keywords: Human Resources Organization, Organizational Commitment.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**THE SYNTHESIS OF BISBENZIMIDAZOLES MICROWAVE ASSISTED AND
INVESTIGATION OF TRANSİTION METAL COMPLEXES**

**ESRA KAPLAN
PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ**

Benzimidazole and bis-benzimidazole derivatives are key components in a great many bioactive compounds of both natural and synthetic origin [1]. Benzimidazole ring acts as ligand toward transition metal ions in a variety of biologically important molecules. Due to their good accessibility, benzimidazole compounds have been widely used in many fields, such as biomedicine [2], supramolecular chemistry [3], and photoelectric material [4]. Their fluorescence properties also make benzimidazole derivatives applied in fluorescence detection [5], especially there are many reports about benzimidazole-based FC for the detection of metal ions. Moreover, these group of heterocyclic compounds exhibit a wide range pharmacological properties, which include antiviral, antimicrobial, antitumor, antifungal properties. Benzimidazole is a well-known antibacterial agent and its derivatives have been widely investigated for the development of cancer drugs [6]. Further, the Benzimidazole complexes gain much attention in the materials science regime for photonics related applications. Especially, the transition metal complexes of Benzimidazole show good thermo-optical properties in the 650 nm region. The formation of bisbenzimidazoles, by the polyphosphoric acid or 4N HCl catalyzed condensation of a carboxylic acid is described. The structures of the substances obtained FT-IR, ¹H NMR, elemental analysis and magnetic susceptibility analysis methods were illuminated.

References

1. Abdel Ghani NT, M. A., 2011, J Mol Struc, 991, 108-126.
2. Abou-Shadi, H., El-Taliawi, G., Nabih, I., Kamel, M. M., Zayed, A. and Faddah, L. M., 1979, Pharmazie, 34, 576.
3. Abramovitch, R. A., Shi, Q. ve Bogdal, D., 1995, Synthetic Communications, 25 (1), 1-8.
4. Alamgir, M., Black, D. C. and Kumar, N., 2007, Top. Heterocycl. Chem, 9, 87-118.
5. Z. E. Koc, Journal of Heterocyclic Chemistry, 48, 769-775, (2011).
6. Z. E. Koc, S. Uysal, J. Inorg. Organomet. P., 21, 400-406, (2011).

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**THE SYNTHESIS OF NOVEL BENZIMIDAZOLE-SCHIFF BASES MICROWAVE
ASSISTED AND INVESTIGATION OF METAL COMPLEXES**

**GÜLCAN FERİÇOK
PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ**

Benzimidazoles and their derivatives are important classes of heterocyclic molecules in several field of organic chemistry. They contain a phenyl ring fused to an imidazole ring [1]. They are a common heterocyclic scaffold in biologically active and medicinally significant compounds and are found in a large number of natural products [2]. Moreover, these groups of heterocyclic compounds exhibit a wide range of pharmacological properties, which include antiviral, antimicrobial, antitumor, antifungal, anti-inflammatory activity and many others anti-parasitic, antibacterial, properties [3]. Some noteworthy benzimidazole derivatives gain crucial importance because of their widespread pharmaceutical importance and biological activities such as anti-microbial, anti-inflammatory, potential anti-tumor, anti-parasitic, antibacterial, anthelmintic, antifungal, anti-inflammatory, anti-viral and analgesic properties[4]. Benzimidazoles derivatives have been chosen as target molecules; benzimidazole derivatives have several medicinal uses, such as antiviral, anticancer, antihypertensive, antihistamines and antiulcer. The compounds with imine group in their structure are known as Schiff bases, which are synthesized by the condensation reaction of amines and carbonyl groups. Schiff bases of benzimidazole have been reported with remarkable antibacterial and antimicrobial activities [5]. The study of Benzimidazole containing Schiff bases is also of interest as some of them have shown the ability to anticancer. The formation of 2-aryl-substituted benzimidazoles, by the polyphosphoric acid-catalyzed condensation of a carboxylic acid is described. The structures of the substances obtained FT-IR, ¹H NMR, elemental analysis and magnetic susceptibility analysis methods were illuminated [5].

References

1. D.P. Hoog, P. Gamez, W.L. Dressen and J. Reedijk, Tetrahedron Lett., 43, 6783, (2002).
2. H.S. Patel, V.C. Patel, Eur. Polym. J., 37, 2263 (2001).
3. Z. E. Koc, Journal of Heterocyclic Chemistry, 48, 769-775, (2011).
4. Z. E. Koc, S. Uysal, J. Inorg. Organomet. P., 21, 400-406, (2011).
5. J. Xie, C. Xu, Z. Xu, Y. Hou, K.L., Young, S.X. Wang, N. Pourmand, S. Sun, American Chemical Society, 18, 5401-5403, (2006).

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**THE SYNTHESIS OF ACETOGUANAMİNE SCHİFF BASES AND INVESTIGATION OF
SOME OF THEIR METAL COMPLEXES**

**GÜRKAN GÜNEY
PROF. DR. ZİYA ERDEM KOÇ**

s-Triazine derivatives can be easily prepared from the cheap and readily available acetoguanamine (2-methyl-4,6-diamino-1,3,5-triazine) [1,2]. acetoguanamine is definitely an excellent starting compound for the straightforward preparation of highly structured multitopic molecules. Indeed, each chloride atom of 2-methyl-4,6-diamino-1,3,5-triazine can be substituted by any nucleophilic reactant [3]. The first substitution is exothermic. We have reported here that a acetoguanamine and its Schiff bases have been syntheses to be a new template. The reaction of acetoguanamine with 1 equiv of acetoguanamine in toluen has given the desired Schiff bases in a single step, coded to be DIPOD. Aromatic s-triazine was then reacted under reflux with aldehyde [3]. It may be useful to stress at this point that the new products mentioned above are the main result of this work. These are the first in the literature and we call them “Acetoguanamin-Schiff Bases Metal Complexes” due to literature [4].

References

1. D.P. Hoog, P. Gamez, W.L. Dressen and J. Reedijk, Tetrahedron Lett., 43, 6783, (2002).
2. H.S. Patel, V.C. Patel, Eur. Polym. J., 37, 2263 (2001).
3. Z. E. Koc, Journal of Heterocyclic Chemistry, 48, 769-775, (2011).
4. Z. E. Koc, S. Uysal, J. Inorg. Organomet. P., 21, 400-406, (2011).
5. J. Xie, C. Xu, Z. Xu, Y. Hou, K.L., Young, S.X. Wang, N. Pourmand, S. Sun, American Chemical Society, 18, 5401-5403, (2006).

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

Bi₂O₃ KATKILI CAM FRİTLERİNİN ÜRETİMİ VE KARAKTERİZASYONU

PRODUCTION AND CHARACTERIZATION OF Bi₂O₃ DOPED GLASS FRIT

**DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN
ERTUĞRUL CAN**

ÖZET

Öğütülmüş toz/granül haline getirilmiş seramik hammaddelerin, bir reçeteye göre tartılıp karıştırıldıktan sonra ergitilmesi ve eriyiğin hızlı bir şekilde soğutulması neticesinde ortaya çıkan cam yapılı ara mamule frit denir. Frit geliştirme çalışmaları sonucunda elde edilen camsı yapının, beyaz eşya, küçük ev aletleri ve otomobil camlarının yüzey kaplamalarında kullanılan yüksek sıcaklığa dayanıklı fritlerde, yüzey hatasız görsellik, sağlık ve regülasyonları sebepli kurşun içermeyen yapıya sahip olması beklenmektedir. Ayrıca yüksek örtücülük, yüksek kimyasal direnç ve yüksek dispersiyon uluslararası frit pazarının beklentileri açısından önemli rekabet unsurlarıdır.

Bu çalışmada, yurt içinde henüz üretimi olmayan, katma değeri oldukça yüksek ve tamamen ithal olarak kullanılmakta olan Bi₂O₃ (Bizmut) katkılı fritler geliştirilecektir. Yapılan analizler sonucunda 1200°C de Al₂O₃ (Alümina) sinterlenmediğinden katkı miktarının artması ile ergime sıcaklığı düşmüştür. 1300 °C de mukavemeti arttıran katkısız camsı faz oluşmuştur. Al₂O₃ ve ZrO₂ (Zirkonya) katkısının kimyasal kararlılığının geliştirdiği görülmüştür. En yüksek örtücülük ağırlık %40 katkılı Bi₂O₃ ile elde edilmiştir. Hazırlanan cam friti cam yüzeyleri kaplamak için solvent pigment ile birlikte karıştırılarak elde edilen kollaidal boya serigrafi yöntemi ile cam yüzeye uygulanmış ve kaplama 660°C’de temperlenmiştir.

Geliştirilen frit sayesinde uygulanan kaplama ile camın korozyon direncinde iyileşme ve kimyasal kararlılığında ise belirgin bir artış gözlenmiştir. Elde edilen cam fritinin oksidik kompozisyonlarını analiz etmek için X- Işın Floresans (XRF) spektrometresi, uygulanan kaplamanın örtücülük ve renk değerlerini belirlemek için spektrofotometre analizi, üretilen cam fritinin uygulanacak cam yüzeye uygunluğunu ölçmek için ısı mikroskobuna konularak fiziksel değişim sıcaklıkları tayini ve elde edilen cam fritinin genleşmesi ve uygulanacak cam yüzeye uygunluğunu analiz etmek için ürünün genleşme analizi yöntemleriyle karakterizasyon işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bizmut; cam frit; kurşunsuz cam kaplama; düşük sıcaklık frit; otomotiv camı.

ABSTRACT

The powdered / granulated ceramic raw materials are prepared according to a recipe via balancing, mixing and melting, respectively. A frit is a precursor being the glass-structured which is a result of the rapid cooling of the melt. It is expected that the glassy structure obtained as a result of the frit development works are to have a lead-free structure due to health worries, resistance to high temperature and fault-free surface used in the surface coatings of white goods, small household

appliances and automobile glasses. In addition, high coverage, high chemical resistance and high dispersion are important competitive elements in terms of the expectations of the international frit market.

In this study, Bi_2O_3 (Bismuth) doped frit, which has not yet been produced in the country, has been used as a high added value is to be developed. In the result of analyzes, Al_2O_3 (Alumina) was not sintered at 1200°C and the melting temperature decreased with the increase in the amount of additives. At 1300°C , an additive-free glassy phase was formed. The chemical stability of the frit was found to improve with addition of Al_2O_3 and ZrO_2 . The highest coverage was obtained with 40% wt. Bi_2O_3 additive. The prepared glass frit was applied to the glass surface with the colloidal paint obtained by mixing with the solvent pigment to cover the glass surfaces and the coating was tempered at 660°C .

Thanks to the developed frit, a significant increase was observed in the corrosion resistance of the glass and the chemical stability of the glass with the applied coating. X-Ray Fluorescence (XRF) spectrometer for analyzing the oxidic compositions of the obtained glass frit, spectrophotometer analysis to determine the coverage and color values of the applied coating, the determination of the physical exchange temperatures by measuring the temperature of the glass frit by measuring the glass frit to be applied to the glass surface In order to analyze the expansion of the glass surface to be applied and the analysis of the product with the expansion analysis methods were carried out.

Keywords: Bismuth; Glass Frit; Lead-free Glass Coating; Low Temperature Frit;, Automotive Glass

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**AĞIR METAL (PBO) İÇERMEYEN DÜŞÜK SICAKLIKTAKI EMAYELEŞEN KURŞUNSUZ
CAM FRİTİNİN KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
INVESTIGATION OF THE CHEMICAL CHARACTERISTICS OF LOW-TEMPERATURE
ENAMELED GLASS FRIT WITHOUT HEAVY METAL (PBO)**

**DOÇ. DR. FATİH ÇALIŞKAN
ERTUĞRUL CAN**

ÖZET

Fritler, cam ve seramik gibi inorganik malzemelere göre daha iyi özelliklere sahiptirler. İstenilen kompozisyonları oluşturmaya olanak sağlamaları en önemli avantajlarındandır. Cam yapıyı oluşturan ana maddeler B_2O_3 , Al_2O_3 , SiO_2 dir. Bu maddeler kendi başlarına camı oluşturabildikleri gibi, diğer maddeler ile de camı oluşturabilirler. Sıvı fazdan itibaren kristalizasyonu önleyecek kadar hızlı soğutulabilen her malzeme cam haline dönüştürülebilir. Frit ve sır reçetelerinde, sistemdeki SiO_2 in mol oranı; bazik oksitlere göre belirli bir oranda olmalıdır.

SiO_2 :Bazik oksitler $\rightarrow$ 1:1 - 3:1 aralığında olmalıdır.

Alkali oranı yüksek frit reçetelerinde, her bir alkali molüne karşılık en az 2,5 mol SiO_2 bulunmalıdır. Bu oran, alkalilerin suda çözünürlük göstermemeleri için önemlidir. Ayrıca, sudaki çözünürlüğü ortadan kaldırılması adına, sistemdeki bazik alkalilerin oranı 0,5 mol civarı olmalıdır. Seramik fritlerin ve sırlarının üretiminde kullanılan hammaddelerin seçiminde; oksidik tutarlılık, tane boyutu dağılımındaki tutarlılık ve uyum, düşük Fe, Cu, Cr vb. safsızlık oranları, ergimesi çok zor olan mineralojik yapıların bulunmaması ve maliyet gibi etkenler önemlidir.

Bir sırnın bileşimine girerek bazik oksitlerin varlığını sağlayan oksitlerden en çok kullanılanlar, alkali oksitlerden Na_2O ile K_2O , toprak alkali metal oksitlerinden en önemlisi CaO ve kurşun oksit PbO 'dir. Silikat karışımlarının içinde çok iyi bir eriticilik görevi yapan PbO , renk veren oksitler için iyi bir çözücüdür. Kurşun bileşiklerinin çoğu zehirlidir. Özellikle gıda maddeleri için üretilen seramiklerin sırlarında PbO kullanılacak ise gerekli olan PbO hiçbir zaman mürdesenk (PbO) veya kurşun karbonattan ($PbCO_3$)'ten alınmamalıdır. Bunların yerine, kurşun oksidin genellikle SiO_2 ile bağlı olarak sırcalaştırıldığı ve zehirsiz olan kurşunlu sırcalar kullanılmalıdır.

Bu çalışmada, fritlerde çeşitli avantajlar sağlayan kurşun oksit bileşikleri gibi ağır metaller kullanmaksızın yeni tip fritlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Antimon oksit, titanyum oksit, bakır oksit, alkali ve toprak alkali oksitler ile kurşunlu sırlara benzer renk tonları ve özelliklere sahip sırlar elde edilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca özellikle kırmızı selen bileşikleri de kurşunsuz sırnın fritleştirilmesi ile başarılı sonuçlar vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurşunsuz Cam Friti, Emaye, Cam Kaplama, Cam Boyası

ABSTRACT

Frits have better properties than inorganic materials such as glass and ceramics. One of the most important advantages is that they allow to create the desired compositions. The main constituents of the glass structure are B_2O_3 , Al_2O_3 , SiO_2 . These substances can form glass on their own, or they can form glass with other substances. Any material that can be super-cooled as fast as the liquid phase to prevent crystallization can be converted into glass. The molar ratio of SiO_2 in the system in frit and glaze recipes; should be at a certain rate compared to basic oxides. SiO_2 : Basic oxides $\rightarrow$ 1: 1 to 3: 1. In alkaline ratio high frit recipes, at least 2.5 mol of SiO_2 should be present for each alkali molar. This ratio is important for the alkalis not to be soluble in water. Also, in order to eliminate the solubility in water, the ratio of basic alkalis in the system should be around 0.5 mol.

In the selection of raw materials used in the production of ceramic frits and glazes; oxidic consistency, consistency and consistency in grain size distribution, low Fe, Cu, Cr etc. factors such as impurity rates, lack of mineralogical structures which are very difficult to melt and cost are important. The most commonly used oxides to enter the composition of a glaze are the Na_2O and K_2O from alkali oxides, the most important of the alkaline earth metal oxides, CaO and the lead oxide PbO . PbO , which acts as a very good solubility in silicate mixtures, is a good solvent for color oxides. Most of the lead compounds are toxic. PbO should never be taken from litharge (PbO) or lead carbonate ($PbCO_3$) if PbO is to be used in the glazes of ceramics produced especially for foodstuffs. Instead, non-toxic leaded glazes should be used where lead oxide usually glazes bonding to SiO_2 .

In this study, it is aimed to develop new types of frit without heavy metals such as lead oxide compounds which provide various advantages in frit. Antimony oxide, titanium oxide, copper oxide, alkali and alkaline earth oxides and leaded glaze with similar color tones and specialties are aimed to obtain the glazes. In addition, especially red selen compounds have been successful with fritification of lead-free glaze.

Keywords: Lead-free Frit, Enamel, Glass Coating, Glass painting

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ELEKTROLİTİK PLAZMA YÖNTEMİ İLE ÇELİK TEL TEMİZLİĞİ

STEEL WIRE CLEANING BY ELECTROLYTIC PLASMA METHOD

**DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU
GÜNEŞ GÜNEŞER
YILMAZ YILDIRIM**

Elektrolitik plazma (Plasma Electrolysis) teknolojisi (EPT), metallerin yüzey sertleştirme, temizleme, termokimyasal difüzyon ve kaplama uygulamaları için, geleneksel elektroliz ile atmosferik plazma prosesinin birlikte uygulandığı çevreye duyarlı modern bir yöntemdir. Yöntem; şeklen standart elektroliz işlemlerinde olduğu gibi gerçekleşmektedir, ancak uygulanan voltaj farklı olarak; kırılma voltajı adı verilen ve elektrot üzerinde kıvılcımlar, arklar ve plazma oluştuğu voltaj değerine kadar artırılmaktadır. Yüzey işlemi yapılmak istenen iş parçası anodik veya katodik olarak elektroliz devresine bağlanabilmekte ve elektrotlar arası doğru akım veya alternatif akım uygulanması sureti ile gerçekleştirilmektedir. Anodik işlemlerde oksidasyon, katodik işlemlerde ise modifikasyon işlemleri yapılabilmektedir. EPT işlemlerinde amaç, metalin sertlik, aşınma ve korozyon direnci ile yorulma ve oksidasyon dayanımını arttırmaktır. İşlem gören malzemelerde ki farklı özellikler, proses parametreleri ve aşağıda sıralanacak olan özelliklerinden dolayı EPT yüzey mühendislik işlemlerinin farklı bir gurubu olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışmada 3,00 mm çapa sahip olan SAE 1006 kalite düşük karbonlu çelik telin soğuk tel çekme sonrasında yüzeyinde kalan tel çekme sabun tabakasının temizliği çalışılmıştır.

Keywords: Electrolytic Plasma, Steel Wire, Cleaning

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ELEKTROKİMYASAL METODLA ÜRETİLEN GRAFENİN HAFİF ALAŞIMLARDA
KULLANIMI**

**THE USAGE OF GRAPHENE ON LIGHT ALLOYS PRODUCED BY ELECTROCHEMICAL
METHOD**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU ANAKLI
DOÇ. DR. LEVENT CENK KUMRUOĞLU**

ÖZET

Yüzyılın malzemesi olarak adlandırılan grafen, olağanüstü mekanik, elektrik, termal ve optik özellikleri ile bilimde çığır açan ve başlıca materyal bilimi, nanoelektronik ve yoğun madde fiziği sahasında önem kazanmıştır.

Grafen nanomalzemelerin sentezlenmesi, düşük konsantrasyonlardaki farklı tuzların elektrolit olarak kullanıldığı, ultrasonik etki yardımı ile çözelti içindeki katmanlı grafenin eksfoliyasyonla ayrıştığı daha çevreci, daha kolay, daha kısa sürede sonuçlanan elektrokimyasal sentezleme işlemi ile gerçekleştirilmiştir. Grafit elektrotların kullanıldığı anodik eksfoliasyonla en iyi şartlar olan 10 V voltaj altında, 0,1 M (NH₄)₂SO₄ tuzuyla yaklaşık 1 saat süren elektrokimyasal eksfoliasyonla grafen nanoyapılar sentezlenmiştir. Grafenin karakterizasyonu FTIR, XRD, SEM, UV-Vis ve Kararlılık Tayini gibi yöntemler ile tespit edilmiştir. Bu çalışmada toz metalürjisi yöntemi ile ağırlıkça % 0.05, % 0.15, % 0.3 ve % 0.45 grafen ile takviye edilerek hazırlanan Al-3Mg-1Zr alaşımının, fiziksel ve mekanik özellikleri incelenmiştir. Burada elde edilen grafen nanoplakalar, toz metal üretim prensiplerine göre, bulk ürün haline getirilmiş ve karakterize edilmiştir. Bu amaçla, grafenin etanol içerisinde dağıtılmasını takiben bu sıvıya Al, %3 Mg ve %1 Zr (ağırlıkça) tozları ve az miktarda PVA polimeri ilave edilmiştir. Ardından grafen, CTAB içeren etanollü çözeltiye ilave edilerek 20 dk boyunca ultrasonik işleme tabi tutulup ardından 1 saat manyetik olarak karıştırılmıştır. Nihayetinde tüm sıvı çözücü buharlaştığında çok iyi dağılmış grafen ve metal tozları karışımı elde edilmiştir. Bu kompozit karışım, bu aşamadan sonra tozlar farklı gramajlarda (1-10 g) pres kalıbına yerleştirilmiştir. Kalıplarda 15 mm ve 5 mm çapında numuneler, 200 MPA basınç uygulanarak, 5 dakika bekletildikten sonra çıkartılmıştır. Daha sonra azot gazı ile atmosfer koruması yapılan bir tüp fırında 500-750 °C arasındaki sıcaklıklarda 2 saat sinterleme işlemleri yapılmıştır. Ardından yoğunluk, mikroyapı, kesit inceleme, sertlik, XRD, SEM, sürtünme deneyleri ve analizleri gerçekleştirilmiştir. % 0.3 grafen ilave edilmiş 3'lü alaşımda mekanik özelliklerin pik yaptığı artan değerler için, bu yöntemde olumsuz bir etkinin başladığı gözlemlenmiştir. Sinterleme sıcaklığının 600-650 °C aralığında olması, mühendislik anlamda en ideal yanıtı vermiştir. Ancak % 0.3'den fazla grafenin katı yağlayıcı olarak faydalı olduğu, yüksek sıcaklık aşınma deneylerinden anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Grafen, elektrokimyasal eksfoliasyon, sinterleme.

ABSTRACT

Graphene, called the material of the century, gained ground in science and has gained importance in the field of material science, nanoelectronic and condensed matter physics with its extraordinary mechanical, electrical, thermal and optical properties.

The graphene nanomaterials synthesis was carried out by an electrochemical synthesis process which resulted in a more environmentally friendly, easier, shorter time in which different salts of low concentrations were used as electrolytes, with the help of ultrasonic effect, the layered graphene decomposed as exfoliate in the solution. Graphene nanostructures were synthesized by electrochemical exfoliation about 1 hour duration with 0.1 M $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ salt under 10 V voltage which is the best condition for anodic exfoliation using graphite electrodes. Characterization of graphene was determined by methods FTIR, XRD, SEM, UV-Vis and stability tests. In this study, physical and mechanical properties of Al-3Mg-1Zr alloy prepared by reinforcement with weight percent of 0.05%, 0.15%, 0.3% and 0.45% graphene by powder metallurgy were investigated. The graphene nano platelets obtained here are bulk product materials and characterized according to the principles of powder metal production. For this purpose, after dispersing graphene in ethanol, Al, 3% Mg and 1% Zr (by weight) powders and a small amount of PVA polymer were added to this liquid. The graphene was then added to the ethanolic solution containing CTAB, followed by ultrasonic treatment for 20 min and then magnetically stirred for 1 hour. Finally, a mixture of very well dispersed graphene and metal powders was obtained when all the liquid solvent evaporated. After this step the composite mixture was placed in the press mold at different weights (1-10 g). Samples of 15 mm and 5 mm diameter in the molds were removed after 5 minutes by applying 200 MPA pressure. Then, in a tube furnace with atmospheric protection with nitrogen gas, sintering processes were performed at temperatures between 500-750 °C for 2 hours. Then, density, microstructure, section examination, hardness, XRD, SEM, friction tests and analyzes were performed. A negative effect was observed in this method, for the increasing values of mechanical properties in the 3-alloy system with 0.3% graphene added. Sintering temperature in the range of 600-650 °C, gave the most ideal answer in the engineering manner. However, it is understood from high temperature abrasion tests more than 0.3% graphene was found to be useful as a solid lubricant.

Keywords: Graphene, electrochemical exfoliation, sintering.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KAYSERİ İLİNDE ŞEKER PANCARI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KARŞILAŞILAN BİTKİ
KORUMA SORUNLARI**

**CEMİLE TEMUR ÇINAR
DOĞAN IŞIK**

Şeker pancarı, dünyada ve Türkiye’de tarıma dayalı sanayi üretiminde stratejik rol oynamaktadır. Şeker sadece ekonomik bir ürün olmayıp sosyal etkileri olan birçok sektöre girdi ve geniş istihdam olanağı sağlayan bir üründür. Bu çalışma Kayseri ilinde şeker pancarı yetiştiriciliği yapan çiftçilerin yabancı ot mücadelesi ve herbisit kullanımı konusundaki davranışlarının belirlenmesi amacıyla Kayseri ili, Yeşilhisar ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada kullanılan veriler 60 şeker pancarı üreticisinden anket yöntemi ile elde edilmiştir. Üreticilere yetiştirdikleri şeker pancarında hangi yabancı otların sorun olduğu, hangi herbisitlerin bu yabancı otlara karşı kullanıldığı, hastalık ve zararlılara karşı mücadele yöntemi ile pestisit kullanımı hakkında bazı genel sorular sorulmuştur. Anket verileri 2014-2015 üretim sezonunu kapsamaktadır. Araştırma sonucunda en çok görülen 5 yabancı ot sirken (*Chenopodium album*), kırmızı köklü tilki kuyruğu (*Amaranthus retroflexus*), domuz pıtrağı (*Xanthium strumarium*), tarla sarmaşığı (*Convolvulus arvensis*), köy göçüren (*Cirsium arvense*) olarak belirlenmiştir. Yabancı otların mücadelesinde diskaro, pulluk, kazayağı ve kültivatör kullanıldığı tespit edilmiştir. Şeker pancarı yetiştiricilerinin en çok karşılaştığı hastalık etmenleri ve zararlı ise *Rhizomania* (Kök Sakallanması), *Cercospora beticola* (Yaprak Lekesi Hastalığı), *Beet Yellows Virus* (Sarılık) ve *Heterodera schachtii* (Kist Nematodu) dır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı otlarla mücadele, Herbisit, Hastalık etmenleri, Şeker pancarı

**DETERMINATION OF PLANT PROTECTION PROBLEMS IN SUGAR BEET GARDEN
IN KAYSERİ PROVINCE OF TURKEY**

Sugar beet plays a strategic role in the agro-industrial production in the world and in Turkey. Sugar is not only an economic product, but it is also a product that provides inputs to many sectors that have social effects and provides a wide range of employment opportunities. This study was carried out to determine crop protection problems of sugar beet field in Kayseri province. The data used in the present study were obtained by questionnaire from 60 sugar beet producers in 2014-2015. In total 67 questions were asked such as about the type of soil cultivation methods, the type of fertilization process, which weed problems do they have, which herbicides they are using against weed management, how to manage plant diseases and pests and how to use pesticides. Results showed that the most common five weed species were *Chenopodium album*, *Amaranthus retroflexus*, *Xanthium strumarium*, *Convolvulus arvensis*, *Cirsium arvense*. The most common diseases and pests in the region are *Rhizomania*, *Cercospora beticola*, *Beet Yellows Virus* ve *Heterodera schachtii*. Farmers applied 33% of herbicides 37% of mechanical approaches for weed management. Eighty percent of farmer used different herbicide active ingredients in each year and 20% have not been altering herbicide ingredients annually.

Key words: Sugar beet Growing Problems, Weed Problems, Herbicide

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BAZI YABANCI OT TÜRLERİNİN *PLUM POX VIRUS*'E KONUKÇULUK ETME
POTANSİYELİ**

**CEMİLE TEMUR ÇINAR
DOĞAN IŞIK**

Yabancı otlar bitki virüs hastalıkları açısından değerlendirildiğinde virüslerin ve vektörlerinin doğal yada alternatif konukçusu olabilir ki buda yabancı otların virüs epidemiyolojisinin doğal bir unsuru olduğunu göstermektedir. *Plum pox potyvirus*'un (PPV) sebep olduğu Şarka hastalığı, sert çekirdekli meyve türlerinin en önemli hastalığı olup hastalıklı türlerde ürün kaybının yanı sıra elde edilen ürünün pazar değerini sıfırladığından oldukça önemli ekonomik kayıplar oluşturur. Kültürü yapılan ve doğada kendiliğinden yetişen *Prunus* türleri; bir çok yabancı ot PPV konukçusu olabilmektedir. *Nicotiana quadrivalvis* 1960 yılında rapor edilmiş PPV'nin ilk otsu konukçusudur ve PPV ile ilgili çalışmalarda indikatör bitki olarak kullanılmaktadır. Yapılan bazı çalışmalarda PPV'nin yayılmasında bahçede bulunan otsu konukçuların etkili olabileceğine dair bulgulara rastlanmıştır. Yapay inokulasyonlar sonucunda birçok otsu konukçunun varlığı rapor edilmiştir. Bunlardan *Chenopodium foetidum*, *Nicotiana clevelandii*, *N. benthamiana* ve *Pisum sativum* virusun saflaştırılmasında kullanılmak için çok uygun bitkilerdir. Yabancı otların PPV epidemiyolojisindeki rolünü netleştirmek amacıyla yapılan bir çalışmada *Taraxacum officinale*, *Cirsium arvense*, *Convolvulus arvensis*, *Clematis* ssp., *Cichorium* sp., *Rorippa sylvestris*, *Solanum nigrum* *Trifolium* sp. ve *Ajuga genevensis*'in PPV'ye konukçuluk ettiği rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Plum pox virüs*, Yabancı ot, Alternatif konukçu

POTENTIAL OF SOME WEED SPECIES TO *PLUM POX VIRUS*

Weeds are plants, with harmful or objectionable characteristics, that grow where they are unwanted. Weeds, as alternative hosts of plant viruses and nutrient plants of virus vectors play important role in virus ecology and epidemiology. From the standpoint of control of virus diseases, there is perhaps no phase of virology more important than epidemiology. The role of weeds in the occurrence and spread of plant virus diseases is an integral part of the ecological aspect of virus transmission. Members the *Potyviriidae* family belong to a group of plant viruses that are causing devastating plant diseases with a significant impact on agronomy and economics. *Plum pox virüs* (PPV), as a causative agent of sharka disease, is widely discussed. The first herbaceous host, *Nicotiana quadrivalvis*, of PPV was reported in 1960 (OEPP/EPPO, 1974). Some of these herbaceous hosts, *Chenopodium foetidum*, *Nicotiana clevelandii*, *N. benthamiana* and *Pisum sativum* are very useful for concentrating and purifying the virus. The list of plants that have been found to be infected with PPV in their natural environment is shorter than the list of plants which can be experimentally infected. The following weed species were reported as PPV hosts for the first

time: *Taraxacum officinale*, *Cirsium arvense*, *Convolvulus arvensis*, *Clematis* sp., *Cichorium* sp., *Rorippa sylvestris* and *Ajuga genevensis*.

Keyword: *Plum pox virüs*, Weeds, Alternative hosts

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BUĞDAY TARIMINDA FARKLI ZAMANLARDA BAZI BAKTERİ (*Bacillus spp.*)
UYGULAMALARININ DANE VERİMİ ve KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ**

**SAİT AYKANAT
HATUN BARUT**

ÖZET

Bu çalışma; 2017 (Kasım) ve 2018 (Haziran) tarihleri arasında buğday tarımında farklı zamanlarda bazı doğal rizosfer bakterileri (*Bacillus spp.*) kullanımının dane verimi ve kalitesi üzerine etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Deneme; 450 adet/m² ekim normunda ve tesadüf blokları deneme desenine göre dört tekrarlamalı olarak kurulmuştur. Tohumluk materyali olarak ta Ceyhan-99 ekmeklik buğday çeşidi kullanılmıştır. Uygulamalar; **1:**Kontrol (*No bionutruent*), **2:**Kardeşlenme dönemi (100 gr/da *bionutruent*), **3:**Sapa Kalkma dönemi (100 gr/da *bionutruent*) ve **4:**Kardeşlenme ve sapa kalkma dönemleri (100 gr/da *bionutruent*) olmak üzere 4 adettir. Tüm uygulamalarda buğdaylara temel gübreleme (7 kg P₂O₅/da ve 16 kg N/da) yapılmıştır. Buğdaylar fizyolojik olum dönemine geldiğinde bazı agronomik (bitki boyu-başak uzunluğu-başak sayısı-dane ağırlığı-dane sayısı-1000 tane ağırlığı-verim) ve kalite (protein-gluten-sertlik-sedim değeri) özellikleri incelenmiştir. İncelenen özelliklerden dane ağırlığı (gr/başak), 1000-tane ağırlığı (gr) ve verim (kg/da) özelliklerinde istatistiki olarak % 5 önem seviyesinde önemli farklılıklar bulunmuştur. Diğer bitkisel özellikler ve kalite değerlerinde ise istatistiki olarak önemli bir fark bulunamamıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; dane ağırlığı (gr/başak), 1000-tane ağırlığı (gr) ve verim (kg/da) özelliklerinde en yüksek değerler; normal taban (15 kg/da DAP) ve üst gübrelemenin (28 kg/da ÜRE) yanında kardeşlenme ve sapa kalkma dönemlerinde *Bionutruent soluble* (100 gr/da) uygulamalarından elde edilmiştir. Kontrol konusundan 661,85 kg/da verim alınırken; kardeşlenme ve sapa kalkma dönemlerinde *Bacillus spp.* uygulamalarından ise 745,71 kg/da verim eldesi sağlanmıştır. Uygulanan taban ve üst gübrelerin yanında kardeşlenme ve sapa kalkma dönemlerinde yapraktan (100 gr/da) “*Bionutrients Soluble*” uygulamalarının kontrol parseline göre % 12,67 oranında verim artışı sağladığı görülmüştür. Yapraktan “*Bionutrients Soluble*” uygulamalarının buğdayın kalite parametreleri (protein-gluten-sertlik-sedim değeri) üzerinde de istatistiki olarak önemli bir etkisi görülmemiştir. Uygulama konuları arasında protein değerleri; % 10,51-11,8 arasında olup, danede en yüksek protein değeri (% 11,8) kardeşlenme döneminde uygulanan *bionutruent* (100 gr/da) konusundan elde edilmiştir. Buğdaya uygulanan *Bacillus spp.* bakterilerinin verim ve verim kriterleri ile kalite üzerine herhangi olumsuz bir etkisine rastlanmamıştır. Elde edilen sonuçlara göre; *Bacillus spp.* bakterilerinin azot bağlayan non-simbiyotik bakteriler olarak buğday bitkisi üzerinde gelişmeyi teşvik edici (biyogübre ve biyoyarıcı) bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Buğday, *Bacillus spp.*, Biyogübre, Verim

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**EKMEKLİK BUĞDAYDA FARKLI SIVI TABAN GÜBRE KULLANIMININ VERİM VE
KALİTE ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**SAİT AYKANAT
HATUN BARUT**

ÖZET

Bu araştırma; 2017-2018 buğday yetiştirme sezonu içerisinde, klasik taban gübrelerine karşı farklı taban gübrelerin kullanımının buğdayda verim ve kalite üzerine etkileri araştırılmıştır. Tarla denemeleri, Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü arazilerinde Doğankent lokasyonunda yürütülmüştür. Araştırmada klasik taban gübresi DAP ile “*Actagro Structure (AS)*” ve “*Liquid Humus (LH)*” adlı bitki besleme ürünü karşılaştırılmıştır. Deneme, 450 adet/m² ekim normunda, tesadüf blokları deneme desenine göre dört tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Denemede bitkisel materyal olarak Ceyhan-99 ekmeklik buğday çeşidi kullanılmıştır. Yapılan araştırmada, Kontrol (DAP+ÜRE), DAP+LH (1 lt/da)+ÜRE, AS (5 lt/da)+ÜRE ve AS (5 lt/da)+LH (1 lt/da)+ÜRE olmak üzere 4 konu çalışılmıştır. Kontrol konusuna ekimle birlikte dekara 7 kg fosfor (P₂O₅) ve toplam 16 kg azot düşecek şekilde gübreleme yapılmıştır (DAP ve Üre formunda). Azot, ekimle ve kardeşlenme devresinde uygulanmıştır. Diğer konularda yukarıda belirtilen miktarlarda ekim öncesi tabandan uygulama yapılmıştır. *Actagro Structure*’ dan dekara 5 lt, *Liquid Humus* ise dekara 1 lt olacak şekilde uygulama yapılmıştır. Tabandan “*Actagro Structure*” ve “*Liquid Humus*” uygulanan konularda üst gübre olarak buğdayın kardeşlenme döneminde üre uygulanmıştır. Araştırmada, bitki boyu (cm), başak sayısı (adet/m²), hektolitreye ağırlığı (kg), 1000 tane ağırlığı (gr) ve tane verimi (kg/da) değerleri incelenmiştir. Uygulamaların buğday kalitesi (protein, gluten, sertlik ve sedimantasyon) üzerine de etkisi incelenmiştir.

Buğdayda klasik taban gübrelerine (DAP) karşı “*Actagro Structer+Liquid Humus*” uygulamasının kullanımının karşılaştırılması için yürütülen araştırma sonucunda, uygulamaların; bitki boyu (cm), başak sayısı (adet/m²) ve hektolitreye ağırlıkları (kg), 1000 tane ağırlığı (g) ve verim (kg/da) üzerine istatistiksel olarak fark bulunmamıştır. Kontrol konusu (DAP+ÜRE) ile diğer konular arasında birbirine çok yakın verim değerleri elde edilmiştir. Buğday verimleri 594.5-656.0 kg/da arasında değerler almıştır. Bitki boyu değerleri 111-112.75 cm arasında değişirken; başak sayısı değerleri de 599-650 adet/m² arasında gerçekleşmiştir. Hasat sonrası buğday örneklerinde yapılan kalite analizlerde, “*Actagro Structer+Liquid Humus*” uygulamalarının, buğdayın protein (%), gluten (%), sertlik (%) ve sedimantasyon (mlt) özellikleri üzerine etkileri istatistiki açıdan önemli bulunmamıştır. Sonuç olarak, “*Actagro Structure, Liquid Humus*” ve klasik taban gübresi (DAP) uygulamaları buğday üzerinde benzer etkiler göstermiştir. Kullanılan bitki besleme ürünlerinin buğdayın gelişimi, verim ve verim kriterleri ile kalite üzerine herhangi olumsuz bir etkisi de görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekmeklik buğday, actagro structure, liquid humus, verim, kalite.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**YEMLER VE HAYVAN BESLEME ANABİLİM DALINDA ÇALIŞAN ÜNİVERSİTE
ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİLİMSEL HAKEMLİĞE BAKIŞ AÇISI**

**DOÇ. DR. TUGAY AYAŞAN
ZİR. YÜK. MÜH. ŞERİFE ERGÜL
DR. HİLAL YILMAZ
DOÇ. DR. ASLIHAN NAKİBOĞLU**

ÖZET

Bu çalışmada, ülkemizdeki üniversitelerin Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü ile Veteriner Fakültesindeki Yemler ve Hayvan Besleme Anabilim Dalında çalışan öğretim üyelerinin bilimsel hakemliğe bakış açılarını öğrenmek amaçlanmıştır. Bu nedenle kendilerine e-mail gönderilen 100 öğretim üyesi ile gerçekleştirilen anketlerden elde edilen veriler çalışmanın temelini oluşturmuştur.

Çalışmada, hakemlik formunun sağlıklı bir yaklaşım olduğu, hakemlik eğitiminin alınması gerekliliği, hakemlikte gönüllülüğün esas olması gerektiği görülmüştür. Ankette hakemlerin %51'inin 1 yılda ortalama 1-5 arası makale okuduğu, hakemlerin %47'sinin kendilerine gelen makaleleri 15 gün içerisinde okuyup gönderdikleri tespit edilmiştir. Ankete katılan öğretim üyelerinin %75'inin hakemliğin gerçekten iyi bir şekilde yapıldığına inanmadığı, öğretim üyelerinin %83'ünün hakemlik yaparken, makalede yazar adlarının bulunmasını istedikleri tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Anket, Hakemlik, Yemler ve Hayvan Besleme

**SCIENTIFIC VIEWPOINT OF UNIVERSITY TEACHING MEMBERS WORKING IN
FEEDS AND ANIMAL NUTRITION**

Abstract

In this study, it was aimed to learn about scientific considerations of the faculty members working in the Zootechnics Department of the Faculty of Agriculture, Veterinary Faculty and Animal Nutrition Department of the universities in our country. For this reason, the data obtained from questionnaires conducted with 100 faculty members e-mailed to them constituted the basis of the study.

In the study, it was seen that the referee form was a healthy approach, the necessity of taking the referee training, and the volunteer should be the basis of the referee. In the survey, 51% of the referees read an average of 1-5 articles per year, and 47% of the referees read the articles they received in 15 days.

It was determined that 75% of the faculty members who participated in the survey did not believe that they were really well done, and 83% of the faculty members were seeking the names of the authors while refereeing.

Key words: Survey, Peer review, Feeds and Animal Nutrition

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİNBİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

MERCİMEK'TE (*Lens culinaris* Medik.) TG/TC TEKRARLARI ile YENİ SSR
MARKÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİ

DEVELOPMENT of NEW SSR MARKERS with TG/TC REPEATS IN LENTILS (*Lens culinaris* Medik.)

ŞEHRİBAN DEMİR
ŞEYDA NUR TURKAY
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE BAKIR

ÖZET

SSRs (Simple Sequence Repeats) markörler, DNA markörleri arasında oldukça önemli bir yere sahiptirler ve genetik ve genomik çalışmalarda yaygın olarak kullanılmaktadırlar. İçerdiği yüksek protein oranı (%28) ile insan beslenmesi açısından oldukça önemli bir protein kaynağı olan mercimekte (*Lens culinaris* Medik.) geliştirilen SSRs markörlerin azlığı, genetik ve genomik analizlerin yapılması için yetersiz kalmıştır. Bu çalışmada, *Lens culinaris* cv Kafkas. çeşidi kullanılarak AC ve AG tekrarlarınca oluşturulan zenginleştirilmiş kütüphanelere ait 288 klon TG ve TC primerleri ile taranarak ek olarak yeni 15 adet SSR markörü geliştirilmiştir. Geliştirilen primerlerin polimorfizm analizleri 23 yerli kültür çeşidi kullanılarak test edilmiştir. Yeni geliştirilen bu SSR markörler, genotiplerin tanımlanması, germplasm muhafazası, moleküler ıslah araştırmaları, genetik çeşitlilik ve populasyon genetiği çalışmaları için oldukça kullanışlı ve yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Lens culinaris* Medik., Mercimek, Microsatellitler, SSRs

Bu çalışma, 2150088 no.lu TÜBİTAK projesi sonuçlarından üretilmiş ve 2209-A kapsamında TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir.

ABSTRACT

Simple sequence repeat (SSR) markers are the major molecular tools for genetic and genomic researches that have been extensively developed and used in major crops. Lentil is an important protein source for human nutrition with its high protein content (28%). The lack of informative simple sequence repeat (SSR) markers in lentil was insufficient for lentil genetic and genomic analysis. In this study, We screened 288 clones, enriched genomic libraries for AC and AG repeats were constructed from the *Lens culinaris* cv Kafkas, with TG and TC repeats. We developed additional 15 newly developed SSRs and tested their polymorphism ratio in 23 Turkish lentil cultivars. These newly developed SSRs will constitute useful tools for molecular breeding, mapping, assessments of genetic diversity and population structure of lentils.

Keywords: *Lens culinaris* Medik., Lentil, Microsatellites, SSRs

This study was produced from the results of TUBITAK project no. 2150088 and supported by TUBITAK within the scope of 2209-A.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DETERMINATION OF PLANT ROOT MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS BY
LINE INTERSECT TECHNIQUE AND ROOT IMAGE ANALYSIS SYSTEM**

ASST. PROF. DR. ABDULLAH ULAŞ

ABSTRACT

The root morphological studies of various crop species can be challenging. Since, due to inaccessibility of the root system in the soil, on one hand, after extracting root samples by using different acquisition root techniques and then measuring the root morphological characteristics (root length, averaged diameter and root volume) on the other hand. Moreover, all these process are often time consuming, tedious, labour intensive, and, sometimes hardly possible. Therefore, determination of root morphology of the soil or soilless grown plants is not an easy task for researchers. This study was conducted in the Plant Physiology Laboratory of Erciyes University, Agricultural Faculty, Department of Soil Science and Plant Nutrition, Kayseri, in Turkey. In this study two different measurement techniques (Tennant Modified Line Intersect Method and Root Image Analysis System) were compared to determine root morphological characteristics of various soil and soilless grown plant species. Root materials of soil grown plants were collected from the field experiments, while soilless grown plant roots were collected from the nutrient solution (hydroponic) experiments. The total root length was measured by the Tennant Modified Line Intersect Method (Tennant, 1975). By using a special Root Image Analysis software program (WinRHIZO, Pro V. 2002c Regent Instruments Inc. Canada) the root morphological parameters such as root length (cm), averaged diameter (mm) and root volume (cm³) of the plants were measured. Both techniques have some advantages and disadvantages when they are compared to each other. The Tennant Modified Line Intersect Method is an easy and cheap but, on the other hand old and very time consuming, tedious and labour intensive method. As well with this method only one parameter (root length) can be measured. As compared to Tennant method, Root Image Analysis System is very new, quick and safety method for root investigations. Furthermore, with this method many root morphological parameters (root length, averaged diameter, volume, surface area, etc.) can be determined easily by scanning in seconds and saved as a picture to the hard disks for later investigations. However, this new method is required an expensive special software and more accessories (computer, special scanner, plates etc.). Regarding to our results and work experiences we can suggest that the Root Image Analysis System is a useful, safe, and very rapid root measuring technique. Either the roots from field or nutrient solution experiments are collected, can be easily measured with using this system.

Keywords: Root Image Analysis, Line Intersect Method.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ÇANAKKALE GEYİKLİ YÖRESİNDEKİ AYVALIK ZEYTİN ÇEŞİDİ ZEYTİNLERİNİN
COĞRAFİ İŞARET TESCİLİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR**

STUDIES ON THE REGISTRATION OF GEOGRAPHICAL SIGN OF OLIVE CULTİVAR OF
AYVALIK IN ÇANAKKALE GEYİKLİ REGION

**DR. ÖĞR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ
PROF. DR. PROF. DR. MURAT ŞEKER
DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU**

ÖZET

Zeytin ağacı iklim özellikleri bakımından seçicilik gösteren bir türdür. Türkiye’de sahip olduğu ekolojik koşullar nedeniyle Dünya’da zeytin tarımı yapan önemli ülkeler arasında yer almaktadır. Çanakkale ili ve çevresi de ülkemizin zeytin ve zeytinyağı üreten önemli yöreleri arasında yer almaktadır. Bu yörenin önemli geçim kaynaklarından biri olan Ayvalık çeşidin meyvesinden elde edilen zeytinyağının klimatolojik faktörlerin elverişliliği ile dünyanın hiçbir yerinde bulunmayan kalitede zeytinyağı üretim potansiyeline sahip olduğu yapılan birçok çalışmada saptanmıştır. Zeytinin olgunlaşması ve zeytinyağı kalite özelliklerinin oluşması aylarca devam eden bir süreçte gerçekleşmektedir. Bulunduğu yerin coğrafi konumu, uygulanan tarımsal faaliyetler ve zeytinin çeşidi, olgunlaşma süresini etkileyen önemli faktörlerdir. Bu çalışma, Çanakkale’de zeytinin yoğun olarak yetiştiriciliğinin yapıldığı Çanakkale ili Geyikli Yöresi’nde Ayvalık çeşidi zeytinlerinin yöresel özelliklerinin saptanması amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma Ayvalık zeytin çeşidinin yoğun olarak yetiştiriciliğinin yapıldığı Çanakkale ili Ezine ilçesi geyikli yöresindeki zeytin bahçelerindeki ağaçlar üzerinde yürütülmüştür. Bu amaçla denemenin yürütüldüğü zeytin bahçelerinden farklı olgunluk dönemlerinde (yeşil olum, alacalı olum ve siyah olum) zeytin örnekleri alınmıştır. Bu örneklerde Meyve eni (mm), meyve boyu (mm), çekirdek eni, çekirdek boyu (mm), 100 meyve ağırlığı (g), et oranı (%), Meyvelerdeki nem oranı (%), Olgunluk indeksi, toplam klorofil ve toplam karotenoid içerikleri (µg/ml) saptanmıştır.

Çalışma sonunda, Ezine geyikli yöresinin zeytin yetiştiriciliği açısından son derece elverişli bir yer olduğu görülmüştür. Ancak aynı çeşidin farklı yerlerde yetiştirilmesi durumunda olgunluk süresince zeytin meyvelerinin gelişimleri belli bir aşamaya kadar benzerlik gösterdiği, daha sonraki aşamalarda ise farklılıklar gösterdiği saptanmıştır. Olgunluk ilerledikçe meyvelerin ve çekirdeklerin irilikleri artmışlardır. Özellikle Alacalı olum dönemlerinde (O.İ.>3) klorofil miktarlarında önemli bir azalma olmakla olmuş, meyvenin ekzokarp kısmının tamamının renklendiği siyah olum dönemlerinde (O.İ.>4) ise karotenoid miktarında önemli bir artış meydana gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale, Ayvalık zeytin çeşidi, olgunluk, Coğrafi işaret

Bu araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir (FBA-2018-2495).

ABSTRACT

Olive tree is a species that shows selectivity in terms of climate characteristics. Turkey has been placed among the major countries in the world for olive cultivation due to the highly favourable ecological conditions. Çanakkale province and its close districts are among the important regions of producing olive and olive oil in Turkey. The olive oil obtained from the fruits of the Ayvalık cultivar, which is one of the important genotypes of the region, has been found in many studies that have the potential to produce high quality olive oil in the world which is not found anywhere due to favorable climatological factors. The olive oil obtained from the fruit of the Ayvalık cultivar, which is one of the important livelihoods of this region. It has been found in many studies that it has the potential to produce olive oil which has no quality in any part of the world. Olives ripening and the occurrence of the quality of olive oil occurs in a period of long time. The geographical location of the place, the agricultural activities applied and the type of olives are important factors affecting the ripening time.

This study was carried out in order to determine the local characteristics of the olives of Ayvalık cultivars in Geyikli region of Çanakkale province. For this purpose, olive samples were taken from the olive groves where the experiment was carried out in different maturity periods (green, mottled and black olives). In these examples Fruit width (mm), fruit size (mm), fruit seeds width, length (mm), 100 fruit weight (g), meat ratio (%), moisture content in fruits (%), maturity index, total chlorophyll and total carotenoid contents ($\mu\text{g} / \text{ml}$) were determined.

At the end of the study, it was observed that Ezine geyikli region was an extremely favorable place for olive cultivation. However, in the case of cultivation of the same cultivars in different places, it was found that the olive fruits had similarity to a certain stage during maturity and showed differences in the later stages. As the maturity progressed, the size of the fruits and seeds increased. In particular, there was a significant reduction in chlorophyll content in the mottled period ($M.I. > 3$) and a significant increase in the amount of carotenoid occurred during the black exposure periods ($M:I. > 4$) where the entire exocarp of the fruit was colored.

Keywords: Çanakkale, Ayvalık Olive Cultivar, Olgunluk, Geographical sign

This research was financially supported by Canakkale Onsekiz Mart University, Scientific Research Projects Commission (FBA-2018-2495).

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**AYVACIK-ÇANAKKALE YÖRESİNDE FARKLI ZAMANLARDA HASAT EDİLEN
ZEYTİNLERİN YAĞ ASİDİ KOMPOZİSYONLARININ DEĞİŞİMİ**

**CHANGE OF FATTY ACID COMPOSITION OF OLIVES HARVESTED AT DIFFERENT
TIMES IN AYVACIK-ÇANAKKALE REGION**

**DR. ARŞ. GÖR. MEHMET ALİ GÜNDOĞDU
DR. ÖĞR. ÜYESİ NİLÜFER KALECİ
PROF. DR. MURAT ŞEKER**

ÖZET

Bu çalışma, Ayvalık zeytin çeşidinin farklı olgunluk dönemlerinde yağ asidi bileşenlerinin değişimlerini belirlemek amacıyla 2012 yılında Çanakkale ili Ayvacık ilçesine ait zeytin bahçelerinde yürütülmüştür. Bu amaçla yöreyi temsil edecek 9 ayrı bahçeden 3 olgunluk (yeşil, alacalı ve siyah olum) döneminde ve 2 haftalık aralıklarla meyveler hasat edilmiştir. Ağaçlardan meyvelerin ilk hasadı Ekim ayının ilk haftası başlatılmış ve 2 haftalık aralıklarla devam edilmiştir. Zeytin ağaçlarından hasat edilen meyveler, analizlerin en kısa sürede gerçekleştirilmesi için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü laboratuvarlarına getirilmiştir. Elde edilen veriler toplanarak Çanakkale ilinin zeytinyağı yağ asidi bileşenleri bakımından genel bir profili oluşturulmuştur. Buna göre sırasıyla oleik asit (C18:1), palmitik asit (C16:0), linoleik asit (C18:2), stearik asit (C18:0), palmitoleik asit (C16:1), linolenik asit (C18:3) ve araşidik asit (C20:0) yağ asitleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte doymuş yağ asidi, tekli doymamış yağ asidi ve çoklu doymamış yağ asidi bileşenleri de tespit edilerek olgunluk indeksleriyle aralarındaki ilişkiler irdelenmiştir. Sonuç olarak zeytin meyvelerinde olgunluk ilerledikçe renklenme ve kararma ile birlikte birçok farklı biyokimyasal olayında gerçekleştiği görülmüştür. Zeytinin olgunluk durumuna göre zeytinyağında bulunan yağ asitleri bileşenlerinin değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Doymuş, tekli doymamış ve çoklu doymamış yağ asidi bileşenleri kapsamında sırasıyla palmitik asit, oleik asit ve linoleik asit bileşenlerinin zeytinyağının majör yağ asidi bileşenleri olduğu ve yaklaşık %92 ile %94'lük oranını oluşturduğu saptanmıştır. Bununla beraber özellikle doymuş yağ asidi bileşenlerinin azaldığı buna karşın doymamış yağ asidi bileşenlerinin arttığı tespit edilmiştir. Çalışma sonunda yağ asitleri bileşenlerinin dağılımı ise Uluslararası Zeytin ve Zeytinyağı Konseyinin belirlediği sınır değerlerde olduğu ve olgunluk süresince özellikle oksidatif stabiliteyi etkileyen oleik asit bakımından stabil kaldığı ve yaklaşık %70 oranında bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ayvalık Zeytin Çeşidi, Çanakkale, Yağ Asidi Metil Esterleri, Olgunluk İndeksi, *Olea europaea* L.

ABSTRACT

This study was carried out in the olive orchards of Ayvacık, Çanakkale province in 2012, in order to determine the changes of fatty acid components in different maturity periods of the Ayvalık olive cultivar. For this purpose, fruits were harvested from 9 different orchards to represent the region in 3 maturity stages (green, mottled and black) through 2-week intervals. The first harvest of fruits from trees was started in the first week of October and ended in 1st December. The fruits harvested from olive trees were transferred to the laboratories of Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Agriculture, Department of Horticulture for the analysis to be performed as soon as possible. The obtained data were collected and a general profile of the olive oil fatty acid components of Çanakkale province was formed. Accordingly, oleic acid (C18:1), palmitic acid (C16:0), linoleic acid (C18:2), stearic acid (C18:0), palmitoleic acid (C16:1), linolenic acid (C18:3) and arachidic acid (C20:0) fatty acids were determined. In addition, saturated fatty acid, monounsaturated fatty acid and polyunsaturated fatty acid components were also determined and their relationships with maturity indexes were examined. Consequently, as the maturity of fruits progressed, it was seen that there were many different biochemical events with coloration and darkening. According to the maturity of olives, it was determined that the components of fatty acids in olive oil were varied. Among the saturated, monounsaturated and polyunsaturated fatty acid components, palmitic acid, oleic acid and linoleic acid components were found to be major fatty acid components of olive oil, that constitute the ratio of 92% to 94%, respectively. However, it was found that, in particular, the saturated fatty acid components reduced, whereas the unsaturated fatty acid components were increased. At the end of the study, it was determined that the distribution of the components of fatty acids was at the limit values determined by the International Olive and Olive oil Council and remained stable during the maturity period, especially in terms of oleic acid affecting oxidative stability and was found to be approximately 70%.

Keywords: Ayvalık Olive Cultivar, Çanakkale, Fatty Acid Methyl Esters, Maturity Index, *Olea europaea* L.

Saygılarımızla...

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**PI VE LQR DENETLEYİCİLER KULLANILARAK AZALTICI TİP DA-DA
DÖNÜŞTÜRÜCÜNÜN DENETİMİ**

CONTROL OF BUCK TYPE DC-DC CONVERTER USING PI AND LQR CONTROLLERS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU
ÖĞR. GÖR. AHMET GANI
ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ**

ÖZET

DA-DA dönüştürücüler yüksek güç yoğunlukları, tepki hızlarının iyi olması, çıkış gerilim değerinin geniş aralıkta ayarlanabilmesi gibi birçok özellikleri ile günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır. Azaltıcı tip DA-DA dönüştürücü, giriş gerilim seviyesini giriş gerilim seviyesinden daha düşük bir gerilim seviyesine dönüştüren bir güç elektroniği devresidir. Çok değişik tiplerde DA-DA dönüştürücü topolojileri vardır. Dönüştürücü tipleri, giriş-çıkış gerilimlerinin seviyelerine göre belirlenen devre fonksiyonu ile sınıflandırılırlar. Temel DA-DA dönüştürücü yapıları: azaltan, arttıran ve azaltan-arttıran dönüştürücülerdir. Doğrusal devre topolojilerinden farklı olarak, anahtarlama yapılarından dolayı DA-DA dönüştürücü devrelerinin modellenmesi ve denetimi oldukça zordur. Temel problemler, yarıiletken anahtarların modellenmesi, anahtarlama sonucu oluşan değişken devre yapılarının belirlenmesi ve durumların analiz edilerek dönüştürücünün modellenmesidir. Azaltıcı tip DA-DA dönüştürücü için tasarlanacak denetim sisteminin kararlılığı dönüştürücünün etkin bir şekilde dinamik olarak modellenmesine bağlıdır. Durum uzayı küçük sinyal analizi yöntemi ile sistem modelleme dönüştürücü tasarımında etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Durum uzayı yöntemi ile modellenen sistemin belirli bir çalışma noktasında küçük sinyal analizi yapılarak istenilen transfer fonksiyonu elde edilmektedir. Optimal denetim yöntemlerinde kontrol edilen sistemin transfer fonksiyonuna göre tespit edilen denetleyici parametreleri, bilinen bir hata kriteri kullanılarak minimize edilmektedir. Azaltıcı tip DA-DA dönüştürücünün denetimi için literatürde çok farklı denetleyici tiplerinin kullanıldığı birçok çalışma bulunmaktadır. Literatürde klasik PI ve PID denetleyicilerin sistem cevabı açısından yeterli olmadığı birçok çalışma vardır. Bundan dolayı azaltıcı tip dönüştürücünün denetimi için doğrusal karesel regülatör (LKR) denetim tekniği önerilmiştir. Bu çalışmada durum uzayı küçük sinyal analizi yöntemi ile azaltıcı tip dönüştürücünün transfer fonksiyonu elde edilerek Matlab/Simulink programında denetim sistemi devre modeli oluşturulmuştur. Daha sonra azaltıcı tip DA-DA dönüştürücünün referans gerilimi ve çıkış yükü değiştirilerek klasik PI ve Doğrusal Karesel Regülatör (LKR) denetleyicilerin dinamik performansları karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Azaltıcı Dönüştürücü, PI ve LQR.

ABSTRACT

DC-DC converters are widely used in today's world with their various qualities such as high power density, good response speed, a wide range of output voltage value. Buck type DC-DC converter is a power electronics circuit that converts input voltage level into a voltage level lower than the input voltage level. It is possible to find numerous types of DC-DC converter topologies. Converter types are classified by their circuit functions based on their input-output voltage levels. Basic DC-DC converter structures are buck, boost and buck-boost converters. Unlike linear circuit topologies, modelling of DC-DC converter circuits are very difficult because of their switched structure. The main problems are to model semiconductor switches, to identify various circuit structures and model the converter following an analysis of the states. The stability of a control system designed for a buck DC-DC converter depends on dynamic modeling. State-space model and system modeling are effectively used in converter designs. The required transfer function is obtained thanks to a small signal analysis of the system modeled using state-space model at a certain operating point. In optimal controlling methods, the controller parameters based on the transfer function of the controlled system are minimized using a known error criterion. There are many studies using different types of controllers in the literature for the control of the buck type DC-DC converter. There are many studies in the literature where classical PI and PID controllers are not sufficient for system response. Therefore, Linear Quadratic Regulator (LQR) control technique is proposed for optimal control of the buck type converter. In this study, a control system circuit model was created in Matlab / Simulink program by obtaining the transfer function of the buck type converter with the state space small signal analysis method. Later, reference voltage and output load of the buck type DC-DC converter were varied to compare dynamic performances of classical PI and LQR controllers.

Keywords: Buck Converter, PI and LQR.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**GA TABANLI PI DENETLEYİCİ KULLANARAK TEK FAZLI DOĞRULTUCUNUN
BENZETİM ÇALIŞMASI**

SIMULATION STUDY OF SINGLE-PHASE RECTIFIER USING GA BASED PI
CONTROLLER

**ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU
ÖĞR. GÖR. AHMET GANI**

ÖZET

Son yıllarda birçok elektronik cihazın kullanımının artması reaktif gücün ve iletim hattındaki güç kayıplarının artmasına neden olmaktadır. Bu tip cihazlarda kullanılan doğrultucu devreleri genellikle denetimsiz olan diyot temellidir. Denetimsiz doğrultucu devrelerinin en büyük dezavantajları ise; güç faktörlerinin düşük ve yüksek harmonik bozuluma sahip olmalarıdır. Yüksek harmonik bozulumu ise şebekedeki yüklerin tam verimli çalışmamasına ve şebekede aşırı yüklenmelere neden olmaktadır. Bu nedenle harmonik bozulmaları sınırlamak gerekmektedir. Diyot temelli doğrultucuların bu tip istenilmeyen özelliklerinden dolayı daha düşük harmonik bozuluma sahip ve güç faktörü yüksek doğrultucu devrelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Güç elektroniği devrelerindeki ve yarı iletken malzemelerdeki hızlı ilerlemelerle birlikte denetlenebilir doğrultucu devrelerinin ortaya çıkması kaçınılmaz olmuştur. Bu tip doğrultucu devrelerine darbe genişlik modülasyonu ya da uzay darbe genişlik modülasyon tekniğini kullanan yükseltici tip doğrultucu devreleri örnek gösterilebilir. Bu tip AC/DC dönüşümünü gerçekleştiren doğrultucu devreleri ile yüksek güç faktörü, düşük harmonik bozulum, çift yönlü güç akışı ve sabit DA bara gerilimi elde edilebilir. Bu çeviriciler bu özelliklerinden dolayı birçok uygulamada oldukça sık olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada tek fazlı yükseltici tip doğrultucu için genetik algoritma tabanlı PI denetleyici tasarlanarak DA bara gerilimi denetlenmiştir. Ayrıca, GA tabanlı PI denetleyici ile klasik PI denetleyici güç faktörü ve toplam harmonik bozulum açısından karşılaştırılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde tek fazlı doğrultucunun matematiksel modeli verilerek genel özelliklerinden bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde ise ilk olarak genetik algoritmalar hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra klasik PI ve GA tabanlı PI denetleyicinin kazanç parametreleri belirlenmiştir. Dördüncü bölümde ise her iki denetleyiciyle oluşturulan tek fazlı doğrultucu için Matlab/Simulink paket programı yardımıyla benzetim çalışması gerçekleştirilmiştir. Sonuç kısmında ise iki denetleyici karşılaştırılarak genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tek fazlı doğrultucu, Genetik algoritmalar, PI denetleyici

ABSTRACT

Increased use of many electronic devices in recent years has led to an increase in reactive power and power loss in the transmission line. The rectifier circuits used in such devices are generally uncontrolled diodes. The biggest disadvantages of uncontrolled rectifier circuits are; low power factors and high harmonic distortion. The high harmonic distortion causes the loads in the network to fail to operate efficiently and overload the network. Therefore, it is necessary to limit harmonic disturbances. Due to the undesirable properties of diode-based rectifiers, there is a need for rectifier circuits with lower harmonic distortion and higher power factor. With the rapid advances in power electronics and semiconductor materials, controllable rectifier circuits have become inevitable. This types of rectifier circuits can be shown as an example of boost type rectifier circuits using pulse width modulation or space pulse width modulation technique. With this type of AC / DC conversion rectifier circuits, high power factor, low harmonic distortion, bi-directional power flow and constant DA bus voltage can be achieved. These converters are used quite often in many applications due to these properties. In this study, a genetic algorithm based PI controller was designed for the single-phase rectifier and the DA-bus voltage was monitored. In addition, GA based PI controller was compared with classical PI controller in terms of power factor and total harmonic distortion. In the second part of the study, mathematical model of single phase rectifier was given and general characteristics were mentioned. In the third part, firstly information about genetic algorithms is given. Then, the gain parameters of the classical PI and GA based PI controller were determined. In the fourth part, simulation studies were performed by using Matlab/Simulink package program for single phase rectifier which is contrlled by both controllers. In the conclusion part, a general evaluation was made by comparing two controllers.

Keywords: Single-Phase Rectifier, Genetic Algorithms, PI controller

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TİP-2 SİNİRSEL-BULANIK DENETLEYİCİ İLE ŞÖNT AKTİF GÜÇ FİLTRESİNİN
DENETİMİ**

CONTROL OF SHUNT ACTIVE POWER FILTER WITH TYPE-2 NEURO-FUZZY
CONTROLLER

**ÖĞR. GÖR. DR. HAKAN AÇIKGÖZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ Ö. FATİH KEÇECİOĞLU
ÖĞR. GÖR. AHMET GANI**

ÖZET

Son yıllarda, güç elektroniğinde kullanılan bileşenlerdeki hızlı gelişmelerin sonucu olarak elektriksel devrelerde ve endüstriyel uygulamalarda bu devrelerin kullanımı yaygın olmaya başlamıştır. Güç elektroniği elemanlarının çalışma prensiplerine göre, şebekeden çekilen akımlar saf sinüzoidal değildir. Gerilim ve akım arasında doğrusal olmayan bir ilişkiye sahip olan devre elemanları doğrusal olmayan elemanlar olarak tanımlanmaktadır ve böyle elemanlardan oluşan yüklerde doğrusal olmayan yükler olarak isimlendirilmektedir. Bu yükler şebekeden sinüzoidal olmayan akım çekerler. Bu yapıdaki akımlar ise elektrik sisteminde istenilmeyen etkilere neden olurlar. Günümüzde, pasif ve aktif filtreler bu etkileri azaltmak ya da yok etmek için kullanılmaktadırlar. Pasif filtreler performans ve hacim bakımından çok etkili değildirler. Aktif güç filtreleri gerilim regülasyonu, harmonik ve reaktif güç kompanzasyonu gibi birçok özelliği gerçekleştirebilir. Ayrıca bu filtreler yük değişimine karşı adaptasyonu da sağlayabilirler. Doğrusal olmayan yüklerin yaygın kullanımı, enerji kalitesindeki sorunların artmasına neden olmaktadır. Bu problemler harmonik kirlilik ve reaktif güç olarak düşünülebilir. Geleneksel olarak, pasif filtrelerle harmonik dengeleme yapılmaktadır, ancak bu filtreler tek boyutlu bir çözüm sunmaktadır. Pasif filtrelerin sabit kompanzasyon özellikleri ve büyük güçlerde büyük boyutlar gibi dezavantajları bulunmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, pasif filtreler harmonikleri baskılamak için yetersizdir. Mikroişlemci ve güç elektroniği teknolojileri, aynı anda harmonik ve reaktif güç kompanzasyonu gerçekleştirebilen aktif güç filtrelerinin kullanılmasına izin vermektedir. Bu çalışmada, harmonik ve reaktif güç kompanzasyonunu gerçekleştirebilen şönt aktif güç filtresinin (ŞAGF) benzetim modeli, Matlab/Simulink paket programı kullanılarak geliştirilmiştir. ŞAGF'nin DA-hat gerilimini denetlemek için, tip-2 sinirsel-bulanık denetleyici (T2SBD) önerilmiştir. Önerilen denetleyici ile PI denetleyici aynı koşullar altında karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, T2SBD'nin PI denetleyiciye göre daha iyi performansla sahip olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şönt Aktif Güç Filtresi, Tip-2 Sinirsel-Bulanık Denetleyici, Güç Kalitesi, Harmonik

ABSTRACT

In recent years, as a result of the rapid development in power electronic devices, the use of these devices in electrical devices and industrial applications has become widespread. According to the operating principles of power electronic elements, currents drawn from the grid are not pure sinusoidal. The circuit elements that have no linear relationship between applied voltage and current are defined as nonlinear elements, and loads containing such elements are nonlinear loads. These loads draw non-sinusoidal currents from grid. Non-sinusoidal currents cause undesirable effects in electrical systems. Today, passive filters or active filters can be used to eliminate or reduce these effects. Passive filters are not very efficient in terms of performance and size. The active power filter can perform many features such as harmonic suppression, reactive power compensation and voltage regulation. In addition, These filters can provide adaptation to load change. The widespread use of nonlinear loads has been increased problems in energy quality. These problems can be considered as harmonic pollution and reactive power. Traditionally, harmonic compensation is carried out by passive filters, but these filters offer a one-dimensional solution. Passive filters have disadvantages such as fixed compensation characteristics and large sizes at large powers. For all these reasons, passive filters are insufficient to suppress harmonics. The microprocessor and power electronics technologies allow the use of active power filters that can perform harmonic and reactive power compensation at the same time. In this study, simulation model of a shunt active power filter (SAPF), which can perform harmonic and reactive power compensation at the same time, is developed using Matlab/Simulink package program. To control DC-link voltage of SAPF, type-2 neuro-fuzzy controller (T2NFC) is proposed. The proposed controller is compared with the PI controller under the same conditions. According to obtained results, it has been observed that T2NFC has better performance than PI controller.

Keywords: Shunt Active Power Filter, Type-2 Neuro-Fuzzy Controller, Power quality, Harmonic

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİNDEN BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN
SAFLAŞTIRILMASI VE BAZI KİNETİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ**

**PURIFICATION OF BETA-GLUCOSIDASE ENZYME FROM MALTA PLUMP SEED AND
DETERMINATION OF SOME KINETICS PARAMETERS**

DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE

ÖZET

β -glukozidaz enzimi, glikozidleri hidroliz eden enzimler ailesidir. Enzimin substratı hidroliz etmesi iki basamakta gerçekleşir. 1) Enzimin glikolizasyonu (glikozlanması) 2) Enzimin deglikolizasyonu (glikoz kopması). Bitkilerde tat ve lezzet oluşumunda etkili birkaç yüz β -glukozidik ürün saptanmıştır. Yeni dünya çekirdeği fenolik madde içeriği yönünden zengindir ve yeni dünya çekirdeği β -glukozidazının karakterize edilmesi biyokimyasal reaksiyonlardaki işlevlerinin ortaya çıkarılması, etki mekanizmalarının ve kinetik özelliklerinin incelenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Çalışmada kullanılan yeni dünya meyvesi Isparta yöresinden temin edilmiştir. Yeni dünya çekirdeği beta glukozidaz enziminin en iyi çöktüğü amonyum sülfat aralığı % 40-60 olarak belirlenmiştir. Amonyum sülfat çöktürmesi işleminden sonra, numune Sepharose 4B-L-tirozin-1-Naftilamin hidrofobik kolonuna yüklenmiştir. Böylece, hidrofobik etkileşim kromatografisi ile yeni dünya çekirdeğinden ilk kez beta glukozidaz enziminin saflaştırılması gerçekleştirilmiştir. Hidrofobik etkileşim kromatografisinde proteinler hidrofobik bağlanma gücüne göre gradient olarak azalan tuz derişimi içeren çözeltiler kullanılarak, kolondan elüe edilmektedirler Beta glukozida enziminin saflaştırılması ile elde edilen fraksiyonların 280 nm'de protein değerleri ve 405 nm'de p-NPG substratına karşı aktiviteleri belirlenmiş. Ve elde edilen veriler ile saflaştırma grafiği çizilip, % verim ve saflaştırma katsayısı hesaplanıp saflaştırma tablosu oluşturulmuştur.

Saflaştırılan yeni dünya çekirdeği beta-glukozidazının ilk önce para-nitrofenol β -D-glukopiranosid (p-NPG), orto-nitrofenol β -D-glukopiranosid (o-NPG), para-nitrofenol β -D galaktopiranosid (p-NPGal) ve orto-nitrofenol β -D galaktopiranosid (o-NPGal) substratlarına karşı relative aktiviteleri belirlenmiştir. Daha sonra söz konusu dört farklı substratlara karşı beta glukozidaz enziminin K_m ve V_{max} değerleri Lineaweaver-Burk grafiği ile hesaplanmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda yeni dünya çekirdeği β -glukozidazı literatürde olmayan bir yöntemle göre daha az işlem basamağı uygulanarak saflaştırılmıştır. Amonyum sülfat çöktürme aralığı, Saflaştırma derecesi ile yüzde verim ve dört farklı substratın K_m , V_{max} değerleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beta-glukozidaz, yeni dünya çekirdeği, enzim saflaştırma

ABSTRACT

The β -glucosidase is a family of enzymes that hydrolyze glycosides. The enzyme is hydrolyzed to the substrate in two steps. 1) Glycation of the enzyme (glycosylation) and 2) the deglycolization of the enzyme (glucose break) Several hundred β -glycosidic products have been determined to be effective in the taste and flavor formation in plants. Malta plump seed is rich in phenolic content. The characterization of the malta plump seed β -glucosidase is of great importance in terms of investigating the mechanisms of action and kinetic properties of the biochemical reactions.

The malta plump used in the study was obtained from Isparta region. The ammonium sulfate precipitation of malta plump seed beta glucosidase enzyme was determined as 40-60%. After the ammonium sulfate precipitation, the sample was loaded onto the Sepharose 4B-L-tyrosine-1-naphthylamine hydrophobic column. Thus, purification of the beta glucosidase enzyme from the malta plump seed was carried out by hydrophobic interaction chromatography firstly. In hydrophobic interaction chromatography, proteins are eluted from the column using solutions containing reduced salt concentration as gradient with respect to the hydrophobic binding strength. Protein values of the fractions obtained by purification of the beta glucoside enzyme at 280 nm and activities against the p-NPG substrate at 405 nm were determined With the data obtained, the purification graph was drawn and the purification table was calculated by calculating the % yield and purification coefficient.

The purified malta plump seed glucosidase's activities against of para-nitrophenol β -D-glucopyranoside (p-NPG), ortho-nitrophenol β -D-glucopyranoside (o-NPG), para-nitrophenol β -D-galactopyranoside (p-NPGal) and ortho- nitrofenol β -D galactopyranoside (o-NPGal) as substrates were investigated. Then, the Km and Vmax values of the beta glucosidase enzyme against the four different substrates were calculated by the Lineaweaver-Burk graph.

As a result of the study, the malta plump seed β -glucosidase was purified by using less process step compared to literature. Ammonium sulphate precipitation, percent yield and purification degree, Km and Vmax values of malta plump seed beta glucosidase were determined.

Keywords: Beta glucosidase, malta plump seed, enzyme purification

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİ BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN BAZI AĞIR
METALLERE VE BAZI İNHİBİTÖRLERE KARŞI ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF BETA-GLUCOSIDASE ENZYME ON SOME HEAVY
METALS AND SOME INHIBITORS

DR. ÖĞR. ÜYESİ BAŞAK GÖKÇE

ÖZET

Sistematik adı β -D-glukozid glukohidrolaz (EC 3.2.1.21) olan β -glukozidazlar oligosakkaritlerdeki veya diğer glukoz bileşiklerindeki β -glukozid bağlarını hidroliz edebilen enzimlerdir. β -Glukozidazların mikroorganizmalar, hayvanlar ve bitkilerde yaygın olarak bulundukları bilinmektedir. β -glukozidazlar glikozidleri hidroliz eden enzimlerdir. Ayrıca fenolik glikozidler de mevcuttur. Literatürde farklı bitki β -glukozidazları araştırılarak bu anlamda incelenmiştir.

Yeni dünya çekirdeği kabuğundan ayrılarak, ekstraksiyon tamponu ile muamele edilerek ekstrakt hazırlanmıştır. Çalışmada kullanılan yeni dünya meyvesi çekirdeğinden önce % 40-60 aralığında amonyum sülfat çöktürmesi, ardından Sepharose 4B-L-tirozin-1-Naftilamin hidrofobik etkileşim kromatografisi kolonu kullanılarak beta glukozidaz enzimi saflaştırılmıştır.

Ağır metallerden Ag, Fe, Zn, Cu, Pb ve I'un farklı konsantrasyonlarının saflaştırılmış yeni dünya çekirdeği β -glukozidaz enzimi üzerine karşı relative inhibisyon etkileri araştırılmış ve sütun grafiği çizilerek değerler belirlenmiştir.

Beta glukozidaz enzimin doğal bir inhibitörü olan glukonaloktana karşı inhibisyon etkileri araştırılmıştır. Önce inhibitörsüz ortamda para-nitrofenol β -D-glukopiranosid (p-NPG) substratı kullanılarak 405 nm'de aktivite ölçülmüş ve bu değer % 100 olarak belirlenmiştir. Daha sonra inhibitör konsantrasyonu artırılarak enzim aktivitesi ölçülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre; % aktivite ve inhibitör konsantrasyonuna karşı lineer grafik çizilmiştir. Grafikten glukanaloktan IC_{50} değeri hesaplanmıştır. K_i değeri ve inhibisyon tipi belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre ilk kez yeni dünya çekirdeği beta glukozidaz enzimin ağır metallerle karşı ilgisi araştırılmış ve sonuçlar birbirlerine göre kıyaslanmıştır. Daha sonra yeni dünya çekirdeği beta glukozidazın glukonalokton inhibitörüne karşı IC_{50} değeri, K_i değeri ve inhibisyon tipi bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beta-glukozidaz, yeni dünya çekirdeği, ağır metaller, inhibisyon

ABSTRACT

β D-glucoside glucohidrolase (EC 3.2.1.21), the systematic name, is the enzyme that can hydrolyze β -glucoside bonds in oligosaccharides or other glucose compounds. β -Glucosidases are widely found in microorganisms, animals and plants. β -glucosidases are enzymes that hydrolyse glycosides. Phenolic glycosides are also present. Different plant β -glucosidases have been investigated in the literature and investigated in this sense.

The malta plump seed was separated from its shell and treated with extraction buffer to prepare the extract. In the study, 40-60% ammonium sulfate precipitation was used before the new world fruit nucleus, and then the beta glucosidase enzyme was purified using Sepharose 4B-L-tyrosine-1-Naphthylamine hydrophobic interaction chromatography column.

The relative inhibition effects of different concentrations of heavy metals, Ag, Fe, Zn, Cu, Pb and I, on the purified new world core β -glucosidase enzyme were investigated and values were determined by drawing a column graph.

The effect of inhibition on gluconoxane, a natural inhibitor of beta glucosidase enzyme, was investigated. First, activity was measured at 405 nm using para-nitrophenol β -D-glucopyranoside (p-NPG) substrate in the absence of inhibitor and this value was determined as 100%. The enzyme activity was then measured by increasing the inhibitor concentration. According to the results obtained; Linear graph is plotted against activity and inhibitory concentration. The IC₅₀ value of the glucanate was calculated from the graph. The K_i value and the type of inhibition were determined.

According to the results, it was investigated for the first time the interest of the new world core beta glucosidase enzyme against heavy metals and compared to each other. Next, IC₅₀ value, K_i value and inhibition type were found against the gluconation inhibitor of the new world core beta glucosidase.

Keywords: Beta glucosidase, malta plump seed, enzyme purification

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

FARKLI ÖNTERBİYE İŞLEMLERİ UYGULANAN TENCEL KUMAŞLARIN HİDROFİLİTE VE SERTLİK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ASSESSMENT OF HYDROPHYTES AND STIFFNESS VALUES OF TENCEL FABRICS
TREATED WITH DIFFERENT PRETREATMENTS

Perinur KOPTUR
F. Filiz YILDIRIM
Şaban YUMRU
Mustafa ÇÖREKCİOĞLU
Sultan ARAS

Pamuk, günlük kullanım ürünlerinde büyük öneme sahip olmasına rağmen eskiye oranla önemini yitirmektedir. Sentetik liflerin kullanılmasının yanı sıra kullanıcıların sağlık konusundaki bilinçli tutumları da dikkate alınarak doğal kaynaklı rejenere liflerden yapılmış ürünler üretilmeye başlanmıştır. Doğal selülozik bir lif olarak Lyocell (Tencel) de bu grupta yerini almaktadır.

Lyocell yüzeyinde bulunan binlerce mikroskobik kanallar sayesinde vücudumuzdaki teri önce emer, daha sonra havaya bırakır. Bu, vücudun doğal ısı düzenleme mekanizmasını destekleyerek, cilde serinlik ve kuruluk hissi verir. Hem ıslak hem kuruyken mukavemet gücü yüksektir. Kullanıldığı ürünlerde, birçok yıkamadan sonra dahi rengini korur, parlaklığını yitirmez. Lyocell lifinin yapısındaki kontrollü ve düzenli dizilmiş olan nanofibriller hidrofilik yapıdadırlar. Bu sebeple sentetik liflerle karşılaştırıldığında su emişi oldukça fazladır.

Bu çalışmada, üç farklı Tencel kumaşa (Tencel Standart-Tencel A100- Tencel LF) uygulanan ön terbiye işlemleri sonrası kumaşların hidrofilite ve sertlik değerlerinde gerçekleşen değişimler incelenmiştir.

Aynı dokuma şartlarında üretilmiş Tencel kumaşlar ilk deney setinde alkali ön işlem uygulaması yapılarak terbiye edilmiş ve boyama işlemi gerçekleştirilmiştir. İkinci deney setinde üç farklı Tencel kumaş kasar işlemi yapılarak terbiye edilmiş ve sonrasında boyamaları gerçekleştirilmiştir. Kurutma sonrası kumaşların AATCC 79 test metodu kullanılarak hidrofilite değerleri ve ASTM D4032 test metodu kullanılarak da sertlik değerleri belirlenmiştir.

Çıkan sonuçlar doğrultusunda kasar işlemi uygulanmış kumaşların hidrofilite özelliğinin ön işlem uygulanmış kumaşlara oranlara daha iyi olduğu gözlemlenmiştir. En iyi hidrofilite değeri 2,9 sn olarak kasar işlemi görmüş Tencel LF kumaşıdır. Tüm sonuçlar karşılaştırıldığında ön işlem görmüş Tencel Standart kumaşın en düşük hidrofilite özelliğine sahip olduğu görülmüştür.

Terbiye işlemleri sonrası Tencel kumaşlara ASTM D4032 test metodu kullanılarak yapılan Stiffness testi sonucunda kasar işlemi görmüş Tencel kumaşların sertliklerinin ön işlem görmüş kumaşlara oranlara daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar kasar işlemi görmüş kumaşların ön işlem görmüş kumaşlara göre daha yumuşak olduğunu göstermektedir. En düşük sertlik değeri kasar işlemi yapılmış Tencel Standart kumaşında gözlenirken en yüksek sertlik değerine sahip kumaşın ön işlem uygulanmış Tencel LF olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tencel, Hidrofilite, Alkali ön işlem, Kasar, Stiffness.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**AHLAT (*PYRUS ELAEAGRİFOLIA* PALLAS) ÇÖĞÜRLERİNİN ANAÇ OLARAK
DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ**

**POTENTIAL OF EVALUATION OF WILD PEAR (*PYRUS ELAEAGRİFOLIA* PALLAS)
SEEDLINGS AS ROOTSTOCK**

ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES

ÖZET

Tuzlu ve kireçli topraklar, kuraklık ve elverişli olmayan toprak yapısı gibi abiyotik stres koşulları meyvecilikte bitki büyümesini ve verimini olumsuz yönde etkileyen en önemli faktörlerdir. Bunların aşılması amacıyla farklı meyve türleri için yıllardır anaç ıslahı üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Elma, armut, kiraz ve vişne gibi meyve türleri için geliştirilen bodur ve yarı bodur klonal anaçlar entansif meyveciliğe geçiş için önemli bir adım olmuştur. Günümüzde yoğun olarak kullanılan klonal anaçların geliştirilmesinin ilk adımını elde edilen çöğürler üzerinden yapılan seleksiyon çalışmaları oluşturmaktadır. Doğal olarak bulunan veya generatif yollarla çoğaltılan binlerce çöğür arasından seçilen tipler vejetatif yollarla çoğaltılmış ve geliştirilmiştir. Akabinde melezleme çalışmaları ile amaç doğrultusunda anaç geliştirilme yoluna da gidilmiştir. Birçok meyve türünün gen merkezi konumunda bulunan ülkemiz genetik kaynak varlığı açısından oldukça şanslı bir konumda bulunmaktadır. Doğal olarak yetişen bu kaynaklar farmakolojik, fizyolojik ve morfolojik özellikleri ile oldukça kıymetlidirler. Bu kaynaklar içerisinde bulunan ahlat kireçli ve kurak koşullarda çok iyi yetişebilen bir türdür. Elverişsiz toprak koşullarında sorunsuz bir şekilde yetişebilen ahlatın uygun olmayan iklim koşullarına da iyi uyum sağladığı bilinmektedir. Bitkisel özellikleri ile oldukça değerli olan ahlat bitkisinin farklı kısımlarından yeni bitki elde edilmesi ve anaç olarak değerlendirilmesi üzerine geçmişte bazı çalışmalar yapılmıştır. Özellikle armut çeşitleri ile iyi uyum gösterdiği konusunda bilgiler mevcuttur. Ahlatın anaçlık değerinin anlaşıldığının göstergesi olan bu çalışmalar belirli bir olgunluğa getirilmiş ancak anaç üretimi konusunda nihayete erdirilememiştir.

Yapılan bu derlemede ahlatın bitkisel özellikleri ve bu bitki üzerine daha önce yapılmış çalışmalar hakkında bilgiler verilecektir. Ayrıca ahlatın uygun türler için anaç olarak değerlendirilme potansiyeli konusu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahlat, Anaç, Potansiyel, *Pyrus elaeagrifolia* Pallas

ABSTRACT

Abiotic stress conditions such as salty and calcareous soils, drought and unsuitable soil structure are the most important factors that negatively affected plant growth and yield. Many studies have been carried out on rootstock breeding for different fruit species in order to eliminate these problems. The dwarf and semi-dwarf clonal rootstocks that developed for different fruit species such as apple, pear, cherry and sour cherry have been an important step for transition to intensive fruit growing. Selection studies carried out on seedlings constitute first step of the development of clonal rootstocks nowadays. Species selected among thousands of seedlings that are naturally found or propagated by generative means have been reproduced and developed by vegetative means. Then, seeking rootstock development with crossbreeding studies for the purpose. Our country which is the gene center of many fruit species is very fortunate position in terms of the presence of genetic resources. These resources that naturally growing are quite valuable with their pharmacological, physiological and morphological properties. wild pear (*Pyrus elaeagrifolia* Pallas), located within these resources, is a species that grows very well calcerous and arid conditions. It is known that ahlat which can grown in unfavorable soil conditions can adapt well to inappropriate climatic conditions. In the past some studies have been carried out in terms of obtaining new plants from different parts and evaluating them as rootstocks of wild pear plant that valuable with plantal features. Informations are available about according with especially pear types. These studies, which indicates that the rootstock value of Ahlat is understood, has been brought to a certain maturity but it has not been finalized in terms of rootstock production.

In this review, it will be given information about herbal properties of wild pear and previous studies on this plant. In addition, the issue of the potential to be considered as rootstock for suitable species will be discussed.

Keywords: Wild pear, Rootstock, Potential, *Pyrus elaeagrifolia* Pallas

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

KİRAZDA MEYVE ÇATLAMASI

FRUIT CRACKING IN SWEET CHERRY

**ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS
ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES**

ÖZET

Meyve hasadından önce yağın yağmurlardan dolayı kiraz meyvelerinde oluşan çatlaklar dünyanın birçok yerinde kiraz yetiştiriciliğini sınırlandıran önemli etmenlerdendir. Çatlama genellikle hasattan hemen önce ve yağış zamanı veya sonrasında meydana gelmektedir. Kiraz meyve kutikulası meyve yüzeyinden su alımına karşı su bariyeri gibi davranır, fakat sahip olduğu porlar suyun sızmasına izin verir. Kiraz meyvesinin yüzeyinin su alımı; kutikular membran, meyve sapı ve stoma açıklıkları boyunca difüzyon ile gerçekleşmektedir. Kiraz meyve çatlaması nemli meyve yüzeyinden ozmotik olarak suyun sızması sonucunda gerçekleştiği uzun zamandır bilinmektedir, bu da meyve hacminin artmasına sebep olur ve meyve yüzeyi tolere edemediği için çatlamayı takip etmesiyle sonuçlanır. Meyve yüzeyinin nemli oluşu kutikulada mikroskobik ya da mikro çatlakların oluşmasına sebep olmaktadır. Ayrıca, mikro çatlaklardan dolayı terleme olup meyvenin sertliğinin kaybolmasına sebep olmaktadır. Kirazda çatlama problemi çözmeye yönelik bazı uygulamalar bulunmaktadır. Çatlamaya dayanıklı çeşitlerin veya yağmurluk örtülerinin kullanılması en çok tavsiye edilen korunma yöntemlerindendir. Yağmurluk örtülerinin kullanılması su ile meyve yüzeyi arasındaki teması engelleyerek çatlamayı önemli derecede azaltır. Bununla birlikte, kalsiyum tuzu uygulaması kiraz meyvelerinde çatlamayı azaltabilmektedir. Kalsiyumun çatlamayı azaltmadaki mekanizması hücre duvarının mekanik özelliklerine etki etmesiyle ilişkilendirilmektedir. Çatlama ayrıca meyveleri su geçirmeyen filmlerle kaplamayla önlenabilir. Derlemede, kiraz meyvesinde çatlama, sebepleri ve çözüm önerileri tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kiraz, meyve çatlaması, Prunus

ABSTRACT

The cracking of sweet cherries caused by rainfall shortly before harvest is one of the major limits to successful sweet cherry production in many parts of the world. Cracking occurs during or after rainfall and usually shortly before harvest. Sweet cherry fruit cuticle acts as an efficient water barrier against water uptake from the fruit surface, but contains pores that allow some water penetration. Water uptake of sweet cherry fruit surface occurs by diffusion through cuticular membrane, pedicel and stomatal pores. Cherry fruit cracking has long been thought to be caused by osmotically driven water penetration through a wetted fruit surface, increasing the volume of the fruit to a degree that the fruit skin can not tolerate, and cracking follows. Surface wetness also causes the formation of numerous microscopic cracks or microcracks in the cuticle. Transpiration is also increased by microcracking so the fruit lose firmness. There are some solutions to solve cracking problem in cherry fruit. Crack-resistant cultivars or rain covers are the most commonly recommended methods of protection. The use of rain shelters effectively prevents contact between

liquid water and the fruit surface, thereby markedly reducing cracking. Moreover, calcium salt treatment to cherry fruits may decrease cracking. The mechanism of calcium in reducing cracking has been related to the effects on the mechanical properties of the cell walls. Cracking might be prevented by coating the fruit with a waterproof layer or applying an antitranspirant. In the present review, fruit cracking in cherry, the reasons and the solutions are discussed.

Keywords: cherry, fruit cracking, Prunus

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ILIMAN İKLİM MEYVE TÜRLERİNDE TOHUM DORMANSİSİ

SEED DORMANCY IN TEMPERATE FRUIT TREES

**ARŞ. GÖR. DR. SERVET ARAS
ARŞ. GÖR. DR. HAKAN KELES**

ÖZET

Tohum dormansisi fiziksel koşullar altında canlı bir tohumun çimlenmesinin geçici olarak engellenmesi olayıdır. Birçok ılıman iklim meyve türünün tohumları olgunluk döneminde dormanttır ve dormansinin kırılması için soğukta katlanmaya ihtiyacı bulunmaktadır. Nemli soğukta katlama ılıman iklim meyve türlerinin tohumlarının dormansilerinin kırılması ve çimlenmelerinin artırılması için iyi bilinen basit ve etkili bir yöntemdir. Tohumu kaplayan tabakanın uzaklaştırılması dormansinin kırılması için gerekli zamanı kısaltabilir ve katlanmamış tohumların çimlenmesini artırabilir. Dormansinin tetiklenmesinde ve dormant durumdan çimlenme aşamasında geçişte bazı işlemler bulunmaktadır. Bazı tohumlarda dormansinin kırılması soğuk (4 °C) ve nemli şartlarda bekletilerek başarılabilir ve bu işlem soğukta katlama olarak isimlendirilir. Soğukta katlama birçok meyve ağacının tohumlarının dormansilerini kırabildiği bilinmektedir. Soğukta katlama tohumda protein profilini değiştirerek tohum dormansisini etkilemektedir. Ayrıca, tohum depo proteinleri de soğukta katlama ile etkilenmektedir. Absisik asit (ABA) ve giberellik asit (GA) tohum dormansisi ve çimlenmesiyle ilişkili olduğu bilinmektedir. ABA çimlenme engelleyici ve GA₃ çimlenme teşvik edici olarak görev almaktadır. Ayrıca, depo proteinlerinin taşınması amino asit sağlanması bakımından önemli olduğundan tohum çimlenmesi için büyük bir önem arz etmektedir. Protein parçalanması amino asit metabolizmasını artırabilir ve bazı amino asitlerin ortaya çıkması ile tohum dormansisi kırılması çimlenmesi gerçekleşebilir. Derleme ılıman iklim meyve türlerinde tohum dormansisi tanımını ve dormansi kırılması için çözüm önerilerini sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: meyve ağacı, tohum dormansisi, katlama

ABSTRACT

Seed dormancy is a temporary block of a viable seed to complete germination under physical conditions. Seeds of many temperate fruit trees are dormant at maturity and require prolonged cold stratification to break dormancy. Moist chilling is well-known as a simple and effective means of overcoming seed dormancy and enhancing germination of many temperate trees. Removal of the seed covering layers may shorten stratification time for dormancy break and may improve germination of non-stratified seeds. Several processes are known to be involved in the induction of dormancy and in the switch from the dormant to the germinating state. Breaking of dormancy in some seeds is achieved by incubating them in moist and cold (4 °C) conditions, a process termed cold stratification. Cold stratification has long been recognized in overcoming dormancy in the seeds of many trees. Cold stratification alters protein profile that affects seed dormancy. Seed storage proteins are also affected by cold stratification. The plant hormones abscisic acid (ABA) and gibberellins (GAs) are involved in seed dormancy and germination. ABA functions as a

germination inhibitor and GA₃ functions as a germination promoter, Moreover, mobilization of storage proteins is important for seed germination on account of providing amino acids. Increasing degradation of proteins may enhance the metabolism of amino acids and releasing amino acids to the metabolic pathways need for broken of seed dormancy and germination. Current review presents seed dormancy definition in temperate zone fruit trees and the solutions to overcome the dormancy.

Keywords: fruit tree, seed dormancy, stratification

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞEN KARA KEKİĞİN (*Thymbra spicata* Var. *spicata*) UÇUCU YAĞ İÇERİĞİ VE GELENEKSEL KULLANIMI

**Mehmet ARSLAN
ARŞ. GÖR. AHMET SAY**

ÖZET

Kara kekik (*Thymbra spicata* Var. *spicata*) Doğu Akdeniz ve Güney Doğu Anadolu mutfağında kullanılan önemli bir baharat bitkisidir. Bu araştırma Doğu Akdeniz Bölgesinde tüketilen kara kekiğin uçucu yağ bileşenlerini tespit etmek ve yöresel kullanımı hakkında bilgi vermek amacı ile yürütülmüştür. Araştırmada materyal olarak kullanılan kara kekik 2015 yılında Doğu Akdeniz Bölgesi içinde bulunan Amanos dağlarından toplanmıştır. Uçucu yağ bileşenleri ise Hewlett Packerd 6890 model gaz kromatografi cihazında tespit edilmiştir. Çiçeklenme öncesinde alınan bitki örneklerinde uçucu yağ oranlarının % 2.5-3.5 oranında değiştiği saptanmıştır. Karvakrol, timol, p-cymene, α -terpinen'in kara kekik uçucu yağını oluşturan ana bileşenler olduğu görülmüştür. Kara kekik en fazla yeşil olarak salata yapımında kullanılmakta, kuru herbasi sürk yapımında, yemeklerde baharat olarak kullanılmakta, ayrıca kekik çayı olarak içilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Thymbra spicata*, uçucu yağ içeriği, uçucu yağ bileşeni, geleneksel kullanım

**ESSENTIAL OIL COMPOSITION AND TRADITIONAL USE OF *Thymbra spicata*
GROWN IN THE EASTERN MEDITERRANEAN REGION**

ABSTRACT

Thyme (Za'tar) (*Thymbra spicata* Var. *spicata*) is one of the famous spices in the Eastern Mediterranean and Southern Anatolian cuisine. This study was conducted to determine the essential oil content and essential oil components of T. *spicata* that consumed in Eastern Mediterranean and Southern Anatolia and to information its traditional usage in the Eastern Anatolia and Southern Anatolia region. The plant material was collected from Amanos mountains in Eastern Mediterranean region in 2015. The essential oil content was determined by water distillation and the essential oil component was determined by GS/MS. The essential oil content of the plant before flowering was varied between 2.5 and 3.5 %. The main essential oil components were carvacrol,

thymol, p-cymene, α -terpinene. Fresh *T. spicata* is basically used to make salad. Dry leaves were mixed with pepper, sesame and okelek to make srk and bakery products. Dry herba of thyme is used as zahter tea.

Key words: *Thymbra spicata*, essential oil content, essential oil composition, traditional usage.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**Hint Hardalının (*Brassica juncea*) ÇEŞİTLERİNİN KARASAL İKLİM KUŞAĞINDA
YETİŞTİRİLEBİLME OLANAKLARININ BELİRLENMESİ**

**Mehmet ARSLAN
ARŞ. GÖR. AHMET SAY**

ÖZET

Hint hardalı [*Brassica juncea* (L.) Czern.] Karasal iklimin hüküm sürdüğü iç bölgelerde buğdaya alternatif olarak yetiştirilebilme potansiyeline sahip tek yıllık bir yağ bitkisidir. Bu araştırma Hint hardalı bitkisinin farklı ekim zamanlarında Orta Anadolu koşullarında yetiştirilebilme olanaklarını belirlemek amacı ile Erciyes Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Araştırma Alanında tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekrarlamalı olarak 2014/2015 ve 2015/2016 ürün sezonunda yürütülmüştür. Hint hardalı bitkisi kışlık (Ekim ayı başı) ve yazlık (Mart sonu) olarak ekim yapılmıştır. Araştırmada bitki boyu, dal sayısı, meyve sayısı, meyvede tohum sayısı ve dekara tohum verimi gibi bitkisel ve tarımsal özellikler belirlenmiştir. Kışlık ekimlerde bitki boyu 130.5 cm yazlık ekimlerde 110.3 cm olarak tespit edilmiştir. Dekara tohum verimleri kışlık ekimlerde 355.5 kg Yazlık ekimlerde 230.2 kg/da olduğu tespit edilmiştir. Oleik asit, linoleik asit, eicosenoik asit ve erucik asit Hin yağı bitkisi yağının ana bileşenleri olarak tespit edilmiştir. Araştırma bulguları Hint yağı bitkisinin Orta Anadolu koşullarında yetiştirilebileceğini göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Adaptasyon, *Brassica juncea*, Hiny yağı, tohum verim, verim unsurları

**DETERMINATION OF GROWTH POSSIBILITIES OF INDIAN MUSTARD UNDER THE
CONTINENTAL CLIMATE CONDISIONS**

ABSTRACT

Indian Mustard [*Brassica juncea* (L.) Czern.] is an important annual oil crops that can be grown as an alternative to wheat in Central Anatolia. This study was conducted at Erciyes University, research farm to determine the cultivation possibilities of Indian mustard in 2014/2015 and 2015/2016 growing seasons. The experimental design was randomized complete block with three replications. Plant height, branch number/plant, pod number/plant, seed number/pod and seed yield/ha were determined. Plant heights of winter planted Indian mustard was 130.5 and spring planted was 110.3 cm. The seed yield of winter planted Indian mustard was 3555 kg/ha and spring planted Indian mustard was 230.2 kg/ha. Oleic acid, linoleic acid, eicosenoic acid and erucic acid

were the major oil components of Indian mustard. The present study showed that the Indian mustard can be cultivated in the Central Anatolian regions.

Key words: Adaptation, *Brassica juncea*, Indian mustard, seed yield, yield components

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

FARKLI AZOT DOZLARININ PAMUKTA (*GOSSYPIUM HIRSUTUM* L.) ERKENCİLİK KRİTERLERİNE ETKİSİ

EFFECTS OF DIFFERENT NITROGEN RATES ON EARLINESS CRITERIAS IN COTTON
(*GOSSYPIUM HIRSUTUM* L.)

DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN HALİLOĞLU
PROF. DR. MUSTAFA OĞLAĞCI

ÖZET

Bu çalışma, Harran Ovası koşullarında farklı azot dozlarının (0, 8, 16 ve 24 kg/da N) pamuğun (*Gossypium hirsutum* L.) erkencilik kriterlerine etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Deneme, Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü deneme alanlarında, Tesadüf Blokları Deneme Desenine göre dört tekrarlamalı olarak düzenlenmiştir. Denemede Sayar 314 pamuk çeşidi kullanılmıştır. Her parsel 8 sıralı, sıra arası 70 cm, sıra üzeri mesafesi ise 20 cm olarak deneme kurulmuştur. Azot dozları kontrol, 8, 16 ve 24 kg/da olarak oluşturulmuştur.

Çalışma sonucunda; Azot dozlarının artmasıyla bitki boyu, çiçek-koza açma gün sayısı, ilk meyve dalı boğum sayısı, ortalama olgunluk süresi ve erkencilik indeksinin arttığı; günlük verim yüzdesi indeksinin 16 kg azot uygulamasına kadar arttığı, ancak daha sonraki azot uygulamalarında azaldığı ve birinci el kütlü oranının azot dozlarının artışı ile azaldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, azot dozları, erkencilik

ABSTRACT

This study was carried out to determine the effect of different rates, (0, 8, 16 and 24 kg/da) on Earliness Criterias in cotton (*Gossypium hirsutum* L.) under the conditions of Harran Plain at the Field Crops Trial Site of Agricultural Faculty, Harran University. The experiment was established as Randomised Complete Block Design with four replications. Sayar 314 cotton cultivar was used as material. Each plot were 12 m length which included 8 rows with inter row spaces 70 cm and intra row spaces 20 cm. Nitrogen doses were 0 (control), 8, 16 and 24 kg per decare.

The results obtained from this study indicated that; increasing rates of nitrogen caused elevation in the plant height, the opening days of first boll and flower, node number of first fruiting branch, mean maturity days and earliness index. When daily yield rate index was increased by 16 kg/da nitrogen dose, next doses applications decreased and the first picking hand decreased with the nitrogen doses rise.

Keywords: Cotton, nitrogen rates, earliness

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ANTIOKSİDAN AKTİVİTENİN ÖLÇÜLMESİNDE REFERANS OLARAK KULLANILAN
BİLEŞİKLERİN, 2,2' - DİFENİL-1-PİKRIHİDRAZİL (DPPH) RADİKAL SÜPÜRÜCÜ
ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

**COMPARISON OF 2,2' -DIPHENYL-1-PICRIHYDRAZASE (DPPH) RADICAL SCAVENGING
PROPERTIES OF COMPOUNDS USED AS REFERENCE IN MEASUREMENT OF
ANTIOXIDANT ACTIVITY**

**ARŞ. GÖR. EMRE KOÇ
PROF. DR. FERDA CANDAN**

ÖZET

Antioksidanlar, bazı hücre hasarlarını önleyebilen veya geciktirebilen doğal veya sentetik maddelerdir. Antioksidanlar, biyolojik moleküllere zarar verebileceği düşünülen oksidatif stresi azaltmak açısından büyük öneme sahiptir. Bu nedenle; biyolojik sistemlerde ve gıdalarda doğal olarak bulunan birçok molekülün yanı sıra saf bileşiklerin (yani, fenoller, peptidler) antioksidan kapasitesinin karşılaştırılması araştırmacıların ilgisini çekmektedir.

Bitkisel ürünlerin ve gıdaların antioksidan kapasitesini değerlendirmek için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler elektron transfer (ET) ve hidrojen atom transfer (HAT) tepkimelerine dayanan yöntemler olmak üzere iki grup altında incelenebilir. HAT temelli yöntemler oksijen radikal absorbans kapasite (ORAC), toplam radikal yakalayıcı antioksidan parametre (TRAP) ve krosin beyazlatma yöntemlerini içermektedir. ET temelli yöntemler ise Folin-Ciocalteu ayırıcı ile toplam Fenolik yöntemi (FCR), Trolox eşiti antioksidan kapasite (TEAC), demir iyonu indirgeyici antioksidan güç (FRAP), oksidan olarak bakır (II) kullanan toplam antioksidan potansiyel yöntemi (CUPRAC) ve DPPH yöntemini içermektedir. Elektron transfer yöntemleri substratın (antioksidan) indirgeyici yeteneğini ölçerken, hidrojen atom transfer yöntemleri substratın hidrojen verebilme yeteneğini ölçer.

Bu yöntemlerde Referans bileşiklerin seçimi, antioksidan aktivite değerlendirmesinin “kritik kontrol noktası” olarak incelenir.

Bu çalışmada, antioksidan kapasiteyi ölçmede kullanılan 2,2'-Difenil-1-pikrihidrazil (DPPH) Radikal Süpürücü analiz yöntemiyle, antioksidan araştırmalarda en çok kullanılan referans antioksidan radikal süpürücü bileşiklerin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Değerlendirilen referans antioksidan bileşiklerin radikal süpürücü aktivitesini ölçmek için kullanılan parametre IC50 değeridir. Bu değer, DPPH radikallerinin % 50'sini süpürmek için gerekli olan antioksidan miktarı olarak tanımlanmıştır. Düşük IC50 değeri, DPPH radikale karşı daha iyi koruyucu etki gösterir.

Sonuçlar, referans antioksidan bileşiklerin serbest radikal süpürücü aktivitesinin aşağıdaki sırayla azaldığını gösterdi:

Kuersetin > Gallik asit > Kafeik asit > Rosmarinik asit > Curcumin > Trolox > Askorbik Asit > Tannic Asit > Bütillenmiş Hidroksi Anizol (BHA) > a-Tokoferol > Bütillenmiş Hidroksi Toluen (BHT).

Sonuç olarak in vitro antioksidan aktivite tayininde tek bir referans bileşiğin, örneğin antioksidanın gücü hakkında sınırlı bilgi vereceği, bu nedenle birkaç tanesinin birlikte kullanılmasının gerektiği ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Referans bileşikler, DPPH radikal süpürücü aktivite analizi, Antioksidan aktivite değerlendirmesi

ABSTRACT

Antioxidants are synthetic or natural substances that may prevent or delay some types of cell damage. Antioxidants are of great importance in terms of reducing oxidative stress that is thought to cause damage to biological molecules. Therefore; Evaluation of antioxidant activity of matrixes such as plasma, beverages, vegetables, and fruits as well as of pure compounds (i.e., phenols, peptides) has become of interest to researchers.

Various assays have been used to evaluation of antioxidant capacity of herbal products and foods. These assays should be classified into two types: assays based on hydrogen atom transfer (HAT) reactions and assays based on electron transfer (ET). HAT based assays include oxygen radical absorbance capacity (ORAC), total radical trapping antioxidant parameter (TRAP), and crocin bleaching assays. ET-based assays include the total phenols assay by Folin-Ciocalteu reagent (FCR), Trolox equivalence antioxidant capacity (TEAC), ferric ion reducing antioxidant power (FRAP), "total antioxidant potential" assay using a Cu (II) complex as an oxidant, and DPPH assay. Electron transfer assays measure the reducing ability of the substrate (antioxidant) while hydrogen atom transfer assays measure the hydrogen donating ability of the substrate. In these methods, the selection of the reference compounds is examined as the "critical control point" of the antioxidant activity assessment.

In this study, it was aimed to compare the antioxidant radical scavenging compounds used in antioxidant studies by 2,2'-diphenyl-1-picrylhydrazyl (DPPH) radical scavenging analysis method which is used to measure antioxidant capacity.

The parameter used to measure the radical scavenging activity of reference antioxidant radical scavenging compounds evaluated is IC₅₀ value. It was defined as the amount of antioxidant required for 50% scavenging of DPPH radicals. Lower IC₅₀ reflects better protective action against DPPH radical.

The results showed free radical scavenging activity of the reference antioxidant compounds decreased in the following order:

Quercetin > Gallic acid > Caffeic acid > Rosmarinic acid > Curcumin > Trolox > Ascorbic acid > Tannic acid > Butylated hydroxy anisole (BHA) > α -tocopherol > Butylated hydroxy toluene (BHT).

As a result, in vitro antioxidant activity assays show that a single reference compound will provide limited information about the strength of the antioxidant, so it is necessary to use several of them together.

Keywords: Reference compounds, DPPH radical scavenging activity assay, antioxidant activity assessment.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

FARKLI DEFOLİANTLARIN PAMUK LİF ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF DIFFERENT DEFOLIATIONS ON THE COTTON FIBER PROPERTIES

DR. ÖĞR. ÜYESİ VEDAT BEYYAVAŞ

ÖZET

Pamuk çok yıllık ve indeterminate bir büyüme özelliğine sahip olduğundan koşullar uygun sürece vejetatif büyümeye devam etmekte, dolayısıyla olgunlaşması gecikmektedir. Bu nedenle kaliteli bir pamuğu zamanında hasat etmek son derece önemlidir. Genelde, kütlü pamuk hasadının temiz ve hasat etkinliğinin fazla olması isteniyor ise, gerek elle ve gerekse makine ile hasat öncesinde pamuk yapraklarının döktürülmesi gerekmektedir. Farklı hasada yardımcı kimyasalların pamuğun verim, lif kalite özellikleri ve verim unsurlarına etkisini belirlemek amacıyla 2012 ve 2013 yıllarında Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri deneme alanında tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekrarlamalı olarak yürütülmüştür. Bitki materyali olarak Stoneville-453 pamuk çeşidi kullanılmıştır. Denemede her parsel 12 m uzunluğunda 6 sıralı, sıra arası 70 cm, sıra üzeri ise 15 cm olacak şekilde ekim yapılmıştır. Denemede uygulanan kimyasalların bileşimleri ve ticari isimleri Sonround (480 g/l Glyphosate), Efhun (Ethepon) (480 g/l Ethepon), Drop Ultra (120 g Thidiazuron + 60 g Diuron), Finish (480 g Ethepon + 60 g Cyclanilide), Appeal (54 g Fluthiacet-Methyl)'dan oluşmaktadır. T₁: Sonround (3000 ml ha⁻¹), T₂: Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₃: Drop Ultra (600 cc ha⁻¹), T₄: Drop Ultra (300 cc ha⁻¹) + Finish (2500 cc ha⁻¹), T₅: Drop Ultra (300 cc ha⁻¹) + Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₆: Appeal (1500 ml ha⁻¹), T₇: Appeal (750 ml ha⁻¹) + Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₈: Appeal (750 ml ha⁻¹) + Finish (2500 cc ha⁻¹), T₉: Finish (2500 cc ha⁻¹), T₁₀: Water spray (control plot) şeklinde uygulamalar yapılmıştır. Kontrol parselleriyle birlikte 10 uygulama kozaların % 60' açtığı zaman gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, lif uzunluğu (mm), lif mukavemeti (g/teks), lif inceliği (micronaire), kısa elyaf indeksi, lif parlaklık derecesi (Rd), lif olgunluğu (%), lif sarılık derecesi (+b) ve lif elastikiyeti incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler JMP 11 (SAS Institute 2013) istatistik programında tesadüf bloklarında bölünmüş parseller deneme desenine göre analiz edilmiş, ortalamalar Tukey testine göre (0.05) gruplandırılmıştır. Denemede her iki yılda da lif uzunluğu (mm) ve lif olgunluğu (%) istatistiksel bakımından önemsiz, diğer lif kalite özellikleri kontrol parsellerine göre önemli bulunmuştur. Çalışmada kombinasyon ve tek karışım olan uygulamalar incelenen özelliklere farklı etkilerde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, hasada yardımcı kimyasallar, lif kalite özellikleri

ABSTRACT

Since cotton has a perennial and indeterminate growth property, conditions continue to grow vegetatively and thus maturation is delayed. It is therefore important to yield the quality cotton in time. In general, if the seed cotton yield is clean and the harvest efficiency is desired, cotton leaves must be poured before harvest both by hand and machine. In order to determine the effect of different chemicals on the yield, fiber quality properties and yield components of cotton, according to randomized block design with three replications were performed at the research field of Harran University Faculty of Agricultural Department of field crops in 2012 and 2013. Stoneville-453 cotton was planted as plant material. In the experiment, each plot was arranged with 6 rows of 12 m length, row space is 70 cm and the intrarow is 15 cm. The compounds and trade names of the chemicals applied in the experiment were called after (480 g / l Glyphosate), Efhun (Etephon) (480 g / l Etephon), Drop Ultra (120 g Thidiazuron + 60 g Diuron), Finish (480 g Etephon + 60 g Cyclanilide). Appeal (54 g Fluthiacet-Methyl). T₁: Sonround (3000 ml ha⁻¹), T₂: Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₃: Drop Ultra (600 cc ha⁻¹), T₄: Drop Ultra (300 cc ha⁻¹) + Finish (2500 cc ha⁻¹), T₅: Drop Ultra (300 cc ha⁻¹) + Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₆: Appeal (1500 ml ha⁻¹), T₇: Appeal (750 ml ha⁻¹) + Efhun (3000 ml ha⁻¹), T₈: Appeal (750 ml ha⁻¹) + Finish (2500 cc ha⁻¹), T₉: Finish (2500 cc ha⁻¹), T₁₀: Water spray (control plot) are applied. 10 applications with control parcels were applied when the bolls were opened at 60%. In the study, fiber length (mm), fiber strength (g / tex), fiber fineness (micronaire), short fiber index, fiber brightness degree (Rd), fiber maturity (%), fiber jaundice degree (+ b) and fiber elasticity were investigated. The data obtained from the study were analyzed according to the JD 11 (SAS Institute 2013) statistical program in the randomized blocks and divided by the Tukey test (0.05). Fiber length (mm) and fiber maturity (%) were statistically not significant, while other fiber quality characteristics were found to be significant compared to control plots in both years. In the study, combination and single mixture applications had different effects on the properties examined.

Keywords: cotton, aid harvest chemical, fiber properties

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE EFFECTS OF STORAGE CONDITIONS ON FATTY ACID PROFILE OF SHARK,
bignose shark (*Carcharhinus altimus*, Springer, 1950), LIVER OIL

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ
PROF. DR. ABDULLAH ÖKSÜZ

ABSTRACT

Bignose shark (*Carcharhinus altimus*, Springer, 1950) is one of the cartilaginous fish species in the Northeastern Mediterranean. They are not target fish species, excluding few of them e.g., guitar fish. Fish used in this research were obtained from Mediterranean Sea in March, 2016. Modified Bligh & Dyer Modified by Olley & Hanson (1963) method has been used for to determine crude lipid level of the cartilaginous fish liver. A GC-MS (Gas Chromatography-Mass Spectrometry). The aim of the study is to find out the effect of storage conditions in refrigerator (+4°C) and room temperature on bignose shark's liver oil in a period of 180 day. The analyses were carried out on the day 30th, 60th, 90th, 120th, 150th, 180th. Fatty acid profiles of the bignose shark liver oil were calculated to observe monthly changes. The results of the analysis for storing in refrigerator (+4°C) and room temperature showed some differences in terms of the fatty acid components of the cartilaginous fish liver oil. In particular, increasing in saturated fatty acids (SFA) and degreasing in monounsaturated fatty acids (MUFA) was observed. All SFA components and as a result total SFA increase during storage for both storage conditions. Increasing in SFA components and decreasing in MUFA concentrations may be the progress of oxidation. This can be considered as an important issue for quality of the product.

Keywords: Bignose shark, *Carcharhinus altimus*, liver oil, fatty acid

Acknowledgements: This work was a part of doctoral thesis of Ayse Ozyilmaz and financially supported by MKUBAP (Project Number: 04 Y 0126). Authors would like to thank to MKUBAP for the financial the support.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BIOCHEMICAL COMPOSITION OF BLUEFISH *POMATOMUS SALTATRIX*
(LINNAEUS, 1766)**

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÖZYILMAZ

ABSTRACT

The objective of this research was to investigate the biochemical composition of bluefish *Pomatomus saltatrix* (Linnaeus, 1766) which is one of the commercially important fish species not only in the Northeastern Mediterranean but also across the Turkey. It is a marine pelagic fish found around the world. Bluefish are known as lüfer in Turkey, tailor in Australia, elf in South Africa. Additionally, the bluefish is also the only extant species of the family Pomatomidae.

The aim of the present study is to determine to lipid content and fatty acid profiles of bluefish which were obtained in April in 2016 from İskenderun fish market. To perform fatty acid analysis extraction of the lipid was carried out by using modified Bligh & Dyer by Olley and Hanson (1963). A GC-MS (Gas Chromatography-Mass Spectrometry) was used to determine fatty acids of the fish muscle.

The results showed that bluefish is a fatty fish and contain a considerable amount of lipid in its muscle.

Additionally, the major fatty acids of bluefish' muscle were found to be in shown order palmitic acid (C16:0)> stearic acid (18:0)> myristic acid (14:0) in saturated fatty acids (SFA). Among the monounsaturated fatty acids (MUFA), those occurring in the highest proportions were oleic acid (C18:1n9) and palmitoleic acid (C16:1). The major component of the polyunsaturated fatty acids (PUFA) were docosahexaenoic acid (DHA, C22:6n3) followed by eicosapentaenoic acid (EPA, C20:5n3). In addition, the average levels of arachidonic acid (ARA, C20:4n6) was found to be lower than that of EPA and DHA in muscle lipid of the bluefish.

Keywords: Fatty acid, bluefish, *Pomatomus saltatrix*, DHA, EPA.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**A DIFFERENT APPROACH TO NUTRITION ECOLOGY: AGRICULTURAL
BIODIVERSITY AND DIETARY DIVERSITY**

PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA

ABSTRACT

When we talk about sustainable food safety today, we first mention about the richness of nutritional content, the presence of pathogens and pollutants, health inspections in terms of food quality. In addition, sustainability also includes combination of environment, nutrition, and affordability dimensions.

Nutrition ecology is an inter-disciplinary science, which examines all components of the food chain and evaluates their effects from four main points of view: human health, the environment, society and the economy. Food is influenced by all components of the food chain.

In this study, nutrition ecology will be discussed in terms of agricultural biodiversity and diet diversity. The history of agricultural biodiversity includes a number of important events, beginning with human history and often called revolutions. The nutritional culture of each country has been enriched and diversified with the plants and animals taken into the local culture that have been included in agriculture in years. This has led to the enrichment of the content of local original foods.

In the 21st century, monocultural agriculture became widespread due to the increase of population and efforts to increase the product taken from the unit area with modern agricultural machinery. Modern agricultural production is based on cultivating monocultures causing to decrease local traditional species. Modern commercial agriculture often seeks to increase yield and so profits by cultivating a single type of plant. This situation cause to the loss the species in agricultural biodiversity and adversely affecting the content of nutrients

In contrast to monoculture, permaculture which seeks to maximize the number of productive plant species within a plot, promotes biodiversity. Monocultural agriculture, which is widespread in the world, causes the food contents to become impoverished. In addition it causes some problems such as adversely affect local species, eliminates biological controls, cause more synthetic material use, change organism resistance and cause soil degradation.

The aim of this study is to examine the issue of nutritional ecology in terms of the impact of agricultural biodiversity on dietary diversity

Keywords: Nutrition ecology, agricultural biodiversity, dietary diversity, monocultural agriculture.

BESLENME EKOLOJİSİNE FARKLI BİR YAKLAŞIM: TARIMSAL BİYOÇEŞİTLİLİK VE DİYET ÇEŞİTLİLİĞİ

ÖZET

Günümüzde sürdürülebilir gıda güvenliği hakkında konuştuğumuzda, öncelikle besinsel içeriğin zenginliği, patojenlerin ve kirleticilerin varlığı, gıda kalitesi açısından sağlık denetimlerinden söz ediyoruz. Ayrıca sürdürülebilirlik, çevre, beslenme ve satın alınabilirlik boyutlarının kombinasyonunu da içerir.

Beslenme ekolojisi, gıda zincirinin tüm bileşenlerini inceleyen ve etkilerini dört ana açıdan değerlendiren disiplinler arası bir bilimdir: insan sağlığı, çevre, toplum ve ekonomi. Gıda, besin zincirinin tüm bileşenlerinden etkilenir.

Bu çalışmada, tarımsal biyoçeşitlilik ve diyet çeşitliliği açısından beslenme ekolojisi ele alınacaktır. Tarımsal biyoçeşitlilik tarihi, insanlık tarihi ile başlayan ve sıklıkla devrim olarak adlandırılan bir dizi önemli olaydan oluşmaktadır. Her ülkenin beslenme kültürü, yıllardır tarımda yer alan yerel kültüre alınan bitki ve hayvanlarla zenginleştirilerek çeşitlendirilmiştir. Bu, yerel orijinal gıdaların içeriğinin zenginleştirilmesine yol açmıştır.

21. yüzyılda, nüfusun artması ve birim alandan alınan ürünü modern tarım makineleri ile artırma çabaları nedeniyle tek kültürlü tarım yaygınlaşmıştır. Modern tarımsal üretim, yerel geleneksel türlerin azalmasına neden olan monokültürlerin yetiştirilmesine dayanmaktadır. Modern ticari tarım genellikle tek bir bitki türünü yetiştirerek verimi ve karı arttırmayı amaçlamaktadır. Bu durum, tarımsal biyoçeşitlilikteki türlerin yok olmasına ve besin maddelerinin içeriğinin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır.

Monokültürün aksine, arsa içindeki verimli bitki türlerinin sayısını maksimize etmeyi amaçlayan permakültür, biyoçeşitliliği desteklemektedir. Dünyada yaygın olan tek kültürlü tarım, gıda içeriğinin yoksullaşmasına neden olmaktadır. Ayrıca, yerel türleri olumsuz etkilemek, biyolojik kontrolleri ortadan kaldırmak, daha fazla sentetik madde kullanımına, organizma direncini değiştirmek ve toprağın bozulmasına neden olmak gibi bazı problemlere neden olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, tarımsal biyoçeşitliliğin diyet çeşitliliği üzerindeki etkisi açısından beslenme ekolojisi konusunu incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme ekolojisi, tarımsal biyoçeşitlilik, diyet çeşitliliği, tek kültürlü tarım.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

EVERYTHING STARTS IN THE CELL: OCCUPATIONAL HEALTH AND CANCER

PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA

ABSTRACT

All cancers begin in cells. Our bodies are made up of more than a hundred million cells. Cancer starts with by mutation(s) in one cell when a cell is dividing. Mutations can also be caused by the processes of life inside the cell or by things coming from outside the body, such as the chemicals, physical mutagenic agents. Cancer is basically a disease of uncontrolled cell division. Its development and progression are usually linked to a series of changes in activity are due to mutations in the genes that encode cell cycle regulator proteins. Cells have many different mechanisms to restrict cell division, repair DNA damage, and prevent the development of cancer. Some people can inherit faults in particular genes that make them more likely to develop a cancer. It is thought that cancer develops in a multi-step process, in which multiple mechanisms must fail before a critical mass is reached and cells become cancerous. Therefore, prolonged exposure to environmental mutagens due to our occupation may trigger cancer as a cumulative effect in the future. Employees in some occupational groups are more at risk of exposure to mutagens. For this reason, it is important to take the necessary precautions to protect the health of workers at risky workplaces. In addition, people with weak immune systems or those with a genetic makeup that have oncogenes increasing the risk of cancer are more affected by bad working and environmental conditions.

Protecting employees against certain cancer risks associated with work environments requires both the employer and the employee to take precautions. For this reason, it is very important that both the employer take the necessary precautions and the employee is informed about the risks. The presence of carcinogenic agents, which workers may be exposed to in risky business lines, must be well studied and necessary precautions should be taken to protect employee health. There is a lack of statistical data on worker health and cancer in Turkey. For this reason, a “National Employee Health and Cancer Follow-up Program” should be prepared in cooperation with relevant institutions.

The aim of this study is to draw attention to the carcinogenic agents that may be exposed to workers who share different working environments and to offer suggestions on precautions to be taken.

Key words: Employee Health, Cancer, Carcinogenic Agents, Workplace Health

HERŞEY HÜCREDE BAŞLAR: İŞ SAĞLIĞI VE KANSER

PROF. DR. ŞÜKRAN ÇAKIR ARICA

ÖZET

Tüm kanserler hücrelerde başlar. Vücudumuz yüz milyondan fazla hücreden oluşur. Bir hücre bölünürken kanser, bir hücrede mutasyon (lar) ile başlar. Mutasyonlar ayrıca hücrenin içindeki yaşam süreçlerinden veya kimyasallar, fiziksel mutajenik maddeler gibi vücudun dışından gelen şeylerden de kaynaklanabilir. Kanser temel olarak kontrolsüz hücre bölünmesi hastalığıdır. Gelişimi ve ilerlemesi genellikle, aktivitede bir dizi değişikliklerle bağlantılı olup, hücre döngüsü düzenleyici proteinleri kodlayan genlerdeki mutasyonlara bağlıdır. Hücreler hücre bölünmesini kısıtlamak, DNA hasarını onarmak ve kanserin gelişmesini önlemek için birçok farklı mekanizmaya sahiptir. Bazı insanlar, belirli bir gende kansere yakalanma olasılığını arttıran hataları alabilirler. Kanser çok aşamalı bir süreçte geliştiği, kritik bir kitleye ulaşılmadan ve hücrelerin kansere dönüşmeden önce birden fazla mekanizmanın başarısız olması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle, mesleğimiz nedeniyle çevresel mutajenlere uzun süre maruz kalmak, kanseri gelecekte kümülatif bir etki olarak tetikleyebilir. Bazı meslek gruplarındaki çalışanların mutajenlere maruz kalma riski daha fazladır. Bu nedenle, riskli işyerlerinde çalışanların sağlığını korumak için gerekli önlemlerin alınması önemlidir. Buna ek olarak, zayıf bağışıklık sistemi olan veya genetik makyajı olan ve kanser riskini artıran onkogeni olan kişiler kötü çalışma ve çevre koşullarından daha fazla etkilenmektedir.

Çalışanları, çalışma ortamlarıyla ilişkili belirli kanser risklerine karşı korumak hem işveren hem de çalışanın önlem almasını gerektirir. Bu sebeple hem işverenin gerekli önlemleri alması hem de çalışanın risklerden haberdar olması çok önemlidir. İşçilerin riskli iş kollarına maruz kalabileceği kanserojen ajanların varlığı iyi çalışılmalı ve çalışan sağlığını korumak için gerekli önlemler alınmalıdır. Türkiye'de işçi sağlığı ve kanseri konusunda istatistiksel veri eksikliği bulunmaktadır. Bu nedenle ilgili kurumlarla işbirliği içinde “Ulusal Çalışan Sağlığı ve Kanser Takip Programı” hazırlanmalıdır.

Bu çalışmanın amacı, farklı çalışma ortamlarını paylaşan işçilerin maruz kalabileceği kanserojen ajanlara dikkat çekmek ve alınacak önlemler konusunda öneriler sunmaktır.

Anahtar kelimeler: Çalışan sağlığı, kanser, kanserojen maddeler, işyeri sağlığı

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DOĞUM MEVSİMİNİN KIVIRCIK ERKEK KUZULARININ ERGENLİK ÇAĞI
ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ**

**PROF. DR. ÖZDAL GÖKDAL
DR. VADULLAH EREN
PROF. DR. AHMET CEYLAN
DOÇ. DR. OKAN ATAY**

ÖZET

Bu çalışma, iki farklı mevsimde doğan Kıvırcık erkek kuzularının ergenlik çağı öncesi ve süresince canlı ağırlık ve temel üreme özelliklerinin karşılaştırılması amacıyla yürütülmüştür. Kış (Aralık ayı (K), n=12) ve yaz (Haziran ayı (Y), n=8) doğumlu ve her bir doğum döneminde aralarında en fazla yedi günlük yaş farkı bulunan 20 baş erkek kuzuda canlı ağırlık, testis gelişimi, eşeysel davranışlar ve sperma özellikleri incelenmiştir. Çalışma yaklaşık 27 ay sürdürülmüş ve kuzularda incelenen tüm özelliklere ilişkin veriler 14 günlük denetimlerle periyodik olarak kaydedilmiştir. Ejakulatta ilk kez canlı spermatozoit görülme yaşı ve bu yaşta canlı ağırlık ortalaması K ve Y gruplarında sırasıyla 246.36 ± 16.31 ve 317.38 ± 23.41 gün ($P \leq 0.05$) ve 25.05 ± 0.91 ve 25.52 ± 1.31 kg, ilk biniş yaşı sırasıyla 362.18 ± 19.21 ve 457.44 ± 27.57 gün ($P \leq 0.01$) ve ilk biniş ağırlığı 34.35 ± 1.64 ve 40.19 ± 2.35 kg ($P \leq 0.05$) olarak saptanmıştır. K ve Y gruplarındaki kuzuların ejakulatlarında ilk kez spermatozoit görüldüğünde ortalama skrotum uzunluğu, skrotum çevresi, testis uzunluğu ve testis çapı sırasıyla, 12.54 ve 12.11 cm, 22.59 ve 21.83 cm, 7.37 ve 7.17 cm ve 3.96 ve 3.84 cm, ilk biniş yaşında aynı özellikler sırasıyla 15.40 ve 15.17 cm, 27.81 ve 27.23 cm, 9.60 ve 9.86 cm ve 5.09 ve 5.04 cm olarak belirlenmiştir. K ve Y gruplarındaki kuzuların ilk kez suni vajene sperma verdiklerinde ortalama ejakulat miktarı, sperma kıvamı, kitle hareketi, motilite, spermatozoa yoğunluğu, ölü spermatozoa oranı ve anormal spermatozoa oranı değerleri sırasıyla 1.02 ve 0.75 ml ($P \leq 0.05$), 3.74 ve 3.22 ($P \leq 0.05$), 3.43 ve 3.38, %75.87 ve %73.61, $2.92 (\times 10^9)$ ve $1.93 (\times 10^9)$ ($P \leq 0.01$), %8.30 ve %11.33 ($P \leq 0.01$) ve %4.08 ve %4.61 olarak saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar, Kıvırcık erkek kuzularında doğum mevsiminin ergenlik çağı öncesi ve süresince üreme özelliklerini ve ergenliğe erişim sürecini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: ergenlik çağı, doğum mevsimi, erkek kuzu, sperma, testis, eşeysel davranış

The Effect of Birth Season on the Puberty Characteristics of Kivırcık Male Lambs

ABSTRACT

This study was aimed to compare the effects of two different birth seasons on the puberty characteristics of Kivırcık male lambs. Twenty male lambs, born in winter (December (K), n = 12) or summer (June (Y), n = 8), were used to investigate the body growth, testicular growth, sexual behaviors and sperm characteristics before and during puberty. The maximum age differences of the lambs in each group were seven days. The study was lasted approximately 22 months and data related to all characteristics investigated of the lambs were periodically recorded biweekly. The age and live weight at first live spermatozoa detection in the W and S groups were 246.36 ± 16.31 and 317.38 ± 23.41 days ($P \leq 0.05$) and 25.05 ± 0.91 and 25.52 ± 1.31 kg, respectively. The mounting age and mounting weight of the lambs in the K and Y groups were 362.18 ± 19.21 and 457.44 ± 27.57 days ($P \leq 0.01$) and 34.35 ± 1.64 and 40.19 ± 2.35 kg ($P \leq 0.05$), respectively. The averages of the scrotum length, scrotum circumference, testis length and testis diameter at the age of first the live spermatozoa detection in the ejaculates of the lambs in W and S groups were 12.54 and 12.11 cm, 22.59 and 21.83 cm, 7.37 and 7.17 cm and 3.96 and 3.84 cm, respectively. The same characteristics at the the mounting age in K and Y lambs were determined as 15.40 and 15.17 cm, 27.81 and 27.23 cm, 9.60 and 9.86 cm and 5.09 and 5.04 cm, respectively. The averages of ejaculate volume (ml), sperm viscosity score (0-5), mass motility (0-5), progressive motility (%), sperm concentration, percentage of dead spermatozoa (%) and percentage of abnormal spermatozoa (%) when the ram lambs have ability to ejaculate into artificial vagina for the first time were 1.02 and 0.75 ml ($P \leq 0.05$), 3.74 and 3.22 ($P \leq 0.05$), 3.43 and 3.38%, 75.87% and 73.61%, $2.92 (\times 10^9)$ and $1.93 (\times 10^9)$ ($P \leq 0.01$), 8.30 and 11.33% ($P \leq 0.01$), 4.08% and 4.61% respectively. The results showed that the birth season of the Kivırcık male lambs was significantly affect prepubertal and pubertal reproductive characteristics and access to their puberty.

Keywords: puberty, birth season, male lamb, sperm, testis, sexual behaviour

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**NİĞDE BÖLGESİNDE KOLON POLİPLERİNİN DEMOGRAFİK DAĞILIMI VE
HİSTOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHTAP EROĞLU
DR. ÖĞR. ÜYESİ ARİFE ZUHAL DEĞİRMENCİOĞLU**

ÖZET

AMAÇ: Bölgemizdeki kolon poliplerinin histopatolojisi, yerleşim yeri, hasta cinsiyeti ve yaşı gibi özelliklerinin değerlendirilmesini amaçladık.

Materyal-Metod: 1 Ocak 2017- 31 Aralık 2017 tarihleri arasında, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi' nde endoskopik biyopsisi sonucu, kolon polibi tanısı alan 165 hastanın endoskopik biyopsi patoloji raporları geriye dönük olarak incelendi. Endoskopik biyopsi raporlarında yaş, cinsiyet, poliplerin lokalizasyonu ve poliplerin histopatolojik alt tipleri değerlendirildi.

Bulgular: Endoskopik biyopsi sonuçları incelenen 165 hastada 264 adet polip saptandı. 165 hastanın 109'u (%66,1) erkek, yaş ortalaması $62,28 \pm 10,976$, 56'sı (%33, 9) kadın, yaş ortalaması $58,77 \pm 14,393$ idi. Cinsiyet bağımsız yaş ortalaması $61,09 \pm 12,312$ idi. Poliplerin 89' u (%33,7) sigmoid kolonda, 70'i (%26,4) rektumda, 48'i (%18,2) inen kolonda, 24' ü (%9,1) transvers kolonda, 15 (%5,7) çıkan kolonda, 6' sı (%2,3) çekumda, 5' i (%1,9) hepatik fleksurada, 5' i (%1,9) splenik fleksurada, 2'i (%0,8) anüste saptandı. 264 polibin 144'ü (%54,5) tübüler adenom, 57'si (%21,6) tübülovillöz adenom, 53'ü (%20) hiperplastik polip, 6'sı (%2,3) adenokarsinom, 2'si (%0,8) serrated adenom, 1'i (%0,4) juvenil polip, 1'i (%0,4) villöz adenom olarak raporlanmıştı.

Sonuç: Kolon poliplerinin büyük kısmı sol kolonda, erkeklerde ve ileri yaşta görülmektedir. Tespit edilen poliplerin çoğunluğu histopatolojik olarak neoplastik (adenomatöz) polip tipindedir. Adenomatöz poliplerin malignite potansiyeli taşımaları nedeniyle, erken tanısı ve poliplerin çıkarılması oldukça önemlidir. Ayrıca adenokarsinomlar polip görüntüsünde karşımıza çıkabilmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Kolon, Polip, Yaş, Cinsiyet

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KIRŞEHİR İLİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN KURU FASULYE BİTKİSİNİN
PROJEKSİYON ÇALIŞMASI**

**PROF.DR. UFUK KARADAVUT
DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN**

ÖZET

Kırşehir ili ekolojik olarak baklagil tarımına oldukça uygundur. Bu uygunluğu daha çok nohut ve mercimek için kullanılmaktadır. Bölgenin genel olarak kuru tarım sisteminde yer alması bunda etkili olmaktadır. Ancak sulanan ya da sulama imkanı bulunan arazilerde sulu tarıma uygun yemeklik tane baklagil yetiştiriciliği sınırlı kalmaktadır. Bunda en önemli faktörün üreticilerin bu konular ile uğraşmak istememeleri ya da üretici bilgilerinin baklagil ekimi bakımından yetersiz olmasından kaynakladığı görülmektedir. Bu çalışmada Kırşehir ili için kuru fasulye tarımının ekim, üretim ve verim durumlarının önümüzdeki 20 yıl içerisinde nerede olacağını tahmin etmek için yapılmıştır. Bunun için zaman serisi analizi kullanılmış olup il genelindeki son 15 yıllık kuru fasulye ekim, üretim ve verim değerleri dikkate alınmış ve değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak ekim alanı için $Y=4878-320,9X$, üretim için $Y=6118-377,8X$ ve verim için ise $Y=120,3+2,121X$ eşitlikleri elde edilmiştir. Bu eşitlikler yardımı ile yapılan tahminlemede eğer şartlar bu şekilde giderse 20 yıl sonra ekim alanının 305 hektara kadar düşeceği görülmüştür. Üretim miktarı ise ekim alanındaki azalışa bağlı olarak 482 ton olarak gerçekleşecektir. Verim bakımından ise çok ciddi artışların olmayacağı anlaşılmaktadır. 20 yıl sonra kuru fasulye veriminin 152 kg/da olacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kuru fasulye, zaman serisi, ekim, üretim, verim

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BAZI YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN TOHUM VE ENDOSPERM
ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN KANONİK KORELASYON İLE
BELİRLENMESİ**

**PROF.DR. UFUK KARADAVUT
DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN**

ÖZET

Tarım alanındaki tüm veriler tek değişkenli değildir. Çoğu çok değişkenli olarak elde edilir. Kanonik korelasyon analizi (CCA), her biri çok sayıda değişkene sahip iki değişken seti arasındaki ilişkinin yapısını incelemek için kullanılan çok değişkenli analiz yöntemlerinden biridir. Bu nedenle yapılacak değerlendirmelerde uygun istatistiksel yöntem kullanılmalıdır. Aksi halde, değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek zordur. Bazen anlamsız olabilir. İki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Bu yöntem, değişken gruplar arasında yapılması istendiğinde yetersizdir. Bu durumda, veri kümeleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için kanonik korelasyon analizinin yapılması uygun olmaktadır.

Bu çalışmada, iki grup arasındaki ilişkiyi belirlemek için bir çalışma yapılmıştır. Orta Kızılırmak Vadisi sınırları kapsamında yer alan 8 il ve bu illere bağlı 27 ilçeden toplanan yerel kuru fasulye popülasyonları materyal olarak kullanılmıştır. Kanonik korelasyon yapmak için, tohum özellikleri ve endosperm özellikleri iki ayrı set olarak değerlendirilmiş ve analiz buna göre yapılmıştır. Sonuç olarak değişken kümeleri arasında kanonik ilişkiler belirlenmiştir.

Baklagil tahılları, ıslah çalışmaları için materyaller ile sağlanacak ve gelecek seçim çalışmalarında tüketime uygun erken, yüksek kalitede, hastalığa dayanıklı ve yüksek verimli yeni hat/çeşitleri ortaya çıkarmak için desteklenecektir. Elde edilen verilerin yardımıyla karakterler arasındaki ilişkiler belirlenmiş olup daha güvenilir operasyon olasılığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Orta Kızılırmak Vadisi, kuru fasulye, kanonik korelasyon, endosperm, analiz

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ORTA KIZILIRMAK VADİSİNDEN TOPLANAN RENKLİ YEREL KURU FASULYE
GENOTİPLERİNİN KALİTATİF VE KANTİTATİF ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

**DOÇ. DR. ÖMER SÖZEN
PROF.DR. UFUK KARADAVUT
PROF. DR. MEHMET YAĞMUR**

ÖZET

Bu çalışma, Orta Kızılırmak Vadisi sınırları içinde yer alan 8 il (Sivas, Kayseri, Nevşehir, Aksaray, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Çankırı) ve bu illere bağlı 27 ilçeden toplanan 228 adet renkli yerel kuru fasulye genotipinin kalitatif ve kantitatif yönden varyabilesinin belirlenerek ıslah çalışmalarında kullanılabilirliğini amaçlamıştır.

Bölgeden toplanan ve genotiplere ayrılan materyaller Kırşehir Merkez ilçesinde yer alan çiftçi arazisinde 5 Mayıs 2017 tarihinde her bir genotip 1 sıra teşkil edecek şekilde 50 cm sıra aralığı ve 5 metre uzunluğunda ekimleri gerçekleştirilmiştir. Çıkışla beraber tüm genotiplerin morfolojik karakterizasyonları Uluslararası Bitki Tanımlama Merkezinin (IBGRI) belirlediği tanımlama kriterlerine göre gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen morfolojik karakterizasyon sonucunda genotiplerin 12 tanesinin bodur, 117 tanesinin yarı bodur ve geriye kalan 99 tanesinin ise sarılıcı formunda oldukları tespit edilmiştir. Bunun yanında yine genotiplerin tohum rengi bakımından büyük bir varyasyon gösterdiği ortaya konulmuş olup yeşil tohum renginden siyah tohum rengine kadar dağılımın olduğu ortaya konulmuştur. Çalışmada aynı zamanda morfolojik karakterizasyonu gerçekleştirilen 228 adet renkli yerel kuru fasulye genotipinin agronomik özellikleri belirlenmiş olup her bir özelliğe ait minimum ve maximum değerler ortaya konulmuştur. 228 adet renkli yerel kuru fasulye genotipinde bitki boyunun 31-219 cm, bitkide bakla sayısının 5-35 adet, bitkide tane sayısının 15-103 adet ve yüz tane ağırlığının ise 25.12-52.52 g arasında değişim gösterdiği tespit edilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda özellikle ıslah açısından ümitvar genotiplerin olduğu ve bu genotiplerde seleksiyon çalışmasına devam edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Orta Kızılırmak Vadisi, kuru fasulye, morfolojik karakterizasyon, varyasyon

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DETERMINATION OF YIELD AND YIELD ELEMENTS IN SUNFLOWER VARIETIES
GROWN AT DIFFERENT INTERVALS**

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK

ABSTRACT

In the second crop sunflower cultivation, it is essential to ensure the most appropriate environmental conditions necessary for the growth and development of plants and to ensure that the best practices of the existing production techniques are implemented and to obtain high yield and increase quality in the products. The aim of the research was to determine the optimum plant size table diameter and seed weights and adaptation abilities after planting in sire, LG-5566 - LG-5452, LG-548 plants, which were grown in range in 2017 in the experimental area of Harran University Faculty of agriculture in Şanlıurfa Province. In the plants which were analyzed quantitatively, the core weight and table diameter were statistically different in sirean cultivars and in the LG-5485 cultivars. The plant provides a better yield because the distance between the rows is 20 cm. It was observed that in other varieties, distances over the top were better than 40 cm. In Şanlıurfa climate conditions, it was observed that sirena cultivars became a table for early flowering. LG-5485 has been identified as the latest complementary species of the vegetative period. Research results; in all kinds of plants examined, the root dry weight, leaf dry weight, total plant dry weight, leaf thickness, plant height and yield rate reached the highest values and was found to be recommended.

Key Words: Table diameter, varieties, distance over row, yield.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

AGRICULTURAL PESTICIDE AND THEIR EFFECTS ON THE ENVIRONMENT

DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE ÇALIK

ABSTRACT

Implementation of modern techniques in agricultural field has been widely adopted. However, it is clear that technological advances bring human rights to the lives of human beings as well as the hazards to be given to human beings. One of these shortcomings is agricultural chemicals, which are especially dangerous for chemical and human ecological equilibrium. Today, the negative effects of agrochemicals used unconsciously in order to obtain more efficiency are clearly seen. The increasing use of agricultural fighting pesticide, the nutrition of the human population and the sustainability of agricultural production are highly beneficial. However, it is always possible that the boundaries of the expected benefits are not drawn correctly and that we are faced with adverse effects when they are used out of purpose. For example ; we can see on the bellwaters found in our house. It is clear to us that this bird species is facing the exhaustion with the shake of ecological equilibrium At first, chemical pecticide are absorptive from plants, roots or leaves and pass through the plant. The man who consumes it is also likely to pass. This situation poses a danger to the healthy future of mankind. As it is clear from this study, human beings should give importance to biological fighting.

Keywords: *Agriculture, Pesticide, Plant Cover, Soil, Animals,*

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

KKTC'DE ASGARİ ÜCRETİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

PROF. DR. OKAN VELİ ŞAFAKLI

ÖZET

Refah düzeyi düşük, gelir dağılımı dengesiz ve emek piyasında arz talep dengesinin çalışanın aleyhine olduğu ülkelerde asgari ücretin belirlenmesi ve uygulanması sosyal devlet olgusu açısından fevkalade önem arz etmektedir. Şöyle ki, çalışanlara temel insani ihtiyaçlarını karşılayacak bir gelir düzeyi garanti etmek devlet olmanın gereğidir. Bu açıdan, devlet emek piyasasının ve ekonominin temel dinamiklerini bozmadan çalışanlara öngörülen bir refah düzeyi sağlamak için asgari ücret uygulamasına gitmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) de ekonominin rekabet edebilirlik düzeyi ve emek piyasasındaki dengeler çalışanın aleyhine geliştiğinden asgari ücret uygulaması sosyal devletin temel öncelikleri arasındadır.

KKTC'de devlet hariç özel sektörde çalışan kişilerin büyük bir çoğunlu asgari ücretle çalışmaktadır. Asgari ücret ile çalışanlar arasında maalesef üniversite mezunları da bulunmaktadır. Üstüne üstlük, asgari ücret üzerinde maaş alanların önemli bir kısmının sosyal güvenlik sistemine yatırımları asgari ücret üzerinden yapılmaktadır.

Bu çalışmada, KKTC'de asgari ücret uygulaması retrospektif olarak ele alınacaktır. Asgari ücret mutlak değerlerle ortaya konacağı gibi asgari ücretteki değişimler, dolar karşılığı asgari ücret ve milli gelire oranı açısından da asgari ücret değerlendirilecektir. Yapılacak analiz kapsamında KKTC'deki asgari ücret başta AB ülkeleri olmak üzere diğer ülkelerle de karşılaştırılacaktır. Çalışmada KKTC'de asgari ücreti belirleme yöntem ve usulü üzerinde de durulacaktır.

KKTC'de Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) kriterleri ile örtüşen faktörler dikkate alınmasına karşın asgari ücrete ilişkin nihai kararın verilmesinde hükümet belirleyici olmaktadır. Asgari ücret artışı ülkedeki kronik bütçe açıklarını olumsuz etkilediğinden hükümetin onay verebileceği maksimum asgari ücret artışı genellikle enflasyon oranı ile sınırlı kalmaktadır. Ülkedeki hane halkı ortalama harcama tutarları ve yoksulluk sınırları dikkate alındığında KKTC'deki asgari ücretin yetersizliği ortaya çıkmaktadır. Ancak, milli gelirden asgari ücretlinin aldığı pay açısından değerlendirildiğinde; KKTC'deki asgari ücret kişi başı milli gelir oranının Avrupa Birliği (AB) ortalamasının oldukça üzerinde olması da dikkati çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Asgari Ücret, KKTC, Sosyal Devlet, Karşılaştırmalı Analiz

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE MINIMUM WAGE IN TRNC

ABSTRACT

In countries possessing low welfare level, unfair income distribution and disadvantageous labour market against the employees, the determination and implementation of the minimum wage is of paramount importance for the social state phenomenon. Namely, guaranteeing employees a level of income that meets their basic human needs is among the main targets of the state. From this point of view, the state has applied minimum wage to provide a level of well-being to the employees, without disturbing the basic dynamics of the labor market and economy. In the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), where there are insufficient economic competitiveness and the unbalances labor market favouring employers, the minimum wage application became among the priorities of the social state.

In the TRNC, the majority of people working in the private sector other than the state are working with minimum wage. Unfortunately, there are also university graduates among employees with minimum wage. On top of that, a significant portion of those being paid higher the minimum wage has to accept social security contributions made at minimum wage.

In this study, the minimum wage application in TRNC will be discussed retrospectively. The minimum wage in TRNC will be assessed in terms of absolute and relative minimum wage, minimum wage in terms of dollar and the ratio of minimum wage to national income in an international context. Within the scope of the analysis, the minimum wage in the TRNC will be compared with other countries, especially the EU countries. In the study, the legal and bureaucratic methods of determining the minimum wage in the TRNC will be emphasized.

Although the factors that overlap with the criteria of the International Labor Organization (ILO) are taken into account in the TRNC, the government is the decisive factor in making the final decision on the minimum wage. Hence, the maximum increase in minimum wage that the government can approve is generally limited to the inflation rate since the minimum wage increase affects the country's chronic budget deficits negatively. Given the household average expenditure and poverty limits in the country, it can be argued that minimum wages during all times in the TRNC were insufficient for the desired welfare level. However, in terms of the share of the national income payed to minimum wages; It is noteworthy that ratio of the minimum wage to per capita national income in the TRNC is well above the European Union (EU) average.

Key Words: Minimum Wage, TRNC, Social State, Comparative Analysis

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**REKLAM VE RİSK YÖNETİMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR AÇILIM VE
DEĞERLENDİRME**

AN EXPERIMENT AND EVALUATION ON THE RELATION OF ADVERTISING AND RISK
MANAGEMENT

PROF. DR. DERYA ÖCAL

ÖZET

Risk ve riskin yönetimi, bütün organizasyonların stratejik yönetim mekanizmalarının merkezinde konumlanmaktadır. Gelecekteki belirsiz olaylar ve bütün olası sonuçları organizasyonun çevre, finans, itibar, strateji, gibi önemli karakteristik faktörleri üzerinde etkili olabilmektedir. Günümüzde birçok işletme kendilerini ziyadesiyle endişelendiren riskin ne olduğu sorulduğunda genellikle itibardan bahsetmektedir. Küresel ve keskin rekabet yaşamakta olan bir dünyada tüm işletmeler için itibar, başarıyla kontrol edilen bir konu olmaktadır. Risk yönetimi, tüm olası riskler, sorunlar veya felaketler hakkında henüz gerçekleşmeden sistematik olarak düşünmeye dayanan geniş çaplı bir süreçtir. Aynı zamanda risk yönetimi organizasyonun riske yönelik tutumunu belirlemek ve kontrol altında tutmak üzere geliştirilmiş taktikler dizisidir. Risk(ler)in nedenlerinin tanımlanması ve tüm risklerin iyileştirilmesi temelde yönetsel faaliyetlerle ilişkilidir. Risk yönetiminde, riskin konusu, boyutu ve özellikleri değişmekle birlikte riski ortadan kaldıracak veya etkilerini en aza indireyecek ya da etkileriyle başa çıkılmasını sağlayacak prosedürlerin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Her koşulda risk yönetimi riski tanımlamak için süreç planlanması ile riskin kontrolü ve riskle başa çıkabilmek için strateji geliştirmektir. Riskin yönetimi, tüm koşullarda riskli etkileri kontrol altına almak üzere taktiksel ve stratejik kararlar almakla ilgilidir. Böylece risk yönetimi, ölçme ve niteliğini belirleme bilimi ile birlikte insanları, süreçleri ve kurumları yönetme şeklinde değerlendirilebilecektir. Reklam ve risk yönetimi ilişkisinin ele alınacağı bu çalışma, reklamın bu süreçte önemini ortaya koyması açısından değerlidir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda firma ve markaların kendilerini küresel ölçekte duyurması, konumlandırması ve yaşamlarını sürdürebilmeleri reklamcılık endüstrisinden aldıkları hizmet(ler) ve destekle doğru orantılı bir seyir izlemektedir. Reklamcılık sektörü, uygulayıcılarına ve hizmet alıcısı konumunda bulunan tüm yapılara geniş bir yelpazede fırsatlar sunmaktadır. Kurumların risk yönetimi sürecinde reklamcılık uygulamalarının tartışılmaz rolü bulunmaktadır. Özellikle kriz yönetiminde kurum ve/veya markanın halkla ilişkiler faaliyetlerine uyumlu biçimde çeşitli reklam mesajlarına başvurmaları süreci başarıyla yönetmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda çalışmada örnekler eşliğinde konuya ilişkin durum değerlendirmesi yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Risk, Reklam, Risk Yönetimi

ABSTRACT

Risk and management of the risk is positioned in the center of any organization's strategic management mechanism. Managing uncertain future events and all possible outcomes can influence important objectives of an organization –environment, finance, reputation, strategy, etc. In today, most business, when asked about the risk which worries them most, will often mention reputation. In a world, global and living a sharp competition, reputation is a matter controlled successfully by every business. Risk management is a wide process of thinking systematically about all possible risks, problems or disasters before they happen. Also risk management is a tactics series to determine and taking into under control of the organization's attitude to risk. Identification of the causes of the risk(s) and treatment(s) of all risks are mainly related to the management activities. In risk management, changing with subject, size and features of the risk, setting up procedures that will avoid the risk, or minimize its impacts, or cope with its impacts are important. In every condition it is basically planning a process of identifying the risk and set up a strategy to control or deal with it. Managing risk is about making the tactical and strategic decisions to control the risky effects of all kind of conditions. By this way risk management can be considered as managing people, processes and institutions with the science of measuring and quantifying risk. This study, discussing the relationship between advertising and risk management, is valuable in terms of the importance of advertising in this process. In the current century, the companies and brands to announce, position and maintain their lives themselves on a global scale are compatible with the service industry(s) and the support they receive from the advertising industry. The advertising sector offers a wide range of opportunities to its practitioners and to all the structures that serve as service receivers. In the risk management process of institutions, advertising practices have an indisputable role. Especially in crisis management, institutions and/or brands to apply to various advertising messages in accordance with public relations activities are important in terms of managing the process successfully. In this context, the situation is evaluated with the samples in the study.

Keywords: Globalization, Risk, Advertising, Risk Management

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAHTE HABERLER HAKKINDA İZLEYİCİ PERSPEKTİFİ:
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

**DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR
ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY**

ÖZET

Bilgi çeşitliliğinin çok olması ve bilginin yayılmasının hızlı olduğu bu çağda sahte haberler bütün dünya için küresel bir sorun haline gelmiştir. Hem basılı hem de dijital medyada çarpıtılmış ya da yanlış bilginin kısa sürede milyonlarca kullanıcı tarafından paylaşılıp, yayılması dünyada ciddi etkileri yaratabilecek potansiyele sahiptir. Dolayısıyla sahte haberler; ekonomik, sosyal ve politik krizlere neden olabilmektedir. Aynı zamanda sahte haberlerle gerçekler manipüle edilerek kitlelerin algılarının yönetilmesi de söz konusu olabilmektedir.

Reuters Institute tarafından yayınlanan 2018 Dijital Haber Raporu'na göre Türkiye, en çok sahte habere maruz kalan ülke olmaktadır. Bu verilerden yola çıkarak bu çalışmada katılımcıların sahte haber ile ilgili bakış açıları değerlendirilmiştir. Bu araştırmada 'sahte haber' kavramının katılımcı için ne ifade ettiğini, sahte haberi ayırt edici özellikleri bilip bilmediğini ve her habere eleştirel şekilde yaklaşıp yaklaşmadığını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre katılımcıların sahte haber olgusunu kısmen bildikleri görülmüştür. Fakat sahte haberin ayırt edici özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sahte Haber, Basılı Medya, Dijital medya, İzleyici Perspektifi, Türkiye.

**THE VIEWER PERSPECTIVE ABOUT FAKE NEWS:
A RESEARCH ON UNIVERSITY STUDENTS**

ABSTRACT

In this age of information diversity and rapid dissemination of information, fake news has become a global problem for the whole world. Distorted or false information in both printed and digital media which shared and spread by millions of users in a short time has a potential of creating serious effects in the world. Thus, the fake news may cause economic, social and political crises. At the same time, it is possible to manage the perceptions of the masses by manipulating the facts with false news.

According to the 2018 'Digital News Report' published by the Reuters Institute, Turkey is the country which is the most exposed to fake news. Based on the mentioned data, this study try to evaluate participants' perspectives regarding the fake news. This research was carried out to determine what the fake news concept means for the participants, whether the participants know the distinctive features of fake news and approach each news critically or not. The findings of the study suggest that the participants partially know the concept of fake news. However, it was inferred that they do not have enough information about the distinctive features of the fake news.

Key Words: Fake News, Printed Media, Digital Media, Viewer Perspective, Turkey

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SOSYAL MEDYA'DA İTİBAR YÖNETİMİ: 2018 YILI EN DEĞERLİ 5 TÜRK
ŞİRKETİ'NİN TWİTTER HESAPLARININ İNCELENMESİ**

**DOÇ. DR. GÜLSÜM ÇALIŞIR
ARŞ. GÖR. FATİH AKSOY**

ÖZET

Günümüzde şirketlerin değerli hale gelmesinde etkili olan unsurlardan biride manevi değerlere odaklanmasıdır. Küreselleşme ile birlikte uluslararası şirketlerin artması nedeniyle ürün hizmet kalitesi, ucuz fiyat gibi farklılık yaratacak unsurlar artık çok fazla önemsenmemektedir. Dolayısıyla şirketler bu küresel rekabet ortamında kendilerini diğerlerinde ayıracak soyut değerler sahip olması gerekmektedir. Bu soyut değerleri oluşturmak içinde itibar bileşenleri üzerinden güçlü bir itibar oluşturmak gerekmektedir. Bu bileşenler ise Fombrun tarafından ortaya atılan ve günümüzde sıklıkla kullanılan; ürün ve hizmet, duygusal çekicilik, finansal performans, vizyon ve liderlik, çalışma ortamı, sosyal sorumluluktur. Günümüzde kurumsal itibarın ciddi şekilde yönetilmesi gereken bir ortam da sosyal medya olmaktadır. Özellikle kullanıcı sayısı çok fazla olan twitter gibi alanlarda itibarın sunumu ve yönetimi çok önemlidir. Bu mecralar, hedef kitlenin zihninde oluşacak itibar algısını olumlu ya da olumsuz şekilde etkilemektedir. Dolayısıyla bu mecralarda itibarın nasıl yönetildiği çok önemlidir.

Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, 2018 yılında Brand Finance tarafından gerçekleştirilen 'En Değerli Şirketler' araştırmasında ilk beşte yer alan şirketlerin twitter'da itibarlarını nasıl yönettiklerini incelemek amaçlanmıştır. Bu nedenle şirketlerin twitter paylaşımları kurumsal itibar bileşenlerine göre değerlendirilmiştir. Şirketlerin hangi itibar bileşenlerine ağırlık verildiği saptanmıştır. Bu çalışma ile çoğu şirketin twitter hesaplarından sürekli paylaşımda bulunmadığı görülmüştür. Şirketler, itibar bileşenlerinden; duygusal cazibe, sosyal sorumluluk, ürün ve hizmet bileşenlerine ağırlık verdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, İtibar Yönetimi, Twitter,

**REPUTATION MANAGEMENT IN SOCIAL MEDIA:
ANALYZING OF TWITTER ACCOUNTS OF THE MOST VALUABLE 5 TURKISH
COMPANIES IN 2018**

ABSTRACT

Today, one of the factors that make companies valuable is to focus on spiritual values. Due to the increase in international companies as a result of globalization, the factors such as product or service quality and economical price are no longer considered very important. Therefore, companies need to have abstract values that will distinguish themselves among others in this global competitive environment. It is necessary to create a strong reputation through the components of the reputation in order to build the abstract values. These components which were introduced by Fombrun and are used frequently today are product and service, emotional charm, financial performance, vision and leadership, working environment, social responsibility. Today, social media is one of the environments in which corporate reputation should be seriously managed. The presentation and management of reputation are very important particularly in mediums such as Twitter which has a lot of users. These mediums affect the perception of reputation in the target groups' minds in a positive or negative way. Therefore, it is very important how reputation is managed in these tools.

This study, which is used qualitative research method aimed to examine how the top five companies in the be 'Most Valuable Companies' research conducted by Brand Finance in 2018 manage their reputation on Twitter. On this purpose, companies' twitter shares were evaluated according to the corporate reputation components. It was determined to which reputation components companies give importance. With this study, it was seen that most of the companies do not share contents constantly in twitter accounts. It is concluded that the companies focus on emotional attraction, social responsibility, products, and services among the components of reputation.

Word Keys: Social Media, Reputation Management, Twitter

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

REKLAM VE GRAFİK TASARIM BAĞLAMINDA GERİLLA REKLAMCILIK

GUERILLA MARKETING IN THE CONTEXT OF ADVERTISING AND GRAPHIC DESIGN

DR. ÖĞR. ÜYESİ RAHŞAN FATMA AKGÜL

ÖZET

Genel anlamı ile ürün ve hizmetlerin çeşitli medya araçları aracılığı ile hedef kitleye tanıtılması anlamına gelen reklam kavramı, yerini, zaman zaman üretici için destek unsuru, zaman zamansa bir bilginin iletilmesinde bir araç olarak belirlemektedir. Temelinde "satış yapma" ediminin dinamizmini taşıyan reklam kavramı, bu amacı gerçekleştirebilmek için sunulan hizmet ya da ürüne karşı ilgi ve satın alma hevesi uyandırmak zorundadır. Bu iki olguyu yaratabilmek için reklam sektörü her şeyden önce alıcı kitleyi ikna etmeye çalışmaktadır. Bu aşamada reklam sektörünün ikna profesyonelleri, grafik tasarımcılardır. Grafik tasarımcı, güncel değer taşıyan bilgiyi ya da iletiyi çağdaş araçları kullanarak estetik bir anlayışta sunmak durumundadır. Bu bağlamda birbirlerinin birer tamamlayıcısı olarak reklam sektörü ve grafik tasarım alanları günümüzde iç içe geçmiş gibi görünse de temelinde farklılıklarda barındırır.

Yaratıcı bir sürecin sonucu olarak ortaya çıkan reklam kavramı, tarihsel gelişiminde geçirdiği süreçler boyunca hedef kitleleri etkilemek, farklı olmak ve bir değer ortaya koymak adına birçok anlatım dilini kullanmıştır. Bu dillerden biri olarak gerilla reklamcılık ve buna bağlı olarak gerilla grafik tasarımları genel anlamı ile hedef kitleyi şaşırtmak üzerine düşünülmüş, gelenekselin dışında kalan uygulamalardır. Bu uygulamalar bilinen bütün geleneksel tasarım yöntemlerinin dışında kalan yöntemlere başvurmayı gerektirir.

Sınırları grafik tasarım, reklamcılık ve gerilla reklamcılığı ile belirlenmiş olan araştırmada, gerilla reklamcılığının hangi gerekçeler üzerine var olduğu ve grafik tasarım tarihindeki yeri araştırılmıştır. Ayrıca araştırmada, grafik tasarımın ve reklamın birlikteliğinin bir ürünü olarak ortaya çıkmış gerilla reklamcılığı kavramı, seçilmiş gerilla grafik tasarımı örneklerinin analizlerine dayanarak irdelenmiştir. Bu kapsamda araştırmada, grafik tasarım, reklamcılık ve gerilla reklamcılığı üzerine görsel ve kuramsal literatür taraması ve incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Grafik tasarım, Reklam, Gerilla Reklamcılığı.

ABSTRACT

The term “advertising”, which is defined as promoting products and services to the target market via various media tools, is sometimes recognized as a support-factor for the producer, and also as a tool for communicating information. Bearing the dynamism of the act “selling” in principle, advertising is to arouse curiosity and motivation for buying the service or product, presented to achieve this goal. The advertising sector tries to convince the consumer group in the first place in order to create these two facts. At this stage, the convincing masters of the advertising sectors are the graphic designers. It is the duty of a graphic designer to present an up-to-date information or a message within an aesthetical sense by using modern tools. In this context, despite being recognized

as complementary to each other, the advertising sector and graphic design areas contain main differences in today's world.

The term "advertising" emerging as the output of a creative process, has used a number of languages in order to influence the target group, to be different and to bring in a value within the historical process of development. Guerilla marketing, as one of these languages, and the guerilla graphic designs accordingly, are the non-traditional practices, surprise the target group in general. These practices require the use of methods, all of which are non-traditional design methods.

In this research, which is limited to graphic design, advertising and guerilla marketing, the basis of guerilla marketing and its place within the history of graphic design were analyzed. Additionally, the term "guerilla marketing", emerging as the product within the synergy of graphic design and advertising, was deeply analyzed based on the analyses of certain guerilla graphic design examples. Within this scope, visual & theoretical literature review and analysis was carried out on graphic design, advertising and guerilla marketing in the research.

Keywords: Graphic design, Advertising Guerilla Marketing.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ADANA'YA AİT ŞERİYYE SİCİLLERİNİN TARİHİ SİNEMAYA KAYNAK OLARAK
KULLANILABİLİRLİĞİNE DAİR BAZI ÖRNEKLER**

SOME EXAMPLES ABOUT THE USABILITY OF THE ADANA ŞERİYYE REGISTRY TO
HISTORICAL MOVIES IN CINEMA AS RESOURCES

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR

ÖZET

Geçmişte olan olayların içeriği, her dönemde insanlar arasında merak konusu olma konumunu korumuştur. Toplumun bu merakı, günümüz sinema sektöründe iyi bir izlenme aracı olarak görülmüş ve son zamanlarda tarihî olayları içeren film ve diziler yaygınlaşmaya başlamıştır. Günümüzdeki film ve dizilerde yer alan tarihi olay ve karakterlerin bir kısmı, gerçeğe uygun olmasına rağmen, önemli bir kısmı, senarist, yapımcı ve yönetmenlerin fantazilerine göre çarpıtılarak topluma gerçekmiş gibi sunulmaktadır.

Adana ve çevresi, tarih boyunca önemli tarihî olaylara sahne olmuştur. Bu çalışmamızda; Osmanlı devleti döneminde dikkate değer bir konuma sahip olan Adana'ya ait olan mahkeme kayıtlarını içeren Adana Şer'iyye Sicilleri ana kaynağımız olacaktır.

Çalışmamızda Adana'ya ait Şer'iyye Sicilleri hakkında kısaca bilgi verildikten sonra, bu sicillerde yer alan bazı ilginç kayıtlardan örnekler verilerek, bu verilerin tarihî sinema açısından kullanılabilirliği hususunda açıklamalarda bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Adana, Şer'iyye Sicilleri, Tarihî Sinema

ABSTRACT

The content of events in the past has always remained a matter of curiosity among people. This curiosity of the society has been seen as a good tool in today's cinema sector and recently films and series have started to become popular. While some of the historical events and characters in the films and serials in the present are true to reality, a significant portion is presented as real to the society by distorting according to the fantasies of the screenwriters, producers and directors.

Adana and its surroundings have been the scene of important historical events throughout history. In this study; Adana Şer'iyye Registry, which contains the court records belonging to Adana, which has a remarkable position during the Ottoman state period, will be our main source.

In our study, after giving brief information about Şer'iyye Registers belonging to Adana, some interesting records in these registers will be given and explanations will be made about the usability of these datas in terms of historical cinema.

Keywords: Adana, Şer'iyye Registry, Historical Cinema,

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HALEP-ADANA YOLU HAKKINDA BAZI TESBİTLER

SOME DETERMINATIONS ON THE HALEP-ADANA ROAD

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TATAR

ÖZET

Tarih biliminde; coğrafyanın tarihî olaylara etkisinin incelenmesi, yeni bakış açılarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Tarihteki bazı olayların incelenmesinde, olayların geçtiği bölgenin coğrafi özelliğinin tarihî oluşuma etkisinin tespiti ayrı bir önem arz etmektedir.

Halep ile Adana arasındaki yolun özellikleri ve bu yolun mahiyeti hakkında bazı tespitlere dayalı olan çalışmamız, coğrafyanın tarihî olaylara olan etkisi hakkındaki verilerin incelenmesini içermektedir.

Çalışmamızda; Halep ile Adana arasındaki yolun bazı özellikleri ve önemi hakkında bilgi verildikten sonra, bu yolun üzerinde yer aldığı coğrafyanın tarihî olaylara etkisi hususunda değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halep, Adana, ticaret, coğrafya, eşkıyalık.

ABSTRACT

In the science of history; investigation of the effect of geography on historical events causes new perspectives. In examining some events in history, determining the effect of the geographic feature of the region in which the events took place on the historical formation is of particular importance.

Our study, which is based on some determinations about the characteristics of the road between Aleppo and Adana and the nature of this road, includes the examination of the datas on the effect of geography on historical events.

In our study; after giving information about some features and importance of the road between Aleppo and Adana, the impacts of this geography on historical events will be evaluated.

Keywords: Aleppo, Adana, Trade, Geography, Banditry.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKGENLER KONUSUNDAKİ
MATEMATİKSEL FORMÜLLER VE ÖZELLİKLERE İLİŞKİN KAVRAMSAL
ANLAMALARI**

DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR

ÖZET

Matematiksel formüller, nicelikler arasındaki ilişkiyi göstermeye yarayan kısa cebirsel ifadelerdir (Işık, Albayrak & İpek, 2005). Matematik derslerinde çok sayıda formül olduğu için bu ifadeleri ezberlemek oldukça zordur. Matematik dersinin öğretilmesinde işlemsel bilginin ötesinde kavramsal bilginin öğretilmesi önem arz etmektedir. Dolayısıyla bu formüllerin ve kuralların öğrenciler ve öğretmenler tarafından anlaşılması gerekmektedir. Çünkü formülleri ve kuralları ezberleyen öğrenciler, rutin olmayan problemlerde problemi çözebilmek için eleştirel düşünmeyebilir. Bu bakımdan, matematiksel kurallar ve formüller öğretilirken onları anlama ve akıl yürütme üzerine odaklanılmalıdır (Jarrah, 2013). Bu süreçte önemli bir etken olan öğretmenlerin rolü göz önüne alınırsa, hiç şüphesiz ki öğretmenlerin matematiksel formüller ve kurallarla ilgili kavramsal anlamalarının araştırılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Özellikle de matematik dersi öğretim programlarında öğrenme alanlarından biri olan geometride çok sayıda formül ve kural yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı, matematik öğretmenlerinin çokgenler konusunda yer alan matematiksel formüller ve özelliklere ilişkin kavramsal anlamalarını incelemektir. Bu amaç kapsamında araştırmaya 6 matematik öğretmeni (2 Bayan, 4 Bay) katılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen öğretmenlerden üçü sosyo-ekonomik düzey bakımından orta düzeyde olan bir devlet ortaokulunda aktif olarak çalışırken, geriye kalan üç öğretmen de sosyo-ekonomik düzeyi orta düzey olan bir lisede aktif olarak çalışmaktadır. Araştırma modeli olarak nitel yöntemlerden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, geometri öğrenme alanında dışbükey çokgenlerde sıklıkla kullanılan (n kenarlı bir konveks çokgenin iç açılarının ölçüleri toplamı $(n - 2) \cdot 180^\circ$ olması, n kenarlı bir konveks çokgenin tüm köşegenlerinin sayısının $\frac{n(n-3)}{2}$, n kenarlı bir konveks çokgenin bir köşesinden çizilen köşegenlerin sayısı $(n - 3)$ vb.) matematiksel formüller ve özelliklere ilişkin 6 sorudan oluşan görüşme formu hazırlanmıştır. Klinik görüşme tekniği ile toplanan veriler, nitel araştırma teknikleri ile analiz edilmiştir. Araştırma sonunda, öğretmenlerin bazılarının çokgenlerle ilgili formüllerin ve özelliklerin altında yatan mantıksal gerekçeyi ifade edebildikleri, bazılarının ise formülleri ezbere bildikleri görülmüştür. Ayrıca kenar sayısı n olan bir konveks çokgenin çizilebilmesi için $(2n - 3)$ tane elemanın bilinmesi gerektiği konusunda hemen hemen tüm öğretmenlerin açıklama yapmakta zorlandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çokgen, matematiksel formüller, matematik öğretmeni

KAYNAKÇA

1. Işık, C., Albayrak, M., & İpek, A.S. (2005). Matematik öğretiminde kendini gerçekleştirme. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 13(1), 129-138.
2. Jarrah, A.M. (2013). *Investigation of jordanian pre-service teachers' beliefs about learning and teaching of mathematics*. Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Kansas City.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİMİT SORULARINA İLİŞKİN FARKLI ÇÖZÜM
YAKLAŞIMLARI**

DOÇ. DR. BURÇİN GÖKKURT ÖZDEMİR

ÖZET

Limit kavramı, öğrencilerin cebir ve aritmetiksel işlemlerle doğrudan sonuca ulaşmalarının mümkün olmadığı bir matematiksel kavramdır (Cornu, 1991). Bu nedenle limit kavramı, ileri düzeyde matematiksel düşünmenin bir göstergesi olarak ifade edilmektedir (Tall, 2001). Ortaöğretim Matematik Dersi Öğretim Programı (2018)'nda limit kavramı 12. sınıf düzeyinde Sayılar ve Cebir öğrenme alanı içerisinde öğretilmektedir. 12. sınıf öğrencilerinin LYS sınav kaygıları göz önüne alınırsa, öğrencilerin limitle ilgili soruları çözme becerilerini kazanmaları ve limit kavramını kavramsal olarak öğrenmeleri önem arz etmektedir. Öğrencilerin bu konuda donanımlı olmaları ve limit sorularını etkili bir şekilde çözme becerilerini kazanmasında öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Öğretmenin nitelikli bir öğrenme ortamını tasarlaması, öğrencilerinin öğrenme durumlarına göre uygun stratejileri bilmesiyle mümkündür (Owolabi & Adaramati, 2015). Öğrenciler bir soruyla karşılaştıklarında genellikle bir kural hatırlamaya çalışırlar ve bildikleri tek bir çözüm yöntemi ile soruyu çözme eğiliminde bulunurlar. Ancak rutin olmayan farklı bir problemle karşı karşıya kaldıklarında bildikleri tek bir çözüm yöntemi, bu problemin çözümünde yetersiz kalabilir. Dolayısıyla öğrencilerin karşılaştıkları sorularda farklı çözüm yaklaşımlarında bulunmaları ve kendi çözüm yollarını üretmeleri, matematiksel düşüncelerinin gelişimine katkı sağlayacağı gibi öz-güven duygularının olumlu yönde gelişmesine de katkı sağlayabilir. Bu kapsamda, araştırmada 12. sınıf öğrencilerinin limit konusuyla ilgili soruları çözerken farklı çözüm yaklaşımlarında bulunup bulunmadıkları incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Batı Karadeniz Bölgesi'nin bir il merkezinde bulunan Fen Lisesi'nde 12. sınıfta okuyan 8 öğrenci (3 Kız, 5 Erkek) oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin seçiminde gönüllülük ilkesi esas alınmış ve araştırmaya istekli öğrenciler arasından seçim yapılmıştır. Veri çeşitliliği açısından öğrencilerin genel not ortalamalarına bakılarak başarı düzeyleri yüksek, orta ve düşük öğrenciler çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Durum çalışması niteliğinde olan bu araştırmada, veri toplama aracı olarak sekiz açık uçlu sorudan Limit Testi kullanılmıştır. Limit soruları en az iki farklı çözümü olan sorulardan oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanan verilerin analizinde nitel analiz teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin genelinin limit sorularını bildikleri tek bir yöntemle çözdükleri, *Eşlenik ile çarpma*, *L' Hospital Kuralını kullanma* gibi bilinen çözüm yöntemlerini kullandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretimi, Limit, Çözüm Yaklaşımı

KAYNAKÇA

1. Cornu, B. (1991). Limits. In Tall, D. (Ed.), Advanced Mathematical Thinking, Boston: Kluwer.

2. Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], (2018). *Ortaöğretim matematik dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) sınıflar öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
3. Owolabi, J. & Adaramati, T. F. (2015). Effects of graphic organiser on students' achievement in algebraic word problems. *Journal of Education and Practice*, 6(5), 39-44.
4. Tall, D. O. (2001). Natural and formal infinities. *Educational Studies in Mathematics*, 48(2-3), 199-238.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ANALİTİK FONKSİYONLARIN YALINKATLIĞI VE KONVEKSİĞİ ÜZERİN BİR
ÇALIŞMA**

A STUDY ON STARLIKENESS AND CONVEXITY OF ANALYTIC FUNCTIONS

**AYŞENUR YILDIZ
PROF. DR. İSMET YILDIZ
ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR
HASAN ŞAHİN**

ÖZET

Bir değişkenli kompleks fonksiyonlar teorisinin birçok bölümü vardır ve özellikle bunlardan bir tanesi geometrik fonksiyonlar teorisi olarak bilinir. Geometrik fonksiyon teorisi konformal dönüşümlerin analitik özelliklerini görüntülerinin geometrik özelliklerine ilişkilendirmeyi amaçlar. Kompleks değişkenin fonksiyon teorisindeki temel sorulardan biri, fonksiyonların ürettiği dönüşümlerin niteliğine dayanan analitik fonksiyonların incelenmesidir. Bu sorunun çeşitli cevaplarının olduğunu biliyoruz. Bunlardan biri yalınkat (veya univalent) fonksiyon kavramıdır. Geometrik fonksiyonlar teorisi ilk kez 1851'de Bernard Riemann tarafından tanıtıldı. 1916 yılında, Bieberbach tarafından ortaya konan normalize edilmiş fonksiyon kavramı ile univalent fonksiyon kavramı uygulama alanı bulmuştur. Bieberbach varsayımı $f(z) = a_0 + a_1z + a_2z^2 + \dots$ serisi ile verilen $f(z)$ fonksiyonunun birim disk her n için $|a_n| \leq n|a_1|$ olacak şekilde bire bir konformal olarak dönüştürdüğünü ifade eder. Bu ifade bir yalınkat fonksiyonun n inci katsayısının n den daha büyük olamayacağı şeklinde de ifade edilebilir. $|z| < 1$ olmak üzere $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ fonksiyonu bütün kompleks sayıları için yakınsak ve $f(z)$ fonksiyonu böyle z 'lerin kümesi üzerinde bire-bir olsun. Bu durumda $f(z)$ fonksiyonu $k(z) = \sum_{n=1}^{\infty} n z^n$ fonksiyonunun bir dönmesidir. Bir kompleks fonksiyon için univalent olma çok güzel bir özelliktir. Riemann dönüşüm teoremi, karmaşık düzlemin herhangi bir basit bağlantılı açık uygun alt kümesinden birim çembere bir univalent fonksiyonun varlığını ifade eder. Yine de, birçok durumda verilen bir fonksiyon için univalent olmayı ispatlamak kolay değildir. Univalent olmanın sağlanması için birçok gerek ve yeter şart vardır.

Biz bu çalışmada analitik fonksiyonların univalent ve konveks olmasını analitik olarak inceledik. Ayrıca, biz belirli bir fonksiyonun dönüşümü de dahil olmak üzere tartışmamızın bazı sonuçlarını verdik. Bu çalışmada seçilen fonksiyonun bir univalent konveks fonksiyon olduğu kanıtlanmıştır. Ayrıca bu fonksiyonun birim disk convex bir bölgeye eşlediği kanıtlanmıştır. Bu sonuçtan elde ettiğimiz, $\text{Re } w < \frac{1}{2}$ bölgesinin istenilen disk tamamı ile örmekte olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açık Birim Disk, Univalent Fonksiyon, Starlike Fonksiyon, Konveks Fonksiyon.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TANIMLANMIŞ KOMPLEKS DEĞİŞKENLİ LOGARİTMİK FONKSİYONUN
KONVEKS FONKSİYONA DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE**

ON THE TRANSFORMATION OF DEFINED COMPLEX VARIABLE LOGARITHMIC
FUNCTION INTO CONVEX FUNCTION

**MERVE TURHAN
PROF. DR. İSMET YILDIZ
HASAN ŞAHİN
ÖĞR. GÖR. ALAATTİN AKYAR**

ÖZET

Kompleks fonksiyon teorisinin incelenmesi, bir değişkenli kompleks analitik fonksiyonlar teorisinin en etkileyici yönlerinden biridir. Kompleks fonksiyon teorisinin, matematiğin tüm alanları üzerine derin etkisi vardır. Kompleks fonksiyon teorisi ışığı altında incelendiğinde pek çok matematiksel kavram netleşir. Bu alanda ağırlıklı olarak bir D bölgesinde yakınsak olan z değişkenine bağlı $f(z) = a_0 + a_1z + a_2z^2 + \dots$ şeklindeki kuvvet serileri ile ilgileniriz. Böyle bir kuvvet serisi z – düzlemindeki bir D bölgesinin w – düzlemindeki $f(D)$ üzerine dönüşümü olarak yorumlanabilir.

Bir analitik f fonksiyonun sahip olduğu konformal dönüşüm bakış açısıyla D ’de univalent olması bir geometrik özelliktir. Bir D bölgesinde tanımlı bir $f(z)$ fonksiyonuna D ’de univalent denir, eğer D içerisinde bire-bir ise, yani $f(z)$ fonksiyonu D içerisinde aynı değeri birden fazla almıyorsa, diğer bir ifadeyle, eğer $z_1, z_2 \in D$ için $f(z_1) \neq f(z_2)$ iken $z_1 \neq z_2$ ise. Genelliği bozmadan D ‘yi birim disk $D = \{z : |z| < 1\}$ olarak kabul edebiliriz. Kompleks analizin tarihi içerisinde en önemli olaylardan biri Riemann’ın dönüşüm teoremidir, ki o kompleks $\mathbb{C}$ düzlemi içerisindeki tamamen $\mathbb{C}$ ‘yi kapsamayan bir basit bağlantılı bölgenin herhangi bir analitik fonksiyon yardımıyla birim disk D üzerine bire-bir olarak dönüştürülebileceğini ifade eder. Birden fazla sınır noktası olan basit bağlantılı bir bölgede univalent olan analitik fonksiyonların incelenmesi, D ‘de univalent olan fonksiyonların araştırılması ile sınırlandırılabilir. Univalent fonksiyon teorisi modern gelişimini muhteşem Riemann dönüşümüne borçludur. 1916 yılında Bieberbach S sınıfındaki her bir

$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ için sadece eşitlik $k(z) = z(1-z)^{-2}$ Koebe fonksiyonunun bir dönmesi için

olacak şekilde $|a_2| \leq 2$ olduğunu ispatladı. Gerçekten, $f(z) = z^2$ olduğunu varsayalım. Sonra

eşitsizlik $\operatorname{Re} \left(1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)} \right) \geq 0$ $2 \geq 0$ olur. Eğer $f(z)$ E içerisinde univalent ise o zaman E içerisinde

$f'(z) \neq 0$ ve bundan dolayı $\operatorname{Re} \left(1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)} \right) \geq 0$ soldaki ifade E_R ’de harmonik bir işlevdir ve

minimum sınırını C_R ’de alır. Bu nedenle, eğer $f(z)$, yakın bir konveks eğri üzerine C_R ’yi eşlerse, o zaman her bir $r < R$, $f(z)$ için, bir dışbükey eğri üzerinde C_r ile eşleşir ve dolayısıyla bir konveks alan üzerine eşler.

Bu çalışmada logaritmik fonksiyonları inceledik ve bu fonksiyonların bölgesel dönüşümlerini, konveks fonksiyon olma şartlarını inceledik. Bu fonksiyonların univalent olup

olmadığını bulduk. S sınıfını sağlama özelliklerini inceleyerek gerek ve yeter şartları sağlayıp sağlamadıklarını araştırdık.

Anahtar Kelimeler: Açık Birim Disk, Univalent Fonksiyon, Starlike Fonksiyon, Konveks Fonksiyon.

ABSTRACT

The study of complex function theory is one of the most fascinating aspects of the theory of analytic function of a complex variable. Complex function theory has profound impact on the entire range of mathematics. Many mathematical concepts become clear when examined in light of complex function theory. In this field we are mainly concerned with the power series of the form

$f(z) = a_0 + a_1z + a_2z^2 + \dots$ On the complex variable z that are convergent in a domain D . Such a power series may be interpreted as a mapping of domain in D the z -plane onto some range of set D in the w -plane. A geometric property from the point of view of conformal mapping possessed by an analytic function $f(z)$ is that of univalence in D . A function $f(z)$ defined in a domain D is univalent (one-to-one) in D , that is, $f(z)$ takes no value more than once in D , in other words, if $f(z_1) \neq f(z_2)$ and $z_1, z_2 \in D$, then $z_1 \neq z_2$. Without loss of generality we assume D to be open unit disk $D = \{z : |z| < 1\}$. One of the most important events in the history of complex analysis is

Riemann's mapping theorem, that any simply connected domain in the complex plane $\square$ which is not the whole complex plane, can be mapped by any analytic function univalently on the unit disk D . The investigation of analytic functions which are univalent in a simply connected region with more than one boundary point can be confined to the investigation of analytic functions which are univalent in D . The theory of univalent functions owes the modern development the amazing

Riemann mapping theorem. In 1916, Bieberbach proved that for every $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ in class S ,

$|a_2| \leq 2$ with equality only for the rotation of Koebe function $k(z) = z(1-z)^{-2}$. A similar statement holds for starlike curves. We must assume that $f(z)$ is univalent (or replace this with some other condition) or we fall into error. Indeed, suppose that $f(z) = z^2$. Then the inequality

$\operatorname{Re}\left(1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)}\right) \geq 0$ becomes $2 \geq 0$. If $f(z)$ is univalent in E , then $f'(z) \neq 0$ in E and hence

$\operatorname{Re}\left(1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)}\right) \geq 0$ the expression on the left is a harmonic function in E_R and takes its minimum

on the boundary C_R . Thus, if $f(z)$ maps C_R onto a close convex curve, then for each $r < R$, $f(z)$ maps C_r onto a convex curve, and hence maps $\overline{E_r}$ onto a convex domain.[1]

In this study, we examined the logarithmic functions and looked at the regional transformations. We found whether these functions were univalent. We examined the properties of class S and investigated whether they meet the requirements and requirements.

Keywords. Open Unit Disk, Univalent Function, Starlike Function, Convex Function.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SOFT ÖRTÜ TABANLI ROUGH KÜMELER KULLANARAK ÇOKLU KARAR VERME
PROBLEMLERİNDE BİR UYGULAMA**

AN APPLICATION OF MULTICRITERIA GROUP DECISION MAKING BY USING SOFT
COVERING BASED ROUGH SETS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ TUĞBA HAN (ŞİMŞEKLER) DİZMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAİME TOZLU**

ÖZET

Son yıllarda sağlık, farmakoloji, ekonomi, mühendislik gibi pek çok alanda görülen problemler klasik matematikteki yöntemler yeterli olmadığı için belirsiz durumlar kullanılarak çözülmeye başlanmıştır. Matematikte ise iyi tanımlı (kesin) özellikler kullanılır yani bir $P(x)$ özelliği ya doğrudur ya da yanlıştır ve bu özelliğe sahip elemanlarla bir küme oluşturulabilir. Belirsiz durumlar için pek çok yöntem geliştirilmiştir ve bunların en başarılısı hiç şüphesiz 1965 yılında Zadeh tarafından tanımlanmış fuzzy kümeler olmuştur. Fuzzy küme teorisi fuzzy üyelik fonksiyonu fikrine dayanır ve fuzzy üyelik fonksiyonuyla bir elemanın bir kümeye ait oluş derecesi ifade edilir. Rough küme teori belirsizlik için yeni bir yaklaşım olarak 1982 yılında Pawlak tarafından tanımlanmıştır [6]. Rough küme teorisinin fuzzy küme teoriye göre avantajı üyelik fonksiyonu gibi ek bir bilgiye ihtiyaç duymamasıdır ve denklik bağıntıları üzerine kurulmuştur. Molodtsov 1999'da belirsizlik için soft küme teorisi olarak adlandırdığı yeni bir teori tanımladı ve bu teoriyi oyun teori, Riemann integrasyonu, Peron integrasyonu, olasılık gibi pek çok alana uyguladı. Molodtsov çalışmalarında soft küme teoride fuzzy küme ve rough küme teoride olduğu gibi parametreleme yetersizliğinin olmadığını gösterdi.

Araştırmacılar fuzzy soft, rough soft, fuzzy rough gibi melez modelleri de çalışmaya başladılar. Maji ve arkadaşları fuzzy soft küme adı verilen melez kümeyi tanımladı. Bu yeni model fuzzy ve soft kümelerin bir kombinasyonu ve soft kümelerin bir genellemesidir. Feng ve ark. fuzzy soft kümelerin soft seviyelerini tanımlayarak karar verme problemlerinde fuzzy soft kümeleri kullandılar. Feng ve ark. ayrıca fuzzy, rough ve soft kümeleri kullanarak yeni melez modeller oluşturdular ve Pawlak'ın rough küme modelinden daha genel olan soft yaklaşım ve soft rough yaklaşım uzaylarını oluşturdular. Ayrıca bu yeni modelden klasik rough kümelere göre daha iyi yaklaşımlar elde edildiğini de gösterdiler. Simsekler ve Yuksel fuzzy soft kümeleri kullanarak fuzzy soft topolojik uzaylar ve özellikleri üzerinde çalıştılar.

Bu çalışmada çoklu karar verme problemlerini kullanarak prostat kanser riskinin yüksek olduğu hastaları bulan bir uygulama sunduk. Sunduğumuz bu metotta soft örtü tabanlı rough kümeleri kullandık.

Anahtar Kelimeler: belirsiz kümeler, çoklu karar problemleri, prostat kanseri

ABSTRACT

In recent years vague concepts have been used in different areas as medical applications, pharmacology, economics, engineering since the classical mathematics methods are inadequate to solve many complex problems in these areas. Traditionally crisp (well-defined) property $P(x)$ is used in mathematics, i.e., properties that are either true or false and each property defines a set: $\{x : x \text{ has a property } P\}$. Researchers have proposed many methods for vague notions. The most successful theoretical approach to the vagueness is undoubtedly fuzzy set theory proposed by Zadeh in 1965. The basic idea of fuzzy set theory hinges on fuzzy membership function, which allows partial membership of elements to a set, i.e., it allows elements to belong to a set to "a degree". Rough set theory which was proposed by Pawlak in 1982 is another mathematical approach to vagueness to catch the granularity induced by vagueness in information. The advantage of rough set method is that it does not need any additional information about data, like membership in fuzzy set theory. The classical rough set theory is based on equivalence relations. Molodtsov initiated a novel concept of soft set theory which is a completely new approach for modeling vagueness in 1999. A soft set is a collection of approximate descriptions of an object. Molodtsov presented the fundamental results of the new theory and successfully applied it to several directions such as smoothness of functions, game theory, operations research, Riemann-integration, Perron integration, theory of probability etc. He also showed that how soft set theory is free from the parametrization inadequacy syndrome of fuzzy set theory, rough set theory and etc.

Also, the hybrid models of the vague sets take attention of researchers. Maji et al. defined a hybrid model called fuzzy soft sets. This new model is a combination of fuzzy and soft sets and is a generalization of soft sets. To address decision making problems based on fuzzy soft sets, Feng et al. introduced the concept of level soft sets of fuzzy soft sets and initiated an adjustable decision-making scheme using fuzzy soft sets. Feng et al. first considered the combination of soft sets, fuzzy sets and rough sets. Using soft sets as the granulation structures, Feng et al. defined soft approximation spaces, soft rough approximations and soft rough sets, which are generalizations of Pawlak's rough set model based on soft sets. It has been proven that in some cases Feng's soft rough set model could provide better approximations than classical rough sets. Simsekler (Dizman) and Yuksel contributed to fuzzy soft topological structures.

In this study we present an example in medicine which aims to find the patients with high prostate cancer risk using a multi-criteria decision making method. We presented a method and by using soft covering based rough sets to a medicine problem calculating the risk of prostate cancer.

Keywords: vague sets, multicriteria group decision making, prostate cancer

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

MATEMATİK LOJİK ALANINA FARKLI KATEGORİLER İLE YAKLAŞIM

DR. MUSTAFA ÖZKAN

ÖZET

Matematiğin temelleri ve Matematik lojik alanında yer alan obje, kompozisyon işlemi ve morfizma kavramları bir sistem üzerinde bir araya getirilebilir. Bu kavramların kurduğu sistem kategori teorisini oluşturur.

Kategori teorisinde; kümelerin kategorisi, gruplar kategorisi ve topolojik uzaylar kategorisi daha önce incelenmiştir. Bu çalışmada cebirsel kavramları içeren kodlama teorisindeki farklı kod yapılarının kategorileri oluşturulmuştur.

Kod kategorisi yapısı oluşturularak, belirli kodların temel olarak çeşitliliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Böylece var olan kodlama teorisi problemlerine yeni bir yaklaşım ve derinlik kazandırılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kategoriler, Morfizmalar, Matematik Lojik, Kodlama Teorisi.

APPROACH TO MATHEMATICAL LOGIC AREA WITH DIFFERENT CATEGORIES

ABSTRACT

In The Fundamentals of mathematics and mathematical logic, existed the concepts of objects composition operation and morphism can be brought together on a system. The system established by these concepts constitutes the category theory.

In category theory; The category of clusters, categories of categories and the category of topological spaces have been examined previously. In this study, the categories of different code structures in the coding theory including algebraic concepts were formed.

By creating a code category structure, it is aimed to provide the basic diversity of certain codes. Thus, it is planned to give a new approach and depth to existing coding theory problems.

Key Words: Categories, Morphisms, Mathematical Logic, Coding Theory.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

FARKLI ÜRETEÇLER İLE BELİRLENEN KODLAR

DR. MUSTAFA ÖZKAN

ÖZET

Kodlama teorisinde yeni ve iyi kodların belirlenmesi önemli problemlerdendir. Daha önce M. Özkan ve F. Öke tarafından yazılan “A relation between Hadamard codes and some special codes over $F_2 + uF_2$ ” başlıklı çalışmada kullanılan üreteçlerin lexicographically sıralama bağıntısı ile oluşturulup yeni kodların elde edildiği gösterilmiştir.

Bu çalışmada da üreteçlerin sıralama bağıntısı kullanılmadan farklı bir kural geliştirilerek yeni üreteçler ile var olan kodların sınıflandırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kodlama Teorisi, Üreteç Matrisi, Zincir Halkaları.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

PARMAKİZİ TABANLI PERSONEL TAKİP SİSTEMİ

FINGERPRINT BASED PERSONNEL TRACKING SYSTEM

DR. MEHMET MERKEPÇİ

ÖZET

Günümüzde kullanılan popüler biyometrik sistemleri genelde iris tanıma, ses tanıma ve parmakizi tanıma sistemlerinde oluşmaktadır. İris tanıma son derece doğru fakat pahalı ve aynı zamanda hassas bir sistemdir. Tipik bir ses tanıma sistemi daha ucuz bir sistem olmasına rağmen ses kısıklığı ve diğer boğaz sorunları gibi problemler yüzünden sistem güvenilirliğini yitirir. Parmakizi tanıma is bu sistemler arasında kullanışlı arayüzü, etkin maliyeti, pratikliği ve güvenilirliği açısından en uygun ve en fazla kullanılan sistemdir. Biyometrik parmak izi kapı kilitleri geleneksel anahtar kapı kilitleri, anahtarsız tuş kilidi veya kart okuyuculu kapı kilitleri gibi sistemlere göre daha fazla avantajlı olduğu oldukça açıktır. Bunun için biyometrik kapı kilitleri, güvenlik koruması, kolaylığı ve hızı bakımından diğer sistemlere nazaran daha üstündür. Bu özellikleri bakımından parmak izi geçiş kontrol sistemleri günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Şirketlerde böyle bir sistemin kullanılması ise işveren açısından çok önemli avantajlara sahiptir. Klasik kartlı geçiş sistemlerinde her personele ait bir kart bulunması gerekir ve kötü niyetli kişiler kartlarını birbirinin yerine okutabilir. Her kişinin parmak izi tek olduğu ve personellerin birbiri yerine parmaklarını okutma şansı olmadığı için sistem sorunsuz çalışır ve sahteciliği önler. Dolayısıyla bu çalışmada parmak izine dayalı personel geçiş ve devam kontrol sistemi üzerine bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Parmakizi, geçiş kontrol, kapı kilit, devam kontrol.

ABSTRACT

Popular biometric systems in use today include iris recognition, voice recognition, and fingerprint recognition systems. Iris recognition is extremely accurate but expensive to implement, and scanning the human eye is a sensitive issue. A typical voice recognition system is much less expensive but often exhibits unacceptably hoarseness or other throat problems. Fingerprint recognition is generally considered the most practical choice for its reliability, non-intrusive interfaces, and cost-effectiveness. Biometric fingerprint door locks have lots of advantages over conventional key door locks, keyless keypad lock or card reader door locks.

Thus, biometric fingerprint door locks predominate to security protection, convenience, and speed. So, fingerprint based systems are the most convenience and practical of access control systems used in the door lock system.

The companies are using such a system for controlling the employers. Their staff must have the conventional card and ill-intentioned people can read the cards instead of each other. Each person's fingerprint is unique and the staff do not have a chance to register the fingerprint instead of each other, the system operates smoothly and prevents fraud.

Therefore, in this study, personnel access control and time attendance system which is based on a fingerprint has been investigated.

Keywords: fingerprint, access control, door lock, time attendance

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**NULLUK DAĞILIMINA SAHİP HEMEN HEMEN α -KOSİMPLEKTİK MANİFOLDLAR
ÜZERİNDE İKİNCİ MERTEBEDEN PARALEL TENSÖRLER**

SECOND ORDER PARALEL TENSORS ON ALMOST α -COSYMPLECTIC MANIFOLDS
WITH SATISFING THE NULLITY DISTRIBUTIONS

**NESİP AKTAN
EMİNE ÖZGÜR**

ÖZET

Manifold teorisinde hemen hemen değme manifoldlar çok önemli bir yere sahiptir. $(2n + 1)$ -boyutlu bir (C^∞) sınıfından diferensiyellenebilir M manifoldunun tanjant demetlerinin grup yapısı $U(n) \times 1$ tipine indirgenebiliyorsa M 'ye hemen hemen değme manifold denir. İlk olarak J.Gray 1959 yılında tek boyutlu manifoldlar üzerinde yaptığı çalışmada $U(n) \times 1$ yapısal grubunun bir indirgenmesiyle hemen hemen değme yapıları tanımlamıştır. Buna göre $(2n + 1)$ -boyutlu bir hemen hemen değme yapısı

$$\phi^2 X = -X + \eta(X)\xi, \quad \eta(\xi) = 1$$

Denklemlerini sağlayan ϕ ; $(1,1)$ -tipli bir tensör alanı, ξ ; bir vektör alanı, ve η ; 1 -form olmak üzere (ϕ, ξ, η) -üçlüsü ile ifade edilir. Daha sonra 1960 yılında Sasaki (ϕ, ξ, η) hemen hemen değme yapısı üzerinde

$$g(\phi X, \phi Y) = g(X, Y) - \eta(X)\eta(Y) \quad \eta(X) = g(X, \xi)$$

Eşitlikleriyle verilen uygun bir g metriği tanımlayarak hemen hemen değme metrik yapıyı tam olarak ifade etmiştir. 1961 yılında Sasaki ve Hatakeyama hemen hemen değme manifoldlar için normallik şartının J kompleks yapısının $(J^2 = -I)$ integrallenebilmesi olduğunu ispatlamışlardır.

Hemen hemen değme metrik yapıya bağlı kalarak 1969 yılında Goldberg ve Yano tarafından kosimplektik manifold tanımlanmıştır (Goldberg ve Yano 1969). Bu tanımlamayı takip eden yıllarda özellikle Olszak kosimplektik manifoldlar üzerinde birçok çalışmaya imza atmıştır (Olszak 1981-89). 1972 yılında Kenmotsu hemen hemen değme metrik manifoldlar üzerinde yeni bir karakterizasyon ve sınıflama ortaya koymuştur. Bu sınıflama Kenmotsu manifold olarak adlandırılmıştır (Kenmotsu 1972). 1981 yılında Vanhecke hemen hemen değme yapılarını ele aldığı çalışmasında hemen hemen Kenmotsu manifoldlarını genişleterek hemen hemen α -Kenmotsu manifoldları tanımlamıştır (Vanhecke 1981).

Kim ve Pak hemen hemen α -Kenmotsu ve hemen hemen kosimplektik yapılarını birleştirerek hemen hemen değme metrik manifoldların geniş bir alt sınıfı olan hemen hemen α -kosimplektik manifold kavramını tanımlamışlardır (Kim ve Pak 2005). (M, ϕ, ξ, η, g) şeklindeki $(2n + 1) -$ boyutlu bir hemen hemen α -kosimplektik yapısı

$$d\eta = 0, \quad d\Phi = 2\alpha\eta \wedge \Phi$$

Şartlarını sağlar. Burada α keyfi bir reel sayı ve Φ temel 2-formdur. Özel olarak, $\alpha = 0$ durumunda hemen hemen kosimplektik, $\alpha \neq 0$ durumunda ise hemen hemen α -Kenmotsu manifoldları elde edilir. Normallik şartı altında ise; α -kosimplektik manifold ya kosimplektik ya da α -Kenmotsu manifoldudur.

Bu çalışmada; ξ vektör alanını içeren (k, μ) -nulluk dağılımına sahip hemen hemen α -kosimplektik manifoldlar üzerinde ikinci mertebeden paralel tensör alanları incelenmiştir. Bu durumda M^{2n+1} manifoldunun n -boyutlu düz bir manifold ve sabit kesit eğriliği $-4\alpha^2$ olan $(n+1)$ -boyutlu bir manifoldun Riemann çarpımına lokal olarak izomorf olduğu yada ikinci mertebeden paralel tensörün metrik tensörün bir lineer katı olduğu gösterilmiştir ayrıca ξ vektör alanını içeren $(k, \mu)'$ -nulluk dağılımına sahip hemen hemen α -kosimplektik manifoldun ikinci mertebeden simetrik paralel tensör alanının metrik tensörün bir lineer katı olmaması koşulu altında $H^{n+1}(-4\alpha^2) \times \mathbb{R}^n$ çarpımına lokal olarak izomorf olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değme Manifold, Kosimplektik Manifold, Nulluk Dağılımı

ABSTRACT

In manifold theory, almost contact manifolds have very important place. If the number of group of tangent bundles of M manifold that is differentiable from Class (C^∞) with $(2n+1)$ dimensional can be reduced to the type of $U(n) \times 1$, M is termed as almost contact manifold. Firstly, J.Gray, in a study he carried out on single dimensional manifolds, defined almost contact structure with a reduction of structural group $(n) \times 1$. According to this, an almost contact structure with $(2n+1)$ dimensional is expressed by the triple (ϕ, ξ, η) , where ϕ is a tensor area in the type of (1.1); ξ , a vector area; and η , 1-form, which satisfy the equations of

$$\phi^2 X = -X + \eta(X)\xi, \eta(\xi) = 1$$

Later, in 1960, Sasaki, defining an appropriate g -metric on almost manifold structure of (ϕ, ξ, η) , given the equations of

$$g(\phi X, \phi Y) = g(X, Y) - \eta(X)\eta(Y) \quad \eta(X) = g(X, \xi),$$

Fully expressed almost contact metric structure. In 1961, Sasaki and Hatakeyama proved that J complex structure of morality condition for almost contact manifolds was integrable ($J^2 = -I$)

Staying connected with almost contact metric structure, in 1969, Goldberg and Yano defined cosymplectic manifold (Goldberg and Yano 1969). In the years following this definition, especially Olszak signed many studies on cosymplectic manifolds (Olszak 1981-89). In 1972, Kenmotsu revealed a new characterization and classification on almost contact metric manifolds. This classification was termed as Kenmotsu manifold (Kenmotsu 1972). In 1981, Vanhecke, in his study, in which almost contact structures are considered, extending almost Kenmotsu manifolds, defined almost α -Kenmotsu manifolds (Vanhecke 1981).

Kim and Pak, combining almost α -Kenmotsu and almost cosymplectic structures, defined the concept of α -cosymplectic manifold that is a wide subclass of almost contact manifolds (Kim and Pak 2005). A $(2n+1)$ -dimensional almost α -cosymplectic structure in the form of (M, ϕ, ξ, η, g) satisfies the conditions of

$$d\eta = 0, d\Phi = 2\alpha\eta \wedge \Phi$$

where α is an arbitrary real number and Φ is a base 2-form. Specifically, in the case of $\alpha = 0$, almost cosymplectic manifolds are obtained, and in case of $\alpha \neq 0$, almost α -Kenmotsu manifolds. Under normality conditions, α -cosymplectic manifold is either cosymplectic or α -Kenmotsu manifold.

In this study, 2nd degree parallel tensor areas on almost cosymplectic vector areas, which contains ξ vector area and has a distribution of (k, μ) were examined. In this case, it was shown that M^{2n+1} manifold was n -dimensional straight manifold and locally isomorphic to Riemannian multiplication of a $(n + 1)$ – dimensional manifold, whose constant cross-sectional curvature is $-4\alpha^2$, or that 2nd degree parallel tension was a linear multiple of metric tensor. In addition, it was shown that on condition that 2nd degree symmetric parallel tensor area is a linear multiple of metric tensor, almost α -cosymplectic area, which contains ξ vector area and has a distribution of $(k, \mu)'$ was locally isomorphic to the multiplication of $H^{n+1}(-4\alpha^2) \times \mathbb{R}^n$.

Keywords: Contact Manifold, Cosymplectic Manifold, Nullity Distribution

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN DC/DC
DÖNÜŞTÜRÜCÜLER**

DC/DC CONVERTERS USED IN THE HYDROGEN FUEL CELL VEHICLES

**ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA
PROF. DR. YAKUP HAMEŞ**

ÖZET

Hidrojenin otomotiv sektöründe petrolün yerini almasıyla birlikte gelişen teknoloji, hidrojen yakıt hücreli araçları ortaya çıkarmıştır. İçten yanmalı motorlu araçlar ve elektrikli araçlardan farklı olarak hidrojen yakıt hücreli araçların yakıtı hidrojendir. Hidrojenin araçlarda kullanılması araç performansında oldukça yüksek verim sağlamaktadır. Hidrojen yakıt hücreli araçlara enerji sağlayan teknolojiler birlikte çalışarak araçta yakıt tasarrufuna ve sistem verimliliğine etki etmektedir. Araçta yakıt hücresi, batarya ve süperkapasitör teknolojilerinin birlikte kullanılması, doğru tasarlanmış bir kontrol stratejisi gerektirir. Bu kontrol stratejisini oluşturmak için ise ilk önce bu teknolojilerin çıkışlarında bulunan DC/DC güç dönüştürücülerin akım, gerilim ve güç kontrolleri sağlanır.

Sistem konfigürasyonu tasarlanırken enerji depolama teknolojileriyle DC bara ve motor sürücüsü arasındaki enerji akışını sağlamak için DC/DC güç dönüştürücülere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu teknolojiler arasındaki enerji akışını doğru bir şekilde kontrol edebilmek için DC bara kullanılır. Aracın sürüş esnasında yakıt hücresi DC (doğru akım-direct current) gerilimi değişkenlik gösterdiğinden dolayı daha yüksek bir regüle edilmiş DC gerilim üretmek gereklidir. Bunun için yakıt hücresini DC baraya bağlayan ve geniş giriş aralığına sahip tek yönlü bir DC/DC yükseltici dönüştürücü kullanılır. Bu dönüştürücü, kimyasal enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren yakıt hücresinin enerjisini DC baraya aktarır. Batarya ve süperkapasitör enerji depolama teknolojilerini DC baraya bağlayan dönüştürücü ise yakıt hücresi DC/DC yükseltici dönüştürücüden farklı olarak çalışır. Bu iki teknolojinin dönüştürücüleri çift yönlüdür. Özellikle aracın rejeneratif frenleme esnasında kaybedeceği enerjiyi depolayan batarya ve süperkapasitör teknolojileri, bunu çift yönlü DC/DC dönüştürücüler sayesinde gerçekleştirirler. Farklı amaçlar için kullanılan güç dönüştürme ünitelerinin hidrojen yakıt hücreli araçlarda kullanılması için çıkışlarındaki gerilim, akım ve güç bileşenlerinin doğru kontrol edilmesi gerekir.

Bu çalışmada hidrojen yakıt hücreli araçların farklı yol koşullarında değişken güç taleplerine bağlı olarak aracın gerilim, akım ve güç bileşenlerindeki yüksek dalgalanmaları önlemek amacıyla DC/DC dönüştürücülerin tasarlanıp kullanılması incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yakıt hücresi, Hidrojen yakıt hücreli araçlar, DC/DC dönüştürücüler, Güç elektronigi.

ABSTRACT

The technology emerging from the replacement of petroleum by hydrogen has unearthed hydrogen fuel cell vehicles. Unlike internal combustion engine vehicles and electric vehicles, the fuel of hydrogen fuel cell vehicles is hydrogen. The use of hydrogen in vehicles provides a very high efficiency in vehicle performance. Technologies that provide energy to hydrogen fuel cell vehicles work together to affect fuel economy and system efficiency in the vehicle. The combination of the fuel cell, battery and supercapacitor technologies in the vehicle requires a properly designed control strategy. In order to create this control strategy, the current, voltage and power control of the DC/DC power converters in the outputs of these technologies are provided first.

When designing the system configuration, DC/DC power converters are needed to provide energy flow between the energy storage technologies and DC bus and the motor driver. DC bus is used to accurately control the flow of energy between these technologies. Because the fuel cell DC voltage varies during driving, it is necessary to produce a higher regulated DC (direct current) voltage. For this purpose, a unidirectional DC/DC boost converter that connects the fuel cell to the DC bus and has a wide input range is used. This converter transfers the energy of the fuel cell that converts the chemical energy into electrical energy into the DC bus. However, the converter that connects the energy storage technologies such as battery and supercapacitor to DC bus is different from the fuel cell DC/DC boost converter. The converters of these two technologies are bi-directional. In particular, the battery and supercapacitor technologies that store the energy that the vehicle will lose during regenerative braking, are realized this through bi-directional DC/DC converters. In order to integrate power conversion units used for different purposes to hydrogen fuel cell vehicles, the voltage, current and power components at their outputs should be controlled correctly.

In this study, in order to prevent the high fluctuation of the vehicle's voltage, current and power components due to the variable power demands of hydrogen fuel cell vehicles under different road conditions, the design and use of DC/DC converters are examined.

Keywords: Fuel cell, Hydrogen fuel cell vehicles, DC/DC Converters, Power Electronics.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN SÜPERKAPASİTÖR
TEKNOLOJİSİ VE KONTROL STRATEJİSİ**

SUPERCAPACITOR TECHNOLOGY AND CONTROL STRATEGY USED IN THE
HYDROGEN FUEL CELL VEHICLES

**ARŞ. GÖR. KEMAL KAYA
PROF. DR. YAKUP HAMEŞ**

ÖZET

Otomotiv endüstrisinde, temiz emisyon salınımı sağlayan hidrojen yakıt hücresi araçların oranı, önemli ölçüde artmaktadır. Fakat hidrojenli araç teknolojisine geçiş önemli bir teknolojik değişiklik olacağından, fizibilitesinin önündeki engeller büyüktür. Bu engelleri azaltabilmek için depolama teknolojilerinde, yakıt hücresi kimyasında, maliyetinde ve elektriksel güç yoğunluğunda iyileştirme gerekmektedir. Aracın güç gereksinimlerini sadece yakıt hücresiyle karşılayabilmesi oldukça maliyetli ve olumsuz şartlarda büyük problemlere sebep olabilmektedir. Bunun yerine hidrojen yakıt hücresi araçların hem maliyetin azaltılması açısından hem de verimlilik ve performansın yükseltilmesi bakımından yakıt hücresine yardımcı enerji depolama teknolojisi olarak süperkapasitörler kullanılabilir. Özellikle ani yük değişimlerinde süperkapasitörün devreye girmesi ve güç gereksinimini karşılaması, süperkapasitör teknolojisinin araç uygulamalarında gelecek vaat eden en önemli enerji depolama sistemlerinden birisi olduğunu göstermektedir.

Yüksek yoğunluğa sahip bir enerji depolama sistemi olan süperkapasitörler geleneksel kondansatörlerin bir türevidir. Süperkapasitörler aynı zamanda ultrakapasitör veya elektrokimyasal kondansatör olarak da tanımlanabilirler. Yüksek kapasiteye, yüksek verimliliğe ve yüksek çalışma sıcaklığına sahip oldukları için günümüzde süperkapasitörler bataryalara kıyasla tercih edilmektedir. Süperkapasitörler hibrid elektrikli araçlarda ve hidrojen yakıt hücresi araçlarda yardımcı enerji depolama teknolojisi olarak kullanılmaktadırlar. Hidrojen yakıt hücresi araçlarda kullanılan süperkapasitörler, batarya ve yakıt hücresine ek olarak yardımcı olan enerji depolama üniteleridir. Yüksek güce ihtiyaç duyulduğu durumlarda, aracın güç gereksinimi için devreye girerler. Bunu kontrol etmek için sistemde bir kontrol stratejisi gereklidir. Kontrol stratejisi, doğrusal olmayan bölgelerden kaçınmak için süperkapasitörün tamamen boşalmasını önlemek üzere tasarlanmıştır. Süperkapasitörler araçta yakıt tasarrufu ve enerji verimliliğine katkı sağlarlar. Özellikle rejeneratif frenleme enerjisiyle birlikte sistem performansına katkıda bulunurlar. Özellikle yük geçişlerinde, süperkapasitör bataryadan çok daha hızlı tepki verir. Bu nedenle, süperkapasitör kontrol stratejisi belirlendiğinde, iyi bir sistem performansı elde etmek için yakıt hücresi kontrol stratejisiyle kademeli bir kontrol döngüsüne sahip olmalıdır. Çalışmada hidrojen yakıt hücresi araçlarda kullanılan süperkapasitörlerin uygun kontrol stratejileriyle sistem performansına etkisi analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hidrojen yakıt hücresi araçlar, Süperkapasitörler, Kontrol stratejisi.

ABSTRACT

In the automotive industry, the proportion of hydrogen fuel cell vehicles that provide clean emission release is significantly increased. However, since the transition to hydrogen vehicle technology is an important technological change, the barriers to its feasibility are large. To reduce these barriers, improvement is required in storage technologies, fuel cell chemistry, fuel cell cost and electrical power density. Only the fuel cell can meet the power requirements of the vehicle is quite costly and can cause big problems in adverse conditions. Instead, supercapacitors may be used as the fuel cell auxiliary energy storage technology for both the cost reduction of hydrogen fuel cell vehicles and for increasing efficiency and performance. In particular, the reaction of the supercapacitor to sudden load changes and meet of power requirements show that supercapacitor technology is one of the most promising energy storage systems in vehicle applications.

Supercapacitors, a high-density energy storage system, are a derivative of conventional capacitors. Supercapacitors can also be defined as ultracapacitors or electrochemical capacitors. Supercapacitors are preferred to batteries since they have high capacity, high efficiency and high operating temperature. Supercapacitors are used as auxiliary energy storage technology in hybrid electric vehicles and hydrogen fuel cell vehicles. Supercapacitors used in hydrogen fuel cell vehicles are energy storage units that assist in addition to the battery and fuel cell. When high power is needed, they are activated for the power requirement of the vehicle. A control strategy is required in the system to control this. The control strategy is designed to prevent the complete suppression of the supercapacitor to avoid non-linear regions. Supercapacitors contribute to fuel savings and energy efficiency in the vehicle. They contribute to system performance, especially with regenerative braking energy. Especially in load transitions, the supercapacitor responds much faster than the battery. Therefore, when the supercapacitor control strategy is determined, it should have a gradual control loop with the fuel cell control strategy to achieve good system performance. In the study, the effect of supercapacitors used in hydrogen fuel cell vehicles on system performance with appropriate control strategies has been analyzed.

Keywords: Hydrogen fuel cell vehicles, Supercapacitors, Control strategy.

KAYNAKLAR

- [1] K. Kenmotsu, A class of almost contact Riemannian manifolds, Tohoku Math. J. (2) 24 (1972) 93-103.
- [2] S. Tanno, Some differential equations on Riemannian manifolds, J. Math. Soc. Japan 30 (1978) 509-531.
- [3] H. Ozturk, N. Aktan, C. Murathan, Almost α -cosymplectic (k, μ, ν) -Spaces, Mathematics Subject Classification, 53D10, 53C25, 53C35.
- [4] T.W. Kim, H.K. Pak, Canonical foliations of certain classes of almost contact metric structures, Acta Math. Sinica, Eng. Ser. Aug., 21, 4 (2005), 841-846.
- [5] A. Gray, Spaces of constancy of curvature operators, Proc. Amer. Math. Soc. 17 (1966) 897-902.
- [6] D. Janssens, L. Vanhecke, Almost contact structures and curvature tensors, Kodai Mathematical Journal 4 (1981), 1-27
- [7] Y. Wang, X. Liu, Second Order Paralel Tensors On Almost Kenmotsu Manifolds Satisfying The Nullity Distributions, Filomat 28:4 (2014),839-847

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**AKDENİZ'DE BULUNAN ADALARIN YENİLENEBİLİR ENERJİ ADASI OLARAK
KULLANIMI 2: SARİBELEN ADASI ÖRNEĞİ**

AS A RENEWABLE ENERGY ISLAND OF THE ISLANDS IN THE MEDITERRANEAN USE
2: EXAMPLE OF SARİBELEN ISLAND

**ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK
PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL**

ÖZET

Fosil kökenli enerji kaynaklarına bağımlılığının giderek arttığı günümüzde, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim gün geçtikçe artmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarından özellikle güneş enerjisi potansiyeli bakımından ülkemizde oldukça yüksek değerlere sahiptir. Türkiye'nin yenilenebilir enerji potansiyelini değerlendirmek isteyen girişimciler, halk arasında "güneş tarlası" olarak da nitelendirilen güneş enerjisi santrali(GES) kurma çabalarını hızlandırmıştır. Geçen yıl 800 megavat olan GES kurulu gücü, hükümetin teşviklerle desteklediği yatırımlar sonucu yılın ocak-ekim döneminde 4 bin MW'ın üzerine çıkmıştır. Lisanssız güneş enerjisi santrallerinin sayısı ise bin 42'den 2 bin 442'ye ulaşmıştır. Lisanssız üretimlerle ilgili ciddi bir artış söz konusudur. Lisanssız üretimde küçük yatırımcılar bu işi oldukça benimsemiştir. Çünkü enerji yatırımları ülkemizde oldukça karlı bir sektör haline gelmiştir. Bu yıl yatırımların artmasında iletim hatlarındaki kiralama bedellerinin zamlanması ve Devletin lisanssız güneş enerjisi santrallerinde üretilen 1 kW elektriğe 10 yıl süreyle 13,3 cent'ten alım garantisi vermesi etkili olmuştur. Ülkemizde bu büyük potansiyelin kullanımını değerli tarım arazileri üzerine güneş enerjisi santrali kurularak değerlendirilmektedir. Bu kullanım değerli tarım arazilerinin ve çevre dengesi bozukluklarına sebep olmaktadır. Güneş enerjisi yatırımlarının yapılabileceği tarıma elverişli olmayan ve yaşamsal olarak kullanılmayan yerler seçilerek santrallerin yapılması doğal yaşamı daha az etkileyecek ve geleceğe daha aydınlık bakmamızı sağlayacaktır.

Bu çalışmada, özellikle enerji üretiminde kullanılacak arazilerin bir ön çalışması niteliğindeki 2. çalışma özelliğinde olup, ilk çalışma ile aynı bölge (Kaş/Antalya) bulunan küçük ve yaşamsal olarak kullanılmayan Sarıbelen Adası'nda güneş enerjisi santrali kurulması ve bu adada kurulacak santralin elektrik enerjisi üretimi incelenecektir. Çalışmada kurulacak alanın belirlenmesi ve bu alandaki aylık güneş radyasyonu değerleri, aylık elektrik üretimi değerleri PVGIS programı ile hesaplanacak ayrıca kurulu gücün senelik toplam elektrik üretimi, yatırımın maliyeti ve amortisman hesapları yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güneş Enerjisi, Sarıbelen Adası, Kurulan GES Özellikleri, Yatırım Maliyeti

ABSTRACT

Today, the dependence on fossil-derived energy sources is increasing day by day, and the trend towards renewable energy sources is increasing day by day. Especially in terms of solar energy potential, it has very high values in renewable energy sources. Entrepreneurs who want to assess the renewable energy potential, Turkey is among the people "solar field" as described in the solar power plant (GES) have accelerated their efforts to establish. GES installed capacity, which was 800 megawatts last year, increased to more than 4 thousand MW in January-October period as a result of the investments supported by the government with incentives. The number of unlicensed solar plants increased from 42 to 2 thousand 442. There is a serious increase in unlicensed production. Small investors in unlicensed production have adopted this task. Because energy investments have become a very profitable sector in our country. This year, the increase in investments on the transmission lines and the increase in the number of leases in the state of the unlicensed solar power plants produced by 1 kW of electricity for a period of 10 years 13.3 cents to guarantee the purchase were effective. In our country, the use of this great potential is valued by establishing a solar power plant on valuable farmland. This use causes valuable agricultural lands and environmental balance disorders. Selecting places that are not suitable for agriculture and which are not suitable for the use of solar power plants will affect the natural life less and make us look brighter for the future.

The aim of this study is to establish a solar power plant in Saribelen Island, which is a small and not used in the same region (Kaş / Antalya), which is a preliminary study of the land that will be used in energy production. It will be examined. The determination of the area to be established in the study and the monthly solar radiation values in this area, monthly electricity generation values will be calculated by PVGIS program and the annual total electricity generation, investment cost and depreciation calculations of installed power will be made.

Keywords: Solar Energy, Saribelen Island, GES Properties, Investment Cost

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TEKSTİLDE KULLANILAN BAZI KIVAMLAŞTIRICILARIN TOPRAK VERİMİNE
ETKİLERİ**

THE EFFECTS OF SOME USED IN THICKENERS IN TEXTILE ON SOIL YIELD

**ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK
DOÇ. DR. MELİHA OKTAV BULUT**

ÖZET

Tarım sektörü, beslenme ve iş gücüne etkisi, ülkenin milli gelirine katkısı ve sanayi sektörüne sağladığı hammadde ile ekonomik ve sosyal bir sektör olma özelliğini korumaktadır. Tarım, dünyada olabilecek en ileri teknikler uygulansa bile iklim, toprak ve yer şekilleri koşullarına büyük ölçüde bağlılık göstermektedir. Bu koşulların birbiri ile bağlantılı bir biçimde çalışması, tarımsal ürünlerin büyük bir kısmı yüksek kalitede yetiştirilmektedir. Tarım üretiminde beklenen verimin ve kalitesinin alınmaması sonucunda toprağın ıslah edilmesi ya da toprak yapısını düzenleyici madde (gübreleme) yapılması gerekmektedir. Bu amaçla günümüzde çok çeşitli uygulamalar yapılmaktadır ancak uygulanan yöntemlerin ekonomik açıdan uygun olması, toprak yapısını düzenleyici ve bitki gelişimini artırıcı olması zorunludur.

Toprakların su ve hava geçirgenlikleri, su ve hava kapasiteleri, bitki besin maddelerinin yarıyışlılık dereceleri, mikroorganizmaların aktivitesi ve kök nüfuzu toprakların işlenme kolaylığını önemli ölçüde etkilemektedir. Bu nedenle, toprak üretkenliğinin artması için toprak yapısının geliştirilmesi gerekmektedir. Son zamanlarda organik kaynaklara ilave olarak toprak düzenleyici olarak doğal ya da sentetik polimerler kullanılmaya başlanmıştır.

Bu çalışmada tekstilde kullanılan bazı kıvamlaştırıcılar (Polivinil Alkol, Karboksimetil Selüloz, Kitosan ve karışımları) saksı deneylerinde kullanılmıştır. Bu saksı deneylerinde mısır bitkisi kullanılmış ve bitki analizleri yapılmıştır. Çalışmada toprak yapısında bulunan Mg, Ca, K, Cu, Mn, Fe ve Zn değerleri grafikler ve tablolar halinde verilmiş, kontrol değerler ve referans değerler ile karşılaştırılarak toprakta kullanılıp kullanılmayacağı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirilmeler sonucu PVA, Kitosan, CMC, PVA/CMC ve PVA/Kitosan karışımlarının Mg, Ca ve P yüzdelelerini arttırdığı, PVA, CMC ve PVA/CMC ve PVA/Kitosan karışımlarının Cu değerini arttırdığı, Kitosanın tek başına Fe değerini arttırdığı, CMC'nin ise Mn değerini önemli ölçüde arttırdığı, Zn değerinin ise en fazla artışının PVA/CMC karışımında olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toprak, Toprak elementleri, PVA, CMC, Kitosan

ABSTRACT

The agricultural sector is an economic and social sector with its impact on nutrition and labor force, its contribution to the national income and the raw material it provides to the industrial sector. Agriculture, while applying the most advanced techniques in the world, shows a great deal of commitment to climate, soil and landform conditions. The fact that these conditions work in conjunction with each other, most of the agricultural products are grown in high quality. As a result of not receiving the expected yield and quality in agricultural production, soil improvement or soil structure regulating (fertilization) is required. For this purpose, a wide variety of applications are made, but the methods applied must be economically feasible, regulating the soil structure and increasing the plant growth.

Water and air permeability of the soils, water and air capacities, the degree of usefulness of plant nutrients, the activity of microorganisms and root penetration significantly affect the ease of processing of soils. Therefore, soil structure needs to be improved in order to increase soil productivity. Recently, natural or synthetic polymers have been used as soil conditioners in addition to organic sources.

In this study, some thickeners used in textile (Polyvinyl Alcohol, Carboxymethyl Cellulose, Chitosan and mixtures) were used in pot experiments. Corn plants were used in these flower pot experiments and plant analyzes were performed. In the study, the values of Mg, Ca, K, Cu, Mn, Fe and Zn in soil structure were given as graphs and tables and compared with control values and reference values, it was evaluated whether it would be used in soil. As a result of these evaluations, PVA, Chitosan, CMC, PVA / CMC and PVA / Chitosan mixtures increase the Mg, Ca and P percentages, increase the Cu value of PVA, CMC and PVA / CMC and PVA / Chitosan mixtures and increase the Fe value of Chitosan alone. It was observed that Mn increased significantly and Zn value was highest in PVA / CMC mixture.

Keywords: Soil, Earth elements, PVA, CMC, Chitosan

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**PARABOLİK OLUK YOĞUNLAŞTIRICILI SİSTEMLERİN TEKSTİL ENDÜSTRİSİNDE
KULLANIMI**

PARABOLIC TROUGH CONDENSING USE OF SYSTEMS OF TEXTILE INDUSTRY

**ÖĞR. GÖR. UFUK ELİBÜYÜK
PROF. DR. İBRAHİM ÜÇGÜL**

ÖZET

Enerji maliyetlerinin sürekli yükseldiği ve global rekabet nedeniyle karlılığın düştüğü günümüz ortamında kesintisiz enerji temini ve etkin gider yönetimi endüstri kuruluşlarının en önemli gündemini oluşturmaktadır. Kojenerasyon sistemleri buhar, sıcak su veya sıcak hava ihtiyacı olan üretim tesislerinde ve binalarda elektrik enerjisinin de birlikte üretilerek maliyet tasarrufu sağlayan ileri teknoloji uygulamalarıdır. Isı ve elektrik enerjisinin bir arada üretilmesi daha ekonomik sonuçlar elde edilmesini sağlamaktadır. Bu sistemde dışarıya atılacak olan ısı enerjisinin büyük bir bölümü de kullanılabilir enerjiye dönüştürülerek toplam enerji girişinin % 70-90 arasında değerlendirilmesi sağlanabilir. Kojenerasyon sistemlerinin en çok tercih edildiği endüstrilerin tekstil, orman ürünleri, kâğıt ve kimya, seramik ve cam, rafineriler ve gıda endüstrileridir.

Parabolik toplayıcılar yüksek sıcaklık uygulamalarında kullanılan ve güneş enerjisini belirli bir merkeze yoğunlaştırma yapan ısı sistemleridir. Yoğunlaştırıcı sistemlerle direkt güneş ışınımından yararlanarak yüksek sıcaklıkta buhar üretilmekte ve elektrik üretiminde veya yüksek sıcaklık ihtiyacı duyulan sistemlerde kullanılabilmektedir. Yoğunlaştırıcı ısı sistemlerin en yaygını silindirik parabolik oluk toplayıcılarıdır. Bu toplayıcılarda 250-400 °C sıcaklıklara kadar buhar elde edilebilmektedir. Kesiti parabolik olan toplayıcıların iç kısmındaki yansıtıcı yüzeyler, güneş ışınlarını odakta yer alan siyah bir yutucu boruya veya borulara odaklanır. Yutucu boruda dolaştırılan sıvıda toplanan ısı ile elde edilen buhardan elektrik üretilir. Sistem doğu-batı, kuzey-güney ve polar ekseninde yerleştirilebilmekle beraber, güneşi doğu-batı veya kuzey-güney yönünde tek ekseninde takip etmektedir.

Bu çalışmada Çorlu bölgesinde bulunan bir tekstil firması için parabolik oluk yoğunlaştırıcı sistem kullanılmıştır. Bu sistemin üreteceği ısı enerji ve orç'li çevrimde üreteceği 250 kW elektrik için hesaplamalar yapılmıştır. Sistemin için gerekli alan, amortisman ve yapılan tasarruf hesabı yapılmıştır. Ayrıca çalışmada yoğunlaştırılmış sistemler hakkında bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğunlaştırılmış Sistemler, Parabolik Oluk Yoğunlaştırıcı, Maliyet Hesabı, Enerji Hesabı

ABSTRACT

In today's environment where energy costs are constantly rising and profitability decreases due to global competition, uninterrupted energy supply and efficient cost management constitute the most important agenda of industrial enterprises. Cogeneration systems are steam-hot water or hot-air production facilities and buildings in the production of electrical energy together with cost-saving advanced technology applications. The combination of heat and electrical energy provides more economical results. In this system, a large part of the heat energy to be discharged into the system can be converted into usable energy and 70-90% of the total energy input can be evaluated. Textile, forest products, paper and chemicals, ceramics and glass, refineries and food industries are the most preferred industries for cogeneration systems.

Parabolic collectors are thermal systems used in high temperature applications and concentrate solar energy to a specific center. By using direct solar radiation with condenser systems, steam can be produced at high temperature and can be used in electricity generation or in systems where high temperature is needed. The most common of the thickening thermal systems are cylindrical parabolic trough collectors. In these collectors, steam up to 250-400 °C can be obtained. The reflective surfaces in the interior of the collectors, the parabolic section of which are parabolic, concentrate the sun's rays in a black absorber tube or pipes in the focus. Electricity is generated from the steam obtained by the heat collected in the fluid circulated in the absorber pipe. Although the system can be placed in the east-west, north-south and polar axis, it follows the sun in one axis in the east-west or north-south direction.

In this study, a parabolic groove concentrator system was used for a textile company in Çorlu region. Calculations have been made for the 250 kW electricity produced by this system in the thermal energy and orc cycle to be produced. Required space for the system, depreciation and savings are made. In addition, information was given about condensed systems.

Keywords: Concentrated Systems, Parabolic Trough Concentrator, Cost Calculation, Energy Calculation

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE’NİN ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ

TURKEY’S ENERGY SUPPLY SECURITY

DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN

ÖZET

Türkiye birincil enerji arzının dörtte üçünü ithal kaynaklardan, dörtte birini ise yerli kaynaklardan karşılamaktadır. Türkiye’de petrol ve doğal gaz rezervlerinin yetersiz oluşu, yenilenebilir, alternatif kaynaklardan yeterince faydalanılmaması ve enerji verimliliği çalışmalarının yakın zamana kadar etkin yürütülememiş olması Türkiye’nin birincil enerji arzında böyle yüksek bir değer de dışa bağımlığa neden olmuştur. Ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin temel girdisi olan enerjinin güvenli, sürdürülebilir ve rekabetçi maliyetlerle temini ile enerjinin hane halkı bütçesi, sanayi maliyetleri ve cari açık üzerindeki etkisinin en aza indirilmesi, Türkiye açısından vazgeçilemez ve öncelikli bir hedeftir.

Ülkelerin arz güvenliklerini sağlayabilmeleri için enerji ihtiyaçlarını mümkün olduğunca yerli kaynaklardan karşılayabilmeleri gerekmektedir. Enerji ihtiyacının önemli bir kısmını ithal eden bir ülkenin ekonomik büyümeyi gerçekleştirmesi mümkün değildir. Enerjinin yeterli, kaliteli, sürdürülebilir, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde temin edilmesi ülkelerin kalkınması açısından en önemli hususlardan biridir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye’nin istikrarlı bir şekilde kalkınabilmesi için enerji arzında dışa bağımlılığı azaltması gerekmektedir. Türkiye’nin enerji ithalatının yaklaşık olarak %45’ini doğalgaz, %32’sini petrol ve %20’sini ise taşkömürü oluşturmaktadır. Bu çalışmada; Enerji ithalatının tamamına yakınına oluşturan bu üç enerji kaynağına olan arzın azaltılabilmesi için yapılması gerekenler araştırılmış ve önerilerde bulunulmuştur. Bu kapsamda enerji verimliliği çalışmalarının daha etkin yapılmasının ve enerji tasarruf potansiyeli yüksek sektörlerde bu faaliyetlerin önemi vurgulanmıştır. Enerji verimliliğinin önemli bir göstergesi olan enerji yoğunluğunun düşürülmesinin arz güvenliğine nasıl etki ettiği değerlendirilmiştir. Türkiye’deki Şeyl gazı rezervlerinin değerlendirilmesinin yerli kaynak çeşitliliğine olumlu etkisinin yanı sıra Enerji sepeti mantığı ile yenilenebilir enerji kaynaklarından daha etkin faydalanılması ve Nükleer enerji santrallerinin Türkiye’nin arz güvenliğine sağlayacağı katkılar tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enerji arz güvenliği, Enerji sepeti, Verimlilik

ABSTRACT

Turkey meets three quarters of its primary energy supply from import resources and one quarter from domestic resources. Insufficient petroleum and natural gas reserves, improper use of renewable alternative resources and ineffective energy efficiency projects have caused Turkey to have high external dependence in primary energy supply. It is extremely necessary and a top priority for Turkey to provide energy, which is the main input of economic improvement and social development, at secured, sustainable and competitive costs, and to minimize its effect on the household budget, industrial costs and the current deficit.

It is necessary for countries to meet their energy needs from domestic resources as much as possible in order to ensure the supply security. It is not possible for a country that meets the major amount of its energy supply from import resources to achieve economic growth. Sufficient, quality, low-cost, and environment-friendly supplement of energy is key in the development of a country. In that regard, Turkey needs to reduce its external dependence in energy supply in order to achieve sustainable development. A major part of the energy import of Turkey is approximately composed of natural gas (45%), petroleum (32%), and coal (20%). The study investigates necessary actions to be taken to reduce the demand for these resources, which constitutes almost all of the energy import, and presents suggestions. The importance of effective energy efficiency projects and especially in sectors with high potential of energy conservation. The effect of reducing energy density, an important indicator of energy efficiency, on supply security is also discussed. The positive effects of the use of shale gas reserves in Turkey on increasing the variety of domestic resources, the effective use of renewable energy sources in line with the concept of “energy basket” and the contributions of nuclear energy plants to the supply security of Turkey were discussed as well.

Keywords: Energy supply security, Energy basket, Efficiency

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE’DE ENERJİ YOĞUNLUĞUNUN ENERJİ VERİMLİLİĞİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF ENERGY DENSITY TO THE ENERGY EFFICIENCY IN TURKEY

DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZİLE YILANKIRKAN

ÖZET

Nüfus artışı, teknolojik gelişmeler ve yaşam şekillerinin değişimi sonucu dünya genelinde enerji tüketimi ve buna bağlı olarak enerji talebi artmaktadır. Aynı sebeplerden dolayı Türkiye’de de enerji talebi artış eğilimindedir. Enerji ihtiyacının önemli bir kısmını ithal etmekte olan Türkiye’nin artan bu enerji ihtiyacını yerli kaynaklardan karşılayabilmesi büyük önem arz etmektedir. Bugüne kadar tespit edilen yerli fosil enerji kaynakları, yenilenebilir ve alternatif enerji kaynakları da dikkate alındığında enerji ihtiyacının tamamı dışa bağımlı olmadan karşılanamamaktadır. Bu durumda yerli kaynakların ve ithal edilen enerjinin verimli kullanılmasının ülke ekonomisine sağlayacağı katkıda büyüktür.

Binalardaki yaşam standardını ve hizmet kalitesini arttırırken, endüstride üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan, birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılması olan enerji verimliliğinin önemli bir göstergesi Enerji Yoğunluğudur. Enerji yoğunluğu; 1000 dolar’lık hâsıla için tüketilen TEP enerji miktarını temsil eder. Yani, yoğunluk ne kadar düşükse enerji o kadar verimli kullanılıyor demektir.

Bu çalışmada, Türkiye’de enerji tüketiminin fazla olduğu sektörlerde enerji yoğunluğunun azaltılabilmesi, bunun enerji verimliliği çalışmalarına etkisi ve bu konularda neler yapılabileceği hususunda tespitlerde bulunulmuştur. Türkiye’nin 2016 yılı itibariyle, 0,12 kep/2010\$ olan enerji yoğunluğu değeri, Dünya ortalaması 0,18 kep/2010\$’dan daha düşük olmakla birlikte 0,09 kep/2010\$ olan AB-28 ülkelerinin değerinden daha yüksektir. Bu verilerden de gelişmiş ülkelerin enerjiyi daha etkin kullandığı görülmektedir. Türkiye’nin enerji yoğunluğunu düşürebilmesi için enerji kullanımı yoğun sektörlerde verimlilik çalışmalarını artırması gerekmektedir. Bu kapsamda tasarruf potansiyeli yüksek olan sanayi, bina ve ulaşım sektörlerinde enerji verimliliği çalışmalarının nasıl artırılabilceği araştırılmıştır. Bu sektörlerde mevzuat değişiklikleri, teşvikler, enerji verimliliği sağlayan alt bileşenler, enerji tasarruflu ev aletleri, yük ve yolcu taşımacılığında demir yolunun payının artırılması gibi hususlar tartışılmıştır. Ayrıca vatandaşların enerji tasarrufu ve enerji verimliliği konularında bilinçlendirilmesinin enerji verimliliği çalışmalarına sağlayacağı katkı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Tüketim, Verimlilik, Yoğunluk

ABSTRACT

Worldwide energy consumption and depending on this, energy demand are increasing as a result of population growth, technological developments and changing of life styles. Because of the same reasons, demand of energy tends to increase in Turkey, too. It is of paramount importance that Turkey, which exports a significant portion of its energy needs is able to meet this increasing energy need from domestic sources. When domestic fossil energy sources, renewable and alternative energy sources which have been identified up to now are taken into consideration, whole of energy needs can not be met without external dependence. In this situation, the efficient using of domestic resources and imported energy is a big contributor to the country's economy.

Energy intensity is an important indicator of energy efficiency, which reduces energy consumption per unit of service or product, without decreasing the quality and quantity of the industry, while increasing living standards and service quality in the buildings. Energy intensity represents the amount of TEP energy consumed for the \$ 1000 product. In other words, the lower the density, the more energy is used efficiently.

In this study, To be detected about reduction of energy intensity in sectors where energy consumption is high, effect of this to the energy efficiency studies and what can be done in these matters. The energy density value of Turkey as of 2016, which is 0,12 kep/2010\$, is higher than that of 28 EU countries with 0,09 kep/2010\$, despite being lower than the world average, which is 0,18 kep/2010\$. These data reveal that developed countries use energy more efficiently. To reduce energy density in Turkey, more energy efficiency projects are to be carried out in the sectors with high energy consumption. In line with this, the present study examines how energy efficiency projects in industry, construction, and transportation, which have high conservation potentials, can be augmented. Changes in regulations, incentives, subcomponents, which provide energy efficiency, energy-saving household appliances, and increasing the share of railway transport in freight and passenger transportation were discussed. In addition, it has been pointed out that raising awareness on the issues of energy conservation and energy efficiency will contribute to energy efficiency projects.

Keywords: Energy, Consumption, Efficiency, Density

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BAZI MISIR HAT VE ÇEŞİTLERİNİN CANAVAR OTUNA (*ORABANCHE* SPP.) KARŞI TUZAK
BİTKİ OLARAK KULLANIM POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI**

**DOĞAN IŞIK
FATMA TURGAN
CEMİLE TEMUR ÇINAR**

Domates üretiminde özellikle yabancı ot sorununu ele aldığımızda canavar otları (*Orobanch* spp.) her geçen gün daha büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Canavar otları obligat parazit bir bitki olduğu için konukçu olduğu bitkide büyük oranda kalite ve verim düşüşüne neden olmaktadır. Canavar otu, bağlandığı bitkide bulaşmanın şiddetine göre değişmekle birlikte %100'e varan oranda verim kaybı yapmaktadır. Bitkiler alemindeki en küçük tohumu sahip bitkilerdir. Canavar otlarının binlerce tohum üretmesi, tohumlarının uzun yıllar canlılığını yitirmemesi ve çevreye kolay yayılabilmesi bu yabancı otlarla mücadeleyi zorlaştırmaktadır. *Orobanch* ömrünün büyük bir kısmını toprak altında geçirdiği için kontrolü zordur. Dünyada bu yabancı otlara karşı uygulanabilecek etkili tek bir yöntem olmaması nedeniyle, genel olarak entegre mücadele önerilmektedir. Bu yabancı otların mücadelesinde tuzak bitkilerin kullanımı önemli bir stratejidir. Bu çalışma ile bazı mısır hat ve çeşitlerinin canavar otuna karşı tuzak bitki olarak kullanım potansiyeli araştırılmıştır. Mısır bitki ekstraktlarından Side, DKC6598, 31G98, 31A34, Karaçay, Batem Efe, Dekalp, Hat2, Hat3 ve Hat4'te çimlenme görülmemiş olup Hat1 de %2'lik, özgem çeşidinde %4'lük bir çimlenme görülmüştür. Elde edilen veriler sonucunda canavar otu tohumlarına uygulanan bitki ekstraktlarından Özgem mısır çeşidi ve Hat1'in çimlenmeyi teşvik ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tuzak bitki, *Orobanch* spp. , mısır

**INVESTIGATION OF POTENTIAL USE OF SOME CORN LINES AND CULTIVARS AS
A TRAP PLANT AGAINST BROOMRAPE (*ORABANCHE* SPP.)**

When we consider the problem of weed especially in the production of tomato, weed herbs (*Orobanch*spp.) are appearing as one of the major growing problem day by day. Broomrape is a parasitic plant and since it is a host of plants they are effecting the quality and yield of host plant negatively. Broomrape, depending on the severity of the transmission in the host plant, can cause up to 100% yield loss. Broomrape has the smallest seeds in the plant genera. The production of thousands of seeds by the monster grass, stability of seeds a live for long years and easy to spread to the environment makes it difficult to fight against this weed. Due *Orobanch* spent most of its life under the soil, the control is difficult as well. As there is no effective single method against weeds in the world, it is generally recommended that integrated management. The use of trapped plants in the fight of weeds is an important strategy. In the present study, the potential of using some cornlines and varieties as a trap plant against monster weed was investigated. There is no

germination observed in the cornplant extracts Side, DKC6598, 31G98, 31A34, Karaçay, Batem Efe, Dekalp, Hat2, Hat3 and Hat4, however, Hat1 and Özgem showed 2% and 4% germination, respectively. As a result of the data obtained from the plant extracts applied to the seeds of Broomrape varieties showed promoted germination in Özgem and Hat1 cornvarieties.

Keywords: Trap plant, *Orobanch*e spp., corn

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

BAZI TIBBİ BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN UÇUCU YAĞLARIN YAPIŞKAN OT (*SETARIA SPP.*) ÜZERİNE HERBİSİDAL ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

**DOĞAN IŞIK
CEMİLE TEMUR ÇINAR**

Yabancı otlar olumsuz koşullara daha çabuk uyum göstererek, hızlı bir büyüme ve gelişme gösterip, kültür bitkilerinin suyuna ve besin maddesine ortak olmasının yanında, salgı maddeleri ile de onların zarar görmesine neden olmaktadır. Yetiştiricilik yapılan tarım alanlarında yabancı otlara karşı mücadelede, bitkilerin birbirlerine olan allelopatik etkilerinden yararlanılarak herbisitlere karşı alternatif mücadele yapılabilmektedir. Ülkemizde allelopati ile ilgili yürütülen çalışmalar yeterli düzeyde değildir. Araştırmamızda Adıyaman ve Kayseri civarında, Yapışkan Ot (*Setaria spp.*) tohumları toplanıp, çimlendirme denemelerinde 9cm³ hacimli petri kaplarının altına kurutma kâğıtları yerleştirilip, yabancı ot tohumlarının dormansileri bir zımpara kâğıdı yardımıyla kırılarak petri kaplarına yerleştirilmiştir. Daha önce 0.25,0.5,1, 2, 4, 8 ve 16 dozlarda hazırlanmış olan lavanta, adaçayı, nane, kişniş ve kekik uçucu yağları bu petrilere 5 ml saf su konulup bir pipet yardımıyla verilmiş ve 21 gün boyunca inkübasyona bırakılmıştır. Elde edilen sonuçlar kontrol ile karşılaştırılarak düşük dozların çimlenmeyi, kök ve gövde uzamalarını teşvik ettiği, yüksek dozların düşürdüğü görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Sirken (*Chenopodium album*), Yapışkan ot (*Setaria spp.*), Allelopati

**ALLELOPATHIC POTENTIAL OF SOME ESSENTIAL OIL BEARING PLANT
EXTRACTS ON *SETARIA SPP.***

Weeds are one of the major problems in world agriculture because they cause losses in crop yield. Weed management is, therefore, a key factor for most the agricultural systems. The use of synthetic chemical herbicides has increased in most of the cropping systems to control weeds. To enhance productivity and crop protection, about 3 million tons of herbicides are used annually globally. Although synthetic herbicides have been used successfully in weed control, they have adverse impacts on human health and the environment and considered today as a real problem. Intensive use of synthetic herbicides may promote the development of herbicide resistant weeds; enhance soil erosion, soil and groundwater contamination. Due to the these mentioned concerns, alternative approaches are needed to supplement chemical weed management. Researchers have focused on new potential bioherbicides, having different and selective herbicidal mechanisms in comparison to their equivalent synthetic herbicides. One of the most practical alternatives to overcome human health and environmental problems is the use of natural compounds having allelopathic impacts on weeds in sustainable agriculture. Allelopathy can be regarded as a component of biological control in which plants are used to reduce development of other plants. Allelopathy refers to the direct or indirect chemical effects of one plant on the germination, growth or development of neighboring plants. In the current investigation, alleopathic effects of some plant extracts on weeds were investigated. In the present experiment yapışkan Ot (*Setaria spp.*) seeds

were collected from Adıyaman ve Kayseri provinces and following drying remained dormancy in refrigerator. Experiments were conducted in climatic chambers. For germination petri dishes with 9 cm³ volume were used. Weed seeds were placed onto drying paper covered petri dishes for germination. Essential oils of lavender, sage, mint, coriander and thyme were applied at 0, 0.25, 0.5, 1, 2, 4, 8 and 16 µl concentrations to determine their inhibitory effects on seed germination; seedling length and seedling root length of *Setaria* spp. weeds under laboratory conditions. In conclusion, while low doses stimulates seed germination; seedling length and seedling root length positively, higher doses exhibits vice versa.

Key words: *Setaria* spp., Allelopathy, plant extract

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HÜKÜMET ETKİNLİĞİ İLE YOLSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİ: OECD ÜLKELERİ
ÖRNEĞİ**

**THE RELATIONSHIP BETWEEN GOVERNMENT EFFECTIVENESS AND CORRUPTION:
THE EXAMPLE OF THE OECD COUNTRIES**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ
DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK**

ÖZET

Yolsuzluk özellikle gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere tüm ülkelerin ortak sorunlarından birisidir. Ülkeler yolsuzluk ile mücadele kapsamında kurumsal ve ekonomik birçok önlem almaktadır. Bu çalışmada nedensellik testi kullanılarak 2002-2016 döneminde hükümet etkinliği ile yolsuzluk arasındaki nedensellik ilişkisi analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda hükümet etkinlik düzeyi ile yolsuzluk arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hükümet etkinlik düzeyi, yolsuzluk, panel nedensellik analizi.

ABSTRACT

Corruption is one of the common problems for all the countries, especially developing countries. The countries have taken many institutional and economic measures in the context of combat with corruption. This study investigates the causality relationship between government effectiveness and corruption in OECD countries during 2002-2016 period. We revealed a bidirectional causality between government effectiveness level and corruption.

Keywords: Government effectiveness level, corruption, panel causality test.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TİCARİ AÇIKLIK VE KAMU SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ İLİŞKİSİ

RELATIONSHIP BETWEEN TRADE OPENNESS AND GOVERNMENT SIZE

**DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK
DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ**

ÖZET

Küreselleşme sürecinin ekonomik boyutlarından birisi, ticari alanda yaşanan serbestleşmedir. Ticari küreselleşme; ülkeler arasındaki mal ve hizmet ticaretindeki serbestleşmeyle birlikte, ülkelerin ekonomik bağımlılıklarının ve benzerliklerinin artması sonucunu doğurmuştur. Ticari açıklık kavramı, küreselleşmeye bağlı olarak ülkelerin diğer ülkelerle ekonomik entegrasyon düzeyini gösteren parametrelerden biridir. Karma ekonomik yapının önemli bir bileşeni, kamu sektörü ve kamu sektörünün büyüklüğüdür. Küreselleşme sürecinin liberal ekonomi politikaları aracılığıyla kamu sektörünün milli ekonomi içerisinde sahip olduğu payı etkileme düzeyi, kamu ekonomisi açısından önemli konulardan birisidir. Bu kapsamda son yıllarda araştırmacılar ticari açıklık ile kamu sektörü büyüklüğü arasındaki ilişkiyi incelemeye başlamışlardır. Bu çalışmada; OECD ülkelerinde ticari açıklık ile kamu sektörü büyüklüğü arasındaki nedensellik ilişkisi incelenmiştir. Çalışma sonucunda ticari açıklığın kamu sektörünün büyüklüğünü artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ticari açıklık, Kamu Sektörü Büyüklüğü, Panel Nedensellik ilişkisi

ABSTRACT

One of the economic dimensions underlying the globalization process is the liberalization in the trade area. Trade globalization together with the liberalization in trade of goods and services led the increases in the economic dependency and similarities of the countries. Trade openness concept is one of the parameters showing the economic integration level of the countries with the other countries depending on the globalization. The government sector and government sector size is an important component of the mixed economic structure. The impact level of globalization process on the share of government sector in the national economy through liberal economic policies is one of the important issues for the public economy. In this context, the scholars have begun to examine the relationship between trade openness and government size. This study examines the causal relationship between trade openness and government size in OECD countries. We revealed that trade openness raised the government size.

Keywords: Trade openness, government size, panel causality relationship

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KAMU SEKTÖRÜNDE YOLSUZLUĞUN EKONOMİK VE KURUMSAL
BELİRLEYİCİLERİ: GEÇİŞ EKONOMİLERİ ÖRNEĞİ**

**ECONOMIC AND INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF PUBLIC SECTOR CORRUPTION:
EVIDENCE FROM TRANSITION ECONOMIES**

**DOÇ. DR. YILMAZ BAYAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHMUT ÜNSAL ŞAŞMAZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZTÜRK**

ÖZET

Yolsuzluk genellikle özel çıkar sağlamak amacıyla kamu görevinin kötüye kullanılması olarak tanımlanmaktadır. Yolsuzluğun ekonomik, sosyal, politik, kurumsal ve dini olmak üzere çok sayıda belirleyicisi bulunmaktadır. Yolsuzluğun belirleyicilerinin tespit edilmesi, yolsuzlukla mücadelede doğru politikaların tasarlanması ve uygulanması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada regresyon analizi kullanılarak geçiş ekonomileri örnekleminde yolsuzluğun ekonomik ve kurumsal belirleyicileri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda hem ekonomik faktörlerin hem de kurumsal gelişmeyi temsil eden ekonomik özgürlüklerin yolsuzluk üzerinde anlamlı etkiye sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Makroekonomik değişkenler, ekonomik özgürlük, yolsuzluk, panel veri analizi.

ABSTRACT

Corruption is generally defined as the abuse of public office for private gain. There have been many determinants of corruption including economic, social, political, institutional, and religious factors. The determination of corruption determinants is important for the design and application of right policies for combat with corruption. This study explores the economic and institutional determinants of corruption in the sample of transition economies through regression analysis. We revealed that both economic factors and the economic freedom representing the institutional development had significant impact on the corruption.

Keywords: Macroeconomic variables, economic freedom, corruption, panel data analysis

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

İNGİLTERE VE TÜRKİYE’DEKİ SPORDA ŞİDDET YASALARI

**DOÇ. DR. F. PERVİN BİLİR
Fahri ERYILMAZ**

ÖZET

Spor günümüzde bir oyun olmanın ötesinde rekabeti, girdisi, çıktısı ve profesyonel çalışanları ile bir sektör olarak farklı boyutlarda yaşamımızda var olmaktadır. Çağımızı karakterize eden rekabet unsuru, performans sporlarının özündeki oyun oynama zevkini arka plana iterek her şeye rağmen kazanmayı ön plana çıkarmıştır. Sporda her şeye rağmen kazanma olgusu, konulan kurallara aykırı davranmayı beraberinde getirmiştir. Performans sporları sergilenirken oyunda gerçekleşen kural dışı davranışlar hakem tarafından yaptırımlarla çözülmektedir. Bununla beraber, oyun dışında oluşan kural dışılıkların da çözümü gerekmektedir. Bu noktadaki çözümü devletlerin kendisi veya uluslararası spor örgütleri yapmaktadır. Devletler performans sporlarındaki şiddet sorunlarının çözümü için yasal düzenlemelere gitmektedirler.

Betimsel olan bu çalışmada, Türkiye ve İngiltere’nin sporda şiddet sorununa yönelik oluşturduğu yasal düzenlemelerin geçmişi ve mevcut durumu incelenmiş ve iki ülke arasında bir karşılaştırma yapılmaya çalışılmıştır. Bu karşılaştırmada İngiltere’nin ürettiği çözümlerdeki bilgi birikiminin çok uzun bir sürece yayıldığı ve süreç sırasında meydana gelen aksaklıklara rağmen sürecin vizyonuna sadık kalındığı görülmüştür. İngiliz hukukunda birçok farklı yasal düzenleme ile sporda şiddet sorununa çözüm getirilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte birden çok yasanın olması uzmanlaşma noktasında daha çok çalışma yapmayı gerektirmiştir. Taylor Raporu sonrası, İngiltere’de kişilere ve olaylara karşı tepkisel bir yaptırım düzenlemek yerine, doğru planlama ve organizasyon ile önleyici ve düzeltici bir sistem üzerinden çözüm yoluna gidilmek istenmiş ve bu konuda büyük bir ilerleme kaydedilmiştir. Türkiye’nin sporda şiddet sorununu çözmek amacıyla ilk yasal düzenlemesini 2004 yılında yaptığını göz önüne aldığımızda, Türkiye’nin bu konuda deneyim eksikliği yaşadığı anlaşılabılır. Türkiye’nin konu hakkındaki bilgi eksikliği ve süreç sırasındaki sabırsızlığı, uygulama ve kontrol mekanizmalarındaki koordinasyon sorunları, sporda şiddet konusunda araştırma ve yönetim noktalarında geliştirilmesi gereken ayrıntılar olarak dikkat çekmektedir.

Anahtar Sözcükler: Performans Spor, Sporda Şiddet, İngiltere, Türkiye, Hukuk.

ABSTRACT

Sports nowadays, beyond a game, exists in our life as a sector with multiple dimensions like rivalry, input, output and professional workers. Rivalry dimension, characterizing our age, has brought winning forefront despite everything by pushing joy of playing into the background at the core of performance sports. Phenomenon "Winning despite everything in sport" has revealed acting against rules. While performance sports being exhibited, misbehaviors during a game have been solved with sanctions by the referee. Furthermore, the irregularities out of games are needed to be solved. At this point, solution is made by governments themselves or by international sport organizations. Governments make legal regulations for solution of violence issues in performance sports.

In this descriptive study, the history and current status of the regulatory issues posed by the violence of the sport in Turkey and the UK has been examined and tried to compare between the two countries. In this comparison, it is seen that the knowledge of the solutions produced by the UK has spread to a very long time and that it has remained faithful to the vision of the progress despite the troubles that occurred during the process. It was tried to bring solutions to violence in sport issues with many different legal regulations in British Law. However, having more than one law required more studies at the point of specialization. After the report of Taylor, it was desired to reach the solution through a preventive and corrective system with correct planning ve organization instead of imposing a reactive sanction against people and events in the UK, and a great progress has been made concerning this issue. When we consider that Turkey made first legal regulations in 2004 for solving problem of sport in violence, it can be understood that Turkey has lack of experience concerning this situation. Turkey's lack of knowledge about topic and impatience during the process, coordination problems at mechanisms of implementation and control are drawn attention as details that need to be developed in research and management issues concerning sport in violence.

Keywords: Performance Sport, Violence in Sport, England, Turkey, Law.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**

ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAĞLIK HİZMETLERİNDE VERGİLER VE SİGORTA İLE FİNANSMAN
YÖNTEMLERİ AÇISINDAN İNGİLTERE VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİNİN
KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ**

**A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TAXES AND INSURANCE FINANCING METHODS
IN HEALTH CARE SYSTEMS OF THE BRITAIN AND TURKEY EXAMPLES**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ
ZİYAEDDİN ERGÜVEN
KÜBRA ARICIOĞULLARI**

ÖZET

Sağlık alanında dünyadaki gelişmeler neticesinde, hizmetin ülke geneline dağılımı, finansman yöntemi, kalitesi ve önemini artmaktadır. Sağlık hizmetlerinin tüketiminde talebin belirsiz olması nedeniyle finansman modeli ve sağlık politikaları, ülke ekonomisi ve sağlık kurumlarının sürdürülebilirliği açısından önemiyet arz etmektedir. Sağlık hizmetlerinde finansmanın 3 ana işlevi bulunmaktadır. Bunlar; gelir toplama, fonlama, geri ödeme şeklinde sıralanabilir, Bu çalışmada finansmanın gelir toplama boyutu üzerinde durulmuştur.

Sağlık hizmetlerinin finansmanı 3 şekilde gerçekleşmektedir. Sağlık hizmetlerinin kamu ekonomisi aracılığıyla finansmanı, piyasa ekonomisi ile finansman, ve bütünleştirilmiş(karma) finansman olmak üzere 3 ana model uygulanmaktadır. Kamusal sağlık finansman yöntemleri; zorunlu sosyal sigorta yöntemi ile finansman, genel vergiler yöntemi ile finansmandır. Sağlık hizmetlerinin piyasa ekonomisi ile finansman yöntemleri; cepten ödemeler, özel sigorta yöntemi ile finansmandır.

İngiltere’de II. Dünya Savaşı sonrasında William Beveridge tarafından oluşturulan genel vergiler ile finansman modelini (Beveridge modeli) kullanmaktadır. Beveridge modeli kamu kaynaklı finansman yöntemidir. Sağlık hizmetleri hizmet alıcıları tarafından verilen vergi ve primlerle karşılanmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na göre sağlık hizmeti kamu hizmetidir ve kamu tarafından karşılanmaktadır. Türkiye ‘de sağlık hizmetlerinin finansmanı temel olarak sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası aracılığıyla karşılanmaktadır. Bunun yanında tamamlayıcı finansman yöntemleri olarak özel sigorta primleri, vergiler ve cepten ödemeler olarak sıralanmaktadır.

Bu çalışmada Türkiye ve İngiltere’nin sağlık hizmetlerinin finansman yöntemleri, sağlık harcamalarının GSYİH içindeki payları, uyguladıkları finansman modellerinin avantaj ve dezavantajları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık sistemi, Sağlık finansmanı, Vergiler ile finansman, Sigorta ile finansman

ABSTRACT

As a result of the developments in the field of health in the world, the distribution of service throughout the country, the method of financing, quality and importance are increasing. Due to the uncertainty in the consumption of health services, the financing model and health policies are of great importance in terms of the sustainability of the national economy and health institutions. Funding in health services has three main functions. These; income collection, funding, reimbursement, this study focuses on the size of revenue collection of finance.

The financing of health services takes place in three ways. Three main models are implemented: financing of public services through public economy, financing with market economy and integrated (mixed) financing. Public health financing methods; Financing with the compulsory social insurance method is financing with general tax method. Funding methods of health services with market economy, out of pocket payments are financing by private insurance method.

In Britain, after World War II, William Beveridge uses the general taxes and created the finance model (Beveridge model). The Beveridge model is a publicly funded method. Health services are covered by taxes and premiums given by service buyers.

According to the Constitution of the Republic of Turkey health care are public services and are covered by the public. Turkey's financing of basic health care services are covered through the social security and general health insurance. In addition, as a complementary financing method, private insurance premiums, taxes and out-of-pocket payments are listed.

In this study, Turkey Britain's health service and methods of financing, the share of health spending in GDP, the advantages and disadvantages of their financing models were examined.

Keywords: Health services, health systems, health financing, tax financing, health insurance,

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

SAĞLIK HİZMETLERİNDE FİNANSMAN SİSTEMLERİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME

A GENERAL EVALUATION ON FINANCIAL SYSTEMS IN HEALTH SERVICES

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET YILMAZ
ZİYAEDDİN ERGÜVEN
KÜBRA ARICIOĞULLARI**

ÖZET

Sağlık hizmetlerinin temel amacı kişilerin ve toplumun sağlığını korumak, başkalarına bağlı kalmadan yaşayabilmesini sağlamak ve sağlık düzeyini yükseltmektir. Yapılan hizmetlerin gerçekleştirilmesi belirli maliyetler doğurmuş ve bu amaçları gerçekleştirmek için farklı finansman sistemleri ortaya çıkmıştır. Farklı kavramlar çerçevesinde ele alınan sağlık hizmetleri finansman yöntemlerinin, temelde üç farklı sağlık finansman modeline dayandığı söylenebilir. En genel anlamıyla Beveridge, Bismarck modeli ve özel sağlık sigortası olarak sınıflandırılabilir bu modeller, finansman kaynakları, karar verme mekanizmaları, hizmet sunucularının örgütlenmesi gibi konularda önemli ölçüde farklılaşmaktadır. Bu farklı finansman sistemleri kamu, özel ve karma sistemler olmak üzere genel başlıklar altında toplanmaktadır.

Sağlık finansmanının tüm bireylerin sağlık hizmetlerine ulaşabilmesini sağlamak, yeterli ve sürdürülebilir kaynak yaratmak, kaynakları verimli şekilde kullanmak, finansmanda adaleti sağlamak gibi belli başlı amaçları vardır. Çalışmada sağlık hizmetlerinin karşılanması için ortaya çıkan finansman sistemleri ana hatlarıyla tanımlanmış ve genel bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çerçevede finansman sistemlerinin avantaj ve dezavantajları incelenmiş, uygulayan ülkeler bakımından verimlilik ve etkinliklerine değinilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda kayıt dışı çalıştırmanın Türkiye’de yaygınlaşması ve bu bağlamda sağlık finansman açıklarının devlete olan yükünün giderek arttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmetleri, Finansman Sistemleri, Kamusal Finansman, Özel Finansman.

ABSTRACT

The main purpose of health services is to protect the health of individuals and society, to enable them to live without being dependent on others and to increase their health level. The realization of the services provided certain costs and different financing systems emerged to achieve these objectives. Before proceeding with the financing methods of health services, it is necessary to mention three basic health financing models. In the most general sense, these models, which can be classified as Beveridge, Bismarck model and private health insurance, differ considerably in areas such as financing sources, decision-making mechanisms and organization of service providers.

These different financing systems are grouped under general headings as public, private and mixed systems.

Health financing has the main objectives of ensuring that all individuals have access to health services, creating adequate and sustainable resources, using resources efficiently, and providing justice in financing. In the study, the financing systems that emerged in order to meet the health services are outlined and a general evaluation is made. In this framework, the advantages and disadvantages of the financing systems have been examined and the efficiency and activities of the implementing countries are discussed. The results of the evaluation of the operation of unregistered common in Turkey, and the burden to the state in this binding was found to be increasing.

Keywords: Health System, Financing System, Public Finance, Private Finance

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖĞRETMENLERİN SINIF İÇİ LİDER ÖĞRETMENLİK VE
SINIF İÇİ ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR YAPISAL
EŞİTLİK MODELLEME ÇALIŞMASI**

THE EFFECT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE ON IN-CLASS LEADER TEACHING AND
IN-CLASS EFFECTIVE COMMUNICATION SKILLS: A STRUCTURAL EQUATION
MODELING STUDY

**DR. ÖĞR. ÜYESİ BAHADIR GÜLBAHAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ SADIK YÜKSEL SIVACI**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğretmenlerinin duygusal zekâlarının sınıf içi lider öğretmenlik ve sınıf içi etkili iletişim becerilerini etkilediği ve sınıf içi lider öğretmenlik becerilerinin sınıf içi etkili iletişim becerilerini etkilediği şeklinde oluşturulan teorik çerçevenin yapısal eşitlik modeli kapsamında test edilmesidir. Araştırma üç temel değişken arasında bir neden-sonuç ilişkisi bulunduğu düşüncesinden hareketle ilişkisel bir desende tasarlanmıştır. Çalışmada, duygusal zekâ ve sınıf içi lider öğretmenlik becerileri bağımsız değişken, sınıf içi etkili iletişim becerileri ise bağımlı değişken olarak ele alınmıştır. Araştırma örneklemini, basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen, Kırşehir merkezde bulunan ortaokullarda görev yapan 350 öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma verileri Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği, Sınıf İçi Etkili İletişim Becerileri Algı Ölçeği ve Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği ile toplanmıştır. Çalışmada teorik olarak oluşturulan yapısal eşitlik modelinin test edilmesinde, uygun modeller araştırmak, hem gizil hem de gözlenen değişkenlerdeki ölçüm hatasını birleştirmeyi sağlamak amacıyla Path analizi tercih edilmiştir. Oluşturulan modelin doğrulanması neticesinde, öğretmenlerin duygusal zekâ algılarının sınıf içi lider öğretmenlik ve sınıf içi etkili iletişim becerilerini, sınıf içi lider öğretmenlik algılarının ise sınıf içi etkili iletişim becerilerini olumlu yönde etkilediği ve öğretmenlerin duygusal zekâlarının sınıf içi lider öğretmenlik becerileri aracı değişken olarak kullanıldığında sınıf içi etkili iletişim becerileri algı düzeyleri üzerindeki etkisinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Oluşturulan modeldeki en güçlü doğrudan etki, duygusal zekâ ve sınıf içi etkili iletişim becerileri değişkenleri arasında gözlenmiştir. Sınıf içi lider öğretmenlik becerileri ile sınıf içi etkili iletişim becerileri arasında da yüksek düzeyde ilişkili bulunmuştur. Çalışmada, duygusal zekânın sınıf içi lider öğretmenlik becerilerini ve sınıf içi etkili iletişim becerilerini, sınıf içi lider öğretmenlik becerilerinin de sınıf içi etkili iletişim becerilerini etkilediği düşünülerek doğrusal bir model oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yapısal eşitlik modellemesi, duygusal zekâ, sınıf içi lider öğretmenlik, sınıf içi etkili iletişim, öğretmen becerileri.

ABSTRACT

The purpose of this study is to test the theoretical framework formed as that the emotional intelligence of secondary school teachers influence in-class leader teaching and in-class effective communication skills and in-class leader teaching influence in-class effective communication skills in the scope of a structural equation model. The study was prepared in a relational design based on the idea that there is a cause-effect relationship between the three basic variables. The research sample was chosen with simple random sampling consisted of 350 teachers working in the middle schools in Kırşehir a city of Turkey. Research data were collected with “Schutte Emotional Intelligence Scale”, “In-Class Effective Communication Skills Perception Scale” and “In-Class Leader Teaching Skills Perception Scale”. In the study, Path analysis was preferred to test the theoretical model of structural equation modeling, to investigate the appropriate models and to combine the measurement error in both latent and observed variables. As a result of the validation of the model, it was found that the emotional intelligence perception of the teachers positively influenced positively the in-class leader teaching skills and in-class effective communication skills in the classroom and the perceptions of in-class leader teaching influenced positively their in-class effective communication skills. When the teachers' in-class leader teaching skills of emotional intelligence are used as a mediator variable, it was concluded that the effect on the perception levels of in-class effective communication skills increased. The strongest direct impact in the model was observed among the variables of emotional intelligence and in-class effective communication skills. It was also found that there was a high level of relationship between the in-class leader teaching skills and in-class effective communication skills. In this study, a linear model has been formed considering that emotional intelligence influence in-class effective communication skills and additionally, in-class leader teaching skills and in-class leader teaching skills influence in-class effective communication skills.

Keywords: Structural equation modeling, emotional intelligence, in-class leader teaching, in-class effective communication, teacher skills.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL İÇERME KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARININ
İNCELENMESİ**

THE EXAMINATION OF THE HIGH SCHOOL STUDENTS' AWARENESS OF SOCIAL
INCLUSION

**DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN TUNÇ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA KESER ÖZMANTAR
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT
DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN
PROF. DR. MEHMET FATİH ÖZMANTAR**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin sosyal içerme konusundaki farkındalıklarını belirlemek ve öğrencilerin bu konudaki farkındalık düzeylerinin cinsiyet, yaşadıkları ülke, dezavantajlı bir gruba dahil olma ve yakın çevrelerinde dezavantajlı bireylerin olması durumuna göre incelenmesidir.

Araştırma betimsel nitelikte olup genel tarama modeli esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Veriler, 2017-1-SK01-KA201-035313 numaralı “WISH: Work for an Inclusive School Heritage” isimli Erasmus Plus projesi kapsamında 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye, İspanya ve İtalya’da toplam üç lisede öğrenim görmekte olan 244 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Sosyal İçerme Farkındalık Ölçeği” kullanılmıştır. Beşli likert tipinde 13 maddeden oluşan ölçeğin birinci faktörüne yüklenen 10 madde sosyal içermeye ilişkin bireysel bilgi ve farkındalıkları içeren ifadelerden, ikinci faktörüne yüklenen üç madde ise toplumsal faaliyetlere katılım ve farkındalığa ilişkin ifadelerden oluşmaktadır. Ölçeğin iki faktörlü bu yapısı varyansın %51,352’sini açıklamaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .877 olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal içerme farkındalık puanları betimsel analizle, bu puanların cinsiyete, dezavantajlı bir gruba dahil olma durumuna ve yakın çevresinde dezavantajlı bireylerin olma durumuna göre incelenmesinde ise bağımsız gruplar t-testi, yaşadığı ülkeye göre incelenmesinde de tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerin tümünde anlamlılık düzeyi ($p < .05$) olarak kabul edilmiştir.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin sosyal içerme farkındalık puan ortalamalarının 45.24 olduğu belirlenmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 65 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin sosyal içerme farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Öğrencilerin sosyal içerme farkındalık puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ($t = -1,446$ $p > .05$) görülürken; dezavantajlı bir gruba dahil olma değişkenine göre, kendisini bir dezavantajlı gruba ait hissetmeyenlerin lehine ($t = -4,787$ $p > .05$); yakın çevresinde dezavantajlı bireylerin olması değişkenine göre ise çevresinde dezavantajlı birey olmayanların lehine ($t = -2,920$; $p < .05$) anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaşadıkları ülkelere göre sosyal içerme farkındalık puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı [$F(2,241) = 54.715$, $p < .01$]; Türkiye’de yaşayan öğrencilerin ortalamalarının ($\bar{X} = 51.36$), İspanya ($\bar{X} = 45.59$) ve İtalya’da ($\bar{X} = 39.28$) yaşayan öğrencilerden yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal içerme, farkındalık, lise öğrencileri, AB projesi

ABSTRACT

The aim of this study was to determine the high school students' awareness of social inclusion and to examine the students' level of awareness in terms of gender, the country of residence, being included in a disadvantaged group and having disadvantaged individuals in their immediate environment.

It was a descriptive study and based on general survey model. The data were collected in the fall semester of 2018-2019 academic year as part of the Erasmus Plus project called WISH: Work for an Inclusive School Heritage with the number of 2017-1-SK01-KA201-035313. The sample of the study composed of 244 students studying in three distinct high schools in Turkey, Spain and Italy. "Social Inclusion Awareness Scale" developed by the researchers was used as an instrument of data collection. The 10 items loaded on the first factor of the scale, consisting of five-point Likert type 13 items, include expressions with respect to individual information and awareness about social inclusion while the three items loaded on the second factor contain the statements regarding participation in social activities and awareness. The two-factor structure of the scale explains 51.352% of the variance. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was estimated to be .877. The students' social inclusion awareness scores were evaluated through descriptive analysis while independent samples t-test was used for the examination of these scores according to gender, being included in a disadvantaged group and having disadvantaged individuals in their immediate environment and one-way analysis of variance (ANOVA) for the country of residence. The level of significance was accepted to be ($p < .05$) in all the statistical analyses.

As a result of the study, it was determined that the mean of the students' social inclusion awareness score was 45.24. It can be alleged that the students' social inclusion awareness levels are high considering that the highest score to be obtained from the scale is 65. While the students' social inclusion awareness scores did not differ significantly according to their gender ($t = -1.446$ $p > .05$), significant differences were found in favor of those who do not feel belonging to a disadvantaged group ($t = -4.787$ $p > .05$) according to the variable of being included in a disadvantaged group and in favor of those not having disadvantaged individuals in their environment ($t = -2.920$; $p < .05$) according to the variable of having disadvantaged individuals in their immediate environment. It was also revealed that the social inclusion awareness scores varied significantly according to the country the students reside [$F(2,241) = 54.715$, $p < .01$]; the mean scores of the students living in Turkey ($\bar{X} = 51.36$) was found to be higher than those in Spain ($\bar{X} = 45.59$) and Italy ($\bar{X} = 39.28$).

Keywords: Social inclusion, awareness, high school students, EU Project

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİNBİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN
ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**

INVESTIGATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS' SOCIAL SKILL LEVELS ACROSS
VARIOUS VARIABLES

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT
ÖĞRT. NEZAHAT GÜZEL**

ÖZET

Bu araştırmada ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin sosyal becerilere sahip olma düzeylerinin okul öncesi eğitim alma durumu, okul öncesi eğitim aldığı kurumun türü (bağımsız anaokulu, anasınıfı), cinsiyet, annenin çalışma durumu ve anne-baba eğitim durumuna göre incelenmesi amaçlanmıştır.

Nicel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırma tarama modeli esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı 6 ilkokulunda eğitim gören 315 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için, Çubukçu ve Gültekin (2006) tarafından geliştirilen “İlkokulda Öğrencilere Kazandırılması Gereken Sosyal Beceriler Listesi”nden yararlanılmıştır. Bu listede yer alan 49 madde üçlü likert tipinde derecelendirilerek öğretmenlerin her bir öğrenciyi bu listede yer alan maddelere göre değerlendirmesi sağlanmıştır. Elde edilen verilere açımlayıcı faktör analizi uygulanmış, birden fazla faktöre yüklenen 6 madde ölçekten çıkarılmıştır. Analiz sonucunda 43 maddeden oluşan ölçek için 5 faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçeğin “ilişkiyi başlatma ve sürdürme becerileri” 13 madde, “grupla iş yapma becerileri” 9 madde, “stres durumuyla başa çıkma becerileri” 7 madde, “plan yapma ve problem çözme becerileri” 11 madde, ve “özdenetimini koruma becerileri” 4 maddeden oluşan beş faktörlü bu yapısı, varyansın % 69,575’sini açıklamaktadır. Araştırmadan elde edilen verilere uygulanan güvenirlik analizi sonucu, ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ,98 olarak tespit edilmiştir. Normallik sınaması sonucu verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bu nedenle öğrencilerin sosyal becerileri düzeylerinin okul öncesi eğitim alma durumu, okul öncesi eğitim aldığı kurumun türü (bağımsız anaokulu, anasınıfı), cinsiyet ve annenin çalışma durumu değişkenlerine göre incelenmesinde bağımsız gruplar t testi; anne ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre incelenmesinde ise tek yönlü varyans analizi (Anova) uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin okul öncesi eğitim alma durumuna göre, okul öncesi eğitim alanlar lehine ($t= 7.148$; $p<.05$) ve annenin çalışma durumuna göre, çalışan anneler lehine ($t= 2.706$; $p<.05$) anlamlı farklılaştığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal beceri düzeylerinin okul öncesi eğitim aldığı kurumun türüne ($t= -,561$ $p>.01$) ve cinsiyete ($t= ,747$ $p>.01$) göre ise anlamlı farklılaşmadığı belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine ilişkin puanlarının anne [$(F(2,312)=10.319$, $p<.01$)] ve baba [$(F(2,312)=14.200$, $p<.01$)] eğitim durumlarına göre anlamlı farklılaştığı görülmüştür. Araştırma bulgularına göre bu fark annesi ilkokul mezunu ($\bar{X}= 93,79$) olanlarla üniversite mezunu ($\bar{X}= 106,21$) olanlar arasında annesi üniversite mezunu olanlar lehine olmakla birlikte; annesi ilkokul mezunu ($\bar{X}= 93,79$) olanlarla lise mezunu ($\bar{X}= 103,15$) olanlar arasında annesi lise mezunu olanlar lehinedir. Baba eğitim durumuna göre ise bu fark babası ilkokul mezunu ($\bar{X}= 93.89$) olanlarla üniversite mezunu ($\bar{X}= 109.65$) olanlar arasında üniversite mezunu olanlar lehine olmakla birlikte,

babası lise mezunu ($\bar{X}= 97.46$) olanlarla üniversite mezunu ($\bar{X}= 109.65$) olanlar arasında da babası üniversite mezunu olanlar lehinedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, sosyal beceriler, birinci sınıf öğrencileri

ABSTRACT

This research was conducted with the aim of investigating primary school students' social skills according to attendance to pre-school education, type of the pre-school institution (independent kindergarten, kindergarten), gender, students' mothers' employment and their parents' academic background.

The study in which quantitative research method is used was carried out on the basis of general survey model. The sample of the research is comprised of 315 first graders at 6 primary schools affiliated to the District Directorates of National Education of Sahinbey and Sehitkamil in Gaziantep province in the 2017-2018 academic year. "List of Social Skills that Students Should Develop at Primary School", devised by Cubukcu and Gultekin (2006) was utilized to collect the data of the research. 49 items in the list were rated as 3-likert type and it was ensured that the teachers assessed every student according to the items in this list. Exploratory factor analysis was conducted and 6 items loaded on more than one factor were omitted from the scale. A 5-factor structure with 43 items was discovered as a result. This 5-factor structure comprised of "initiating and maintaining the relationship" 13 items, "working skills in a group" 9 items, "coping with stress" 7 items, "planning and problem-solving skills" 11 items and "conservation skills of self-control" 4 items account for 69,575 % of the variance. Cronbach's alpha coefficient was calculated ,98 as result of the reliability analysis conducted to the data obtained from the research. It was established that the data were normally distributed according to the test of normality. Thus, independent samples t-test was used for the analysis of students' social skill levels across the variables of attendance to pre-school education, type of the pre-school institution (independent kindergarten, kindergarten), gender and students' mothers' employment, while one-way Anova was implemented for the analysis of the data according to students' parents' academic background variable.

At the end of the study, it was established that students' social skill levels differ significantly in favor of those attending pre-school according to attendance to pre-school education ($t= 7.148$; $p<.05$) and in favor of working mothers according to students' mothers' employment ($t= 2.706$; $p<.05$). Then, it was found out that students' social skill levels do not differ significantly according to the type of the pre-school education institution ($t= -.561$ $p>.01$) and gender ($t= ,747$ $p>.01$). Moreover, the findings of the study indicate that students' social skill levels differ significantly according to their mothers' academic background [$(F(2,312)=10.319$, $p<.01$] and that of their fathers [$(F(2,312)=14.200$, $p<.01$]. According to research findings, this difference is in favor of university graduate mothers between the primary school ($\bar{X}= 93,79$) and university graduate mothers ($\bar{X}= 106,21$), whereas it is in favor of high school graduate mothers between primary school ($\bar{X}= 93,79$) and high school graduate mothers ($\bar{X}= 103,15$). As for students' fathers' academic background, this difference is in favor of university graduate fathers between the primary school ($\bar{X}= 93.89$) and university graduate fathers ($\bar{X}= 109.65$), while it is in favor of university graduate fathers between high school ($\bar{X}= 97.46$) and university graduate fathers ($\bar{X}= 109.65$).

Keywords: Pre-School Education, social skills, first graders.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNE İLİŞKİN TUTUM VE
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

ANALYSIS OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS' ATTITUDES AND VIEWS TOWARDS
PHYSICAL EDUCATION AND GAME COURSE

ALİ ÇILDİR

DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE KUŞDEMİR KAYIRAN

ÖZET

Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumları ve görüşleri araştırılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine, kıdemlerine, okuttukları sınıf düzeylerine göre, okullarında spor salonu olma ve konuyla ilgili hizmet içi eğitim alma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma betimsel nitelikte olup, genel tarama modeline göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini, Gaziantep ilindeki sınıf öğretmenleri; örneklemini 2018-2019 akademik yılının güz yarısında, Gaziantep'in merkez ilçeleri olan Şahinbey, Şehitkamil ve Oğuzeli İlçe Milli Eğitim müdürlüklerine bağlı 16 resmi okulda görev yapmakta olan 350 sınıf öğretmeniyle 9 haftalık sürede gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen, "Beden Eğitimi ve Oyun Dersine İlişkin Tutum Ölçeği" ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Beşli Likert türünde bir ölçek olan Beden Eğitimi ve Oyun Dersine İlişkin Tutum Ölçeği, dört faktörlü bir yapıya sahip olup, toplam 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0.84 olarak belirlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, öğretmenlere derse ilişkin düşünceleri, dersin öğrenciler üzerindeki etkileri, derste nelere dikkat ettikleri ve bu dersin sınıf öğretmenleri tarafından işlenmesi konusundaki görüşleri sorulmuştur. Görüşmeler, örneklem grubundan seçilen 8'i erkek 8'i kadın olmak üzere toplam 16 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Tutum ölçeğinden elde edilen veriler, bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi ile test edilirken; görüşme verilerinin analizinde ise betimsel analiz kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine ($t = .806, p > .05$), kıdemlerine [$F(4, 345) = 1.510, p > .05$], okuttukları sınıf düzeylerine göre [$F(3, 346) = 1.669, p > .05$], okullarında spor salonu olma ($t = -.006, p > .05$) ve konuyla ilgili hizmetiçi eğitim alma durumlarına göre ($t = -1.768, p > .05$) anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı belirlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmenin uygulandığı örneklem grubundaki öğretmenlerin, görüşme sonrasında bulguları genel olarak incelendiğinde öğretmenler, öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersiyile fazla enerjilerini atarak rahatladıklarını öğrencilerde yardımlaşma, işbirliği, paylaşma ve özgüven gibi duyguların geliştiğini bu ders ile öğrencilerin zihinsel, fiziksel ve sosyal yönden geliştiğini, öğrencilerin bu ders ile okulla ve okulun sosyal çevresine daha kolay uyum sağladığını, bu dersin işlenmesi için güvenli bir ortamın olmadığını, materyal eksikliğinin yaşandığını, kendilerinin yetersiz kaldığını alanında uzman öğretmenler tarafından bu dersin verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, Beden eğitimi ve oyun dersi, Beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutum

ABSTRACT

Elementary school teachers' attitudes towards physical education and game course were studied in the research. Moreover, whether elementary school teachers' attitudes regarding physical education and game course differ according to their gender, professional seniority, grade levels they teach, presence of a gym at their schools and attendance to in-service education about the issue was studied.

The study is a descriptive one and was designed according to the general survey model. The study population consists of the elementary school teachers in Gaziantep province and the sample is comprised of 350 elementary school teachers serving in 16 state schools affiliated to the District Directorates of National Education of Sahinbey, Sehitkamil and Oguzeli, which are Gaziantep's central districts and the study lasted 9 weeks. "An Attitude Scale Towards Physical Education and Game Course", devised by the researchers and a semi-structured interview form were utilized as the data collection tools. An Attitude Scale Towards Physical Education and Game Course, a five-likert type scale, has a structure of four factors and includes 30 items. The Cronbach's alpha reliability coefficient was determined as 0.84. The teachers were asked about their opinions about the lesson, its impact on students, what they pay attention to in the lesson and the fact that elementary school teachers teach this course in the semi-structured interviews which were conducted with totally 8 male and 8 female, totally 16 elementary school teachers, chosen among the sample group. The data derived from the attitude scale was tested through independent samples t-test and one-way anova, whereas descriptive analysis was used in the analysis of the interview data.

As a result, it was found out that elementary school teachers' attitude does not differ significantly according to their gender ($t = .806$, $p > .05$), professional seniority [$F(4, 345) = 1.510$, $p > .05$], grade levels they teach [$F(3, 346) = 1.669$, $p > .05$], presence of a gym at their schools ($t = -.006$, $p > .05$) and attendance to in-service education ($t = -1.768$, $p > .05$). When the findings of the semi-structured interviews with the teachers in the sample group were examined in general, the teachers expressed that they discharge their extra energy in physical education and game course, that students' feelings such as helping each other, cooperation, sharing and self-confidence improve, that students improve mentally, physically and socially, that students adapt to school and school's social context more easily, that they lack a secure setting, that they lack materials, that they are insufficient and that expert teachers in this field school should teach this lesson.

Key words: Elementary school teachers, Physical education and game course, attitude towards physical education and game course

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ÜNİVERSİTE YAŞAMINA UYUM ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

**DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER
DİDEM KESKİN**

ÖZET

Üniversite yaşantısı, özellikle üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için psikolojik, sosyal ve akademik alanlarda birçok değişimi beraberinde getirmektedir. Yapılan pek çok çalışma üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversiteye uyum sağlamalarında, sahip oldukları kişisel ve sosyal özelliklerin oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, çalışmanın genel amacı, üniversite (lisans) eğitimine yeni başlayan birinci sınıf öğrencilerin, üniversite yaşamına uyum sağlamalarında etkili olan temel faktörleri belirleyerek, belirlenen bu faktörler ile öğrencilerin bazı sosyo demografik özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların bulunup bulunmadığının araştırılmasıdır. Çalışmanın örneklem grubunu, 2018-2019 Eğitim ve Öğretim döneminde Çukurova Üniversitesi'nde öğrenim gören İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 1.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın uygulama kısmında, Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer (2003) tarafından üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı yönleri ile ölçmek amacıyla geliştirdikleri anket formu kullanılmıştır. Anket formunda, 48 ifadeden oluşan "Üniversite Yaşamı Ölçeği"nin yanı sıra bazı kişisel bilgilere de yer verilmiştir. Anket öğrencilere, yüz yüze anket yöntemi ile uygulanmıştır. Verilerin analiz edilmesi aşamasında, SPSS paket programı kullanılmıştır. İlk olarak tanımlayıcı istatistikler yardımıyla çalışma grubunun genel profili oluşturulduktan sonra Üniversite Yaşamı Ölçeğine ilişkin alt boyutları belirlemek amacıyla açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Daha sonra elde edilen faktörlere ilişkin güvenilirlik katsayıları incelenmiş ve son olarak öğrencilerin cinsiyet, mezun oldukları lise türü, şu an öğrenim gördükleri bölüm, bu bölümü neden tercih ettikleri ve kaçınıcı denemelerinde şu an okudukları bölümleri kazandıkları vb. gibi bazı bilgiler ile elde edilen faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Sonuç kısmında ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum göstermelerinde dikkat çeken en önemli faktörler vurgulanarak, öğrencilerin daha başarılı olmaları için üniversiteye uyumlarında önemli olan konular hakkında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üniversiteye Uyum, Üniversite Yaşamı Ölçeği, Faktör Analizi.

A STUDY ON ADAPTATION TO UNIVERSITY LIFE

ABSTRACT

University life brings about many changes in psychological, social and academic fields especially for students who are new to university. Many studies have shown that students who are new to university are adapting to the university and their personal and social characteristics are highly effective. In this context, the general aim of the study is to determine whether there is a statistically significant difference between these factors and some socio-demographic characteristics of the students by determining the main factors that are effective in adapting to university life. The sample group of the study consisted of 1st year students of Faculty of Economics and Administrative Sciences, who were studying in Cukurova University during 2018-2019 Education and Teaching Period. In the application part of the study, a questionnaire form which was developed by Aladağ, Kağnıcı, Tuna and Tezer (2003) in order to measure the adaptation levels of university students to university life with different aspects of adaptation to university was used. In the questionnaire, there are some personal information as well as the University Life Scale consisting of 48 expressions. The questionnaire was applied to the students by face to face questionnaire. During the analysis of data, SPSS package program was used. Firstly, with the help of descriptive statistics, after the general profile of the study group was established, explanatory factor analysis was applied to determine the sub-dimensions related to the University Life Scale. The reliability coefficients of the factors were analyzed. Then, it was examined whether there is a statistically significant relationship between some information and the factors obtained by the students such as gender, the type of high school they graduated from, the section they are studying at the moment, why they prefer this section and how many of them they have read. In the conclusion of the study, the most important factors that draw attention to the adaptation of first year students to the university life were emphasized and suggestions were made on the subjects that are important in their adaptation to the university in order to be more successful.

Keywords: University Adaptation, University Life Scale, Factor Analysis.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

NOMOFOBİ’NİN AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ

DOÇ. DR. EBRU ÖZGÜR GÜLER
ARŞ. GÖR. DİLEK VEYSİKARANI

ÖZET

Günümüzde özellikle iletişim ve bilgi teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler küresel dönüşümlere neden olmuştur. Teknolojinin insan hayatında sağladığı kolaylıkların en önemlilerinden biri olarak taşınabilir bir cihaz olan akıllı cep telefonları ile insanların her işini kolaylıkla halledebilir olması gösterilebilir. Yaşanan gelişmeler sonucunda akıllı cep telefonlarının bireylerin hayatında önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Akıllı cep telefonları bireylerin hayatını kolaylaştırıcı birçok fayda sunduğu gibi aşırı kullanımları sonucunda bazı problemlere de sebebiyet vermektedir. Akıllı telefon kullanımının artması internetin de aşırı ve kontrolsüz kullanımını beraberinde getirerek telefon bağımlılığı kavramını ortaya çıkarmıştır. İngilizce olarak “No Mobile Phone” kelimelerinin birleşmesinden meydana gelen Nomofobi (Nomophobia), mobil telefon yoksunluğu korkusu olarak tanımlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, bireyin mobil cihazlarının herhangi birine veya tamamına ulaşamama ya da mobil cihazı üzerinden iletişim kuramamaya (online ya da offline) ilişkin yaşadığı istem dışı oluşan korku Nomofobi olarak adlandırılmaktadır. Nomofobik bireylerin, telefonu problemleri bir şekilde kullandığı, sürekli olarak telefonunu kontrol ettiği için görevlerini veya günlük işlerini aksatma yönünde tavırlar sergilediği bilinmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı özellikle akıllı telefonların insan hayatı üzerinde ne düzeyde bağımlılık yarattığı ve bu bağımlılığa neden olan temel etkenlerin neler olduğu ve akıllı telefonları yoğun olarak kullanan genç kuşağın akademik başarılarında bu durumun ne ölçüde etkili olduğunu ortaya çıkarmaktır. Bu bağlamda, çalışmanın örneklemini Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında bireylerin akıllı telefon bağımlılıkları ölçmek için, geçerlilik ve güvenilirlik analizi sıranmış olan, “Nomofobi Ölçeği”ne ek olarak katılımcıların sosyo demografik özelliklerini ve akademik başarılarını belirleyen sorulardan oluşan bir anket formu düzenlenmiştir. Yüz yüze anket yöntemiyle elde edilen veriler SPSS paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Çalışmanın uygulama aşamasında ilk olarak tanımlayıcı istatistikler yardımıyla, örneklem grubunun profili oluşturulmuş sonrasında Nomofobi Ölçeğinin alt boyutlarını elde etmek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Elde edilen faktörlere ilişkin güvenilirlik analizi sonrasında bu alt boyutlar ile öğrencilerin akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Nomofobiye neden olan en önemli unsurlar vurgulanarak, bu unsurların öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkileri tartışılarak konuyla ilgili görüş ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nomofobi, Akademik Başarı, Faktör Analizi.

THE EFFECT OF NOMOPHOBIA ON ACADEMIC SUCCESS

ABSTRACT

Today, developments in communication and information technologies have led to global transformations. One of the most important advantages of technology in human life is the fact that people can easily handle every job with smart mobile phones which is a portable device. As a result of the developments, it is seen that smart phones have an important place in the lives of individuals. Smart mobile phones offer many benefits to make their lives easier and cause some problems due to their excessive use. Increased use of smart phones has brought the excessive and uncontrolled use of the internet and has created the concept of telephone addiction. Nomofobi (Nomophobia), which consists of the combination of the words No Mobile Phone in English, is defined as fear of mobile phone deprivation. In other words, the unintentional fear of an individual experiencing no access to any or all of his mobile devices or the inability to communicate through the mobile device (online or offline) is called the Nomophobia. It is known that nomophobic individuals use the phone in a problematic way, and because they control their phone continuously, they carry out their duties or attitudes towards disrupting their daily work. The aim of this study is to find out the extent to which smart phones create dependency on human life and what are the main factors that cause this addiction, and to see to what extent this is effective in the academic achievements of the younger generation who use smartphones extensively. In this context, the sample of the study is composed of the students of Cukurova University Faculty of Economics and Administrative Sciences. In order to measure the smart phone dependencies of individuals, a questionnaire form which consisted of questions determining the socio - demographic characteristics and academic achievements of the participants, in addition to the Nomophobia Scale, was conducted. The data obtained by the face-to-face survey method were analyzed with the help of SPSS package program. At the application stage of the study, first of all, with the help of descriptive statistics, profile of the sample was formed and factor analysis was applied in order to obtain sub-dimensions of Nomophobia Scale. After the reliability analysis of the factors obtained, it was investigated whether there was a significant relationship between these sub-dimensions and the academic achievement levels of the students. Emphasis is given to the factors that cause nomophobia, and the effects of these elements on the students' academic achievements are discussed and opinions and suggestions are given.

Keywords: Nomophobia, Academic Success, Factor Analysis.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM FELSEFELERİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE
EĞİTİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ROLLERİ VE ÖĞRETİM
UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

PERCEPTIONS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ABOUT EDUCATIONAL
PHILOSOPHIES AND THEIR VIEWS ON CURRICULUM, TEACHER-STUDENT ROLES
AND TEACHING PRACTICES

**SERDA GÜNER
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATMA SADIK**

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı, ilkokul öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine yönelik algıları ile eğitim programı (amaç, içerik, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme) ve öğretmen-öğrenci rolleri ile ilgili görüşlerini incelemektir. 2013-2014 eğitim öğretim yılında Adana merkez ilçelerindeki (Yüreğir, Seyhan, Çukurova, Sarıçam) ilkokullardan gönüllü olarak araştırmaya katılan toplam 231 öğretmenle yürütülen araştırma bir karma yöntem araştırmasıdır. Araştırmada sıralı açıklayıcı desen izlenmiş, önce nicel veriler toplanıp analiz edilmiş, daha sonra sonra nitel veriler toplanmıştır. Araştırmanın nicel verilerinin toplanmasında Wiles ve Bondi (1993) tarafından geliştirilen (Philosophy Preferences Assessment) ve Doğanay ve Sarı (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan “Felsefi Tercih Değerlendirme Formu (FTDF)” kullanılmıştır. Görüşmelerle elde edilen nitel veriler ise uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” (YPGF) kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın nicel verileri betimsel istatistikler, Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis testleri ile analiz edilmiş, bu süreçte SPSS istatistik programı kullanılmıştır. Nitel veriler için ise içerik analizi yapılmıştır.

Araştırma sonucunda ilkokul öğretmenlerinin kendi eğitim felsefelerine ilişkin algılarının deneysellik felsefesinde yoğunlaştığı görülmüştür. Bununla birlikte öğretmenlerin diğer eğitim felsefelerine de (Varoluşçuluk, Daimicilik, İdealizm) yüksek derecede benimsedikleri, eklektik bir anlayışa sahip oldukları belirlenmiştir. Cinsiyet, mezun olunan okul türü ve hizmet yılı öğretmenlerin felsefi algılarında anlamlı bir fark yaratmamış, yaşı 41 ve üzerinde olan öğretmenlerin idealizmi benimseme düzeyleri diğer öğretmenlerden anlamlı bir şekilde daha yüksek olmuştur. Mesleki deneyimler öğretmenlerin eğitimle ilgili felsefi görüşlerinin gelişmesinde en etkili faktör olurken, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerin etkisi düşük düzeyde kalmıştır. Eğitimin amaçlarını daha çok toplumsal açıdan vurgulayan öğretmenler, içerikte pozitif bilimler, matematik, mantık, ahlak kuralları, günlük yaşamda kullanılacak bilgiler, anadil ve yabancı dil, davranış kuralları, sanat ve demokrasiyle ilgili konuların yer alması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenler nitelikli bir öğrenme ortamını fiziki açıdan donanımlı; sosyal açıdan demokratik, akademik açıdan ise iş birliğine dayalı öğretim sürecinin gerçekleştiği ortam olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin öğrencilerden sınıf ortamında beklentileri; aktif olmaları (araştırma yapma, sorumluluklarını yerine getirme, sorgulama, öğrenme güdüsünü yüksek tutma vb.), kendi öğrenme sürelerini kontrol etmeleri (zihninde yapılandırma, eksiklerini tamamlama, öğrendiklerini yaşamında kullanma vb.) ve sosyal becerilerini geliştirmeleridir (iş birliği yapma empati kurma, farklı düşüncelere saygılı olma vb.). Öğretmenle öğrenme-öğretme sürecinde kendi rollerini ise öğrenmeye rehberlik, planlı olma, model olma ve etkili liderlik olarak tanımlamışlardır.

Öğretmenlerin kendi eğitim felsefelerine ilişkin algıları deneyselcilik felsefesinde yoğunlaşmış, ancak eğitimin amacı, içeriği ve öğrenme-öğretme ortamının ne olması/nasıl olması gerektiğiyle ilgili açıklamalarında diğer felsefelerin etkileri de görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, felsefe, öğretmen, öğrenci, eğitim programı.

ABSTRACT

The general purpose of this research is to examine the perceptions of primary school teachers about their educational philosophies, their educational program, (purpose, content, learning-teaching process, evaluation), their teacher-student roles and their views on their own practices. The research is a mixed method which is conducted with a total of 231 teachers voluntarily participating in the primary schools in the central districts of Adana (Yüreğir, Seyhan, Cukurova, Sarıcam) in the 2013-2014 academic year. In the study, quantitative data were collected and analyzed first. Then the qualitative data were collected. The "Philosophical Preference Evaluation Form (FTDF)" which was adapted to Turkish by Doğanay and Sarı (2003) and The Philosophical were used to collect quantitative data of the research. The qualitative data obtained from the interviews were collected by the researchers using the "Semi-structured Interview Form" (YPGF) developed in line with expert opinions. Quantitative data of the study were analyzed by using Whitney U-Test and Kruskal Wallis tests besides descriptive statistics. In this process, SPSS statistical program was used. Content analysis was conducted on qualitative data.

As a result of the research, primary school teachers' perceptions of their educational philosophy seem to concentrate on the experimentalism philosophy. However, it has been found that teachers have a high eclectic understanding of other educational philosophies. (Existentialism, Perennialism, Idealism). Gender, type of school graduated, and years of service did not make any significant difference in teachers' philosophical perceptions. Teachers with age 41 and older had a significantly higher level of acceptance of idealism than other teachers. Professional experience has been the most influential factor in the development of teachers' philosophical views about education. The effect of pre-service and in-service training is low. Teachers who emphasize the aims of education more socially, stated that they should include subjects related to positive sciences, mathematics, logic, moral rules, information to be used in daily life, native language and foreign language, rules of conduct, art and democracy. Teachers have expressed a qualified learning environment as an academically collaborative, physically equipped and socially democratic learning environment. Teachers' expectation from students in the classroom environment; they must be active (conducting research, fulfilling responsibilities, interrogating, keeping a high sense of learning, etc.), control their learning time (structuring mind, completing the missing, using what they learn in their life) and improve their social skills (cooperation, empathy, respect for different thoughts, etc.). Teachers defined their roles in the learning-teaching process as guidance, planning, modeling and effective leadership in learning. Teachers' perceptions of their educational philosophy are concentrated on the philosophy of experimentalism. However, the effects of other philosophies have also been seen in the explanations of the educational purpose, content and how the learning-teaching environment should be.

Keywords: Education, philosophy, teacher, student, curriculum

**ÇUKUROVA İ. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**

ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SOCIAL MEDIA: A DEBILITATIVE OR FACILITATIVE FACTOR IN LEARNING
ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE?**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖKÇE DİŞLEN DAĞGÖL
DR. ÖĞR. ÜYESİ DUYGU İŞPINAR AKÇAYOĞLU**

ABSTRACT

The dominating effect of social media in our daily lives has been subject to much concern in various fields of studies. Exposure to media has never been this high in the history of humanity. Implicit and explicit effects of social media have been mentioned in literature, but the main concern of the present study is to find out how effectively it is being used for educational purposes, learning English as a foreign language in this context. Hence, the purpose of this study aims to identify students' views and perceptions about the use of social media in order to enhance their foreign language learning. The study utilized a mixed method approach. While the quantitative data were collected through the Scale of Attitude of Social Media as a Learning Environment developed by Dönel-Akgül, Geçikli and Sungur (2018). Data collected from the scale were supported with open-ended questions that aimed to elicit students' use of social media for foreign language learning purposes. The participants were 122 students who were enrolled in the prep year program in the School of foreign Languages. The study provided implications on the facilitative and debilitative faces of the social media in learning a foreign language.

Keywords: Social media, Foreign language, Adult education

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**THE BOUNDEDNESS OF COMMUTATORS OF MARCINKIEWICZ INTEGRALS WITH
ROUGH KERNEL ASSOCIATED WITH SCHRÖDINGER OPERATOR ON VANISHING
GENERALIZED MORREY SPACES**

DR. ÖĞR. ÜYESİ FERİT GÜRBÜZ

ABSTRACT

In this paper we consider the Schrödinger operator

$$L = -\Delta + V(x) \text{ on } \mathbb{R}^n, \quad n \geq 3$$

where $V(x)$ is a nonnegative potential belonging to the reverse Hölder class RH_q , for some exponent $q \geq \frac{n}{2}$; that is, there exists a constant C such that the reverse Hölder inequality

$$\left(\frac{1}{|B|} \int_B V(x)^q dx \right)^{\frac{1}{q}} \leq \frac{C}{|B|} \int_B V(x) dx$$

holds for every ball $B \subset \mathbb{R}^n$.

Similar to the Marcinkiewicz integral operator with rough kernel μ_Ω , we define the Marcinkiewicz integral operator with rough kernel $\mu_{j,\Omega}^L$ associated with the Schrödinger operator L by

$$\mu_{j,\Omega}^L f(x) = \left(\int_0^\infty \left| \int_{|x-y| \leq t} |\Omega(x-y)| K_j^L(x,y) f(y) dy \right|^2 \frac{dt}{t^3} \right)^{\frac{1}{2}},$$

where $K_j^L(x,y) = \widetilde{K}_j^L(x,y)|x-y|$ and $\widetilde{K}_j^L(x,y)$ is the kernel of $R_j = \frac{\partial}{\partial x_j} L^{-\frac{1}{2}}$, $j = 1, \dots, n$. In particular, when $V = 0$, $K_j^\Delta(x,y) = \widetilde{K}_j^\Delta(x,y)|x-y| = ((x_j - y_j)/|x-y|)/|x-y|^{n-1}$ and $\widetilde{K}_j^\Delta(x,y)$ is the kernel of $R_j = \frac{\partial}{\partial x_j} \Delta^{-\frac{1}{2}}$, $j = 1, \dots, n$. In this paper, we write $K_j(x,y) = K_j^\Delta(x,y)$ and $\mu_{j,\Omega} = \mu_{j,\Omega}^\Delta$ and so, $\mu_{j,\Omega}^L$ is defined by

$$\mu_{j,\Omega}^L f(x) = \left(\int_0^\infty \left| \int_{|x-y| \leq t} |\Omega(x-y)| K_j(x,y) f(y) dy \right|^2 \frac{dt}{t^3} \right)^{\frac{1}{2}}.$$

Obviously, μ_j are classical Marcinkiewicz functions. Therefore, it will be an interesting thing to study the properties of $\mu_{j,\Omega}^L$.

Given an operator $\mu_{j,\Omega}^L$, and a function b , we define the commutator of $\mu_{j,\Omega}^L$ and b by

$$\mu_{j,\Omega,b}^L f(x) = [b, \mu_{j,\Omega}^L] f(x) = b(x) \mu_{j,\Omega}^L f(x) - \mu_{j,\Omega}^L (bf)(x).$$

If $\mu_{j,\Omega}^L$ is defined by integration against a kernel for certain x , such as when $\mu_{j,\Omega}^L$ is Marcinkiewicz integral operator with rough kernel associated with the Schrödinger operator L , we have that this becomes

$$\mu_{j,\Omega,b}^L f(x) = [b, \mu_{j,\Omega}^L] f(x) = \left(\int_0^\infty \left| \int_{|x-y|\leq t} |\Omega(x-y)| K_j^L(x,y) [b(x) - b(y)] f(y) dy \right|^2 \frac{dt}{t^3} \right)^{\frac{1}{2}},$$

for all x for which the integral representation of $\mu_{j,\Omega}^L$ holds.

We establish the boundedness of the commutators of Marcinkiewicz integrals with rough kernel associated with schrödinger operator $\mu_{j,\Omega,b}^L$ on vanishing generalized Morrey spaces.

Keywords: Marcinkiewicz operator; rough kernel; Schrödinger operator; vanishing generalized Morrey space; commutator; *BMO*.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İŞGÖREN GÜÇLENDİRMENİN BAŞARI GÜDÜSÜ ÜZERİNE ETKİSİ:
BİR ALAN ARAŞTIRMASI**

**THE EFFECT OF EMPLOYEE EMPOWERMENT ON ACHIEVEMENT MOTIVATION: A
FIELD RESEARCH**

**DOÇ. DR. MEHMET ALTINÖZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERDAR ÇÖP
ÖĞR. GÖR. DR. DEMET ÇAKIROĞLU**

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki hızlı değişimle birlikte gelişen, yeni ürün, üretim yöntemleri ve teknikleri, insan kaynaklarının yeni yetkinliklere sahip olmasını gerektirmektedir. Söz konusu gereklilik insan kaynaklarının geleneksel personel yönetimi algıları dışında yeni bir yaklaşımla ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Son yıllarda itaate ve disipline dayalı personel yönetimi anlayışı yerine; inisiyatif, yaratıcılığa, yetkilendirmeye, özerk davranmaya ve güçlendirmeye önem veren insan kaynakları yaklaşımının önemi giderek artmaktadır. Bu süreçte yöneticilerin “hükmeden”, “emir veren ve itaat bekleyen” şeklinde formel yetki tanımlarına dayalı yönetim anlayışından, yöneticilerin koçluk, mentorluk ve kolaylaştırıcılık yaptığı bir liderlik anlayışı, insan kaynaklarını güçlendirme uygulamalarına motivasyon sağlamaktadır.

Örgütsel başarının arkasındaki temel faktör, başarı güdüsü yüksek olan insan faktörüdür. Başarı güdüsü, insanı harekete geçiren temel güdü olarak tanımlanabilir. Yüksek başarı güdüsüne sahip olan bireylerin kişisel ve örgütsel düzlemde başarı elde etme, sonuca odaklanma, farklı olma, yüksek azim ve kararlılık gösterme güdülerinin de yüksek olduğu kabul edilmektedir.

Araştırmanın amacı, işgören güçlendirmenin başarı güdüsü üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmanın evrenini İstanbul'daki dört ve beş yıldızlı otel işletmesi çalışanları oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşılması hedeflendiğinden, örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden 18 adet dört ve beş yıldızlı otel işletmesindeki 206 çalışanın katılımıyla elde edilen anketler değerlendirilmeye alınmıştır.

Araştırmada, işgören güçlendirmenin başarı güdüsü üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadağı incelenmiş olup, elde edilen bulgulara göre işgören güçlendirmenin başarı güdüsü üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu kapsamda yapılan araştırmanın, uygulayıcılara ve alan çalışmalarına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İşgören, işgören güçlendirme, başarı güdüsü, otel işletmesi, otel çalışanları.

ABSTRACT

New products, production methods and techniques, which are evolving together with the rapid change in the field of information and communication technologies, require new human resources to have new competencies. This necessity requires a new approach to human resources, with the exception of traditional personnel management perceptions. In recent years, instead of obedience and disciplinary personnel management concept; The importance of human resources approach, which gives importance to initiative, creativity, empowerment, autonomy and empowerment, is

increasingly increasing. In this process, a leadership understanding of the managers based on the formal authority definitions in the form of ruling, ordering and obedience is a motivation for the leadership practices of managers, coaching, mentoring and facilitation, and strengthening of human resources.

The main factor behind organizational success is the human factor with high success motivation. The motive of success can be defined as the basic motive that motivates man. It is accepted that individuals who have high success motivation have high motivations for achieving success in personal and organizational level, focusing on results, being different, showing high determination and determination.

The aim of the study is to examine the effect of employee empowerment on success motivation. The universe of the study consists of four and five-star hotels in Istanbul. Since it was aimed to reach the entire universe, no sampling was made. The questionnaires obtained with the participation of 206 employees in 18 four- and five-star hotels were included in the study.

The effect of employee empowerment on the success motivation of employee empowerment was examined and the effect of employee empowerment on success motivation was found statistically significant. It is hoped that this research will contribute to the implementers and the field studies.

Keywords: Employee, employee empowerment, achievement motivation, hotel management, hotel staff.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE ENVIRONMENTAL CONTEXTS FOR ADOLESCENT DRUG USE¹

ARŞ. GÖR. DR. FATMA CEYDA BAŞ

ABSTRACT

This research aims to define and examine the risk environment, which combines neighborhood effects model and impact of external institutions that may affect life chances among youth population especially for that are involved with minor drug interactions. In order to detect possible risk factors, this research examined both neighborhood effects literature and previous studies about policing related risk factors.

Existing neighborhood effect models suggest that socio-economic and demographic characteristics of neighborhoods are significant in order to understand life chances among youth. In general, the neighborhood effects models examine socio-economic and racial differences of the neighborhoods and its possible effects especially on children and youth population (Brooks-gun et al., 1993; Jencks & Mayer, 1989 and 1990; Leventhal & Brooks-gun, 2004; Sampson & Morenoff, 2002; Wilson, 1987). At the same time, impact of external institutions such as drug policies and policing practices are a growing area of concern in social sciences. Numbers of studies, which are focusing on the police behavior, also related to race (Ogletree et al., 1995; Cha-Jua, 2007).Especially stop and frisk practices and marijuana arrests are some of the significant discussion issues for social scientist lately (Geller and Fagan, 2010; Cooper et al., 2004 & 2005; Fagan and Davies, 2000). In this study, the risk environment model adds policing practices and their possible negative effect to the existing work about neighborhood and youth, in order to understand risks among youth in a larger concept.

By using secondary databases about socio-economic conditions, stop and frisk, and marijuana arrests, different risk levels of the neighborhoods in New York City are examined. SES, education levels and opportunities, health risks, and frequency of stop and frisk and marijuana arrests are used as risk factors. Results of the frequency tables and logistic regression analyses showed that, as a continuum of all risk factors, the risk environment exists most predominantly in African American and Latino neighborhoods, and high level of policing is one of the most significant contributors to these risk factors. Moreover, the results also indicated that risk factors exist in different neighborhoods at different levels. Even though low income African American and Latino neighborhoods comprise all risk factors that are listed above, each risk factor was found in different neighborhoods.

Key Words: Adolescence, Drug Use, Risk Environment, Stop and Frisk, New York City

¹ This study is derived from the master thesis.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE’DE ULAŞTIRMA VE LOJİSTİK SEKTÖRÜNDEKİ SORUNLAR VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

**DOÇ. DR. CUMA BOZKURT
HATİCE SERAP SAY
FUNDA MERMERTAŞ**

ÖZET

Türkiye’nin en önemli sektörlerinden biri olan ulaştırma ve lojistik sektörünün önemi giderek artmaktadır. Dünya genelinde taşımacılık, depolama, gümrük hizmetlerinin entegre halde yapılması lojistik faaliyetlere gösterilen önemin artmasına sebep olmuştur. Ulaştırma ve lojistik sektörü ülkelerin sosyal, kültürel, ekonomik açıdan gelişmesinde önemli olup, ayrıca ülkelerin kalkınmasında da kaldıraç görevi görmektedir. Küreselleşmenin de etkisi ile birlikte bu sektörün sadece ülke ekonomisinde değil, dünya ticaretindeki önemi de gün geçtikçe artmıştır.

Türkiye'nin jeopolitik konumu, birçok ulaşım rotasının merkezinde yer alması ulaşım ve lojistik hizmetler açısından avantaj sağlamaktadır. Ayrıca ülkemiz karayolu, demiryolu, denizyolu ve kombine taşımacılık ulaştırma türlerinin kullanılması için elverişli olmasına rağmen, lojistik sektöründe dünyada geri sıralarda yer almaktadır. Dünya Bankası tarafından iki yılda bir hazırlanan “Lojistik Performans Endeksi” raporunda 155 ülkenin lojistik performansı ülkelerin gümrük, altyapı, uluslararası gönderiler, lojistik yeterlilik, takip ve izleme ve zamanın da teslimat kriterlerine göre belirlenmektedir. 2018 yılında yayınlanan raporda Türkiye'nin 47. sıraya gerilediği görülmektedir.

Ülkemizdeki ulaştırma sisteminde de, ulaştırma modları arasındaki dengesiz ve verimsiz bir sistemin hakim olduğu görülmektedir. Özellikle karayollarının artan payı, üç tarafımızın denizlerle çevrili olmasına rağmen deniz yolu taşımacılığına gereken önemin verilmemesi, demiryolunun etkin bir şekilde kullanılmaması ulaştırma sistemindeki dengesizliklere neden olmuştur. Ulaştırma sisteminin birbirini destekleyici ve tamamlayıcı şekilde olması ve var olan dengesizliğin bir plan dahilinde giderilmesi gerekmektedir. Ayrıca ulaştırma ve lojistikte yaşanan sorunlar ülke ekonomisine büyük miktarlarda zarar vermektedir.

Bu çalışmanın amacı, ülkemizin ulaştırma ve lojistik alanında coğrafi konum avantajı olmasına rağmen mevcut sorunları bütüncül bir bakış açısı ile ele alarak, bu sorunların çözümüne katkı sağlamak ve birtakım öneriler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Lojistik, Ulaştırma, Lojistik Performans Raporu, Türkiye*

THE PROBLEMS AND SOLUTIONS OF TRANSPORTATION AND LOGISTICS SECTOR IN TURKEY

ABSTRACT

One of the most important and increasing sectors in Turkey is transport and logistics sector. The integration of transport, storage, custom services into other sectors in the world causes the increase of logistics activities. Transport and logistics sector in terms of social, cultural, economic development aspects are important in the development and leverage of countries. Not only in national level but also in world trade, the importance of this sector has increased day by day.

Having unprecedented geopolitical location and being in many transportation crossroads also make Turkey advantageous place in terms of transportation and logistic services. Although it is convenient for transportation of road, rail and sea freight, Turkey has still lower ranking of logistic sector in the world. The World Bank's "Logistics Performance Index Report", prepared every two years, shows 115 country's logistics performance in terms of the countries' customs, infrastructure, international shipments, logistics qualification, follow-up, monitoring and time-based delivery criteria. According to the report in 2018, Turkey's ranking has decreased to 47.

In our country, there are inefficient and unbalanced modes between transportation systems. In particular, increasing of road shares, not giving importance to maritime even though surrounded by the sea with three sides, using the railway inefficiently have unbalanced the transportation system of the country. The transportation system should be supportive and complementary itself and it needs to be fixed in the light of a plan. Moreover, the problems in the transportation and logistics sector damage the national economy significantly.

The aim of this study is a contribution to solve the Turkey's transportation and logistics problems in spite of having geographical advantageous and to make sound suggestions with the holistic view of problems.

Anahtar Kelimeler: *Logistics, Transportation, Logistics Performance Index, Turkey*

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRLERİNDE REKABET AVANTAJI İÇİN BİLGİ ve
İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ**

**DOÇ. DR. CUMA BOZKURT
ÖĞR. GÖR. ÖMER YILMAZ
MEHMET ÖS**

ÖZET

Son zamanlar da teknoloji de meydana gelen gelişmeler ve ekonominin yapısında yaşanan dönüşümler tüketicilerin zevk ve tercihlerini değiştirmiş olup bu değişim de üreticiler açısından da kaçınılmaz bir hale gelmiştir. İşletmeler tarafından son yıllarda ki bu değişim göz önüne alınarak yoğun bir şekilde kullanılan internet ve e-ticaret gibi teknolojiler sayesinde işletmelerin tedarik zincirini ve lojistik akışını etkin ve tam zamanında kullanarak verimli bir şekilde tedarik zincirini sağladıkları görülmektedir. Ayrıca günümüzde işletmeler arasında ki rekabet giderek artmış ve gelecekte de artmaya devam edeceği görülmektedir. Bu süreçte hem işletmeler hem de tedarik zincirlerinde yer alan firmalar arasında ciddi bir rekabet ortamı oluşacağı ve bu rekabet ortamında da Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) sektörünün mutlak belirleyici olacağı görülmektedir.

Yapılan bu çalışma da içerisinde bulunduğumuz ve tüm sektörlerin gelişiminde ve ilerlemesinde katkı sunan Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT), Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetiminde (TZY) ki etkileri üzerinde durulacaktır. Ayrıca Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi ile ilgili bazı firma örnekleri verilecektir son olarak ise bu sektörlerin geleceği hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi- iletişim ve teknoloji, E-ticaret, Tedarik Zinciri

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE’DE HAVA KARGO TAŞIMACILIK SEKTÖRÜ, GELİŞİMİ VE GELECEĞİ

**THE SECTOR OF AIR CARGO TRANSPORTATION IN TURKEY, ITS
IMPROVEMENT AND FUTURE**

**DOÇ. DR. CUMA BOZKURT
MEHMET PEKMEZCİ
VEYSİ EVİS**

ÖZET

Çağımızda teknolojinin ilerlemesi, iletişim araçlarının modernizasyonu üreticilerin ve tüketicilerin istek ve beklentilerinde değişimlere yol açtı. Üretilen mal ve hizmetlerin maliyetlerinin yanı sıra o ürünlere daha hızlı ulaşmanın önemini arttırdı. Dünyada uçak sayısının artması, taşıma kapasitesinin, uçuş sayılarının artması hava kargo sektörünü lojistiğin odak noktası yapmıştır. Hava kargo taşımacılığı, dünya pazarlarını birbirlerine bağlayan, küresel tedarik zincirlerinin oluşmasını ve fonksiyonlarını yerine getirilmesini sağlayan bir köprü gibidir. Hava kargo taşımacılığı, dünya pazarlarını birbirlerine bağlayan, küresel tedarik zincirlerinin oluşmasını ve fonksiyonlarını yerine getirilmesini sağlayan bir köprü gibidir. Hızlı ve diğer taşımacılık şekillerine göre riskin düşük olması sektöre ilgiyi arttırmaktadır. Geçmişi diğer taşımacılık yöntemlerine göre kısa olmasına rağmen gelişimi dünyada ve ülkemizde oldukça hızlı bir ilerleme göstermektedir. Türkiye hava kargo taşımacılığı çift haneli büyüme rakamları ile dünyadaki rakipleri ile arasını kapatmaktadır. İstanbul’daki üçüncü havaalanının tamamlanması ile beraber büyümenin daha hızlı ivme kazanacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışmada, Dünya üzerindeki konumu gereği ulaştırma alanında küresel lojistik üs olma hedefi bulunan ülkemizde hava kargo taşımacılık sektörünün mevcut durumu, yaşanan gelişmeler ve gelecekte bu sektörden beklentilerin neler olacağı üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Hava Kargo Taşımacılığı, Lojistik, Türkiye*

ABSTARCK

The modernization of communication devices, the progress of technology in our modern age, have led to the changes in the claims and demands of consumers. Besides the expenditures of the product and services, it has increased the importance of reaching these products more rapidly. The rise in the number of aircrafts in the world, the capacity of transportation and number of flights have made the air cargo sector the center of logistics. Air cargo transportation industry acts like a bridge that connects the world markets with each other by enabling the formation of the global supply chains and helping them deliver their benefits to the fullest. The industry draws increasing attention due to its speed and lower risk nature compared with other modes of transportation. Although, it is more recently introduced as a transportation alternative than other methods of transportation, it is developing rapidly in our country and in the world. With the double-digit rising numbers, Turkish air cargo transportation catches up with its rivals in the world. It is assumed that the growth will gain acceleration with the finalization of the third airport in Istanbul. This study mentions about the current situation of the air cargo transportation sector in our country, which aims to be a global logistic logistics in the area of transportation in the world, and the expectations from this sector in the future.

Keywords: *Air Cargo Transportation, Logistics, Turkey.*

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ**
²ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**PAZARLAMA MİYOPİSİNİN STRATEJİK DEĞERLENDİRİLMESİ: TEHDİT Mİ
FIRSAT MI?**

STRATEGIC EVALUATION OF MARKETING MYOPIA: THREAT OR OPPORTUNITY?

ARŞ. GÖR. ABDULLAH BAŞ

ÖZET

Bu çalışmada pazarlama miyopisinin sorun yaratan bir durum olmak yerine, fırsat olarak yeniden değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Levitt (1960; 1975) pazarlama miyopisini, ürün odaklı bir anlayış olarak tanımlar. Bu yönüyle pazarlama miyopisi sorun oluşturan bir durum olarak açıklanmaktadır (Levitt, 1960, 1975; Richard vd., 1992; Tajeddini ve Trueman, 2008; King vd., 2008; Morel ve Jayawardhena, 2008). Fakat bu görüşün aksine pazarlama miyopisi işletmeler tarafından fırsat olarak görülmelidir. Bu yüzden çalışmanın araştırma sorusu pazarlama miyopisinin gelecek düşüncesi, yenilik, değişim ve performansı nasıl etkilediğidir.

Literatürde pazarlama miyopisi problem olarak algılanmasına rağmen, pazarlama miyopisini fırsat perspektifinden yaratıcı gerilim ortaya çıkaran bir etken olarak değerlendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada pazarlama miyopisinin, işletmelerin devamlılığı için stratejik bir etken olduğuna odaklanılmıştır ve literatürdeki boşluğu doldurmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma pazarlama miyopisinin gelecek düşüncesi, yenilik, değişim/dönüşüm ve performans üzerindeki etkisini göstermek açısından literatüre katkı sağlamaktadır. Pazarlama miyopisinin bu etkenlerin üzerindeki etkisini göstermek için kavramsal bir araştırma modeli geliştirilmiştir.

İşletmelerin pazarlama miyopisini problem olarak algılamak yerine, yaratıcı gerilim oluşturan fırsat olarak görmesi önerilmektedir. Bu yüzden pazarlama miyopisine yakalanmama çabasının müşteri istek ve ihtiyaçlarını fark etme, departmanlar arası etkileşim ve araştırma ve geliştirme gibi yenilik faaliyetlerini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir (Hamel, 2000; Amabile, 2005; Glodstein, 2008; Verganti, 2011; Cash vd., 2008). Ayrıca, pazarlama miyopisine yakalanmama çabasının mevcut sektörü doğru, yeni pazar ve sektörler araştırma ve radikal değişiklikler gibi değişim/dönüşüm çalışmalarını olumlu etkileyeceği varsayılmaktadır (Beer ve Nohria, 2002; Kotter ve Schesinger, 2008; Fisk, 2009). Diğer yandan pazarlama miyopisine yakalanmama çabasının stratejik vizyon oluşturma, gelecek düşüncesi tasarlama ve yeni ürünleri keşfetmek gibi gelecek düşüncesini olumlu etkileyeceği düşünülürken (Papatya, 1998; Ford ve Ford, 2009; Garvin vd., 2009), aynı zamanda pazarlama miyopisine yakalanmama çabasının temel yetenekler geliştirme, müşteriye anlamak ve planlı büyüme gibi performansı göstergelerini olumlu etkileyeceği varsayılmaktadır (Tak, 1998; Hamel ve Prahalad, 1996; Johnson vd., 2008; Watkins, 2009).

Anahtar Kelimeler: Pazarlama Miyopisi, Yenilik, Değişim Yönetimi, Performans.

¹ Bu çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 2013 yılında kabul edilen ve basılmamış olan “İşletmeleri Dönüştürme Aracı Olarak Pazarlama Miyopisinin Stratejik Değerlendirilmesi: Türkiye Tekstil İşletmelerinde Araştırma” başlıklı yüksek lisans tezinden yararlanılarak oluşturulmuştur.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to reassessment the marketing myopia as an opportunity rather than a problematic situation. Levitt (1960; 1975) describes marketing myopia as a product-oriented approach. In this respect, marketing myopia is described as a problem (Levitt, 1960, 1975; Richard vd., 1992; Tajeddini ve Trueman, 2008; King vd., 2008; Morel ve Jayawardhena, 2008). On the contrary, marketing myopia should be seen as an opportunity by firms. Therefore, the research question of the study is how marketing myopia affects future thought, innovation, change and performance.

Although marketing myopia is perceived as a problem in the literature, there is no study evaluating marketing myopia as a factor that creates creative tension from an opportunity perspective. Therefore, this study focuses on the fact that marketing myopia is a strategic factor for the continuity of firms and it is aimed to fill the gap in the literature. In this context, the study contributes to the literature in order to demonstrate the impact of marketing myopia on future thought, innovation, change/ transformation and performance. A conceptual research model has been developed to demonstrate the impact of marketing myopia on future thought, innovation, change/ transformation and performance.

Instead of perceiving marketing myopia as a problem, I suggest that marketing myopia should be seen as opportunity creating creative tension. Therefore, it is thought that the effort to avoid marketing myopia will positively affect the innovation activities, such as realizing customer requests and needs, interaction between departments and research and development (Hamel, 2000; Amabile, 2005; Glodstein, 2008; Verganti, 2011; Cash vd., 2008). Furthermore, It is assumed that the effort to avoid marketing myopia will positively affect the change/transformation studies such as understanding the existing sector correctly, researching new markets and sectors, and radical changes (Beer ve Nohria, 2002; Kotter ve Schesinger, 2008; Fisk, 2009). On the one hand, it is assumed that the effort to avoid marketing myopia will positively affect the performance indicators such as developing basic skills, understanding the customer and planned growth (Tak, 1998; Hamel ve Prahalad, 1996; Johnson vd., 2008; Watkins, 2009), on the other hand, it is thought that the effort to avoid marketing myopia will affect the future thinking positively, such as creating a strategic vision, designing future thinking and discovering new products (Papatya, 1998; Ford ve Ford, 2009; Garvin vd., 2009).

Keywords: Marketing Myopia, Innovation, Change Management, Performance.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TURİZM ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ABOUT ENTREPRENEURIAL INTENTIONS OF TOURISM STUDENTS

**NURÇİN MERT
SEREN TARHAN
DOÇ. DR. İŞİL ARIKAN SALTİK**

ÖZET

Girişim ve girişimciliğe verilen önemin artmasıyla birlikte, girişimciliğin kavramsal değerlendirmelerinin yanı sıra girişimciliği bir süreç olarak inceleyen çalışmaların da geliştiği görülmektedir. Girişimci, sadece pazardaki sorunları ve ihtiyaçları tespit eden değil, aynı zamanda bu tespitleri doğrultusunda iş fikri geliştirebilen ve öngördüğü risklerle birlikte bu fikri hayata geçiren kişidir. Bir takım riskler ve belirsizliklerin varlığında karı veya zararı girişimciye ait olmak üzere bir işletme kurma, mevcut bir işletmeyi geliştirme veya yeni bir ürün geliştirme amacıyla gerçekleştirilen süreç ise girişimcilik olarak adlandırılmaktadır. Bireylerin girişimcilik niyeti düzeyleri, girişimcilik faaliyetlerinde bulunmalarında etkili olan unsurlar arasındadır. Bu çalışmanın amacı lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda konaklama, seyahat ve yiyecek-içecek işletmeciliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerinden nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniğiyle veri toplanmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğin yapı geçerliği açıklayıcı faktör analiziyle sınanmış, güvenilirliği için cronbach alfa değeri hesaplanarak, geçerli ve güvenilir olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, turizm öğrencilerinin girişimcilik niyeti düzeyinin ortalama değerin üzerinde olduğu görülmüştür. Bulgular, turizm öğrencilerinin girişimcilik niyetlerine ilişkin en yüksek düzeydeki algılarının günün birinde iş kurmak için gerekli azme sahip olma ve kendi işini kurmak ve sürdürmek için her türlü çabayı gösterme hususlarında olduğunu göstermiştir. Araştırmada ayrıca öğrencilerin bazı demografik özelliklerinin girişimcilik niyetleri üzerinde farklılık yaratma durumu t testi ve tek yönlü varyans analizi yapılarak incelenmiştir. Analiz sonucunda, erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha fazla girişimcilik niyetine sahip olduğu tespit edilmiştir. Girişimcilik niyeti yaş değişkeni üzerinden değerlendirildiğinde, 23 yaşındaki öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin 22 ve 24 yaşındaki öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür. Buna karşın öğrencilerin öğrenim gördüğü bölümüne veya sınıfına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Niyeti, Turizm, Lisans Öğrencileri

ABSTRACT

With the incremental importance given to entrepreneur and entrepreneurship, it is seen that studies examining entrepreneurship as a process as well as conceptual evaluations of entrepreneurship have also increased. Entrepreneur is the person who not only identifies the problems and needs in the market, but also develops the business idea in line with these findings and realize this idea with the envisaged risks. In the presence of a number of risks and uncertainties, the process for establishing a business belonging to the entrepreneur, the development of an existing business or developing a new product is called entrepreneurship. Entrepreneurship intention levels of individuals are among the factors that affect the entrepreneurial activities. The aim of this study is to determine the entrepreneurship intentions of the undergraduate tourism students. For this purpose, data were collected from the students in the departments of hospitality, travel, and food&beverage management in a tourism faculty through the questionnaire technique which is one of the quantitative research methods. The construct validity of the scale used in the study was tested by explanatory factor analysis, and the reliability of the scale was calculated by determining the cronbach alpha value. Findings indicated that the level of entrepreneurship intention of tourism students was above the average value. The results revealed that the highest level perceptions of tourism students regarding entrepreneurial intentions are to have the necessary the firm intention to start a business some day and to make every effort to start and maintain their own business. In addition, some of the demographic characteristics of the students were analyzed by using t-test and ANOVA. As a result of the analysis, it is determined that male students have more entrepreneurship intention than female students. When the intention of entrepreneurship is evaluated according to the age variable, it is seen that the entrepreneurial intentions of the 23-year-old students are lower than the 22 and 24 year-old students. Besides, it was determined that there was nostatistically significant difference according to the department or class of the students.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurial Intentions, Tourism, Undergraduate Students.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ACENTELERİN ADIYAMAN DESTİNASYONU ALGISI VE ÖNERİLERİNE YÖNELİK
FENOMONOLOJİK ANALİZ**

PHENOMENOLOGICAL ANALYSIS OF AGENCIES' ADIYAMAN DESTINATION
PERCEPTION AND RECOMMENDATION

DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA RUKİYE DÖNBAK

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Adıyaman destinasyonuna yönelik tur programına sahip olan acentelerin destinasyona yönelik algılarını ve destinasyonu potansiyel turistlere önerme eğilimlerini incelemektir. Çalışmanın amacı ve araştırma sorularına uygun olarak nitel araştırma yöntemindeki olgu bilim deseni kullanılırken verilerin toplanmasında doküman analizi yapma yoluna gidilmiştir. Bu amaçla 17-20.10.2018 tarihleri arasında web sitelerinde Adıyaman destinasyonunu tur programlarına dahil ederek tur programını, gezinin başlangıç tarihinden sona ermesine kadar geçen süre içerisinde ayrıntılı olarak web sitesinde yayınlayan seyahat acentelerinin tur programları araştırmaya dahil edilmiştir. Adıyaman destinasyonuna ait tur programına sahip olan 73 adet acente “google arama motoru” aracılığı ile belirlenirken, ayrıntılı tur programını web sitesinde yayınlamış olan 34 firmaya ait tur programları değerlendirmeye alınmıştır. Tur programı dokümanlarının tematik açıdan analizi yapıldığında, Adıyaman destinasyon algısını etkileyen, destinasyona ait “doğal manzara”, “iklim” kategorilerine ulaşılırken, insan yapımı faktörlerden ise “endüstriyel gelişim” kategorisi elde edilmiştir. Destinasyonun potansiyel turistlere önerilmesinde ise “gezi türü”, gezi orjini”, “yılın zamanı”, ulaşım aracı türü” kategorileri etkili olmuştur. Analiz sonucunda Adıyaman destinasyonu ile birlikte aynı tur programı içerisinde yer alan diğer destinasyonlardan farklı olarak bu destinasyona ait “yerel kültür”, “aktivite ve eğlence” kategorileri oluşturulamamıştır. Araştırmanın, Adıyaman destinasyonunun da içerisinde yer aldığı destinasyon yönetim organizasyonlarına gelişmiş bir bakış açısı kazandırması ve gelecekte destinasyona ait stratejik planlamalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Destinasyon Algısı, Adıyaman

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the perceptions of the agencies that have a tour program for the Adıyaman destination and their tendency to suggest the destination to potential tourists. In accordance with the purpose of the study and the research questions, qualitative research method was chosen and document analysis was performed to collect the data. For this purpose, the tour programs of the travel agencies that published the tour program on the web site in the period between the date of 17-20.10.2018 by including the Adıyaman destination in the tour programs and the tour program starting from the beginning date until the expiration of the tour were included in the study. While 73 agencies with tour program of Adıyaman destination were determined by using “google search engine” program, tour programs of 34 companies that published the detailed tour program on the website were evaluated. At the end of thematic analysis of the tour program

documents “natural landscape” and “climate” categories of the destination, affecting the perception of destination and “industrial development” category were obtained from the man-made factors. In recommending Adıyaman destination to potential tourists, the categories; “type of travel”, “travel origin”, “time of year”, “type of transportation” were effective. Unlike other destinations included in the same tour program with Adıyaman destination, “local culture”, “activity and entertainment” categories of this destination could not be created. The research is expected to provide a comprehensive viewpoint to destination management organizations, including Adıyaman destination, and to contribute to their future strategic planning.

Keywords: Tourism, Destination Perspective, Adıyaman

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ: 1960-2017 DÖNEMİ AMPİRİK ANALİZİ

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN DEFENSE SPENDING AND ECONOMIC GROWTH: EMPIRICAL ANALYSIS OF THE PERIOD OF 1960-2017

**ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL
ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN**

ÖZET

Bulunduğu konum itibariyle önemli bir avantaja sahip olan Türkiye gerek sınır güvenliği gerekse de toprak bütünlüğünün korunması amacıyla gelişen teknolojiyle eşgüdümlü savunma sanayine harcama yapmak durumundadır. Son dönemlerde yaşanan gelişmeler ve ülkemizin Orta Doğu siyasetinde üstlenmiş olduğu vizyon gereği pek çok tehditle karşı karşıya kalmıştır. Bu ve benzeri tehditlerde bu alanda yapılacak yatırım ve harcamaların artışına neden olmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'nin savunma harcamalarının ekonomik büyüme ile olan ilişkileri eş bütünleşme ve nedensellik analizleri bağlamında ele alınmaktadır. 1960-2017 dönemi yıllık verilerinin kullanıldığı çalışmada veriler Dünya Bankası elektronik veri tabanından elde edilmiştir. Çalışmada ilk olarak serilerin durağanlık seviyeleri incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre serilerin farklı derecelerde durağan olduğu tespit edilmiştir. Ampirik analizin sonraki aşamasında nedensellik testleri kullanılarak değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisi incelenmiştir. Son olarak kullanılan serilerin yapısal özellikleri dikkate alınarak değişkenler arasındaki uzun dönemli ilişki ARDL Sınır Testi yardımıyla incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen genel sonuçlara göre değişkenler arasında bir nedensellik ilişkisi tespit edilmesine rağmen savunma harcamalarının ekonomik büyüme ile uzun dönemde birlikte hareket etmediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Askeri harcamalar, büyüme, eşbütünleşme

ABSTRACT

Turkey has a significant advantage of its position and also needs border security by advancing technology in order to protect the territorial integrity should make coordinated expenditures to the defense industry. Our country has faced many threat due to recent developments (events) and the vision of our country in Middle East politics. This kind of threats lead to increase in investments and expenditures in this area. In this study the relationship with economic growth of Turkey's defense expenditures is discussed by the context of the cointegration and causality analysis. The data of the period between 1960-2017 were obtained from the World Bank electronic database. Firstly, the stationary levels of the series were investigated. According to the results it was determined that the series were stationary on different levels. In the next stage of the empirical analysis the causality relationship between variables were investigated by using the causality test. Finally considering the structural features of the series the long term relationship between the variables was examined with the help of the ARDL Bound Test. Although there is a causal

relationship between the variables according to the general results the defense expenditures do not act together (or follow) with economic growth in the long term.

Keywords: Military expenditures, economic growth, cointegration

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**G7 ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ANALİZİ: ÜLKE
ÖZELİNDE BİR PANEL VERİ ANALİZİ**

ANALYSIS OF THE TAX BURDEN'S SUSTAINABILITY IN G7 COUNTRIES: A COUNTRY-
SPECIFIC PANEL DATA ANALYSIS

**ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL
ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN**

ÖZET

Bu çalışmada 1965 - 2015 dönemine ait yıllık verilerle G7 (Almanya, ABD, Birleşik Krallık, Fransa, İtalya, Japonya ve Kanada) ülkelerinde vergi yükünün sürdürülebilirliği araştırılmıştır. Vergi yükü ülke ekonomilerinin gelişimi noktasında önemli bir araçtır. Uygulama da olan vergi oranları mükelleflerin vergiye karşı tutumlarını etkileyen en önemli etkidir. Optimal vergileme oranları hem mükellefler açısından hem de verginin alacaklısı devlet açısından önem arz etmektedir. Vergi yükü çeşitli konjonktürel ve dışsal faktörlerden dolayı yıllar itibariyle farklılık arz edebilmektedir. Çalışmanın amacı vergi yükünün ele alınan ülkeler özelinde sürdürülebilir olup olmadığını ortaya koymaktır. Diğer bir ifadeyle, yaşanacak dışsal bir şokun vergi yükü üzerindeki etkisinin kalıcı etkisi var mıdır? sorusuna cevap aranmaktadır. Ampirik analizin ilk bölümünde kullanılan değişken için yatay kesit bağımlılığı incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar panelde yatay kesit bağımlılığının varlığını göstermektedir. İkinci bölümde ise yatay kesit bağımlılığını dikkate alan birim kök testleri kullanılarak panelin tamamının durağanlığı tespit edildiği gibi ülkelere özgü sonuçlar da elde edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar ülkelere göre farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: vergi yükü, sürdürülebilirlik, panel veri analizi

ABSTRACT

In this study, the sustainability of the tax burden was investigated in G7 (Germany, USA UK,, France Italy Japan Canada countries with the annual data period between 1965-2015. Tax burden is a crucial tool for the development of national economies. Tax rates in practice are the most important factor affecting taxpayer's attitudes towards tax. The optimal taxation rates are important for both taxpayer states and taxpayers. Tax burden may vary from year to year due to the various conjunctural and external factors. The purpose of this study is to determine whether tax burden is sustainable in these countries. In other words "Does the any impact of an external shock on the tax burden have a permanent effect?" is the answer to the question. The cross-sectional dependence for the variable used in the first part of the empirical analysis were examined. The results Show that there is cross-sectional dependence on the panel. In the second part, unit root tests were taken into account and also the country specific results were obtained. The results obtained from the study vary according to the country.

Keywords: Tax burden, Sustainability, Panel Data Analysis

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İNTERNET KULLANIMI OECD ÜLKELERİNDE EKONOMİK BÜYÜMEYİ
ETKİLİYOR MU? HETEROJEN PANEL VERİ ANALİZİ**

**DOES INTERNET USAGE AFFECT ECONOMIC GROWTH IN OECD COUNTRIES?
EVIDENCE FROM HETEROGENEOUS PANEL DATA ANALYSIS**

**ARŞ. GÖR. VEYSEL İNAL
ARŞ. GÖR. MÜCAHİT AYDIN**

ÖZET

İnternetin son yıllarda çok hızlı bir biçimde yayılmasının nedeni World Wide Web'in ortaya çıkmasıdır. Geçmiş zamanlarda özellikle akademik ve askeri amaçlarla kullanılan internet, WEB'in ortaya çıkmasıyla geniş kitlelere yayılma fırsatı bulmuştur. Bilgisayarların iletişim teknolojisi yardımıyla birbirine bağlanmasıyla başlayan yeni ekonomi aşamasında, 1990'ların ortasında geliştirilen WEB teknolojisi tüm eski anlayışları değiştirecek güçte bir yeniliğe olanak tanımıştır. E-ticaret, telekomünikasyon ağları aracılığı ile ticari bilgilerin paylaşılması, işletmeler arası ve işletme içi ilişkilerin sürdürülmesi ve ticari işlemlerin gerçekleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada 1990-2015 dönemi için yıllık veriler kullanılarak veri uygunluğuna göre seçilmiş OECD ülkeleri için internet kullanımı ile ekonomik büyüme arasındaki nedensellik ilişkisi incelenmiştir. Çalışmada yatay kesit bağımlılığını dikkate alan ve panel için genel sonuçların yanı sıra ülkelere özgü sonuçlar veren panel nedensellik testleri kullanılmıştır. Analiz neticesinde ulaşılan sonuçlara göre genel olarak WEB teknolojisinin ekonomik büyümeye katkı sağladığı olgusu desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnternet, büyüme, bootstrap nedensellik

ABSTRACT

The reason why the Internet has spread very rapidly in recent years is the emergence of the World Wide Web. In the past especially for the military and the academic purposes the internet has had the opportunity to spread out to the masses with the emergence of the WEB. The new economy phase has begun with the connection of the computers with the help of the communication technology also the WEB technology developed in the mid 1990s has enabled a new innovation to change all the old understandings. E-commerce is defined as the sharing of the commercial information via telecommunication networks, maintenance of the inter and intra business relations and carrying out the commercial transactions. In this study, the causality relationship between the internet usage and the economic growth was examined for selected OECD countries according to their suitability by using the annual data for 1990-2015 period. In this study, panel causality test were used which take into account the cross sectional dependence and give country specific results as well as general results. According to the results that obtained from the analysis, WEB technology contributes to economic growth has been supported in general.

Keywords: Internet, Growth, Bootstrap Causality

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ BÜYÜMESİ İLE ENFLASYON ARASINDAKİ İLİŞKİ:
TÜRKİYE İÇİN AMPİRİK SONUÇLAR**

THE NEXUS BETWEEN BANKING SECTOR CREDIT GROWTH AND INFLATION:
EMPIRICAL EVIDENCE FROM TURKEY

DOÇ. DR. MEHMET KARA

ÖZET

Enflasyon, ekonomik bir gösterge olarak, ekonomiyi olumsuz yönde etkilediği için, ülkeler için oldukça önemli bir konuma gelmiştir. Türkiye’de son zamanlarda bankacılık kesimi kredi büyümesinin enflasyona etkisi sıklıkla tartışılan konulardan birisi olmuştur. Çalışmada, *Tüketici fiyat endeksi (TÜFE)*, fiyatlar genel düzeyindeki artışı ifade etmek için enflasyonun göstergelerinden biri olarak bağımlı değişken olarak kullanılmıştır. *Bankacılık sektörü toplam kredi hacmi, toplam kamu harcamaları ve reel efektif döviz kuru* bağımsız değişken olarak kullanılmıştır. Türkiye’nin 2006Q1- 2017Q4 dönemi için değişkenler arasındaki kısa ve uzun dönemli ilişki, ARDL yöntemi ile araştırılmıştır. ARDL Sınır Testi ile yapılan eş bütünleşme analizinde, seçilen değişkenler arasında uzun dönemde bir ilişkinin olduğu ortaya çıkmıştır. Uzun dönem için yapılan analizde, bankacılık sektörü toplam kredi büyümesinin tüketici fiyat endeksi üzerinde, hem iktisadi olarak hem de istatistiki olarak anlamlı etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, bankacılık sektörü toplam kredi büyümesi, ARDL analizi

ABSTRACT

Inflation has become very significant as an economic indicator for countries because it impacts the economy in a negative way. Consumer Price Index (CPI) is represented as the inflation, increase in overall price, and used as dependent variable while *total credit growth in banking sector, real effective exchange rates and total government spending* are used as independent variable. In this study, ARDL (Auto-regressive distributed lags) method of analysis is applied for the short and long-term and the time period for the analysis is 2006Q1 and 2017Q4. Empirical findings indicate that there is strong evidence that banking sector total credit growth affect inflation economically as well as statistically in the long run.

Keywords: Inflation, banking sector total credit growth, ARDL analysis

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİLERİ İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

**THE NEXUS BETWEEN BANKING SECTOR CREDIT AND CURRENT ACCOUNT DEFICIT:
THE CASE OF TURKEY**

DOÇ. DR. MEHMET KARA

ÖZET

Bu çalışmada, 2008 küresel kriz sonrası ekonomi literatüründe ve politika uygulamalarında gündeme gelen bankacılık sektörü kredi büyümesi ile cari açık ilişkisi 2005:Q4-2017:Q4 dönemi üçer aylık verileri kullanılarak Türkiye için analiz edilmiştir. Çalışmada Pesaran vd. (2001) tarafından geliştirilen ARDL modeli kapsamında kısıtlanmamış hata düzeltme modeli (UECM) ve sınır testi yaklaşımı uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, hem uzun hem de kısa dönemde bankacılık sektörü kredi büyümesinin cari açık üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hata düzeltme terimi katsayısı kısa dönemde beklenildiği gibi negatif ve istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Elde edilen bulgular, Türkiye’de bankacılık sektörü kredi büyümesinin cari açığı arttırdığını kanıtlar niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Bankacılık Sektörü Kredi Büyümesi, Türkiye, ARDL Sınır Testi

ABSTRACT

This paper analyses the relationship between current account deficit and banking sector credit for Turkey by using quarterly data for the period of 2005:Q4-2017:Q4 since banking sector credit becomes a subject of economic literature and policy implementation after the 2008 global economic crisis. The unrestricted error correction model (UECM) and boundary test approach in the scope of ARDL (Auto Regressive Distributed Lag) model developed by Pesaran et al. (2001) are applied in the study. On the basis of analysis results, it is concluded that banking sector credit has an influence on current account deficit in both the long and the short term. The error term’s coefficient is negative and statistically significant in the short term as it is expected. The findings obtained provide evidence that banking sector credit leads current account deficit to increase in Turkey.

Keywords: Current Account Deficit, Banking Sector Credit Growth, Turkey, ARDL Boundary Test

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE DÖVİZ KURLARI İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ

**THE RELATIONSHIP BETWEEN EXCHANGE RATES AND CURRENT ACCOUNT DEFICIT
IN TURKEY**

**DOÇ. DR. MEHMET KARA
ARŞ. GÖR. GİZEM BAŞ
HAZAR KESKİN**

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'nin kronik sorunlarından birisi olan cari açık ile döviz kurları arasındaki ilişki 2005:Q4-2017:Q4 dönemi üçer aylık verileri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada Pesaran vd. (2001) tarafından geliştirilen ARDL modeli kapsamında kısıtlanmamış hata düzeltme modeli (UECM) ve sınır testi yaklaşımı uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, uzun dönemde dolar/TL kuru ile cari açık arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki çıkarken, Euro/TL kuru arasında hem kısa, hem de uzun dönemde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki çıkmamıştır. Hata düzeltme terimi katsayısı kısa dönemde beklenildiği gibi negatif ve istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Elde edilen bulgular, Türkiye'de Dolar/TL kurundaki artışlarla cari açık arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Döviz kurları, Türkiye, ARDL Sınır Testi

ABSTRACT

In this study, the relationship between exchange rates and current account deficit, one of Turkey's chronic problems, is analyzed by using quarterly data for the period of 2005: Q4-2017: Q4. The unrestricted error correction model (UECM) and boundary test approach in the scope of ARDL (Auto Regressive Distributed Lag) model developed by Pesaran et al. (2001) are applied in the study. On the basis of analysis results, it is concluded that there is a statistically significant relationship between the USD / TRY exchange rate and the current account deficit in the long run; on the contrary, there is no relationship between the euro / TL exchange rate and the current account deficit. The error correction term is negative and statistically significant as expected in the short term. The findings indicated that there is a long-term association between the increase in USD / TRY exchange rate and the account deficit in Turkey for the selected period.

Keywords: Current Account Deficit, Exchange Rates, Turkey, ARDL Boundary Test.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKASININ TARAFSIZLIK STATÜSÜNÜN EKONOMİK
ETKİLERİ**

THE ECONOMIC EFFECTS OF THE OCCUPATIONAL STATUS OF THE TURKMENISTAN
FOREIGN POLICY

DR. ÖĞR. ÜYESİ ABBAS KARAAĞAÇLI

ÖZET

Sovyetler Birliğinin çökmesiyle birlikte bağımsızlığa kavuşan beş Orta Asya devletinden birisi olan Türkmenistan, daimi tarafsızlık ilkesini bir dış politika önceliği olarak benimsemiştir. Bağımsızlığın ilk yıllarında Sovyetlerden devralınan güçlü devlet geleneği doğrultusunda 1991 ile 2001 yılları arasında daimi tarafsızlık politikası dönemin güçlü lideri ve ülkenin kurucusu Saparmurat Türkmenbaşı'nın (Niyazov'un) otoritesini pekiştirmeye yönelik uygulamaya konmuştur. O dönem Türkmenistan devlet aygıtı tamamen Türkmenbaşı'nın katı otoritesi ile yönetilmekteydi. Zaten Kırgızistan hariç diğer 3 diğer Orta Asya devleti, yani Kazakistan, Özbekistan ve Tacikistan'da da güçlü otoriter rejimler iş başına gelmiştir. Bu otoriter yönetimin iç ve dış politikada olumlu ve olumsuz etkileri söz konusu idi.

11 Eylül 2001'den sonra uluslar arası arenada meydana gelen siyasal gelişmeler bölgede de etkisini göstermiş. Türkmenistan'da diğer Orta Asya devletleri gibi uluslar arası gelişmeler ve dengelerde rol almak zorunda kalmıştır. Açıkçası 2001 yılında ABD'nin Afganistan'a saldırısının ardından, bölgede yaşanan yeni gelişmeler sayesinde Aşkabat yönetimi tarafsızlık politikasını tam da aslına uygun sürdüremediği görülmüştür. 2006 yılında Türkmenbaşı'nın ölümü ile yerine gelen Gurbangulı Berdimuhammedov Türkmenistan dış politikasında önemli değişikliklere imza atmaya başlamıştır.

Bağımsızlıktan sonra Türkmenistan'ın dış politikasını 4 evreye ayırabiliriz. 1. Evre tamamen inzivaya çekilmiş ve dünyadan izole olmuş (1991-2001 yılları). 2. Olarak menfi tarafsızlık aşaması (2001-2006 yılları), 3 geçiş dönemi 2006-2008 yılları, son olarak pozitif veya aktif tarafsızlık stratejisinin uygulandığı 2008 yılından günümüze dek süren dönem.

Bu araştırmada Türkmenistan'da dış politikayı etkileyen ve yönlendiren iç ve dış aktörler, uygulanan politikaların ekonomik etkileri, başta doğalgaz olmak üzere bu ülkenin dünya enerji piyasasındaki konumu ve Çin ile Rusya'nın yakın coğrafyasında yer almanın etkileri irdelenmeye ve bu doğrultuda ortaya konan sorunlara cevap aramaya çalışılacaktır. Açıkçası bu ülkenin dış politikası 2001 yılına kadar tamamen inzivaya çekilmiş bir konumundayken, 11 Eylül saldırısından sonra aktif tarafsızlık stratejisine dönüşmüştür. Kuşkusuz bu dönüşüm Türkmenistan'ın büyük bir ekonomik sıçrayışına zemin sağlamıştır. Makalede bu gelişme trendi nedenleri ve sonuçlarıyla ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Sovyetler Birliği, NATO, Yer altı kaynakları, Tarafsızlık, Şangay İşbirliği Örgütü.

ABSTRACT

Turkmenistan, one of the five Central Asian states that gained independence with the collapse of the Soviet Union, adopted the principle of permanent neutrality as a foreign policy priority. In the early years of independence, in line with the powerful state tradition inherited from the Soviets, the policy of permanent neutrality between 1991 and 2001 was put in place to strengthen the authority of the period and the founder of the country, Saparmurat Turkmenbashi (Niyazov). At that time, the state apparatus of Turkmenistan was entirely governed by Turkmenbashi's strict authority. In fact, except Kyrgyzstan, 3 other Central Asian states namely Kazakhstan, Uzbekistan and Tajikistan, have had strong authoritarian regimes. This authoritarian rule had positive and negative effects on domestic and foreign policy.

The political developments in the international arena after September 11, 2001 also had an impact on the region. Turkmenistan has had to take part in international developments and balances like other Central Asian states. Obviously, following the US attack on Afghanistan in 2001, the new developments in the region showed that Ashgabat's management could not pursue its policy of impartiality. Gurbanguly Berdimuhammedov, who was succeeded with the death of Turkmenbashi in 2006, has begun to undertake significant changes in Turkmenistan's foreign policy.

After independence, we can divide Turkmenistan's foreign policy into four phases. The 1st stage was completely isolated and isolated from the world (1991-2001). 2. The period of negative neutrality (2001-2006), 3 transition periods 2006-2008, and last period from 2008 to the present, when the positive or active neutrality strategy was implemented.

In this study, the internal and external actors that influence and direct foreign policy in Turkmenistan, the economic effects of the policies implemented, the position of this country in the world energy market, especially natural gas, and the effects of taking part in the close geography of China and Russia, will be examined and will be studied. Obviously, while the foreign policy of this country was in a completely secluded state until 2001, it became an active neutrality strategy after the September 11th Attack. Undoubtedly, this transformation provided the basis for a great economic leap of Turkmenistan. In this article, this development trend will be discussed with the reasons and results.

Keywords: Central Asia, Soviet Union, NATO, Underground Resources, Neutrality, Shanghai Cooperation Organization.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKASININ TARAFSIZLIK STATÜSÜNÜN EKONOMİK ETKİLERİ

THE ECONOMIC EFFECTS OF THE OCCUPATIONAL STATUS OF THE TURKMENISTAN
FOREIGN POLICY

DR. ÖĞR. ÜYESİ ABBAS KARAAĞAÇLI

ÖZET

Sovyetler Birliğinin çökmesiyle birlikte bağımsızlığa kavuşan beş Orta Asya devletinden birisi olan Türkmenistan, daimi tarafsızlık ilkesini bir dış politika önceliği olarak benimsemiştir. Bağımsızlığın ilk yıllarında Sovyetlerden devralınan güçlü devlet geleneği doğrultusunda 1991 ile 2001 yılları arasında daimi tarafsızlık politikası dönemin güçlü lideri ve ülkenin kurucusu Saparmurat Türkmenbaşı'nın (Niyazov'un) otoritesini pekiştirmeye yönelik uygulamaya konmuştur. O dönem Türkmenistan devlet aygıtı tamamen Türkmenbaşı'nın katı otoritesi ile yönetilmekteydi. Zaten Kırgızistan hariç diğer 3 diğer Orta Asya devleti, yani Kazakistan, Özbekistan ve Tacikistan'da da güçlü otoriter rejimler iş başına gelmiştir. Bu otoriter yönetimin iç ve dış politikada olumlu ve olumsuz etkileri söz konusu idi.

11 Eylül 2001'den sonra uluslar arası arenada meydana gelen siyasal gelişmeler bölgede de etkisini göstermiş. Türkmenistan'da diğer Orta Asya devletleri gibi uluslar arası gelişmeler ve dengelerde rol almak zorunda kalmıştır. Açıkçası 2001 yılında ABD'nin Afganistan'a saldırısının ardından, bölgede yaşanan yeni gelişmeler sayesinde Aşkabat yönetimi tarafsızlık politikasını tam da aslına uygun sürdüremediği görülmüştür. 2006 yılında Türkmenbaşı'nın ölümü ile yerine gelen Gurbangulı Berdimuhammedov Türkmenistan dış politikasında önemli değişikliklere imza atmaya başlamıştır.

Bağımsızlıktan sonra Türkmenistan'ın dış politikasını 4 evreye ayırabiliriz. 1. Evre tamamen inzivaya çekilmiş ve dünyadan izole olmuş (1991-2001 yılları). 2. Olarak menfi tarafsızlık aşaması (2001-2006 yılları), 3 geçiş dönemi 2006-2008 yılları, son olarak pozitif veya aktif tarafsızlık stratejisinin uygulandığı 2008 yılından günümüze dek süren dönem.

Bu araştırmada Türkmenistan'da dış politikayı etkileyen ve yönlendiren iç ve dış aktörler, uygulanan politikaların ekonomik etkileri, başta doğalgaz olmak üzere bu ülkenin dünya enerji piyasasındaki konumu ve Çin ile Rusya'nın yakın coğrafyasında yer almanın etkileri irdelenmeye ve bu doğrultuda ortaya konan sorunlara cevap aramaya çalışılacaktır. Açıkçası bu ülkenin dış politikası 2001 yılına kadar tamamen inzivaya çekilmiş bir konumundayken, 11 Eylül saldırısından sonra aktif tarafsızlık stratejisine dönüşmüştür. Kuşkusuz bu dönüşüm Türkmenistan'ın büyük bir ekonomik sıçrayışına zemin sağlamıştır. Makalede bu gelişme trendi nedenleri ve sonuçlarıyla ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Asya, Sovyetler Birliği, NATO, Yer altı kaynakları, Tarafsızlık, Şangay İşbirliği Örgütü.

ABSTRACT

Turkmenistan, one of the five Central Asian states that gained independence with the collapse of the Soviet Union, adopted the principle of permanent neutrality as a foreign policy priority. In the early years of independence, in line with the powerful state tradition inherited from the Soviets, the policy of permanent neutrality between 1991 and 2001 was put in place to strengthen the authority of the period and the founder of the country, Saparmurat Turkmenbashi (Niyazov). At that time, the state apparatus of Turkmenistan was entirely governed by Turkmenbashi's strict authority. In fact, except Kyrgyzstan, 3 other Central Asian states namely Kazakhstan, Uzbekistan and Tajikistan, have had strong authoritarian regimes. This authoritarian rule had positive and negative effects on domestic and foreign policy.

The political developments in the international arena after September 11, 2001 also had an impact on the region. Turkmenistan has had to take part in international developments and balances like other Central Asian states. Obviously, following the US attack on Afghanistan in 2001, the new developments in the region showed that Ashgabat's management could not pursue its policy of impartiality. Gurbanguly Berdimuhammedov, who was succeeded with the death of Turkmenbashi in 2006, has begun to undertake significant changes in Turkmenistan's foreign policy.

After independence, we can divide Turkmenistan's foreign policy into four phases. The 1st stage was completely isolated and isolated from the world (1991-2001). 2. The period of negative neutrality (2001-2006), 3 transition periods 2006-2008, and last period from 2008 to the present, when the positive or active neutrality strategy was implemented.

In this study, the internal and external actors that influence and direct foreign policy in Turkmenistan, the economic effects of the policies implemented, the position of this country in the world energy market, especially natural gas, and the effects of taking part in the close geography of China and Russia, will be examined and will be studied. Obviously, while the foreign policy of this country was in a completely secluded state until 2001, it became an active neutrality strategy after the September 11th Attack. Undoubtedly, this transformation provided the basis for a great economic leap of Turkmenistan. In this article, this development trend will be discussed with the reasons and results.

Keywords: Central Asia, Soviet Union, NATO, Underground Resources, Neutrality, Shanghai Cooperation Organization.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ
MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA**

**ÖĞR. GÖR. BURCU DOĞAN
ÖĞR. GÖR. ERDEM HİLAL**

ÖZET

Bu çalışma Adıyaman ilinde ziraat- balıkçılık, turizm, inşaat, gıda- meşrubat ve tütün, tekstil ve tekstil ürünleri sektörleri için takipteki kredi oranları ile ilgili olarak 2008-2017 yılları ile 2018 yılının ocak- eylül aylarını kapsayan dönemler arasındaki takibe düşen kredi oranları ile ilgili bir çalışmayı kapsamaktadır. Çalışma içerisindeki veriler Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun resmi internet sitesi olan <https://www.bddk.gov.tr> 'da yayınladığı veriler kullanılarak hazırlanmıştır. Çalışmada takipteki kredi miktarları ve takipteki kredi değişim oranları ile Adıyaman ilinde başlıca faaliyet gösteren sektörlerin ekonomik durumları hakkında bilgi edinmek ve sektörel sorunların mali yönüne değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adıyaman sektörleri, takipteki krediler

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ÜZÜM POSASI ATIKLARINDAN BİYOGAZ ÜRETİMİ

BIOGAS PRODUCTION FROM GRAPE POMACE WASTES

DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER

ÖZET

Adıyaman, Türkiye’de üzüm yetiştiriciliğinin yapıldığı önemli şehirlerden birisidir. Özellikle üzümün endüstriyel olarak işlenmesinden sonra önemli miktarda yüksek organik içeriğe sahip üzüm posası atıkları oluşmaktadır. Organik atıkların çevresel riskleri ile ilgili artan endişeler nedeniyle biyogaz üretim prosesi iyi bir atık arıtma yöntemidir. Bu çalışmada %5 katı madde oranına kadar sulandırılan üzüm posasının biyogaz üretim potansiyeli incelenmiştir. Yenilenebilir bir enerji kaynağı olarak biyogaz üretimi, 6.15 L hacme sahip deneysel ölçekli biyogaz reaktöründe yürütülmüştür. Laboratuvar ölçekli deneysel çalışma, 36.5-37.5°C’lik kontrollü bir sıcaklıkta ve 10 günlük hidrolik bekleme süresinde (HBS) gerçekleştirilmiştir. Anaerobik çürütme sisteminin performansı atık arıtma verimliliği ve biyogaz üretimine göre değerlendirilmiştir. Anaerobik proses kararlı duruma geldiğinde biyogaz reaktöründen günde yaklaşık 4.9 litre yaklaşık %54 metan oranına sahip biyogaz üretilmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler üzüm posası atıklarının biyogaz üretimi maksadıyla kullanılabilecek iyi bir alternatif olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyogaz Üretimi, Üzüm Posası, Anaerobik Arıtma

ABSTRACT

Adıyaman is one of the important cities where the grape cultivation in Turkey. Grape pomace wastes, which have a significant amount of high organic content, are formed especially after industrial processing of grapes. The biogas production process is a good waste treatment method because of the growing concern about the environmental risks of organic wastes. In this study, biogas production potential of grape pomace diluted up to 5% solids was investigated. Biogas production as a renewable energy source was investigated in a lab-scale biogas reactor with a volume of 6.15 L. The lab-scale experimental study was conducted at a controlled temperature of between 36.5 °C and 37.5 °C and at 10 days hydraulic retention time (HRT). Anaerobic digestion system performance was evaluated according to effluent removal efficiency and biogas production. Approximately 4.9 liters of biogas having a methane content of about 54% was produced per day from the biogas reactor when the anaerobic process became stable. The data obtained from the study showed that grape pomace wastes are a good alternative for biogas production.

Keywords: Biogas Production, Grape Pomace, Anaerobic Treatment

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**GERİ DÖNÜŞEBİLİR ATIKLARIN TOPLANMASI KONUSUNDA YAPILAN
BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARININ TOPLAMA VERİMİNE ETKİSİNİN
ARAŞTIRILMASI**

**INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF INFORMATIVE ACTIVITIES ON COLLECTION
EFFICIENCY OF RECYCLABLE WASTES**

DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH TUFANER

ÖZET

İnsanların refah düzeylerinin yükselmesi ile beraber geri dönüşebilir atık miktarı da artmıştır. Günümüzde insanlarda farkındalığın artırılması geri dönüşebilir atıkların kaynağında ayrı toplanabilmesi için oldukça önemlidir. Özellikle geleceğin sahibi öğrencilerin farkındalığının artırılması, geri dönüşüm faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından önemli bir adım olarak görülmektedir. Bu çalışmada Adıyaman Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, pilot çalışma bölgesi olarak seçilmiştir. Fakültede öğrencilerin kolay erişebileceği noktalara geri dönüşüm kutuları yerleştirilmiştir. Çalışma süresince günlük çıkan atık miktarları gözlemlenerek bilgilendirme çalışmaları öncesi ve sonrasındaki toplanan atık miktarları karşılaştırılmıştır. Bilgilendirme çalışmaları öncesinde fakülte içerisine geri dönüşüm kutularının yerleştirilmesi ile beraber plastik, kâğıt ve cam atıklarının sırasıyla %26, %37, %23 oranında toplandığı görülmüştür. Bilgilendirme çalışması sonrasında bu oranların sırasıyla %69, %75 ve %26'ya yükseldiği tespit edilmiştir. Bu verilere göre bilgilendirme çalışmalarının geri dönüşüm kutularının bulundurulması kadar önemli olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm, Ayrı Toplama, Farkındalık, Adıyaman Üniversitesi

ABSTRACT

The amount of recyclable waste has increased with the improvement in the welfare of people. Nowadays, it is very important to raise awareness of people in order to collect recyclable wastes separately at the source. Increasing awareness of the students who are the owners of the future is seen as an important step in terms of sustainability of recycling activities. In this study, Adıyaman University Engineering Faculty was selected as pilot study region. Recycling bins are placed in the faculty where the students can reach easily. During the study, daily amount of waste was observed and the amount of waste collected before and after informative activities was compared. With the introduction of recycling bins into the faculty prior to the informative activities, It was observed that plastic, paper and glass wastes were collected at 26%, 37% and 23%, respectively. After the informative activities, it was determined that these rates increased to 69%, 75% and 26% respectively. According to these data, it has been shown that informative activities are as important as having recycling bins.

Keywords: Recycling, Separate Collection, Awareness, Adıyaman University

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAĞLIK TURİZMİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE’DE TERMAL TURİZM; BİR SWOT
ANALİZİ ÇALIŞMASI**

**HEALTH TOURISM IN TURKEY UNDER THERMAL TOURISM; A SWOT ANALYSIS
STUDY**

**ARZU BULUT
DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL**

ÖZET

Tedavi ve tatil amaçlı ülkelerarası ya da şehirlerarası yapılan seyahatler “Sağlık Turizmi” olarak tarif edilmektedir. Küreselleşmenin beraberinde getirdiği teknolojik gelişmeler, bilgiye ulaşmanın kolaylaşması ve seyahat imkanlarının artması gibi kolaylaştırıcı faktörler sağlık turizminin yaygın olarak kullanılmasını sağlamıştır. Son on yılda sağlık amaçlı turizm seyahatleri hastane yataklı tedavi hizmetleri, rehabilitasyon hizmetleri ve yaşlı-engelli bakımını kapsar hale gelmiştir. Sağlık turizmindeki bu değişim sağlık turizminin de hizmet alanlarının değişmesine neden olmuştur. Bu çerçevede giderek yaygınlaşmış olan sağlık turizmi, birçok ülke için önemli bir döviz kazandırıcı faaliyet halini almıştır. 2017 yılı itibariyle dünya çapında yaklaşık 100 milyar dolarlık bir hacme ulaşmış olan sağlık turizminden aldığı payı arttırmak isteyen pek çok ülke yasal çerçeveler oluşturmakta ve ulusal sağlık sektörü rekabet gücünü arttırabilmek için destek ve teşvikler vermektedir. Sağlıkta dönüşüm programı ile sağlık altyapısını büyük ölçüde tamamlamış olan Türkiye aynı zamanda turizm potansiyeli yüksek bir ülke olarak sağlık turizmini alternatif bir turizm kaynağı olarak görmekte ve bu yeni pazardan aldığı payı arttırmak için gerekli düzenlemeleri yapmaktadır. Sağlık turizminin rehabilitasyon hizmetleri, yaşlı-engelli bakımı gibi alanlara kayması termal turizmin önemini de arttırmaktadır. Türkiye termal kaynaklar açısından zengin bir ülkedir ve bu durum termal turizme ayrı bir önem katmaktadır.

Bu çalışmada temel amaç; Türkiye’nin “Termal Sağlık Turizmi” yönünden SWOT Analizi ile incelenerek güçlü (Strengths) ve zayıf (Weaknesses) yönlerini belirlemek, iç ve dış çevreden kaynaklanan fırsat (Opportunities) ve tehditleri (Threats) tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Turizmi, Termal Turizm, SWOT Analizi

ABSTRACT

Travels made between countries or intercity for treatment and holiday purposes are described as "Health Tourism". Facilitating factors such as the technological developments brought about by globalization, facilitating access to information and increasing travel opportunities have made it possible to use health tourism extensively. In the last decade, health tourism travel has included hospital-based treatment services, rehabilitation services and geriatric care. This change in health tourism has caused changes in the service areas of health tourism. Health tourism, which has become increasingly widespread in this framework, has become an important foreign exchange earning activity for many countries. Many countries seeking to increase their share of health tourism, which has reached a volume of around \$ 100 billion worldwide by 2017, are creating legal frameworks and the national health sector provides support and incentives to increase competitive power. Turkey, which is the health infrastructure transformation program in health largely completed at the same time tourism potential of health tourism as a high country as an alternative tourism resources and make the necessary arrangements to increase its share of this new market. The rehabilitation services of health tourism also increase the importance of thermal tourism, which is shifting to areas such as aged-handicapped care. Turkey is a country rich in thermal springs, and this adds another important thermal tourism.

The main purpose of this study is; Turkey's "Thermal Health Tourism" in terms of examining them with a strong SWOT Analysis (Strengths) and weak (Weaknesses) to identify aspects of internal and external environment arising opportunities (Opportunities) and threats (Threats) is to be determined.

Keywords: Health Tourism, Thermal Tourism, SWOT Analysis

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ

HEALTH TOURISM IN TURKEY AND THE WORLD

**ARZU BULUT
DR. ÖĞR. ÜYESİ HALİL ŞENGÜL**

ÖZET

Tüm dünyada küreselleşme ile beraber, teknolojik gelişmeler sayesinde uzaklık kavramı artık sorun olmaktan çıkmıştır. İnsanlar kendi ülkelerinden daha gelişmiş, ileri teknolojiye sahip ülkelere sağlık hizmeti almak için seyahat etmekteyken, artık bu durum büyük oranda tersine dönmüştür. Bu önemli, kayda değer değişim ve gelişim sağlık turizmi konusundaki çalışmaları da beraberinde getirmiştir. Son yıllarda uluslararası alanda bazı ülkelerin sağlık turizmi destinasyonları anlamında ön plana çıktıkları gözlemlenmektedir. Dünyada ön plana çıkan ülkelere bazıları Türkiye, ABD, Hindistan, Singapur, Malezya, Güney Kore'dir. ABD'deki sağlık turizm harcamalarının 5,5 milyar dolar, Avrupa'da 3,5 milyar Euro olduğu bilinmektedir. Sağlık turizminde gidilen bölgelere göre tedavi maliyetleri, hastaların bulunduğu ülkeye göre %50, %70 ve hatta bazı durumlarda %80'e kadar maliyet tasarrufu sağlamaktadır. Sağlık turizm gelirleri, genel turizm gelirleri içerisinde önemli bir paya sahiptir. Dünya Turizm Örgütü'nün bir araştırmasına göre, 2013 yılında dünyada sağlık turizm sektörü gelirleri 100 milyar doları aşmıştır. Son yıllarda, ülkemizin de gelişmiş ülkelerdeki nitelikli sağlık hizmetleriyle rekabet edebilecek düzeyde sağlık hizmeti sunmasından dolayı, dünyanın dört bir yanından ülkemize tedavi amacıyla turistler gelmektedir. Bu çalışmanın temel amacı; geçmişten günümüze kadar uzun bir geçmişe sahip olan ve son yıllarda giderek önemi artan sağlık turizmin tarihsel gelişimi ve bu gelişimi etkileyen faktörler, ekonomik boyutları, sağlık turizmin özellikleri, türleri, riskleri ve önündeki engeller ile öne çıkan destinasyonları irdelemektir. Konuya ilişkin değişik kaynaklardan elde edilen bilgiler bir araya getirilerek konu kavramsal olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sağlık Turizmi, medikal turizm, dünyada sağlık turizmi

ABSTRACT

With globalization and the help of technological development, the concept of distance stopped being a problem around the World. While people used to travel to countries that were more developed than theirs to receive advanced technology health care, this situation reversed for the most part. This important and noteworthy change and development brought along work in health tourism. In recent years, it is observed that some countries come to the fore in terms of health tourism destinations. Some of the prominent countries in the world Turkey, USA, India, Singapore, Malaysia, South Korea. It is known that health tourism expenditures in the US are 5.5 billion dollars and 3.5 billion Euros in Europe. According to the health tourism regions, treatment costs are 50%, 70% and in some cases 80% compared to the countries where the patients are located. Health tourism revenues have a significant share in overall tourism revenues. According to a study by the

World Tourism Organization, health tourism sector revenues in the world in 2013 exceeded 100 billion dollars. In recent years, due to the fact that our country provides health services that can compete with the qualified health services in developed countries, tourists from all over the world are coming to treat our country. The main objective of this research is to examine the historical development of health tourism which has a long history until today and just got more important in the recent years, and the factors, economic conditions, features, types and risks affecting this development. The subjects were conceptually reviewed by gathering information from various sources.

Key Words: Health Tourism, medical tourism, health tourism in the world.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**FARKLI TIP KATKILARLA ÜRETİLEN BETONLARIN AŞINMA VE SÜLFAT
ETKİSİNE KARŞI DAYANIMI**

RESISTANCE TO ABRASION AND SULFATE EFFECT OF CONCRETE PRODUCED BY
DIFFERENT TYPES OF ADDITIVES

**ÖĞR. GÖR. DR. MUSTAFA EKEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELA B. G. AVŞAROĞLU**

ÖZET

Bu çalışmada; farklı tip katkı içeren betonların dayanım ve dayanıklılığı araştırılmıştır. Kolemanit %1 - %2, uçucu kül %10 - %20 ve yüksek fırın cürufu %10 - %20 oranlarında çimentodan ikame edilerek kullanılmıştır. Beton numunelerin 7, 28 ve 90 günlük basınç dayanımları, aşınma ve sülfat etkisine karşı dayanımları araştırılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre farklı tip katkılarla üretilen betonların sülfat ve aşınma etkisine karşı olumlu sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farklı Tip Katkılar, Dayanım, Sülfat Etkisi, Aşınma

ABSTRACT

In this study; the strength and durability of concrete with different types of additives were investigated. Colemanite 1% - 2%, fly ash 10% - 20% and blast furnace slag 10 - 20% were used as substitute cement. 7, 28 and 90 days compressive strength of concrete samples, resistance to abrasion and sulfate effects were investigated. According to the results obtained from the study, it was observed that the concretes produced with different types of additives gave positive results against the sulfate and abrasion effect.

Keywords: Different Types of Additives, Strength, Sulphate Effect, Abrasion.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**RESİM SANATINDA GÖRÜNTÜ GERÇEĞİNİN YENİDEN YAPILANMASI VE ANTI
ESTETİK OLARAK DADAİZM**

RECONSTRUCTION of the IMAGE FACT and the ANTIESTHETICS of DADAISM in
PAINTING ART

DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, dadaizm akımı ile ortaya çıkan anti estetik bakış açılı görüntünün incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda resim sanatında gerçeklik algısı sürekli ve toplumsal değişime paralel olarak dönüşüm geçirmiştir. Toplamları derinden etkileyen önemli olayların başında hiç kuşkusuz ki savaşlar, yıkımlar gelmekte ve bu olayların neticesinde de insanların o güne dair olan gerçeklik algıları köklü bir değişime uğramıştır. İnsanoğlu, I. Dünya Savaşında eşine az rastlanan bu yıkımlardan, ölümlerden derinden etkilenmiştir. Toplamların sanatsal ve kültürel değerleri bu tür olaylardan dolayı değişime uğramıştır. Bu savaşın vahşetine karşı bir tepki olarak da dadaizm akımı ortaya çıkmıştır. Dadaizm, savaşın getirmiş olduğu yıkıntılarla beraber, bu yıkıntıları protesto edici, hayat karşısında estetik bir tavır içinde olmayan, anti estetik bir anlayışa, geçmiş sanat değerlerine büyük bir başkaldırı olarak 1916'da Zürih'te doğmuştur. Bu hareket, toplumdaki tüm yerleşik değerlere, yozlaşmış topluma, geleneksel iyiye, güzel sanat anlayışlarına, o güne kadar kullanılmış geleneksel malzemelere karşı tam bir tavır alış olmuştur. Bu akım ile birlikte sanatçılar, resim sanatında yeni bir teknik olarak nitelendirebileceğimiz kolaj ve fotomontaj tekniklerini benimsemişlerdir. Sanatçılar, hazır nesneleri sanatın içine sokarak özgün bir dil oluşturmuşlardır. Dadaizm, yeniliği, kışkırtıcılığı ve başkaldırıyı ilke edinmiş, uzlaşmaz yıkıcı bir tavırla ortaya çıkarak sanata yepyeni bir dil, biçim anlayışı getirmiştir. Bu hareketin mensupları, toplumda meydana gelen yılgınlık, mutsuzluk, endişe, çaresizlik ve derin buhranların olduğu bir dönemde, sanatta yeni bir duruşu benimsemişler ve "geleneksel süregelen sanata" karşı bir tavır edinmişlerdir. Mantıkdışı, aykırı, ayrık bir öz ve biçim yaratmışlardır. Dadaizm akımının kurucuları arasında pek çok yazar, şair, ressam, heykeltıraş yer almaktadır. Bunların başında Hugo Ball, Jean Hans, Tristan Tzara, Marcel Duchamp, George Grosz, Otto Dix, Kurt Schwitters, Hans Arp gibi sanatçılar sayılabilir.

Bu araştırmada görüntü gerçekliğindeki değişimler, dadaizm hareketini ortaya çıkaran etmenler ve bu hareketin amaçları, akımda yer alan sanatçıların seçilen eserlerinin çözümlemeleri üzerinden incelenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma modeli benimsenmiş, ulusal ve uluslararası kitap, dergi, makale ve bildiri gibi görsel ve yazınsal kaynaklardan faydalanılmıştır. Araştırmanın aynı zamanda, modern resim sanatı alanında çok önemli bir yer tutan bu konuya farklı bir bakış açısı oluşturarak, sanat eseri inceleme konusunda sanat eğitimi alan öğrencilere ve eğitimcilere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dadaizm, anti estetik, Marcel Duchamp, George Grosz, Otto Dix

ABSTRACT

The main aim of this research was to investigate the anti-aesthetic view of the image that emerged with the current dadaism. In this context, the perception of reality in painting has been transformed continuously and in parallel with social change. In the beginning of the important events that deeply affect the societies, there are undoubtedly wars, destructions, and as a result of these events, the perception of the reality of the people on that day has undergone a drastic change. Mankind has been deeply influenced by these rare disasters and deaths in First World War. The artistic and cultural values of societies have changed due to such incidents. As a response to the atrocities of this war, the current of dadaism has emerged. Dadaism, along with the ruins of the war, emerged in Zurich in 1916 as a great rebellion against the anti-aesthetic understanding and past artistic values, which were protesting these ruins and not in an aesthetic manner against life. This movement has been a complete stance against all the resident values in society, the corrupt society, the traditional good, the understanding of fine art, the traditional materials used to that day. With this current, artists have adopted the collage and photomontage techniques that can be characterized as a new technique in painting art. Artists created an original language by putting ready objects into the art. Dadaism has brought a new language and form of understanding to the arts, emerging with an irreconcilable, destructive attitude that has made the principle of innovation, provocative and deafness. The members of this movement adopted a new stance in the arts, in a period of immaturity, unhappiness, anxiety, desperation and deep depression occurring in the society and have taken a stand against the "traditional continuing art ". They have created an illogical, contradictory, discrete essence and form. There are many authors, poets, painters and sculptors among the founders of the dadaism movement. Some of them are Hugo Ball, Jean Hans, Tristan Tzara, Marcel Duchamp, George Grosz, Otto Dix, Kurt Schwitters, Hans Arp.

In this study, the changes in image reality, the factors that reveal the movement of dadaism, and the aims of this movement were studied through the analysis of selected works of artists in the movement. In this study, the descriptive research model was adopted and the visual and editorial sources such as national and international books, magazines, articles and papers were utilized. At the same time, it is thought that the research will contribute to the students and educators who study art by creating a different perspective on this subject, which is very important in the field of Modern Art.

Keywords: dadaism, anti-aesthetics, Marcel Duchamp, George Grosz, Otto Dix

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

MODERN RESİM SANATINDA İKİ AKIM, İKİ SANATÇI: EDUARD MUNCH ve FRANZ VON STUCK

TWO CURRENTS, TWO ARTİSTS in MODERN PAINTING ART: EDUARD MUNCH and
FRANZ VON STUCK

DR. ÖĞR. ÜYESİ MELEK AKYÜREK

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, modern resim sanatında önem taşıyan ekspresyonizm ve sembolizm akımlarının önemli sanatçılarından Eduard Munch ile aynı akımlarda dikkat çeken sanatçı Franz Von Stuck'un eserlerinin incelenmesidir. Araştırma, ekspresyonizm akımının temsilcileri arasında önemli bir yere sahip olan Eduard Munch'un, biçim bozmacı ve soyutlamacı bir anlayışla eserler üretmiş olmasını incelenmesi açısından önem taşımaktadır. Munch, çalışmalarında rengin duygusal, simgesel ve dekoratif yanlarından yararlanmıştır. Sanatçı, nesnenin gerçek renginin dışında, özgür renkler kullanmıştır. Munch ele aldığı öğeleri abartılı bir tarzda, kendi içsel özgürlüğüyle yansıtarak eserler üretmiştir. Munch, realizm karşıtı olarak, iç gerçekliği dış gerçekliğin önünde tutmuş ve iç gerçeklik algısının daha çok yaratıcılığını ortaya çıkardığı bir prensip benimsemiştir. Sanatçı eserlerinde, dinamik kompozisyonlar ve güçlü renkler kullanarak, vermek istediği duygu yoğunluğunu yakalamak istemiştir. Eserlerinde melankoli, hüzn, tedirginlik, yalnızlık gibi konulara yer vermiştir. Çalışmanın diğer öznesi ise, sembolizm ve ekspresyonizm akımının içinde önemli yer tutan Franz Von Stuck'dur. Sanatçı, akademik gelenek ve değer yargılarına avangart bir şekilde karşı çıkmıştır. Stuck ilk dönemlerinde kır tanrıları ve tanrıçalarını resmederken, daha sonraki yıllarda kadın, erkek, Adem, Havva, insan, iblis ve mitos gibi temalı resimler yapmıştır. Franz Von Stuck, doğanın hep bilinen görüntüsünü değil, karanlık kasvetli yönünü ele alan çalışmalara yer vermiştir. Sanatçının figürlerinde genellikle simgeci ve karşıt yönler bulunmaktadır. Bu çalışmada ele alınan sanatçılar geniş perspektifte işler üreten, tekil bir üslup yaratmayan ressamlardır. Sanatçılar, nesnelci resim akımlarına karşı olarak, düşlerini, hayallerini ve korkularını tuvallere yansıtmışlardır. Bu çalışmada betimsel tarama modeli benimsenerek konu ile ilgili kitap, dergi, makale, bildiri gibi uluslararası ve ulusal kaynaklar taranmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen bilgiler değerlendirilerek sonuç bölümü oluşturulmuştur. Çalışmanın, bu konu ile ilgili araştırma yapan ve sanat eğitimi alan/veren kişilere ışık tutması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: sanat, sembolizm, ekspresyonizm, Munch, Franz Von Stuck

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate the works of the artist Franz Von Stuck, who draws attention in the same currents as Eduard Munch, one of the prominent artists of expressionism and symbolism flows that are important in modern art. Research is important in examining the fact that Eduard Munch, who has a prominent place among the representatives of the expressionism movement, has produced works with a form-breaking and isolationist approach.. Munch has benefited from the emotional, symbolic and decorative sides of the color in his work. The artist used free colors, except for the true color of the object. Munch has produced artifacts that reflect the elements he discusses in an exaggerated manner, with his own inner freedom. Munch, as opposed to realism, has embraced the inner reality in front of the outside reality and adopted a principle in which the perception of inner reality reveals more creativity. He wanted to capture the intensity of emotion he wished to give, using dynamic compositions and strong colors in his works. His works included melancholy, sadness, uneasiness, loneliness. The other subject of the study is Franz Von Stuck, which holds an important place in the movement of symbolism and expressionism. The artist has opposed the academic tradition and value judgments in an avant-garde manner. Stuck's early stages' paintings were about the gods and goddesses of the countryside, in the following years, he made themed pictures of women, men, Adam, Eve, human, demon and mitos. Franz Von Stuck has been involved in studies that take on the dark gloomy aspect of nature, not the always known image. The artist's figures often have icons and opposing aspects. The artists discussed in this research are painters who produce jobs in a wide perspective and do not create a singular style. Artists have reflected their dreams and fears to the canvases as opposed to objectively image streams. In this study, the descriptive screening model was adopted and the international and national sources of books, magazines, articles and papers were scanned. The result of the research was evaluated and the resultant part was formed. It is thought that the study will be beneficial to the people who are researching and giving art education to this subject.

Keywords: art, symbolism, expressionism, Munch, Franz Von Stuck

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**PİREN VE 8-METOKSİKİNOLİN BİRİMLERİ İÇEREN YENİ BİR KALKON
TÜREVİNİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL İNCELEMESİ**

SYNTHESIS AND PHOTOPHYSICAL INVESTIGATION OF A NOVEL CHALCONE
DERIVATIVE CONTAINING PYRENE AND 8-METHOXYQUINOLINE UNITS

DR. ALPARSLAN ATAHAH

ÖZET

Kalkon bileşikler (1,3-diaril-2-propen-1-on) biyolojik olarak aktif bileşiklerdir ve kinolin, piridin, pirimidin, benzodiazepin, pirazol ve oksazol gibi heterohalkaların sentezi için kimyasal ara ürün olarak sıklıkla kullanılır [1,2]. Biyolojik aktivitelerinin ve kimyasal önemlerinin yanı sıra, konjugasyondan dolayı kendilerine özgü elektronik yapıya sahiptir ve bu özellik onları fotofizik alanında da kullanılabilir bileşikler yapar [3]. Diğer taraftan, piren ve türevleri oldukça ilginç ve konsantrasyona bağımlı, yüksek kuantum verimli fotofiziksel özelliklere sahipken, 8-metoksikinolin türevleri ve metal kompleksleri de ilginç fotofiziksel doğasından dolayı floresan molekül olarak kullanılabilirler [4,5]. Bu sebeplerle, bu çalışmada amaç her iki grubu birden (piren ve 8-metoksikinolin) bir kalkon yapısı üstünde kimyasal olarak birleştirmek ve fotofiziksel performansını kapsamlı olarak incelemek oldu. Bu amaca uygun olarak, hedef kalkon bileşiği üç basamaklı sentetik yöntemle sentezlendi ve ^1H NMR, ^{13}C NMR, COSY, FTIR ve SEM kullanılarak karakterize edildi. Sonrasında, yaygın organik çözücüler içerisinde kapsamlı fotofizik, agregasyon indüklenmiş emisyon ve metal sensör özellikleri uygun şekilde absorpsiyon ve emisyon spektrumları kaydedilerek çalışıldı. Yapısal karakterizasyonda önerilen yapı doğrulandı ve hedef bileşik için trans konformasyon gözlemlendi. Fotofiziksel karakterizasyonda ise, sentezlenen kalkonun yaygın organik çözücülerde düşük emisyon özelliği göstermesine rağmen, su ile karışabilen çözücülere su eklenmesi ile fotofiziksel performans önemli ölçüde arttı. Bu sebeple, hedef bileşiğinin su ile karışabilen organik çözücülerdeki emisyonu üzerine suyun etkisi incelendi ve agregasyon ile emisyonda artış gözlemlendi. Son olarak, metal sensör çalışmaları yürütüldü ve bazı metal katyonların eklenmesinin (Al^{3+} ve Cr^{3+} gibi) emisyonu hafifçe artırdığı gözlemlendi.

Kaynaklar:

- [1] Gezen, H.; Dingil, A.; Ceylan, M. Three-Step Synthesis of 2,4-Diaryl-5,6,7,8-tetrahydroquinoline Derivatives. *Journal of Heterocyclic Chemistry*, 2010, 47, 1017-1024.
- [2] Mazimba, O. Antimicrobial activities of heterocycles derived from thienylchalcones. *Journal of King Saud University-Science*, 2015, 27(1), 42-48.
- [3] D'Aleo, A., Karapetyan, A., Heresanu, V., Giorgi, M., Fages, F. Tuning solid-state emission properties of pyrene-containing chalcone derivatives. *Tetrahedron*, 2015, 71(15), 2255-2259.
- [4] Praveen, L., Suresh, C.H., Reddy, M.L.P., Luxmi Varma, R. Molecular fluorescent probe for Zn^{2+} based on 2-(2-nitrostyryl)-8-methoxyquinoline. *Tetrahedron Letters*, 2011, 52, 4730-4733.
- [5] Gias Uddin, Md., Zafrul Azam, A.T.M. A Novel Oligo-DNA Probe Carrying Non-nucleosidic Silylated Pyrene Derivatives: Synthesis and Excimer Forming Ability. *American Journal of Biochemistry and Molecular Biology*, 2013, 3, 175-181.

Anahtar Kelimeler: Kalkon, 8-Metoksikinolin, Piren, Fotofizik.

ABSTRACT

Chalcone compounds (1,3-diaryl-2-propen-1-ones) are biologically active compounds and commonly used as chemical intermediates for synthesis of heterocycles such as quinolines, pyridines, pyrimidines, benzodiazepines, pyrazoles, and oxazoles [1,2] etc. Alongside of their bioactivity and chemical importance, they have idiosyncratic electronic structure due to conjugation and this property makes them utilizable compounds in photophysics [3] as well. On the other hand, 8-methoxyquinoline derivatives and their metal complexes can be used as fluorescent molecules due to its interesting photophysical nature while pyrene and its derivatives have also quite interesting and concentration dependent photophysical properties with high quantum yield [4,5]. For these reasons, the aim in this study was to chemically combine both groups (pyrene and 8-methoxyquinoline) on a chalcone structure and to investigate comprehensive photophysical performance. In accordance with this purpose, target chalcone compound has been synthesized via three steps synthetic procedure and characterised by ^1H NMR, ^{13}C NMR, COSY, FTIR, and SEM. Then, comprehensive photophysics in common organic solvents, aggregation induced emission and metal sensing properties have been studied by properly recording absorption and emission spectra. In structural characterisation, proposed structure has been confirmed and trans conformation has been observed for the target compound. In photophysical characterisation, although synthesized chalcone exhibited low emission performance in common organic solvents, photophysical performance remarkable increased after water addition to these water miscible solvents. For this reason, it has been studied water effect on emission of the target compound in water miscible organic solvents and it has been shown enhancement in emission by aggregation. Lastly, metal sensing studies have been performed and it has been shown that the addition of some metal cations (such as Al^{3+} and Cr^{3+}) slightly increased the emission.

References:

- [1] Gezegen, H.; Dingil, A.; Ceylan, M. Three-Step Synthesis of 2,4-Diaryl-5,6,7,8-tetrahydroquinoline Derivatives. *Journal of Heterocyclic Chemistry*, 2010, 47, 1017-1024.
- [2] Mazimba, O. Antimicrobial activities of heterocycles derived from thienylchalcones. *Journal of King Saud University-Science*, 2015, 27(1), 42-48.
- [3] D'Aleo, A., Karapetyan, A., Heresanu, V., Giorgi, M., Fages, F. Tuning solid-state emission properties of pyrene-containing chalcone derivatives. *Tetrahedron*, 2015, 71(15), 2255-2259.
- [4] Praveen, L., Suresh, C.H., Reddy, M.L.P., Luxmi Varma, R. Molecular fluorescent probe for Zn^{2+} based on 2-(2-nitrostyryl)-8-methoxyquinoline. *Tetrahedron Letters*, 2011, 52, 4730-4733.
- [5] Gias Uddin, Md., Zafrul Azam, A.T.M. A Novel Oligo-DNA Probe Carrying Non-nucleosidic Silylated Pyrene Derivatives: Synthesis and Excimer Forming Ability. *American Journal of Biochemistry and Molecular Biology*, 2013, 3, 175-181.

Keywords: Chalcone, 8-Methoxyquinoline, Pyrene, Photophysics.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ULTRASOUND COAGULATION OF ULTRAFINE COAL SLIME AND ŞIRNAK
ASPHALTITE

DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN

ABSTRACT

The asphaltite reserves and current coal mining in Şırnak, were 83% of total Turkey's asphaltite reserves. This type of asphaltite should be washed with a washing plant to operate in areas where sulfur content and ash content of asphaltite were removed. Tunçbilek, Bolu Mengen and Kütahya Gediz lignite were tested in selective agglomeration by asphaltite together. The ash and sulfur contents in coal washing provided great issue due to hard washability of Şırnak asphaltite. This evaluation gave great benefits in terms of reduced costs as well as transport and environmental protection. The coal slime recovery ranged from a 20-120 mg/l fuel oil solution through with mechanical agitation of fuel oil micro coagulation followed by modified centrifuge settler was researched. Micrographs and particle size measurements indicated that coagulates were the fine agglomerate of fuel oil micro coagulation and slime, with size ranging from 70 to 100 µm. Micro centrifuge settler proved much as other mechanical techniques such as inclined lamella plates in column and coagulation effect was managed in agitation conditioner by fuel oil. Column Settler used to recover coagulates on the lamella settlers temporarily. The fuel oil and surfactant adsorption was evaluated through control measurements.

The influence of collector fuel oil concentration, pH and bubble size on slimes recovery was investigated. In the absence of collector, a combustible recovery of 45% was achieved, while in the presence of 20 mg/L of fuel oil it was increased to 80%, at pH 8. The slime recovery also increased with fuel oil micro coagulation increase to 30gr/l slurry and bubble size decrease, reaching 50-150 micron coagulates and bubble size around 60 µm.

Keywords: settling column, column sentrifuge, fuel oil coagulate, selective agglomeration, slime settling, lignite slime, asphaltite slime

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**MODIFIED CENTRIFUGE SETTLING SEPERATOR FOR WASTE WATER
TREATMENT**

DR. YILDIRIM İSMAİL TOSUN

ABSTRACT

The high amount of waste water contaminates the neighborhood in current coal mining in Şırnak, were 83% of total Turkey's asphaltite reserves. This type of asphaltite should be washed with a washing plant to operate in areas where sulfur content and ash content of asphaltite were removed. Tunçbilek, Bolu Mengen and Kütahya Gediz lignite were tested in selective agglomeration by asphaltite together. The ash and sulfur contents in coal washing provided great issue due to hard washability of Şırnak asphaltite.

In this study a modified type centrifuge settler investigated for coagulate settling. Among the particle breaking and screen cleaning effect, fuel oil micro coagulation conditioning and coagulation provided in efficient column slime settling process, as activated sludge was considered the most versatile wave effect could be forced to move at the direction of upward bubble flow instead of settling down and was so efficient at high dense liquid medium and less efficient at less density difference. While among the many oil slime settling type of chemical processes, oil slime settling through the use of carbon coagulation by collectors were succeeded in double centrifuge columns.

This evaluation gave great benefits in terms of reduced costs as well as transport and environmental protection. The coal slime entered the double centrifuge columns with mechanical agitation of fuel oil micro coagulation followed by modified centrifuge settler was researched. Micrographs and particle size measurements indicated that coagulates were the fine agglomerate of fuel oil micro coagulation and slime, with size ranging from 70 to 100 μm . Micro centrifuge settler proved much as other mechanical techniques such as inclined lamella plates in column and coagulation effect was managed in agitation conditioner by fuel oil. Column Settler used to recover coagulates on the lamella settlers temporarily. The fuel oil and surfactant adsorption was evaluated through control measurements.

Keywords: settling column, column sentrifuge, fuel oil coagulate, selective agglomeration, slime settling, lignite slime, asphaltite slime

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**YÜKSEK PERFORMANSLI PROTOTİP FİLTRE TASARIMI VE MALİYET
FONKSİYONUN BELİRLENMESİ**

HIGH PERFORMANCE PROTOTYPE FILTER DESIGN AND COST FUNCTION
DETERMINATION

**DOÇ. DR. FATMA LATİFOĞLU
BAŞAK KANDÖKER**

ÖZET

Bir işaretin belirli özelliklerini ön plana çıkaran, belirli özelliklerini yeniden biçimlendiren veya işareti istenilen özelliğe göre değiştiren sistemlere süzgeç adı verilir. Sonlu dürtü yanıtına sahip süzgeçlere FIR (Finite Impulse Response) süzgeç denir. Dijital işaretlerin işlenmesinde çoklu örnekleme oranlarını kullanan sistemlere çok kanallı dijital işaret işleme sistemleri denir. İki kanallı süzgeç bankası, çok kanallı süzgeç bankasının temel parçasıdır ve Çeyrek Ayna Süzgeç (Quadrature Mirror Filter, QMF) Bankası olarak adlandırılır. Gerçekleştirilen çalışmada QMF yapılarında kullanılmak üzere, pencerelenmiş FIR süzgeç tasarım yöntemi ile tasarımı kolay ve yüksek performansa sahip bir alçak geçiren FIR süzgeç dizayn edilmiştir. Bu amaçla pencerelenmiş FIR süzgeç için, sahip olduğu iki bağımsız değişken yardımı ile literatürde yaygın olarak yer alan Kaiser penceresi kullanılmıştır ve bu pencere fonksiyonu için Beta parametresi en iyi durdurma bandı salınımı, geçirme bandı salınımı ve durdurma bandı kazancını elde etmek üzere optimize edilmiştir. Optimizasyon, en genel anlamı ile, bir sistemde, belirli kısıtlar altında, belirlenmiş bir amaç fonksiyonunun değerinin optimum olması amacıyla karar değişkenlerinin alacağı değerleri belirleme işlemidir. Burada amaç salınımların en düşük kazanımın ise en büyük olduğu parametre değerini bulmaktır. Bu aşamada sürü zekasına dayalı Yapay Arı Koloni (ABC) algoritması kullanılmıştır. Yapay arı kolonisi algoritması bal arılarının yiyecek arama davranışı üzerine kurulu bir optimizasyon algoritmasıdır. Maliyet (amaç) fonksiyonu, belirli bir üretim düzeyini gerçekleştirmenin en ucuz ya da en etkin yolunu tanımlayan maliyet- çıktı ilişkisidir. Bu ilişki bizim çalışmamız için hatanın en düşük olduğu yapının bulunmasıdır. Bu çalışmada amaç fonksiyonu olarak sık kullanılan Ortalama Karesel hata (MSE), Ortalama Mutlak hata (MAE) ve Çapraz Entropi hatası (CEE) ve bu hataların toplamı yaklaşımı kullanılmıştır. En iyi performansın elde edildiği maliyet fonksiyonu araştırılmıştır. Elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur. Çalışmanın sonucunda sadece bir parametreyi optimize ederek yüksek performanslı, düşük hata oranlı prototip alçak geçiren FIR süzgeç dizayn edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: FIR süzgeç tasarımı, Yapay Arı Kolonisi Algoritması, Maliyet Fonksiyonu

ABSTRACT

Systems that highlight the specific features of a signal, reformat certain properties of a signal or change the signal to the desired property are called filters. Filters with finite impulse response are called FIR (Finite Impulse Response) filters. Systems that use multiple sampling rates in the processing of digital signals are called multirate digital signal processing systems. The two-channel filter bank is an essential part of the multirate filter bank and is referred to as the Quadrature Mirror Filter (QMF) Bank. In this study, a low-pass FIR filter, easy to design and having a high-performance is designed using the window based FIR filter design technique for the prototype of two channel QMF bank structures. For this purpose, with the help of two independent variables, the Kaiser window, which is widely used in the literature, is used for the window based FIR filter and for this window function the Beta parameter is optimized to obtain the best stop band ripple, pass band ripple and stop band gain. Optimization, in its most general meaning, is the process of determining the values that the decision variables will take in order to optimize the value of a defined objective function under certain constraints in a system. The aim of the optimization is to find the value of the parameter where the ripples are the lowest and the gain is the largest. In this study, for the optimization of Beta parameter, Artificial Bee Colony (ABC) algorithm based on swarm intelligence approach was used. ABC algorithm is an optimization algorithm based on the food search behavior of honeybees. The cost (objective) function is the cost-output relationship, which defines the cheapest or most efficient way of achieving a specific production level. This relationship is, for our work, found the which structure has the lowest error. In this study, Mean Square Error (MSE), Mean Absolute Error (MAE) and Cross Entropy Errors (CEE) and Total Sum of these errors were used as cost function. Which cost function has the best performance is investigated. The data obtained are presented in tables. At the end of the study, a low pass FIR filter with high performance and low error rate has been obtained by optimizing only one parameter.

Keywords: FIR filter design, Artificial Bee Colony Algortihm, Cost Function

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KOLLOİDAL II-VI GRUP YARIİLETKEN NANOKRİSTALLERİN SENTEZİ ve TEM
FOTOĞRAFLARININ IMAGEJ MAKRO PROGRAMLAMA DİLİ KULLANILARAK
YAZILAN BİR YAZILIM İLE İŞLENMESİ**

SYNTHESIS of COLLOIDAL II-VI GROUP SEMICONDUCTOR NANOCRYSTALS and
PROCESSING of THEIR TEM PHOTOS by USING A SOFTWARE WRITTEN with IMAGEJ
MACRO PROGRAMMING LANGUAGE

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞDAŞ ALLAHVERDİ

ÖZET

Periyodik cetvelin II-VI grubuna ait yarıiletken nanokristallerin morfolojik, optik ve elektronik özellikleri 1980'lerin başından beri büyük ilgi görmektedir. Günümüzde, bu tür nanokristaller özellikle optoelektronik aygıtların yapımında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmada, öncelikle II-VI grubu kalkojen yarıiletkenlerin (CdSe, CdTe ve CdS) üretimi için pratik bir yöntem olan sıcak-enjeksiyon ve bu yöntemle üretilen CdSe nanokristallere ait bir geçirgenlik elektron mikroskopi (TEM) fotoğrafı gösterilmektedir. Sentezlenen nanokristallerin TEM görüntülerinin doğru bir şekilde analiz edilebilmesi son derece önemli bir başka konudur, çünkü nanokristallerin optik ve elektronik özellikleri parçacık büyüklük ve büyüklük dağılımı tarafından kontrol edilmektedir. Bu nedenle, nanokristallerin ortalama büyüklük ve büyüklük dağılımının doğru bir şekilde hesaplanabilmesini sağlayacak bir görüntü işleme programı yazılmıştır. Nanokristallerin görüntülerini işleyen ve çıktı sonuçlarını bir histograma çeviren bu program yazıda "Histogram of Nanocrystals" olarak adlandırılmaktadır. Bu programın yazılımı, ImageJ görüntü işleme programı altında ImageJ makro programlama dili kullanılarak yapılmıştır. Programın çalıştırılması, kullanımı ve sağladığı avantajlar açıkça gösterilmektedir. Program üç örnek numune üzerinde çalıştırılmıştır. Birinci numune dairelerden oluşan bir desen, ikinci numune altın nanokristallerine ait bir TEM fotoğrafı ve son numune sıcak-enjeksiyon yöntemi kullanılarak üretilmiş CdSe nanokristallerine ait bir TEM görüntüsüdür. "Histogram of Nanocrystals" yazılımı kullanılarak, üretilen CdSe nanokristallerin çaplarının 5.0 nm altında olduğu tespit edilmiştir. Her bir büyüklükten kaç adet olduğunu gösteren bir histogram çizilmiştir. Program Li, Otsu, Intermodes gibi farklı eşik değer hesaplama tekniklerini kullanarak analiz yapabilmektedir. İşlenecek TEM görüntüsünün bulanık olmaması güvenilir ve doğru sonuçlar elde etmek açısından son derece önemlidir. Resim üzerinde var olan gürültü miktarının parçacık sınırlarının belirlenmesini zorlaştırdığı görülmüştür. Bu nedenle, gürültülü resimleri de işleyebilmek için programa resim filtreleme yöntemlerinin eklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kolloidal yarıiletken nanokristaller, elektron mikroskopi, görüntü işleme, ImageJ

ABSTRACT

Since the early 1980s, the morphological, optical and electronic properties of semiconductor nanocrystals belonging to II-VI group of the periodic table have attracted big attention. Nowadays, these kind of nanocrystals are often especially used in making of optoelectronic devices. In this work, first hot-injection which is a practical method for production of II-VI group chalcogen nanocrystals (CdSe, CdTe and CdS) and a transmission electron microscopy (TEM) photo belongs to CdSe nanocrystals produced with this method are shown. Analysing of TEM images of the synthesized nanocrystals properly is an other extremely important subject, because the optical and electronic properties of nanocrystals are controlled by particle size and size distribution. For this reason, an image processing program which provides an accurate computation of average size and size distribution of nanocrystals was written. This program processing the images of the nanocrystals and converting the output results to a histogram is called as "Histogram of Nanocrystals" in the paper. The software of this program was built by using ImageJ macro programming language under ImageJ image processing program. The running of the program, its using and the advantages provided are explicitly shown. The program is runned on three samples. The first sample is pattern of circles, the second sample is a TEM photo of gold nanocrystals and the last sample is the TEM image of CdSe nanocrystals produced with the hot-injection method. It was determined that the diameters of CdSe nanocrystals produced are smaller than 5.0 nm by using "Histogram of Nanocrystals" software. A histogram showing how many particles for each size was plotted. The program can perform analysis using different threshold calculation techniques such as Li, Otsu and Intermodos. It is tremendously important that the TEM image to be processed must not be a blurred in order to obtain reliable and accurate results. It is seen that the noise existed on the image makes difficult to determine the particle boundaries. Therefore, image filtering methods should be included into the program to be able to process the noisy images as well.

Keywords: Colloidal semiconductor nanocrystals, electron microscopy, image processing, ImageJ

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**A CATIONIC DYE (MB) REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTION USING ONION
ROOT and MODIFIED ONION ROOT**

**RAMAZAN COŞKUN
SERPİL SAVCI
ALİ DELİBAŞ**

ABSTRACT

Depending on the developing technology organic pollutants caused by synthetic dyes used in many industries discarded to environment are increased day by day. Approximately 10-15% of the used dyes in industry are discharged directly into the environment as waste and many dye and their degradation products are toxic and carcinogenic. That's why, removal of synthetic dyes from effluents have been an important research topic in recent years. Dye wastewater is treated using many methods but adsorption is the most popular of these methods, due to its having some advantages. Low-cost adsorbents derived from solid and agricultural wastes have received widespread attention from researchers in recent years for dye wastewater is treated.

In this study, removal of methylene blue from aqueous solution using onion root (OR) and modified onion root (MOR) as an adsorbent by adsorption was investigated. The effect of pH, initial dye concentration and time were studied. OR and MOR was characterized with SEM, FTIR and BET analysis. While OR was quite affected pH changing, MOR was not effected pH and it means that MOR could be used large pH range. After adsorption surface of the MOR is loaded methylene blue (MB). Langmuir and Freundlich Isotherm Model were calculated and kinetic models were also studied. Langmuir model ($R^2=0,991$) is the most fitted for adsorption of methylene blue. Pseudo second order kinetic model is more suitable than pseudo first order and intraparticle diffusion models. MOR could be used for the removal of a cationic dye such as MB from aqueous solution because of efficiency.

Keywords: Cationic dye, Adsorption, SEM, Isotherm, Kinetic.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

LÖSEMİDE OROFASİYAL BULGULAR VE DİŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI

OROFACIAL FINDINGS OF LEUKEMIA AND DENTISTRY APPROACH

**ARŞ. GÖR. ÇİĞDEM BOZAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DİDEM YALÇIN**

ÖZET

Öncül akyuvar hücrelerinin malign neoplazmları olan lösemi, kanda dolaşımda olan olgunlaşmamış beyaz hücrelerin anormal sayı ve şekillerde kemik iliği, dalak, karaciğer, lenf nodları ve diğer vücut dokularına yayılımı ile karakterizedir. Lösemi etiyolojisi tam bilinmemekle birlikte iyonlaştırıcı radyasyon veya elektromanyetik alanlara maruz kalma, sitotoksik ilaçlarla tedavi ve viral enfeksiyonların neden olduğu düşünülmektedir. Lösemi, klinik seyrine göre akut ve kronik; histogeneze göre de lenfositler ve myelositer olarak sınıflandırılmaktadır. Akut lösemi aniden ortaya çıkar, anemi, kemik iliği yetmezliği, enfeksiyon ve kanama genelde ilk bulgularıdır. Kanda lökosit sayısı düşük, normal ya da yüksek olabilir. Kronik lösemide ise lökosit sayısı artmıştır. Kemik iliği yetmezliği daha hafif olup hastalık süreci daha yavaş seyreder. Kronik lösemi klinik olarak semptomsuz seyredebilir fakat akut lösemide halsizlik, kemik ağrıları, spontan kanamalar, ateş, lenfadenopati ve osteopeni görülebilir. Lösemide sıklıkla oral komplikasyonlar görülmekle birlikte bu bulgular hastalığın ya da nüksünün ilk belirtisi olabilir. Oral bulgular genellikle altta yatan bir trombositopeni, nötropeni, bozulmuş granülosit fonksiyonundan veya direkt lösemik infiltrasyondan kaynaklanabilir. Kronik lösemide orofasiyal bölge primer olarak etkilenen yerler arasında yer almamaktadır. Fakat akut lösemide genellikle ilk gözlenen oral bulgular olup hastalar önce diş hekimine başvurmaktadır. Löseminin orofasiyal bulguları arasında; diş eti kanaması, gingival anomaliler, oral mukozal solgunluk, tonsil ve tükrük bezlerinde hipertrofi bulunmaktadır. Bunların yanı sıra tedavide kullanılan immünsüpresif ilaçlara bağlı olarak oral mukozada ülserasyonlar, kandidiyazis ve herpetik lezyonlar, kemoterapiye bağlı olarak ise mukozitis, kserostomi, enfeksiyon, hemoraji ve çürük insidansında artma gibi oral komplikasyonlar görülebilir. Lösemilerde radyolojik bulgular çoğunlukla benzer olup bunlar; çene kemiklerinde yıkımlar, alveolar kret rezorpsiyonu, lamina duranın incilmesi, kemiklerde osteopeni, periapikal lezyonlar ve periapikal osteitisi içermektedir. Gelişmekte olan dişler daha sık etkilenmekte olup dişlerin sürme yönü ya da pozisyonları değişebilmektedir. Radyografa geniş, kötü sınırlı radyolüsent alanlar ve periosteal yeni kemik yapımına bağlı olarak soğan kabuğu görünümü mevcut olabilir. Özellikle lösemi akut fazında görülen yaygın oral lezyonlar diş hekimleri tarafından taranıp teşhis edilebilmektedir. Bu nedenle diş hekimleri bu hastalığın oral semptomlarını ortadan kaldırabilmek ve bu hastaların yaşam kalitesini arttırabilmek için löseminin orofasiyal bulgularını ve kanser tedavisinin oral komplikasyonlarını bilmelidir. Bu bildiride löseminin orofasiyal bulguları ve diş hekimleri yaklaşımı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Lösemi, Orofasiyal Bulgular, Diş Hekimliği

ABSTRACT

Leukemia is the malignant neoplasm of white blood cell precursors, and the abnormal numbers and forms of immature white cells circulating in the blood; it is characterized by the spread of bone marrow, spleen, liver, lymph nodes and other body tissues. Although the etiology of leukemia is not known, it is thought to be caused by ionizing radiation or exposure to electromagnetic fields, treatment with cytotoxic drugs and viral infections. Leukemia is acute and chronic according to clinical course. According to histogenesis, it is classified as lymphocytic and myelocytic. Acute leukemia occurs suddenly, anemia, bone marrow failure, infection and bleeding are usually the first findings. The number of leukocytes in the blood may be low, normal or high. The number of leukocytes increased in chronic leukemia. Bone marrow failure is mild and the disease process is slower. Chronic leukemia may be clinically asymptomatic, but in acute leukemia, weakness, bone pain, spontaneous bleeding, fever, lymphadenopathy and osteopenia may occur. While oral complications often seen in leukemia, these findings may be the first sign of disease or recurrence. Oral findings can usually be caused by an underlying thrombocytopenia, neutropenia, impaired granulocyte function, or direct leukemic infiltration. In chronic leukemia, the orofacial region is not among the primary affected areas. However, the first observed symptoms in acute leukemia are usually oral findings and patients first consult with the dentist. Among the orofacial findings of leukemia; gingival bleeding, gingival anomalies, oral mucosal pallor, hypertrophy in tonsil and salivary glands. In addition, oral mucosa ulcerations, candidiasis and herpetic lesions may be seen due to the immunosuppressive drugs used in treatment, and oral complications such as mucositis, xerostomy, infection, hemorrhage and increased incidence of caries may be observed due to chemotherapy. In leukemias, radiological findings are similar in general, destruction of the jaw bones, alveolar crest resorption, thinning of the lamina, osteopenia in the bones, periapical lesions and periapical osteitis. The developing teeth are affected more frequently and the direction or positions of the teeth may vary. Radiography may include large, irregular radiolucent areas and appearance of onion skin due to periosteal bone formation. The common oral lesions especially in the acute phase of leukemia can be screened and diagnosed by the dentist. For this reason, dentists should know the oral findings of leukemia and the oral complications of cancer treatment in order to eliminate the oral symptoms of this disease and improve the quality of life of these patients. In this report, orofacial findings of leukemia and dentist approach will be evaluated.

Keywords: Leukemia, Orofacial Findings, Dentistry

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BÜYÜK SAFEN VEN REFLÜ TEDAVİSİNDE YENİ BİR SEÇENEK OLARAK N- BUTİL
SİYANOAKRİLAT KULLANIMI**

**THE USE OF N-BUTYL CYCANACRILATE AS A NEW OPTION IN THE TREATMENT OF
GREAT SAPHENOUS VEIN REFLUX**

MUHAMMET BOZGÜNEY

ÖZET

Bu yazının amacı kronik venöz yetmezliği (KVY) olan hastalarda, primer büyük safen ven (BSV) reflü tedavisinde yeni bir tedavi seçeneği olan Endovenöz N-Butil Siyanoakrilat uygulamasındaki deneyimimizi sunmaktır. KVY toplumun büyük kesimi etkileyen bir hastalıktır. Uygun bir tedavi ile hastaların hayat kalitesi belirgin şekilde artar. Kliniğimizde Ocak 2013 ve Haziran 2014 tarihleri arasında primer BSV reflüsü olan 34 hasta (17 erkek, 17 bayan) çalışmaya dahil edildi. N-Butil Siyanoakrilat kullanılarak endovenöz ablasyon yapıldı. Tüm endovenöz prosedürler lokal anestezi altında yapıldı. Bazı hastalarda eş zamanlı lokal anestezi altında pake eksizyonu yapıldı. Tüm hastaların primer venöz yetmezliği, safenofemoral bileşkede yetmezliği ve BSV reflüsü vardı. Hastalar intraoperatif olarak yapılan doppler ultrasonografi ile büyük safen vendeki obliterasyon ve derin ven trombozu açısından değerlendirildi. İşlemin uygulandığı venin total oklüzyonu operasyonun başarısı olarak tanımlandı. Hastaların tümünde işlem sonrası büyük safen venlerin oblitere olduğu görüldü. Hastaların hiçbirinde derin ven trombozu saptanmadı. Tüm hastalar operasyonun aynı günü veya ertesi gün herhangi bir komplikasyon görülmeden taburcu edildi. Endovenöz siyanoakrilat ile ablasyon büyük safen ven reflüsünde kullanılan termal olmayan, tümesan anestezi gerektirmeyen diğer tekniklere göre daha kısa süren, daha az ağrılı ve güvenli yeni bir yöntemdir. Hastalar 1 gün sonra işlerine ve normal hayatlarına dönebilirler. Bu çalışma BSV reflü tedavisinde N-Butil Siyanoakrilat ile endovenöz ablasyonun, işlem sonrası yüksek kapanma oranına sahip etkin bir yöntem olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: siyanoakrilat, endovenöz ablasyon, venöz yetmezlik

ABSTRACT

The aim of this study is to present our experience in the application of endovenous cyanoacrylate, a new treatment option in the treatment of primary great saphenous vein reflux in patients with chronic venous insufficiency (CVI). CVI is a disease that affects large segments of society. The quality of life of the patients increases significantly with an appropriate treatment. Thirty-four patients (17 males, 17 females) with primary GSV reflux between January 2013 and June 2014 were included in the study. Endovenous ablation was performed using N-Butyl Cyanoacrylate. All endovenous procedures were performed under local anesthesia. Pake excision was performed simultaneously in some patients under local anesthesia. All patients had primary venous insufficiency, saphenofemoral junction failure, and GSV reflux preoperatively. The patients were evaluated intraoperatively by Doppler ultrasonography in terms of great saphenous vein obliteration

and deep vein thrombosis. The total occlusion of the vein was defined as the success of the operation. In all patients, it was observed that great saphenous veins were obliterated after the procedure. None of the patients had deep vein thrombosis. All patients were discharged without any complication on the same day or the following day. Ablation with endovenous cyanoacrylate is a shorter, less painful and safer method compared to other methods. Patients can return to their work and normal life after 1 day. This study showed that endovenous ablation with N-Butyl Cyanoacrylate is an effective method with high closure rates after GSV reflux treatment.

Keywords: cyanoacrylate, endovenous ablation, venous insufficiency

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DE QUERVAIN TENOSİNOVİTİ TANISINDA VE TEDAVİSİNDE
ULTRASONOGRAFİNİN YERİ**

**THE ROLE OF ULTRASONOGRAPHY IN THE DIAGNOSIS AND TREATMENT OF DE
QUERVAIN TENOSYNOVITIS**

UZ. DR. TOLGA ERGÖNENÇ ÖZET

Giriş

De Quervain tenosinoviti, el bileğinin birinci ekstansör kompartmanında (BEK) yer alan, Abduktör Pollicis Longus (APL) ve Ekstansör Pollicis Brevis (EPB) kaslarına ait tendonların nodüler biçimde kalınlaşarak, ekstansör retinakulum ve radial tünel altında sıkışmasıyla meydana gelir. Radial stiloid çıkıntı (RSC) üzerinde hassasiyet ve şişlik, bilek ve başparmak hareketlerinde ağrı gözlenir. Etiyolojisi multifaktöriyel olup, başparmak ve el bileğinin mikrotravma oluşturan tekrarlayıcı ve zorlayıcı hareketleri suçlanmaktadır. Finklestein testi, başparmağın avuç içine alınarak, el bileğinin ulnar deviasyona getirilmesi ile yapılır, bu esnada RSC çevresinde şiddetli ağrı hissedilmesi de Quervain tenosinoviti için tanı koydurucudur. Tedavide öncelikle konservatif yaklaşım tercih edilir. Konservatif tedavi seçenekleri içerisinde, splint ile eklem istirahati, nonsteroidal antienflamatuvar (NSAİ) ilaçlar, fizyoterapi ve lokal kortikosteroid enjeksiyonu (LKE) yer alır. Konservatif tedaviden fayda görmeyen hastalar cerrahi olarak tedavi edilir. Ultrasonografi (USG) eşliğinde LKE komplikasyonları azalttığı gibi anatomik varyasyonları görmeye imkan tanır. Başarılı bir tedavi için kortikosteroid, tendon ile tendon kılıfı arasına uygulanmalıdır. İğne, USG sayesinde, istenen aralığa doğru bir şekilde yerleştirilebilir. USG, de Quervain tenosinovitinin tanısında da güvenilir ve duyarlı bir görüntüleme yöntemidir. USG ile tendon ve tendon kılıfındaki yapısal değişikliklerle peritendinöz efüzyon tespit edilebilir.

Olgu

43 yaşındaki erkek hasta, 2 hafta önce başlayan sol bilek radial taraf ağrısı ile ağrı polikliniğine başvurdu. Uyuşma ve karıncalanma tarif etmeyen hasta travma hikayesi tanımlamıyordu. Ağrı şikayetinin elini kullanmakla arttığını, kullandığı NSAİ ilaçlara ve splint atele rağmen şikayetlerinin gerilemediğini ifade eden hastanın muayenesinde, BEK palpasyon ile hassas, Finkelstein testi pozitif idi. Finkelstein testi esnasında görsel ağrı skoru (VAS) 7 olarak tespit edildi. USG ile bilek hizasında transvers görüntüleme, APL ve EPB tendonlarının çevresinde peritendinöz efüzyona işaret eden hipoekoik halka görünümü izlendi. USG eşliğinde lokal kortikosteroid uygulanmasına karar verilen hastadan bilgilendirilmiş onamı alındı. Monitörize halde, damar yolu açık olan hastanın sol el bilek eklemi asepsi antisepsi kurallarına uygun olarak temizlendi. Lineer USG transdüseriyle RSC hizasında transvers görüntüleme yapılarak APL ve EPB tendonları görüntüldü. 22 gauge iğne in-plane teknik ile peritendinöz alana doğru ilerletildi ve 20 mg triamsinolon, 10 mg lidokain karışımı birinci ekstansör kompartmana uygulandı. Erken dönem komplikasyon gelişmeyen hasta 10 gün sonra kontrole geldiğinde Finkelstein testinin negatif olduğu (VAS skoru 0), USG değerlendirmesinde peritendinöz efüzyonun gerilediği tespit edildi.

Sonuç

USG, de Quervain tenosinovitinin tanısında ve kortikosteroid enjeksiyonunda yol gösterici, güvenilir bir görüntüleme yöntemidir.

Anahtar kelimeler: De Quervain, Finklestein testi, tenosinovit, ultrasonografi.

ABSTRACT

Introduction

De Quervain tenosynovitis is a condition involving the first extensor compartment of wrist, which is a stenosing of abductor pollicis longus (APL) and extensor pollicis brevis (EPB) tendons at the beneath of the radial styloid process (RSP) and extensor retinaculum. Clinical features of the condition include pain over the RSP, painful thumb and wrist movements. The etiology of this disease is multifactorial, due to repetitive and continued strain of the thumb and wrist, also. Finklestein's test, which involves thumb flexion within a closed fist combined with wrist ulnar deviation, can generate in a painful response over the styloid process of the radius is diagnostic. Conservative approach is the first preferred in treatment. Conservative treatment modalities includes rest with splinting, nonsteroidal anti-inflammatory (NSAI) drugs, physiotherapy and local steroid injection (LSI). Patients who do not benefit from conservative treatment are treated surgically. Ultrasonography (USG) guidance allows to monitor anatomical variations as well as reduce the LSI complications. For successful treatment, the corticosteroid should be injected between the tendon and the tendon sheath. Thanks to the USG, the needle can be routed properly to the target. USG is a reliable and sensitive imaging modality for the diagnosis of de Quervain tenosynovitis. With USG, structural changes in the tendon and tendon sheath and peritendinous effusion can be detected.

Case presentation

A 43-year-old male patient presented to the pain clinic with radial pain in his left wrist that had started two weeks ago. The patient did not describe numbness and tingling and did not define a history of trauma. The patient stated that the pain increased with the use of his hand, and his complaints did not relieve despite the NSAI medications and splints. On examination, RSP was sensitive with palpation and Finkelstein test was positive. Visual Analog Score (VAS) was determined as 7 during Finkelstein test. USG transverse image at the wrist line, a hypoechoic ring view was observed around the APL and EPB tendons, indicating peritendinous effusion. Informed consent was obtained from the patient who was decided to USG guided LSI. The patient was monitored, the left wrist joint of the patient with the vascular access was cleared with the antisepsis rules. Transverse imaging was performed with the linear USG transducer at the RSP and the APL and EPB tendons were visualized. A 22 gauge needle was advanced into the peritendinous area with in-plane technique and triamcinolone 20 mg and lidocaine 10 mg mixture was applied to the first extensor compartment. Did not develop early complication. When the patient came to control after 10 days, Finkelstein test was negative and peritendinous effusion regressed in USG evaluation..

Conclusion

USG guidance is a reliable method for the diagnosis and the LSI treatment of the de Quervain tenosynovitis.

Keywords: De Quervain, Finklestein's test, tenosynovitis, ultrasonography.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ENERJİ İÇECEĞİNİN RETROBULBER KAN AKIMI PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ
ETKİLERİ**

EFFECTS OF ENERGY DRINK ON RETROBULBAR BLOOD FLOW PARAMETERS

**UZM. DR. DUÇEM METE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SABİT KİMYON**

ÖZET

Amaç: Enerji içecekleri son zamanlarda özellikle genç popülasyon tarafından çokça tüketilmektedir. Enerji içeceklerinin ana içeriği kafein olup, daha önceki çalışmalarda kafeinin koroid kalınlığında değişikliklere neden olabildiği gösterilmiştir. Çalışmamızın amacı enerji içeceğinin retrobulber kan akımı parametreleri üzerindeki etkilerini incelemektir.

Metod: Çalışmamıza herhangi bir hastalığı bulunmayan sağlıklı gönüllüler dahil edildi. Gönüllüler iki gruba ayrıldı, birinci gruba 250 ml su, ikinci gruba 250 ml enerji içeceği içirildi. Sıvı alımı öncesi ve sonrasındaki 30. dakika, 60. dakika, 120. dakika ve 180. dakikalarda ölçümler alındı. Doppler ultrasonografi ile gönüllülerin oftalmik arter (OA), santral retinal arter (SRA), nazal posterior siliyer arter (NPSA), temporal posterior siliyer arter (TPSA) ve santral retinal vende (SRV) ölçülen maksimum akım hızı (Vmax), minimum akım hızı (Vmin), pulsatilite indeksi (PI) ve rezistivite indeksi (RI) değerleri iki grup arasında kıyaslandı.

Bulgular: Çalışmamıza 45 gönüllünün 45 gözü dahil edildi. Gönüllülerin 30'u enerji içeceği grubuna 15'i su grubuna dahil edildi. Gruplar arasında cinsiyet ve yaş açısından anlamlı fark yoktu. Her iki grupta sıvı alındıktan sonra OA, SRA, NPSA, TPSA ve SRV'de 30, 60, 120 ve 180. dakikalardaki Vmax, Vmin, PI ve RI ölçümleri ile bazal değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamadı ($p>0.05$). OA, SRA, NPSA, TPSA ve SRV'de 30, 60, 120 ve 180. dakikalardaki Vmax, Vmin, PI ve RI ölçümleri her iki grup arasında kıyaslandığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilemedi ($p>0.05$).

Sonuçlar: Çalışmamızda enerji içeceğinin retrobulber kan akımı üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Enerji içeceğinin kafein içeriğine rağmen retrobulber damarlardaki kan akımı parametrelerinde anlamlı bir etkisinin tespit edilememiş olması, başta taurine olmak üzere enerji içeceğinde bulunan diğer maddelerin kafeinin vazokonstriktif etkisini nötrlemiş olmasına bağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Enerji içeceği, Kafein, Retrobulber Kan Akımı, Doppler Ultrasonografi

ABSTRACT

Purpose: Energy drink consumption increases especially among the younger population. The main ingredient of energy drinks is caffeine, which is shown to change the thickness of choroid. The purpose of our study is to investigate the effects of energy drink on retrobulbar blood flow parameters.

Methods: We included healthy volunteers with no known disease in our study. The volunteers were divided into 2 groups, first group received 250 ml water, and second group received 250 ml energy drink. Measurements were taken before and 30 minutes, 60 minutes, 120 minutes and 180 minutes after fluid intake. We measured the maximum flow velocity (Vmax), minimum flow velocity (Vmin), pulsatility index (PI) and resistivity index (RI) in ophthalmic artery (OA), central retinal artery (CRA), nasal posterior ciliary artery (NPCA), temporal posterior ciliary artery (TPCA) and central retinal vein (CRV) using Doppler ultrasonography. The data were compared between two groups.

Results: Forty five eyes of 45 volunteers were included in our study. Thirty volunteers were in energy drink group while 15 were in water group. There wasn't any significant difference between groups regarding the mean age and sex. There wasn't any significant difference regarding the measurements of Vmax, Vmin, PI and RI in OA, CRA, NPCA, TPCA and CRV at 30 minutes, 60 minutes, 120 minutes and 180 minutes when compared with baseline values among both groups ($p>0.05$). There wasn't any significant difference regarding the measurements of Vmax, Vmin, PI and RI in OA, CRA, NPCA, TPCA and CRV at 30 minutes, 60 minutes, 120 minutes and 180 minutes between two groups ($p>0.05$).

Conclusion: We couldn't find a significant effect of energy drink on retrobulbar blood flow parameters. The lack of any effect in spite of the fact that energy drinks include caffeine which was shown to cause vasoconstriction might be because of other ingredients, mainly taurine, inside the energy drink antagonizing the effects of caffeine.

Keywords: Energy Drink, Caffeine, Retrobulbar Blood Flow, Doppler Ultrasonography

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NEVROZA
EĞİLİMİNİN BELİRLENMESİ: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

**DETERMINING ORTHOREXIA NERVOZA TENDENCY AMONG THE STUDENTS OF
HEALTH SCIENCES FACULTY: THE CASE OF ARTVIN CORUH UNIVERSITY**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA DOKUMACIOĞLU
KUDRET BADEM
UÇAR KÜÇÜK**

ÖZET

Yeme bozuklukları tanımı, yeme tutumlarına yönelik tüm sorunları bir başlık altında toplayan ve bu sorunları ifade etmek için kullanılan genel bir tanımlamadır. Ortoreksiya nervoza (ON), diğer bir ismiyle “sağlıklı beslenme takıntısı”, son zamanlarda dünyadaki klinik tedavi uzmanlarının araştırma konusu olmuştur. Bu çalışma da, üniversite öğrencileri arasında ortoreksiya nervoza eğiliminin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Kesitsel tipte olan araştırma, Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme-Diyetetik ve Hemşirelik Bölümü öğrencileri ile Mart-Mayıs 2018 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmada veriler, öğrencilerin bazı sosyo-demografik ve antropometrik özelliklerini sorgulayan bilgi formu ve veri toplama aracı olarak; ON eğilimini belirlemek için “ORTO-11 testi ve anoreksiya ve bulimiya nervoza teşhisi bilgileri ise “Yeme Tutumu Testi (EAT-40)” kullanılarak veriler toplanmıştır. Öğrencilerin yaş ortalaması 20.09 ± 1.47 , vücut ağırlığı ortalaması 60.55 ± 10.01 kg, boy uzunluğu ortalaması 168.08 ± 7.91 cm olarak bulunmuştur. Hesaplanan BMI değerlerine göre, çalışmaya katılan tüm öğrencilerin BMI ortalaması 21.6 ± 2.12 normal kilolu (18.5-24.9) olarak bulunmuştur. Kız öğrencilerin EAT-40 puanları, erkek öğrencilerin EAT-40 puanlarına göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Erkek öğrencilerin ORTO-11 puanları, kız öğrencilerin ORTO-11 puanlarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Güzellik ve yakışıklılık kavramlarının düşük beden kitle indeksine dayandırılmasına devam edildiği sürece yeme bozukluklarının artacağı kanaatindeyiz. Aynı zamanda bunlarda en çok etkilenen kesim olan gençlerin, sağlıklı beslenme alışkanlıklarının eğitimlerle ile kazandırılması ve bu sayede yaşam kalitelerinin artırılması gerektiğine inanıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Yeme Tutum Testi-40, Ortoreksiya Nervoza, Üniversite Öğrencileri

ABSTRACT

Eating disorders is a general term used for grouping all the problems related to eating attitudes under one title and for expressing these problems. Orthorexia nervosa (ON), also known as “obsession of healthy eating” recently happened to be the research topic of clinicians worldwide. In this study, it was aimed to evaluate the tendency of ON among university students. The study was cross-sectional and it was conducted between March and May 2018, with the students of Health

Sciences Faculty Nutrition-Dietetic and Nursing Departments of Artvin Coruh University. The data was collected by the survey form questioning some of the socio-demographic and anthropometric properties of the students; and as for the data collection tool, ON tendency was determined by ORTHO-11 test and the information regarding anorexia and bulimia nervosa was gathered by "Eating Manner Test (EAT-40). Mean age of the students was found as 20.09 ± 1.47 , mean body weight as 60.55 ± 10.01 kg, and mean height as 168.08 ± 7.91 cm. According to calculated BMI values, mean BMI of the all participating students is found as 21.6 ± 2.12 as normal weight (18.5-24.9). EAT-40 points of the female was found to be statistically significantly higher in comparison to that of the male ($p < 0.05$). ORTHO-11 points of the male students were found to be statistically significantly higher as compared to that of female students ($p < 0.05$). Eating disorders will tend to increase as long as the concepts of beauty, good look and appeal are based on low body mass index. We also believe that the young population who are most influenced by such popular tendencies need to acquire truly healthy nutrition habits through training and increase their quality of life.

Keywords: Eating Attitudes Test-40, Orthorexia nervosa, University Students

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**PSİKİYATRİ VE RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDEN BİLİŞSEL VE DAVRANIŞCI
PSİKOTERAPİLERE BAKIŞ**

ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ

ÖZET

Psikoterapi, çok geniş anlamda, ruhsal yollarla yardım ve iyileştirme demektir. Diğer bir deyişle psikoterapi, düşünce, duygu ve davranışları, konuşma, ilişki kurma yolları ile etkileyerek değiştirme ve iyileştirme demektir.

Davranış terapisi, uyumsuz davranışlardaki değişimlerin altında yatan nedeni anlamaksızın meydana gelebileceği varsayımına dayanır. Bu yaklaşım, iyi bir şekilde tanımlanmış olan belli problemlere ve hedeflere yönlendirildiği zaman en iyi şekilde çalışır. Davranış Terapisi, fobilerin, alkolizmin, şizofreninin ve diğer çoğu durumun tedavisinde etkilidir. Davranış terapisinde temel formülasyon şu şekildedir: Çevresel/dışsal bir uyarıcı vardır; bu uyarıcı sonucu kişi bir davranışta bulunulur. Bu davranışın sonucunda yeni bir durum oluşur. Psikopatolojilerin oluşumunda ve tedavisinde ya çevresel durum değiştirilir (örneğin, problem çözme teknikleri veya atılganlık eğitimi gibi bir takım beceri eğitimleriyle) ya da bireyin yaptığı davranış değiştirilir ki bu aynı zamanda birey üzerine etki yapan yeni bir durumdur (yani, davranış modifikasyonu). Buna göre dışsal uyarıcı, öncül olarak adlandırılır ve A harfiyle simgelenir (A= Antecedent). Bireyin davranışları ise İngilizce davranış anlamına gelen “be havior” kelimesinin baş harfiyle simgelenir (B= Behavior). Belli bir davranışın (veya sözel davranışın) yapılmasıyla sıklığı artan ya da azalan davranış ise C harfi ile simgelenir (C= Consequences). Davranış terapilerinde, model alma, edimsel koşullama, sistematik duyarsızlaştırma, uzamış karşılaştırma, davranış aktivasyonu, kaçınma terapisi vb. teknikler kullanılır.

Bilişsel kuramcılar, insanları çevre şartlarının pasif alıcısı olarak düşünmekten ziyade, bireyler ve çevre arasında dinamik bir etkileşim olduğunu ileri sürerler. Bu kuramcılar, gerçeğe dayanabilen ya da dayanamayan, kendi eşsiz bakış açılarına dayanan, içinde yaşadığımız yer ve dünya hakkındaki düşüncelerin duygulardan ve davranışlardan önce geldiğine inanır. Aaron Beck tarafından geliştirilen bilişsel tedavi yaygın olarak duygu-durum bozukluklarının tedavisinde kullanılır. Bilişsel tedavide, bireye duygu-durum bozukluklarının gelişimi ve sürmesinde etken olduğu düşünülen düşünce engellerini kontrol etmesi öğretilir. Bilişsel modelde depresyon, kendi, çevre ve gelecek ile ilgili beklentilerle ilişkili olan olumsuz engellemelerin üçlüsüyle karakterizedir. İçindeki çevre ve aktiviteler memnuniyet vermeyen bir şey olarak görülür. Benlik gerçek dışı bir şekilde değişir ve gelecek umutsuzca algılanır. Aynı modelde mani, pozitif bilişsel üçlü ile karakterizedir. Benlik oldukça değerlenmiş ve güçlü görünür. Çevredeki deneyimler oldukça pozitif

olarak ve gelecekte sınırsız fırsatlardan biri olarak görülür. Bilişsel tedavideki genel hedefler mümkün olduğunca hızlı bir şekilde semptomların sağaltımını sağlamak, davranış ve düşüncenin işlevsiz şekillerini belirlemede hastayı desteklemek ve işlevsiz düşünmenin geçerliliğini ortaya koyan mantık ve kanıtlarla etkili olarak hastaya doğru bir şekilde rehberlik etmektir. Tedavi spontan oluşan ve engellenme etkisine yol açan “otomatik düşünceleri” değiştirme ye odaklıdır. Olaylar, negatif düşünceler ve negatif yanıtlar arasındaki etkileşimi tanıma hem sağlıklı bireyler açısından hem de hasta bakımı açısından yararlı olabilir. Çünkü destekleyici bir terapötik önlem, hastanın negatif düşünce şekillerini anlamasına yardım etmede yararlı bir girişimdir.

Bilişsel yaklaşım çeşitli zor durumlara kendi tepkilerini anlamalarında hemşirelere yardım da edebilir. Ayrıca, hemşirelik eğitiminde, psikiyatri stajında öğrencilerin duygu, düşünce ve davranışlarını anlama konusunda da ciddi faydaları vardır. Öğrenciler durumu aşırı genelleştirebilir (“Bütün psikiyatri hastaları tehlikelidir”) ya da durumu kişiselleştirebilir. (“Benim hastam daha iyi görünmüyor; muhtemelen ona iyi herhangi bir şey yapmıyorum.”) Klinik durumlarda bu yaklaşımı etkili bir şekilde kullanmanın anahtarı gerçeklere dayanmayan negatif düşünceleri değiştirmek ve sonra onların yerine daha gerçekçi düşünceler getirmektir. Tüm bunlara ek olarak, psikoterapide kullanılan teknikler, Hemşirelik bakım sürecininin girişimler kısmında kullanılabilir. Psikiyatri ve ruh sağlığı hemşiresi, ruhsal bozukluğu olma bireylerde istenilen davranış değişikliğini oluşturmada, psikoeğitim verirken (örn: model alma gb.), eğitimin değerlendirmesini yaparken de bilişsel ve davranışçı terapilerde kullanılan tekniklerden yararlanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Psikoterapi, Davranışçı Psikoterapi, Psikiyatri Hemşireliği

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

PSİKOTROP İLAÇ UYGULAMALARINDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ İLKELERİ

ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ

ÖZET

Ruhsal bozukluğu olan bir hastaya ilaç tedavisi uygulama dört evrede gerçekleşir; başlangıç evresi, stabilizasyon evresi, sürdürme evresi, bırakma evresi.

Psikiyatrik İlaç Uygulamasında Hemşirenin Dikkat Etmesi Gereken Genel Farmakolojik Prensipler: Psikiyatrik hastalıkların tedavisinde biyolojik olmayan tedaviler farmakoterapi kadar etkili ise, öncelikle onlar denenmelidir. Belirgin ve açık olarak tanı konulamayan hastalarda, hastayı belirli bir süre ilaçsız izlemek yararlıdır. Hasta için en az yan etkili ve en fazla klinik etkili ilaç seçilerek uygulanmalıdır. İlaçların farmakokinetik ve farmakodinamik etkileri hakkında, bilgi sahibi olunmalıdır (Hangi yolla alındığı ne kadar sürede ne kadar etki ettiği, terapötik toksik doz düzeyi gibi). İlaça uyumu arttırmak ve olası intoksikasyonları önlemek için tedavi rejimi hasta ve ailesine açıklanmalıdır. İlacın olası yan etkileri hakkında hastaya gerekli bilgilendirme yapılmalıdır. Alkol ve madde bağımlılığı psikofarmakoterapiyi olumsuz etkileyeceğinden, öncelikle alkol-madde bağımlılığının tedavisi yapılmalıdır. Çoklu ilaç tedavisinde (polifarmasi) hemşire ilaç etkileşimi ve yan etkilerine karşı dikkatli olmalıdır. Çünkü bu durum tedaviye uyumu bozabilir (ilaç-ilaç-ilaç-yiyecek etkileşimlerine dikkat edilmeli). Belirli bir grup ilaç tek başına etkili olmadığında, psikotropik ilaçların yan etkilerini düzeltmek amacıyla ya da akut tedaviden idame tedavisine geçerken, tedaviye başka bir grup ilaç eklenerek kombine ilaç, tedavisi uygulanabilir. İlaç tedavisi sırasında hasta ile hemşire arasında güven ilişkisi oluşturulmalıdır. Etik olarak ilaçların yakın ve uzak etkileri ve yan etkileri hasta ve ailesine açıklanarak, gerekirse yazılı bir onay (izin) alınmalıdır. İlaç tedavisine başlanmadan önce, hasta ve ailesine uygulanacak tedavi, tedavi sonuçları tedavinin başarısız olması durumunda uygulanabilecek olası tedavi yaklaşımları hakkında bilgi verilmelidir

Psikiyatrik İlaç Uygulanan Hastada Olası Hemşirelik Tanıları

- Konstipasyon riski
- Travma riski
- Düşme riski
- İntihar etme riski
- Terapötik rejimi etkisiz yönetme
- Tanımlanan rejimi uymada güçlük (Uyumsuzluk)
- Beslenmede dengesizlik: gereksinimden fazla
- Konstipasyon
- Uyku örüntüsünde rahatsızlık
- Anksiyete
- Yorgunluk
- Bilgi eksikliği

- Bellekte Bozulma
- Cinsel disfonksiyon
- Cinsel örüntülerinde etkisizlik

Anahtar Kelimeler: Psikotrop İlaç uygulaması, Psikiyatri Hemşireliği

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TRAVMA SONRASİ STRES BOZUKLUĞUNDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI

ARŞ. GÖR. ZEYNEP KOÇ

ÖZET

Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB), kişinin aşırı travmatik bir stresörle karşılaşmasından ya da duymasından sonra, olayların kişiye sıkıntı veren bir biçimde yeniden yaşanması, kaçınma davranışı gösterme, duygulanımda küntlük ile birlikte otonomik, disforik ve bilişsel bulguların değişik derecelerde bulunması ile karakterize bir ruhsal bozukluktur. TSSB'nin yaşam boyu yaygınlığı %1-12.3 arasındadır.

Travma Sonrası Stres Bozukluğunda Psikiyatri Hemşiresi Girişimleri

Hastanın güvenliğini sağlama

- İntihar düşüncelerini tartışın.
- Hastanın yıkıcı düşünceler veya dürtüler yaşarken güvenli bir yere gitmesi için plan geliştirmesine yardımcı olun.

Hastanın duyu ve stresle başa çıkmasına yardım etme

- Yeniden yaşantılama veya disosiyasyon yaşayan hastaya yardımcı olmak için temel teknikleri kullanın.
- Hastanın korku duygularını doğrulayın, ancak gerçeğe bağlantısını artırmaya çalışın.
- Disosiyatif deneyim veya flashback sırasında, hastanın vücut pozisyonunu değiştirmesine yardımcı olun, ancak zorlamayın. Ayağa kalktırın veya hareket ettirin.
- Hasta onlara iyi yanıt verirse destekleyici dokunmayı kullanın.
- Derin nefes alma ve rahatlama tekniklerini öğretin.
- Fiziksel egzersiz, müzik dinleme, başkalarıyla konuşma veya oyun oynamak gibi dağılma tekniklerini kullanın.
- Hobi veya diğer keyifli etkinliklerin bir listesini hazırlamaya yardımcı olun ve hastaların duygular yoğun olduğunda yoğunlaşmasına yardımcı olacak materyalleri bulundurun.

Hastanın öz saygısını yükseltmesine yardım edin

- Hastayı "kurban" yerine "kurtulan" olarak çağırın.
- Toplulukta sosyal destek sistemi kurmak.
- Toplulukta, yardıma ihtiyaç duyulduğunda hastanın iletişim kurması için bir liste hazırlayın.

Anahtar Kelimeler: Travma Sonrası Stres Bozukluğu, Psikiyatri Hemşireliği, Bakım

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ÇOCUKLARDA LARİNGEAL MASKE VE COBRA PERİLARINGEAL AIRWAY
ÜZERİNE DEKSMEDETOMİDİNİN ETKİLERİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

EFFECTS OF DEXMEDETOMIDINE ON THE USE OF LARYNGEAL MASK AIRWAY AND
THE COBRA PERILARYNGEAL AIRWAY IN CHILDREN: A RETROSPECTIVE STUDY

DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA HATİPOĞLU

ÖZET

Giriş ve amaç: Deksmedetomidin kullanımı entübasyon ve ekstübasyon sırasında havayolu ve hemodinamik yanıtları hafifletir ve volatil anestezi gereksinimini azaltır. Ancak, supraglottik havayolu cihazlarının kullanımı sırasında havayolu basınçları ve hemodinamik değerler üzerindeki etkisi net değildir. Mevcut çalışmada bu etkilere odaklanıldı.

Gereç ve Yöntem: Laringeal maske (LMA) veya Cobra perilaringeal (CobraPLA) kullanımı ile elektif inguinal bölge cerrahisi sırasında sadece sevofluran ve sevofluran + deksmedetomidin (yükleme dozu 1 µg / kg + infüzyon 0.5 µg / kg / saat) alan 112 çocuğun tıbbi kayıtları retrospektif olarak incelendi: Grup LMA sevofluran ve LMA; Grup CobraPLA, sevofluran ve CobraPLA; Grup Dex + LMA, sevofluran + deksmedetomidin ve LMA; Grup Dex + CobraPLA, sevofluran + deksmedetomidin ve CobraPLA. Hastaların demografik verileri, hemodinamik parametreleri, etkin bir havayolu elde etmek için deneme sayısı ve zamanı, end-tidal sevofluran konsantrasyonu, plato basıncı (P plato), pik inspirasyon basıncı (PIP), end-tidal karbondioksit (ETCO2) değerleri ve komplikasyonlar kaydedildi.

Bulgular: Demografik ve anestezi verileri, hemodinamik parametreler ve komplikasyonlar açısından gruplar arasında anlamlı fark yoktu. Grup LMA'da girişim sayısı, yerleştirme zamanı, P plato ve PIP değerleri diğer gruplara göre istatistiksel olarak daha yüksekti (p <0.001). End tidal sevofluran konsantrasyonları Grup Dex + CobraPLA'da Grup I ve II'ye göre anlamlı olarak daha düşüktü (p <0.001). ET-CO2 ölçümleri CobraPLA ve Dex + CobraPLA gruplarında diğer gruplardan anlamlı olarak daha yüksekti (p <0.01).

Sonuç: Supraglottik havayolu araçları kullanılan çocuklarda deksmedetomidin havayolu basınçlarını ve ET-sevo konsantrasyonlarını yan etki olmaksızın azalttığı gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Deksmedetomidin; Pedyatri; Laringeal Maske.

ABSTRACT

Background/Aim: The use of dexmedetomidine attenuates airway and hemodynamic responses during intubation and extubation, and decreases the volatile anesthetics requirement. However, its effects on airway pressures and hemodynamic values during the use supraglottic airway devices (SADs) remain unclear for children who undergoing inguinal region surgery. We focused on these effects in the current study.

Materials and Methods: The medical records of 112 children who received sevoflurane alone and sevoflurane plus dexmedetomidine (loading dose 1 µg/kg + infusion 0.5 µg/kg/h) during elective inguinal region surgery with the Laryngeal Mask Airway (LMA) or the Cobra Perilaryngeal Airway (CobraPLA) were retrospectively reviewed: Group LMA sevoflurane and LMA; Group CobraPLA, sevoflurane and CobraPLA; Group Dex+LMA, sevoflurane plus dexmedetomidine and LMA; Group Dex+CobraPLA, sevoflurane plus dexmedetomidine and CobraPLA. Patients' demographic data, hemodynamic parameters, the number of trials and time to achieve an effective airway, end-tidal sevoflurane concentration, plateau pressure (P plateau), peak inspiratory pressure (PIP), end-tidal carbondioxide (ETCO₂) values, and complications were recorded.

Results: There were no significant differences between the groups in terms of demographic and anesthetic data, hemodynamic parameters, and complications. The number of attempts, the time for insertions, P plateau, and PIP were statistically higher in the Group LMA than in the other groups ($p < 0.001$). The end-tidal sevoflurane concentrations were significantly lower in the Group Dex+CobraPLA than in the Groups I and II ($p < 0.001$). The ET-CO₂ measurements were significantly higher in the CobraPLA and Dex+CobraPLA groups than in the other groups ($p < 0.01$).

Conclusion: Dexmedetomidine attenuated airway pressures and ET-sevo concentrations without side effects in the children with SADs.

Key words: Dexmedetomidine; Pediatrics; Laryngeal Mask.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HEMŞİRELERİN MALNÜTRİSYON FARKINDALIK DÜZEYLERİ: ÇİFT MERKEZLİ
ÇALIŞMA**

THE MALNUTRITION AWARENESS LEVELS OF THE NURSES: A DOUBLE-CENTERED
STUDY

DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ

ÖZET

Amaç: Bu çalışma eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan hemşirelerin hastane malnütrisyonu tanı ve tedavisi hakkındaki farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırmaya, İstanbul'da iki farklı eğitim ve araştırma hastanesinde 6 aydan fazla süre ile çalışan ve ankete katılmayı kabul eden, 2014 yılı Ekim ayında 364, 2016 yılı Ekim ayında 370 hemşire katılmıştır. Hemşirelerin malnütrisyon farkındalık düzeylerini ölçmek için araştırmacılar tarafından geliştirilen 13 soruluk anket kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi MedCalc Statistical Software Version 12.7.7 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kategorik değişkenler, frekans ve yüzde (%) ile tanımlanmıştır. Kategorik değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla Ki-Kare ya da Fisher Exact test kullanılmış, $p < 0.05$ olması anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin 2014 yılında %77.2'sinin malnütrisyon tanı ve tedavisine yönelik herhangi bir eğitim almadıkları, bu oranın 2016 yılında %45.7'ye düştüğü belirlenmiştir ($p < 0.05$). Hastanede yatan hastanın olması gereken vücut ağırlığını hesaplamayı bilenlerin oranı ikinci yıl anlamlı olarak artmıştır ($p < 0.05$). Hastanın alması gereken günlük kaloriyi hesaplayabilirim diyenlerin ve pratik yoldan (kg/kcal) hesaplamayı tercih edenlerin oranında anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Hastanın alması gereken günlük besin miktarının ne kadarını aldığını sorgulayanların, malnütrisyonu belirlemede kullanılan bir tarama ölçeği bilenlerin, daha önce malnütrisyon tedavisi yaptıklarını belirtenlerin oranı anlamlı şekilde artmıştır ($p < 0.05$). Malnütrisyon tedavisi ile ilgili bir eğitime ihtiyacı olduğunu düşünen hemşirelerin oranı ise anlamlı olarak azalmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Araştırmamızda malnütrisyon farkındalığının yıllar içinde arttığı saptanmıştır. Hastanelerde nütrisyon eğitimleri hizmet içi eğitim programlarında yer almalı ve zorunlu olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Malnütrisyon, nütrisyon eğitimi, malnütrisyon farkındalığı

ABSTRACT

Aim: This study was carried out to determination awareness of the nurses who work at hospital on hospital malnutrition.

Material and Methods: This study was conducted on 364 and 370 nurses from two separate training and research hospitals, who were working more than six months at the same hospital and accepted to be involved in the study, at October 2014 and at October 2016, respectively. A survey of thirteen question developed by the researcher was asked to the subjects to measure their awereness on nutrition. Statistical analysis of the obtained data was performed by using MedCalc Statistical Software Version 12.7.7. categorical variables are defined by frequency and percentage (%). Chi-Square or Fisher Exact test was used to examine the relationship between categorical variables and $p < 0.05$ was considered significant.

Findings: The 77.2% nurses was found not to take any education on diagnosis and treatment of malnutrition in 2014 and this rate was decreased to 45.7% in 2016 ($p < 0.05$). The number of the nurses who known to calculate the optimal weight of a hospitalized patient was found increased significantly by years ($p < 0.05$). The number of nurses who was saying that she/he could calculate daily caloric need and preferring calculate practically by using kg/cal were found increased by years ($p < 0.05$). The number of nurses who questioned that how much of the daily food was consemmed by the patient was found increased by years ($p < 0.05$). The rate of the ones who answered correctly the question about frequency of malnutrition in hospitalized patients, the number of ones who were aware of the presence of a screening survey on detecting malnutrition and the rate of nurses who said to have treat malnutrition previously was increased by years ($p < 0.05$). The number of nurses who thought she/he needed training on malnutrition treatment was decreased significantly ($p < 0.05$).

Conclusions: We found that knowledge on malnutrition was increased by years in this study. The training on nutrition must be included in-service training programs.

Keywords: Malnutrition, nutrition education, malnutrition awareness,

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN ENDOSKOPIK GASTROSTOMİ
UYGULANAN GERİATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**EVALUATION OF PATIENTS WITH PERCUTANEOUS ENDOSCOPIC GASTROSTOMY IN
INTENSIVE CARE UNIT**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ ELVAN YILMAZ AKYUZ
DR. AYSUN NAZLI**

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada bir eğitim araştırma hastanesinin ikinci düzey yoğun bakım ünitesinde perkütan endoskopik gastrostomi (PEG) ile beslenerek takip edilen geriatrik hastaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada İstanbul'da bir eğitim ve araştırma hastanesinin ikinci düzey yoğun bakım ünitesinde Ocak – Kasım 2018 tarihleri arasında takip edilen ve PEG uygulanan 46 geriatrik hasta retrospektif olarak incelenmiştir. Hastaların; demografik verileri, beden kütle indeksi (BKI), nütrisyonel durumları, perkütan endoskopik gastrostomi uygulama endikasyonları ve komplikasyonları, yoğun bakım ünitesinde kalış süreleri hastane veri tabanından elde edilen bilgiler ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Hastaların 26'sı (%56,5) kadın, 20'si (%43,4) erkek, yaş ortalamaları $78,08 \pm 7,40$ yıldır. Hastaların başlangıç kilo ve beden kitle indeksleri değerlendirildiğinde kilo ortalamaları $71,65 \pm 15,77$ kg, BKI $27,16 \pm 5,93$ kg/m² olarak saptanmıştır. BKI değerleri incelendiğinde 3'ü (%6,52) zayıf, 12'si (%26,08) normal, 20'si (%43,47) kilolu, 11'i (%23,91) şişmandır. Hastaların PEG endikasyonları incelendiğinde; 16'sı (%34,8) nörolojik hastalık, 13'ü (%28,3) intrakranial kanama, 10'u (%21,7) proksimal tümör obstrüksiyonu, 7'si (%34,8) genel durum bozukluğu olarak tespit edilmiştir. Hastaların ikinci düzey yoğun bakım ünitesinde yatış süreleri ortalaması 31,06 (min.1- max. 130) gündür. NRS-2002 formu ile takip edilen hastaların skorları incelendiğinde ≥ 3 olan hasta sayısı 45(%97,82), skoru <3 olan hasta sayısı 1(%2,17) bulunmuştur. Hastaların günlük enerji ihtiyaçları $1697,82 \pm 175,90$ kcal olarak hesaplanmıştır. Hastaların 13'ü(28,26) 80mL/saat, 31'i(%67,39) 60mL/saat, 1'i(%2,17) 40mL/saat, 1'i(%2,17) 20mL/saat maximum infüzyon hızına ulaşabilmiştir ve maksimum doza ulaşım süreleri ortalama $4,91 \pm 5,39$ (min.1- max.20) gündür. PEG uygulanan hastalarda herhangi bir komplikasyon tespit edilmemiştir. Yoğun bakım ünitesinden çıkış durumları 26'sı (%56,52) exitus, 9'u (%15,21) taburcu, 11'i (%23,91) ise diğer birimlere sevk edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç: PEG, enteral beslenme ihtiyacı duyulan geriatrik hastalarda gastrointestinal sistem fonksiyonunu koruyan, uygulaması ve bakımı kolay, güvenilir bir yöntemdir. Çalışmada yoğun bakım ünitesinde PEG ile beslenen hastaların hiçbirinde işleme ve beslenmeye ilişkin bir komplikasyon gözlenmemiştir.

Anahtar kelimeler: Perkütan endoskopik gastrostomi, geriatri, nütrisyon

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to evaluate the geriatric patients followed by percutaneous endoscopic gastrostomy (PEG) in a second level intensive care unit of an educational research hospital.

Material and Methods: In this study, 46 geriatric patients with PEG who were followed between January - November 2018 in a second level intensive care unit of a training and research hospital in Istanbul were retrospectively analyzed. Demographic data, body mass index (BMI), nutritional status, percutaneous endoscopic gastrostomy application indications and complications, and the length of stay in the intensive care unit of patients were evaluated with the information obtained from the hospital database.

Findings: Twenty-seven (56.5%) of the patients were female and 20 (43.4%) were male. The mean age was 78.08 ± 7.40 years. The mean weight and body mass index of the patients were 71.65 ± 15.77 kg and 27.36 ± 5.93 kg / m², respectively. When the BMI values were examined, 3 (6.52%) were weak, 12 (26.08%) were normal, 20 were (43.47%) overweight and 11 (23.91%) were obese. When PEG indications of patients were examined; 16 (34.8%) had neurological disease, 13 (28.3%) had intracranial hemorrhage, 10 (21.7%) had proximal tumor obstruction, and 7 (34.8%) had been identified. The mean length of stay in the second-level intensive care unit of patients is 31,06 (min.1- max. 130) days. The number of patients with an NRS-2002 score of ≥ 3 was 45 (97.82%) and the number of patients with a score < 3 was found to be 1 (2.17%). The daily energy needs of the patients were calculated as $1697,82 \pm 175,90$ kcal. The maximum infusion rate of the patients was 13 (28,26%) 80mL / hour, 31 (67,39%) 60mL / hour, 1 (2,17%) 40mL / hour, 1 (2,17%) 20mL / hour. The average duration of the maximum dose is $4,91 \pm 5,39$ (min.1-max.20) days. No complication was detected in patients undergoing PEG. Out of the intensive care unit, 26 cases (56.52%) were exitus, 9 (15.21%) were discharged, and 11 (23.91%) were referred to other units.

Conclusions: PEG is an easy and reliable method for the application and maintenance of geriatric patients who need enteral feeding. None of the patients fed with PEG in the intensive care unit experienced any treatment and feeding complication.

Keywords: Percutaneous endoscopic gastrostomy, geriatrics patients, nutrition

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SEZGİ KAVRAMININ FELSEFİ VE TERİMSSEL ANALİZİ BAĞLAMINDA TARİHSEL
TEZAHÜRLERİ**

**ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY
PROF. DR. NURTEN GÖKALP**

ÖZET

Evrende tek akıllı varlık olarak insan, daima bilme ihtiyacındadır ve bilmek ister. Bu bilme isteği insanı çeşitli bilgi edinme yöntemlerine yöneltmiştir. Felsefe tarihine bakıldığında bu soruna verilen üç temel cevap ve bu cevapların farklı çeşitlemeleri ile karşılaşmaktayız; kesin bilgiye akıl yöntemi ile ya da duyu yöntemi ile ya da sezgi yöntemi ile ulaşılabilirliğini savunanlar olduğu gibi akıl ve duyunun birlikteliğini veya akıl ile sezginin birlikteliğini savunan filozoflar da olmuştur. Esas itibarıyla felsefi araştırma süreci akla dayanmasına rağmen, akıl kadar sezgi ya da duyu da devreye girer. Bu bağlamda felsefi sistemlerin akıl anlayışları farklılaşabilir. Bir kısım filozof düşüncelerinde analitik olabileceği gibi bir kısmı da sezgici ya da mistik bulunabilir. Kısacası felsefe genel itibarıyla akla dayanır ancak düşünce yöntemleri bakımından bir kısmı akılcı olabilirken bir kısmı da sezgici ya da mistik olabilir. Bu çalışmada da bu yöntemlerden sezgi kavramı ve epistemolojik düzlemde sezgi yöntemi çalışmamızın esasını belirlemektedir. Kavramı analiz etme adına, sezginin bir tanımı yapılabilir mi? Sezgi nedir? Ya da verilen cevaplar sezgiyi tam olarak ifade edebilir mi? Verilen bu cevaplar yeterli midir? Bu bağlamda Sezgi kavramına terimsel, felsefi ve kuramsal olarak ele aldığımızda şu şekilde tanımlamalar yapılabilir konusu ve sezgi kavramının düşünce eksenindeki tarihsel tezahürleri çalışmamızın esasını oluşturmaktadır. Bu yazının amacı, sezgi kavramını hem kavramsal hem de felsefi düzeyde ve filozofların da görüşlerinden yola çıkarak serimlemektir. Bu çerçevede ilk olarak kavramın terimsel analizi yapılacak, ardından felsefi yönü ortaya konulacak ve bu konu ile ilgili çalışma yapan temel filozofların görüşleri çözümleyici bir bakış açısıyla incelenmeye çalışılacaktır. Son olarak da, çalışmanın genelinde ele alınan görüşler ve problemlerin temelleri üzerinde durularak, metnin genel bir değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sezgi, epistemoloji, akıl, duyu.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

GAZALİ VE HENRİ BERGSON FELSEFESİNDE SEZGİNİN TEMELLERİ

ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY

ÖZET

Düşünce tarihi boyunca farklı anlamlarda kullanılmış bir kavram olan sezgi, tüm insanî bilme tecrübelerini kuşatma iddiasındaki bilgi teorilerinin temel kavramlarından biri olmuştur. Kavrama yüklenen farklı anlamlar, sezgi ile ulaşılan bilginin kapsamı ve mahiyetini değerlendirmek noktasında belirginleşir. Doğru bilgiye sezgiyle yani dolaylı ve berrak bir kavrayışla varıldığını söyleyen bu yaklaşımın en kayda değer filozofları, İslam düşünce dünyasında, Kindi, Farabi, İbn’i Sina, Gazali; Batı düşünce dünyasında da Henri Bergson gibi filozoflardır. Sezgi kavramının felsefede geniş bir anlam alanına sahip olması, bu kavramın bir filozof tarafından hangi anlamda kullanıldığı konusunda özel bir duyarlılık göstermeyi gerekli kılar. Bu duyarlılık, Ünlü İslam Âlimi Gazali ve Fransız Filozof Henri Bergson felsefesi söz konusu olduğunda ayrı bir önem kazanır. Bu çalışmanın temelini iki unsur oluşturmaktadır. İlkin, Gazali’nin felsefesinde daha çok metafiziksel düzeyde yer edinen sezgi yönteminin ortaya konulmasıdır. Gazali, eserlerinde sezgi kavramıyla ilgili olarak çoğu zaman mahsusat, makulat, zaruriyat, yakın, vehim, hayal, akıl, düşünce, kalp, kalp gözü, nefis, idrak gibi bilgi içerikli kavramlar kullanır ve bu kavramlara çoğu kez birden fazla anlam yükler. O yüzden Gazali’de sezgi konusunu etraflıca anlayabilmek için sezginin temellerini ortaya koymamız gerekmektedir. Yine çalışmanın bir diğer önemli kısmı Henri Bergson’un sezgi kavramına yüklediği anlamı analiz etmektir. Yaşadığı sıkıntılı dönemde ciddi felsefe problemleri karşısında durarak kendisine çıkış yolları aramak Bergson için bir gereklilik halini almıştır. O, bu çok çeşitli problemler karşısında sezgiyi, kendi felsefesini temellendirmek açısından, bir fener, bir çıkış yolu olarak algılamıştır. Bu çıkış yolunda da sezginin temelleri aydınlatılma ihtiyacındadır. Bu manada Gazali ve Bergson’un sezgi anlayışlarının temellerinin analiz edilmesi bir gereklilik arz etmektedir. Bu konuda açıklayacağımız kavramlar “sezgi”, “deney”, “akıl”, “içgüdü”, “zekâ”, “keşf”, “şüphe” ve “kesinlik” gibi konunun özünü oluşturan kavramlardır. Bu kavramlara Gazali ve Henri Bergson’un hangi epistemik değerleri yüklediklerini ve bu anlamda problemi nasıl yorumladıklarını irdedeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Gazali, Henri Bergson, sezgi, akıl, içgüdü.

BASICS OF INTUITION IN THE PHILOSOPHY OF GHAZALI AND HENRI BERGSON**ARŞ. GÖR. VİLDAN DOĞANAY****ABSTRACT**

Intuition, a concept used in different meanings throughout the history of thought, has become one of the basic concepts of knowledge theories that claim to surround all human knowledge experiences. The different meanings of the perception are evident at the point of evaluating the scope and nature of the information that is attained by intuition. The most remarkable philosophers of this approach, who say that the correct knowledge is obtained with an intuitive and clear understanding, are the philosophers in the Islamic Thought world, such as Kindi, Farabi, Ibn Sina, Ghazali; and Henri Bergson in the Western Thought world. The concept of intuition has a wide meaning in philosophy, which makes it necessary to show special sensitivity to the meaning of the concept being used by a philosopher. This sensitivity is of particular importance when it comes to the philosophy of the famous Islamic scholar Ghazali and French philosopher Henri Bergson. The basis of this study is two things. First, the method of intuition, which is more metaphysical in the philosophy of Ghazali, is to be introduced. In his works, Ghazali often uses information-related concepts such as the concept of intuition, makulat, zururiyat, yakin, vehim, imagination, mind, thought, heart, heart, eyes, soul, perception, and often loads multiple meanings into these concepts. Therefore, in Ghazali, in order to understand the subject of intuition, we have to put forth the basics of intuition. Another important part of the study is to analyze the meaning that Henri Bergson has uploaded to the concept of intuition. In his troubled period, he became a necessity for Bergson to face serious philosophical problems and to seek out ways to help him. In the face of these diverse problems, he perceived intuition as a beacon, a way out, to base his own philosophy. On this way out, the basics of intuition need to be clarified. In this sense, it is a necessity to analyze the basis of the intuition of Ghazali and Bergson. The concepts we will explain in this regard are the concepts that constitute the essence of the subject such as “intuition”, “experiment”, “reason”, “Instinct”, “Intelligence”, “Keşf”, “doubt” and “certainty”. We will examine these concepts, which epistemic values are loaded by Gazali and Henri Bergson, and how they interpret the problem in this sense.

Keywords: Ghazali, Henri Bergson, intuition, reason, Instinct.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**LEARNERS' USE OF NATIVE LANGUAGE IN RESPONSE TO REFERENTIAL
QUESTIONS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES**

DR. ÖĞR. ÜYESİ ELİF KEMALOĞLU-ER

In English language classes consisting of monolingual students who are on the path of learning and improving English, native language (L1) use in the classroom can arise as a major issue. The use of L1 can have certain advantages like communicating the message easily and effectively, but at the same time this use must be very limited in the English classroom especially in communication activities as the *raison d'être* of these activities to make the students speak in English (L2). This study aims to shed light on the reasons for students' specific use of L1 in listening and speaking activities in the English classroom, which takes place in response to a specific type of teacher question, the referential question. Referential questions are questions that request information not known by the teacher so they cause students to express their feelings and/or opinions and actualize their prior knowledge. This study explores the reasons why students tend to use L1 in reply to teacher-initiated referential questions in listening and speaking activities in the intensive English classes of a state university in Istanbul, Turkey. The data were collected by classroom observations and student interviews and thematically analyzed. The findings showed that there was extensive use of L1 in reply to referential questions and the reasons for this situation were identified and categorized according to learner and teacher characteristics, qualities of referential questions being asked and features of the setting and the curriculum. Possible solutions for the problem will also be presented along with pedagogical implications and suggestions for further research.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

NECİP FAZIL KISAKÜREK’İN ŞİİRLERİNDE ÖLÜM, AHİRET VE DİN

DEATH, HEREAFTER AND RELIGION IN NECIP FAZIL KISAKÜREK’S POEMS

DR. NESİBE ESEN ATEŞ

ÖZET

Necip Fazıl Kısakürek’in şiirleri ölüm ve ölüm sonrası bağlamında incelendiğinde iki grup şiirden söz etmek mümkündür. Bunlardan ilki, ölüme olumsuz anlamlar yüklediği şiirlerden oluşmaktadır. Bu şiirlerin içeriğine bakıldığında şairin yoğun bir korku yaşadığı ve ölümün kendi varlığını sona erdireceğine yönelik kaygılar taşıdığını söylemek mümkündür. Şair zamansızca kendini bulacak bir ölümden korkmakta ve onu dipsiz bir kuyu olarak tasavvur etmektedir. Zihninin ölümü algılamak konusunda yetersiz kaldığını dizelerine yansıtmaktadır. İkinci grup şiirlerde ise ölüm daha makul karşılanmaya gayret etmiş ve sahip olduğu korkuya çareler bulmaya yönelmiştir. Bu noktada özellikle yaşamış olduğu dinsel değişim oldukça etkili görünmektedir. Şair bu değişimi yaşadktan sonra ölüme bir takım dini anlamlar verme gayretine girmektedir. Bireysel dinsel yaşantısında tasavvufi bir takım içerikler etkili olmaya başladıkça, ölüme dair yargıları da bundan etkilenmiştir. Bu dönemde ölüm sonsuz hakikat, tabut zafer arabasına benzetilmektedir. Ancak bu tam anlamıyla bir algısal bir dönüşüm olarak görülmemektedir. Kronolojik olarak bakıldığında bu durum daha net görülmektedir. Zira şair, dinsel değişim döneminden sonra da ölümü soğuk, yıkıcı, yok edici, korkutucu olarak tasavvur ettiğini gösteren bir takım şiirler yazmıştır. Kısakürek, yaşadığı değişim sonrası ölüm algısını değiştirmek için zihinsel bir çaba içine girmiştir. Bu çabanın temelleri bir takım akıl yürütmeler şeklinde kendini göstermektedir. Şair kendine ölümün korkulması gereken kötü bir şey olmadığını telkin etmeye başlamıştır. Bu noktada dinin sunduğu esaslar işlevsel olarak kullanılmıştır. Özellikle ölümden sonra sonsuz yaşam inancı, ölümün son ve bitiş olmadığı, aksine bu yok olma düşüncesinden kurtuluşun ahiret yoluyla olacağı inancı şiirlerde oldukça sık tekrar edilmiştir. Şair, bu yollarla ölüme anlam vermeye ve ona dair olumsuz duygularından kurtulmaya çalışmıştır. Ancak tüm bu gayretine rağmen şiirlerinde ölüme dair olumsuz duygusal izler taşıyan kavramlar kullanmaya devam etmiştir. Buna göre dini inanç bir noktaya kadar zihinsel bağlamda Kısakürek’in ölüm korkusuna cevap vermiş ancak, duygusal olarak bu korkuyu ondan tamamen ortadan kaldıramamıştır.

Anahtar Kelimeler: Ölüm, Din, Psikoloji, Ahiret, Şiir.

ABSTRACT

When the poems of Necip Fazıl Kısakürek are examined in the context of death and death, it is possible to mention two groups of poems. The first one consists of poems in which it has negative meanings. When we look at the content of these poems, it is possible to say that the poet has an intense fear and that the death will end his existence. The poet is afraid of a time-bound death and conceives it as a bottomless pit. He reflects in his lines that his mind is insufficient to perceive death. In the second group of poems, the death attempted to be considered more reasonable and it was directed to find solutions to fear. At this point, especially the religious conversion he has experienced, seems quite effective. After experiencing this conversion, the poet attempts to give some meaning to death. As the mystical content of individual religious life began to be influential, death judgments were also affected. In this period, death is the infinite truth, the coffin is likened to the victory car. However, this is not seen as a perceptual transformation. Chronologically, this situation is seen more clearly. Because, after the period of religious change, the poet wrote a number of poems indicating that death was considered as cold, destructive, destructive, and frightening. Kısakürek made a mental effort to change his perception of death after a change. The foundations of this effort are manifested in the form of some reasoning. The poet has begun to suggest that death is not a bad thing to fear. At this point, the principles offered by religion were used functionally. In particular, the belief that eternal life after death, death is not the end and the end, but the emancipation from the idea of extinction is through the Hereafter is repeated quite frequently in the poems. In these ways, the poet tried to make sense of death and get rid of his negative feelings about him. However, despite all his efforts, he continued to use the concepts with negative emotional traces of death in his poems. According to this, religious belief has responded to Kısakürek's fear of death in a mental context up to a point, but emotionally he has not been able to eliminate this fear completely.)

Keywords: Death, Religion, Psychology, Hereafter, Poetry

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

BEKLENEN KURTARICI İNANCININ PSİKOLOJİK TEMELLERİ

PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE EXPECTED SAVIOR BELIEF

DR. NESİBE ESEN ATEŞ

ÖZET

Neredeyse tüm din ve inanç sistemlerinde, değişik isimlerle de olsa aynı özelliklere sahip bir kurtarıcı motifi mevcuttur. Bu bağlamda Hristiyanlar İsa'nın, Yahudiler İlyas'ın, Mecusiler Saoşyant'ın, Hindular Kalki'nin, Müslümanlar ise Mehдинin zuhur edeceğine inanmaktadırlar. Bu inancın kaynağına bakıldığında iki teoriden bahsedilmektedir. İlk teoriye göre söz konusu inanç Sümerlerde doğmuş ve Mısır'dan veya Mecusilikten İsrailoğullarına ve tüm dünyaya yayılmıştır. Diğer görüşe göre Kurtarıcı inancı her dinin kendi içinden doğmuştur. Diğer dinlerden etkilenme ya da yayılma söz konusu değildir. Kaynağı ne olursa olsun neredeyse tüm dinlerde benzer özelliklere sahip kurtarıcı inançları mevcuttur. Bu kişiler dinin kurucusu veya peygamberinin soyundan geleceklere. Gelecekleri zaman genel itibarıyla sıkıntı ve zorlukların arttığı, ahlakın çöktüğü "ahir zaman"dır. Kurtarıcılar, geldikleri toplumdaki haksızlık ve adaletsizlikleri ortadan kaldıracak, düşmanları mağlubiyete uğratacak ve geçmişin intikamını alacak, büyük ve sarsılmaz bir devlet kuracaklardır. Bu devleti zengin ve yenilmez hale getirecek bir bolluk ve bereket dönemi yaşatacaklardır. Uzun süre yönetimde bulunacaklar ve ölümlerinden kısa zaman sonra ise Kıyamet kopacak ve dünya yok olacaktır. Kurtarıcı inancının gelişmesinde önemli bir rol oynadığı düşünülen bir husus inanılan dinde ileri gelenlere yönelik beklentilerdir. İslam dini özelinde; şeyh, molla, evliya, pir, baba, hoca efendi, dede, müceddit gibi pek çok isimle anılan bu kişiler de insanların sıkıntılarını aşmaları için müracaat noktaları olagelmışlerdir. Bunlar gerek geçmişte yaşayıp vefat etmiş gerek bugün yaşıyor gerekse gelecekte yaşaması bekleniyor olabilmektedir. Bu noktada geçmişte yaşayanlardan bir nevi Allah ile kul arasında aracılık yapması beklenirken, halen hayatta olanların "keramet" göstererek sıkıntıları def etmesi, gelecek olanların ise onlara refah ve saadet getireceklerine inanılmaktadır. Kurtarıcı inancı kalabalık kitleler tarafından benimsenmektedir. Bu inanç sosyo ekonomik olarak alt seviyede bulunan toplumlarda çok daha canlı bir şekilde gözlemlenmektedir. Buna göre maddi ve manevi bağlamda sıkıntı içinde olan halklar, kendilerini refaha erdirecek birini beklemeye daha yatkın görünmektedirler. Bu noktada bireysel yetersizlik ve güçsüzlük duygusu altında ezilen kişi için dışsal yardım beklentisinin devreye girdiği söylenebilir. Kişi yaşadığı şartları değiştiremeyeceğine inandığı zaman bir başkasının bu şartları kendi lehine değiştirip düzeltmesini beklemektedir. Bireydeki güçsüzlük ve yetersizlik düşüncelerinin yanı sıra tembellik ve kendine olan güvensizlik duyguları da kurtarıcı inancının gelişmesi ve yayılmasında etkin olmaktadır. Kendi yaşam şartlarını dönüştürebilme özgürlüğü ve imkânı olmayan insan kutsanmış ve tanrısal kuvvetle ile donatılmış birinin bunu yapmasına yönelik bir beklenti içine girmektedir. Bu noktada kişinin yaşamına devam edebilmesi için ona ihtiyacı olan ümidi beklenen kahraman sunmaktadır. Kişinin bireysel yetersizlik ve üşengeçliğinin yanı sıra somut muhatap arama isteği de Kurtarıcı inancının psikolojik temellerinden biri olarak görülmektedir. Bu bağlamda soyut Tanrı inancı inanılan dinde ne kadar güçlü olursa olsun kişi somut varlıklara yönelme ihtiyacı içine girebilmektedir. Bilişsel gelişim açısından soyut olanı kavrayamamanın ve en azından beş duyu ile algılanabile bir varlığın yardım edeceği beklentisi Kurtarıcı beklentisine sebebiyet verebilmektedir. Kısaca bireyin soyut argümanlarla teselli bulmaktan daha çok somut olana yönelmesi bu inancın oluşumunda etkilidir denilebilir. Zira pek çok dinde Tanrı yardımının kendisinden istenmesi ve tüm sıkıntıların çözümü konusunda müracaat noktası olarak kendisini göstermesine

rağmen, insanlar yine de bir insan kurtarıcı beklentisine yönelmişlerdir. Türbe, yatır ve benzerlerine gösterilen ilgi bu durumun bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Sağlık sıkıntısından ekonomik zorluklara, eğitim ile ilgili beklentilerden eş bulmaya, çocuk sahibi olmaktan kuraklığın son bulması isteğine kadar pek çok arzu bu gibi noktalara müracaat ile çözülmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kurtarıcı, din, ihtiyaç, mehdi

ABSTRACT

Almost all religions and belief systems have a savior motif with the same characteristics, albeit with different names. In this context, Christians believe that Jesus will appear, and the Jews will appear in the form of Ilias, the Magi, Saoshyant, the Hindus, and the Muslims, the Mahdi. Looking at the source of this belief two theories are mentioned. According to the first theory, this belief was born in Sumerians and spread from Egypt to Mecedism to the Israelites and to the whole world. According to the other view, the belief in the Savior was born from each religion. Other religions are not affected or propagated. Regardless of the source, almost all religions have similar beliefs and rescuers. These people will be the founder of the religion or the descendants of his prophet. Their future is in the End Times art in which morality collapses, when problems and difficulties increase in general. Rescuers will eradicate injustice and injustice in the society they come from, defeat enemies and establish a great and unshakeable state that will take revenge for the past. They will make a period of abundance and abundance that will make this state rich and invincible. They will rule for a long time, and soon after their death, the Doomsday will break and the world will disappear. One thing that is thought to play an important role in the development of the Savior belief is expectations for the believers of the religion. In the religion of Islam; these people, who are known with many names such as sheikh, mullah, evliya, pir, baba, hoca efendi, grandfather, müceddit, have also become the application points for people to overcome their problems. They have lived and died in the past and may be expected to live today and live in the future. At this point, it is believed that those who lived in the past were expected to act as mediators between Allah and His servants, while those who are still alive will expose their problems by showing 'miracle' and those who will come will bring prosperity and happiness to them. The belief in the Savior is accepted by the masses. This belief is more vividly observed in socio-economic lower societies. According to this, people who are in distress in the material and spiritual context seem to be more likely to wait for someone to prosper. At this point, it can be said that the expectation of external assistance comes into play for the person who is being oppressed under the sense of individual inadequacy and weakness. When a person believes that he cannot change the conditions in which he lives, he expects others to change these conditions in his favor and correct them. In addition to the thoughts of weakness and inadequacy in the individual, the feelings of laziness and self-confidence are also effective in the development and dissemination of the savior belief. The human being who is blessed and possessed by divine power has an expectation of doing so, without the freedom and the possibility of transforming his living conditions. At this point, he offers the hero which is expected to be needed for the person to continue his life. The individual's inability to seek out a concrete interlocutor as well as the individual inadequacy and disregard is seen as one of the psychological foundations of the Savior belief. In this context, the belief in abstract God can enter into the need to turn to concrete beings, no matter how strong they are in the religion. The prospect of not understanding the abstract in terms of cognitive development and an asset perceived by at least five senses can lead to the expectation of the Savior. Briefly, the individual's abstract arguments to find more concrete than to find solace in the belief that this belief is effective in the formation. Because in many religions, although God has asked for help from him and has manifested himself as a point of reference for the solution of all problems, people still tend to expect a human redemption. The interest shown to the tomb, the deposit and the like can be interpreted as an indication of this situation. From health problems to economic hardships, from

education expectations to mates, from having children to the end of drought, many desires are tried to be solved by applying to such points.

Keywords: Savior, religion, need, mehdi

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TANYERİ HOROZLARI ROMANINDA SAVAŞIN İZLERİ

DR. ALEV ÖNDER

ÖZET

Yaşar Kemal, “Bir Ada Hikâyesi” başlıklı dörtlemde imgesel bir adada savaş ve göçlerden sonra yaşanan dramı şiirsel bir dille anlatmaktadır. Savaşın farklı etnik ve dinî kimliğe sahip karakterlerin iç dünyasında derin izler bıraktığını savunan yazar, dörtlemde resmî tarihin kahramanlık söylemlerinden uzak, alternatif bir söyleme başvurmuştur. Dörtlemenin birinci kitabı “Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana” romanında Vasili ve Poyraz Musa’nın savaş sonrasında yaşadıkları acıların üstesinden gelme çabalarını dile getiren yazar, ikinci kitapta savaş ve göçün travmatik izlerini taşıyan farklı etnik ve dinî kimliğe sahip toplulukların ortak bir gelecek kurma serüvenini anlatmaktadır. Bu çalışmada dörtlemenin üçüncü kitabı olan “Tanyeri Horozları” adlı roman incelenecektir. Yaşar Kemal’in romanı insanın insanla, doğayla ve devletle ilişkisini ele almaktadır. Çalışmamızda savaşın bu ilişkiye etkisi değerlendirilecektir.

Romanda savaşın karakterlerin yaşamına etkisi dile getirilirken insan gerçekliğine odaklanma söz konusudur. Bu çalışmanın amacı savaşın ada topluluğunun kimlik inşasına yansımalarını sorgulamaktır. Yazarın insan merkezli anlatımına işaret edilerek romanda savaş teması; tarih, kimlik ve bellek ilişkisi üzerinden tahlil edilecektir. Roman karakterlerinin kendi geçmişleri ile hesaplaşmalarına dikkat çekilerek bireysel ve toplumsal belleğin savaştan sonra yeniden inşası tahlil edilecektir. Yaşar Kemal’in romanını klasik kahramanlık anlatılarından farklı kılan hususlar ortaya konulacaktır. Bu çalışmada savaş ve göç sonrasında ev ve vatan/yurt kavramlarının anlamında yaşanan değişim sorgulanacaktır. Öznel deneyimler, roman karakterlerinin zihninde önemli etkiye sahiptir. Yazar, Karınca (Mirmingi) adasında roman karakterlerinin kendi yaralarını iyileştirmelerinde bu öznel deneyimlerin etkisini araştırır. Ayrıca karakterlerin travmatik olayları birbirlerine anlatarak hem iyileşme hem de kültürel belleğe katkıda bulunma serüvenleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşar Kemal, Bir Ada Hikâyesi, savaş, tarih, kimlik, kültürel bellek.

THE TRACES OF THE WAR IN THE COCKS OF DAWN

In the tetralogy titled ‘An Island Story’ Yaşar Kemal lyrically depicts a drama which takes place after the war and migrations on an imaginary island. The author posits that the war leaves a deep imprint on the inner lives of the characters of different ethnic and religious identities. The author applies an alternative discourse that is unlike the classical narratives of heroism in formal history.

The first book of the tetralogy *Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana* (Look! Fırat River Bleeds) narrates the struggle of Vasili and Poyraz Musa who try to overcome sorrows after the war. The second book narrates the struggle to construct a common future shared by different ethnic and religious communities who have traumatic memories of the war and migration. In this paper the third novel of the tetralogy *Tanyeri Horozları* (The Cocks of Dawn) will be analyzed. Yaşar Kemal's novel deals with the relationship of the human being to other humans, nature, and the state. In this paper the influence of war on the relationship between human being, nature and state will be examined.

Yaşar Kemal focuses on human reality and deals with the effects of war on the lives of his characters. The aim of this paper is to question the effect of war on the identity construction of the island community. In this paper we will consider the authors's anthropocentric discourse. The war will be analysed by looking at the relationships between history, identity, and memory. We will point out the the characters' conflicts with own histories. The reconstruction of individual and social memory after the war will be analyzed. The features that make Yaşar Kemal's work different from classical narratives of heroism will be examined. In this paper the meaning of the home and homeland that changed after war and migration will be questioned. Subjective experiences play a notable role in the minds of his characters, and the author explores the effects of these experiences in his characters' lives as they struggle to heal their wounds on the island of Karınca (Mirmingi). The process of healing and the contribution of the expression of traumatic experiences to cultural memory will be evaluated.

Key Words: Yaşar Kemal, An Island Story, war, history, identity, cultural memory.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HOCA DEHHÂNÎ DİVANI'NDA KİŞİLER

PERSONS IN HOCA DEHHÂNÎ'S DİVAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDEM SARIKAYA

ÖZET

XIV. asır Türk edebiyatı, geniş bir coğrafyaya sahiptir. Bu dönemde, büyük ve öncü şairlerin yetiştiği görülür. Anadolu sahasında, Türkçe eser veren sanatkarların sayısı artar. Şairler, bilinçli bir şekilde Türkçeye yönelirler ve eserlerini Türkçe yazmayı tercih ederler. Böylece Anadolu'da bir millî edebiyat çağı başlar ve pek çok eser, telif-tercüme olarak dilimize kazandırılır. Bu dönemde nazım sahasında kaleme alınan eserler, esas itibarıyla dini-tasavvufi, ahlaki, tarihî ve epik olarak değerlendirilebilir. Bununla beraber tıp, astronomi, matematik ve tarih gibi alanlara ait ilk ilmi Türkçe eserler de yine bu asırda, Anadolu coğrafyasında kaleme alınır. Klâsik Türk edebiyatında kurucu şairlerin yetiştiği, sonraki dönemlerde yazılacak eserlere örnek olacak büyük eserlerin edebiyat tarihine katıldığı XIV. asırda, yetişmiş şairlerden bir tanesi de Hoca Dehhânî'dir. Hayatı hakkında sınırlı bilgiye sahip olduğumuz şairin şiirlerinde; aşk, sevgili, doğa ve tasavvuf gibi konuları orijinal benzetme ve mecazlarla işlediği görülür. Hoca Dehhânî'nin şiirlerinde dikkati çeken diğer bir özellik ise şairin dinler tarihi, sosyal hayat ve mitoloji gibi kaynaklardan seçtiği kişileri, benzetme veya telmih ögesi olarak kullanmasıdır. Şairin ismini lâfzen andığı bu kişiler arasında peygamberler, siyasi Türk ve İslam tarihinden olduğu kadar mitolojiden alınan kişiler ve şairler bulunmaktadır. Şairin bu kişileri anlatı ögesi olarak kullandığı beyitlerinde, sahip olduğu derin entelektüel birikimini estetik bir duruşla birleştirdiği görülür. Bununla beraber özellikle eserde isimleri lâfzen anılan şairler, Hoca Dehhânî'nin biyografisine katkıda bulunurlar. Bu durum, bir şair olarak Hoca Dehhânî'nin edebî ilişkilerini olduğu kadar beğenilerini de aydınlatır. Eseri son yıllarda yayımlanan şairin şiirlerinde, kişilerin estetik ve edebî açıdan kullanımları hakkında ayrıntılı bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmada, Hoca Dehhânî Divanı'nda isimleri anılan kişilerin estetik ve edebî açıdan nasıl kullanıldıkları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Klâsik Türk Edebiyatı, XIV. asır Türk edebiyatı, Klâsik Türk edebiyatında kişiler, Hoca Dehhânî.

ABSTRACT

XIV. century Turkish literature has a wide geography. In this period, great and pioneering poets are seen to grow. In the Anatolian area, the number of artists who produce Turkish works increases. Poets tend to consciously go to Turkish and prefer to write their works in Turkish. Thus, a national literary era begins in Anatolia and many works are translated into Turkish as a copyright-translation. In this period, the works written in the field of poetry can be considered as religious-sufism, moral, historical and epic. In addition, the first scientific works in the fields of medicine, astronomy, mathematics and history are also written in this geography in this century. The great works of the founder of classical Turkish literature, which will be written in later periods, have been included in the history of literature. Hoca Dehhânî is one of the poets who grew up in the century. The poet's poems have limited knowledge about his life; love, beloved, nature and mysticism are seen with original metaphors. Another noteworthy feature of Hoca Dehhânî's poems is that the poet uses the people he chooses from sources such as history of religions, social life and mythology as

analogy or as an element of telmih. These people whom the poet describes as the name of the poet are people and poets taken from mythology as well as the prophets, political Turkish and Islamic history. It is seen that the poet combines his deep intellectual accumulation with an aesthetic stance in his couplets which he uses as narrative elements. However, especially the poets whose names are mentioned in the work, contribute to the biography of Hoca Dehhânî. This situation illuminates the literary relations of Hoca Dehhânî as well as his likes. In his poetry, which was published in recent years, no detailed study has been done on the aesthetics and literary uses of individuals. In this study, the aesthetic and literary aspects of the names of the people who are mentioned in Hoca Dehhânî's Divan will be examined.

Keywords: Classical Turkish Literature, XIV. century Turkish literature, People in Classical Turkish Literature, Hoca Dehhânî.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

BİR ANLATI KİŞİSİ OLARAK ABDÜLHAK HAMİT TARHAN

ABDÜLHAK HAMİD AS A NARRATIVE PERSON

ÖĞR. GÖR. DR. GÜLSÜN NAKİBOĞLU

ÖZET

Abdülhak Hamit, Yenileşme Dönemi Türk Edebiyatının önemli simalarındandır. Gerek şiirleri, tiyatro eserleri gerekse mektupları, hatıratı ve ilginç kişiliği ile edebiyatımızın hakkında en çok söz söylenegelen isimlerinden biri olmuştur. Selim İleri 2018 yılı Ekim ayında yayımlanan *Kumkuma* adlı anlatısında Abdülhak Hamit'i bir anlatı kişisi olarak kurgular. Abdülhak Hamit, Selim İleri'nin önceki eserlerinde de adından sık sık bahsettiği bir isimdir. *Kumkuma*'nın yazım aşamalarını 2017 yılı Mayıs ayında yayımladığı *Sona Ermek*'te okuyucusuna bizzat anlatır. *Kumkuma* bu sebeple *Sona Ermek* ile birlikte okunması gereken bir anlatıdır.

Kumkuma alışık olduğumuz biyografik romanlardan oldukça farklıdır. Abdülhak Hamit hakkında daha önce kaleme alınan biyografiler, monografiler, edebiyat tarihleri içinde ve ders kitaplarında şair hakkında verilen bilgiler, edebiyatçıların hatıralarında onun hakkında söyledikleri anlatının alt metnini oluşturur. Beklenenin aksine okur bu kitaplardaki bilgileri tekrarlayarak kurgulanan bir roman kişisi yerine tüm bu hakkında yazılanlara cevap veren, yayımlanan kitapları eleştiren bir anlatı kişisi olarak Abdülhak Hamit ile anlatıda karşılaşır. Anlatı kişisi Abdülhak Hamit, tüm bu biyografik metinleri eleştirerek ancak yine de onlardan hareketle otobiyografik karakterde bir gizli metin oluşturmaya çalışmaktadır. Bu sebeple sürekli diğer metinlere müdahalelerde bulunmaktadır. Kurgu gerçek ilişkisi de bu bağlamda sık sık dile getirilir. Metinlerarasılığın bilinen hemen tüm türlerinden (alıntı, gizli alıntı, anıştırma, yansıma, alaycı dönüştürme, öykünme) yararlanılarak oluşturulan otobiyografik görünümlü biyografik anlatı tüm biyografik karakterli eserlere getirilen ağır bir eleştiri özelliği taşımaktadır. Okur *Kumkuma*'da metinler vasıtasıyla dil düzleminde kendisine aktarılan, gerçek addettiği Abdülhak Hamit kimliğini sorgulamaya davet edilmektedir. Okur anlatıda biyografilerden ve şairin kendi hatıralarından, mektuplarından tanıdığı Abdülhak Hamit ile karşılaşmadığını anlasa da bu sefer de kullanılan ben anlatıcı sebebiyle anlatıdaki Abdülhak Hamit'i gerçek sanabilecektir. Anlatının oyunsu evreninde saf okurun bir kez daha tuzağa düşmesi kaçınılmazdır. Oysa ki anlatıda okurun karşılaştığı sadece Selim İleri'nin kurgu kişisi Abdülhak Hamit'tir. Bu bildiride anlatı bağlamında bir anlatı kişisi olarak Selim İleri tarafından Abdülhak Hamit'in nasıl kurgulandığı ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: anlatı kişisi, anlatı, Abdülhak Hamit

ABSTRACT

Abdülhak Hamit is one of the important figures of Turkish Literature in the Modernization Period. With his poems, plays, letters, memoir and interesting personality, he became one of the most prominent name in our literature. Selim İleri establishes Abdülhak Hamit as a narrative person in his narrative named *Kumkuma* published in October 2018. Abdülhak Hamit is a name Selim İleri used frequently in his previous works. In May 2017, the story of writing of *Kumkuma* is told personally by *Sona Ermek*. For this reason *Kumkuma* is a narrative that must be read with *Sona Ermek*.

Kumkuma is quite different from the biographical novels we are accustomed to.

Kumkuma is quite different from the biographical novels we are accustomed to. Abdülhak Hamit's biographies, monographs, and information about the poet in the history of literature and school books, the writings of the writers in his memoirs form the subtitle of the narrative. Contrary to what is expected, the reader encounters the narrative of Abdülhak Hamit as a narrative person who criticizes the published books, responding to all these articles instead of a fictional novel person by repeating the information in these books. Abdülhak Hamit, the narrative person, tries to criticize all these biographical texts but still tries to create an autobiographical secret text. For this reason, he constantly interferes with other texts. The real relationship between fiction is often expressed in this context. The biographical narrative which looks as autobiographical is utilized by almost all known types of intertextuality (quotation, secret quote, allusion, parody, burlesque, pastiche) carries a heavy critique feature for all the biographical works. In *Kumkuma* the reader is invited to question the identity of Abdülhak Hamit, whom he considers to be true by the texts transferred to him in the plane of language. Although the reader understands that he did not meet with Abdülhak Hamit from biographies and poet's own memories and letters, this time because of using of I narrator he can guess Abdülhak Hamit as real. It is inevitable that the pure reader will once again be trapped in the playful universe of the narrative. However, the reader of the narrative encounters only Selim İleri's fiction person Abdülhak Hamit. In this paper, as a narrative person in the context of narrative, it is examined how Abdülhak Hamit is characterized by Selim İleri.

Keywords: narrative person, narrative, Abdülhak Hamit

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

MUSTAFA NAZMÎ'NİN TEMSİL-İ KAVÂİD VE ZAVÂBİT-İ İLM-İ HUKUK ADLI ESERİ

MUSTAFA NAZMÎ'S HİS BOKS "BASİC KAVÂİD AND ZAVÂBİT SCIENCE LAW"

**İBRAHİM YAĞIZ
DR. ÖĞR. ÜYESİ. ALİMCAN BUĞDA**

ÖZET

İslam hukukuyla ilgili genel prensipler anlamına gelen kaideler ve zabıtarlar eşbah ve nezair literatürü veya fıkıh usulü kapsamında incelenirken, müstakil çalışmalara da baştan beri konu olur. Özellikle Mecelle'nin başlangıcında külli kaidelerin yer alması konuyu aktüel hale getirir. Mecelle'nin külli kaidelerinin şerhi şeklinde görülen çoğu kitaplardan farklı olarak Mustafa Nazmi kavaid ve zavabit literatüründe telif eser yazmayı başarır.

İbn Nüceym'in kavaid-i külliye bölümünün ilk kısmında 6, ikinci kısmında 19 kaide, toplamda 25 kaide bulunur. Bu ana kaidelerin alt başlıklarında başka kaideler de zikredilir. Mecelle'de 99 kavaid-i fıkhiye yer alır. Mustafa Nazmi'nin eserinde ise toplam 238 kaide ve zabıta tespit edilir. Eserde Mecelle'deki kavaid-i fıkhiyeyi farklı yerlerde zikredilmekle birlikte, ilave kaide ve zabıtarlar da bulunur. Doğrusu kaide ve zabıtarların kısa da olsa izahlarıyla sadece fıkıh açısından değil, pozitif hukuk açısından da eserin önemli ve özgün bir niteliğe sahip olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Nazmî, İslam Hukuku. Zevâbit, Kâide, Külli Kâide

ABSTRACT

The basic principles regarding Islamic law are examined within the scope of the pro-literary literature or jurisprudence. Especially at the beginning of the Mecelle to be placed on the base of the pillar makes the subject actual . In contrast to most of the books in the form of annotations of the masters of the Mecelle, Mustafa Nazmi succeeded in writing the copyrighted work in the kavaid and zavabit

In the first part of the kavaid-i külliye section of Ibn nüceym, there are 6 bases in the first part, 19 in the second part and 25 in the total. In the sub-headings of these main bases, other rules are mentioned. Mecelle has 99 kavaid-i fıkhiye. In the work of Mustafa Nazmi, there are a total of 238 pedestals and municipal police. Although the cavaid-i fıkhiye in mecelle is mentioned in different places, there are additional pedestals and police. Indeed, it can easily be said that the work has an important and original character in terms of law, not only in terms of fiqh, but also in terms of positive law.

Keywords: Islamic law. Mustafa Nazmî, Zevâbit, Kâide, Külli Kâide

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ANŞA BACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE GILAVAN BAYRAMI
(TRT Sıraç Belgeselinin Işığında)**

DR. MUTLU ÖZGEN

ÖZET

Bu çalışma, Tokat’ın Zile ilçesinde yaşayan Oğuzların Beydili boyuna mensup Anşa Bacılı Sıraç Türkmenlerinin manili bahar bayramlarından, “Gılavan” nam-ı diğer “Çiğdem Çiçeği” etrafında gerçekleşen “doğa-kadın” merkezli ritüel uygulamalarını kapsamaktadır. Gılavan, Türkiye Türkçesi ağızları sözlüğünde; “*anlayışı az düşüncesiz, Gelin teli*” anlamlarına gelse de Anşa Bacılı düşünce sisteminde Gılavan, “*dikenli ağaç dalı veya dikenli kara çalı*” olarak tanımlanmaktadır. Gılavan bayramına ismini veren karaçalı, ev ve ocak sahibi kadınlar tarafından toprağın rızası alınarak toplanan çiğdemlerin, niyet sahiplerine verilmek üzere dilek nişanesi olarak takıldığı dikenli dalın adıdır. Anşa Bacılılar için Gılavan bayramı, doğa ile iletişime geçme, “*dağ taş ile kucaklaşma*” amacıyla yapılan özel zamanlı ritüellerden biridir. Anşa Bacılı düşünce sisteminde çocuk sahibi olan kadına “*ev sahibi*”, evli kadına ise “*ocak sahibi*” denilmektedir. Gılavan bayramında tabiat ana ile kucaklaşma görevi, ev ve ocak sahibi kadınlara verilmiş bir görevdir. Baharın özellikle de cemrenin habercisi olarak kabul edilen çiğdemler, toprakta baş göstermeye başladığında, Anşa Bacılı ev ve ocak sahibi kadınlar, geleneksel kıyafetlerini (sayalarını) giyerek, mâni eşliğinde çiğdem toplamaya çıkmaktadır. Gılavan bayramı, ev sahibi olmak isteyen Anşa Bacılı kadının dileğinin, evli ve çocuklu kadının eli ile doğaya mayalanmasıdır. Mayalanma, ev sahibi kadının toprağın rızasını “*ihtiyacı olan ocak sahibi için alıyorum*”, sözü ile alarak çiğdemi sökmesi ile gerçekleşir. Gılavan (karaçalı) üzerine nişan edilen çiğdemler “*Yağ verenin oğlu olsun, Bulgur verenin kızı olsun hiç vermeyen kısır kalsın*” mâni eşliğinde köyün evli ve çocuklu kadınlarının eşliğinde kapı kapı dolaşarak dileğinin yiyecek karşılığı çiğdeme satılma durumudur. Her çiğdem kadının doğurganlıkla ilgili beklentisini vereceği yiyeceklerle gerçeğe dönüştürme isteğini temsil eder. Kadının kendi eliyle vereceği yiyecek aynı zamanda kansız kurban işlevine de sahiptir. Anşa Bacılı düşünce sisteminde Çiğdem çiçeğinin, soğanlı yumru kökü sembolik olarak “*Gebe Kadını*” temsil etmektedir. Toprak aynı zamanda “sırlanmanın” adresi olduğundan, Çiğdem çiçeği üzerinden gebe kadına sembolik olarak bir gönderme yapılmaktadır. Aynı zamanda topraktaki ilk doğum, çiğdem çiçeği ile gerçekleştiği için, Gılavan bayramını takip eden süreçte doğacak ilk kız çocuğuna çiğdem ya da çiçek, erkek çocuklarına ise toprak yada kaya gibi isimler verilir. Anşa Bacılılarda Gılavan bayramı, kadının doğa ile çiğdem üzerinden bütünleşmesidir. Gılavanda Anşa bacılı kadının geleneği taşıyıcı, aktarıcı, yaşatıcı ve muhafaza edici kimliğini ön plana çıkarıcı pek çok ritüel uygulanmaktadır. Gılavan, sadece ismi ile değil ritüel uygulamalarının yapılış amacı ile de Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde kutlanan çiğdem bayramlarından ayrılmaktadır. TRT tarafından 2013-2015 yılları arasında Tokat’ın Zile ilçesine bağlı Karacaören köyünde çekimleri yapılan “*Sıraç*” belgeseline, yukarıda kısaca bahsi geçen hususların, görsel malzemeye dönüşerek somutlaşan halini temsil etmesi açısından, Tebliğimizde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tokat, Gılavan, Anşa Bacılılar, Sıraç, Kadın, Doğa, Çiğdem, Ev, Ocak.

ABSTRACT

This study involves the "nature-woman" oriented ritual which takes place around "Gılavan" a.k.a. "Çiğdem Çiçeçik" which is one of the spring holidays with poem of Turkmens of Anşa Bacılı Sıraç who belong to Beydili clan of Oghuzs that live in Zile district of Tokat. Even though Gılavan means in Turkish dialects in Turkey dictionary as "uncomprehending, thoughtless, Tinsel", it is described as "tree branch with thorns or black thorn" in Anşa Bacılı thought system. Black thorn which gave its name to Gılavan holiday is the name of the tree branch with thorns that is attached as wish sign in order to be given to be intenders on the colchicum collected by the women who has home and fireplace by taking permission from the earth. Gılavan holiday for Anşa Bacılı people is one of the special timed rituals that are performed to contact with nature, "embracing with mountains and rocks". In the Anşa Bacılı thought system, women with children are called "home owner" and married women are called "owner of fireplace". The duty of embracing with Mother Nature in the Gılavan holiday is a duty given to women with home and fireplace. When colchicum which is considered to be the messenger of spring and especially cemre start to appear on the earth, Anşa Bacılı women who have home and fireplace wear their traditional clothes (saya) and go to pick colchicum with poems. Gılavan holiday is the fermentation of the wished of Anşa Bacılı women who want to have homes to earth with the hands of the women with homes and fireplace. Fermentation happens by woman with home picking colchicum by taking the consent of the earth by saying "I am taking this for a fireplace owner who needs it". It is the case of women who are married and have children going door-to-door with colchicum which is decorated on Gılavan (black thorn) reciting the poem "Those who give oil shall gave son and those who give bulghur shall have daughter, those who give nothing shall become barren" and the wishes are sold to colchicum in return of food. Each colchicum represents the wish of woman to actualize her expectation related to fertility with food. Also the food which woman will give with her own hands will function as a bloodless sacrifice. In Anşa Bacılı thought system the tuber with bulb of colchicum flower represents "Pregnant Women" in a symbolic way. Also, since the earth is the place to "glaze", a symbolic reference made to pregnant women upon colchicum flower. Also, since the first birth on earth happened with colchicum flower, the firth born girl after the Gılavan holiday is named çiğdem (colchicum) or çiçek (flower) and boy is named such as toprak (earth) or kaya (rock). Gılavan holiday in Anşa Bacılılar is the commune of women with nature upon colchicum flower. Many rituals are performed in Gılavan to feature traditionally bearer, transposer, life giving and protective identity of women from anşa bacılı. Gılavan separates from colchicum holidays that are celebrated in the various regions in Anatolia not by its name but with the purpose of the performance of ritual applications. "Sıraç" documentary that is shot in Karacaören village of Zile district of Tokat between the years 2013-2015 by TRT will take place in our Notification with regards to it representing the matters stated above by transforming it to visual material and by materializing them.

Key Words: Tokat, Gılavan, Anşa Bacılılar, Sıraç, Woman, Nature, Colchicum, Home, Fireplace.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRKLERDE DİPLOMASİYE YÖN VEREN ZÜMRELER

DR. ÖĞR. GÖR. MEHİBE ŞAHBAZ

ÖZET

Tarihin kadim milletlerden biri olan Türkler çok eski zamanlardan beri devlet kurma geleneğine sahip olup birçok coğrafya da devlet kurmuştur. Dağınık ve farklı coğrafyalarda birden fazla devlet kuran Türklerin devlet kurmuş oldukları sahada zaman içerisinde nüfuslarının artması, doğal çevre etkisi ve merak duyguları gibi birçok etken dolayısıyla yaşadıkları bölgelerin dışına çıkmış ve kendileri haricindeki medeniyetlerle ister istemez çeşitli münasebetlerde bulunmuşlardır. Bu münasebetler başta diplomatik, askerî ve kültürel olmak üzere farklı alanlarda ele alınabilir. Birçok medeniyet, özellikle ilk siyasî teşekküllerini oluşturdukları dönemlerden itibaren, diğer medeniyetlerle olan diplomatik ilişkilerine büyük bir önem vermiş ve zamanla bu alanla ilgili ihtiyaç duyulan çeşitli kurumlar oluşturmuşlardır. Tarihin erken dönemlerinden itibaren söz konusu medeniyetler içerisinde yerini almış ve Dünya tarihine her dönemde damgasını vurarak yön vermiş olan Türkler de diplomatik anlamdaki münasebetlerin önemini kavrayarak, bu alana dair kurumlara sahip olmuşlardır. Tarihî seyir içerisinde Eski Türkler Asya, Avrupa, Hindistan gibi birçok sahaya yayılarak bu sahalardaki çeşitli menşeye sahip milletlerle temas halinde olmuşlardır. Türkler, en eski ataları olarak bilinen Hunlardan itibaren, Türk devlet teşkilatında kültürel, siyasî ve dolayısıyla diplomatik alanda büyük yetkilere sahip olan Hakan, Hatun, Kurultay, Hükümet (Ayukı) gibi zümrelerin yanı sıra 24'lü-28'li teşkilatları içerisinde, diplomatik sahada kendilerinden yaralanılan birçok memuriyete sahip olmuş ve devletin diplomasisine yön vermişlerdir. Bu durum şüphesiz Türklerin, ilişki kurdukları devletlerle olan diplomatik münasebetlerine büyük önem verdiğini göstermektedir. Hunlar ile diğer devletler arasındaki bu ilişkiler bir süreklilik göstermiştir. Şunu da belirtmeliyiz ki, en eski Türk siyasî teşekkülü ile başlayan devlet içi teşkilatlanma ve devletler arası diplomatik ilişkiler ve diplomasiye yön veren zümrelerin varlığı İslamiyet öncesindeki Türk devletleriyle sınırlı kalmamış, Müslüman-Türk devletlerinin (Selçuklu, Osmanlı gibi) bu yöndeki adımlarının temelini de oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkler, Devlet Yönetimi, Diplomasi, Devletlerarası İlişkiler

PRE-ISLAMIC TURKS CLIQUES GUIDING DIPLOMACY

Abstract

Turkey, one of the nation's ancient history since ancient times has a tradition of building the state government has set up in several regions. Messy and different geographies in multiple states increased founded the population over time in the field they have established state of Turkey, such as natural environmental impact and curiosity are moved out of the area they live many factors and hence inevitably with civilizations other than themselves had various relationships. This diplomatic relations in particular, can be handled in different areas, including military and cultural. Many civilizations, especially since the period in which they form the first political formation, has given a great importance to diplomatic relations with other civilizations, and over time have formed various organizations needed related to this field. Since the early years of history have taken place in the civilization in question and the history of the world that the Turks have given every period hallmark of shooting direction, grasp the importance of relations within the meaning of diplomatic, they have had to institutions that in this field. Old Turks in the historical trend in Asia, Europe, spread to many areas such as India have been in contact with people in these areas have a variety of origins. Turkey, starting from the Huns, known as the oldest ancestor, cultural Turkish state organization in the political and hence Hakan having the largest diplomatic area of competence, Babe, Congress, the Government (Ayuk) as well coterie as well as 24'l of-28 in the organizations, the diplomatic field many civil service has been utilized from them and gave direction to the state of diplomacy. This is without doubt the Turks, who established relations with states shows that attach great importance to diplomatic relations. This relationship between the Huns and other states have shown a continuum.

It must be said also that, the oldest Turkish organization intra-starting state with political formation and inter-state diplomatic relations and the presence of the clan that direct diplomacy not limited to the Turkish state in the pre-Islamic Turkish-Muslim states (Seljuk, such as Ottoman) has formed the basis of steps in this direction.

Keywords: Turkey, Public Administration, Diplomacy, Intergovernmental Relations

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ANADOLU KÜLTÜRÜNDE GELENEKSEL BİR SÜSLEME UNSURU; HAÇ MOTİFİ

DR. ÖĞR. ÜYESİ CAVİT POLAT

ÖZET

Motifler toplumların yaşamsal özelliklerinin unsurlarını şekillerle ve renklerle ifade eden belgelerdir. Kültürel kimliğin oluşmasında zamanla şekillere ve sembollere ruh kazandırılarak çeşitli alanlara süslemeler yapılmıştır. Bu süsleme unsurlarından biri de haç motifidir.

Anadolu'da kullanılan çeşitli motifler insana ait duygulardan sevinç, üzüntü, ayrılık, kavuşma gibi duyguları işlenmektedir. Bu anlamda Anadolu yüzyıllar boyunca özellikle halı ve kilim üzerine yapılan motif aktarımlarda büyük bir mirasa sahiptir. Bu süslemeler içinde dini bir öge olarak bilinse de Anadolu topraklarına ait olan haç motifi önemli bir yer tutmaktadır. Çalışma ile görsel anlamda kötülüklere karşı kullanılan haç motifinin geçmişte ve günümüzde kullanım alanları ile anlamları üzerinde durulması amaçlanmıştır.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE'DE YETİŞEN *PIRACANTHA COCCINEA*'NIN (KIZIL ATEŞ DİKENİ)
FENOLİK BİLEŞİMİ VE ANTİOKSİDAN ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ**

INVESTIGATION OF PHENOLIC COMPOSITION AND ANTIOXIDANT ACTIVITY OF
PYRACANTHA COCCINEA (SCARLET FIRETHORN) GROWING IN TURKEY

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ

ÖZET

Pyracantha coccinea (kızıl ateş diken), 16. yüzyılın sonlarından beri bahçelerde yetiştirilen Avrupa ateş dikeninin bir türüdür. Ağacın küçük beyaz çiçekleri olup küçük, parlak ve kırmızı meyveler üretirler. Meyveleri acı olup buruk bir tadı vardır, bu da bu ağacın meyvalarının çiğken tüketilememesine neden olur. Ağacın meyveleri, jöle, reçel, sos ve marmelat yapımında kullanılmaktadır. Bitki, Güney Avrupa'dan Batı Asya'ya kadar oldukça geniş bir alanda yayılış göstermektedir. Bu çalışmanın amacı *Pyracantha coccinea*'nın farklı ekstrelerinin ve infüzyonlarının fenolik bileşimini ve in vitro olarak antioksidan kapasitelerini araştırmaktır. İncelenen ekstraktların toplam flavonoid, flavonol ve fenolik içeriklerinin kantitatif analizi spektrofotometrik yöntemle gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla flavonoid içeriğin analizi için alüminyum klorür, flavonol içeriğin analizi için alüminyum klorür + sodyum asetat ve fenolik içeriğin analizi için Folin-Ciocalteau yöntemleri kullanılmıştır. İncelenen türdeki fenolik asitlerin belirlenmesi için modifiye ters fazlı yüksek basınçlı sıvı kromatografi yöntemi kullanılmıştır. Ekstraktların antioksidan aktiviteleri, 2,2-difenil 1-pikrilhidrazil (DPPH) üzerinde radikal süpürücü etki ile belirlenmiştir. Sonuçlar, sentetik antioksidan olarak kullanılan bütillenmiş hidroksi toluen (BHT) ile karşılaştırılmıştır. Etil asetat ekstresinin fenolik açıdan zengin bir kaynak olduğu bulunmuştur. Ek olarak, Diyot dizisi detektörlü yüksek basınçlı sıvı kromatografisi (HPLC-DAD) tarafından tanımlanan ekstraktın en önemli fenolik asitleri olarak kafeik asit ve ferulik asit bulunmuştur. Ayrıca, özellikle suda çözünür bileşikler ihtiva eden infüzyonların, metanol ve etil asetat ekstrelerinden daha düşük antioksidan kapasite sergiledikleri gözlenmiştir. Sonuçlarımız, *Pyracantha coccinea*'nın meyvalarının etil asetat fraksiyonunun, gıda ve tıbbi preparatlarda antioksidan olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Ek olarak, bu çalışma, bu bitkinin infüzyonunun daha düşük antioksidan aktivite sergilediğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Pyracantha coccinea*, kızıl ateş diken, fenolik bileşim, antioksidan aktivite

ABSTRACT

Pyracantha coccinea (scarlet firethorn) is the European species of firethorn that has been cultivated in gardens since the late 16th century. The tree has small white flowers. It produces small, bright red berries. The fruit is bitter and astringent, making it inedible when raw. The fruit can be cooked to make jellies, jams, sauces and marmalade. It ranges from southern Europe to western Asia. The objectives of the present study were to investigate the phenolic composition and in vitro antioxidant capacities of the infusions and different extracts of *Pyracantha coccinea*. The quantitative estimation of total flavonoid, flavonol and phenolic contents of the studied extracts were performed by spectrophotometrical method; the aluminum chloride, the aluminum chloride+Na acetate and Folin-Ciocalteu methods, respectively. The determination of phenolic acids in the studied species was achieved by using a modified reverse phase High Pressure Liquid Chromatography method adopting an internal standard. Antioxidant activities of the extracts were determined by radical scavenging on 2,2-Diphenyl-1-picrylhydrazyl (DPPH). The results were compared to those of butylated hydroxytoluene (BHT) as synthetic antioxidant. Ethyl acetate extract was found to be rich as a source of phenolics. In addition, the main phenolic acids of the extract identified by high-performanceliquid chromatography with diode array detection (HPLC-DAD) were caffeic acid and ferulic acid. Also, the infusion containing especially water-soluble compounds was observed to exhibit lower antioxidant capacities than those of the methanol and ethyl acetate extracts. Our results indicated that ethyl acetate fraction of *Pyracantha coccinea* can be used as antioxidant in food and medicinal preparations. In addition, the present study revealed that the infusion of these plant exhibit lower antioxidant activity.

Keywords: *Pyracantha coccinea*, scarlet firethorn, phenolic composition, antioxidant activity

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

LİMON OTUNUN ANTİOKSİDAN PROFİLİ

ANTIOXIDANT PROFILE OF LEMONGRASS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ
ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM**

ÖZET

Cymbopogon citratus olarak da bilinen limon otu, özellikle Hindistan ve Asya'ya özgü bir bitki olup yaygın olarak tıbbi özelliklerinden yararlanılmakta ve mutfaklarda sıkça kullanılmaktadır. Geleneksel tedavide limon otunun en yaygın kullanım alanı, soğuk algınlığı ve ateş belirtilerini hafifletmenin yanı sıra mide, bağırsak, ishal ve dispepsi gibi mide ve bağırsak semptomlarına karşı yardımcı olmaktır. Ayrıca, limon otunun güçlü bir antifungal, antimikrobiyal ve antibakteriyel özelliklere sahip olduğu bilinmektedir, bunun yanı sıra yorgunluğu, anksiyeteyi ve depresyonu hafifletmek için kullanılabilir. Yukarıda belirtilen semptomları tedavi etmek için, yapraklar ya tüm haliyle ya da toz haline getirilmiş haliyle, sıcak ya da kaynar suda kaynatılıp, daha sonra demlendirilebilir ya da aromaterapide kullanıldığında gibi uçucu bir yağ haline getirilebilir. Yaptığımız çalışmanın amacı, limon otunun yapraklarının ve köklerinin ham etanolik ekstraktının serbest radikal süpürücü özelliklerini belirlemek ve bu serbest radikal süpürücü etkiyi n-heksan, kloroform, etil asetat ve metanol kullanılarak elde edilen ekstraktlarla karşılaştırmaktır. Bu çalışmada serbest radikal süpürücü aktiviteyi belirlemek için 1,1-difenil-2-picrilhidrazil (DPPH) stabilitesine bakılmıştır. Yapılan çalışmada DPPH bazlı serbest radikale karşı kuersetin standart antioksidan olarak, metanol ise negatif kontrol olarak kullanılmıştır. Limon otunun farklı kısımlarından elde edilen ekstraktlar, konsantrasyona bağlı olarak DPPH süpürücü aktivite göstermiştir ($p<0,05$). Etanol kullanılarak limon otunun farklı kısımlarından elde edilen ekstraktlar, % 61.24-81.26 arasında değişen oranlarda DPPH süpürücü etki göstermiştir. Kullanılan kısımdan, bitkinin yaprakları en az aktivite gösterirken, n-heksan da en zayıf aktivite gösteren fraksiyon olmuştur. Bununla birlikte, limon otunun diğer kısımları ve fraksiyonları, güçlü bir serbest radikal süpürme potansiyeli göstermiştir. Bu *in vitro* çalışmada, limon otunun farklı kısımlarının çeşitli çözücü fraksiyonlarının serbest radikal süpürücü potansiyeli ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Cymbopogon citratus*, limon otu, antioksidan aktivite, DPPH

ABSTRACT

Lemongrass, otherwise known as *Cymbopogon citratus*, is a plant that is native to India and Asia, where it is most commonly used for its medicinal properties as well as its uses in culinary. The most common medicinal uses for lemongrass in traditional therapy are to aid gastrointestinal symptoms such as upset stomach, diarrhea, and dyspepsia, as well as to relieve the symptoms of colds and fevers. Furthermore, lemongrass is also known to possess potent antifungal, antimicrobial, and antibacterial properties, and may also be used to help relieve fatigue, anxiety and depression. In

order to treat the above symptoms, the whole leaves or powdered leaves may be brewed in hot or boiling water to make a decoction, or made into an essential oil when used in aromatherapy. To explore the free radical scavenging properties of crude ethanolic extract of leaves and roots of lemongrass and its subsequent solvent fractions viz., n-hexane, chloroform, ethyl acetate and methanol against 1, 1-diphenyl-2-picrylhydrazyl (DPPH) stable. In vitro DPPH based free radical was employed using querceitin as standard antioxidant while methanol as negative control. Different parts of lemongrass showed marked scavenging on DPPH in a concentration dependent manner ($p < 0.05$). The ethanolic extract exhibited 61.24-81.26% scavenging effect on DPPH which differentiated upon fractionation. Of the part used, leaves of the plant were the least effective while n-hexane was the least dominant fraction. However, the rest of the parts and fractions demonstrated profound free radical scavenging potential. This *in vitro* study revealed an outstanding free radical scavenging potential of various solvent fractions of different parts of lemongrass.

Keywords: *Cymbopogon citratus*, lemongrass, antioxidant activity, DPPH

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

VAN İLİNDEN ELDE EDİLEN PROPOLİS EKSTRAKTLARININ ANTİBAKTERİYAL
AKTİVİTESİ

ANTIBACTERIAL ACTIVITY OF PROPOLIS EXTRACTS OBTAINED FROM VAN
PROVINCE

DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BERKÖZ
ARŞ. GÖR. METİN YILDIRIM

ÖZET

Propolis, çeşitli bitkisel kaynaklardan bal arıları (*Apis mellifera* L.) tarafından toplanan doğal reçineli bir maddedir. Propolisin, antibakteriyel, antiinflamatuar, antioksidatif, hepatoprotektif ve anti-tümöral aktivite gibi geniş bir yelpazede biyolojik aktivitesi olduğu bildirilmiştir. Fenolik bileşenler adı verilen antioksidan bileşiklerin, özellikle de flavonoidlerin ve fenolik asitlerin varlığı bu aktivitelerle bağlantılı olduğu bildirilmiştir. Propolisin terapötik amaçlarla kullanılmasına artan bir ilgi vardır ve bu biyolojik aktivitelerin konvansiyonel tedavilerle ilişkisi olup olmadığının daha iyi anlaşılması propolisin doğru kullanımının bilimsel temelini sağlayacaktır. Galangin, pinokembrin ve pinostrombin, bakterilere karşı en etkili flavonoid ajanlar olarak kabul edilmektedir. Ferulik ve kafeik asit de propolisin bakterisit etkisine katkıda bulunmaktadır. Propolis toplamak için en uygun mevsimin seçimi de propolisin içeriğini etkileyen önemli bir faktördür. Doğu Anadolu Bölgesi'nin iklim koşulları, arıcılık ve propolis üretimi gibi ilgili faaliyetlerin geliştirilmesi için oldukça uygun bir yapıdadır. Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye'nin doğusundaki Van ilinden, Gram-negatif ve Gram-pozitif bakterilere karşı farklı mevsimlerde (kış ve ilkbaharda) elde edilen çeşitli propolis ekstraktlarının antibakteriyel aktivitesini incelemektir. Bunun için antibakteriyel aktivite agar difüzyon testi kullanılarak belirlenmiştir. Sonuç olarak, test edilen tüm bakteri suşları, seyreltilmiş propolis ekstraktlarına doza bağımlı bir şekilde duyarlılık göstermiştir. İlkbaharda toplanan iki propolis örneği, kış aylarında toplanan örneklerle karşılaştırıldığında daha yüksek antibakteriyel aktivite gösterdiği görülmüştür. Etanol ve metanol kullanılarak elde edilen propolis ekstraktları benzer antimikrobiyal aktiviteye sahip olduğu görülmüştür ($p < 0.05$). *Helicobacter pylori*'nin test edilen J99 ve 26695 suşları propolis ekstraktlarına en duyarlı suşlar olduğu görülmüştür (sırasıyla $30,15 \pm 1,97$ mm ve $31,24 \pm 0,71$ mm). Bu çalışma, Van ili'nden elde edilen Türk propolisinin biyolojik aktivitesini gösteren ilk çalışma olmakla birlikte, bu propolisin ekstraktlarının özellikle gastrik bir patojen olan *Helicobacter pylori*'ye karşı mücadelede potansiyel bir kullanım alanı olduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Propolis, *Helicobacter pylori*, antibakteriyal aktivite, Van ili

ABSTRACT

Propolis is a natural resinous substance collected by honeybees (*Apis mellifera* L.) from various plant sources. A wide range of biological activities, namely antibacterial, anti-inflammatory, antioxidative, hepatoprotective effects and anti-tumoral activities have been reported. The presence of antioxidant compounds, namely phenolic constituents, especially flavonoids and phenolic acids are linked to these activities. There is an increasing interest in propolis use for therapeutic purposes, and a better understanding of its activity will provide the scientific basis for its proper utilization, associated or not with conventional treatments. Galangin, pinocembrin and pinostrombin have been recognized as the most effective flavonoid agents against bacteria. Ferulic and caffeic acid also contribute to bactericidal action of propolis. The most appropriate season to collect propolis is also an important factor. The edafoclimatic conditions of the East of Turkey are particularly beneficial to the development of beekeeping and related activities such as the production of propolis. To examine the antibacterial activity of diverse extracts of propolis harvested at winter and spring from Van Province, East of Turkey, against Gram-negative and Gram-positive bacteria was the main goal of the present work. For such, the antibacterial activity was determined by agar diffusion. The results showed that all tested bacterial strains showed susceptibility to diluted propolis extracts and in a dose-dependent manner. Two propolis samples collected at springtime showed higher antibacterial activity, in comparison with samples harvested at wintertime. Ethanolic and methanolic extracts have a very similar activity ($P < 0.05$). *Helicobacter pylori* strains J99 and 26695 were the most susceptible strains to the tested extracts (33.67 ± 2.52 mm and 35.67 ± 0.58 mm, respectively). This study constitutes the first approach of the biological activities of Turkish propolis from Van Province and evidences its potential use to combat bacterial infections, in particular against the gastric pathogen *H. pylori*.

Keywords: *Propolis*, *Helicobacter pylori*, antibacterial activity, Van province

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KARAYAKA KUZULARINDA DOĞRUSAL BÜYÜME EĞRİSİ MODELLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

**YALÇIN TAHTALI
ZAFER ULUTAŞ**

ÖZET

Hayvancılıkta, büyüme ve gelişmenin bilimsel verilerle izlenmesinde büyüme eğrileri önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Çiftliği'nde yetiştirilen Karayaka kuzusuna ait ağırlık-yaş değişimini açıklayacak en iyi doğrusal büyüme eğrisi modelinin tespiti amaçlanmıştır. Bu amaçla, 2009-2010 yılları arasında doğan ve doğumdan-142 günlük yaşa kadar 14 günlük periyotlarla 86 adet kuzunun bireysel ağırlıkları, doğrusal büyüme eğrisi modelleri ile analiz edilmiştir. Bunun için doğrusal büyüme eğrisi modellerinden, Linear, Kuadratik ve Kübik modelleri kullanılmıştır. En uygun modelin veya modellerin seçilmesi için modellerden elde edilen belirleme katsayısı (R^2) ve hata kareler ortalaması (HKO) istatistikleri kullanılmıştır. Linear, Kuadratik ve Kübik modelleri için belirleme katsayısı (R^2) sırasıyla; 0.964, 0.989, 0.993 olarak bulunmuştur. Hata kareler ortalaması (HKO) ise sırasıyla; 4.414, 1.536, 1.125 olarak elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Büyüme Eğrisi, Doğrusal Model, Kuadratik, Kübik, Karayaka

Comparison of Linear Growth Curve Models of Karayaka lambs

Abstract

In animal husbandry, growth and development, scientific data, played an important role in monitoring the growth curves. This study was carried out to determine the best fitting model to weight data of Karayaka lambs born between 2009 and 2010 and reared in the Agriculture Faculty Farm of Gaziosmanpaşa University. For this purpose, individual weight data of 86 Karayaka lambs collected every fourteen day from birth to 142 day age were analyzed using 3 linear models. For analyzing, used to Linear, Quadratic and Cubic models. Coefficient determination (R^2) and mean residual square (MRS) were used to select the best model. Coefficient of determination (R^2) of Linear, Quadratic and Cubic models were 0.964, 0.989 and 0.993 respectively. Mean residual square (MRS) for the same models were ; 4.414, 1.536 and 1.125 respectively.

Key words: Growth curve, linear model, quadratic, cubic, karayaka

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE
YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**

**THE DETERMINATION OF ATTITUDE TOWARDS EVIDENCE BASED NURSING OF THE
STUDENTS HEALTH SCHOOL**

**ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ**

ÖZET

Bu araştırma, Sağlık Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2018- 2019 Güz Yarıyılında Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyenler dışındaki 270 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket ve ‘Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği’ yardımı ile toplanmıştır. Ölçekten en az 15, en fazla 75 puan alınmaktadır. Verilerin analizi SPSS 20 programında yapılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul onayı ve kurum izinleri alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, Frekans, Yüzde, Tek Yönlü Varyans Analizi, Ki-Kare Analizi, Mann Whitney u testi ve t testi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %71,2’si, 20-23 yaş grubu arasındadır. Öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum ölçeği puan ortalaması $38,13 \pm 7,92$ ’dir. Öğrencilerin araştırma dersi alma ($p < 0.05$), bilimsel içerikli toplantılara katılma ($p < 0.05$) ve mesleki yayınları okuma ($p < 0.05$) ile ‘Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği’ puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Hemşirelerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumunun, Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeğine göre orta; İnanç, Uygulama Niyeti ve Hemşirelikle İlgili Duygular Alt Boyutlarına göre düşük düzeyde olduğu saptanmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumunun orta düzeyde olduğu ve tutumlarının geliştirilmesi için farklı eğitim metotlarının geliştirilmesinin gerekliliği ortaya konmuştur. Kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarına yönelik bilgi ve becerilerin geliştirilmesinde lisans eğitimi önemli bir yere sahiptir. Benzer çalışmaların daha büyük örneklem grubu ile yapılması ve bu sonuçlar doğrultusunda girişimsel çalışmaların planlanması gelecek çalışmalar için önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Kanıta Dayalı Hemşirelik, Tutum

ABSTRACT

This research was conducted to determination of attitude towards evidence based nursing of students at the Health School. The universe of this study students who studies nursing, in the Autumn Semester of 2018–2019 education year of School of Health and who are nursing students at Semra ve Vefa Küçük School of Health at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University. In the study, without going in to any sampling method, 270 students were included except of students who is absent in the days of the application and don't want to participate. Data were collected with questionnaire which is prepared by researchers via literature and Attitude Towards Evidence-Based Nursing Questionnaire (EBNAQ)'. At least 15 points and maximum 75 points are taken from this scale. Analysis of data SPSS 20 program. 71,2% of the students participating in the study were between 20-23 years old. The mean score on EBNAQ was $38,13 \pm 7,92$. A significant difference was found between the EBNAQ mean score and their status of receiving research training ($p < 0.05$), reading journals on nursing ($p < 0.05$), attending scientific meetings on nursing ($p < 0.05$). The approval of ethics committee and institutional permissions were obtained before conducting the research. Frequency, Percentage, One-Way-Anova, Chi-Square Analysis, Mann Whitney U Test, t test were utilized to evaluate the data. The attitude towards of nurses to evidence-based nursing were found to be moderate according to Attitude Towards Evidence-Based Nursing Scale and it was found to be low according to subscales of nursing Belief, Intention to Practice, Nursing Related Feelings. According to the results of the study, attitude towards of nurses to Evidence-Based Nursing were found to be moderate and the necessity of educational interventions was revealed for development of attitude. It is very important to provide knowledge and skills related to Evidence Based Nursing practices in nursing undergraduate education. It is important for future studies to be done similar studies with large sample group and planning the interventional studies according to these results.

Keywords: Attitude, Evidence Based Nursing, Nursing

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**

**THE DETERMINATION OF THE PROFFESIONAL SELF-CONCEPT OF THE STUDENTS
HEALTH SCHOOL**

**ÖĞR. GÖR. EMİNE ÇERİBAŞ
ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ**

ÖZET

Bu araştırmada bir sağlık yüksekokulunda öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin profesyonel benlik kavramı düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma tanımlayıcı ilişkisel tipte olup, 1-30 Ekim 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyen öğrenciler dışındaki 270 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket ve "Hemşirelerde Profesyonel Benlik Kavramı Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde Frekans ve Yüzdelik, Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Min-Max ve Ortanca değerleri, Spearman Korelasyon Testi, Kruskal-Wallis Testi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin profesyonel benlik kavramı toplamdan aldıkları puan 109.88 ± 7.93 ; mesleki memnuniyet alt boyutu puanı 11.01 ± 1.98 ; mesleki yetkinlik alt boyutu için 22.76 ± 2.44 ve mesleki tutum ve beceri alt boyutu için 74.54 ± 6.34 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin, mesleki tutum beceri ile mesleki memnuniyet; mesleki tutum beceri ile mesleki yetkinlik alt boyutları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ancak mesleki yetkinlik alt boyutu ve mesleki memnuniyet alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı olmayan negatif yönde ilişki saptanmıştır. Çalışma sonuçları, çalışmaya katılan öğrencilerin profesyonel benlik kavramı algılarının yüksek, mesleki memnuniyetlerinin orta, mesleki yetkinlik ile mesleki tutum ve becerilerinin yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca mesleki tutum beceri ile mesleki memnuniyet; mesleki tutum beceri ile mesleki yetkinlik alt boyutları arasında pozitif yönde ve anlamlı; mesleki yetkinlik ve mesleki memnuniyet arasında anlamlı olmayan ve negatif yönde ilişki vardır. Çalışmanın sonucuna göre; lisans eğitimi süresince profesyonellik, profesyonel benlik, profesyonel değerler gibi konulara yer verilmesi ve öğrencilerin profesyonel benlik kavramları ile profesyonel değer algılarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Profesyonellik, Profesyonel Benlik Kavramı

ABSTRACT

In this research, determination of Professional self-concept levels of the nursing students at the Health School is aimed. The research is in the descriptive relational type and it was done between the dates of October 1th-30st in 2018. In the study, without going in to any sampling method, 270 students were included except students who is absent in the days of the application and do not want to participate. Data were collected with questionnaire which is prepared by researchers via literature and "Professional Self-Concept Scale". Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 22.0 is used in data evaluation. In the data analysis, Frequency and Percentage, Arithmetic Mean, Standart Deviation and Min-Max and Median value, Spearman Correlation Test, Kruskall-Wallis Test are used. It is determined that the point which the students, joining the research, get from the Professional self-concept total is 109.88 ± 7.93 ; from occupational satisfaction sub-dimension is 11.01 ± 1.98 , from Professional competency sub-dimension is 22.76 ± 2.44 and from occupational attitude-ability sub-dimension is 74.54 ± 6.34 it is determined that there is a positive and semantical relation between the sub-dimensions of occupational attitude-ability with occupational satisfaction and occupational competence. However, there is a negative and statistically non-semantical relation between occupational competence and occupational satisfaction. In light of the study results, it was indicated that nursing students had higher levels of self-concept perception and Professional competency, attitudes, and skills while they had moderate levels of Professional satisfaction. Moreover; there is a positive and semantical relation between the sub-dimensions of occupational attitude-ability with occupational satisfaction and occupational competence; there is a negative and non-semantical relation between occupational competence and occupational satisfaction. Depending on the results of the study, suggestions were made for the inclusion professional self concept, Professional values and professionalism in the curriculum throughout the undergraduate study and for conducting studies to promote the professional self concept in students and their perception of Professional values.

Keywords: Nursing, Professionalism, Professional Self-Concept.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TIBBİ ATIK YÖNETİMİ: ADANA'DA ÖZEL BİR HASTANE'DE BİR ALAN ÇALIŞMASI

**DR. ÖĞR. ÜYE. İBRAHİM AKBEN
ÖĞR. GÖR. İREM PELİT**

ÖZET

Günümüzde genel olarak; kullanılmış ve ömrünü tamamlamış olan maddeler olarak adlandırılan atıklar çözülmesi gereken önemli sorunlardandır. Bu atıklar; evsel, tıbbi, tehlikeli ve diğer atıklar olarak sınıflandırılıp uygun bir şekilde toplanıp, geri dönüşüm işlemine tabi olması ya da çevresel etkileri olmayacak şekilde bertaraf edilmesi atık yönetiminin ve bu konuda ki bilinçlenmenin önemini artırmaktadır. Bu atıklardan tıbbi atıklar insan sağlığını direkt olarak ilgilendirdiği için ayrı bir önem arz etmektedir. Tıbbi atıkların uygun bir şekilde toplanıp bertaraf edilmek üzere sevk edilmeleri konusunda özellikle de sağlık kuruluşlarına önemli görevler düşmektedir. Sağlık kurumları bir hayli branşı bulunan, elektronik aletlerin kullanıldığı, kimyasal ve radyoaktif maddeler ile işlemlerin gerçekleştirildiği, enfeksiyon riski olan materyaller ile çalışılan ayrıca; ırk, yaş, cinsiyet gibi bir ayırım yapılmadan her kesimden insanların tedavileri için hizmet aldıkları kurumlardır. Bu çok sayıda ki işlemler, önemli miktarda ve çeşitli atık üretilmesine neden olmakta ve üretilen atıklar; kurumlar, çalışanlar, hastalar ve de çevre adına mühim risk taşımaktadır. Zaten tıbbi atıkların yönetimi, sağlık kurumlarında önemli problemlerden biridir. Sağlık kurumlarında üretilen atıklar, evsel, tıbbi ve kimyasal atıklardır ancak bunlardan önemli olan kısmını tıbbi atıklar oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sağlık kurumu çalışanlarının 'Tıbbi Atık Yönetimi' konusunda bilgi sahibi olup olmadıkları ve bu konuda eğitimlerinin olup olmadığının ve niteliğini tespit etmektir.

Bu amaç doğrultusunda: Adana İli'nde yer alan özel bir hastanede çalışan, doktor, hemşire, sağlık memuru, idari personel ve hizmetli personeli kapsam içerisine alan bir alan çalışması yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler SPSS 23 paket programı ile analiz edilerek bulgulara ulaşılmıştır.

Çalışmanın sonucunda, tıbbi atıklar konusunda meslek gruplarına aynı derecede eğitim verilmediği yani çalışanların bu konuda yeteri derecede bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi atık yönetimi, Özel hastane, Sağlık kurumları, Adana

MEDICAL WASTE MANAGEMENT: A FIELD STUDY IN A PRIVATE HOSPITAL IN ADANA

Abstract

Nowadays, in general; wastes that are used and named as end-of-life substances are important problems to be solved. These wastes; it is classified as domestic, medical, hazardous and other wastes and appropriately collected, recycled or disposed of in a way that does not have any environmental impacts, increasing the importance of waste management and the awareness of this issue. Medical wastes from these wastes are of particular importance as they directly concern human health. Health institutions have an important role to play in order to collect and dispose of medical waste appropriately. Health institutions have many branches, electronic equipment used, chemical and radioactive materials are processed, the risk of infection with materials that are also studied; race, age, gender without making a distinction of people from all walks to receive treatment for institutions. These large number of processes cause a considerable amount of waste to be produced and the wastes produced; institutions, employees, patients and the environment. In fact, medical waste management is one of the major problems in health institutions. The wastes produced in health care facilities are domestic, medical and chemical wastes, but medical waste is the most important part of them.

The aim of this study is to determine whether the health institution employees are informed about the Medical Waste Management and whether there is any training in this area.

For this purpose: A field study was conducted within the scope of the study, which included doctors, nurses, health officers, administrative personnel and staff working in a private hospital in Adana Province.

The data obtained from the study were analyzed by SPSS 23 package program and the findings were reached. As a result of the study, it was revealed that there was no training on occupational groups in terms of medical wastes.

Key Words: Medical waste management, Private hospital, Health institutions, Adana

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ORGANİK BEBEK ÜRÜNLERİ TÜKETİMİNDE EBEVEYN FARKINDALIĞI

PARENTAL AWARENESS IN ORGANIC BABY PRODUCTS CONSUMPTION

**DR. ÖĞR. ÜYESİ İBRAHİM AKBEN
ÖĞR. GÖR. ESMA IRMAK**

ÖZET

Dünya hızla değişmeye devam etmektedir. Günümüzde insan SAĞLIĞI ve çevre konularının önem kazanmasından dolayı organik ürünlerin tüketiminde bir artış dikkat çekmektedir. Çevreye duyarlılık anlayışı ile birlikte insanlar arasında önemli bir konu haline gelmiştir. Birey olarak yaptığımız alışveriş seçimleri üretimi ve ekonomiyi etkileyebilmektedir ve bireyler ne talep eder ise sistemde talep edileni üretmek istemektedir. Bu açıdan tüketicilerin ne istediği çevre açısından önem arz etmektedir.

Bireyler bebek ürünlerini satın alırken ne isterler ya da nelere dikkat ederler ya da alışveriş yaparken yeterli bilince sahipler mi? Ebeveynler bebeklerine ürün alırken sadece ürünlerin ucuz olması yeterli mi yoksa çevreyi ve bebeklerinin sağlığını da düşünüyorlar mı? Bireylerin bilinçlenmesi ile birlikte zararsız ürünlerin tüketimi dikkat çekmeye başlamıştır. Bunun sonucunda da çevre dostu ürünler konuşulmaya başlanmıştır. Çevre dostu ürünler, ekolojik dengeye uygun, içeriğinde tehlikeli madde barındırmayan, geri dönüştürülebilir ürünlerdir. Diğer yandan ebeveynler bebek ürünlerinin seçimi konusunda bebeklerin sağlığı için hassas olabilmektedirler. Bebekler yetişkinlere nazaran daha hassas oldukları için onlar için kullanılacak her ürün ebeveynleri farklı kriterlere bakma ihtiyacı hissettirmiştir. Bu kriterler sağlık açısından cilde zararı olmayan, rahatlık hissi veren, alerjik sorunlar çıkarmayan, malzemesi sağlık açısından tehdit oluşturmayan kriterlerdir.

Bu çalışmada ebeveynlerin organik ürünlere yönelik tutumları ve tercihleri incelenmiştir. Bu amaçla organik bebek ürünleri tüketiminde ebeveyn farkındalığını tespit etmek amacıyla bir anket formu hazırlanmıştır. Anket, Adana bölgesinde yaşayan anne ve babalardan oluşan 134 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar SPSS 23 istatistiksel paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Çalışmanın sonucunda; katılımcıların organik bebek ürünleri tüketim farkındalığının, cinsiyetlerine, medeni durumlarına, anne-baba olma yaşlarına, 0-6 yaş aralığındaki çocuk sayılarına ve meslek gruplarına göre değişmediği; eğitim durumlarına ve yaşa göre değiştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Organik, Bebek Ürünleri, Ebeveyn Farkındalığı

ABSTRACT

The world continues to change rapidly. Today, an increase in the consumption of organic products is noteworthy due to the importance of human health and environmental issues. It has become an important issue among people with its sense of environmental awareness. The shopping choices we make as an individual can affect the production and the economy and individuals want to produce what is demanded in the system. In this respect, what consumers want is important for the environment. What do individuals want or pay attention to when buying baby products, or do they have enough awareness when shopping? Is cheapness an enough criterion for parents while buying products or do they take health of their babies and environment as criteria as well/do they also consider health and environmental issues? With the increasing awareness of individuals, consumption of harmless products has started to attract attention.

As a result, environmentally friendly products are started to be talked about. Environmentally friendly products are recyclable, suitable for ecological balance, contain no dangerous substances. On the other hand, parents can be sensitive about the health of babies in the selection of baby products. Because babies are more sensitive than adults, every product that will be used for them feels the need to look at different criteria for their parents. These criteria are the criteria that do not cause any harm to the skin in terms of health, give a sense of comfort, do not cause allergic problems, and do not pose a threat to health.

In this study, attitudes and preferences of parents towards organic products were examined. For this purpose, a questionnaire form was prepared to determine parental awareness in the consumption of organic baby products. The questionnaire was conducted with 134 participants in the Adana region. The results were analyzed using SPSS 23 statistical package program.

As a result of the study; that organic baby products consumption awareness did not change due to, gender, marital status, age of being a parent, number of children aged 0-6 and occupational groups; it has been determined that it varies according to educational status and age.

Key Words: Organic, Baby Products, Parental Awareness

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**KURŞUN ZEHİRLENMESİ OLUŞTURULAN TAVUKLARDA HUMATIN ŞELATÖR
ETKİSİ**

**HATİCE İSKENDER
ARMAĞAN HAYIRLI**

ÖZET

Kurşun, doğada yaygın olarak bulunan, endüstrileşen toplumlar kentleşme ve sanayileşmenin artması, bunun yanı sıra gerekli önlemlerin aynı hızda alınmaması sonucu, halk sağlığını tehdit eden esansiyel olmayan toksik bir elementtir. Besin zinciri yolu ile alınan kurşun, suda ve karada yaşayan organizmaların vücudunda birikmekte ve besin zinciri yolu ile diğer canlılara geçebilmektedir. Kurşunun belirli dozların üzerine çıkması insan ve hayvan sağlığı açısından önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Oluşabilecek tehditleri azaltmak için kullanılabilecek maddelerden bir tanesi de humatlardır. Organik maddelerin toprak içerisinde parçalanma ürünleri olan humat, sindirim kanalında optimum pH oluşumunu sağlayarak patojen mikroorganizmaların çoğalmalarını engellediği, kalsiyum ve çeşitli iz minerallerden yararlanmayı artırdığı bilinmektedir. Bu çalışmada kurşun toksikasyonu oluşturulan tavuklarda humatın şelatör etkisi araştırılmıştır. Denmeye alınan tavuklar 1 haftalık adaptasyon periyodu sonunda her grupta 12 kafes ve her kafeste 4'er tavuk bulunan toplam 192 adet 25 haftalık yaşta Lohmann White yumurta tavuğu 10 gün süreyle 1) kontrol, 2) % 0.15 humat (H), 3) 0.3 gr/kg Pb ve 4) % 0.15 H + 0.3 gr/kg Pb içeren yemlerle beslendi. Deneme sonunda her kafesten rastgele seçilen bir tavuk servikal dislokasyonla sakrifiye edildi. Performans, yumurta kalitesi ve doku kurşun birikimi parametreleri ölçüldü. Pb zehirlenmesi, yem tüketimini, yumurta verimini, yumurta kırılma direncini ve kabuk kalınlığını düşürdüğü belirlendi. Rasyona humat eklenmesiyle düşen yem tüketiminin arttığı tespit edildi. Kurşunun; doku, organlarda, yumurta kabuğu, albumen, yumurta sarısı ve dışkıda biriktiği humatın rasyona eklenmesiyle serum, bacak eti, kemik ve yumurta kabuğu Pb düzeylerinin azaldı, ancak karaciğer, beyin, böbrek, göğüs eti, albumende, yumurta sarısı ve dışkı da artan Pb düzeyleri düşmedi tespit edildi. Sonuç olarak verim artırıcı olarak düşünülen humatın kurşun zehirlenmesinde şelatör etki gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Humat, kurşun zehirlenmesi, performans, yumurta kalitesi, şelatör etki

CHELATING EFFECT OF HUMATE IN HENS WITH INDUCED LEAD TOXICITY

ABSTRACT

Lead is a nonessential toxic element, common in nature, threatening public health as a result of rapid urbanisation and industrialization in contemporary societies and due to failure in taking necessary precautions timely. Lead taken by food intake accumulates in the bodies of organisms living in water and on land, and transfers to other living creatures through food chain. Lead over a certain dose becomes an important threat against human and animal health. Humate is one of the substances to be used in order to reduce such potential threats. Humate, a byproduct of decomposition of organic substances in soil, is known to prevent the growth of pathogenic microorganisms and to increase the benefit from calcium and trace minerals by providing optimum pH level in digestive tract. Chelating effect of humate is investigated in this study, in hens with induced lead toxicity. We included 25 weeks old, totally 192 Lohmann White laying hens in the study, divided them into 4 groups, each group containing 12 cages with 4 subjects inside. After 1 week of adaptation period they were given feed for 10 days containing 1) control feed, 2) % 0.15 humate (H), 3) 0.3 gr/kg Pb and 4) % 0.15 H + 0.3 gr/kg Pb. At the end of the trial period, one hen randomly selected from each cage were sacrificed by servical dislocation. The parameters such as performance, egg quality and lead accumulation in tissue were measured. Lead toxicity was determined to reduce feed consumption, egg yield, eggshell thickness and strength. Feed consumption decreased due to lead was determined to increase by adding humate to ration. Lead was determined to accumulate in tissues, organs, egg shell, albumen, yolk and feces, and increased Pb levels were found to decrease in serum, thigh, bone and egg shell by adding humate to ration, but not in liver, brain, kidney, chest, albumen, yolk and feces. In conclusion, humate considered to increase fertility was determined to have a chelator effect as well against lead toxicity.

Keyword: Humate, lead poisoning, performance, egg quality, chelating effect

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

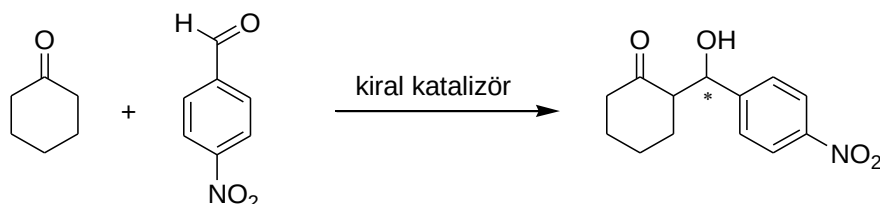
KİRAL β -HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK ALDOL
REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI

EBRU AYDIN
SELDA CULHA

ÖZET

Doğal ürünlerin ve biyolojik aktif maddelerin sentezinde kilit bir nokta teşkil eden ve β -hidroksi karbonillerin eldesinde atom-ekonomik bir yaklaşım sağlayan aldol reaksiyonu, modern organik sentezde en önemli karbon-karbon bağ oluşum reaksiyonlarından biridir. Bu reaksiyon, küçük moleküllerden başlayarak yeni stereojenik merkez taşıyan daha büyük kompleks moleküllerin inşasına olanak tanımaktadır. Asimetrik aldol reaksiyonlarındaki araştırmalar yüksek aktivite ve selektivite gösterebilecek yeni katalizörlerin tasarımına odaklanmıştır.

Bu çalışmada, β -hidroksi amid temelli kiral organokatalizörler sentezlenmiştir. Bu katalizörlerin yapıları ^1H NMR, ^{13}C NMR verilerine dayanılarak belirlenmiştir. Son aşamada ise, sentezlenen organokatalizörlerin enantioselektif direkt aldol reaksiyonundaki katalitik etkisi incelenmiştir.

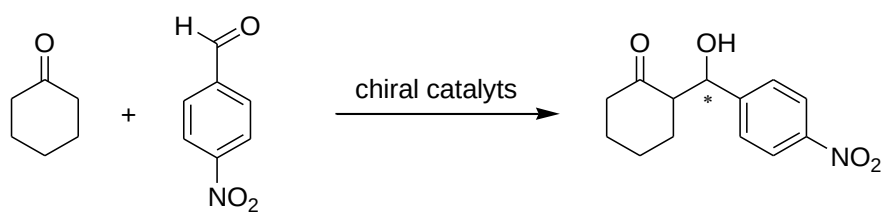

Anahtar Kelimeler: Asimetrik Sentez, Kiral Ligand, Enantioseçimli Reaksiyon, Aldol Reaksiyonu

APPLICATION OF CHIRAL β -HYDROXY AMIDE LIGANDS IN ASYMMETRIC
ORGANIC REACTIONS

The aldol reaction, that provides an atom-economic approach to β -hydroxycarbonyls is one of the most important carbon-carbon bond forming reactions in modern organic synthesis, as a key step for the synthesis of natural products and biologically active substances. This reaction, facilitates the construction of larger complex molecules with new stereogenic centers from smaller ones. The researches on the asymmetric aldol reactions are focused on the design of new catalysts which display high activity and selectivity.

In this study β -hydroxy amide based chiral organocatalysts were synthesized. The structure of these catalysts were determined by the ^1H NMR, ^{13}C NMR spectral data. In the last step, catalytic effect of the synthesized organocatalysts in the enantioselective aldol reaction was investigated.

Keywords: Asymmetric Synthesis, Chiral Ligand, Enantioselective Reaction, Aldol Reaction

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

İSATİN VE ASETONUN ENANTİOSEÇİMLİ ORGANOKATALİTİK ALDOL
REAKSİYONU

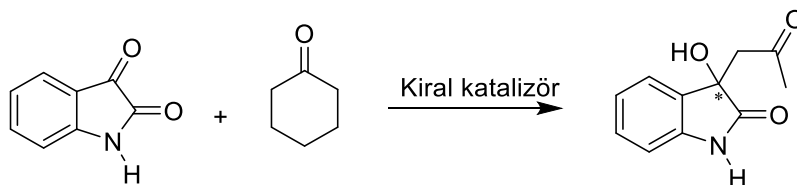
EBRU AYDIN
SELDA CULHA

ÖZET

Optikçe aktif bileşiklerin sentezi sentetik kimya açısından oldukça büyük bir önem taşımaktadır. Asimetrik dönüşümler, ilaç endüstrisinde ve kimyasal sentezlerde yaygın olarak kullanılan enantiyomerik olarak zengin ve enantiyosaf bileşiklerin üretimine dair çeşitli yollar sunmaktadır. Enantiyomerik zenginliği yüksek bileşiklerin sentezinde kiral katalizörler kullanılmaktadır. Son yıllarda asimetrik sentez yöntemlerinden en yaygın olanı kiral katalizör kullanılmasıdır.

Aldol reaksiyonu organokatalizör kullanılarak en çok incelenen reaksiyonlardan biridir. Bu reaksiyonun ürünü olan hidroksi karbonil bileşikler, birçok biyoaktif ürün ve ilaç molekülünde bulunan yapısal motiftir.

Bu çalışmada, isatin ve asetonun aldol reaksiyonu için organokatalizör olarak β -hidroksi amitler kullanılmıştır.

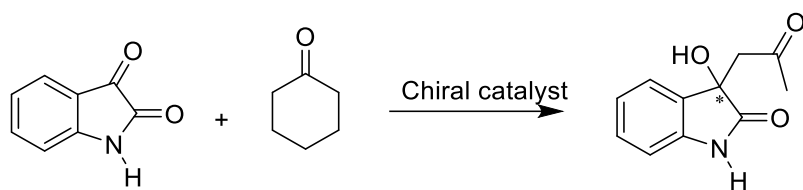
Anahtar Kelimeler: Asimetrik Sentez, Enantioseçimli Reaksiyon, Aldol Reaksiyonu, İsatın

ORGANOCATALYTIC ASYMMETRIC ALDOL REACTION OF KETONES WITH
ISATIN

Asymmetric synthesis of chiral compounds have great importance in organic synthesis. Asymmetric transformations provide various ways to produce enantiomerically rich and enantiopure compounds which are widely used in pharmaceutical industry and chemical synthesis. Chiral catalysts are used to synthesize highly enantiopure compounds.

Aldol reaction is one of the most studied reactions using organocatalyst. The products of this reaction, β -hydroxycarbonyl compounds are important structural motifs, which are found in numerous bioactive natural products and drug molecules.

In this study, β -hydroxy amides were used as organocatalysts for aldol reactions of isatins and acetone,

Keywords: Asymmetric Synthesis, Enantioselective Reaction, Aldol Reaction, Isatin.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TİTANYUM DİBORİDE GÜÇLENDİRİCİNİN ALÜMİNYUM MATRİSLİ
KOMPOZİTLERİN SERTLİĞİNE ETKİSİ**

THE HARDNESS OF ALUMINIUM MATRIX COMPOSITES REINFORCED BY TITANIUM
DIBORIDE

**PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU
DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL
DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT
DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ**

ÖZET

Son yıllarda teknolojiye meydana gelen teknolojik gelişmeler üstün özelliklere sahip malzemelerin üretilmesine ve kullanılmasına yol açmıştır. Bu amaçla günümüzde, alüminyum alaşımları mükemmel mekanik özellikleri ile ulaşım, inşaat ve birçok endüstri dalında mühendislik ve ticari uygulamalarda geniş çaplı kullanım alanı bulmaktadır. Doğada bulunmayan ileri teknoloji seramik olan titanyum diboride, TiO_2 ve B_2O_3 'ün etkileşimiyle sentezlenebilen bir titanyum bor bileşiği olup kullanıldığı kompozit malzemelerde yeni kullanım alanları bulmuştur. TiB_2 , oldukça sıkı paketlenmiş bir kristal yapıya sahip olup kimyasallara maruz kalan kısımlarda seramik malzemesi olarak, yüksek sertliği nedeniyle savunma sanayinde zırh yapımında, termal şoklara karşı direnci nedeniyle refrakter malzemelerde ve kesici takımlarda kullanım alanları bulmuştur. Bu çalışmada, ağırlıkça farklı oranlarda TiB_2 parçacık takviyesi içeren alüminyum alaşımlı kompozitlerin sertlik değerleri teorik olarak incelenmiştir. Kompozit numunelerde kullanılan TiB_2 güçlendirici oranının ölçümlerden elde edilen ortalama sertlik değerleri üzerine etkileri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: TiB_2 , Kompozit, Sertlik.

ABSTRACT

Recent development in technology have led to the production and use of materials with superior properties. Aluminium alloys, with their excellent mechanical properties, are widely used in transportation, construction, engineering and commercial applications in many industries. Titanium diboride, a high technology ceramic, abundant in nature, is a titanium boron compound that can be synthesized by the interaction of TiO_2 and B_2O_3 , and found new uses in metal matrix composite materials. TiB_2 has a very tightly packed crystal structure. In this study, the hardness of aluminium alloy composites reinforced by TiB_2 particles with different weight percentages were theoretically investigated. The effects of TiB_2 weight percentages on the average hardness values obtained from measurements were analyzed.

Keywords: TiB_2 , Composite, Hardness.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ALÜMİNA İLE GÜÇLENDİRİLMİŞ METAL MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN
KARAKTERİZASYONUN**

THE CHARACTERISTICS OF ALUMINIUM MATRIX COMPOSITES REINFORCED BY
ALUMINA

**DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM KURT
PROF. DR. MURAT ODUNCUOĞLU
DOÇ. DR. NECİP FAZIL YILMAZ
DR. ÖĞR. GÖR. ENGİN ERGÜL**

ÖZET

Doğru malzeme kullanımı hafiflik, uygunluk, maliyet ve verimlilik için önemli bir yere ve üstünlüklere sahiptir. Son dönemde gerçekleştirilen birçok araştırma bu konularda geleneksel malzemeler yerine kompozit malzemelerin kullanımı ile birçok ürün ve çıktıda yüksek mukavemet, yüksek korozyon direnci, yüksek yorulma dayanımı gibi birçok üstünlükleri ile doğrudan iyileştirme sağlanmıştır. Alüminyum metal matrisli kompozitlerde matris malzemesi ile güçlendirici olarak kullanılan Al_2O_3 gibi seramik malzemeler arasındaki bağ, kompozitin özelliklerini belirlemede kritik rol oynamaktadır. Alümina düşük yoğunluk, yüksek sıcaklıklarda iyi korozyon dayanımı, yüksek aşınma direnci, yüksek ergime sıcaklığı, iyi mekanik özelliklerine ilaveten düşük maliyet gibi ilgi çekici yönleri sahip olması nedeniyle çok geniş kullanım alanına sahip bir malzemedir. Bu çalışmada, farklı oranlarda Al_2O_3 partikül ile güçlendirilen alüminyum metal matrisli kompozitlere ait çekme mukavemeti değerleri teorik araştırılmış ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metal Matrisli Kompozit, Al_2O_3 .

ABSTRACT

The use of the right material has an important and advantages for lightness, convenience, cost and efficiency. Many recent researches have led directly to the improvement of many products such as high strength, high corrosion resistance, high fatigue strength, and many products and outputs with the use of composite materials instead of traditional materials. The bond in interfaces between matrix and ceramic reinforcement materials such as Al_2O_3 in aluminium metal matrix composites plays a critical role in determining the properties of the composite. Alumina is a material that has a wide range of applications due to its low density, good corrosion resistance at high temperatures, high abrasion resistance, high melting temperature, low cost in addition to good mechanical properties. In this study, ultimate tensile strength of aluminium metal matrix composites reinforced with different weight percentages of Al_2O_3 particle were investigated theoretically and the obtained results were discussed.

Keywords: Aluminium, Metal matrix composite, Al_2O_3 .

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DOLOMİT KULLANILARAK O'CONNOR YÖNTEMİYLE SENTEZLENEN
HEGZAGONAL BOR NİTRÜRDE OPTİMUM KATKI MİKTARININ BELİRLENMESİ**

DETERMINATION OF OPTIMUM ADDITIVE CONCENTRATION AT THE SYNTHESIS OF
HEXAGONAL BORON NITRIDE WITH O'CONNOR METHOD BY USING DOLOMITE

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ

ÖZET

Hekzagonal bor nitrür (hBN), düşük yoğunluk, yüksek sıcaklık kararlılığı ve iletkenliği, mekanik ve yağlayıcı özelliği, düşük dielektrik sabiti ve kimyasal kararlılığı nedeniyle endüstriyel anlamda öneme sahip bir bileşik olup bor ve nitrojenden oluşan grafit yapısına benzeyen sentetik bir bileşiktir. Doğal yollarla elde edilemeyen hBN aynı zamanda nanokristal yapının da içinde olduğu bor nitrür allotroplarından biri olup karbon allotroplarından grafitin sergilediğine benzer fiziksel ve kimyasal özellikler taşımaktadır.

Birçok farklı yöntem ile sentezlenebilen hBN'ün bu çalışmada katı hal yöntemlerinden biri olan O'Connor yöntemine [1] benzer bir yol ile bor oksit, üre ve dolomitin amonyak atmosferi altında yüksek sıcaklık uygulanmasıyla üretimi gerçekleştirilmiştir. Önce 200 °C sıcaklıkta bir öncül madde hazırlanmıştır. Sonra 1450 °C sıcaklıkta öncül maddeler tekrar ısıtma işlemine tabi tutulmuştur. Daha sonra hBN'nin asit ve bazlara karşı kararlı yapısı nedeniyle de HCl çözeltisi yardımıyla saflaştırılmıştır. Kızıl ötesi spektroskopisi ve Toz X-ışınımı kırınım analizleriyle de kristal yapısı tayini yapılmıştır.

Diğer yöntemlerde hBN sentezi sırasında katkı maddesi kullanılmış ve olumlu etki yaptığı bildirilmiştir [2]. Bu çalışmada kullanılan dolomit diğer çalışmalarda kullanılan kimyasallara göre daha ekonomik olması nedeniyle tercih edilmiştir. Göreceli olarak da dolomitin hBN oluşumu üzerine olumlu katkı yaptığı gözlenmiş ve düşük oranda katkının dahi bor nitrür oluşumuna neden olduğu ancak ortalama tanecik büyüklüğü ve kristalinite gibi özelliklerin gelişmesi için en az yapılacak katkı oranının % 20 olduğu belirlenmiştir. % 50 oranında katkı yapıldığında XRD sonuçlarına göre yapısal kusurların ortaya çıktığı ve saf hBN ürünün oluşumunu olumsuz yönde etkilediği bulunmuştur. Dolomit katkısı ile üretilen hBN'nin kafes parametreleri ile tabaklar arası uzaklık literatür değerleri ile uyum içindedir.

Anahtar Kelimeler: Bor nitrür, Dolomit, Yapı tayini

KAYNAKLAR

- [1] O'Connor TE, J Am Chem Soc, 84: 1753-1754, 1962.
[2] H. E. Çamurlu, N. Sevinc., and Y. Topkaya, J. Eur. Ceram. Soc. 28, 679–689, (2008).

ABSTRACT

Hexagonal boron nitride (hBN) is a compound of industrial importance due to its low density, high temperature stability and conductivity, mechanical and lubricant properties, low dielectric constant and chemical stability and is a synthetic compound similar to graphite structure consisting of boron and nitrogen. HBN, which cannot be obtained by natural means, is also one of the boron nitride allotropes in which the nanocrystalline structure is also present and has physical and chemical properties similar to that of graphite from carbon allotropes.

HBN, which can be synthesized by many different methods, was produced in this study by the application of high temperature under the ammonia atmosphere of boron oxide, urea and dolomite in a similar way to O'Connor method [1], which is one of the solid state methods. A precursor was first prepared at 200 °C. The precursors were then reheated at 1450 °C. It was then purified by HCl solution due to its stable structure against acid and bases. Crystal structure was determined by infrared spectroscopy and Dust X-ray diffraction analysis.

In other methods, additive was used during hBN synthesis and it has been reported to have a positive effect [2]. The dolomite used in this study was preferred because it was more economical than the chemicals used in other studies. It was observed that the dolomite made a positive contribution to the formation of hBN, and that even the low amount of additives caused boron nitride formation, but the minimum contribution to the development of properties such as average particle size and crystallinity was 20%. It was found that when 50% contribution was made, structural defects occurred according to XRD results and negatively affected the formation of pure hBN product. The distance between the plates and the lattice parameters of hBN produced by dolomite additive is consistent with the literature values.

Keywords: Boron nitride, Dolomite, Characterization

REFERENCES

- [1] O'Connor TE, J Am Chem Soc, 84: 1753-1754, 1962.
- [2] H. E. Çamurlu, N. Sevinc., and Y. Topkaya, J. Eur. Ceram. Soc. 28, 679–689, (2008).

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

Bi_{2.0-x}Gd_xSr_{2.0}Ca_{2.1}Cu_{3.2}O_y seramikler için dp/dT eğrilerinden elde edilen eşleştirme geçişi ve tutarlılık geçiş sıcaklığının değişimi üzerine tartışma

DISCUSSION on VARIATION of PAIRING TRANSITION and COHERENCE TRANSITION TEMPERATURE DEDUCED FROM dp/dT CURVES FOR Bi_{2.0-x}Gd_xSr_{2.0}Ca_{2.1}Cu_{3.2}O_y CERAMICS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ
DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM**

ÖZET

Bu çalışmada, DC direnci (dp/dT) türevine karşı sıcaklık grafiği yardımıyla 0 ve 0.30 arasında molar oranlarda Gd kısmi yer değiştirmesiyle elde edilen bulk polikristalin Bi_{2.0-x}Gd_xSr_{2.0}Ca_{2.1}Cu_{3.2}O_y seramik bileşiğinin granüler yapı karakteristiklerinin (yerel mikroyapısal bozulma, yapısal homojensizlik ve tane sınırı kavrama problemlerini içeren yapısal problemler ile ilgili) değişimi belirlenmiştir. dp/dT eğrilerinden elde edilen deneysel bulgular, tüm materyallerin küçük homojen bölgeler (daha fazla Cooper çifti oluşumu) için eşleşme geçişi (T_p) ve bulk süper iletken malzemenin uzun vadeli tutarlı durumu için tutarlılık geçişi (T_{co}) şeklinde tanımlanan iki aşamalı geçişler üzerinde tepe noktalarını sergilediğini göstermektedir. Hem T_p ve T_{co} tepe sıcaklıkları eğrilerin genişlemesine de bağlı olarak ikame içeriği seviyesiyle dikkat çekici bir şekilde azaltılarak elde edilmiştir. Ayrıca T_p ve T_{co} zirvelere ait olan genliklerin ikame seviyesi ile artacağı belirlenmiştir. Olgular, süperiletken yönündeki (Cooper-çiftlerin oluşumundaki azalma) küçük homojen kümelerin yüzdesinde ve özellikle uzun menzilli kohezyon halindeki direnç bölgesindeki artış süperiletkenlik kararlılığının zedelenmesine işaret etmektedir. Ek olarak, Gd içerik seviyesindeki artış, tepe noktaların çok daha düşük sıcaklık değerlerine doğru kaymasına yol açmaktadır. Bu, granüler Bi-2223 süperiletkenlerindeki taneler arasındaki bağlantı kalitesindeki hızlı azalmayla ilişkilidir. Benzer şekilde, deneysel bulgular Josephson çiftleşmiş enerjisi ve izole edilen tanecikler ve süper iletken tanecikler arası tanecik sınır çiftleşmesinde normal durumdan süperiletken duruma faz geçişine dayanan Percolation modeli ile tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bi-2223 süper iletken seramik malzeme; Bi/Gd kısmi ikamesi; Kristalinite kalitesi; Akı sabitleme merkezleri.

ABSTRACT

In this paper, we determine the variation of granular nature (related to the structural problems including the local microstructural distortion, structural inhomogeneity and grain boundary coupling problems) characteristics for the bulk polycrystalline Gd partial substituted $\text{Bi}_{2.0-x}\text{Gd}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{2.1}\text{Cu}_{3.2}\text{O}_y$ ceramic compounds within molar ratios between 0 and 0.30 by the derivative of dc resistivity ($d\rho/dT$) versus temperature. The experimental findings inferred from the $d\rho/dT$ curves show that all the materials exhibit the peak points on characteristic two-stage transitions defined as the pairing transition (T_p) for the small homogeneous regions (formation of more cooper-pairs) and coherence transition (T_{co}) for the long-range coherent state of the bulk superconducting material. Ever T_p and T_{co} peak temperature as well as the related broadening of curves is obtained to decrease remarkably with the substitution content level. Besides, the amplitudes belonging to the T_p and T_{co} peaks are determined to increase with the substitution level. The facts point out the damage of the stabilization of superconductivity in the percentage of small homogenous clusters in the superconducting path (the decrement in the formation of cooper-pairs) and especially the enhancement in the location of resistance in long-range coherent state. Additionally, the increase in the Gd content level leads to shift towards much lower temperature values of peak points. This is in association with the rapid decrement in the connection quality between the superconducting grains in the granular Bi-2223 superconductors. Similarly, the experimental findings are discussed by the Percolation model based on the Josephson coupled energy and phase transition from normal state to superconducting state in the isolated grains and grain boundary coupling between the superconducting grains.

Keywords: Bi-2223 superconducting ceramic material; Bi/Gd partial substitution; Crystallinity quality; Flux pinning centers.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**FARKLI DEĞERLİKLİ Bi/Si KİSMİ YER DEĞİŞTİRMESİNİN $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$
SERAMİK MALZEMELERİN MEKANİK PERFORMANS ve MEKANİK
KARAKTERİSTİK YAPISI ÜZERİNE ETKİSİ**

INFLUENCE of ALIOVALENT Bi/Si PARTIAL REPLACEMENT on MECHANICAL
PERFORMANCE and MECHANICAL CHARACTERISTIC NATURE of $\text{Bi}_{2.1-x}$ -
 $\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ CERAMIC MATERIALS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED ÖZ
DOÇ. DR. GÜRCAN YILDIRIM
DR.ÖĞR. ÜYESİ YUSUF ZALAOĞLU**

ÖZET

Bu kapsamlı çalışma, düşük süperiletken faz (Bi-2212 faz) ile 0.245. -2.940 N aralığında çeşitli mukavemet yüklerinde uygulanan Vickers sertlik deney metodlarının yardımıyla Bi-içeren seramik malzemelerin temel mekanik performansının ve mekanik tanımlamasının önemli varyasyonlarını açıklamaktadır. $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ örnekleri, oda sıcaklığında hava ortamında tipik katı hal reaksiyon tekniği ile $0 \leq x \leq 0.100$ mol oranlarında üretilmiştir. Deneysel test yöntemlerinden çıkarılan sonuçlara göre, kristal yapıdaki silikon safsızlıklarının varlığı, mekanik performansı önemli ölçüde azaltmaktadır. Aslında, $x = 0.100$ oranına kadar Bi/Si kısmi değiştirme seviyesindeki artış mekanik dayanıklılık, sertlik, süneklik, tokluk, bükülmezlik, kırılma ve özellikle yeni oluşan kristal matris içindeki yerel mikroyapısal bozulma, gözeneklilik, yanlış yönlendirmeler (tane hizalama dağılımları), kusurlar, kafes gerginliği, yapısal homojensizlik ve kristal matristeki tane sınırı eşleşme sorunlarını içeren yapısal problemlere bağlı olarak eğilme kuvvetleri gibi temel mekanik tasarım özelliklerini sürekli olarak tahrip etmektedir. Bu çalışmadan elde edilen bir başka muhtemel sonuç da, Si yabancı safsızlık maddelerinin varlığı, stres artırıcı ve çatlak başlatma bölgeleri üzerinde bulunan her yerde olabilecek çatlak üreten kusurlara aşırı derecede neden olmasıdır. Buna göre, işletilebilir kayma sistemleri (kayma yönleri ve kayma düzlemlerine dayanarak) Bi-2212 kristal sisteminde anında bozulmaktadır. Bu bağlamda, çatlağı başlatan kusurlar, çatlaklar ve çıkıklar, kritik hızlarına ulaşmak için hızla hareket etmeye başlamakta ve yayılma hareketlerine karşı direnç sert bir şekilde düşmektedir. Düşük girinti testi yükleri uygulandığında, malzeme hemen kırılabilir. Bununla birlikte süperiletken kristal yapısına Si ilavesinin mekanik karakterizasyon üzerindeki etkisi de detaylı olarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ maddesi, Mekanik performans, Mekanik tanımlama, Yapısal problemler, Yayılma hareketleri

ABSTRACT

This exhaustive work declares the crucial variations of fundamental mechanical performance and mechanical identification of Bi-containing ceramic materials with the low superconducting phase (Bi-2212 phase) with the assistant of Vickers hardness experimental test methods exerted at various indentation loads in a range 0.245 N-2.940 N. The $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ samples are produced within the mole-to-mole ratios of $0 \leq x \leq 0.100$ by the typical solid-state reaction technique in the medium of air at the room temperature. According to the results deduced from experimental test methods, the presence of silicon impurities in the crystal structure diminishes remarkably the mechanical performance. In fact, the enhancement in the Bi/Si partial replacement level up to $x=0.100$ damages constantly the key mechanical design properties such as the mechanical durability, hardness, ductility, toughness, stiffness, fracture and especially flexural strengths due to new induced structural problems including the local microstructural distortion, porosity, misorientations (grain alignment distributions), defects, lattice strains, structural inhomogeneity and grain boundary coupling problems in the crystal matrix. It is another probable result inferred from the work that the existence of Si foreign impurities induces extremely the crack-producing omnipresent flaws founded on the stress raisers and crack initiation sites. Accordingly, the operable slip systems (based on the slip directions and slip planes) are degraded instantly in the Bi-2212 crystal system. In this regard, the related crack-initiating flaws, crack and dislocations begin to move rapidly to reach their critical speed, and the resistance against the propagation movements drops harshly. In case of lower indentation test loads applied, the material can be broken immediately. The effect of Si addition in the superconducting crystal structure on the mechanical characterization is also discussed in detail.

Keywords: $\text{Bi}_{2.1-x}\text{Si}_x\text{Sr}_{2.0}\text{Ca}_{1.1}\text{Cu}_{2.0}\text{O}_y$ material; Mechanical performance; Mechanical identification; Structural problems; Propagation movements.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE CURRENT-VOLTAGE AND CAPACITANCE-VOLTAGE CHARACTERISTICS OF
AU/GRAFEN OXIDE (GO)/N-TYPE SI STRUCTURES

AHMET KILÇIK
ŞÜKRÜ KARATAŞ

ABSTRACT

The electrical properties of Au/Grfen Oxide(GO)/n-type Si structures have been investigated using current-voltage ($I-V$), capacitance-voltage ($C-V$) and conductance-voltage ($G/\omega-V$) characteristics. The main electrical parameters such as ideality factor (n), barrier height (ϕ_{bo}), saturation current (I_0), interface state densities (N_{ss}) and series resistances (R_s) of Au/GO/n-Si structures were determined by using the forward current-voltage dates. The values of barrier height and series resistance obtained from Cheung and Norde functions of the Au/GO/n-Si structures were compared with each other. Furthermore, the dielectric properties of Au/GO/n-Si structures were obtained using $C-V$ and $G/\omega-V$ measurements in the same frequency ranges. The values of dielectric constant (ϵ'), dielectric loss (ϵ''), and loss tangent ($\tan\delta$) decreases with increasing frequency while ac electrical conductivity (σ_{ac}) increase with increasing frequency.

Keywords: Electric properties, Dielectric properties, Series resistance, Electrical conductivity.

Acknowledgement:

This work was supported by Kahramanmaraş Sütçü Imam University Scientific Research Project (Project number: 2017/1-51 YLS). We would like to thank Kahramanmaraş Sütçü Imam University for financial support of the research program.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST *Xanthomonas* spp.,
CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE**

**PROF. DR. HÜSEYİN BASIM
PROF. DR. ESİN BASIM**

The essential oils of cumin (*Cuminum cyminum* L.), laurel (*Laurus nobilis* L.) and thyme (*Thymbra spicata* L.), which are consumed as spices were tested *in vitro* for their antibacterial effects against *Xanthomonas* spp., a causal agent of pepper and tomato bacterial leaf spot disease. Antibacterial effects of the different doses (10, 50, 100, 200, 500 µg/ml) of the essential oils of cumin, laurel and thyme were investigated *in vitro* on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Xanthomonas euvesicatoria*, *Xanthomonas vesicatoria*, *Xanthomonas perforans* and *Xanthomonas gardneri*. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oils inoculated with the freshly growth-*Xanthomonas* spp. The flasks on shaker were incubated at 27 °C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oils were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The thyme oil showed 100% antibacterial effect on the growth of *Xanthomonas* spp. The antibacterial effects of the cumin and laurel on different isolates of the pathogenic bacterium were different according to the doses of the essential oils used. The cumin, laurel and thyme, essential oils have potential to be used as natural agents for controlling Bacterial Leaf Spot disease. Future detailed works on a practical use of the essential oils as a seed protectant need to be accomplished.

Keywords: Pepper, Tomato, *Xanthomonas* sp., Cumin Oil, Laurel Oil, Thyme Oil, Bacterial Leaf Spot Disease

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

EVALUATION OF PRODUCERS IN TERMS OF CONTROL TREATMENTS FOR
BACTERIAL BROWN BLOTCH DISEASE (*Pseudomonas tolaasii* Paine) OF MUSHROOM
(*Agaricus bisporus*) IN KORKUTELİ COUNTY OF ANTALYA PROVINCE IN TURKEY

PROF. DR. ESİN BASIM
PROF. DR. HÜSEYİN BASIM

Korkuteli county in the Antalya province is an important mushroom-producing place that meets approximately 50% mushroom production, 70% of compost production of Turkey, and 95% of mushroom production of Antalya province. According to surveys completed between 2014 and 2018, it was determined that the incidence of Bacterial Blotch disease increased and the efficient control of the disease by producers was not good enough. The pathogen, *Pseudomonas tolaasii* is a bacterium that causes economically important yield losses. In this study, the information regarding to changing according to years of the pathogen, occurrence periods and incidence of the disease, selection of the disease control measures and agro-chemicals were evaluated. The recommendations for minimization of yield losses caused by the pathogen were revealed by the results of this study conducted between 2014 to 2018.

Keywords: Korkuteli, *Pseudomonas tolaasii*, *Agaricus bisporus*, Brown Blotch Disease

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE ANTIFUNGAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF ROSE (*Rosa damascena*)
AGAINST *Penicillium* spp. ISOLATES

PROF. DR. ESİN BASIM
PROF. DR. HÜSEYİN BASIM

Rosa damascena Mill. is commonly known as the Damask rose. It is one of the most important species of the Rosaceae family. The essential rose oil is one of the most expensive ones in the world markets. In this study, the essential oil of rose (*Rosa damascena*) was extracted by hydrodistillation of the aerial parts of the plant grown in the province of Isparta, Turkey. The volatile antifungal effects of the different doses (1, 10, 50, 100, 200, 400 μ g/ml) of essential oil of the rose on growth of *Penicillium* spp. isolates were investigated *in vitro* on Potato Dextrose Agar (PDA) medium. The sterile deionized water was used as a control. In volatile effect test the different doses of the essential oil were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of rose oil showed 100% antibacterial effect on different *Penicillium* spp. This is a first report of antifungal activities of the rose oil against *Penicillium* spp. This antifungal effect can be result from the presence of the high content of citronellol (%33.47) and geraniol (%18.87), which is main component.

Keywords: Rose oil, *Penicillium* spp., Antifungal effect, *Rosa damascena*

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF
THE ESSENTIAL OIL OF THYME (*Origanum dubium* Boiss.) AGAINST *Rhizobium vitis*
ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF CROWN GALL DISEASE OF GRAPEVINE

PROF. DR. HÜSEYİN BASIM
PROF. DR. ESİN BASIM

Origanum dubium is a valuable wild oregano species of the natural flora of Antalya Turkey. In this study, the essential oil of thyme (*O. dubium*) was extracted by hydrodistillation of the aerial parts of the plant grown in the province of Antalya, Turkey. Antibacterial effects of the different doses (1, 10, 50, 100, 200, 400 µg/ml) of essential oil of the thyme were investigated *in vitro* on nutrient agar (NA) and nutrient broth (NB) for contact and volatile effects on growth of *Rhizobium vitis* (Rv) isolates, a causal agent of Crown Gall disease of grapevine. The sterile deionized water was used as a control. The glass flasks containing NB and different doses of the essential oil inoculated with the freshly growth-*Rhizobium vitis* isolates. The flasks on shaker were incubated at 27 °C for 24 hours until the growth of control flasks inoculated only the pathogenic bacteria were completed. In volatile effect tests the different doses of the essential oil were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils. The even lower doses of thyme oil showed 100% antibacterial effect on different *Rhizobium vitis*. Future detailed works on a practical use of the essential oil directly grapevines needs to be completed. This is a first report of antibacterial activities of the thyme oil against Rv. This antibacterial effect can be result from the presence of the high content of carvacrol which is main component. The detailed research needs to be completed for a practical application of the essential oil of the thyme as soil and root treatment of seedling before dipping to control the disease caused by *R. vitis*

Keywords:, *Origanum dubium*, Thyme Oil, Crown Gall, Grapevine

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

THE INCIDENCE AND SPREADING OF BANANA WET ROT DISEASE CAUSED BY
Pectobacterium carotovorum subsp. *carotovorum* IN TURKEY

PROF. DR. Hüseyin BASIM
PROF. DR. Esin BASIM

Banana Wet Rot disease is one of the major threats to the production of bananas, and causes serious economic yield losses in many parts of the world. The banana wet rot disease symptoms were first observed in greenhouse-grown banana plants in the Anamur county of Mersin province in 2016, and the causal agent of the disease was identified as *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* by using DNA-based techniques. In order to determine the incidence and spreading of the disease, surveys were conducted to greenhouses grown banana plants in the districts of Mersin province, and to open field banana plants in the Gazipaşa and Alanya counties of Antalya province in the late winter of 2016, 2017 and 2018. The disease incidence from the locations where the disease was observed was calculated as described by Bansal et al. (1994). Based on the completed surveys in this study, Wet Rot disease incidence was determined to be 20-75% in Mersin province. The highest disease incidence rate was detected in the districts of Tekeli and Fatih. The disease was not observed in the Gazipaşa and Alanya counties of Antalya province. The disease symptoms were intensively detected in greenhouse-grown banana plants in the province of Mersin. The disease spreading to open field-grown banana plants was still not observed based on the surveys conducted between 2016 and 2018.

Keywords: Wet Rot Disease, Banana, Disease Incidence, *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum*

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF THYME (*Origanum dubium* Boiss) OIL ON *Acidovorax citrulli* CAUSING WATERMELON FRUIT BLOTCH DISEASE

PROF. DR. Esin BASIM
PROF. DR. Hüseyin BASIM

Watermelon Blocth disease caused by *Acidovorax citrulli* is one of the economically important disease of watermelon in all over the world. In this study, the volatile antibacterial activities of different concentrations (1, 10, 50, 100, 200, 400 µg/ml) of thyme (*Origanum dubium*) essential oil were investigated against seed-borne bacterial pathogen, *Acidovorax citrulli* strains. In the tests the different doses of the essential oil were placed the middle of the petri dish cover. The petri dishes were wrapped by parafilm as well as the petri dishes containin nutrient agar were reversed in position and incubated at 27°C for 3 days until the growth of the control petri dishes containing water instead of the essential oils was completed. The thyme oil showed 100% antibacterial effect on different *Acidovorax citrulli* strains *in vitro* using volatile effect test. Additionally, watermelon seed treatment with thyme oil completely inhibited the growth of *A. citrulli*. Treatment of watermelon seed with the thyme oil had no negative effect on seed germination. These results indicate that thyme oil has a potential to be used a natural seed protectant for seed-borne bacterial pathogen, *Acidovorax citrulli*.

Key Words: *Origanum dubium* Oil, *Acidovorax citrulli*, Watermelon Bacterial Fruit Blotch Disease, Antibacterial Activity, Seed Protectant

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL DÜŞÜNME SÜREÇLERİNİN
İNCELENMESİ**

INVESTIGATION OF MATHEMATICAL THINKING PROCESSES OF CLASSROOM
PROSPECTIVE TEACHERS'

**PROF. DR. PERİHAN ARTUT
ARŞ. GÖR. H. BEYZA CANBAZOĞLU**

ÖZET

Matematiksel düşünme, “tahmin edebilme, tümevarım, tümdengelim, betimleme, genelleme, örnekleme, biçimsel ve biçimsel olmayan usa vurma, doğrulama ve benzeri karmaşık süreçlerin bir birleşim kümesi olarak tanımlanmaktadır. Matematik eğitiminin ve öğretiminin temel amaçlarından biri de öğrencilerin matematiksel düşüncelerini geliştirmektir. Öğrencilerin matematiksel düşünceleri geliştirilmesinde öğretmenlerin matematiksel düşünme bilgi ve becerisine sahip olması önem taşımaktadır. Bu bağlamda geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının da matematiksel düşünme bilgi ve becerisine sahip olması önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının matematiksel düşünme süreçlerini incelemektir. Bu amaçla araştırmanın problemi; “Sınıf öğretmeni adaylarının matematiksel düşünme süreçleri hangi kriterlere yöneliktir?” biçimindedir. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırma, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 20 üçüncü sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının matematiksel düşünme süreçlerini incelemek amacıyla “Matematiksel Düşünmeyi Ölçme Problemleri (MDÖP)” ölçme aracı kullanılmıştır. MDÖP açık-uçlu problemlerden oluşan bir ölçme aracıdır. Öğretmen adaylarının matematiksel düşünme süreçleri, matematiksel düşünme kriterleri göz önüne alınarak ölçülmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının her bir soruya verdikleri cevaplar, belirlenen matematiksel düşünme kriterleri göz önünde bulundurularak incelenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde, frekans ve yüzde değerleri kullanılmıştır. Araştırma bulguları, öğretmen adaylarının, “problemi kendi cümleleri ile ifade edebilme, anlamlandırma, verilenleri ve istenenleri belirleyebilme” sürecini çoğunlukla gösterebilmişlerdir. Bunun yanı sıra bulgular, öğretmen adaylarının çoğunun problemin sonucunu herhangi bir çözüm yapmadan sezgisel olarak tahmin edebildiklerini göstermiştir. Genel olarak öğretmen adaylarının, tahminlerinden yola çıkarak problem ile ilgili genellemelere ulaşma ve hipotez kurma basamağında başarılı oldukları söylenebilir ancak yine bazı öğretmen adaylarının bu basamakta sıkıntı çektikleri de gözlemlenmiştir. Öğretmen adaylarının pek çoğu sezgisel olarak anlamlandırabildikleri problemleri, matematiksel modellemede ve modeli kullanarak doğrulamada güçlük yaşamışlardır. Öğretmen adaylarının pek çoğu, oluşturulan matematiksel modelin uygulanabilirliğini tartışma aşamasında güçlük yaşamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel düşünme, öğretmen adayı, sınıf öğretmeni adayı.

ABSTRACT

Mathematical thinking is defined as a combination of complex processes such as prediction, induction, deduction, description, generalization, sampling, formal and non-formal reasoning, validation, and so on. One of the main purposes of mathematics education and teaching is to improve students' mathematical thinking. It is important that teachers have mathematical thinking knowledge and skills in developing students' mathematical thinking. In this context, it is important that prospective teachers who are future teachers have mathematical thinking skills. The aim of this study is to examine the mathematical thinking processes of the primary prospective teachers. For this purpose, the problem of the research What are the criteria for the mathematical thinking processes of primary prospective teachers? “ is. The study was designed as a case study (case study) from qualitative research model. The research was carried out on 20 third grade students attending the Primary Education Department of the Faculty of Education at Çukurova University. In order to examine the mathematical thinking processes of the prospective teachers, Problems of Measuring Mathematical Thinking (PMMT) was used. PMMT is a measurement tool consisting of open-ended problems. Mathematical thinking processes of prospective teachers were tried to be measured by considering the criteria of mathematical thinking. The answers of prospective teachers to each question were examined by considering the criteria of mathematical thinking. The findings of the research showed that the teacher candidates mostly have the ability to express the problems in their own sentences, can make sense of the problem, determine the information given in the problem and the desired ones. In addition, the findings showed that most prospective teachers were able to intuitively estimate the outcome of the problem without any solution. Many of the prospective teachers experienced difficulties in verification the problems they could intuitively understand using mathematical modeling and model. Most of the prospective teacher experienced difficulty in discussing the applicability of the mathematical model.

Keywords: Mathematical thinking, prospective teacher, classroom prospective teacher.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TAM SAYILAR
KONUSUNDAKİ PEDAGOJİK ALAN BİLGİLERİ**

PEDAGOGICAL CONTENT KNOWLEDGES OF PRESERVICE ELEMENTARY
MATHEMATICS TEACHERS'

**PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT
ÖĞRT. AHSEN HANDE KAYADELEN**

ÖZET

Matematik öğretmenleri, matematik eğitiminin ve öğretiminin önemli bileşenlerden biridir. Ülkemizde eğitim öğretim süreci ile ilgili olarak son yıllarda öğretmen yeterliliklerinin, üzerinde önemle durulan bir durum olduğu da bilinmektedir. Bu doğrultuda matematik öğretiminin niteliğinin artırılması, araştırmaların birçoğunda öğretmenin kalitesiyle ilişkilendirilmiş, öğretmenin kalitesi de sahip olduğu bilgi, inanç ve sınıf içi pratiklerine bağlı olarak ifade edilmiştir. Literatürde öğrenciyi anlama (öğrenci bilgisi ve öğretim stratejileri ve temsilleri bileşenlerinin pedagojik alan bilgisini oluşturduğu ifade edilmektedir. Pedagojik alan bilgisi için anahtar öğelerin; konu alanı ile ilgili sunum bilgileri, öğrencilerin belirli öğrenme zorlukları ve öğrenci görüşleri ile ilgili bilgiler olduğu da ifade edilmektedir. Matematik öğretiminin odağının, öğretmenlerin açıklamalarının nasıl oluştuğuna, öğretmenin ne öğreteceğine nasıl karar verdiğine, bunu öğrenciye nasıl aktardığına ve öğrencilerin yanlış anlamalarıyla nasıl başa çıktığına yönelik olması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu açıklamaların, pedagojik alan bilgisi kavramının öğretmen eğitimindeki çalışmalara yeni bir yön verme konusundaki önemini ortaya koyduğu söylenebilir. Belirtilen gerekçeler doğrultusunda bu çalışmada matematik öğretmen adaylarının tam sayılar konusundaki pedagojik alan bilgilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma nitel araştırma deseni kapsamında durum çalışması olarak tasarlanan bir pilot çalışmadır. Araştırma Türkiye'nin güneyinde yer alan bir devlet üniversitesinde ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünün son sınıfında öğrenim gören 5 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğretmen adayları, ilköğretim matematik eğitimi bölümünün son sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Bu şekilde bir seçim yapılmasının nedeni, bu öğrencilerin alan bilgisi derslerini dersini (Öğretim İlke ve Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Ölçme ve Değerlendirme vb.) almış olmaları ve öğretmenlik uygulama çalışmalarına devam ediyor olmalıdır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ve Pedagojik Alan Bilgisi (PAB) testi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizleri, öğretmen adaylarının tamsayılara ilişkin öğrencilerin yaşayabilecekleri zorlukları belirlemede ve öğrenci hatalarını anlamada bazı eksikliklerinin olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, Pedagojik alan bilgisi, Tamsayılar.

ABSTRACT

Mathematics teachers are one of the important components of mathematics education. In recent years, it is known that teacher qualifications have been emphasized in relation to education process in our country. In this respect, increasing the quality of mathematics teaching has been associated with the quality of the teacher in most of the researches, and the quality of the teacher is expressed depending on the knowledge, belief and classroom practices. In the literature, it is stated that pedagogical content knowledge, student comprehension (student knowledge) and teaching strategies and representations components constitute pedagogical content knowledge. Key elements for pedagogical content knowledge; presentation information about the subject area, students' learning difficulties and Information on student opinions are also expressed. It is stated that mathematics teaching should focus on how teachers' explanations are formed, how teachers decide what to teach, how they transfer it to the student and how they deal with misunderstandings of students. It can be said that these explanations reveal the importance of pedagogical content knowledge in giving a new direction to the studies in teacher education. In accordance with the stated reasons, the aim of this study was to investigate the pedagogical content knowledge of prospective mathematics teachers about whole numbers. The study was carried out with five prospective mathematics teachers. The prospective mathematics teachers have been continuing to the elementary mathematics education department at a state university located south of Turkey. These prospective teachers were chosen from the senior students of elementary mathematics education. The reason for making such a choice should be that these students have taken the content knowledge courses and are continuing their teaching practice. In this study, semi-structured interview form and Pedagogical Content Knowledge (PCK) test were used as data collection tools. The analysis of the research data shows that teacher candidates have some shortcomings in determining the difficulties that students may have about integers and understanding student errors.

Keywords: Pedagogic content knowledge, Prospective teacher, Whole numbers.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SIRADIŞI PROBLEMLERE YAKLAŞIMLARININ
İNCELENMESİ**

EXAMINATION OF MATHEMATICS TEACHERS' APPROACH TO NONROUTINE
PROBLEMS

**PROF. DR. PERİHAN DİNÇ ARTUT
DOÇ. DR. AYTEN PINAR BAL**

ÖZET

Problem çözme, ülkemizde de üzerinde önemle durulan konu olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda uygulanmakta olan matematik dersi öğretim programlarının özel amaçları incelendiğinde problem çözmeye ilişkin iki amaç olduğu görülmektedir. Bu amaçlar şu şekildedir. i. Problem çözme sürecinde kendi düşünce ve akıl yürütmelerini rahatlıkla ifade edebilecek, başkalarının matematiksel akıl yürütmelerindeki eksiklikleri veya boşlukları görebilecektir. ii. Matematiği öğrenmede deneyimleriyle matematiğe yönelik olumlu tutum geliştirerek matematiksel problemlere öz güvenli bir yaklaşım geliştirecektir. Öğretim programlarının uygulanmasında ve amaçlarının gerçekleştirilmesindeki en önemli bileşenlerden biri de öğretmenlerdir. Bu bağlamda öğretmen yeterlikleri son yıllarda üzerinde daha çok tartışma yapılan bir konulardan biri olduğu söylenebilir. Bu çalışma da öğretmenlerin sıradışı problemleri çözerken kullandıkları stratejiler ve bu tür problemlere derslerinde yer verme durumları merak edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı matematik öğretmenlerinin sıradışı problemlere yaklaşımlarının incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu çalışma, nitel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Araştırma, Türkiye'nin güney bölgesinde yer alan bir ilde bulunan devlet ortaokullarında görev yapan 6 matematik öğretmeni üzerinde yürütülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenler gönüllülük esasına göre belirlenmiş ve bu öğretmenlerin kıdemleri 1 yıl ile 14 yıl arasında değişmektedir. Veri toplama aracı olarak öğretmenlere bir problem testi uygulanmıştır. Problem testinde her problemin devamında derslerinde bu tür probleme yer verme durumu ve nedenine ilişkin bir soruda yer almıştır. Problemler öğretmenlere bireysel olarak uygulanmıştır. Problem testinden elde edilen analiz edilmiştir. Verilerin analizinin güvenilirliğini kontrol altına alabilmek için analizler iki kodlayıcı ile yürütülmüştür. Kodlayıcılar arasında uyum sağlanmıştır. Araştırma sonuçları, bu araştırmaya katılan öğretmenlerin diyagram kullanma ve denklem kurma stratejilerini daha kolay kullanabildiklerini göstermiştir. Diğer yandan sistematik liste yapma stratejilerini kullanamadıkları bu araştırmada ortaya koyulmuştur. Ayrıca bu öğretmenler. Problem testinde bulunan problemlerin eleştirel düşünme ve matematiksel düşünme becerilerinin gelişimde etkili olabileceğini düşünmelerine ve bu problemleri ilginç bulmalarına rağmen programın kazanımlarında olmadığı için derslerinde problem testindeki problemlere benzer problemleri kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretmeni, Problem çözme, Sıradışı problem.

ABSTRACT

It is known that problem solving is the subject of emphasis in our country. In this context, it is seen that there are two purposes related to problem solving when examining the specific objectives of the mathematics curriculum. These objectives are as follows. i. Students will be able to express their thoughts and reasoning in the process of problem solving and will be able to see the gaps or gaps in the mathematical reasoning of others. ii. He will develop a positive attitude towards mathematics with his/her experiences in learning mathematics and develop a self-confident approach to mathematical problems. One of the most important components in the implementation of the curriculum and the realization of its objectives is the teachers. In this context, it can be said that teacher competencies are one of the subjects that are discussed more in recent years. In this study, the strategies used by the teachers in solving nonroutine problems and the situations of giving such problems to their classes were curious. The aim of this study is to investigate the approach of mathematics teachers to nonroutine problems. This study was designed as a qualitative research model. The research was conducted on 7 secondary school math teachers, in a city centre which is located in the south of Turkey. The teachers who participated in the study were determined on a voluntary basis and their seniority ranged from 1 year to 14 years. A problem test was applied to teachers as data collection tool. In the problem test, each question was included in a question about the status and the reason for giving such problems in their classes. The problems were applied to teachers individually. Data were analyzed by content analysis. In order to control the reliability of the data analysis, the analyzes were carried out with two coders. The results of the study showed that teachers who participated in this research could use their diagram and equation strategies more easily. On the other hand, it was revealed that they could not use systematic list strategies. Also these teachers, they thought that the problems found in the problem test could be effective in the development of critical thinking and mathematical thinking skills, and although they found these problems interesting, they did not use the problems similar to the in the problem test.

Keywords: Mathematics teacher, Problem solving, Nonroutine problem Solving.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜREÇLERİ İLE ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİ**

PREFERENCES OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN RELATION TO LEARNING-
TEACHING PROCESSES AND ASSESSMENT-EVALUATION METHODS

**DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN**

ÖZET

Eğitim programının öğelerinden olan eğitim durumları kapsamındaki öğrenme – öğretme süreçleri nasıl öğretilmesi gerektiği sorusuna cevap verirken, yine eğitim programının başka bir ögesi olan ölçme – değerlendirme aşamasında, öğretim süreci sonunda belirlenen hedef-davranışlara ne düzeyde ulaşıldığı, ne kadar öğretildiği sorusuna cevap aranmaktadır. Öğretmenler öğretim programında verilen hedef davranışların kazandırılabilmesi için birbirinde farklı öğrenme-öğretme süreçleri tasarlarlar. Bu tasarımlar içerisinde kuram, strateji, yöntem ve tekniklerden faydalanırlar. Öğrenme-öğretme sürecinin başarısını ve öğrenci davranışına etkisini ise ölçme ve değerlendirme faaliyetleriyle kontrol etmektedirler. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin öğrenme-öğretme süreçleri ile ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin tercihlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmaya Ankara ili İskenderun ilçesinde yer alan bir kamu ilkokulunda görev yapan 18 sınıf öğretmeni katılmıştır. Katılımcıların 12’si bayan 6’sı erkektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 5 sorudan meydana gelen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel bir eğitim araştırması olan bu çalışmada nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Öğretmenlerin sorulara verdikleri cevaplar içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin öğrenme-öğretme süreçlerinde en fazla düz anlatım yöntemini kullandıkları anlaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğretim yöntemi seçerken çoğunlukla kişisel deneyimlerini dikkate aldıkları, deneyimli oldukları ve bu deneyim doğrultusunda kendilerini başarılı hissettikleri yöntemleri tercih ettikleri anlaşılmıştır. Öğretmenlerin, ölçme ve değerlendirme aracı olarak değişik türlerde ölçme araçları kullandıkları, ölçme araçlarını genellikle hazır olarak kullandıkları, ölçme ve değerlendirme yöntemlerini tercih ederken alışkanlıklarını dikkate aldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca ölçme - değerlendirme sürecinde genellikle pratik ve kolay olanı tercih ettikleri anlaşılmıştır. Bununla birlikte öğretim hedeflerini dikkate alan öğretmenlerin test dışı ölçme ve değerlendirme yöntemlerini tercih ettikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, Öğrenme-öğretme süreçleri, Ölçme ve değerlendirme.

ABSTRACT

Learning-teaching processes which are one of the components of the curriculum answers to the question of how to teach whereas in the assessment-evaluation process which is another component of the curriculum, the aim is to explore to what extent learning objectives are achieved at the end of the teaching process and how much it is taught. Teachers design various learning-teaching processes in order to provide students to acquire the target behaviors determined in the curriculum. They make use of theories, strategies, methods and techniques while designing those processes. They control the influence of the learning-teaching process on student achievement and behaviors through the use of assessment-evaluation practices. The present study aims to investigate preferences of primary school teachers related to learning-teaching processes and assessment-

evaluation methods. To accomplish this aim, 18 primary school teachers working in a state school located in İskenderun county of Ankara participated in the study. 12 of them were female and 6 of them were male participants. As a data collection tool, the researchers devised a semi-structured interview form including 5 questions. In the study which is a qualitative educational research, content analysis categorized under qualitative data analysis techniques was employed. Responses of teachers to interview questions were analyzed via content analysis technique. Results indicate that teachers utilize direct instruction method most of the time in the learning-teaching processes. It is also found out that teachers usually take their personal experiences into account; and they perceive themselves as being experienced. In the direction of those experiences, they prefer methods which they feel themselves successful in using. It is also detected that teachers resort to various assessment-evaluation tools, they use ready-made evaluation tools; and they consider their habits while selecting assessment-evaluation tools. Moreover, they are found to opt for methods practical and easy to use in the process of assessment-evaluation. In addition, results demonstrate that teachers who take teaching objectives into consideration prefer assessment-evaluation methods different from tests.

Keywords: Primary school teachers, Learning-teaching processes, Assessment and evaluation.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ 4.0 ENDÜSTRİ ÇAĞINA İLİŞKİN FARKINDALIKLARI:
BİR METAFORİK ÇALIŞMA**

TEACHER CANDIDATES' AWARENESS OF 4.0. INDUSTRIAL AGE: A METAPHORIC
STUDY

**DR. ÖĞR. ÜYESİ YAVUZ BOLAT
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH BALAMAN**

ÖZET

Makine gücünün; insan gücünün yerini alarak üretim süreçlerini kendiliğinden yönetebilir hale gelmesi olarak tanımlanan 4.0 Endüstri Çağı insan yeterliklerinin ve yeteneklerinin makinelerce de gerçekleştirilebileceği imkanları sunmaktadır. 4.0 Endüstri Çağı ile mevcut olandan daha düşük maliyetlerle daha seri üretim, daha ekonomik imkânlarla ve daha az enerji ile daha nitelikli ürünlerin üretilmesi, geliştirilmesi hedeflenmektedir. Üretim, gıda, turizm, ulaşım, tasarım, pazarlama gibi birçok alanı etkileyecek ve değiştirecek olan bu anlayışın eğitimi ve eğitim sistemlerini etkilemesi de kaçınılmaz olacaktır. Teknolojinin varlığının ve gelişmesinin eğitim sektörünü doğrudan ve derin şekilde etkilediği, teknolojinin eğitime mutlaka entegre olduğu bilinen bir gerçektir. Bu noktada eğitimcilerin gelişen ve inisiyatif alabilen teknolojilere ilişkin tutum ve becerileri önemli bir konu haline gelmektedir. Özellikle yapay zekâ teknolojileri ve sanal gerçeklik uygulamaları eğitim-öğretim süreçlerine yön verecektir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının 4.0 Endüstri Çağı ve onun getirdiği bakış açısına ilişkin farkındalıklarının araştırılması ve farkındalıklarının yükseltilmesi gerekmektedir. Yapılan bu araştırma öğretmen adaylarının 4.0 Endüstri Çağına ilişkin farkındalıklarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla hızlı gelişen teknoloji çağında öğrencilik yaşamlarını sürdürmüş olan katılımcı öğrencilerin teknolojik yenilikleri kendi alanları ile ne düzeyde ilişkilendirdikleri, ne düzeyde takip ettikleri de anlaşılabılır. Araştırmanın çalışma grubunu, Mustafa Kemal Üniversitesi'nde 2017 -2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 91 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan "4.0 Endüstri Çağı..... gibidir/benzer, çünkü." ibaresini içeren formlar vasıtası ile toplanmıştır. Nitel bir araştırma olan bu çalışmada katılımcı cevaplarından elde edilen veriler metafor analizine göre değerlendirilmiştir. Elde edilen metaforik verilerden kategoriler oluşturularak sonuçlar ve konu alanına ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Metafor, 4.0 Endüstri çağı.

ABSTRACT

4.0 Industrial Age defined as the self-management of production processes in which machine power takes the place of manpower offers the opportunities of human competencies and capabilities to be operated by machines. Owing to 4.0 Industrial Age, it is aimed to produce and develop more qualified products with more mass production, more economic opportunities, less energy and lower costs than available. This understanding that will influence and change many areas such as production, food, tourism, transportation, design and marketing will inevitably have an impact upon education and education systems. It is a well-known fact that the existence and development of technology directly and deeply affects the education sector; and technology is necessarily integrated in education. At this point, attitudes and skills of educators about technologies that are developing

and taking initiative are becoming an important issue. Particularly artificial intelligence technologies and virtual reality applications will guide the teaching-learning processes. In this context, it is necessary to investigate and enhance the awareness of teacher candidates about the 4.0 Industrial Age and the perspective it brings. This research aims to reveal teacher candidates' awareness regarding 4.0 Industrial Age. For this purpose, it can be understood to what extent student participants who have maintained their student life in the rapidly developing technology age can follow and associate technological innovations with their own fields. The sampling group of the study consists of 91 teacher candidates studying at Mustafa Kemal University in the 2017-2018 academic year. Data were collected by means of the forms containing the expression "4.0 Industrial Age is like/is similar to....., because." prepared by the researcher. In this study which is a qualitative research, data obtained from participant responses were interpreted through metaphor analysis. Categories are unraveled from metaphorical data and suggestions on the subject area are presented.

Keywords: Teacher candidates, Metaphor, 4.0. Industrial age.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HİTİT ÇİVİYAZILI METİNLERDE TANRI UBIJA (UBİYA)

DR. ÖĞR. ÜYESİ NURSEL ASLANTÜRK

ÖZET

MÖ. II.binde Hint Avrupalı kavimlerden olan Hititler; Boğazköy merkez olmak üzere Anadolu'da Hitit Devleti'ni kurmuşlardır. Boğazköy'de yapılan kazılarda gün yüzüne çıkarılan tabletlerin büyük bir bölümünün dini içerikli olması Hititler'in dine çok önem verdiklerini göstermektedir. Eski Hitit Dönemine tarihlendirilen çiviyazılı metinlerde Güneş Tanrısı (^PUTU), Fırtına Tanrısı (^PU), Tanrıça Inara, Taht Tanrıçası Halmašuit ve Tanrı Telipinu gibi çok az sayıda tanrı adları geçmektedir. Fetihçi bir toplum olan Hititler'in siyasi ve askeri olarak geliştikleri dönemde, yani imparatorluk döneminde boyundurukları altına aldıkları devletlerin tanrılarını kendi tanrılar topluluğuna katarak panteonlarını oldukça genişlettikleri bu döneme ait metinlerde geçen tanrı adlarının çeşitliliğinden öğrenilmektedir. Bu çalışmada politeist yani çok tanrılı bir inanışa sahip olan Hititlerin tanrılar topluluğunda yer alan Tanrı Ubiya'nın adının anlamı, kökeni, tanrının nasıl ve ne zaman kutsanıldığı Hitit çiviyazılı belgelerden elde edilen veriler doğrultusunda değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hititler, Hurriler, Ubija (Ubiya), Din, Tanrı.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**10-11 YAŞ GRUBU BAYAN SPORCULARA ÖZEL HAZIRLIK DÖNEMİNDE UYGULANAN
ALETİ-LETSİZ KUVVET ÇALIŞMALARININ 100 M SERBEST STİL PERFORMANSINA
ETKİSİ**

THE EFFECTS OF WITH AN EQUIPMENT-NON EQUIPMENT STRENGTH EXERCISES APPLIED
TO 10-11 YEAR OLD GROUP FEMALE ATHLETES DURING THE PREPARATION PERIOD ON THE
PERFORMANCE OF 100M FREE STYLE

**MEHMET KÖKPINAR
DOÇ. DR. ÖĞR. ÜYESİ GAZANFER KEMAL GÜL
GÖNÜL AK
ARŞ. GÖR. MÜGE SARPER KAHVECİ
MURATCAN CAMGÖZ**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı 10-11 yaş grubu bayan yüzücülere özel hazırlık döneminde yaptırılan 6 haftalık aletli aletsiz kuvvet çalışmalarının 100 m serbest stil dereceleri üzerine etkisinin incelenmesidir.

Bu çalışmaya, Kocaeli Yüzme Kulübü yüzücülerinden gönüllü 21 bayan sporcu katılmış, sporcuların yaşları, ağırlıkları ve boyları ve tespit edilmiştir. Kontrol grubunda bulunan 7 sporcunun (boy ortalaması $142 \pm 4,27$ cm, ağırlık ortalaması $37,14 \pm 5,42$ kg, yaş ortalaması $10,57 \pm 0,53$ yıl, antrenman yaşı ortalaması $2,4 \pm 0,53$ yıl) ; deney 1 grubunda bulunan 7 sporcunun (boy ortalaması $137 \pm 3,46$ cm, ağırlık ortalaması $33 \pm 3,97$ kg, yaş ortalaması $10,57 \pm 0,53$ yıl, antrenman yaşı ortalaması $2,2 \pm 0,48$ yıl) ; deney 2 grubunda bulunan 7 sporcunun (boy ortalaması $147 \pm 4,9$ cm, ağırlık ortalaması $36,71 \pm 5,6$ kg, yaş ortalaması $10,57 \pm 0,53$ yıl, antrenman yaşı ortalaması $2,4 \pm 0,53$ yıl) olarak tespit edilmiştir.

Bu çalışmaya katılan 21 sporcu; kontrol, deney 1 ve deney 2 grubu olarak 7'şer kişiden oluşan 3 gruba ayrılmıştır. Kontrol grubuna 6 hafta boyunca haftada 6 gün 2 saat el ve ayak paletsiz antrenmanları yaptırılırken, deney 1 grubuna el paletli antrenman yaptırılırken, deney 2 grubuna ayak paleti ile antrenman yaptırılmıştır.

6 haftalık periyot sonunda, sporcuların antrenman programından önce alınan 100 m serbest stil dereceleri tekrar alınmıştır. Elde edilen ilk ve son ölçümler SPSS 11.5 programında grupların kendi aralarındaki ölçümler WILCOXON SIGNED RANK testi ile gruplar arası ölçümler K-INDEPENDENT SAMPLES testi ile karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda kontrol

grubunda; $P > 0.05$ olduğundan ilk ölçüm ve son ölçümlerinde elde edilen 100 metre sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken, derece bazında gelişim saptanmıştır. Deney 1 grubunda ise; $P > 0.05$ olduğundan deney grubunun ilk ölçüm ve son ölçümlerinde elde edilen 100 metre sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Deney 2 grubunda ise; $P > 0.05$ olduğundan deney 2 grubunun ilk ölçüm ve son ölçümlerinde elde edilen 100 metre sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken, derece bazında gelişim saptanmıştır.

Sonuç olarak tüm gruplar arasında ise; $P > 0.05$ olduğundan grupların ilk ölçüm ve son ölçümlerinde elde edilen 100 metre sonuçları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Yapılan çalışmanın sonucuna göre deney gruplarıyla kontrol grubu arasında bir fark bulunmamıştır.

Sonuç olarak yapılan çalışmada ayak paletiyle yüzen sporcularda paletsiz yüzen sporcuların dereceleri arasında anlamlı farklılık elde edilmediği için bu yaş grubu sporcularda ayak paletli yapılan çalışmanın 100 m serbest dereceleri için bir anlam ifade etmediği saptanmıştır.

Anahtar Kelime: kuvvet, el paleti, ayak paleti, yüzme

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the effect of 6 weeks of instrumental force work on 100 m free-style grades on the preparation period for female swimmers of 11years group.

In this study, 21 female athletes from Kocaeli Swimming Club and volunteers were included in the study and the ages, weights and lengths of the athletes were determined. In the control group, 7 athletes (height average 142 4,27 cm, Weight average 37,14 5,42 kg, age average 10,57 0,53 years, training average 2,4 0,53 years) ;the mean age of the seven athletes (height average 137 3,46 cm, Weight average 33 3,97 kg, age average 10,57 0,53 years, training average 2,2 0,48 years) in the experimental group 1. the mean age of the seven athletes (height average 137 3,46 cm, Weight average 33 3,97 kg, age average 10,57 0,53 years, training average) ; the mean height of 7 athletes (147 4.9 cm, Weight averaged 36.71 5.6 kg, age averaged 10,57 0.53 years, training averaged 2,4 0.53 years) were determined.

21 athletes who participated in this study were divided into three groups consisting of 7 people as

control, experiment 1 and Experiment 2 groups. The control group was trained for 6 days and 2 hours per week for 6 weeks without hand and foot palettes, while the experiment was conducted for 1 group with hand palettes and the experiment was conducted for 2 groups with foot Palettes.

At the end of the 6-week period, athletes received 100 m freestyle degrees before the training program was repeated. The first and last measurements obtained were compared with the WILCOXON landmark rank test and the K-INDEPENDENT samples test in the SPSS 11.5 program. As a result of the comparison, there was no statistically significant difference between the results of the first measurement and the final measurements of 100 meters in the control group, since $p > 0.05$, while there was no difference between the results of the first measurement and the results of the second measurement. In the group 1, there was a statistically significant difference between the results of 100 meters in the first measurement and final measurements of the experiment group as $p > 0.05$. Experiment 2 Group; $p > 0.05$, Experiment 2 the results obtained in the first measurement and the final 100 yards of the group, a statistically significant difference between measurements was found, while in some degree has been identified for development.

As a result, there was no statistically significant difference between the groups in terms of $p > 0.05$ and the results obtained in the first measurement and final measurements of the groups. According to the results of the study, there was no difference between experimental groups and control groups.

As a result, it was found that this age group of athletes did not make any sense for the 100 m free degree of foot palette because the athletes who swim with the foot palette did not have a significant difference in the degree of the athletes who swim without the palettes.

Key words: Strength, Hand palette, foot palette, swimming

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**DOĞAL KAÜÇUK (NR) KARIŞIMININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
SYNTHESIS AND CHARACTERIZATION OF NATURAL RUBBER (NR) BLENDS**

**DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKÇİOĞLU ÇAKMAK
YAHYA EMRE ENGİN**

ÖZET

Elastikiyet; bir malzemenin üstüne kuvvet uygulandıktan sonra orjinal (kuvvet uygulanmadan önce) şekline dönme eğiliminin bir ölçüsüdür. Mükemmel elastik malzemeler, uygulanan kuvvet kaldırıldığında orjinal şekline ve boyutuna geri döner ve bu tür malzemelerin esnekliği %100'dür. Bazı polimerler yapısal özelliklerinden dolayı yüksek elastik davranış sergileyebilirler. Doğal kauçuk (NR), kullanılan ilk yüksek elastikiyet özelliği gösteren polimerlerdendir. Doğal kauçuk, yüksek mukavemet, yüksek kopma uzaması, düşük kalıcı deformasyon gibi çok özel mekanik özelliklere sahiptir. Bunların yanı sıra doğal kauçuğun ısıya, ozona, yağlara (motor yağları) ve hidrokarbonlara karşı direnci oldukça düşüktür. Bu çalışma kapsamında, teğetsel rotor ve içiçegeçmeli rotor kullanılarak değişik formülasyonlarda hazırlanan hamurların reolojik özellikleri ve vulkanizasyon özellikleri incelenmiş vulkanize edilmiş (pişirilmiş) hamurların sertliği, kopma ve uzama dayanımları, yırtılma dayanımları analiz edilmiştir. Mevcut NR'nin kompozisyonu değiştirilerek yeni hazırlanan NR kauçuğunun mekanik özelliklerinde meydana gelebilecek değişimlerin incelenmesi amaçlanmıştır. NR hamuru hazırlamak için; bütadien kauçuk, karbon siyahı, parafinik yağ, aktivatör, antiozonat, kükürt ve hızlandırıcı kullanılmıştır. Bu amaçla iki farklı banbury rotorunda (teğetsel ve iç içe geçmeli tip) kompozisyonu daha önceden bilinen ve bu çalışmada geliştirilen yeni bir kauçuk karışımı hazırlanmış ve her iki örneğe de mekanik ve reolojik analizler uygulanmıştır. Mekanik özellikler içerisinde en önemli kriterlerden birisi kopma gerilmesidir. Bu özellik ne kadar yüksek olursa nihai ürün o kadar dayanıklıdır. Mevcut NR ile, yeni formülasyona uygun hazırlanan NR' nin kopma gerilmesi kıyaslandığında mevcut NR'nin kopma gerilmesi 12.2 MPa iken, yeni NR' nin kopma gerilmesi 15.6 MPa' dır. Ayrıca yeni geliştirilen NR'nin yırtılma dayanımının 64,2 kN/m' den 70,1 kN/m' e arttığı gözlenmiştir. Sonuç olarak yeni geliştirilen modifiye NR' nin, kauçuk sektöründe kullanılabileceği gösterilmiş ve karakterizasyon analizleri ile ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: NR kauçuk, polimer, reoloji

ABSTRACT

Elasticity; it is a measure of the tendency to return to the original (before force is applied) after applying force to a material. Excellent elastic materials return to the original shape and size when the applied force is removed and the flexibility of such materials is 100%. Some polymers may exhibit high elastic behavior due to their structural properties. Natural rubber (NR) is one of the first high elasticity polymers. Natural rubber has very special mechanical properties such as high strength, high elongation at break, low permanent deformation. In addition, the resistance of natural rubber to heat, ozone, oils (motor oils) and hydrocarbons is quite low. In this study, the rheological properties and vulcanization properties of the dough prepared in different formulations using tangential rotor and rotating rotor were investigated. It is aimed to investigate

the changes in the mechanical properties of newly prepared NR rubber by changing the composition of the current NR. To prepare the NR; butadiene rubber, carbon black, paraffinic oil, activator, antiozonate, sulfur and accelerator are used. For this purpose, a new mixture of rubber was prepared in two different banbury rotors (tangential and intermeshing types), which was previously known and developed in this study, and both samples were subjected to mechanical and rheological analysis. One of the most important criteria in mechanical properties is the tensile strength. The higher this property, the more durable the final product is. When newly prepared NR is compared with the current NR, the tensile strength of the current NR is 12.2 MPa, while the newly prepared NR 15.6 MPa. In addition, it was observed that the newly prepared NR tear strength increased from 64.2 kN /m to 70.1 kN /m. As a result, it has been shown that the modified NR can be used in the rubber industry and it has been demonstrated by characterization analysis.

Keywords: NR rubber, polymer, rheology

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**GLİSEROL VE GLİSEROL-SU SOLÜSYONLARININ VİSKOZİTESİNİN DENEYSEL
İNCELENMESİ**

EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF THE VISCOSITY OF GLYCEROL AND
GLYCEROL-WATER SOLUTIONS

DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK

ÖZET

Gliserol (1,2,3-propanetriol), en kapsamlı olarak incelenen hidrojen bağlı sistemlerden biridir. Molekül içerisindeki üç hidroksi grubunun varlığı özellikle zengin ve karmaşık konformasyonel ve yapısal davranışlara yol açar. Ayrıca, gliserol, düşük molekül ağırlıklı organik bir çözücüdür, böylece organik bir bileşik ile homojen ve kolay bir karışım hazırlanması mümkündür. Gliserolün oldukça fazla kullanım alanları, tek bir özellikten değil, aynı zamanda benzersiz özellik kombinasyonundan kaynaklanmaktadır. Kimyasal yapısına bağlı türevleri patlayıcılardan emülsiyonlaştırıcılara kadar neredeyse her alandaki araştırma alanına yayılmıştır. Farklı alanlarda kullanımının yanı sıra tıbbi uygulamalarda da kullanılabilir. Tıbbi uygulamalarda gliserol ve gliserol-su solüsyonunu ilaç olarak kullanabilmek için özellikleri ve reolojisi iyi bilinmelidir. Gliserolün viskozitesi oldukça yüksek olduğundan ve uygulamada zorluk yaşanabileceğinden bu çalışmada gliserolün yanı sıra gliserol-su solüsyonunun da viskozitesi incelenmiştir. Bu çalışmada, gliserol ve gliserol-su çözeltisinin viskozitesi farklı sıcaklıklarda çalışılmıştır. Deneysel olarak, gliserol-su çözeltilerinin homojen olarak hazırlanması için, 750 W gücünde prob sonikatörü (Sonics & malzemeleri INC, ABD) kullanılmıştır. 20 °C ve 40 °C arasındaki reolojik ölçümler için koni-plaka sisteminde bir stres kontrollü reometre (Malvern Kinexus Pro, UK) kullanılmıştır. Koni çapı ve açısı sırasıyla 50 mm ve 2° dir. Tüm ölçümler için koni ve plaka arasındaki boşluk 0,05 mm olarak sabitlemiştir. ± 0.1 ° C hassasiyetle ölçümler sırasında sıcaklık kontrol amaçlı bir peltier plaka düzeneği kullanılmıştır. Sonuçlar, incelenen kayma hızı ve sıcaklık aralıklarında gliserol ve gliserol-su solüsyonları için Newtonian davranışı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Ayrıca, örneklerin viskozitesi artan sıcaklıkla azalmıştır. Sıcaklık değişiminin viskozite üzerindeki etkisi, düşük sıcaklıklarda daha belirgin hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gliserol, viskozite, akış.

ABSTRACT

Glycerol (1,2,3-propanetriol) is one of the most extensively studied hydrogen-bonded systems. The presence of three hydroxy groups in the molecule gives rise to particularly rich and complex conformational and structural behaviour. Furthermore, glycerol is an organic solvent of low molecular weight, thus, homogeneous and easy blending is possible with an organic compound. The extremely wide range of uses for glycerol is due in large measure not to a single property, but to its unique combination of properties. Derivatives dependent on its chemical structure have now been extended to virtually every field of research and technology, from explosives to emulsifiers. In addition to its use in different fields, it can be used in medical applications. In order to be able to use the glycerol and glycerol-water solution as a medicine in medical applications, its characteristics and rheology must be well known. Since the viscosity of glycerol is quite high and

may be difficult in the application, the viscosity of the glycerol-water solution as well as the glycerol was investigated in this study. In this study, the viscosity of glycerol and glycerol-water solution was studied at different temperatures. Experimentally, to prepare glycerol-water solutions homogeneously, a probe sonicator (Sonics & materials INC, USA) at 750W power was used. A stress controlled rheometer (Malvern Kinexus Pro, UK) fitted by a cone-and-plate system was employed for the rheological measurements between 20°C and 40°C. Diameter and angle of the cone were 50 mm and 2°, respectively. The gap between the cone-and-plate was fixed at 0.05 mm for all measurements. A peltier plate assembly was used for temperature controlling purpose during the measurements with ± 0.1 °C precision. The results clearly reveal the Newtonian behavior of glycerol and glycerol-water in the studied ranges of the shear rate and temperature. Moreover, viscosity of samples decreases with increasing temperature. The impact of temperature change on the viscosity becomes more pronounced at low temperatures.

Keywords: Glycerol, viscosity, flow.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BORİK ASİD-GLİSERİNİN HeLa HÜCRELERİNE KARŞI IN VİTRO SİTOTOKSİK
AKTİVİTESİ**

IN VITRO CYTOTOXIC ACTİVİTY OF BORİC ACİD-GLYCERIN AGAINST HeLa CELL
LINE

**ÖĞR. GÖR. AYÇA TAŞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKCİOĞLU ÇAKMAK**

ÖZET

Amaç: Serviks kanser (SK) dünyada en sık görülen ikinci kanser türüdür ve kadınlarda en sık görülen üçüncü kansere bağlı ölüm nedenidir. SK gelişmekte olan ülkelerde kadınlarda en yaygın ölüm nedenlerinden birisidir. Hemen hemen tüm invaziv SK vakaları yüksek riskli insan papilloma virüsü (HPV) suşlarının enfeksiyonu ile ilişkilidir. Bu çalışmanın amacı, borik asit gliserinde hazırlamak ve SK HeLa hücre hatları üzerine antikanser aktivitesini belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışmada kullanılan borik asit ticari olarak satın alınmıştır. Borik asit (BA), gliserin içerisinde belirli koşullar altında prob ile çözüldü ve karakterizasyon analizleri yapıldı. BA-gliserinin sitotoksitesi MTT analizi ile değerlendirildi. HeLa hücre hatları, 24, 48 ve 72 saat boyunca farklı konsantrasyonlarda BA-gliserin (10-1400 ug / ml) ile muamele edildi.

Bulgular: Çalışmamızda Borik asit-gliserin çözeltisi hazırlandı. Bu solüsyonun UV-vis spektrofometrik analizi yapılmıştır. HeLa hücresindeki BA-gliserinin ile karşılaştırılabilir sitotoksik etkisi tespit edildi. BA-gliserinin HeLa hücre hattı üzerindeki etkileri kontrol grubu ile 24, 48 ve 72 saat süre ile karşılaştırıldı ve IC50 değerleri bulundu. 570 nm'deki spektrofotometrik değerler kaydedildi ve Graphpad Prism7 ile analiz edildi.

Sonuç: Kemoterapi ve radyoterapi dahil olmak üzere çeşitli yöntemler SK tedavisinde kullanılmaktadır. Bununla birlikte, tedavi ile kanser önleme için daha az yan etkisi olan diğer stratejiler gereklidir. Bu çalışmada, HeLa hücre hattında BA-gliserinin antikanser etkilerinin olduğunu ve hücre büyümesini inhibe ettiğini bulduk. Bugüne kadar, borik asit-gliserin antikanser aktivitesi hakkında bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma bu konuda yeni bilgiler sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Serviks kanser, HeLa, Borik asit, Gliserin

ABSTRACT

Objective: Cervical cancer (SC) is the second most common cancer in the world and is the third most common cancer-related death in women. SC is the most common cause of death in women in developing countries. Almost all invasive SC cases are associated with infection of high-risk human papilloma virus (HPV) strains. The aim of this study is to prepare boric acid in glycerin, and to determine the anticancer activity on SC HeLa cell lines.

Materials&Methods: Boric acid used in this study is commercially purchased. Boric acid (BA) was dissolved in glycerin under certain conditions by probe probe and characterization analyzes were performed. Cytotoxicity of the BA-glycerin was evaluated by MTT assay. HeLa cell line were treated with different concentrations of BA-glycerin (10-1400 µg/ml) for 24, 48 and 72 hours.

Results: In our study, Boric acid-glycerin solution was prepared. UV-vis spectrofometric analysis of this solution was performed. For BA-glycerin comparable cytotoxic action on HeLa cell was detected. The effects of BA-glycerin on the HeLa cell line were compared to the control group and IC₅₀ values were found for 24, 48 and 72 hours. The spectrophotometric readings at 570 nm were recorded and analysed with Graphpad Prism7.

Conclusion: Several approaches administrate the treatment of cervical cancer, including chemotherapy and radiotherapy. However, other strategies with fewer side effects are necessary for treatment and prevention. In this study, we found that the HeLa cell line of BA-glycerin had anticancer effects and inhibited cell growth. To date, there are no studies on the anticancer activity of boric acid-glycerin. This study will provide new information on this subject.

Key Words: Cervical cancer, HeLa, Boric acid, Glycerin

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BORİK ASİTİNİN MEME KANSER HÜCRE HATLARI ÜZERİNE ANTI-KANSER
AKTİVİTESİ**

ANTI-CANCER ACTIVITY OF BORIC ACID ON BREAST CANCER CELL LINES

**DR. ÖĞR. ÜYESİ NEŞE KEKLİKÇİOĞLU ÇAKMAK
ÖĞR. GÖR. AYÇA TAŞ**

ÖZET

Borik asit (BA, H_3BO_3) hafif antiseptiktir ve maya enfeksiyonlarını tedavi eder. BA in düşük dozlarda tüketimi insan sağlığı için güvenli olsada yüksek dozlarda tüketimi evrensel olarak toksik kabul edilir. Bor bileşikleri, insan sağlığı üzerindeki muhtemel yararlı etkileri nedeniyle şu anda çalışılmaktadır. Bor bileşikleri kanser hücrelerinde proteazom inhibitörü olarak görev yapar. Borun gözlenen antikanser faaliyetlerinin altında yatan mekanizmalar tam olarak bilinmemektedir. Son çalışmalar, hücre farmakolojik konsantrasyonlarının hücre morfolojisi, proliferasyonu ve metastazı üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Meme kanseri, kadınlarda en sık görülen kanser olup, kanser ölümlerinin en önemli sebebidir ve dünya çapındaki kadınlar için morbidite ve mortalitenin önde gelen nedenlerinden biridir. Meme kanseri tedavisinde hormon inhibitörleri, kemoterapi ve monoklonal antikoları içeren terapötik stratejiler kullanılmaktadır. Kemoterapi, meme kanserinin tedavisinde giderek daha önemli hale gelmiştir ve cerrahi sonrası kanser nüksünü önlemek için gerekli tedavinin önemli bir parçası olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte, kemoterapiye en büyük engel ilaç direncidir. Bu çalışmada MDA-MB-231 hücre hattında borik asidin (BA) sitotoksik etkisi araştırılmıştır. Bu çalışmada kullanılan borik asit ticari olarak satın alınmıştır. Borik asit, prob sonikatör ile su içerisinde çözölmüş ve karakterizasyon analizleri yapılmıştır. MDA-MB-231 meme kanseri hücre hattına sentezlenen BA uygulanmış ve MTT yöntemi kullanılarak BA'nın sitotoksik etkisi belirlenmiştir. MDA-MB-231 hücrelerine 24, 48 ve 72 saat boyunca farklı konsantrasyonlarda BA (1-200 $\mu g / ml$) uygulanmıştır. Borik asit-suyun MDA-MB-231 meme kanseri hücre hattı üzerindeki etkileri kontrol grubu ile karşılaştırılmış ve 24, 48 ve 72 saatlerde IC50 değerleri bulunmuştur. Bu çalışmada, BA' nın MDA-MB-231 meme kanseri hücresi üzerindeki etkisinin, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında kanser hücrelerinde büyümeye karşı inhibe edici olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Borik asit, kanser, MDA-MB-231, MTT.

ABSTRACT

Boric acid (BA, H_3BO_3) is a mild antiseptic and treats yeast infections. Although consumption of low doses of BA is safe for human health, its consumption in high doses is universally considered toxic. Boron compounds are now under study because of their possible beneficial effects on human health. Boron compounds serve as a proteasome inhibitor in cancer cells. The mechanisms underlying the observed anticancer activities of the boron are not fully known. Recent studies have investigated the effects of pharmacological concentrations of BA on cell morphology, proliferation, and metastasis. Breast cancer is the most common cancer among women, the number one cause of cancer mortality, and one of the leading causes of morbidity and mortality for women worldwide. Therapeutic strategies including hormone inhibitors, chemotherapy and monoclonal antibodies are used in breast cancer treatment. Chemotherapy has become more and more important in the treatment of breast cancer, and is considered to be a key part of the treatment needed to avoid the recurrence of cancer after surgery. However, the biggest obstacle to chemotherapy is drug resistance. In this study, we investigated to cytotoxic effect of boric acid (BA) on MDA-MB-231 cell line. Boric acid used in this study is commercially purchased. The boric acid was dissolved in water by probe sonicator under certain conditions and characterization analyses were carried out. The synthesized BA was applied to the MDA-MB-231 breast cancer cell line and the cytotoxic effect of BA were determined by using MTT method. MDA-MB-231 cells were treated with different concentrations of BA (1-200 μ g/ml) for 24, 48 and 72 hours. The effects of boric acid-water on the MDA-MB-231 breast cancer cell line were compared to the control group and IC_{50} values were found for 24, 48 and 72 hours. In this study, it was shown that the effect of BA on MDA-MB-231 breast cancer cell was inhibitory to growth in cancer cells compared with control group.

Keywords: Boric acid, cancer, MDA-MB-231, MTT

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

FARKLI KANSER HÜCRELERİNDE ARNEBIA DENSIFLORA'NIN ANTİ-KANSER
AKTİVİTE ETKİNLİĞİNİN İN VİTRO ÇALIŞMASI

AN İN VİTRO STUDY OF ANTİ-CANCER ACTİVİTY ETHYL ACETATE EXTRACT OF
ARNEBIA DENSIFLORA ON DIFFERENT CANCER CELL LİNES

ÖĞR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ
PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ

ÖZET

Amaç: Türkiye’de yetişen *Arnebia densiflora*’nın (Boraginaceae), iyi bilinen naftakinon türevi kırmızı bir pigment olan şikonin içerdiği bildirilmiştir. Şikonin ve diğer bazı naftokinonlar gıda, ilaç, kozmetik ürünlerinde ve tekstil endüstrisinde kırmızı/mor renklendirici olarak yaygın şekilde kullanılmaktadır. Biz nöroblastoma (SH-SY5Y) ve meme kanseri (MDA-MB-231) hücre hatları üzerine *Arnebia densiflora* bitkisinin anti-kanser aktivitesini belirlemek için, bitkinin kök kısımlarından etil asetat özütü hazırladık.

Gereç ve Yöntem: *Arnebia Densiflora* (Boraginaceae) bitkisi 1540 m yükseklikte Kangal (Sivas-Türkiye) ilçesinden tam çiçek açma aşamasında toplandı. Akpulat HA, Cumhuriyet Üniversitesi Sivas, Türkiye tarafından tespit edildi. Kurutulmuş ve toz haline getirilmiş kökler (5 g), 50 mL etil asetat içerisinde oda sıcaklığında bir çalkalayıcıda 24 saat maserasyon yöntemi ile özütlenme yapıldı. Hazırlanan özüt SH-SY5Y ve MDA-MB-231 hücre hatlarına uygulandı ve bu özütün anti-kanser aktivitesi MTT metodu kullanılarak belirlenmiştir. SH-SY5Y ve MDA-MB-231 hücre hatları 24, 48 ve 72 saat boyunca farklı konsantrasyonlarda etil asetat özütü (10–1000µg/ml) ile muamele edildi. 570 nm'deki spektrofotometrik değerler kaydedildi ve Graphpad Prism7 ile analiz edildi.

Bulgular: Bu çalışmada, SH-SY5Y ve MDA-MB-231 hücre hatları üzerine *Arnebia densiflora* köklerinden elde edilen etil asetat özütünün anti-kanser aktivitesi kontrol grubu ile karşılaştırılmış ve 24, 48 ve 72 saatlerde IC50 değerleri belirlenmiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, etil asetat özütünün SH-SY5Y hücre hattı üzerindeki etkisinin, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında MDA-MB-231'e göre kanser hücrelerinde büyümeye karşı daha fazla inhibe olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nöroblastom, SH-SY5Y, Meme Kanseri, MDA-MB-231, *Arnebia Densiflora*

ABSTRACT

Objective: *Arnebi densiflora* (Boraginaceae) grown in Turkey, which is well known naphthoquinone derivative has been reported that a red pigment contained in shikonin. Shikonin and some other naftokinones are widely used as red/purple colorants in food, medicine, cosmetics and textile industry. We investigated to prepare ethyl acetate extract from root parts of *Arnebia densiflora* plant, to determine anti-cancer activity on neuroblastoma (SH-SY5Y) and breast cancer (MDA-MB-231) cell lines.

Materials&Methods:

Arnebia densiflora used in this study were collected from Kangal/Sivas, Turkey at a height of 1540 meters at the stage of full flowering and was identified by Prof. Dr. Akpulat HA, Cumhuriyet University Sivas, Turkey. Dried and powdered roots (5g) were extracted 50mL of ethyl acetate separately, by maceration method for 24 h in a shaker at room temperature. The prepared extract was applied to SH-SY5Y and MDA-MB-231 cell lines and the anti-cancer activity of this extract were determined by using MTT method. The SH-SY5Y and MDA-MB-231 cell lines were treated with different concentrations of ethyl acetate extract (10–1000µg/mL) for 24, 48 and 72 hours. The spectrophotometric readings at 570 nm were recorded and analysed with Graphpad Prism7.

Results: In this study, the anti-cancer activity of ethyl acetate extract from roots of *Arnebia densiflora* on the SH-SY5Y and MDA-MB-231 cell lines were compared with the control group and IC₅₀ values were determined for 24, 48 and 72 hours.

Conclusion: In this study, the effect of the ethyl acetate extract on the SH-SY5Y cell line was shown to be more inhibitory to growth in cancer cells than MDA-MB-231 compared to the control group.

Key Words: Neuroblastoma, SH-SY5Y, Breast Cancer, MDA-MB-231, *Arnebia Densiflora*

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ARNEBIA DENSIFLORA'NIN MEME KANSERİ HÜCRE HATLARI ÜZERİNE
METANOL VE SU ÖZÜTLERİNİN ANTİ-KANSER AKTİVİTESİ**

ANTICANCER ACTIVITY OF METHANOL AND WATER EXTRACTS OF ARNEBIA
DENSIFLORA ON BREAST CANCER CELL LINES

**ÖĞR. GÖR. DR. AYÇA TAŞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERKAN GÜMÜŞ
PROF. DR. YAVUZ SİLİĞ**

ÖZET

Amaç: Biyoaktif doğal ürünlerin (bitki sekonder metabolitleri), kanserin çeşitli tipleri ve aşamalarının önlenmesi ve tedavisi için terapötik değere sahip olduğu iyi bilinmektedir. Arnebia, Boraginaceae ailesinin bir üyesidir. Bitkinin tıbbi özellikleri ile iyi bilinir ve zengin naftokinon içeriğinden dolayı çok popülerdir. Bu çalışmada, meme kanseri MDA-MB-231 hücre hatlarında sitotoksikite ve apoptotik aktivitelerin belirlenmesi amacıyla, Arnebia densiflora (Boraginaceae) bitkisinin kök kısımlarından metanol ve su özütleri hazırlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: *Arnebia Densiflora* (Boraginaceae) bitkisi 1540 m yükseklikte Kangal (Sivas-Türkiye) ilçesinden tam çiçek açma aşamasında toplandı. Akpulat HA, Cumhuriyet Üniversitesi Sivas, Türkiye tarafından tespit edildi. Kurutulmuş ve toz haline getirilmiş kökler (5 g), 50 mL methanol ve su içerisinde ve oda sıcaklığında bir çalkalayıcıda 24 saat maserasyon yöntemi ile özütlenme yapıldı. Hazırlanan özütler MDA-MB – 231breast kanser hücre hattına uygulandı ve bu özütlerin sitotoksik etkisi MTT yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. MDA-MB-231 hücreleri, 24, 48 ve 72 saat boyunca farklı konsantrasyonlarda metanol ve su özütleri (10–1000µg/mL) ile muamele edildi. 570 nm'deki spektrofotometrik değerler kaydedildi ve Graphpad Prism7 ile analiz edildi. Apoptoz ve nekroz, Hoechst 33258 (HO) / propidyum iyodür (PI) çift boyama kullanılarak floresan mikroskobu ile belirlenmiştir.

Bulgular: Bu çalışmada, MDA-MB-231 hücreleri üzerine *Arnebia densiflora*'nın kök metanol ve su özütlerinin etkileri kontrol grubu ile karşılaştırılmış ve 24, 48 ve 72 saatlerde IC₅₀ değerleri belirlenmiştir. Ayrıca, *Arnebia densiflora* köklerinden elde edilen metanol ve su özütleri meme kanseri hücrelerinde apoptotik aktivite göstermiştir.

Sonuç: Bu çalışmada, metanol ve su özütlerinin MDA-MB-231 hücreleri üzerinde büyümeyi inhibe ettiği ve kontrol grubu ile karşılaştırıldığında apoptoza neden olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, MDA-MB-231, *Arnebia densiflora*, MTT

ABSTRACT

Objective: The bioactive natural products (plant secondary metabolites) are well known to possess therapeutic value for the prevention and treatment of various types and stages of cancer. *Arnebia* is a member of the Boraginaceae family. It is well known for the medicinal properties of the plant and is very popular due to its rich naftokinon content. In this study, we aimed to prepare methanol and water extracts from root parts of *Arnebia densiflora* (Boraginaceae) plant, to determine cytotoxicity and apoptotic activities on breast cancer MDA-MB-231 cell lines.

Materials&Methods: *Arnebia densiflora* used in this study were collected from Kangal/Sivas, Turkey at a height of 1540 meters at the stage of full flowering and was identified by Prof. Dr. Akpulat HA, Cumhuriyet University Sivas, Turkey. Dried and powdered roots (5g) were extracted 50mL of methanol and water separately, by maceration method for 24 h in a shaker at room temperature. The prepared extracts were applied to MDA-MB-231breast cancer cell line and the cytotoxic effect of these extracts were determined by using MTT method. The MDA-MB-231cells were treated with different concentrations of methanol and water extracts (10–1000µg/mL) for 24, 48 and 72 hours. The *spectrophotometric readings at 570 nm* were recorded and *analysed with Graphpad Prism7*. Apoptosis and necrosis were determined by fluorescence microscopy using the Hoechst 33258 (HO)/propidium iodide (PI) double staining.

Results: In this study, the effects of methanol and water extracts from roots of *Arnebia densiflora* on the MDA-MB-231 cells were compared with the control group and IC₅₀ values were determined for 24, 48 and 72 hours. Also, the methanol and water extracts from roots of *Arnebia densiflora* showed apoptotic activity in breast cancer cells.

Conclusion: In this study, it was shown that the effect of methanol and water extracts on MDA-MB-231 cells was inhibitory to growth in cancer cells and induced apoptosis when compared with control group.

Key Words: Breast Cancer, MDA-MB-231, *Arnebia Densiflora*, MTT

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**VAN İLİ HALK SAĞLIĞI LABORATUVARINA GÖNDERİLEN KAN ÖRNEKLERİNDE
HEPATİT VE HIV SEROPREVALANSI**

SEROPREVALENCE OF HEPATİTİS AND HIV İN BLOOD SAMPLES SENDED
TO VAN PUBLIC HEALTH LABORATORY

**UZMAN BİYOLOG DUYGU KÜBRA TUNA
DR. ÖĞR. ÜYESİ YALÇIN DİCLE
UZMAN BİYOLOG ELİF AYDIN**

ÖZET

Amaç: Viral hepatitler ve HIV enfeksiyonu küresel düzeydeki önemini hala korumaktadır. Bu çalışma, 3 Ocak 2016 ve 5 Ocak 2018 tarihleri arasında Van ili Halk Sağlığı Laboratuvarına gönderilen klinik örneklerde; HBsAg, anti-HBs, anti-HAV IgG, anti-HCV ve anti-HIV seropozitiflik oranlarının belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmamızda Van ili ve çevresinden Ocak 2016 ile Ocak 2018 tarihleri arasında laboratuvarımıza gönderilen klinik HBsAg, anti-HBS, anti-HCV, anti-HAV IgG ve anti-HIV seroprevalansı açısından retrospektif olarak değerlendirildi. İmmünolojik incelemeler mikro-elisa yöntemi ile gerçekleştirildi.

Bulgular: HBsAg için incelenen toplam 44.509 kişiden 742'sinde (%1.67) HBsAg pozitif olarak bulundu. İncelenenlerin 13.111'i erkek, 30.656'sı ise kadın idi. Erkeklerin 277'sinde (%2.11) HBsAg pozitif iken kadınların 465'inde (%1.52) pozitif idi. Anti-HBs için incelenen toplam 50.183 kişiden 15.360'ında (%30.6) Anti-HBs pozitif olarak bulundu. İncelenenlerin 11.524'ü erkek, 38.659'u ise kadın idi. Erkeklerin 5.223'ünde (%45.3) Anti-HBs pozitif iken kadınların 10.137'sinde (%26.2) pozitif idi. Anti-HCV için incelenen toplam 39.562 kişiden 108'inde (%0.27) Anti-HCV pozitif olarak bulundu. İncelenenlerin 12.132'si erkek, 27.430'u ise kadın idi. Erkeklerin 17'sinde (%0.14) Anti-HCV pozitif iken kadınların 55'inde (%0.20) pozitif idi. Anti-HAV IgG için incelenen toplam 37.671 kişiden 18.338'inde (%48.7) anti-HAV IgG pozitif olarak bulundu. İncelenenlerin 3.494'ü erkek, 34.177'si ise kadın idi. Erkeklerin 3.168'sinde (%90.7) anti-HAV IgG pozitif iken kadınların 15.170'inde (%44.4) pozitif idi. Anti-HIV için incelenen toplam 35.084 kişiden sadece 2'sinde (%0.005) Anti-HIV pozitif olarak bulundu. İncelenenlerin 11.560'ı erkek, 23.524'ü ise kadın idi. Erkeklerin sadece 1'inde (%0.008) Anti-HIV pozitif iken kadınların yine 1'inde (%0.004) pozitif olarak bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmamızda HBsAg seroprevalansı Türkiye geneline göre düşük bulunurken, anti-HBs, anti-HCV, anti-HAV IgG ve anti-HIV seropozitifliğinin ülkemiz verileriyle uyumlu olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hepatitler, anti-HIV, Seropozitiflik

ABSTRACT

Objective: At the present time viral hepatitis and HIV infection are important global health problems. The aim of this study was to investigate the rates of HBV, HAV, HCV and HIV seropositivity in blood samples sended to Van Public Health Laboratory between January 2016 and January 2018.

Metod: In our study, we retrospectively evaluated the clinical HBsAg, anti-HBS, anti-HCV, anti-HAV IgG and anti-HIV seroprevalence sent to our laboratory between January 2016 and January 2018 in Van province and its surrouding. Immunological examinations were performed with micro-elisa method.

Results: HBsAg was found to be positive in 742 (1.67%) out of 44.509 individuals. Of the examined, 13,111 were male and 30,656 were female. HBsAg was positive in 277 (2.11%) of men and 465 (1.52%) of female were positive. Anti-HBs were found to be positive for Anti-HBs in 15.360 (30.6%) of 50.183 individuals. Of those examined, 11.524 were male and 38.659 were female. Anti-HBs were positive in 5.223 (45.3%) of the males and 10.137 (26.2%) of the females were positive. Anti-HCV was positive in 108 (0.27%) of 39.562 subjects. Of these, 12,132 were male and 27,430 were female. Anti-HCV was positive in 17 (0.14%) of males and 55 (0.20%) of females were positive. Anti-HAV IgG was found to be positive in 18.338 (48.7%) of the 37.671 individuals examined for anti-HAV IgG. 3.494 of them were male and 34.177 were female. In 3.168 (90.7%) of males, anti-HAV IgG was positive and 15.170 (44.4%) of the females were positive. Anti-HIV was found to be anti-HIV positive in only 2 out of 35.084 (0.005%). Of these, 11,560 were males and 23,524 were females. Only 1 (0.008%) of males were positive for Anti-HIV and 1 (0.004%) of females were found to be positive.

Conclusion: The seroprevalence of HBsAg is lower than general in Turkey while seropositivity of anti-HBs, anti-HCV, anti-HAV IgG and anti-HIV is similar with that data.

Key words: Hepatitis, anti-HIV, seropositivity

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

LENFÖDEM TEDAVİSİNDE MANUL LENFATİK DRENAJ UYGULAMASI

THE USE OF MANUAL LYMPHATIC DRAINAGE IN LYMPHEDEMA TREATMENT

DR. ALİ İHSAN TEKİN

ÖZET

Lenfödem kronik, ilerleyici, kişinin yaşam kalitesini oldukça etkileyen, tedavisi zor ancak tedavi edilmediğinde amputasyona sebebiyet verecek kadar ilerleyebilen bir hastalıktır. Lenfödemin başlıca nedeni doğuştan veya edinilmiş lenf damar veya valvül yetersizliğidir. Primer lenfödem genellikle genç kadınlarda görülürken sekonder lenfödem ileri yaş erişkinlerde sık görülür. Gelişmiş ülkelerde lenfödemin en sık sebebi kanser tedavisi iken geri kalmış ülkelerde paraziter enfeksiyonlardır.

Lenfödemde semptom hastalığın bulunduğu kısmın hacmen büyümesi ve genişlemesine bağlı gelişir. Tanı genellikle klinik ve lenfosintigrafi ile konulur. Tedavide manuel lenfatik drenaj en önemli ve etkili tedavi seçeneğidir. Biz de çalışmamızda Kayseri Şehir Hastanesinde Mayıs 2018 tarihinden itibaren lenfödem tanısıyla manuel lenfatik drenaj uyguladığımız 14 hastanın sonuçlarını inceledik.

Kliniğimize lenfödem tanısıyla başvuran hastaların yapılan fizik muayene ve lenf sintigrafileri sonrasında 8 kadın (%57), 6 erkek (%43) 14 hastaya manuel lenf drenajı uyguladık. 14 hastanın 10 u kanser nedeniyle tedavi gören 4 ü de geçirilmiş cerrahiye sekonder oluşan lenfödem hastalarıydı. Hastalara 1 hafta boyunca günde 1 saat süreyle manuel lenf drenajı uygulaması yapıldı. Hastaların yaş ortalaması 47 (38-65) idi. Hastaların kliniğimize başvurdıklarında alınan ekstremitte çapı ölçümleri ile 1 haftalık manuel lenf drenajı sonrası yapılan ölçümleri karşılaştırıldı. Hastaların ekstremitte çapı ölçümlerinde manuel lenf drenajı sonrası ortalama olarak %11 oranında azalma sağlandı. Seanslar sonrası hastalara kısa gerim bandaj uygulaması yapıldı. Hastaların takip edildiği bir hafta boyunca hastalarda herhangi bir komplikasyonla karşılaşılmadı. Tedavi tamamen bittikten sonra hasta ölçüsüne göre ve ödemin evresine göre uygun bası giysileriyle tedavilerine devam edildi.

Sonuç olarak manuel lenf drenajı lenfödem tanılı hastalarda oldukça etkili ve güvenilir bir şekilde uygulanabilecek tedavi yöntemlerinden biridir.

Anahtar Kelimeler: lenfödem,manuel lenf drenajı,lenfosintigrafi

ABSTRACT

Lymphedema is a chronic, progressive disease that can affect the quality of life of a person. It is also difficult to treat, if it is not treated, it will progress to cause extremity amputation. The main cause of lymphedema is congenital or acquired lymphatic valvular failure. Primary lymphedema is usually seen in young women, and secondary lymphedema is common in older adults. While the most common reason of lymphedema is cancer treatment in developed countries, parasitic infections are the most common cause in underdeveloped countries.

The symptoms of lymphedema occur due to the growth and enlargement the part of the disease. The diagnosis of lymphedema is usually made by clinical and lymphoscintigraphy. Manual lymphatic drainage is the most important and effective treatment option. In our study, we have examined the results of fourteen patients who were treated with manual lymphatic drainage for lymphedema since May 2018 at Kayseri City Hospital. Following the physical examination and lymphoscintigraphy of the patients who presented to our clinic with the diagnosis of lymphedema, we performed manual lymphatic drainage in 14 patients (8 females (57%) and six males (43%)). Ten out of 14 lymphedema patients were treated for cancer, and four lymphedema patients were observed after surgery. Manual lymphatic drainage was performed to the patients for one hour for one week. The mean age of the patients was 47 (38-65) years. We compared the measurements of the extremity diameter on admission and the after manual lymph drainage. Extremity diameter was decreased by approximately 11% after manual lymphatic drainage. The short stretch bandage was applied to the patients after the sessions. No complications were observed in the patients during the following week. After the treatment was completed, the treatment was continued according to the size of the patient and the appropriate dressing according to the stage of edema.

As a conclusion, manual lymphatic drainage is one of the most effective and reliable treatment modalities in patients with lymphedema.

Keywords: Lymphedema,Manual lymphatic drainage,lymphoscintigraphy

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**RÜPTÜRE AORT ANEVİZMALARINDA ENDOVASKÜLER TEDAVİ
DENEYİMLERİMİZ**

**OUR EXPERIENCES OF ENDOVASCULAR TREATMENT IN RUPTURED AORTIC
ANEURYSMS**

DR. RİFAT ÖZMEN

ÖZET

Aort anevrizma (AA)'sı; aortun normal yapısını kaybetmesi sonucu meydana gelen damar duvarında lokalize zayıflık ve damar çapının yüzde elliden daha fazla anormal dilatasyonu ile kendini gösteren ilerleyici bir damar hastalığıdır. Abdominal aort anevrizmaları'ları (AAA) gerçek anevrizmalar içinde en sık görülen anevrizmalardır. İnfrarrenal düzeyde normal aort çapı kadınlarda 1.2-1.85 cm, erkeklerde 1.4-2.00 cm'dir. İliak arter düzeyinde bu çap 1 cm civarındadır.

Toplumda ortalama yaşam süresinin artışıyla birlikte AAA görülme sıklığı da artmıştır. Abdominal aort anevrizmasına bağlı ölümler tüm ölümler içerisinde 14. sırada yer almaktadır. Elli beş yaş üstü insanların %1.5'inin ölüm nedeni AAA rüptürüdür. AAA'da elektif cerrahi onarımda mortalite %1-5 civarında iken, acil şartlarda %40-60 gibi yüksek intraoperatif mortalite değerlerine ulaşmaktadır.

AAA'ları en sık infrarenal seviyede görülür. Gelişiminde medial elastin tabakasının infrarenal aortta daha az bulunması bu bölgede anevrizma gelişimi için predispozan faktördür. Renin anjiyotensin sisteminin AAA gelişiminde rolü olduğu da ileri sürülmektedir. Deneysel çalışmalarda anjiyotensin II'nin kronik subkütanöz infüzyonunun farelerde AAA oluşturduğu gösterilmiştir. Gerçek AAA'larında ateroskleroz, doğuştan lezyonlar, konnektif doku metabolizmasının hereditör bozuklukları, Marfan sendromu, tuberosklerozis, künt travmalar, aortik diseksiyonu, aortitis, primer mikotik infeksiyonlar, Takayasu hastalığı, Behçet hastalığı ve kistik medial nekrozis gibi alta yatan çeşitli patolojilere bağlı olarak gelişebilmekle birlikte çoğu olgularda ise böyle bir neden tespit edilememektedir. Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), hipertansiyon (HT), tütün kullanımı, aile öyküsü, dislipidemi yine diğer risk faktörleridir.

Klinik olarak genellikle hastalar asemptomatiktir ve rastlantısal olarak abdominal görüntüleme sonucunda tespit edilirler. Atipik karın ve sırt ağrısı bulunabilir. Fizik muayenede karında pulsatil kitle ve dinlemekle üfürüm saptanır. Akut başlangıçlı karın ağrısı ve şok tablosu rüptüre AAA olgularında görülür.

Asemptomatik 5.5 cm ve üzeri tüm olgularda açık cerrahi yada anotomik olarak uygunsa endovasküler onarımı (EVAR) kabul edilebilir riskle önerilir. Semptomatik hastalarda çapa bağlı olmaksızın açık cerrahi yada EVAR ile tedavi Türk Kalp Damar Cerrahi (TKDC) Ulusal tedavi kılavuzunda (2016) klas 1a endikasyonla önerilmektedir. Sınırlamış rüptüre AAA hastaları abdominal veya sırt ağrısı ile başvurabilirler. Bu hastalarda öncelikle ultrasonografi yapılmalıdır. Şüpheli olgularda ve EVAR için anatomik uygunluğun tespiti için bilgisayarlı tomografi çekilmelidir.

Biz bu sunumuzda EVAR ve TEVAR uyguladığımız, cerrahi için yüksek riskli 5 hasta için kendini sınırlamış rüptüre AAA'lı 4 ve torakal aortada pseudoanevrizmal 1 olguyu tartışmayı amaçladık.

Anahtar kelimeler: Abdominal aort anevrizması, endovasküler aort tamiri, rüptüre aort anevrizması, aort cerrahisinde morbidite ve mortalite

ABSTRACT

Aortic aneurysm (AA); is a progressive vascular disease characterized by localized weakness and abnormal dilatation of more than fifty percent of the vessel diameter resulting from the loss of normal structure of the aorta. Abdominal aortic aneurysms (AAA) are the most common aneurysms in true aneurysms. The normal aortic diameter at the infrarenal level is 1.2-1.85 cm in women and 1.4-2.00 cm in men. This diameter is approximately 1 cm in the iliac artery.

The incidence of AAA increased with the increase in the average life expectancy in the society. Deaths due to abdominal aortic aneurysm are ranked 14th in all deaths. 1.5% of people over the age of fifty-five die due to AAA rupture. Mortality in elective surgical repair in AAA is around 1-5%, but in emergency conditions it reaches high intraoperative mortality rates of 40-60%.

AAAs are most commonly seen at infrarenal level. The lesser presence of medial elastin layer in the infrarenal aorta is the predisposing factor for aneurysm development in this region. Renin angiotensin system has been suggested to play a role in the development of AAA. Experimental studies have shown that chronic subcutaneous infusion of angiotensin II causes AAA in mice. True AAAs occur due to various pathologies such as atherosclerosis, congenital lesions, hereditary disorders of connective tissue metabolism, Marfan syndrome, tuberous sclerosis, blunt trauma, aortic dissection, aortitis, primary mycotic infections, Takayasu disease, Behçet's disease and cystic medial necrosis. However, in most cases, a reason cannot be determined. Chronic obstructive pulmonary disease (COPD), hypertension (HT), tobacco use, family history, dyslipidemia are other risk factors.

Clinically, patients are usually asymptomatic and incidentally detected by abdominal imaging. Atypical abdominal and back pain may be present. Physical examination revealed a pulsatile mass in the abdomen and a murmur. Acute onset abdominal pain and shock are seen in patients with ruptured AAA.

Endovascular repair (EVAR) is recommended with acceptable risk if the asymptomatic aneurysm diameter is 5.5 cm or higher and anatomically suitable for open surgery. Treatment with open surgery or EVAR in the symptomatic patients without diameter is recommended in The Guideline of National Turkish Cardiovascular Surgery Treatment 2016 with class 1a indication. Restricted AAA patients may present with abdominal or back pain. In these patients, ultrasonography should be performed first. Computerized tomographic angiography should be performed for suspected cases and for anatomical compliance for EVAR. In this report, we aimed to discuss with high risk for surgery who underwent EVAR and TEVAR including four patients with self-limited ruptured AAA and one patient with pseudoaneurysm of the thoracic aorta.

Key words: Abdominal aortic aneurysm, endovascular aortic repair, ruptured aortic aneurysm, morbidity and mortality in aortic surgery

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜBERKÜLOZ YAYGIN BÖLGEDE GENÇ NÜFUS'TA PLEVRAL EFFÜZYON
ETYOLOJİSİ**

**THE ETIOLOGY OF PLEURAL EFFUSION IN YOUNG ADULTS IN AN AREA WITH HIGH
INCIDENCE OF TUBERCULOSIS**

DR. ÖĞR. ÜYESİ ALPER AVCI

ÖZET

Plevra sıvılarının nedenleri bölgeler arasında, neden olan hastalığın epidemiyolojik özellikleriyle ilintili olarak önemli farklılıklar gösterir. ABD'de tüberküloz plörezi plevral (TP) sıvıların %0.5'inden sorumlu iken, Türkiye'de bu oran hastalık yaygınlığına göre değişmekle %15-25 arasında değişmektedir. Genç nüfusta ise; tüberküloz, 35 yaş altında en önemli etyolojik neden olarak saptanmaktadır. Tüberküloza bağlı plevral sıvıların görülme sıklığı kadar, olguların yaş ortalaması da toplumdaki tüberkülozun seyriyle ilişkilidir. Gelişmiş ülkelerde TP orta-ileri yaş hastalığı iken, gelişmekte olan ülkelerde genç yaş hastalığıdır. Bu çalışmada, Batman Bölge Devlet hastanesi ve Çukurova üniversitesinde 2010-2017 arasında, plevral effüzyon etyolojisi tespiti için VATS ile plevral biyopsi uygulanan, non-neoplastik nedenli, 15-30 yaş arası genç nüfus hastaların sonuçları sunulmuştur.

Çalışmada toplam 54 hasta retrospektif olarak incelendi. BT de akciğerinde lezyon olan hastalar ile plevra patolojisi neoplastik hastalık gelenler çalışma dışı bırakıldı. Hastaların 37'si erkek, 17'si kadındı. Ortalama yaş 23,2 (15-30) idi. Göğüs ağrısı ve nefes darlığı en sık semptomlardı. Plevral effüzyonların tamamı eksuda vasıflı idi. 28 hastada sol taraf, 26 hastada sağ taraf yerleşim mevcuttu. Tüm hastalara genel anestezi altında tek port VATS uygulanması ile mayi drenajı ve plevral biyopsi işlemi uygulandı. Peroperatif mortalite görülmedi. Morbidite ise 6 hastada görüldü. En sık morbidite atelektazi idi. Plevra biyopsilerinin tamamı yeterli miktarda idi ve tanı aldı. 30 hastada nekrozitan granümatöz plevrit, 17 hastada akut-kronik nonspesifik plevrit, 3 hastada mezotel proliferasyonu ve 2 hastada hyalen-fibrinöz plevra olarak tanı aldılar. Hiçbir örnekte EZN boyamasında basil görülmedi ve alınan sınırlı sayıdaki kültürlerde üreme olmadı. Tüberküloz uyumlu plevral tutulumlu hastalar Verem savaş birimlerine yönlendirdi ve takiplerinde sorun yaşanmadı.

Plevral effüzyonun en sık sebebi kalp yetmezliği iken genç nüfusta bu durum değişmektedir. Ülkemiz gibi tüberkülozun sık görüldüğü ülkelerde genç nüfustaki en sık plevral effüzyon nedeni tüberkülozdur. Ağrı ve nefes darlığı en sık semptomlardır. TP, genellikle tip4 allerjik reaksiyon ile oluşmaktadır ve effüzyon-plevradan kültür-PCR-basil aranması genellikle negatiftir. TP düşünülen hastalarda en basit ve güvenli tanı yöntemi effüzyon ADA seviyesi araştırılmasıdır. Ancak çalışılmayan hastalarda hem tanı hemde tedavi amaçlı VATS uygulanması güvenli, etkili bir yöntemdir. Tanı sensitivite ve spesifitesi yüksektir. Nekrozitan granümatöz plevrit tanısı alan hastalarımızın takiplerinde anti-tbc tedavi ile nüks effüzyon görülmemesi tanının ve tedavinin doğruluğunu göstermektedir.

Genç nüfusta plevral effüzyon saptanması durumunda; Tüberkülozun öncelikli olarak düşünülmesi gerektiği, tanı ve tedavi amaçlı invaziv bir yöntem kullanılacak ise VATS'ın uygun girişim olduğunu düşünmekteyiz.

ABSTRACT

The etiology of pleural effusions differs according to the primary disease and epidemiologic specificities. The percent of tuberculosis pleural effusion (TP) is 0.5% in the USA. The percent of TP is variable in Turkey, from 15% to 25%. TP is the most common cause of pleural effusion in the young adults age under 35. The prevalence and age of TP is depend on tuberculosis in public. TP is seen in elder ages in developed countries and youngs in low develop countries. In this study; the histopatologic results of VATS (video assistant thoracic surgery) for pleural biopsies are examined. Study is designed for aged between 15 and 30, in Batman State Hospital and Cukurova University in the time period of 2010 and 2017. Neoplastic results were excluded.

Totally 54 patients were included retrospectively in the study. Paranchimal lesions with effusion in chest CT and neoplastic results were excluded. There were 37 male and 17 female. Median age was 23,2. Chest pain and dispnea were the most common symptoms. All effusions were excuda. The effusions were sided left 28 ,and 26 in the right. VATS with unique port with pleural biopsy were done for all patients in general anesthesia. There was no mortality and 6 morbidity. Atelectasia was the most seen morbidity. Histopathological diagnosis were done for all. Granulomatous necrotic pleuritis were diagnosed in 30, and acute-choronic pleuritis in 17 and mesotelial proliferfion and eosinofilic and hyalen-fibrinotic pleuritis in others. We could not seen the mycobacterium tuberculosis in EZN paint and cultures. There were no problem in the follow up periods.

The most common cause of pleural effusion is heart failure for all ages. But, in the young adults in the tuberculosis endemic areas like Turkey , the most seen cause is TP. Effusion in tuberculosis is result of type4 allerjic reaction. Therefore usulaay mycobacterium organism could not be seen in paints and cultures and PCR studies. The most usefull and non invasive test for TP is ADA level stduy in effusion. In the hospitals which ADA levels cant not be studied; VATS is alternative, safe diagnotic and therapeutic tecnique with high sensivity and spesivity.

The follow up results of anti-tbc medical treatment showed the diagnostic and therepeutic success of VATS.

TP is should be kept in mind for young adult pleural effusions. The preferred minival invasive tecnique sholud be VATS in these patients

Keywords: Pleura, Effusion, Young, Tuberculosis

KRONİK İSHALLE BAŞVURAN İMMÜN YETMEZLİK OLGUSU

AN IMMUNODEFİCIENCY CASE PRESENTİNG WITH CHRONİC DİARRHEA

DR. GÜZİN ÖZDEN

ÖZET

Primer immün sistem yetmezliğinin en sık komplikasyonu akciğer bulgularıdır, 2. sıklıkla gastrointestinal bulgular görülür. Gastrointestinal bulgular arasında dirençli ishal, malabsorbsiyon, büyüme gelişme geriliği veya konvensiyonel tedavilere cevap vermeyen inflamatuvar barsak hastalıkları görülür. Gastrointestinal sistem, en büyük bağışıklık sistemi organı olduğu düşünülmektedir. Kronik ishalin nadir sebeplerinden primer immün yetmezlik tanısı alan hastayı sunmayı amaçladık.

39 yaşında erkek hasta, 30 yıldır yağlı kansız mukuslu tekrarlayan kronik ishal şikayeti varmış. Gastroenteroloji doktorları tarafından değerlendirilmiş ve yapılan endoskopide terminal ileit ve terminal ileumda polipler saptanmış. Biyopsi alınmış ve Bu örneklerin patoloji bölümünce incelenmesi yapılmış ve lenfoid hiperplazi ve kronik ileit şeklinde rapor edilmiş. Gaytada bakılan ve inflamasyonu gösteren fekal calprotectin düzeyi anlamlı düzeyde yüksek bulunmuş. Hasta başka bir doktorun önerisiyle bu şikayetlerle polikliniğimize başvurdu. Hastanın anamnezinde kronik ishal şikayetine ek olarak sık tekrarlayan üst solunum yolu enfeksiyonu da geçirdiği öğrenildi. Bu bulgularla, bakılan kan immünglobulin düzeyleri düşük olarak görüldü. IG A <6 mg/dl IG G< 160 IG M 36. Hastaya yaygın değişken immüne yetmezlik tanısı konuldu ve hastaya parenteral immünglobulin başlandı ve ishali geriledi. Şikayetleri belirgin şekilde gerileyen hasta 10 aydır problemsiz olarak takip ediliyor.

Dirençli ishal, malabsorbsiyon, büyüme gelişme geriliği veya konvensiyonel tedavilere cevap vermeyen inflamatuvar barsak hastalıkları olan hastalarda iyi bir anamnez alınmalıdır. Özellikle bu bulgulara ek olarak başka sık enfeksiyon hikayesi olan hastalarda primer immün yetmezlik araştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İmmün yetmezlik, kronik ishal, yetişkin

ABSTRACT

The most common complication of primary immunodeficiency is pulmonary manifestations. Gastrointestinal findings include intractable diarrhea, malabsorption, growth retardation or inflammatory bowel diseases that do not respond to conventional therapies. Gastrointestinal tract is thought to be the largest immune system organ. We aimed to present the patient who was diagnosed as primary immunodeficiency due to the rare causes of chronic diarrhea.

A 39-year-old male patient had recurrent chronic diarrhea with fat-free mucus for 30 years. Gastroenterology doctors evaluated and endoscopy revealed terminal ileitis and terminal ileum polyps. Biopsy was performed and these samples were examined by pathology department and reported as lymphoid hyperplasia and chronic ileitis. Fecal calprotectin levels were found to be significantly higher in the gut and showed inflammation. The patient was admitted to our outpatient

clinic with the suggestion of another doctor. The patient's history revealed that he had frequent recurrent upper respiratory tract infections in addition to chronic diarrhea. With these findings, blood immunoglobulin levels were found to be low. IG A <6 mg / dl IG G <160 IG M 36. The patient was diagnosed with diffuse variable immunity deficiency and the patient was started on parenteral immunoglobulin and his diarrhea regressed. The patient's complaints have declined significantly and the patient has been followed for 10 months without any problem.

Patients with inflammatory bowel diseases with intractable diarrhea, malabsorption, growth retardation or unresponsive to conventional therapies should be examined with a good anamnesis. In addition to these findings, primary immunodeficiency should be investigated in patients with another history of frequent infection.

Key words: Immune deficiency, Chronic diarrhea, Adult

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ISITMA VE SOĞUTMA DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE EN UYGUN
DOĞRUSAL VE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN
GELİŞTİRİLMESİ: ETLİK PİLİÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÖRNEĞİ**

**IMPROVEMENT OF THE MULTIPLE REGRESSION EQUATIONS OF THE LINEAR AND
NON-LINEAR PROPERTIES OF THE HEATING AND COOLING DEGREE-DAY VALUES:
BROILER CULTIVATION CASE**

**DR. ALİ YÜCEL
PROF. DR. ATILGAN ATILGAN
ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ**

ÖZET

Hayvan barınaklarının temel amacı hayvanları kötü hava koşullarından korumak olmalıdır. Son yıllarda büyükbaş hayvan barınakları için açık barınakların kullanımı ekonomik oldukları için yaygınlaşmıştır. Ancak kümes yetiştiriciliği için aynı durum söz konusu değildir. Çünkü kanatlı yetiştiriciliği biraz daha özen ve hassasiyet isteyen yetiştiricilik şeklidir. Dolayısıyla kümesler, çevre koşullarının etkisini en aza indirmek ve iç ortam şartlarını hayvanların istediği iklim değerlerinde tutacak şekilde planlanmalıdır. Herhangi bir yerde planlanacak kümeslerin ısıtma ve soğutma değerlerinin önceden bilinmesi yetiştiricilik şeklinin ekonomik olup olmadığı hakkında bilgi verebilir. Bu tür bilgilere sahip olan üreticiler planlama aşmasında planlama ile ilgili daha doğru karar verebileceklerdir. Herhangi bir yapının ya da tarımsal yapının ısıtma ve soğutma miktarları hakkında bilgi sahibi olmak için derece gün metodu kullanılabilir. Çalışma alanı olarak İç Anadolu bölgesi seçilmiştir. Bu bölgemizdeki 13 ile ait meteorolojik veriler materyal olarak kullanılmıştır. Çalışma alanındaki illerin meteoroloji istasyonlarına ait uzun yıllık maksimum, minimum ve ortalama günlük sıcaklık değerleri kullanılmıştır. Isıtma ve Soğutma Derece-Gün (IDG ve SDG) değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca, geliştirilecek IDG ve SDG denklemlerin belirlenmesinde etkili olan meteorolojik ve coğrafik değişkenler kullanılmıştır. IDG ve SDG değerlerine etkili değişkenlerin belirlenmesi için korelasyon analizi ve en iyi alt model analizinde uygulanmıştır. Sonuçta, korelasyon analizi ve en iyi alt model analizine göre en önemli değişkenlerin sırasıyla; IDG için Tort ve SDG için de Tort, Tmak oldukları belirlenmiştir. Geliştirilen denklemlerin istatistiksel uygunlukları r , F ve t testleri ile incelenmiştir. r testine göre IDG için, - 0,991 ile - 0,9999 ve SDG için de 0,843 ile 0,981 arasında değiştikleri belirlenmiştir. Bölge içinde mevcut veya ölçüm değerleri olmayan herhangi bir alanda yapılacak kümes için projelendirme çalışmalarında kullanılmak üzere doğrusal ve doğrusal olmayan çoklu regresyon denklemleri geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etlik piliç, İç Anadolu Bölgesi, derece gün,

ABSTRACT

The main purpose of animal barns should be to protect animals from bad air conditions. In recent years, the use of open barns for cattle has become widespread. However, the same is not the case for poultry farming. Because poultry farming is a form of cultivation that requires a little more care and sensitivity. Therefore, the poultry houses should be planned to minimize the impact of the environmental conditions and keep the indoor conditions at the climate values desired by the animals. Knowing the heating and cooling values of the broiler houses to be planned in any place can give information about whether the shape of cultivation is economical. Farmers with such knowledge will be able to make a better decision in the planning stage. The degree day method can be used to obtain information about the heating and cooling values of any building or agricultural structure. Central Anatolia region was chosen as the study area. The meteorological data belonging to the 13 cities in our region were used as material. Long-year maximum, minimum and average daily temperature values of the meteorological stations in the study area were used. Heating and Cooling Degree-Day (HDD and CDD) values were calculated. In addition, meteorological and geographic variables which are effective in determining HDD and CDD equations are used. Correlation analysis and best sub-model analysis were applied to determine the effective variables for HDD and CDD values. As a result, according to the correlation analysis and best sub-model analysis, the most important variables are; T_{ave} for the HDD, T_{ave} and T_{max} are determined for CDD. The statistical conformity of the developed equations was investigated by r , F and t tests. According to the r test, for the HDD, - 0.991 - 0.9999 and for CDD from 0.843 to 0.981 were determined. Linear and nonlinear multiple regression equations have been developed in order to be used in the project design studies for the poultry in any area without existing or measurement values.

Keywords: broiler, Central Anatolia, degree day

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**BÜYÜME DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU
REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: YAĞ GÜLÜ ÖRNEĞİ (ROSA
DAMASCENA MILL.)**

DEVELOPMENT OF NONLINEAR MULTIPLE REGRESSION EQUATIONS IN GROWTH
DEGREE-DAY VALUES ESTIMATION: OIL ROSE (ROSA DAMASCENA MILL.)

**DR. ALİ YÜCEL
PROF. DR. ATILGAN ATILGAN
ARŞ. GÖR. DR. HASAN ÖZ**

ÖZET

Bitkisel üretim alanların önceden belirlenip bu alanlara göre üretim yapılması verimi olumlu yönde etkileyecektir. Bu olumlu etki hem üreticiye hemde ülke ekonomisine katkıda bulunabilir. Dolayısıyla bu ve benzeri çalışmalar sayesinde daha planlı ve doğru tarımsal üretimler gerçekleştirilebilir. Ülkemiz yağ gülü üretiminde dünyanın önde gelen ülkelerindendir. Ülkemizde yağ gülü üretiminin en çok olduğu alan ise Isparta ve yöresidir. Bu amaçla, yağ gülü yetiştiriciliğinde söz sahibi olan Isparta ili ve ilçeleri çalışma alanı olarak seçilmiştir. Isparta ve ilçelerindeki meteoroloji istasyonları materyal olarak belirlenmiştir. Isparta ve ilçelerinde toplam 16 adet meteoroloji istasyonu bulunmaktadır. Çalışmada 16 adet meteoroloji istasyonuna ait uzun yıllık maksimum, minimum ve ortalama günlük sıcaklık değerleri kullanılmıştır. Gül bitkisinin dört farklı fenolojik evreleri için denge sıcaklıkları belirlenmiştir. Yağ gülü bitkisinin farklı fenolojik dönemlerindeki denge sıcaklık değerlerine göre aylık büyüme derece-gün (BDG) değerleri hesaplanmıştır. BDG denklemlerine etkili değişkenler uzun yıllık aylık maksimum (T_{mak}), ortalama (T_{ort}) ve minimum (T_{min}) sıcaklık değerleri kullanılmıştır. Farklı fenolojik dönemler için aylık BDG değerlerine etkili değişkenlerin belirlenmesi için ise korelasyon analizi ve en iyi alt model analizi yapılmıştır. Yağ gülü bitkisinin her bir fenolojik dönemi için doğrusal olmayan çoklu regresyon denklemleri geliştirilmiştir. Sonuçta, yağ gülü bitkisinin farklı fenolojik dönemleri aylık BDG değerleri için korelasyon analizi ve en iyi alt model analizi sonuçlarına göre en önemli değişkenin T_{ort} olduğu saptanmıştır. Geliştirilen denklemlerin istatistiksel uygunlukları r, F ve t testleri ile incelenmiştir. R testinin değerleri 0,990 ile 0,9999 arasında değiştikleri belirlenmiştir. Yağ gülü verimliliği ve kalitesi üzerinde sıcaklığın çok etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yetiştirme dönemlerinde sıcaklığın artmasıyla birlikte bitki büyümesinin arttığı ve yağ gülü veriminin de artacağı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yağ gülü, Sıcaklık, Isparta,

ABSTRACT

Agricultural production areas are determined beforehand and the realization of production according to these areas will affect the yield positively. This positive effect can contribute to both the producer and the national economy. Therefore, more planned and accurate agricultural production can be realized thanks to this and similar activities. Our country is one of the world's leading oil rose production. In our country, the most common area of oil rose production is Isparta and its counties. For this purpose, Isparta province and its counties, which is the area where oil rose cultivation is the most intense, has been chosen as the study area. The meteorological stations in Isparta and its counties are identified as material. There are 16 meteorological stations in Isparta and its region. In the study, long, maximum, minimum and average daily temperature values of 16 meteorological stations were used. Base temperatures were determined for four different phenological stages of oil rose plant. Monthly growing degree-day (GDD) values are calculated according to base temperature values in different phenological periods of oil rose plant. Long-term monthly maximum (Tmax), mean (Tave) and minimum (Tmin) temperature values were used as effective variables in the GDD equations. Correlation analysis and best subset analysis were performed to determine the effective variables on monthly GDD values for different phenological periods. Nonlinear multiple regression equations have been developed for each phenological period of oil rose plant. As a result, it was determined that the most important variable was Tave, according to the results of correlation analysis and best subset analysis for different phenological periods of the oil rose plant. The statistical conformity of the developed equations was investigated by r, F and t tests. The values of the R test varied between 0.990 and 0.9999. It was determined that the temperature was very effective on oil rose efficiency and quality. It was also found that the oil rose growing increased and yield would increase with the increase in temperature during the growing periods.

Keywords: Oil rose, Ttemperature, Isparta

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

TÜRKİYE’NİN EGZOTİK TIBBİ AROMATİK BİTKİLERİ

EXOTIC MEDICINAL AND AROMATICAL PLANTS OF TURKEY

ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY

ÖZET

Pek çok farklı kültürleri bünyesinde barındıran Anadolu’da, aktarlar tarafından satışı yapılan bitkiler ile geleneksel tedavi halen devam etmektedir. Günümüzde halen bitkisel tedaviye inanan Anadolu insanı, hem modern tıbbın tanı ve tedavisini uygulamakta, hem de bazı hastalıklara karşı aktarlardan aldıkları bitkileri koruyucu ve tedavi edici olarak kullanmaktadır.

Bu çalışmada ülkemiz aktarlarında yaygın olarak satışı yapılan egzotik tıbbi aromatik bitkilerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Günümüze kadar yapılmış çalışmaların derlenmesi sonucu, *Ilex paraguariensis* (mate), *Terminalia chebula* (karahalile), *Terminalia citrina* (sarıhalile), *Cassia angustifolia* (sinameki), *Ginkgo biloba* (Japon eriği), *Cinnamomum verum* (tarçın), *Persea americana* (avakado), *Myristica fragrans* (küçük hindistan cevizi), *Syzygium aromaticum* (karanfil), *Alpinia officinarum* (havlican), *Curcuma longa* (zerdeçal), *Elettaria cardamomum* (kakule), *Zingiber officinale* (Zencefil), *Salvadora persica* (misvak), *Quassia amara* (acı ağaç), *Physalis peruviana* (altın çilek), *Camellia sinensis* (yeşil çay), *Aloe vera* (sarı sabır), *Panax ginseng* (ginseng), *Eucalyptus globulus* (okaliptüs), *Cinnamomum camphora* (kafur), *Boswellia serrata* (akgünlük) ve *Momordica charantia* (kudret narı) olmak üzere toplam **23 egzotik tıbbi aromatik bitki taksonunun** aktarlarda yaygın olarak satıldığı belirlenmiş ve kullanım amaçları derlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aktar, egzotik, tıbbi aromatik bitki, Türkiye.

ABSTRACT

The traditional treatment with the plants sold by the herbalist still continues in Anatolia, which includes many different cultures. Today, Anatolian people who believe in herbal remedy, apply the diagnosis and treatment of modern medicine, and also they use the plants sold from the local market against some diseases as protective and therapeutic.

In this study, it is aimed to determine the exotic medicinal aromatic plants which are widely sold in Turkish herbalist. According to many ethnobotanical studies to date, our study determined **total 23 plant taxa**, most commonly sold in herbalist as follows: *Ilex paraguariensis*, *Terminalia chebula*, *Terminalia citrina*, *Cassia angustifolia*, *Ginkgo biloba*, *Cinnamomum verum*, *Persea americana*, *Myristica fragrans*, *Syzygium aromaticum*, *Alpinia officinarum*, *Curcuma longa*, *Elettaria cardamomum*, *Zingiber officinale*, *Salvadora persica*, *Quassia amara*, *Physalis peruviana*, *Camellia sinensis*, *Aloe vera*, *Panax ginseng*, *Eucalyptus globulus*, *Cinnamomum camphora*, *Boswellia serrata* and *Momordica charantia*, also their medicinal purposes are reviewed.

Keywords: Herbalist, exotic, medicinal aromatic plant, Turkey.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**ÇUKUROVA BÖLGESİ'NDE SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARINA KARŞI
KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLER**

**THE SOME MEDICINAL PLANTS USED FOR RESPIRATORY SYSTEM DISEASES IN
ÇUKUROVA REGION**

**ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN
PROF. DR. AHMET İLÇİM
DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY**

ÖZET

Etnobotanik çalışmalar geleneksel topluluklardan gelecek nesillere aktarılan bilgilerin derlenmesidir. Bu nedenle, geleneksel yapılarını koruyan ve çok kültürlü çeşitliliğe sahip topluluklar etnobotanik çalışmalar için çok değerli kaynaklardır. Çukurova Bölgesi, sahip olduğu iklim, coğrafi ve jeolojik özellikleri sebebiyle zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir. Pek çok kültüre ev sahipliği yapmış olan Anadolu zengin bir etnobotanik mirasa sahiptir ve bu kültürel değerlerin tanımlanması ve korunması amacıyla giderek artan sayıda etnobotanik araştırmaya fırsat vermektedir.

Bu çalışma, Çukurova Bölgesi'nde yaşayan yöre halkı tarafından geleneksel tedavide solunum sistemi hastalıklarına karşı kullanılan bazı tıbbi ve aromatik bitkilerin belirlenmesini amaçlamaktadır. Çalışma sonucuna göre 44 familyaya ait toplam 104 bitki taksonu belirlenmiştir. Bu bitkilerin latince ve yöresel isimleri, kullanılan kısımları ve kullanım amaçları değerlendirilmiştir. En çok bitki taksonu içeren familyalar sırasıyla Lamiaceae (20 takson), Asteraceae (15) ve Rosaceae (7) olurken en çok tür içeren cinsler *Salvia* L. (6) ve *Centaurea* L. (4) olmuştur. Bitkilerin genellikle çay olarak tüketildiği belirlenmiştir. Kullanım amacı bakımından bitkilerin en çok soğuk algınlığı (% 16.9), astım (% 14.2), öksürük (% 13.1) ve yüksek ateşe (% 12) karşı kullanıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çukurova, etnobotanik, solunum sistemi,

ABSTRACT

Ethnobotanical studies are the compilations of data from traditional communities that has been handed down for future generations. Therefore, communities that have preserved their traditional structure and have multicultural diversity are invaluable resources for ethnobotanical studies. Çukurova Region has differing climatic, geographic and geologic zones, so it enjoys a rich biodiversity. Having been a host to many cultures, Anatolia has accumulated a rich ethnobotanical heritage and the efforts to define and preserve these cultural values has led to an increasing number of ethnobotanical studies.

This study was mainly focused on the some medicinal and aromatic plants used in the treatment of respiratory system diseases by the local people in Çukurova Region. In all 104 wild plant taxa from the region belonging to 44 families are used by local people. The data on plants included botanical names, vernacular names, the parts used and specific use purposes. The richest families are Lamiaceae (20), Asteraceae (15) and Rosaceae (7) when the richest genus are *Salvia* L. (6 taxa) and *Centaurea* L. (4 taxa). The common preparation of the medicinal plants are drink as tea. These

plants are most commonly used in the treatment of cold (16.9 per cent), asthma (14.2 per cent) cough (13.1 per cent) and antipyretic (12 percent) in folk medicine.

Keywords: Herbalist, exotic, medicinal aromatic plant, Turkey.

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE’DEKİ *PRUNELLA* L. (LAMIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK
ÖZELLİKLERİ**

ANATOMICAL CHARACTERISTICS OF *PRUNELLA* L. (LAMIACEAE) SPECIES IN
TURKEY

**ARŞ. GÖR. DR. FARUK KARAHAN
PROF. DR. AHMET İLÇİM**

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye’de doğal yayılış gösteren *Prunella* L. (Lamiaceae) türlerinin (*Prunella vulgaris* L., *P. laciniata* (L.) L. ve *P. orientalis* Bornm.) anatomik özellikleri incelenmiştir. Türlerin kök, gövde ve yapraklarından mikrotom yardımıyla enine kesitler alınmış, hazırlanan preparatlar ışık mikroskobu altında fotoğraflanarak karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca türlerin tayininde kullanılabilecek bazı ayırt edici karakterler kaydedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lamiaceae, *Prunella*, anatomi, Türkiye.

ABSTRACT

In the present study, the root, stem and leaf anatomical properties of naturally distributing *Prunella* L. (Lamiaceae) species (*Prunella vulgaris* L., *P. laciniata* (L.) L. and *P. orientalis* Bornm.) naturally in Turkey have been investigated. Cross sections of the plants were taken from the root, stem and leaves of the plant samples and preparations took a pictured by light microscope and evaluated comparatively. Also some distinctive characteristics which can be useful for the determination of the species, have been recorded.

Keywords: Lamiaceae, *Prunella*, anatomy, Turkey.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TÜRKİYE’NİN VASKÜLER DUVAR FLORASININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE
BİR ÇALIŞMA**

A STUDY ON EVALUATION OF VASCULAR WALL FLORA IN TURKEY

**DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY
DR. FARUK KARAHAN
PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK**

ÖZET

Duvar habitatlarında yetişen bitkilerin tür kompozisyonunu ve dağılımını karakterize etmek, kentsel ekosistemlerin daha iyi anlaşılması ve yönetilmesi için büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, ülkemizde özellikle de İstanbul, İzmir, Aydın, Antalya, Edirne, Hatay, Kayseri ve Şanlıurfa illerinde mevcut tarihi yapılarda ve şehir duvarlarında yayılış gösteren vasküler bitkiler ele alınmıştır. Derlenen çalışmaların sonucunda Türkiye'nin duvarlarında 350'den fazla vasküler bitki türün yayıldığı saptanmış ve mevcut doğal duvar bitkileri listelenmiştir. Ayrıca, bu bitkilerin fitocoğrafik orjinleri, hayat formları ve yayılışları hakkında bilgiler verilmiştir. Bu çalışma Türkiye'nin kentsel ekosisteminin eski nesnelerini ve ekolojik özelliklerini anlamada çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Vasküler duvar bitkileri, Kent ekosistemi, Ekoloji, Türkiye.

ABSTRACT

The distribution and species composition of plants growing on the wall habitats is important for a better understanding and management of urban ecosystems. In this study, attempts have been made to present the plant diversity distributed on the historical buildings and the city walls of Hatay, Şanlıurfa, Kayseri, Antalya, İzmir, Aydın, Istanbul and Edirne. The data compiled has revealed that more than 350 taxa of plants show distribution on the walls of different provinces in Turkey. The data presented here covers information on the phytogeographical origin, life forms and distribution patterns of plants on the walls investigated. The wall flora is also referred to as a cultural landscape and is very significant in understanding the ancient objects and ecological features of urban ecosystem.

Keywords: Vascular wall flora, Urban ecosystem, Ecology, Turkey.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET DÜZEYİNİN DİĞER
DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ**

**THE RELATIONSHIP COMPASSION LEVEL OF NURSING STUDENTS WITH OTHER
VARIABLES**

ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ

ÖZET

Başkalarının ağrı ve ızdırapları ile ilgilenme duygusu olarak tanımlanan merhamet; insan var olduğundan beri tüm din ve toplumlarda erdemli olmanın bir koşuludur. Bu nedenle hemşireler bakım için yeterli bilgi, teknik beceri, tutum ve kişiler arası ilişkiler geliştirmeli, ayrıca merhametli bakım verme özelliklerine sahip olmalıdırlar. Çalışmanın amacı, bir sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümü öğrencilerinin merhamet düzeyleri ve merhamet düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Araştırma tanımlayıcı ilişkisel tipte olup, 1-30 Ekim 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, uygulamanın yapıldığı günlerde devamsız olan ve araştırmaya katılmak istemeyenler dışındaki 270 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın yapılması için gerekli izinler alınmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu ve Pommier (2010) tarafından geliştirilen "Merhamet Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizleri bir istatistik paket programında frekans, Mann-Whitney U Testi, Kruskal-Wallis H Testi, Bonferroni Düzeltmesi, Spearman Korelasyon testleri kullanılarak yapılmıştır. Öğrencilerin %81.8'inin kadın ve %28.5inin 1.sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin merhamet ölçeği puan ortalaması 4.25 ± 0.24 olarak tespit edilmiştir. Ölçekten alınan puanlara bakıldığında; cinsiyete göre umursamazlık, bağlantısızlık, bilinçli farkındalık, ilişki kesme alt boyutları ve ölçek genel puanı açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca sınıflara göre bilinçli farkındalık alt boyutu ve öğrencilerin gelir durumlarına göre paylaşımların bilincinde olma alt boyutu açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin merhamet düzeylerinin cinsiyet, sınıf ve gelir durumu değişkenleri açısından farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 5 olması göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin merhamet düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın; tüm sağlık ekibi üyeleri, özellikle hemşireler ve hemşirelik öğrencileri üzerinde merhametli bakımla ilgili farkındalık oluşturacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın daha geniş örneklem gruplarında yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Hemşirelik bakımı, Merhamet

ABSTRACT

One of the requirements of being virtuous in all of the societies and religions since the beginning of humanity, compassion-defined as the sentiment to take care of others' pain and misery is an essential, a must-have sentiment in nursing. For this reason, nurses should develop sufficient knowledge, technical skills, attitudes and interpersonal relationships for care, and also have compassionate care. The aim of this study is to determine the level of compassion and the factors that affect the level of compassion of nursing students in a health college. The research is in the descriptive relational type and it was done between the dates of October 1th-30st in 2018. In the

study, without going into any sampling method, 270 students were included instead of students who is absent in the days of the application and do not want to participate. Data were collected with questionnaire which is prepared by researchers via literature and developed by Pommier (2010) "Compassion Scale" has been used as the data collection tool. Analyzes of the data were conducted by using frequency, Mann-Whitney U Test, Kruskal-Wallis H Test, Bonferroni Correlation, Spearman correlation tests in a statistical package program. It has been determined that 81.8% of the students were female and 28,5% of them were 1th grade students. The mean score of the students' compassion scale was determined as 4.25 ± 0.24 . Considering the scores received from the scale; statistically significant difference has been determined in terms of negligence according to the sex, indifference, separation, mindfulness, disengagement subscales and scale overall score. In addition, statistically significant difference has been determined in terms of mindfulness sub-dimension according to the classes. There was a statistically significant difference in the subscale of common humanity according to the income status of the students. Discussion:It has been determined that the levels of compassion of the students differ in terms of gender, class and income status. Considering the highest score that can be received from the scale to be 5 in the direction of the findings obtained from the research, it is seen that the levels of compassion of the students are high. This compilation is thought to create awareness about compassionate care for all health staff members and especially nurses and nursing students. This study may be suggested to be performed in larger sample groups.

Keywords: Nurse, Nurisng care, Compassion

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HEKİM HEMŞİRE İŞBİRLİĞİNİN İŞ DOYUMUYLA İLİŞKİSİ

**THE RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICIANS-NURSE COLABOARITON AND JOB
SATISFACTION**

ARŞ. GÖR. DR. NİLAY TURAÇ

ÖZET

Hekim – hemşire işbirliği, hasta bakımının önemli bir parçasıdır ve hastanın iyilik halini ve iş doyumunu etkiler. Sağlık hizmetlerinin değişik alanlarında eğitim görmüş ve dolayısıyla değişik bilgi ve beceriler edinmiş kişilerden oluşan sağlık ekibin, en çok göz önünde olan üyeleri olan hekimlerin ve hemşirelerin aralarındaki işbirliği zemininde gerçekleşen güven, destek, iletişim, empati ve koordinasyon yetkinliği arttıkça, sağlık kurumunda en üst düzeyde hizmet kalitesi gerçekleştirir. Bu çalışmada, bir devlet hastanesinde çalışan hekim ve hemşirelerin işbirliğine ilişkin tutumları ve iş doyumları değerlendirilmiştir. Çalışmanın evrenini Nevşehir Devlet Hastanesinde çalışan tüm hekim ve hemşireler oluşturmuştur. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmeden, araştırmaya katılmak istemeyen 205 hemşire ve 96 hekim araştırma kapsamına alınmıştır. Veriler araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu, "Minnesota İş Doyum Ölçeği" ve "JEFFERSON Hekim ve hemşire mesleki işbirliği anket formu" kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya katılanların yaş ortalaması $35.25 \pm (1.86)$ olarak bulunmuştur. 301 katılımcının % 30.9 'u erkek, % 69,1 'i kadındır. Hemşirelerin mesleki işbirliği puanı ortalaması $74.21 \pm (6.15)$ iken hekimlerin mesleki işbirliği ortalaması $63,45 \pm (6,28)$ bulunmuştur. Hemşirelerin işbirliği puanı ortalaması anlamlı olarak yüksektir ($p < 0.001$). Minesota doyum ölçeğinden elde edilen sonuçlar ise hemşirelerin puan ortalamalarının 3,68, hekimlerin puan ortalamalarının 3,97 olarak saptandı. İki ölçek toplamalarının birbirleri ile ilişkisini gösteren korelasyon katsayısı ise $r = -.865$ hesaplanmıştır. Her iki ölçek ve alt boyutlarına ilişkin ölçümlerin birbirleri ile ilişkilerinin yüksek düzeyde, negatif yönde ve ileri derecede anlamlı ($p < .001$) olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin işbirliği puanları yüksek olmasına karşın hekimlerin iş doyum puanları yüksek bulunmuştur. Sağlık ekibinin en çok göz önünde olan üyeleri olan hekimlerin ve hemşirelerin aralarındaki işbirliği, güven, destek, iletişim, empati ve koordinasyon yetkinliği artırmak için lisans eğitimi esnasında ilgili bölümlerin öğretim üyeleri tarafından beraber eğitim görecekları pratik ve teorik derslerin ortaklaşa verilmesi olumlu bir adım olacaktır. Ayrıca iş doyumunu etkileyen diğer faktörlerin araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hekim, Hemşire, İşbirliği, İş doyum

ABSTRACT

In this research, determination of Professional self-concept levels of the nursing students at the health physician - nurse cooperation is an important part of patient care and affects the patient's well-being and job satisfaction. Collaboration among physician and nursing school student Inter-professional collaboration, contribution, communication, commitment, consensus, compatibility, and credit between health care provider educated in different area of health and donated with various knowledge and manipulation are an effective factor in patient care of high quality, and it is

particularly important in the case of doctors and nurses because their work is so highly interdependent. In this study, the attitudes of the physicians and nurses working in a state hospital in terms of their attitudes and job satisfaction. The sample of this study, contained all doctors and nurses who work at the Nevsehir State Hospital. In the study, without going into any sampling method, 205 nurses and 96 physicians were included want to participate. Data were collected with questionnaire which is prepared by researcher via literature, "Minnesota Job Satisfaction Scale (MJSS)", and "The Jefferson Scale of Attitudes Toward Physician-Nurse Collaboration". Mean age of the participants were $35.25 \pm (1.86)$. Among 301 participants 30.9 % were male, 69.1 % were female. The nurses as a group obtained a mean score (74.21) that was significantly larger than that obtained by the physicians (63.45). It was determined that the average score of the nurses' was 3.68, the average score of the physicians' was 3.97, with the results obtained from the MJSS. The correlation coefficient, which showed the relationship between the two scale totals, was calculated as $r = -0.865$. The correlations of the measurements between the two scales and subscales were found as high levels were found in a negative way and as meaningful with a significance ($p < 0.001$) on highest degree. Although the Cooperation scores of nurses were found to be high, the job satisfactions score of physicians were found to be high. It is desirable that physician and nursing schools include inter-professional education in their curriculum to increase understanding of the complementary roles of physicians and nurses, and to encourage establishment of an interdependent relationship between them. Role modeling collaboration courses done together with both of the medical and nursing school students were recommended. Other factors affecting job satisfaction are recommended.

Keywords: Physician, Nurse, collaboration, job satisfaction

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HATAY İLİ'NİN ANIT AĞAÇLARI

MONUMENTAL TREES OF HATAY PROVINCE

DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY
EMİNE TURAL
DR. FARUK KARAHAN
PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK

ÖZET

Bu çalışmada, Hatay'da anıtsal ve/veya korunmaya değer nitelikte olan ağaçlar tespit edilmiş ve ilimizin kültürel mirasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Elde edilen bilgiler doğrultusunda, bu çalışmada *Platanus orientalis*, *Olea europaea*, *Morus nigra* ve *Quercus coccifera* ağaçlar başta olmak üzere yirmiden fazla ağaç değerlendirmeye alınmıştır. Bu ağaçların çok az bir kısmı "Anıt ağaç", diğerlerinin ise "Aday anıt ağaç veya potansiyel anıt ağaç" olabileceği ortaya çıkmıştır. Bu anıt ağaçların tür isimleri ile birlikte, boy ve çapları da karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Ayrıca bu ağaçların potansiyel korunmalarına yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anıt ağaç, Doğu çınarı, Hatay, Türkiye.

ABSTRACT

In this study, an attempt has been made to contribute to the cultural heritage of Hatay by identifying monumental and / or protected trees. In the light of the information obtained, more than twenty trees including *Platanus orientalis*, *Olea europaea*, *Morus nigra* and *Quercus coccifera* were evaluated. Very few of these trees have emerged as "monumental trees" and some as "candidates for monumental or potential monumental trees". The length and diameters of these monumental trees, alongwith the names of species are discussed on comparative basis. Moreover, alternative recommendations for potential conservation of these trees are presented.

Keywords: Monumental trees, Oriental plane, Hatay, Turkey.

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**HATAY'DA LOKAL OLARAK YAYILIŞ GÖSTEREN *CORDIA MYXA* L.
(BORAGINACEAE) AĞACININ EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

ECOLOGY OF A NATURALLY GROWING LOCAL TREE *CORDIA MYXA* L.
(BORAGINACEAE) FROM HATAY

**DOÇ. DR. VOLKAN ALTAY
EMİNE TURAL**

**DR. FARUK KARAHAN
PROF. DR. MÜNİR ÖZTÜRK**

ÖZET

Hatay'da lokal olarak yayılış gösteren *Cordia myxa* L. ağacı araştırma alanında tek lokaliteden toplanmıştır. Toprak analizlere göre, bu ağacın yüksek kireç içeriğine sahip killi, tuzsuz, hafif alkalın toprakları tercih ettiği ortaya konulmuştur. Toprakların organik madde, fosfor ve potasyum içeriği yüksek seviyededir. Ancak toprakta azot içeriği yeterli seviyede iken, sodyum içeriği düşük seviyededir. Ağaçtan alınan dal örneklerinde azot, fosfor ve potasyum içerikleri normal değerlerin çok altındadır. Yaprak analizlerinde ise, fosfor yaklaşık olarak normal değerlerde iken; azot normal değerlerin altında, potasyum ise normal değerlerin üzerindedir.

Anahtar Kelimeler: Ekoloji, *Cordia myxa*, ağaç, Hatay.

ABSTRACT

Cordia myxa L. tree is locally distributed in Hatay. It was collected from one locality. The analysis of soil samples revealed that this tree prefers clayey, slightly alkaline soils with a high lime content. Soils have high contents of organic matter, phosphorus and potassium. However, nitrogen content is high in the soil, but the sodium content is low. Nitrogen, phosphorus and potassium contents of the woody branch samples are much lower than normal values. Leaf analysis reveals that phosphorus shows approximately normal values; nitrogen is below normal values, but potassium is above the normal values.

Keywords: Ecology, *Cordia myxa*, tree, Hatay.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SEYHAN VE CEYHAN NEHİR SİSTEMİ'NDE (ADANA, TURKEY) BULUNAN İSTİLACI
BALIK TÜRLERİ VE DAĞILIMLARI**

**DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN
PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN**

ÖZET

Bu çalışmada 12 istilacı balık türü; sazan, *Cyprinus carpio*; altın sazan, *Carassius auratus*; gümüşü sazan *Carassius gibelio*; gökkuşağı alabalığı, *Oncorhynchus mykiss*; sivirisinek balıkları, *Gambusia affinis*, *Gambusia holbrooki*; tilapya türleri, *Coptodon zillii*, *Oreochromis niloticus*, *Oreochromis aureus*; karabalık, *Clarias gariepinus*; sudak, *Sander lucioperca* ve kadife, *Tinca tinca* 'nın Seyhan ve Ceyhan nehir sistemi (Adana) su kaynaklarında dağılım gösterdiği saptanmıştır. Çalışma Şubat 2014–Eylül 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. İstilacı türler bulundukları bölgelerden elektroşoker ile toplanmıştır. Araştırma alanından yakalanan her bir istilacı türün sistematik karakterleri belirlenmiş ve daha önce yapılmış olan taksonomik çalışmalarda kaydedilen verilerle karşılaştırılmıştır. Aynı zamanda bu çalışmada, iki nehir sisteminde istilacı balık türlerinin etkileri araştırılmış ve balık faunası değişiklikleri gözlenmiştir. Bu çalışma, istilacı balık türleri açısından tatlı su balıkçılığı yönetimi uygulamalarına önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, yerli ve endemik türlerin korunması için balık topluluklarının populasyon yapılarının giriş bölgelerinde izlenmesine yönelik daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İstilacı balık türleri, Tatlısu Balık Faunası, Seyhan, Ceyhan, Adana

**DETERMINATION AND DISTRIBUTION OF THE INVASIVE FISH SPECIES
INHABITING IN SEYHAN AND CEYHAN RIVER SYSTEMS (ADANA/TURKEY)**

ABSTRACT

In this study, distribution of the twelve invasive fish species namely; carp, *Cyprinus carpio*, golden carp, *Carassius auratus*, prussian carp, *Carassius gibelio*, rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*, mosquitofish, *Gambusia affinis*, *Gambusia holbrooki*, tilapia, *Coptodon zillii*, *Oreochromis niloticus*, *Oreochromis aureus*, Catfish, *Clarias gariepinus*, perch, *Sander lucioperca*, Tench, *Tinca tinca* were determined inhabiting in Seyhan and Ceyhan river systems (Adana). This study was carried out between the dates of February 2014-September 2015. The number of invasive species were collected from these locations by electro-shocker.. Of the each samples captured from research area that the systematic characters have been determined and these characters have been compared to data recorded with previous taxonomic studies. Besides, in this study, the effects of invasive fish species in two river systems were investigated and fish fauna changes were observed. This study will provide an important contribution to freshwater fisheries management applications in terms of

invasive fish species. Therefore, further studies on monitoring the population structures of fish communities in the areas of introduction is needed to protect native and endemic species.

Keywords: Invasive fish species, Freshwater Fish Fauna, Seyhan, Ceyhan, Adana

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

HATAY İLİ İÇSU BALIK FAUNASI

DOÇ. DR. SİBEL ALAGÖZ ERGÜDEN
PROF. DR. DENİZ ERGÜDEN

ÖZET

Bu çalışmada Hatay ili içsularında yaşayan 33 tatlısu (27 yerli, 6 doğal olmayan) balık türü belirlenmiştir. Teşhis için balıklar, %4'lük formaldehit bulunan plastik kavanozlarda ve buzluklar içerisinde muhafaza edilip daha sonra laboratuvara getirilmiştir. Ekolojik dengeye zarar verilmemesi için fotoğrafı çekilen örneklerden bazıları örn. Yılan balığı, *Anguilla anguilla* gibi kritik olan türler doğasına tekrar salıverilmiştir. Türlerin belirlenmesinde teşhis anahtarlarından ve güncel literatürden faydalanılmıştır. Aynı zamanda çalışmada doğal olmayan yabancı ve taşınarak getirilmiş türlerin miktarları ve dağılım alanları da incelenmiştir. Şu ana kadar, 6 yayılımcı ve taşınım yolu ile gelmiş (*Cyprinus carpio*, *Carassius gibelio*, *Gambusia affinis*, *Gambusia holbrooki*, *Coptodon zillii*, *Oreochromis niloticus*) balık türü Asi Nehir sistemlerinden rapor edilmiştir. Ayrıca, bu çalışmada sivrisinek balığı, *G. holbrooki*, Afrin Çayı için yeni tür olarak kaydedilmiştir. Bu doğal olmayan tatlı su balıklarının nehir sistemine girişiyle, yerli tatlısu balık türlerinde düşüşe neden olduğu görülmüştür. Yerel balıkçılara göre de, bu yerli balık türlerinin avlanmaları Asi Nehri sistemlerine istilacı türler sokulduğundan beri azalma göstermiştir. Sunulan bu çalışma, ilgili türler için balıkçılık bilimi ve tatlısu balıkçılığı yönetimi uygulamasına önemli bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tatlısu, Balık faunası, Asi Nehri, Türkiye

FISH FAUNA OF INLAND WATER IN HATAY PROVINCE

ABSTRACT

In the present study, thirty three (27 native; 6 non-native) of the freshwater fish species were determined inhabiting of inland water in Hatay province. For diagnosis, the fish were stored in plastic jars with 4% formaldehyde and were also stored in ice cubes and then brought to the laboratory. Some of the examples that have been photographed to avoid damage to the ecological balance, eg. Critical species such as eel, *Anguilla anguilla* were released to the nature again. The identification keys and the current literature have been used to determine the species. Besides, the amounts and distribution of the locations of non-native and translocated species were examined. To date, 6 non-native or translocated fish species (*Cyprinus carpio*, *Carassius gibelio*, *Gambusia affinis*, *Gambusia holbrooki*, *Coptodon zillii*, *Oreochromis niloticus*) have been reported into the Asi rivers system. Besides, in this study mosquitofish, *G. holbrooki* was newly recorded for Afrin Stream. This non-native freshwater fish introductions have been demonstrated to cause decline in native freshwater fish species. According to the local fisherman, the catches of these native fish species has declined since invasive species was introduced to Asi River systems. The paper will provide an important contribution to thr fisheries science and freshwater fisheries management application for the concerning species.

Keywords: Freshwater, Fish fauna, Asi River, Turkey

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**SEÇİLİ TARIM ÜRÜNLERİNİN ARZ VE TALEBİNİN TEORİK VE DENEYSEL
OLARAK ANALİZİ**

**A THEORETICAL AND EMPIRICAL DEMAND AND SUPPLY ANALYSIS OF CHOSEN
AGRICULTURAL PRODUCTS**

DR. ÖĞR. ÜYESİ FİLİZ GÜNEYSU ATASOY

ÖZET

Bu çalışmanın başlıca amacı seçili tarımsal ürünlerde arz talep denklemlerinin teorik tutarlılığının test edilmesi ve ayrıca ampirik olarak analiz edilmesidir. Bu amaçla tarım ürünlerinden en çok tüketilenlerden, pirinç, mısır, bezelye, fasulye, buğday ve pamuk seçilmiştir. Çalışma da aynı zamanda seçili ürünlerdeki tüketim eğilimini Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) özellikle kırsal kesimi için araştırılmaktadır. Çalışmada ilk olarak teorik analiz için, Linear Harcama Sistemi (LES), Translog Talep Sistemi (TDS) ve Dolaylı Translog Talep Sistemi (ITDS) uygulanmıştır. Translog tüketici talep sistemi, dolaylı fayda harcama fiyatı açısından yazılmış bir dolaylı fayda fonksiyonunun ikinci dereceden, logaritmik spesifikasyonunun Roy's İdentity kullanılarak uygulanmasıyla elde edilmektedir (Holt and Goldwin, 2009). Dolaylı Translog Talep Sistemi, gelir esnekliğini, ürünün kendi fiyat esnekliğini, çapraz fiyat esnekliğinin tahmin edilmesinde kullanılmaktadır. Ayrıca, çalışmada bazı demografik değişkenlerde kullanılmıştır. Bu değişkenleri kullanmakta ki amaç bireylerin ya da hane halkının tüketim eğilimlerini görmektir. Çalışmada Dolaylı Translog Talep Sistemi (ITDS) demografik değişken eklenerek ve eklenmeden iki farklı şekilde analize tabi tutulmuştur. İki farklı analiz yapılarak, analiz sonuçlarının güvenilirliğinin artacağı düşünülmektedir. Data seti bireylerin gıda tüketimini ve tarımsal ürün kullanımına dair hane halkı seviyesinde veri içermektedir ve bu veriler 2016 yılı için Ulusal İstatistik Bürosu'nun yaptığı anket sonuçları kullanılarak elde edilmiştir. Analiz için (Statistical Analysis Software) SAS 9.4 programı kullanılmış ve ileriki araştırmacılar ve benzer çalışmalar düşünülerek çalışma sonunda program kodları verilecektir. Bu çalışma halen devam etmektedir ancak güncel sonuçlara göre arz esnekliği tüm tarımsal ürünlerde, pozitif ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Sadece pirinç için arzın fiyat esnekliği pozitif değildir. Ayrıca tarım ürünlerinde buğday hariç diğer ürünlerin arz esnekliği inelastik olarak gözlemlenmiştir. Çalışma halen süregelen bir projedir ve analize dair diğer sonuçlar çalışma sonucunda raporlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Talep, Arz, Doğrusal Harcama Sistemi, Dolaylı Translog Talep Sistemi.

ABSTRACT

The primary purpose of this study is to estimate theoretically-consistent supply and demand equations for some chosen agricultural products. For this purpose, some mostly consumed agricultural product as chosen, such as cotton, rice, beans, corn, and wheat. It also examines consumption pattern of some commonly used food products in urban U.S.A. For this direction, agricultural food products are used to understand consumption pattern. First, in the theoretical part of the study The Linear Expenditure System (LES), Translog Demand System, and Indirect Translog Demand Systems (ITDS) implemented. The Translog consumer demand system comes from by implication Roy's Identity to quadratic, logarithmic specification of an indirect utility function written in terms of expenditure-normalized price (Holt and Goodwin, 2009). ITDS allows

to estimate income elasticities, own price elasticities, and cross price elasticities of these agricultural products. In addition to that some demographic variable is used in the system to explain impact on the individuals (or households) consumption pattern, so ITDS with and without demographic variable are also examined. Comparing different models can represent more robust results. The data set includes household level observation on food consumption in 2016. It is taken from National Bureau of Statistics (NBS). To analyze of these models SAS 9.4 is applied and SAS codes for them will be reported for future researches. It is an ongoing research however the current analysis results show that the supply elasticities of all the crops are positive except rice' supply elasticity. Only the rice' own-price supply elasticity does not come positive. Also, the output-supplies are inelastic except wheat is elastic. This study is still an ongoing project, and thus other analysis results will be reported at the end of the final experiments.

KeyWords: Demand, Linear Expenditure System, Indirect Translog Demand Model, Supply.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**MÜZİKTE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜMLERİN KLARİNET REPETUARI ÜZERİNE
ETKİLERİ**

DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ

ÖZET

Mevcut Sesleri amaçlı olarak bir araya getirme sanatı müziktir. Çağlar öncesi dönemden günümüze kadar gelişim içerisinde olan müziğin içerisinde yer alan çalgılar müzik toplulukları içerisinde yeri ve önemi tartışmasız çok büyüktür. Müziği oluşturan öğelerden biri olan çalgılar üflemeli, yaylı, tuşlu ve vurmali çalgılar olarak sınıflara ayrılmıştır. Ortaçağdan günümüze kadar teknolojik ve bilimsel gelişmelerle yaşam çok hızlı değişime uğramıştır. Bu değişim sürecinde, halen kullandığımız müzik çalgıları müzik repertuvarlarındaki değişime cevap verecek şekilde değiştirilmiş ve geliştirilmiştir. Bu hızlı değişimin etkisiyle tek kamışlı üfleme çalgı ailesinden klarinetin atası olarak bilinen chalumeau da değişime uğramış ve geliştirilmiştir. Birçok ülkeden pek çok besteci senfonik yapıda ve değişik müzik formlarındaki eserleri çok sesli müziğin gelişmesinde geçmişten günümüze önemli katkı sağlamışlardır. Senfonik orkestra yapısında ağırlık yaylı çalgılarda olmasına rağmen müziğe kazandırdıkları farklı renkler dolayısıyla üflemeli ve vurmali çalgılarda zamanla bestecilerin vazgeçilmez çalgı grupları haline gelmiştir.

Bu araştırmada, tahta üfleme çalgı ailesinin genç üyesi olan klarinetin tarihsel süreç içerisinde yer aldığı repertuarı ve tarihsel gelişimin müziğe olan etkisi incelenecektir. Dünyanın tüm kıtalarında büyük ilgiyle kullanılan üfleme çalgı ailesinin bir üyesi olan klarinet çalgısı ile ilgili kaynak taraması yapılmak suretiyle ses, yapı ve kullanıldığı müzik türleri ile ilgili bulgular ele alınmıştır. Kolay forte ve Piyanoyu eserlerde uygulayan, etkileyici tınıya sahip olan ve işlevi büyük olan bu çalgı ile ilgili söz konusu ile ilgili bilgiler yazılı ve elektronik kaynakların taranması ile elde edilmiştir. Araştırmanın anlaşılmasını kolaylaştırmak amacıyla klarinetin tarihsel süreç içerisinde yer aldığı repertuar kronolojik sıra ile anlatılacak, taranan kaynaklardan elde edilen veriler konu bütünlüğü bozulmadan dipnotlar ile belirtilerek kişisel yoruma girilmemeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Chalumeau, Klarinet, Repertuar

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**TARİHSEL SÜREÇ İÇERSİNDE ORKESTRA MÜZİĞİNDE KLARNETİN
YERİ VE ÖNEMİ**

DR. ÖĞR. ÜYE. ŞEHRİNAZ GÜNDÜZ

ÖZET

Kullanılmaya başlandıkları ilk çağlardan beri müzik çalgıları, insanoğlu için birer kendini ifade etme aracı olmuşlardır. Bu sebep den dolayı çoksesli ya da tek sesli çeşitli müzik yapıtlarının icra edilmesinde çalgıların yeri ve önemi büyüktür. Bu oluşan geniş çalgı topluluklarının birlikte seslendirme sanatına ise orkestra adı verilmektedir. Geçmişten günümüze kadar gelişen, teknoloji, sanat ve estetik anlayışı, toplumsal olaylar ile insanda var olan duyguları yansıtabilmek için besteleme teknikleri, çeşitli ekollere gereksinimleri ile birlikte orkestranın ortaya çıkmasına, büyümesine ve çalgıların gelişmesine sebep olmuştur. Zaman içinde çeşitli faktörlerinde etkisiyle sanatsal ihtiyaçların karşılanabilmesi için genişleyen ve gelişen kompozisyon teknik ve anlayışıyla besteciler orkestra eserlerinde kökeni 20.000 yıl öncesine dayanan üfleme çalgılara da ihtiyaç duymaya başlamıştır. Bakır üfleme çalgıları ve tahta üfleme çalgıları olarak iki gruba ayrılmıştır. Tahta üfleme çalgı ailesinin ilk tek kamışlı ve genç bir üyesi olan klarnet, 1690 yılında Alman çalgı yapımcısı J. C. Denner ve oğlu J. Denner tarafından şalümo geliştirilmeye başlamış olup Hyacinthe Elenore Klosé ve Auguste Buffet ile günümüz klarnet modeline ulaşılmıştır.

Bu araştırmada büyük ses genişliğine sahip olan yumuşak tınlı bir çalgı olan klarnetin çeşitli orkestralarda ve hangi orkestra eserlerinde besteciler tarafından kullanıldığı, çalgının ses genişliği, karakteri hakkında da yararlanabilecekleri bir rehber niteliği içermesi amaçlanmıştır.

Araştırma 1690 yılı Şalümonun gelişim sürecinden başlayarak klarnetin ne zaman besteciler tarafından orkestrada kullanılmaya başlandığı, daha çok hangi orkestralarda yer bulduğu ve çeşitli bilgi ve belgelerde ne şekilde yer aldığına ilişkin elde edilen veriler incelenerek, bir tespit yapılmaya çalışılmıştır. Araştırmada, arşiv tarama modeli kullanılmış, taranan metinler betimsel ve tarihsel araştırma yöntemiyle incelenmiş, yazılı, elektronik ortamda bulunan tezler ve kaynaklar taranmış, kaynak tarama yöntemi ile de araştırmanın desteklenmesi yoluna gidilmiştir. Araştırmanın, üfleme ve vurma çalgıları ana sanat dalında önemli bir araştırma olduğu ve alana farklı yönlerden katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu konuda çalışan araştırmacılar için iyi bir referans kaynağı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Chalumeau, Klarinet, Repertuva

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

17. YÜZYILDAN 20. YÜZYILA OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA HALK MÜZİĞİ

FOLK MUSIC IN OTTOMAN EMPIRE FROM 17TH CENTURY TO 20TH CENTURY

**DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜNSU YILMA ŞAKALAR
ÖĞR. GÖR. ALPER ŞAKALAR**

ÖZET

Fransız Devrimi sonrasında önem kazanan “halk” sözcüğünün; ulus-devlet anlayışıyla entellektüel kesimin sıklıkla kullandığı bir terim olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye’de halk sözcüğü ise; kavram olarak Osmanlı İmparatorluğu’nda II. Meşrutiyet döneminde kullanılmaya başlanmıştır. II. Meşrutiyet’ten Cumhuriyet dönemine dek süregelen bu dönemde; Osmanlı İmparatorluğu’nun, kendi içerisinde bir çok milleti barındırmasından dolayı halk kelimesinin, bu birlikteliği çağrıştırmak için kullanıldığını söylemek mümkündür. Uluslararası Halk Müziği Kurulu tarafından ağıdan ağıza yayılan ve notalardan öğrenilmeyen müzik olarak tanımlanan halk müziği, geleneksel anlamda usta-çırak ilişkisiyle öğrenilen, ağızdan ağıza yayılan bir müzik türü olarak literatürde yer almıştır. Bu nedenle bu müziğin zaman içerisinde sürekli bir değişim göstermesi kaçınılmaz olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu’nda müzik çalışmalarının resmi anlamda 15. yüzyıla tekabül ettiği görülmektedir. Dolayısı ile, Osmanlı müziği; Osmanlı Sanat Musikisi (Klasik Osmanlı Müziği), Dini Musikisi (Dini Müzik) ve Halk Musikisi (Halk Müziği) olarak yüzyıllar boyunca evrimini birbiriyle ilişkili bir şekilde devam ettirmiş, günümüze dek bu gelişim ve evrilme süreci aynı şekilde kendini göstermiş ve göstermektedir. Halk müziğine örnek olarak; IV. Mehmed (1648-1687) döneminde eski bir Türk sazı olan “çöğür”ün harem kızlarına ve diğer saray mensuplarına öğretildiği gösterilebilir. III. Ahmed (1703-1730) döneminde ise halk müziği ile ilgili çalışmalara rastlanmaktadır. Osmanlı halk müziği sözlü ve sözsüz olarak Osmanlı müziği içerisinde yer almış, II. Abdülhamid döneminde ise kayıt altına alınmıştır.

Bu araştırmada; IV. Mehmed dönemini kapsayan 17. yüzyıl ve II. Abdülhamid’in erken dönemine tekabül eden 19. yüzyıl arasında Osmanlı İmparatorluğu’nda halk müziğinin yeri ve öneminden bahsedilmiştir. Dönemler içerisinde halk müziği çalışmalarından oluşan çeşitli örnekler sunulmuştur. Dolayısı ile bu çalışma; kültürel bir miras bağlamında halk müziğimizin tarihini bilmek, tarihsel gelişimini kuşaktan kuşağa aktarabilmek ve Cumhuriyet dönemine dek süren dönem içerisinde halk müziğinin yerini anlayabilmek açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel müzikoloji, Osmanlı İmparatorluğu, Halk müziği, Osmanlı müziği

ABSTRACT

In the aftermath of the French Revolution, the word “folk” gained importance with the understanding of nation-state, it is possible to say that the intellectual class used this term frequently. As a term “folk”, the first used as a concept in II. Constitutional Period in Ottoman Empire as daily Turkey. During from II. Constitutional Period to Republic Period it is possible to say that; the word “folk” is indicated many nation’s togetherness because of Ottoman Empire has included them. Folk Music, which is defined as spread out of the network by the International Folk Music Board and is not learned from the notes, has taken place in the literature as a kind of music that is learned by the master-apprentice relationship and spreading by mouth. Therefore, it has become inevitable that this music will change continuously over time. In the Ottoman Empire, it is seen that the music works in the official sense correspond to the 15th century. Therefore, Ottoman music; Ottoman Art Music (Classical Ottoman Music), Religious Music and Folk Music continued its evolution as interrelated for centuries and until today, this development and evolution process has shown itself in the same way. As an example of folk music, it can be shown that an old Turkish folk music instrument “      ” has reached to harem and courtiers. In the period of Ahmed III (1703-1730), studies on folk music were found. Ottoman folk music was included in Ottoman music as verbal and non-verbal and recorded during the period of Abdulhamid II.

In this research, it has said that from 17th century to 19th century when period of Mehmed IV and early period of Abdulhamid II. It is also said importance and placement of folk music in Ottoman Empire. It has shown to many examples of folk music studies. Therefore this research; to know the history of our folk music in the context of a cultural heritage, to transfer its historical development from generation to generation and to understand the place of folk music in the period until the Republican period.

Keywords: Historical musicology, Ottoman Empire, Folk music, Ottoman music

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ÇAĞDAŞ BASKI TASARIMINDA DİJİTAL BASKI VE TASARIM ÖNERİLERİ

**DIGITAL PRINTING ON CONTEMPORARY CARPET DESIGN AND DESIGN
SUGGESTIONS**

TELEVİ BOĞA

DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU

ÖZET

Geçmişten günümüze yaşanan savaşlar, çevre felaketleri, ekonomik bunalımlar ve teknolojik gelişmeler, sanat ve tasarımı etkilemekle kalmayıp aynı zamanda köklü bir dönüşüme de uğratmıştır. Sanat ve tasarımdan bağımsız düşünülemeyecek olan tekstil ve halı tasarımı da bu dönüşümden etkilenmiştir. 1800 'li yıllarda Jakar tezgahlarının icadı ile daha önce elde gerçekleşen halı üretimi, makine tezgâhlarının ürünü olmuş, farklı ve daha karmaşık tasarımlar yapmak mümkün olmuştur. Teknolojik gelişmelerin yanı sıra 20.yy'da Arts & Crafts, Art Nouveau ve Art Deco akımları modernizm ekseninde modern halı tasarım kavramını doğurmuştur. Bu süreçte tekstil ve halı tasarımlarında geçmişten referans alan halı tasarımları yanısıra , modern sanat akımları etkisi ile geometrik biçimler taşıyan koleksiyonlar ortaya çıkmıştır. Halı ise işlevinden ve süslemekten öte iç mekân tasarımında kimlik oluşturmada rol oynamaya başlamıştır. Çağımızda ihtiyaç, beklenti ve imkânların değişip evrimleşmesiyle, moda olgusunun iç mekanlarda da kendisini göstermesi nedeniyle, halı için de sıklıkla değiştirilebilecek; daha ucuz ve daha ergonomik ürünler talep edilmeye başlanmıştır. Son yıllarda baskı teknolojisindeki gelişmelerle birlikte baskı türlerinin çeşitliliği artmış ve farklı yüzeylere uygulanabilir hale gelmiştir. Baskı tekniklerinde geline en son nokta dijital baskı teknolojisi olmuştur. Bu çalışmada dijital baskının havlı yüzeylere uygulanması incelenecek ve tasarım önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: halı, dijital baskı, çağdaş tasarım

ABSTRACT

From past to present, wars, environmental disasters, economic crises and technological developments have not only influenced art and design, but have also undergone a radical transformation. Textile and carpet design, which cannot be considered independent of art and design, are also influenced by this transformation. In the years of 1800's, carpet production, which was previously made by hand, became the product of machine tools with the invention of Jacquard machines and it has been possible to make different and more complicated designs. In addition to technological developments in the 20th century, Arts & Crafts, Art Nouveau and Art Deco have created the concept of modern carpet design with modernist ideology . In this time period , besides carpet designs referring the past in textile and carpet designs, collections of geometric forms have emerged with the effect of modern art movements. Besides being functional and decoration element in interiors, the carpet has played a role creating a character in interior design. In the consuming age, the need, expectations and options of the consumer has become larger and as the fashion phenomenon shows itself in the interiors, more ergonomic and cheaper products have been demanded for the carpet. In recent years, with the developments in printing technology, the variety of printing types has increased and has become applicable to different surfaces. Digital printing technology has become the latest in printing techniques. In this study, the application of digital printing on pile surfaces will be examined and design suggestions will be presented.

Keywords: carpet, digital printing, contemporary design

ÖRME YÜZEYLERİN İÇ MEKANLARDA DEKORATİF UNSUR OLARAK KULLANIMI

THE USE OF KNITTED SURFACES IN INTERIORS AS A DECORATIVE ELEMENT

DOÇ. DR. HAVVA HALAÇELİ METLİOĞLU

ÖZET

Günümüzde insanların ev içinde geçirdikleri zamanın artması, zevk ve beğenilerini yaşam alanlarına estetik ölçütlerle aktarma istekleri, iç mekan tekstil ürünlerinin tasarımının da ilgi çeken ve önemli bir tasarım disiplini olmasına neden olmuştur. Son yıllarda iç mekanların tasarımında minimalist ve yalın çizgiler tercih edilmekte, ancak insan doğası gereği yaşadığı ortamda görsel ve dokunsal tasarım elemanlarında doğayı da aramaktadır. Bu nedenle doğadan ilham alınarak oluşturulmuş doku ve desenlere sahip tekstil yüzeyleri iç mekanlarda, monotonluğun kırılması ve renkli bir ambiyansın yaratılmasında önemli bir işlev üstlenmişlerdir. Perde ve döşemelikler yanında aksesuar olarak kullanılan tekstil yüzeyleri iç mekanlarda küçük, pratik ve ekonomik değişimlerle istenen atmosferin oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla araştırma kapsamında iç mekanlarda dekoratif unsur olarak örme yüzeylerin tasarımı ve uygulaması mimesis olgusu açısından ele alınmıştır. Tasarım aşamasında ölçü, düzen, simetri ve birlik ölçütleri göz önünde bulundurularak el örme tekniği ile örme yüzeyler tasarlanmıştır. Tasarlanan örme yüzeyler iç mekanlarda üç boyutlu aksesuar olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: örme yüzey, dekorasyon, iç mekan

ABSTRACT

Now that people spend time indoors more and their willingness to transfer their sense of taste to interiors in an aesthetic concept make textile design for interiors an important design discipline. Recently the ongoing design trend for interiors is minimalist and geometric but as being human people want to experience nature as visual and tactile design elements in interiors. Therefore textiles play an essential role to break the monotone and create organic and colorful atmosphere. Besides curtain and furnishings, accessories, with texture and patterns taking inspiration from nature make changes in the indoor environment with small and economic touches to the interiors. Therefore in this research knitted surface design and implementations are investigated in view of mimesis concept as decorative elements for interior design. During the design process design criteria such as scale, order, symetri and unity are taken into account and all designs are created by hand knitting methods. Knitted surfaces are presented for interiors as accessories with 3d forms.

Keywords: decoration, knitted surfaces, interior

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**AN INQUIRY ON THE SIGNIFICANCE OF COMMUNICATION WITH EX LIBRIS
ARTISTS IN EX LIBRIS PRACTICES WITHIN UNIQUE PRESS COURSES**

**ÖZGÜN BASKI DERSİ EKSLİBRİS UYGULAMALARINDA EKSLİBRİS SANATÇILARIYLA
İLETİŞİMİN ÖNEMİNE DAİR BİR İNCELEME**

DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU

ÖZET

Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğretmen adaylarının özgün baskı dersinde yaptıkları ekslibris tasarımlarında, ekslibris sanatçıları ile kurdukları iletişimin özellikle teknik beceriyi arttırmak açısından önemini incelemek araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılının güz döneminde Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğretmen adaylarından 15 öğretmen adayı ile Özgün Baskı dersinde toplanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi betimsel tarama modeli ile desenlenmiştir. Araştırma, ekslibris, gravür baskı ve öğretmen adaylarının iletişim kurdukları ekslibris sanatçıları ile sınırlandırılmıştır. Öğretmen adayları kendi çalışma biçimlerine uygun sanatçılar ile iletişim kurarak ekslibris tasarımlarını oluşturmuş ve tasarımlarına uygun gravür teknikleri ile çalışmışlardır. Araştırmada verilerin toplanabilmesi için Özgün Baskı dersi öğretmen adaylarından ekslibris tasarımı yapmaları istenmiş ve yapılan tasarımlar gravür teknikleri ile uygulanarak değerlendirilmiştir. Öğretmen adaylarının çalışmaları değerlendirilirken ekslibrislerde tercih edilen gravür tekniği ve uygulama biçimi, iletişim kurdukları sanatçının çalışmaları, tasarımların kompozisyon ve yazı ilişkisi göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen bilgiler doğrultusunda araştırma içeriği dâhilinde tamamlanmış ve sonuç bölümü oluşturulmuştur. Bu araştırma ile elde edilen bulgular sonucunda; gravür tekniği ile öğretmen adaylarının bir sanatçının eserini inceleyip değerlendirerek, düşünceleri doğrultusunda kendi ekslibrislerini yarattıkları ve bu uygulamanın teknik becerilerine katkı sağladığını göstermektedir. Özgün Baskı dersinde gravür tekniği öğretiminin öğretmen adaylarının hem ekslibris tasarımını kavramada hem de teknik becerinin artmasında etkin olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının Özgün Baskı dersinde gravür tekniklerinden yararlanarak ve kendilerine yakın buldukları bir sanatçının çalışmasını anlayarak, değerlendirerek aynı zamanda yorum katarak kendi tasarımlarını üretebildikleri ve teknik beceri kazandıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: eğitim, gravür, sanat, sanatçı, tasarım.

ABSTRACT

The fundamental purpose of the study is to examine the significance of the communication between senior students of unique press class in Art department in Education Faculties of Universities and the ex libris artists with respect to improvement of technical skills of students in ex libris designs in particular. The research data has been collected from 15 candidate teachers in the Unique Press course in Trakya University, Education Faculty, Art Department during the 2017-2018 Academic Year, Fall Term. The study has been designed in qualitative research method, descriptive survey

model. The study has been limited to ex libris, gravure printing and the ex libris artists contacted by candidate teachers. Candidate teachers contacted artists matching their own form of work to create their ex libris designs and worked with gravure techniques suitable for their designs. To collect the study data, the candidate teachers in Unique Press course have been asked to create ex libris designs and the designs have been evaluated by implementing the gravure techniques. The preferred gravure technique and its application in ex libris, the works of the artists they contacted, the composition and text relations of designs have been considered in the evaluation of the works of candidate teachers. In line with the resulting data, the study contents have been completed and the conclusion established. The findings attained in this study demonstrate that candidate teachers utilize the gravure technique to examine and evaluate the works of an artist and create their own ex libris work in line with their thoughts, which contributes to the technical skills of the practice. Teaching gravure techniques in printing courses appears effective in improving the comprehension of ex libris design and the technical skill of candidate teachers. In this context, it has been observed that the candidate teachers studying in Art Departments have, by understanding, evaluating and also interpreting the works of an artist they find close to their style and by utilizing the gravure techniques in Unique Press course, produced their own designs and attained technical skills.

Keywords: education, gravure, art, artist, design.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

**RESİM-İŞ EĞİTİMİNDE KOLAJ TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN MEKÂNA DAİR
ÖYKÜNCELERİN EĞİTSEL BOYUTU**

**EDUCATIONAL DIMENSION OF IMITATIONS OF VENUE PRODUE BY COLLAGE
TECHNIQUE IN ART EDUCATION**

DOÇ. DR. AYLİN BEYOĞLU

ÖZET

Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde Temel Tasarım dersinde genellikle kolaj tekniği ile çalışmalar yaptırılmaktadır. Kolaj tekniği, dergi, gazete, kâğıt ve fotoğraf gibi malzemelerin kesilerek genellikle kâğıt olmak üzere düz bir zemin üzerine kesilerek ya da yırtılarak tasarlanan kompozisyona uygun biçimde bir araya getirilmesi olarak tanımlanabilir. Bu araştırmada bu teknik ile üretilen mekâna dair öykünmelerin eğitsel boyutunu incelemek araştırmanın temel amacını taşımaktadır. Araştırmanın verileri 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılının bahar döneminde Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 1.sınıf öğrencilerinden 16 öğrenci ile Temel Tasarım dersinde toplanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, kolaj tekniği, resimde mekan ve resimde öykünme konusu ile sınırlandırılmıştır. Öğrenciler bir sanatçının çalışmasını seçerek kolaj tekniği ile çalışmışlardır. Araştırmada verilerin toplanabilmesi için Temel Tasarım dersi öğrencilerinden kolaj tekniği ile mekana dair öykünme çalışması yapmaları istenmiş ve yapılan çalışmalar değerlendirilmiştir. Öğrencilerin çalışmaları değerlendirilirken kolaj tekniği, mekân kavramını oluşturan elemanlar ve faktörler, öykünme çalışmaları göz önünde bulundurulmuştur. Bu araştırma ile elde edilen bulgular sonucunda; kolaj tekniği ile üretilen mekâna dair öykünmelerin öğrencilerin bir sanatçının eserini inceleyip değerlendirerek eseri kendi düşünceleri doğrultusunda yeniden üretebildiklerini ve bu uygulamanın yaratıcılıklarına katkı sağladığını göstermektedir. Temel Tasarım dersinde kolaj tekniği öğretiminin öğrencilerin hem mekan olgusunu kavramada hem de sanatçılara öykünerek çalışmalar üretmesinde etkin olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin Temel Tasarım dersinde kolaj tekniğinden yararlanarak bir sanatçının yapıtını anlayarak, değerlendirerek aynı zamanda yorum katarak yeniden üretebildikleri ve bunun öğrencilere farklı bir bakış açısı sağladığı görülmüştür diyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: eğitim, esinlenme, sanat, sanatçı, yeniden üretim.

ABSTRACT

The collage technique is generally used in practices as part of the Fundamental Design courses in Art Education Departments in Education Faculties as well as Faculties of Fine Arts in Universities. Collage technique can be defined as cutting materials from magazines, newspapers, papers and pictures and applying them on a flat surface, usually paper, or a composition designed by tearing. The fundamental purpose of the study is to examine the educational aspect of the imitations of venue produced using this technique. The study data has been collected with 16 freshmen taking Fundamental Design course in Trakya University, Education Faculty, Fine Arts Education Major, Art Department in 2017-2018 Academic Year. Qualitative research method was used in the study. The study has been limited to collage technique, venue in painting and imitation in painting.

Students were asked to select the work of an artist and work with the collage technique. To collect the study data, students in the Fundamental Design course were asked to work on venue imitation using collage technique and the resulting works were evaluated. The students' works were evaluated in consideration of the collage technique, the elements and factors comprising the concept of venue and works of imitation. The findings attained in this demonstrate that students imitating a venue using the collage technique are able to examine the artwork and reproduce it in line with their own thoughts, which contributes to their creativity. It can be seen that teaching collage technique in Fundamental Design course is effective in comprehending the concept of venue and creating works by imitating artists. In this respect, we may state that the students of Art Education Major may understand the work of an artist using the collage technique in Fundamental Design class, and reproduce it with their interpretation, which provides students with a different perspective.

Keywords: education, inspiration, art, artist, reproduction.

ÇATI BAHÇELERİNİN KENTSEL PEYZAJ ALANLARI AÇISINDAN FAYDALARI

THE BENEFITS OF GREEN ROOFS FOR URBAN LANDSCAPES

DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT ATASOY

ÖZET

Son yıllarda kentlerde kapsamlı olarak artan çevresel problemler yağmur suyu yönetimi, binaların sıcaklık düzenlemeleri ve hava kirliliğindeki azalmalarını sağlayan çağdaş çözümlerin oluşturulmasına neden olmuştur. Özellikle su geçirgenliği az yüzey alanları, akarsuların taşkın yaşamasında ve yağmur sularının depolanmasında risk oluşturan önemli etkenlerdendir. Daha da önemlisi, geleneksel çatılar bu yağmur suyu depolamalarını etkili bir biçimde filtreleyemezler ve ayrıca kentsel ısı adalarına neden olan yüzey alanı sıcaklıklarını da artırır. Çatı bahçeleri alışılmışın dışında olan önemli ekosistemlerden birisidir ve bu bahçeler şehirlerde ses yalıtımını artırır, yağmur suyu taşkınlarını azaltır, canlılar için yaban hayatı oluştururlar, hava kalitesini artırır ve kentsel ısı adası etkisini de önemli ölçüde azaltır. Çatı bahçeleri ayrıca vejetasyonun zayıf olduğu iç şehir alanlarına katkıda bulunarak kentsel peyzaj alanlarında estetik ve ekonomik faktörlerden edinilen faydaların da geliştirilmesini sağlarlar. Türkiye kentselleşme ile ilişkili gün geçtikçe önemi artan çevresel problemlerin sera gazı emilim artışı ve ekonomik enerji tüketiminde azalmalara neden olduğu ülkelerden birisidir. Buna karşın, Türkiye’de yer alan kentsel peyzaj alanlarında yapılan çatı bahçeleri uygulamaları sınırlı sayıda bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye’de mevcutta yer alan binaların çevresel negatif etkilerinin anlaşılması ve engellenmesi, kentsel alanlarda çevresel bozunmaların azaltılması açısından alınacak kararların değerlendirilmesi noktasında büyük rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı; çatı bahçelerinin tarihsel, çeşitlilik, kalite, anatomi ve çevresel faydaları açısından değerlendirilmesi ve tartışılmasıdır. Bunlara ek olarak bu çalışma ayrıca karar mercileri ve denetleyici kurumlar için yararlı bilgiler sağlamaktadır ve kentsel ölçekte bitkilendirmenin kentsel ısı adalarının azaltılması üzerindeki olumlu etkilerini de vurgulamaktadır. Bu sayede, bu çalışmada belirtilen bilgilerden gelecekte kentsel peyzaj alanlarında yer alan yeşil alan uygulamaları konusunda fayda sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Çatı bahçeleri, Yağmur suyu yönetimi, Yüzeysel akış, Kentsel peyzaj estetiği

ABSTRACT

In recent years, extensively growing environmental concerns in urban areas have led to creating contemporary solutions which provide improved storm water management, regulation of buildings’ temperatures, and reduction in air pollution. More importantly, especially increased impervious surface areas are one of the most important factors posing risk of flooding downstream and increasing storm water storage. Traditional roofs cannot efficiently infiltrate these storm water accumulations and they increase the land surface temperature causing urban heat island effects. Green roofs are one of the most significant novel ecosystems and they increase sound insulation, mitigate storm water runoff, create wildlife habitat, improve air quality, and significantly reduce the urban heat island effect in cities. Green roofs can also contribute in inner city areas where vegetation is limited and improve benefits regarding aesthetics and economic factors in urbanized

landscapes. Turkey is one of the countries where growing significance of environmental issues associated with urbanization resulted with increase of greenhouse gas emission and reductions of efficient energy consumption. However, there are limited applications of green roofs on urbanized landscapes in Turkey. Therefore, understanding and preventing negative impacts of existing buildings on environment in Turkey play a substantial role in taking decisive measures to reduce environmental degradation in urban areas. The aim of this study is to evaluate and discuss regarding the history, types, quality, anatomy, and environmental benefits of green roofs. In addition, this study also provides useful information for decision makers and policy makers and highlights the positive effects of vegetation on the urban heat island mitigation at urban scale. By this way, prospective implications of green areas on urban landscapes can benefit from the information reported in this study.

Keywords: Green roofs, Impervious surfaces, Storm water management, Surface runoff, Urban landscape aesthetics

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

EVALUTION OF GROWTH RATES OF KOSOVO

Anjezë DİTMİR
Kosovo

ABSTRACT

Foreign Direct Investment, and related to it, economic growth are among the main indicators in all countries that are looking for their growth. The challenge is for developing and transition countries such as SEE and Kosovo. The high level of FDI globally (2007) has not yet been repeated. In economic literature, it is considered as a "need" for the analysis of the factors that influenced the chronic level of FDI over a decade. Facing the theoretical criteria, the model Boreinsztein, et al. (1989), FE and RE technique through macro Panel Stata, judged in its entirety, it is concluded that the improvement of FDI requires money also to improve the specific factors in each country, as we conclude that the FDI determinants in CE, SEE and Kosovo are economic growth, domestic (local) investments, and government spending. Despite the importance of foreign capital flows, the paper emphasizes the importance of cooperation between domestic and foreign firms and the idea that the expectations of foreign investors and the benefits of the local economy are realized on the basis of improving their long-term profits.

Key Words: Economic growth, Domestic investment,

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ISLAMIC MICROFINANCE

Ardana BARBOSSYN

Department Finance, Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan

E-mail: ardo-29@mail.ru

ABSTRACT

In this article, Islamic finance was considered as one of the ways to solve the problems of the poorest sections of the population. Namely, by developing microfinance in accordance with the Shariah rules. Money is not the means to increase profits, but serves as an instrument for making deals with the conclusion of contracts that facilitate the development of partnership.

Key Words: Islamic Finance, Islamic Microfinance, Principles of Islam.

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

OMAN'S FINANCIAL SECTOR COMPANIES

Mohammed KHAN

Muscat College, Sultanate of Oman

E-mail: gza@students.stir.uk

ABSTRACT

According to a growing body of literature, success of organizations cannot be attributed to physical and financial resources only. Intangible resources such as skilled employees, infrastructures, innovativeness, brand name, trademarks among others are part of the competitive advantage of every company. Intellectual capital has also been observed as the main drivers of value creation for companies in the competitive markets rather than physical and financial capital. Traditional accounting does not recognize intellectual capital in financial statements as they are non-physical and non-financial thereby creating an obstacle in recognizing it's important. A deeper empirical investigation would promote the benefits of intellectual capital and its reporting. Central Bank of Oman reported that despite overall slow economic performance in 2017, the financial sector acted as a cushion for negative effects on financial stability. Thus this study seeks to contribute to the intellectual capital literature by investigating its relationship with firm performance for the Oman's financial sector companies. Data is collected from annual reports of 37 listed financial sector companies for the period 2012 to 2016. The data includes independent variables of Value Added Intellectual Coefficient (VAIC) and dependent variable of return of assets which is analysed using the multiple regression analysis. This research adopts the legitimacy and stakeholder theory for intellectual capital. The findings of this study may be used, by financial sector to develop strategies that enhance company performance.

Key Words: Return of Asset, Multiple regression analysis, Financial sector.

ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

SOCIOECONOMIC PROBLEMS THROUGH DESIGN

Ahmad FAROZU

German University in Cairo

ABSTRACT

Developing countries constantly face a group of socioeconomic problems which need new creative designed solutions. A wholesome approach by which all the problems are tackled simultaneously would be ideal. However, it is always beyond the governments' financial capabilities to follow such an approach and therefore governments resort to prioritizing the list of needs by arranging the problems in a hierarchy. A major concern here is how to define this hierarchy. The decisions made by governments in most cases follow a top - bottom approach; the subjects are not consulted on which socioeconomic problem should receive the highest priority and which one should come next. This paper suggests prioritizing socioeconomic problems following a bottom -top scenario based on what the younger generations perceive as the most pressing problems that need to be prioritized and solved in the near and medium term. The paper implements a methodology by which problem priorities are concluded by allowing design students, for the Seminar course, in their third year of study to freely determine and research what they see as the most important problem that should be solved by design. By statistically analyzing the data a list of problem priorities could be concluded. This paper mines data from 540 researched problems presented and discussed by Egyptian students over a five year period spanning from 2010-14.

Keywords: Design research methods, Design education, Design for the real World

**ÇUKUROVA I. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ
ÖZET METİN BİLDİRİ**

13-16 Aralık 2018 Adana/TÜRKİYE

ТУБЕРКУЛЕЗ КАК МЕДИКО – СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА В РОССИИ И ЗА РУБЕЖОМ

Д. ЯРОВСКИЙ

Московский городской научно-практический центр борьбы с туберкулезом

АННОТАЦИЯ

Социально значимые заболевания – это болезни, обусловленные преимущественно социально-экономическими условиями, приносящие ущерб обществу и требующие социальной защиты человека. Перечень социально значимых заболеваний содержит инфекционные заболевания (ИЗ), такие как туберкулез, венерические болезни, ВИЧ-инфекция и гепатиты, и неинфекционные (НИЗ) – сахарный диабет, гипертоническая болезнь, психические расстройства и наркомания. Основной признак, закладываемый в понятие «социальной значимости» – это массовость заболевания. В настоящее время уровень заболеваемости туберкулезом в развивающихся странах намного выше, чем в экономически развитых странах. Несмотря на огромные достижения медицины в лечении больных туберкулезом, эта проблема продолжает оставаться во многих странах весьма актуальной.

DENEYSEL DİYABET OLUŞTURULAN SIÇANLARDA HNGF6A VE ANTİ- HİPERGİLSEMİK İLAÇLARIN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNE ETKİSİ	1
ENDOVASKÜLER AORT TAMİRİ GİRİŞİMLERİNDE ANESTEZİ DENEYİMLERİMİZ	3
KÜÇÜK HÜCRELİ DIŞI AKCİĞER KANSERLERİNDE KLİNİK EVRELEMEDE KULLANILAN PET/BT'NİN PATOLOJİK EVRELEME İLE KARŞILAŞTIRILMASI	5
ÇOK KESİTLİ BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN 3 BOYUTLU REKONSTRÜKSİYONUyla PROCESSUS STYLOIDEUS'UN UZUNLUKLARININ VE AÇILANMALARININ ÖLÇÜMÜ İLE CİNSİYET FARKININ BELİRLENMESİ	7
INFLAMMATION IN DOXORUBİCİN-INDUCED TESTIS INJURY	9
TALASEMİ MAJÖRLÜ ÇOCUKLARDA KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE TİLT TESTİNİN KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİNE ETKİSİ	10
YENİDOĞAN MEDİASTİNAL LENFANJİOMUN TORAKOSKOPİK TEDAVİSİ	12
İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ KAZASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	14
POZİTİF EĞİMLİ KISIMLAR İÇEREN YOLLAR İÇİN EKONOMİK SEYİR SAĞLAYACAK HIZ PROFİLLERİNİN OLUŞTURULMASI	15
İNŞAAT FİRMALARI İÇİN İHALE AŞAMASINDA İNŞAAT RİSKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
TÜRKİYE'DE RÜZGÂR ENERJİSİ VE İSTİHDAMA KATKISI ÜZERİNE BİR SWOT ANALİZİ	19
TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMET MEVZUATINDA ÇOCUK	21
OECD ÜLKELERİNDE KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI GELİR EŞİTSİZLİĞİNİ ARTIRIYOR MU? PANEL KANTİL REGRESYON ANALİZİ	23
İHRACATIN TEKNOLOJİ YOĞUNLUĞUNA GÖRE EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	25
TÜRKİYE'DE KADIN VE ERKEK İŞGÜCÜNE KATILIMI ARASINDAKİ İLİŞKİ TAMAMLAYICI MI YOKSA İKAME Mİ?	26
ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF HUMAN RESOURCES IN HOTEL INDUSTRY AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT LEVEL OF EMPLOYEES	27
THE SYNTHESIS OF BİSBENZİMİDAZOLES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF TRANSİTİON METAL COMPLEXES	28
THE SYNTHESIS OF NOVEL BENZİMİDAZOLE-SCHİFF BASES MICROWAVE ASSISTED AND INVESTIGATION OF METAL COMPLEXES	29

THE SYNTHESIS OF ACETOGUANAMINE SCHIFF BASES AND INVESTIGATION OF SOME OF THEIR METAL COMPLEXES	30
Bİ₂O₃ KATKILI CAM FRİTLERİNİN ÜRETİMİ VE KARAKTERİZASYONU	31
AĞIR METAL (PBO) İÇERMİYEN DÜŞÜK SICAKLIKTA EMAYELEŞEN KURŞUNSUZ CAM FRİTİNİN KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ INVESTIGATION OF THE CHEMICAL CHARACTERISTICS OF LOW-TEMPERATURE ENAMELED GLASS FRİT WITHOUT HEAVY METAL (PBO)	33
ELEKTROLİTİK PLAZMA YÖNTEMİ İLE ÇELİK TEL TEMİZLİĞİ	35
ELEKTROKİMYASAL METODLA ÜRETİLEN GRAFENİN HAFİF ALAŞIMLARDA KULLANIMI	36
KAYSERİ İLİNDE ŞEKER PANCARI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KARŞILAŞILAN BİTKİ KORUMA SORUNLARI	38
BAZI YABANCI OT TÜRLERİNİN <i>PLUM POX VIRUS</i>'E KONUKÇULUK ETME POTANSİYELİ	39
BUĞDAY TARIMINDA FARKLI ZAMANLARDA BAZI BAKTERİ (<i>BACILLUS SPP.</i>) UYGULAMALARININ DANE VERİMİ VE KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ	41
EKMEKLİK BUĞDAYDA FARKLI SIVI TABAN GÜBRE KULLANIMININ VERİM VE KALİTE ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	42
YEMLER VE HAYVAN BESLEME ANABİLİM DALINDA ÇALIŞAN ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİLİMSSEL HAKEMLİĞE BAKIŞ AÇISI	43
MERCİMEK'TE (<i>LENS CULINARIS</i> MEDİK.) TG/TC TEKRARLARI İLE YENİ SSR MARKÖRLERİN GELİŞTİRİLMESİ	44
DETERMINATION OF PLANT ROOT MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS BY LINE INTERSECT TECHNIQUE AND ROOT IMAGE ANALYSIS SYSTEM	45
ÇANAKKALE GEYİKLİ YÖRESİNDEKİ AYVALIK ZEYTİN ÇEŞİDİ ZEYTİNLERİNİN COĞRAFI İŞARET TESCİLİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR	46
AYVACIK-ÇANAKKALE YÖRESİNDE FARKLI ZAMANLARDA HASAT EDİLEN ZEYTİNLERİN YAĞ ASİDİ KOMPOZİSYONLARININ DEĞİŞİMİ	48
PI VE LQR DENETLEYİCİLER KULLANILARAK AZALTICI TİP DA-DA DÖNÜŞTÜRÜCÜNÜN DENETİMİ	50
GA TABANLI PI DENETLEYİCİ KULLANARAK TEK FAZLI DOĞRULTUCUNUN BENZETİM ÇALIŞMASI	52
TİP-2 SİNİRSEL-BULANIK DENETLEYİCİ İLE ŞÖNT AKTİF GÜÇ FİLTRESİNİN DENETİMİ	54
YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİNDEN BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN SAFLAŞTIRILMASI VE BAZI KİNETİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ	56

YENİ DÜNYA ÇEKİRDEĞİ BETA-GLUKOZİDAZ ENZİMİNİN BAZI AĞIR METALLERE VE BAZI İNHİBİTÖRLERE KARŞI ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	58
FARKLI ÖNTERBİYE İŞLEMLERİ UYGULANAN TENCEL KUMAŞLARIN HİDROFİLİTE VE SERTLİK DEĞERLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	60
AHLAT (<i>PYRUS ELAEAGRIFOLIA</i> PALLAS) ÇÖĞÜRLERİNİN ANAÇ OLARAK DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ	61
KİRAZDA MEYVE ÇATLAMASI	63
ILIMAN İKLİM MEYVE TÜRLERİNDE TOHUM DORMANSİSİ	65
DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞEN KARA KEKİĞİN (<i>THYMBRA SPICATA</i> VAR. <i>SPICATA</i>) UÇUCU YAĞ İÇERİĞİ VE GELENEKSEL KULLANIMI	67
HİNT HARDALININ (<i>BRASSICA JUNCEA</i>) ÇEŞİTLERİNİN KARASAL İKLİM KUŞAĞINDA YETİŞTİRİLEBİLME OLANAKLARININ BELİRLENMESİ	69
FARKLI AZOT DOZLARININ PAMUKTA (<i>GOSSYPIMUM HIRSUTUM</i> L.) ERKENCİLİK KRİTERLERİNE ETKİSİ	71
ANTIOKSİDAN AKTİVİTENİN ÖLÇÜLMESİNDE REFERANS OLARAK KULLANILAN BİLEŞİKLERİN, 2,2' - DİFENİL-1-PİKRIHİDRAZİL (DPPH) RADİKAL SÜPÜRÜCÜ ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	72
FARKLI DEFOLİANTLARIN PAMUK LİF ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ	74
THE EFFECTS OF STORAGE CONDITIONS ON FATTY ACID PROFILE OF SHARK, BIGNOSE SHARK (<i>CARCHARHINUS ALTIMUS</i>, SPRINGER, 1950), LIVER OIL	76
BIOCHEMICAL COMPOSITION OF BLUEFISH <i>POMATOMUS SALTATRIX</i> (LINNAEUS, 1766)	77
A DIFFERENT APPROACH TO NUTRITION ECOLOGY: AGRICULTURAL BIODIVERSITY AND DIETARY DIVERSITY	78
EVERYTHING STARTS IN THE CELL: OCCUPATIONAL HEALTH AND CANCER	80
DOĞUM MEVSİMİNİN KIVIRCIK ERKEK KUZULARININ ERGENLİK ÇAĞI ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	82
NİĞDE BÖLGESİNDE KOLON POLİPLERİNİN DEMOGRAFİK DAĞILIMI VE HİSTOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ	84
KIRŞEHİR İLİNDE YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN KURU FASULYE BİTKİSİNİN PROJEKSİYON ÇALIŞMASI	85
BAZI YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN TOHUM VE ENDOSPERM ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN KANONİK KORELASYON İLE BELİRLENMESİ	86

ORTA KIZILIRMAK VADİSİNDEN TOPLANAN RENKLİ YEREL KURU FASULYE GENOTİPLERİNİN KALİTATİF VE KANTİTATİF ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	87
DETERMINATION OF YIELD AND YIELD ELEMENTS IN SUNFLOWER VARIETIES GROWN AT DIFFERENT INTERVALS	88
AGRICULTURAL PESTİCİDE AND THEIR EFFECTS ON THE ENVIRONMENT	89
KKTC'DE ASGARİ ÜCRETİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	90
REKLAM VE RİSK YÖNETİMİ İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR AÇILIM VE DEĞERLENDİRME	92
SAHTE HABERLER HAKKINDA İZLEYİCİ PERSPEKTİFİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	94
SOSYAL MEDYA'DA İTİBAR YÖNETİMİ: 2018 YILI EN DEĞERLİ 5 TÜRK ŞİRKETİ'NİN TWITTER HESAPLARININ İNCELENMESİ	96
REKLAM VE GRAFİK TASARIM BAĞLAMINDA GERİLLA REKLAMCILIK	98
ADANA'YA AİT ŞERİYYE SİCİLLERİNİN TARİHİ SİNEMAYA KAYNAK OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİNE DAİR BAZI ÖRNEKLER	100
HALEP-ADANA YOLU HAKKINDA BAZI TESBİTLER	101
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN ÇOKGENLER KONUSUNDAKİ MATEMATİKSEL FORMÜLLER VE ÖZELLİKLERE İLİŞKİN KAVRAMSAL ANLAMALARI	102
12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN LİMİT SORULARINA İLİŞKİN FARKLI ÇÖZÜM YAKLAŞIMLARI	103
ANALİTİK FONKSİYONLARIN YALINKATLIĞI VE KONVEKSLİĞİ ÜZERİN BİR ÇALIŞMA	105
TANIMLANMIŞ KOMPLEKS DEĞİŞKENLİ LOGARİTMİK FONKSİYONUN KONVEKS FONKSİYONA DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE	106
SOFT ÖRTÜ TABANLI ROUGH KÜMELER KULLANARAK ÇOKLU KARAR VERME PROBLEMLERİNDE BİR UYGULAMA	108
MATEMATİK LOJİK ALANINA FARKLI KATEGORİLER İLE YAKLAŞIM	110
FARKLI ÜRETEÇLER İLE BELİRLENEN KODLAR	111
PARMAKİZİ TABANLI PERSONEL TAKİP SİSTEMİ	112

<u>NULLUK DAĞILIMINA SAHİP HEMEN HEMEN A-KOSİMPLEKTİK MANİFOLDLAR ÜZERİNDE İKİNCİ MERTEBEDEN PARALEL TENSÖRLER</u>	114
<u>HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN DC/DC DÖNÜŞTÜRÜCÜLER</u>	117
<u>HİDROJEN YAKIT HÜCRELİ ARAÇLARDA KULLANILAN SÜPERKAPASİTÖR TEKNOLOJİSİ VE KONTROL STRATEJİSİ</u>	119
<u>AKDENİZ’DE BULUNAN ADALARIN YENİLENEBİLİR ENERJİ ADASI OLARAK KULLANIMI 2: SARİBELEN ADASI ÖRNEĞİ</u>	122
<u>TEKSTİLDE KULLANILAN BAZI KIVAMLAŞTIRICILARIN TOPRAK VERİMİNE ETKİLERİ</u>	124
<u>PARABOLİK OLUK YOĞUNLAŞTIRICILI SİSTEMLERİN TEKSTİL ENDÜSTRİSİNDE KULLANIMI</u>	126
<u>TÜRKİYE’NİN ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ</u>	128
<u>TÜRKİYE’DE ENERJİ YOĞUNLUĞUNUN ENERJİ VERİMLİLİĞİNE ETKİSİ</u>	130
<u>BAZI MISIR HAT VE ÇEŞİTLERİNİN CANAVAR OTUNA (<i>ORABANCHE</i> SPP.) KARŞI TUZAK BİTKİ OLARAK KULLANIM POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI</u>	132
<u>BAZI TIBBİ BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN UÇUCU YAĞLARIN YAPIŞKAN OT (<i>SETARIA</i> SPP.) ÜZERİNE HERBİSİDAL ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI</u>	134
<u>HÜKÜMET ETKİNLİĞİ İLE YOLSUZLUK ARASINDAKİ İLİŞKİ: OECD ÜLKELERİ ÖRNEĞİ</u>	136
<u>TİCARİ AÇIKLIK VE KAMU SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ İLİŞKİSİ</u>	137
<u>KAMU SEKTÖRÜNDE YOLSUZLUĞUN EKONOMİK VE KURUMSAL BELİRLEYİCİLERİ: GEÇİŞ EKONOMİLERİ ÖRNEĞİ</u>	138
<u>İNGİLTERE VE TÜRKİYE’DEKİ SPORDA ŞİDDET YASALARI</u>	139
<u>SAĞLIK HİZMETLERİNDE VERGİLER VE SİGORTA İLE FİNANSMAN YÖNTEMLERİ AÇISINDAN İNGİLTERE VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ</u>	141
<u>SAĞLIK HİZMETLERİNDE FİNANSMAN SİSTEMLERİ ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME</u>	143
<u>DUYGUSAL ZEKÂNIN ÖĞRETMENLERİN SINIF İÇİ LİDER ÖĞRETMENLİK VE SINIF İÇİ ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEME ÇALIŞMASI</u>	145
<u>LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL İÇERME KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ</u>	147

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BECERİ DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	149
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİNE İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	151
ÜNİVERSİTE YAŞAMINA UYUM ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	153
NOMOFOBİ’NİN AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİ	155
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM FELSEFELERİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE EĞİTİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ROLLERİ VE ÖĞRETİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	157
SOCIAL MEDIA: A DEBILITATIVE OR FACILITATIVE FACTOR IN LEARNING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE?	159
THE BOUNDEDNESS OF COMMUTATORS OF MARCINKIEWICZ INTEGRALS WITH ROUGH KERNEL ASSOCIATED WITH SCHRÖDINGER OPERATOR ON VANISHING GENERALIZED MORREY SPACES	160
İŞGÖREN GÜÇLENDİRMENİN BAŞARI GÜDÜSÜ ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI	162
THE ENVIRONMENTAL CONTEXTS FOR ADOLESCENT DRUG USE	164
TÜRKİYE’DE ULAŞTIRMA VE LOJİSTİK SEKTÖRÜNDEKİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	165
LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRLERİNDE REKABET AVANTAJI İÇİN BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	167
TÜRKİYE’DE HAVA KARGO TAŞIMACILIK SEKTÖRÜ, GELİŞİMİ VE GELECEĞİ	168
PAZARLAMA MİYOPİSİNİN STRATEJİK DEĞERLENDİRİLMESİ: TEHDİT Mİ FIRSAT MI?	170
TURİZM ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	172
ACENTELERİN ADIYAMAN DESTİNASYONU ALGISI VE ÖNERİLERİNE YÖNELİK FENOMONOLOJİK ANALİZ	174
SAVUNMA HARCAMALARI İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ: 1960-2017 DÖNEMİ AMPİRİK ANALİZİ	176
G7 ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ANALİZİ: ÜLKE ÖZELİNDE BİR PANEL VERİ ANALİZİ	178
İNTERNET KULLANIMI OECD ÜLKELERİNDE EKONOMİK BÜYÜMEYİ ETKİLİYOR MU? HETEROJEN PANEL VERİ ANALİZİ	179

BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ BÜYÜMESİ İLE ENFLASYON ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE İÇİN AMPİRİK SONUÇLAR	180
BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİLERİ İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	181
TÜRKİYE'DE DÖVİZ KURLARI İLE CARİ AÇIK ARASINDAKİ İLİŞKİ	182
TÜRKMENİSTAN DIŞ POLİTİKASININ TARAFSIZLIK STATÜSÜNÜN EKONOMİK ETKİLERİ	185
ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA	187
ÜZÜM POSASI ATIKLARINDAN BİYOGAZ ÜRETİMİ	188
GERİ DÖNÜŞEBİLİR ATIKLARIN TOPLANMASI KONUSUNDA YAPILAN BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARININ TOPLAMA VERİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	189
SAĞLIK TURİZMİ ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE TERMAL TURİZM; BİR SWOT ANALİZİ ÇALIŞMASI	190
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE SAĞLIK TURİZMİ	192
FARKLI TIP KATKILARLA ÜRETİLEN BETONLARIN AŞINMA VE SÜLFAT ETKİSİNE KARŞI DAYANIMI	194
RESİM SANATINDA GÖRÜNTÜ GERÇEĞİNİN YENİDEN YAPILANMASI VE ANTİ ESTETİK OLARAK DADAİZM	195
MODERN RESİM SANATINDA İKİ AKIM, İKİ SANATÇI: EDUARD MUNCH VE FRANZ VON STUCK	197
PİREN VE 8-METOKSİKİNOLİN BİRİMLERİ İÇEREN YENİ BİR KALKON TÜREVİNİN SENTEZİ VE FOTOFİZİKSEL İNCELEMESİ	199
ULTRASOOUND COAGULATION OF ULTRAFINE COAL SLIME AND ŞIRNAK ASPHALTITE	201
MODIFIED CENTRIFUGE SETTLING SEPERATOR FOR WASTE WATER TREATMENT	202
YÜKSEK PERFORMANSLI PROTOTİP FİLTRE TASARIMI VE MALİYET FONKSİYONUN BELİRLENMESİ	203
KOLLOİDAL II-VI GRUP YARIİLETKEN NANOKRİSTALLERİN SENTEZİ VE TEM FOTOĞRAFLARININ IMAGEJ MAKRO PROGRAMLAMA DİLİ KULLANILARAK YAZILAN BİR YAZILIM İLE İŞLENMESİ	205
A CATIONIC DYE (MB) REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTION USING ONION ROOT AND MODIFIED ONION ROOT	207
LÖSEMİDE OROFASİYAL BULGULAR VE DİŞ HEKİMİ YAKLAŞIMI	208

BÜYÜK SAFEN VEN REFLÜ TEDAVİSİNDE YENİ BİR SEÇENEK OLARAK N- BUTİL SİYANOAKRİLAT KULLANIMI	210
DE QUERVAİN TENOSİNOVİTİ TANISINDA VE TEDAVİSİNDE ULTRASONOGRAFİNİN YERİ	212
ENERJİ İÇECEĞİNİN RETROBULBER KAN AKIMI PARAMETRELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	214
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA NEVROZA EĞİLİMİNİN BELİRLENMESİ: ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	216
PSİKİYATRİ VE RUH SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNDEN BİLİŞSEL VE DAVRANIŞCI PSİKOTERAPİLERE BAKIŞ	218
PSİKOTROP İLAÇ UYGULAMALARINDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ İLKELERİ	220
TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞUNDA PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI	222
ÇOCUKLARDA LARİNGEAL MASKE VE COBRA PERİLARINGEAL AIRWAY ÜZERİNE DEKSMEDETOMİDİNİN ETKİLERİ: RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	224
HEMŞİRELERİN MALNÜTRİSYON FARKINDALIK DÜZEYLERİ: ÇİFT MERKEZLİ ÇALIŞMA	226
YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN ENDOSKOPIK GASTROSTOMİ UYGULANAN GERİATRİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	228
SEZGİ KAVRAMININ FELSEFİ VE TERİMSEL ANALİZİ BAĞLAMINDA TARİHSEL TEZAHÜRLERİ	230
GAZALİ VE HENRİ BERGSON FELSEFESİNDE SEZGİNİN TEMELLERİ	231
LEARNERS' USE OF NATIVE LANGUAGE IN RESPONSE TO REFERENTIAL QUESTIONS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES	233
NECİP FAZIL KISAKÜREK'İN ŞİİRLERİNDE ÖLÜM, AHİRET VE DİN	234
BEKLENEN KURTARICI İNANCININ PSİKOLOJİK TEMELLERİ	236
TANYERİ HOROZLARI ROMANINDA SAVAŞIN İZLERİ	239
HOCA DEHHÂNÎ DİVANI'NDA KİŞİLER	241
BİR ANLATI KİŞİSİ OLARAK ABDÜLHAK HAMİT TARHAN	243
MUSTAFA NAZMİ'NİN TEMSİL-İ KAVÂİD VE ZAVÂBİT-İ İLM-İ HUKUK ADLI ESERİ	245
ANŞA BACILI BEYDİLİ SIRAÇ TÜRKMENLERİNDE GILAVAN BAYRAMI (TRT SIRAÇ BELGESELİNİN İŞİĞİNDA)	246

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRKLERDE DİPLOMASİYE YÖN VEREN ZÜMRELER	248
ANADOLU KÜLTÜRÜNDE GELENEKSEL BİR SÜSLEME UNSURU; HAÇ MOTİFİ	250
TÜRKİYE'DE YETİŞEN <i>PIRACANTHA COCCINEA</i>'NIN (KIZIL ATEŞ DİKENİ) FENOLİK BİLEŞİMİ VE ANTİOKSİDAN ETKİNLİĞİNİN İNCELENMESİ	251
LİMON OTUNUN ANTİOKSİDAN PROFİLİ	253
VAN İLİNDEN ELDE EDİLEN PROPOLİS EKSTRAKTLARININ ANTİBAKTERİYAL AKTİVİTESİ	255
KARAYAKA KUZULARINDA DOĞRUSAL BÜYÜME EĞRİSİ MODELLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	257
SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ	258
SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN PROFESYONEL BENLİK KAVRAMI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	260
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ: ADANA'DA ÖZEL BİR HASTANE'DE BİR ALAN ÇALIŞMASI	262
ORGANİK BEBEK ÜRÜNLERİ TÜKETİMİNDE EBEVEYN FARKINDALIĞI	264
KURŞUN ZEHİRLENMESİ OLUŞTURULAN TAVUKLARDA HUMATIN ŞELATÖR ETKİSİ	266
KİRAL B-HİDROKSİ AMİD TÜREVİ KİRAL LİGANDLARIN ASİMETRİK ALDOL REAKSİYONUNDAKİ UYGULAMALARI	268
İSATİN VE ASETONUN ENANTİOSEÇİMLİ ORGANOKATALİTİK ALDOL REAKSİYONU	270
TİTANYUM DİBORİDE GÜÇLENDİRİCİNİN ALİMİNYUM MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN SERTLİĞİNE ETKİSİ	272
ALÜMİNA İLE GÜÇLENDİRİLMİŞ METAL MATRİSLİ KOMPOZİTLERİN KARAKTERİZASYONUN	273
DOLOMİT KULLANILARAK O'CONNOR YÖNTEMİYLE SENTEZLENEN HEGZAGONAL BOR NİTRÜRDE OPTİMUM KATKI MİKTARININ BELİRLENMESİ	274
$Bi_{2.0-x}GD_xSR_{2.0}CA_{2.1}CU_{3.2}O_y$ SERAMİKLER İÇİN DP/DT EĞRİLERİNDEN ELDE EDİLEN EŞLEŞTİRME GEÇİŞİ VE TUTARLILIK GEÇİŞ SICAKLIĞININ DEĞİŞİMİ ÜZERİNE TARTIŞMA	276
FARKLI DEĞERLİKLİ Bi/Si KİSMİ YER DEĞİŞTİRMESİNİN $Bi_{2.1-x}Si_xSR_{2.0}CA_{1.1}CU_{2.0}O_y$ SERAMİK MALZEMELERİN MEKANİK PERFORMANS VE MEKANİK KARAKTERİSTİK YAPISI ÜZERİNE ETKİSİ	278
THE CURRENT-VOLTAGE AND CAPACITANCE-VOLTAGE CHARACTERISTICS OF AU/GRAFEN OXIDE (GO)/N-TYPE SI STRUCTURES	280

ANTIBACTERIAL EFFECTS OF SOME ESSENTIAL OILS AGAINST <i>XANTHOMONAS</i> SPP., CAUSAL AGENTS OF PEPPER AND TOMATO BACTERIAL LEAF SPOT DISEASE	281
EVALUATION OF PRODUCERS IN TERMS OF CONTROL TREATMENTS FOR BACTERIAL BROWN BLOTCH DISEASE (<i>PSEUDOMONAS TOLAASII</i> PAİNE) OF MUSHROOM (<i>AGARICUS BISPORUS</i>) IN KORKUTELİ COUNTY OF ANTALYA PROVINCE IN TURKEY	282
THE ANTIFUNGAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF ROSE (<i>ROSA DAMASCENA</i>) AGAINST <i>PENICILLIUM</i> SPP. ISOLATES	283
THE ANTIBACTERIAL EFFECTS OF THE ESSENTIAL OIL OF THYME (<i>ORIGANUM DUBIUM</i> BOİSS.) AGAINST <i>RHIZOBIUM VITIS</i> ISOLATES, A CAUSAL AGENT OF CROWN GALL DISEASE OF GRAPEVINE	284
THE INCIDENCE AND SPREADING OF BANANA WET ROT DISEASE CAUSED BY <i>PECTOBACTERIUM CAROTOVORUM</i> SUBSP. <i>CAROTOVORUM</i> IN TURKEY	285
RESEARCH ON THE POTENTIAL USE OF THYME (<i>ORIGANUM DUBIUM</i> BOİSS) OIL ON <i>ACIDOVORAX CİTRULLİ</i> CAUSING WATERMELON FRUIT BLOTCH DISEASE	286
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MATEMATİKSEL DÜŞÜNME SÜREÇLERİNİN İNCELENMESİ	287
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TAM SAYILAR KONUSUNDAKİ PEDAGOJİK ALAN BİLGİLERİ	289
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN SIRADIŞI PROBLEMLERE YAKLAŞIMLARININ İNCELENMESİ	291
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜREÇLERİ İLE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİ	293
ÖĞRETMEN ADAYLARININ 4.0 ENDÜSTRİ ÇAĞINA İLİŞKİN FARKINDALIKLARI: BİR METAFORİK ÇALIŞMA	295
HİTİT ÇİVİYAZILI METİNLERDE TANRI UBİİA (UBİYA)	297
10-11 YAŞ GRUBU BAYAN SPORCULARA ÖZEL HAZIRLIK DÖNEMİNDE UYGULANAN ALETLİ-ALETSİZ KUVVET ÇALIŞMALARININ 100 M SERBEST STİL PERFORMANSINA ETKİSİ	298
DOĞAL KAUÇUK (NR) KARIŞIMININ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU	301
GLİSEROL VE GLİSEROL-SU SOLÜSYONLARININ VİSKOZİTESİNİN DENEYSEL İNCELENMESİ	303
BORİK ASİD-GLİSERİNİN HELA HÜCRELERİNE KARŞI IN VİTRO SİTOTOKSİK AKTİVİTESİ	305
BORİK ASİTİNİN MEME KANSER HÜCRE HATLARI ÜZERİNE ANTI-KANSER AKTİVİTESİ	307
FARKLI KANSER HÜCRELERİNDE ARNEBIA DENSIFLORA'NIN ANTI-KANSER AKTİVİTE ETKİNLİĞİNİN İN VİTRO ÇALIŞMASI	309

<u>ARNEBIA DENSIFLORA'NIN MEME KANSERİ HÜCRE HATLARI ÜZERİNE METANOL VE SU ÖZÜTLERİNİN ANTi-KANSER AKTİVİTESİ</u>	311
<u>VAN İLİ HALK SAĞLIĞI LABORATUVARINA GÖNDERİLEN KAN ÖRNEKLERİNDE HEPATİT VE HIV SEROPREVALANSI</u>	313
<u>LENFÖDEM TEDAVİSİNDE MANUL LENFATİK DRENAJ UYGULAMASI</u>	315
<u>RÜPTÜRE AORT ANEVRİZMALARINDA ENDOVASKÜLER TEDAVİ DENEYİMLERİMİZ</u>	317
<u>TÜBERKÜLOZ YAYGIN BÖLGEDE GENÇ NÜFUS'TA PLEVRAL EFFÜZYON ETYOLOJİSİ</u>	320
<u>KRONİK İSHALLE BAŞVURAN İMMÜN YETMEZLİK OLGUSU</u>	322
<u>ISITMA VE SOĞUTMA DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE EN UYGUN DOĞRUSAL VE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: ETLİK PİLİÇ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÖRNEĞİ</u>	324
<u>BÜYÜME DERECE-GÜN DEĞERLERİ TAHMİNİNDE DOĞRUSAL OLMAYAN ÇOKLU REGRESYON DENKLEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ: YAĞ GÜLÜ ÖRNEĞİ (ROSA DAMASCENA MILL.)</u>	326
<u>TÜRKİYE'NİN EGZOTİK TIBBİ AROMATİK BİTKİLERİ</u>	328
<u>ÇUKUROVA BÖLGESİ'NDE SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLER</u>	329
<u>TÜRKİYE'DEKİ PRUNELLA L. (LAMIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ</u>	331
<u>TÜRKİYE'NİN VASKÜLER DUVAR FLORASININ DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA</u>	332
<u>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET DÜZEYİNİN DİĞER DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ</u>	333
<u>HEKİM HEMŞİRE İŞBİRLİĞİNİN İŞ DOYUMUYLA İLİŞKİSİ</u>	335
<u>HATAY İLİ'NİN ANIT AĞAÇLARI</u>	337
<u>HATAY'DA LOKAL OLARAK YAYILIŞ GÖSTEREN CORDIA MYXA L. (BORAGINACEAE) AĞACININ EKOLOJİSİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA</u>	338
<u>SEYHAN VE CEYHAN NEHİR SİSTEMİ'NDE (ADANA, TURKEY) BULUNAN İSTİLACI BALIK TÜRLERİ VE DAĞILIMLARI</u>	339
<u>HATAY İLİ İÇSU BALIK FAUNASI</u>	341
<u>SEÇİLİ TARIM ÜRÜNLERİNİN ARZ VE TALEBİNİN TEORİK VE DENEYSEL OLARAK ANALİZİ</u>	342

MÜZİKTE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜMLERİN KLARİNET REPETUARI ÜZERİNE ETKİLERİ	344
TARİHSEL SÜREÇ İÇERSİNDE ORKESTRA MÜZİĞİNDE KLARNETİN YERİ VE ÖNEMİ	345
17. YÜZYILDAN 20. YÜZYILA OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA HALK MÜZİĞİ	346
ÇAĞDAŞ BASKI TASARIMINDA DİJİTAL BASKI VE TASARIM ÖNERİLERİ	348
ÖRME YÜZEYLERİN İÇ MEKANLARDA DEKORATİF UNSUR OLARAK KULLANIMI	350
AN INQUIRY ON THE SIGNIFICANCE OF COMMUNICATION WITH EX LIBRIS ARTISTS IN EX LIBRIS PRACTICES WITHIN UNIQUE PRESS COURSES	351
RESİM-İŞ EĞİTİMİNDE KOLAJ TEKNİĞİ İLE ÜRETİLEN MEKÂNA DAİR ÖYKÜNCELERİN EĞİTSEL BOYUTU	353
ÇATI BAHÇELERİNİN KENTSEL PEYZAJ ALANLARI AÇISINDAN FAYDALARI	355
EVALUTION OF GROWTH RATES OF KOSOVO	357
ISLAMIC MICROFINANCE	358
OMAN'S FINANCIAL SECTOR COMPANIES	359
SOCIOECONOMIC PROBLEMS THROUGH DESIGN	360
ТУБЕРКУЛЕЗ КАК МЕДИКО – СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА В РОССИИ И ЗА РУБЕЖОМ	361